

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

1981 - 82

תשמ"ב

הפאקולטה למדעי החברה

פתח דבר

בשנת 1953 החליטה עיריית תל-אביב על פתיחתו של המכון למדעי הטבע אשר "יהא הגרעין של האוניברסיטה העתידה". במכון זה שולב המכון הכיולוגי פדגוגי אשר הוקם על ידי ד"ר י. מרגולין ז"ל עוד בשנת 1932.

בשנת 1955 נוסד מכון נוסף — המכון לתרבות ישראל.

בשנת 1957 הוחלט על הקמתה של האוניברסיטה של תל-אביב. באוניברסיטה שולבו שני המכונים גם יחד — המכון למדעי הטבע והמכון לתרבות ישראל.

לימים, צורף לאוניברסיטה של תל-אביב בית-הספר הגבוה למשפט ולכלכלה.

בשנים הראשונות, שכנה האוניברסיטה בגבעת הרצל אשר באב-יביר. בשנת 1964 הועברו מרבית המחלקות לקמפוס ברמת-אביב. המעבר לקמפוס החדש, סימן ראשיתה של תקופה חדשה — התפתחות האוניברסיטה והתרחבותה. נפתחו יחידות לימוד חדשות, נוסדו פאקולטות, הוקמו בתי-ספר ומכוני מחקר דבר שהביא למידול ניכר בחיקוף ההוראה והמחקר.

באוניברסיטה כיום : 9 פאקולטות, 9 בתי-ספר, מעל ל-50 מכוני מחקר.

בשנת תשמ"א למדו באוניברסיטה (לימודים לקראת תארים/תעודות) כ-16000 סטודנטים.

תוכן העניינים

ב	פנת דבר
ג	תוכן העניינים כמבוא לדיעין הפאקולטה
ה	נושאי תפקידים
ביאור ראשי תיבות וקיצורים	
ו	דרכי הוראה
ז	בנייני הוראה
ח	סימון מספר השיעורים והתרגילים
ט	לוח שנת הלימודים — תשמ"ב 1981/82
י	רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה
סדרי כפתון	
יא	1. אבטחה
יב	2. כניסה לקמפוס
יג	3. הפצים השודים
יד	4. נשק
יז	5. שמירה על רכוש אישי
יח	6. הוצאת ציוד
יט	7. משמר מתנדב
כ	8. משרדי מדור כפתון
כא	9. עזרה ראשונה
תנאי קבלה	
כב	1. תנאי קבלה כלליים
כג	2. תנאי קבלה של יהדות הלימוד
כד	3. קבילות בענייני קבלה
כה	4. תנודות
כו	5. לימודי עזר באנגלית
כז	6. היחידה ללימודי העברית
כח	7. ספורט
כט	8. מעקב
ל	9. שינוי/הוספת חוג
לא	10. רישום לתכנית לימודים נוספת
לב	11. „תלמיד“ — הגדרה
לג	12. סדור שכ"ל וסדרי הרשמה
לד	13. מתן זכויות אקאדמיזית (אקרדיטציה) ללימודים במכללות
לה	14. סוגי מעמד של תלמיד לקרא תואר ראשון
סדרי לימודים	
מ	1. נוכחות כשיעורים והשתתפות פעילה
מא	2. תנאי מעבר
מב	3. מפתח הציונים
מג	4. אישורי לימודים
מד	5. מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים
הפסקה, חידוש, התיישנות לימודים	
מה	1. הפסקת לימודים
מז	2. חידוש לימודים
מו	3. התיישנות לימודים

לימודי התואר השני

1. קבלת תלמידים ללימודי התואר השני . . . . . כג
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני . . . . . כג
3. עבודת גמר . . . . . כד
4. מכסת לימודי התואר השני . . . . . כד
5. שקלול הציונים — ציון סופי לתואר השני . . . . . כד
6. מסלול ישיר לתואר „מוסמך“ בפאקולטה למדעי הרוח . . . . . כד

לימודים לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה“ / „דוקטור למשפטים“

1. כללי . . . . . כה
2. המסלול הרגיל לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה/דוקטור למשפטים . . . . . כה
3. המסלול הישיר לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה/דוקטור למשפטים . . . . . כז
4. מכסת הלימודים . . . . . כז

פעולות הסגור והחניך הנוסף

1. כללי . . . . . כח
2. ספורט חובה . . . . . כח
3. ספורט רשות . . . . . כט

עניני תלמידים

- לאן לפנות? . . . . . ל
- המרפא למירשם . . . . . לא

החטיבה לתכניות מיוחדות

1. המכינה האוניברסיטאית . . . . . לב
2. היחידה לסטודנטים מחוץ . . . . . לג
3. היחידה ללימודי עברית . . . . . לג
4. היחידה ללימודי עזר באנגלית . . . . . לג
5. היחידה ללימודי חוץ . . . . . לג

דיקאנאט הסטודנטים

1. סיוע כלכלי . . . . . לד
2. טיפול בבציות מיוחדות של עולים . . . . . לד
3. יעוץ לימודי ומעד נפשי . . . . . לה
4. יעוץ והכוון תעסוקתי . . . . . לה
5. תכניות התנדבות ומעורבות חברתית . . . . . לה
6. שירותים לסטרדנט . . . . . לו

מועצת הסטודנטים

- מופעל השיכסול — דיונון . . . . . לו
- טיפול שיניים לסטודנטים . . . . . לו

הספרייה האוניברסיטאית

1. הקצת לקוראים . . . . . לת
2. נהוג בספריות . . . . . לט

תכנון המשמעת

- לשם הקאמפוס . . . . . מז

יו"ר חבר הגאמנים:
ג'ק ל. קמינגס

יו"ר הוועד המנהל:
בנו גיטר

נגיד:
ד"ר ג'ורג' ס' וייז

• • •

נשיא:
פרופ' חיים בן-שחר

רקטור:
פרופ' יורם דינשטיין

פרו-רקטור:
פרופ' שלום אברבנאל

סגן רקטור
פרופ' דוד הורן

סגן נשיא לקשרי חוץ:
יחיאל בן-צבי

סגן נשיא ומנהל כללי:
אמנון גולן

סגן נשיא למחקר ולפיתוח:
פרופ' מרדכי סוקולובסקי

מזכירה אקאדמית:
חדה בן-שפר

דיקאן הסטודנטים:
אהרון שלוש

• • •

דיקאן הפאקולטה:
פרופ' אסף רזין

ראש מינהל הפאקולטה:
דוד איתן

ע/ראש מינהל הפאקולטה:
מריאנה סידריס

ביאור ראשי תיבות וקיצורים

ורכי הוראה

ה' — הצגה	ק"מ — קריאה מודרכת
ה"א — הדרכה אישית	ש' — שיעור
הא"ג — הדרכה אישית/אנסמבל	ש"א — שיעור אישי
ה"ב — הדרכה ביבליוגרפית	ש"ה — שיעור והצגה
מ' — מעבדה	שוה"ד — שיעור והדרכה
מקהל — מקהלה	ש"מ — שיעור ומעבדה
מ"ש — מעבדת שדה	ש"ס — שיעור וסמינריון
נתוח — נתוח	שזפ"ס — שיעור ופרוסמינריון
ס' — סמינריון	שו"ת — שיעור ותרגיל
סגא — סגא	שות"ב — שיעור ותרגיל בסיסי
סו"ת — סמינר ותרגיל	ש"ס — שיעור וסיוור
סיור — סיוורים	שעב"ד — שיעור ועבודת שדה
ס"מ — סמינר ומחקר	ת' — תרגיל
ספרט — ספורט חובה	ת"ב — תרגיל בסיסי
ע"ב — עבודת בית	תוה"ד — תרגיל והדרכה
ע"מ — עבודה מעשית	תו"מ — תרגיל ומעבדה
ע"ש — עבודת שדה	תו"ס — תרגיל וסמינריון
פר"ס — פרוסמינריון	תוצ"מ — תרגיל ועבודה מעשית
פריקט — פרויקט	תזמר — תזמורת
קולק — קולקויום	

כניני הוראה

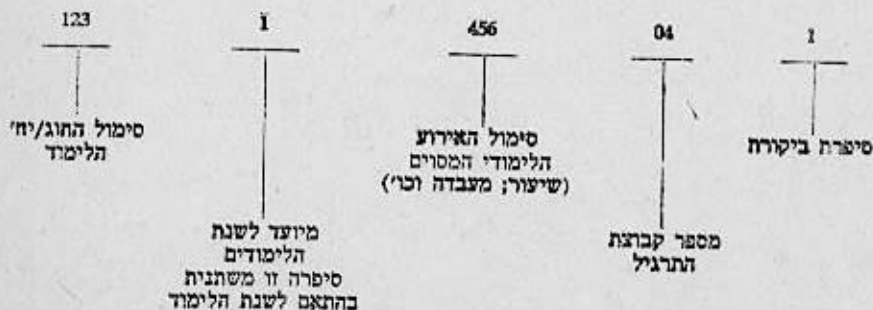
גיל' — גילמן (רחו)	נפתי' — נפתלי (חברה)
מכס' — מכסיקו (אמנויות)	רובי' — רובין (אקאדמיה למוסיקה)
רקני' — רקאנטי (מנהל עסקים)	פי"ס — שנקל (פיסיקה)
שרת' — שרת (חינוך)	כימ' — שנקר (כימיה)
סאק' — סאקלר (רפואה)	שרמ' — שרמן (מדעי החיים)
טר' — טרובוביץ (משפטים)	וולפ' — וולפסון (הנדסה)
קפלי' — קפלון (מדעים מדויקים)	יאב' — יד אבנר (גיאוגרפיה)
ארי' — אורנשטיין (כימיה)	רוז' — רוזנברג (ביה"ס למדעי היהדות)
ברט' — ברטניה (מדעי החיים)	שרי' — שרייבר (מתמטיקה)

סימון מיספור השיעורים והתרגילים

1. כל שיעור, תרגיל, סמינריון וכיו"ב מסומן ע"י קבוצה של 10 ספרות, לדוגמה:

123 • 1456 • 04 • 1

לכל סיפרה או קבוצת ספרות משמעות סימול מוגדרת.

לוח שנת הלימודים תשמ"ב 1981/1982

היום הראשון לשנת הלימודים	
יום א', ד' בהשון	1.11.81
חופשת חנוכה	
יום א', כ"ד בכסלו	20.12.81
יום ב', כ"ה בכסלו	21.12.81
היום האחרון לסימסטר הראשון	
יום ו', י"ב בשבט	5.2.82
היום הראשון לסימסטר השני	
יום א', י"ב באדר	7.3.82
חופשת פורים	
יום ב', י"ג באדר	8.3.82
יום ג', י"ד באדר	9.3.82
היום האחרון ללימודים לפני — חופשת פסח	
יום ו', ט' בניסן	2.4.82
היום הראשון ללימודים לאחר — חופשת פסח	
יום א', כ"ה בניסן	18.4.82
יום הזכרון*	
יום ג', ד' באייר	27.4.82
חופשת יום העצמאות	
יום ד', ה' באייר	28.4.82
חופשת שבועות	
יום ה', ו' בסיון	27.5.82
יום ו', ז' בסיון	28.5.82
יום הספורט	
יום ה', י"ב בסיון	3.6.82
היום האחרון ללימודים	
יום ו', כ"ז בסיון	18.6.82
* * *	
היום הראשון לסימסטר הקיץ תשמ"ב	
יום א', כ' בתמוז	11.7.82
יום ט' באב *	
יום ה', ט' באב	29.7.82
היום האחרון לסימסטר הקיץ תשמ"ב	
יום ה', כ"ח באלול	16.9.82
* * *	
היום הראשון ללימודים בשנת תשמ"ג	
יום א', ל' בתשרי	17.10.82
* ביום זה לא יתקיימו לימודים.	

הערות: בערב יום הזכרון (26.4.82) יופסקו הלימודים בשעה 19.00.

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפאקולטה למדעי הרוח

מקרא	בלשנות שמית
תלמוד	שפה וספרות צרפתית
לשון עברית	אנגלית
ספרות עברית	בלשנות
פילוסופיה יהודית	תורת הספרות הכללית
היסטוריה של עם ישראל	פסיכולוגיה
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום	מדעי החינוך
פילוסופיה	הכשרת עובדי חינוך
לימודים קלאסיים	ניאוגראפיה
היסטוריה כללית	תכנית לימודים כלליים במדעי הרוח
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה	תכנית לימודים קדם משפטית
שפה וספרות ערבית	

הפאקולטה למדעי החברה

כלכלה	סטטיסטיקה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	לימודי עבודה
מדעי המדינה	לימודים אורבאניים ואזוריים

הפאקולטה למדעים מדויקים

כימיה	פיסיקה ואסטרונומיה
מתימטיקה עיונית	גיאופיסיקה ומדעים פלנטריים
מתימטיקה שימושית	מדע כללי
מדעי המחשב	

הפאקולטה לאמנויות

אמנות התיאטרון	קולנוע וטלוויזיה
האקאדמיה למוסיקה	תולדות האמנות
מוסיקולוגיה	

הפאקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. ויז

ביולוגיה	מיקרוביולוגיה
בוטאניקה	זואולוגיה
	ביוכימיה

הפאקולטה לניהול

ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ל' רקנאטי	חשבונאות
מינהל עסקים	ניהול
חקר ביצועים	
מערכות מידע	
התנהגות אירגונית	

הפאקולטה לרפואה ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר

לימודי המשך :
ברפואה הומאנית
ברפואת שיניים
ברפואה וטרינארית

לימודי רפואה
לימודי הפרעות בתקשורת (שמיעה ודיבור)
לימודי סיעוד
לימודי רפואת שיניים

הפאקולטה למשפטים

מוסמך במשפטים — משפט עברי
מוסמך בדיני ישראל

מוסמך במשפטים — התמחות אזרחית או
התמחות פלילית.

מוסמך במשפטים — דיני עסקים

הפאקולטה להנדסה

מכניקת זרימה ומעבר חום
מכניקה, חומרים ומבנים
לימודים בינתחומיים (כולל הנדסה
ביו-רפואית)
התקנים וחומרים אלקטרוניים
וקרינה אלקטרומגנטית
מערכות אלקטרוניקה, תקשורת, בקרה
ומחשבים

הנדסה מיכאנית
הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה

ביה"ס לעבודה סוציאלית

לתשומת לב :

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ובעיקר תוכניות הלימודים, וכן נמסרים בו ידיעות, כללים ותקנונים החלים על כל תלמידי האוניברסיטה.

פרטים מלאים יותר על מבנה האוניברסיטה, תולדותיה, מוסדותיה, יחידות הלימוד והמחקר שלה והמסונפות אליה, וכן תקנות שאינן מתפרסמות בידיעון זה כלולים ב"מדריך כללי" — 1971 של אוניברסיטת תל-אביב ובכרך מילואים לאותו מדריך, שפורסם ב-1973, וכן באוגדן גוהלי האוניברסיטה.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותוכניות הלימודים המתפרסמים בחוברת זו, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם לידיעות שוטפות, המתפרסמות מעת לעת על לוחות המודעות של הפאקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, הפשויות להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בחוברת זו.

סדרי בטחון

1. אבטחה

א. השמירה על הסדר והבטחון בתחום הקמפוס נעשית ע"י עובדי מדור הבטחון. חובה על הסטודנטים להשמע להוראותיהם ולהודעות בפניהם (עפ"י דרישה).

ב. עובדי הבטחון הוסמכו ע"י הנהלת האוניברסיטה : —

- לשמור על הסדר הציבורי בקמפוס.
- לשמור על רכוש האוניברסיטה.
- לפעול להסדרת התנועה והחניה בקמפוס.
- למנוע כניסת אדם המסרב להודעות.
- לערוך חיפושים בחפצים וברכב.
- למנוע רוכלות בקמפוס.
- למנוע כל פעולה שנאסרה ע"י הנהלת האוניברסיטה.

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס : —

1. בקמפוס שמונה שערי כניסה, שלושה שערים להולכי רגל ורכב חומשה להולכי רגל בלבד. שער ראשי מס' 8 פתוח 24 שעות ביממה. שער מס' 4 פתוח עד שעה 24.00.
2. יתר השערים פתוחים בין השעות 21.00—07.00.
3. הכניסה לקמפוס מותרת אך ורק בשעות הפעילות ודרך השערים בלבד.

ב. בדיקת חפצים : —

1. בכניסה בשערים חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה ולהודעות לפי דרישת השומרים.
2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שמסרב להודעות או המסרב להציג חפציו לביקורת.

ג. הנחיות רכב בתחום הקמפוס : —

1. הנחיה בתחום הקמפוס תורשה לנושאי תויות חניה בלבד.
2. תויות חניה ניתן לרכוש תמורת תשלום באמצעות אגודת הסטודנטים ובהתאם למכסת מקומות החניה.
3. הנחיה והחניה בשטח הקמפוס כפופה להוראות התנועה והחניה של האוניברסיטה.
4. חניה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעתי.
5. מהירות הנסיעה בתחום הקמפוס מוגבלת ל-25 קמ"ש.

3. חפצים חשודים

- א. כל חפץ עוזב ללא בעלים הינו בבחינת חשוד. עם גילוי חפץ חשוד יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק את אנשי הבטחון.
- ב. אזעקה במקרה של פגיעה חבלני — בכל מקרה של איתור או חשד לחבלה תופעל מערכת אזעקה בבניינים ע"י צפירות קטועות, עולות ויורדות. עם הפעלת האזעקה יש לפעול בהתאם להוראות אנשי הבטחון במקום.

4. **נשק**
הכנסת נשק לקמפוס מותנת באישור מדור בטחון (כולל אנשי צבא). נשק ללא אישור ניתן להפקיד במדור הבטחון. הכנסת נשק להורי ההרצאות אסורה בהחלט.
5. **שמירה על רכוש אישי**
א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה.
ב. על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש, יש לדווח למדור הבטחון.
6. **הוצאת ציוד**
אין להוציא ציוד של האוניברסיטה משטח הקמפוס אלא באישור מנהל הפאקולטה/היחידה לה שייך הציוד.
7. **משמר מתנדב**
כל סטודנט המעוניין יתקבל ברצון ליחידת המשמר המתנדב של האוניברסיטה, יצוייד בתעודה ממדור בטחון ויהיה רשאי בזמן שהותו בקמפוס להשתלב בפעילות אנשי הבטחון בהתאם להוראת רמ"ד בטחון. המעוניינים יפנו לרמ"ד בטחון.
8. **משרדי מדור בטחון**
משרדי מדור בטחון נמצאים במרתף בנין מכסיקו — חדר 19. טלפון — 0726, 0222, 0880.
9. **עזרה ראשונה**
א. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבנין הספרייה המרכזית, טל' 0666.
התחנה פועלת בימים א'—ו' 0730—2130.
בימי ו' וערבי חג — 0730—1300.
ב. ככל בית מצוי תיק עזרה ראשונה, אצל מנהל הבית.
ג. חובשים וחובשות מתבקשים להתנדב להגשת עזרה ראשונה במקרי חירום. ההתנדבות אצל הממונה על הבטיחות, במשרדו במרפאה בבנין הספרייה המרכזית.
ד. חובשים מתנדבים יפנו למדור בטחון ויופעלו בכל מקרה של פיגוע.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה מתחלקים לשניים:

1. תנאי הקבלה הכלליים.
2. תנאי הקבלה המיוחדים לכל פקולטה או יחידת לימוד.

1. תנאי הקבלה הכלליים

- א. זמאות לתעודת בגרות
כדי להתקבל לאוניברסיטה על המועמד להיות בעל תעודת בגרות מלאה.

תכנית בחינות הבגרות לפי המתכונת החדשה — „רפורמה“:

הנבחנים בבחינות הבגרות לפי הרפורמה חייבים בתעודת בגרות המכללת 20 יחידות לפחות. כמו כן חייב כל מועמד ללמוד ולהבחן בבחינת בגרות במתימטיקה ברמה של 3 יחידות לפחות, להוציא מועמדים לפקולטה לאמנויות שאינם חייבים בבחינת בגרות במתימטיקה.

בבחינות הבגרות במתימטיקה ובאנגלית (א' בשפה זרה ראשונה אחרת) חייבים המועמדים להשיג ציון 6 לפחות.

דרישות מיוחדות (אם ישנן) ראה בחוברת ההדרכה למועמדים.

תעודות סיום מבתי ספר תיכוניים בחו"ל

מועמדים עולים חדשים (שעלו מיום 1.1.78) ותלמידים מחוץ לארץ מופנים ללימודים במכינה האוניברסיטאית (ראה חוברת המידע למועמדים). במקרים מסויימים יופנו גם מועמדים ישראליים שסיימו תיכון בחו"ל למכינה, או ידרשו להשלים בחינות בגרות ישראליות.

מועמדים כנ"ל שהגם בעלי תעודת סיום ביי"ס תיכון מא"ל השקילה לתעודת בגרות ישראלית או שסיימו שנת לימודים מלאה באוניברסיטה מוכרת, לא יחוייבו בשנת מכינה. בכל מקרה יבדקו תעודותיהם של המועמדים הנ"ל על מנת לקבוע אם עליהם ללמוד במכינה. לביוררים ניתן לפנות לממונה על שקילות תעודות.

ב. ידיעת השפה העברית

פרטים ראה עמ' ט"ו.

ג. השתתפות בבחינת הכניסה הפסיכומטרית

חובת ההשתתפות בבחינה חלה על כל המועמדים ללימודים בהתאם למפורט בחוברת ההדרכה למועמדים.

ד. ידיעת השפה האנגלית

פרטים ראה בחוברת ההדרכה למועמדים וכן בידיעון זה עמ' י"ג.

2. תנאי הקבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה שלהן. החלטותיהן הן סופיות ואינן ניתנות לערעור.

החלטות ועדות הקבלה מהן יפה רק לגבי שנת הלימודים שהמועמד בקש להתקבל אליה. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותה שנה, או לא סיים שנת לימודים אחת לפחות, חייב לחדש את מועמדותו ולעבור את תהליך הקבלה שנית.

ההחלטות של ועדות הקבלה מתבססות על אחד או יותר מהנתונים הבאים: ממוצע ציוני הבגרות, ממוצע הציונים של מכינה אוניברסיטאית מוכרת, ציונים מסויימים של בחינות הבגרות, תוצאות בחינת הכניסה הפסיכומטרית, מבחני הכניסה והצוגיים, ראיונות אישיים.

פרטים נוספים על תנאי הקבלה — ראה בחוברת ההדרכה למועמדים.

3. קבילות בענייני קבלה

מזעמד, שעמד בכל הדרישות ושמיילא אחר כל התנאים לקבלה באחת מיחידות הלימוד, הסבור שהמטפלים בקבלתו לאוניברסיטה טעו או שגו בטיפול בענייניו, רשאי להגיש קבילה לנציב קבילות (אומבודסמן) בענייני קבלה. יתקבלו אך ורק קבילות המוגשות בכתב.

את הקבילות יש למסור למשרד הרישום בשגי העתקים ולציין בגוף המכתב שם, מס' ת. זהות, כתובת ומספר טלפון של הקובל.

4. תעודות

א) על התלמיד לוודא שבתיקו המוחזק במת"כ (מוכירות תלמידים כללית) יימצאו התעודות המקוריות המעידות על השכלתו או צילומים מאושרים — לפני תחילת לימודיו באוניברסיטת תל-אביב.

ב) התלמיד שהתקבל על יסוד מסמכים מצולמים או אישורים ארעיים חייב להשלים את החסר ולהמציא את תעודותיו המקוריות. תלמיד שלא ימציא את המסמכים הנדרשים להשלמת תיקו עלול להפסיד את מקומו באוניברסיטה.

ג) על התלמידים להיענות לכל דרישה להשלמת תיקם, המופנית אליהם על-ידי יחידות המרכז למירשם.

ד) מועמד, שכבר למד במוסד להשכלה גבוהה, המבקש לקבל זכויות על סמך לימודיו אלה נדרש להוסיף פירוט המקצועות והציונים מלימודיו הקודמים וכן אישור מקורי על ממוצע הציונים מאושר וחתום ע"י המוסד בו למד.

5. לימודי עזר באנגלית

א. על כל סטודנט באוניברסיטה החייב בלימודי עזר באנגלית על פי בחינת המיון (ראה סעיף ג' להלן) להגיש לרמת, פטור בשפה האנגלית. הציון „פטור“ מעיד כי התלמיד עמד בדרישות האוניברסיטה לגבי ידיעת השפה האנגלית. על כל סטודנט להגיש לציין „פטור“ לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיו באוניברסיטה (למעט סטודנטים ביחידות בהן נקבע משך זמן קצר יותר להשגת הפטור באנגלית ואשר עליהם תחול הוראת היחידה בנושא זה). יוצאים מכלל זה: [עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית, שנמצאים בארץ עד שלוש שנים. עבור אלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום — ייפתח קורס באנגלית ברמה בסיסית במסגרת האוניברסיטה ושנת לימודיהם הראשונה תפוצל לשנתיים. יהיה עליהם להגיש לרמת „בינוני“ עד תחילת שנה ב' ללימודיהם ולרמת „פטור“ עד תחילת שנה ג'.

ב. פטורים מלימודי אנגלית כמקצוע עזר

1. בעלי תואר אקדמי מוכר, שלמדו אנגלית כשפה זרה.
2. בעלי תעודה מארץ דוברת אנגלית שהיא שוות ערך לתעודה בגרות ישראלית.
3. סטודנטים המוכיחים כי למדו שנתיים ברמה תיכונית בארץ דוברת אנגלית ועמדו בהצלחה בבחינות בגרות במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.
4. סטודנטים המוכיחים כי למדו שנתיים ברמה על תיכונית בארץ דוברת אנגלית ועמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.

5. סטודנטים המוכיחים כי סיימו ועמדו בהצלחה בקורס לאנגלית ברמת „מתקדמים“ השיגו „פטור“ במוסד מזכר להשכלה גבוהה בארץ. (את האישור יש להמציא למשרד הרישום). תלמידים אשר קיבלו „פטור על סמך בחינת מיון באוניברסיטה אחרת, חייבים לגשת לבחינת המיון.
6. סטודנטים במסלול מורחב בחוג לשפה וספרות צרפתית.

ג. מבחן המיון

המבחן נערך במסגרת בחינת הכניסה הפסיכומטרית. מועמד רשאי לגשת למבחן זה פעם אחת בלבד, בשנה בה נרשם.

הסיווג במבחן המיון:

נכשל

בסיסי

בינוני

מתקדמים

פטור

תוצאות מבחן המיון תתפרסמנה על לוח המודעות שעל יד היחידה ללימודי עור באנגלית. מועמד שלא ניגש למבחן המיון, לא יוכל להשתתף בקורסים לאנגלית הנערכים ע"י היחידה.

ד. תקיפות המבחן

משך תקיפות בחינת המיון באנגלית, זהה למשך תקיפות הבחינה הפסיכומטרית (שנתיים).

לגבי מי שנבחן פעמיים:

1. אם הוא מועמד, אשר לפני תחילת לימודיו ניגש פעמיים לבחינות כניסה לאוניברסיטה התוצאה האחרונה תקבע את רמתו באנגלית.
2. אם הוא סטודנט העובר לחוג אחר הדורש מבחן פסיכומטרי נוסף, התוצאה הטובה ביותר תקבע את רמתו באנגלית.

ה. קורסים

היחידה ללימודי עור באנגלית מקיימת מערכת של קורסים ברמות: בסיסי, בינוני, בינוני + מתקדמים ומתקדמים.

הקורסים המתקיימים במשך שנת הלימודים הינם קורסים סמסטריאליים הנערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים. (הקורסים ייפתחו בתחילת סמסטר ויסתיימו בסוף סמסטר).

כמו כן מתקיימים קורסים גם בחופשת הקיץ.

1. קורסים ברמת „בסיסי“

מומלץ לתלמיד שטווג לרמה בסיסית ללמוד קורס זה לפני תחילת לימודיו. הקורס ברמת בסיסי יתקיים במשך שנת הלימודים (8 שעות שבועיות) ובסמסטר הקיץ (20 שעות שבועיות).

2. קורסים ברמת „בינוני“

קורס ברמת „בינוני“ מתקיימים במשך שנת הלימודים ובסמסטר הקיץ.

מס' שעות שבועיות במשך שנת הלימודים — 4.

מס' שעות שבועיות במשך סמסטר הקיץ — 12.

3. קורסים ברמת „בינוני + מתקדמים“

קורסים ברמת „בינוני + מתקדמים“ מתקיימים במשך שנת הלימודים בלבד.

מס' שעות שבועיות — 8.

4. קורסים ברמת „מתקדמים“

קורסים ברמת „מתקדמים“ מתקיימים במשך שנת הלימודים וכן גם בסמסטר הקיץ. בקורסים למתקדמים נלמד חומר המתאים לכל פאקולטה ופאקולטות, ועל הסטודנט ללמוד בקורס למתקדמים המיועד לפאקולטה בה הוא לומד.

מס' שעות שבועיות במשך שנת הלימודים — 4.

מס' שעות שבועיות במשך סמסטר הקיץ — 12.

1. תשלום עבור הקורסים

התשלום עבור קורסים הניתנים במשך שנת הלימודים כלול בשכ"ל המלא. יוצא מכלל זה קורס ברמה בסיסית שעבורו יש לשלם בנפרד. (אם קורס זה יפתח). קורסים בכל הרמות, הניתנים בסמסטר הקיץ, הייכים בתשלום.

1. קררי הרשמה וקבלה

פרטים על מועדי ההרשמה ואינפורמציה על הקורסים — יפורסמו על לוח המודעות של היחידה ללימודי עור באנגלית ועל לוחות המודעות בפאקולטות השונות.

משרד היחידה ללימודי עור באנגלית נמצא בבנין שרת, קומה ב' חדר 232. טל: 420681. קבלת קהל בימים א—ה 10.00—12.00.

6. היחידה ללימודי העברית

מבחן הכיול

מועמד שאין בידו תעודת בגרות ישראלית וכן מועמד שעלה ארצה לאחר 1.1.78, חייב במבחן מיזן בעברית לפני התקבלותו לאוניברסיטה. במבחן זה על המועמד להוכיח רמת ידיעות מספקת בשפה העברית כך שיכול להשתתף בלימודים אקדמיים בכל רמת הלימודים, לכל התארים ובכל הפקולטות ויחידות הלימוד. חובה זו חלה גם על מועמדים לחוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית.

הציון המינימאלי המאפשר קבלת המועמד לאוניברסיטה הינו 60 (עבר).

מועמד שלא נבחן במבחן המיזן בעברית, או שלא הגיע לציון 60 לפחות, במבחן זה, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של יחידות הלימוד שבהן.

תלמיד חייב לקבל ציון — 85 („פטור“) במבחן, עד סוף שנת הלימודים הראשונה באוניברסיטה.

פטורים מן המבחן

1. מועמדים בעלי השכלה אוניברסיטאית מישראל פרט לבעלי תארים בחוגים ששפת התוראה בהם היא לועזית.
2. מועמדים שיש בידם „פטור” מלימודי העברית מאוניברסיטה אחרת בארץ.
3. מועמדים שסיימו את לימודיהם בסמינר מורים מוכר בישראל, ושהמציאו אישור על כך.
4. מועמדים שהמציאו אישור על כך שסיימו כיתה י', לאחר לימוד של עשר שנים רצופות, בבתי ספר בישראל ששפת התוראה בהם היא עברית.

קורסים לתלמידים במשך שנת הלימודים

היחידה ללימודי העברית עורכת קורסים סמסטריאליים לתלמידים שלא השיגו ציון „פטור” בבחינת המיון.

הקורסים במסגרת היחידה יינתנו ב־3 רמות:

רמה א': עברית בסיסית — 8 שעות בשבוע בסמסטר א' בלבד.

רמה ב': עברית ביניים — 6 שעות בשבוע

רמה ג': עברית מתקדמים — 6 שעות בשבוע

הרישום לקורסים יערך במשרד היחידה ללימודי העברית, שבוע לפני פתיחת הלימודים. בכל סמסטר, להלן מועדי השיעורים:

רמה א': (1) יום א' 08.00—10.00	יום ד' 08.00—10.00	יום ו' 12.00—08.00
בסמסטר א' בלבד.		
רמה ב': (1) יום א' 08.00—10.00	יום ד' 08.00—10.00	יום ו' 08.00—10.00
(2) יום א' 18.00—20.00	יום ג' 18.00—20.00	יום ד' 18.00—20.00
רמה ג': (1) יום א' 08.00—10.00	יום ד' 08.00—10.00	יום ו' 08.00—10.00
(2) יום א' 18.00—20.00	יום ג' 18.00—20.00	יום ד' 18.00—20.00

קורס קיץ מרוכז

כמו כן עורכת היחידה ללימודי העברית קורס קיץ מרוכז בחודשים אוגוסט-ספטמבר (25 שעות בשבוע). קורס זה אינו חובה והוא נועד לסייע למועמדים/סטודנטים לעמוד בבחינת המיון ולהשיג בה ציון פטור.

הרישום לקורס זה יערך במשרדי היחידה ללימודי העברית (מועד יפורסם).

ההשתתפות בקורס — כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם בנפרד).

משרדי היחידה ללימודי העברית — מעוגנת הסטודנטים בנין ב' כניסה 4.

7. ספורט

כל מועמד אשר התקבל ללימודים חייב בשנת-לימודיו הראשונה להשתתף בקורס של ספורט חובה. ראה פרק „ספורט” עמ' כ"ח.

8. מעקב

- (א) האחריות למעקב אחר מילוי הדרישות ע"י התלמידים בידיעת השפה העברית ו/או האנגלית ובספורט-חובה היא בידי המרכז למירשם/מזכירות תלמידים כללית (מת"ב), בעזרת היחידות הנוגעות בדבר.
- (ב) אי-קבלת הודעה/התראה מהמרכז למירשם בדבר אי מילוי דרישות הלימוד והבחינה בנושאים אלו אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו, כמפורט לעיל.

9. שינוי/הוספת חוג

תלמיד ממשיך המבקש לשנות/להוסיף חוג, ירשם במועדי ארישום הרגילים ובאמצעות משרד הרישום.

10. רישום לתוכנית לימודים נוספת

- (א) כל יחידת לימוד קובעת את משך תוכנית לימודיה בהנחה, שתלמיד הפנוי לגמרי ללימודים יוכל לסיימם בתוך פרק הזמן שנקבע לכך.
- (ב) תלמיד, הלומד שני חוגים או חוג יחיד מורחב, שהגיע להישגים טובים (ממוצע 80 או יותר) במשך שנת לימודים מלאה אחת, לפחות, המבקש ללמוד בחוג נוסף, יפנה את בקשתו בכתב אל ועדת ההוראה של הפאקולטה שבה הוא לומד, ובמידת הצורך — לפאקולטה האחרת שאליה שייך החוג הנוסף שאליו הוא רוצה להתקבל.

11. „תלמיד“ הגדרה

- (א) כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י ועדת קבלה או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי הפאקולטה / יחידת הלימוד, שבה הוא לומד ועשה את הנדרש להרשמתו ובכלל זה סידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ההרשמה חלה גם על תלמידים הפטורים, מסיבה זו או אחרת, מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

12. סידור שכר-לימוד וסדרי הרשמה

תקנות שכר-הלימוד וסדרי ההרשמה מופיעות בחוברת „שכר לימוד והרשמה — תשמ"ב" הנשלחת לכל תלמיד יחד עם טפסי התשלום. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו שעה שהמשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפאקולטה או השלמת חובות אקאדימיים ואחרים המוטלים על התלמיד.

13. מתן זכויות אקאדימיות (אקאדיטציה) ללימודים במכללות

מתן זכויות אקאדימיות על לימודים במכללות כפוף להסדרים מוקדמים ומבוקרים בידי הוועדה האוניברסיטאית לאקאדיטציה. ועדה זו החלה לפעול לקראת תשל"ה.

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך חוברת א.

14. סוג מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון *

1. תלמיד מן המניין

- 1.1 תלמיד שהיגו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
- 1.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקרדיטציה.
- 1.3 תלמיד כאמור בסעיפים 1.1 או 1.2 הממשיך לימדיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד..
- 1.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 2.4, 2.5.

2. תלמיד שלא מן המניין

- 2.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת הקבלה.
- 2.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
- 2.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 2.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימדיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא למד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

3. תלמיד — על תנאי

- 3.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 1.1, 1.2 אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלו המפורטים להלן בסעיף זה;
  - 3.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית
  - 3.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה
  - 3.1.3 להשלים מטלה מסוימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.
- 3.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שאטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים, במעמד זה לשנת לימוד נוספת, או בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.
- 3.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד, בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.
- 3.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 3.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימדיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וככל הדרישות

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

- האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד — תוך פרק הזמן שנקבע.
- 3.6 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע — לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

4. מועמד לתלמיד

- מועמד לתלמיד — מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל — במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 4.1 להלן — כמועמד לתלמיד.
- 4.1 מועמד לתלמיד יתקבל במועמד זה רק עפ"י החלטת מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.
- 4.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במועמד זה בשנת לימודים נוספת.
- 4.3 מועמד לתלמיד לא יהא במועמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.
- 4.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתוכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.
- 4.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.
- 4.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.
- 4.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במועמד זה.
- 4.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
- 4.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 4.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת התוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
- 4.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

5. תלמיד במועמד מיוחד

- 5.1 תלמיד שעפ"י החלטת מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצועות מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: —
- 5.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
- 5.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל במוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
- 5.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
- 5.2 תלמיד במועמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
- 5.3 תלמיד במועמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במועמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן החליט הרקטור אחרת במקרים חריגים.
- 5.4 תלמיד במועמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

סדרי לימודים

1. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

- (א) חובת נוכחות תלה על כל השיעורים ובמיוחד על אלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, מעבדות, סמינאריזמים וכיו"ב.
- (ב) רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. שיעור המחייב השתתפות פעילה של התלמיד, והוא נעדר ממנו או לא השתתף בו באורח פעיל, רשאי המורה לדווח למוכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.

2. תנאי מעבר

- (א) תנאי המעבר המיוחדים לכל מסלול לימודים מפורטים בהמשך חוברת זו בפרק הדן בתוכניות הלימודים.
- (ב) בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס — יהא זה בסוף סימסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים שברשותם כרטיס תלמיד.
- (ג) מועדי הבחינות מתפרסמים על-גבי לוח המודעות. תלמיד שנבצר ממנו לגשת במועד הבחינה, מסיבות שלא היו תלויות בו, ידווח על-כך מייד למוכירות הנוגעת בלבר ויצרף מסמכים המעידים על סיבת היעדרותו.
- (ד) ציון מעבר. יש שציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים, כגון מבחני ביניים, הגשת תרגילים, הבחינה בסוף הקורס וכיו"ב. מרכיבי הציון הסופי של קורס מאבאים לידיעת התלמידים, על ידי המורה, בתחילת כל קורס.
- (ה) שיחרור מהשתתפות בשיעור. תלמיד המבקש שיחרור מהשתתפות באחד הקורסים על יסוד לימודים קודמים ובחינה באותו מקצוע במוסד אחר להשכלה גבוהה, שעליהם הביא הוכחות, רשאי להגיש בקשה באמצעות מוכירות היחידה הנוגעת בדבר.
- ההחלטה בדבר שיחרורו של תלמיד מהשתתפות ו/או מבחינה בקורס מסוים היא בידי המורה האחראי לקורס ובמקרים מסוימים בידי ועדת ההוראה. הודעה על שיחרור מקורס תימסר לתלמיד בכתב, והדבר יירשם בכרטיסו של התלמיד. תלמיד שקיבל שיחרור מקורס או קורסים על יסוד מסמכים, שהעידו על לימודים קודמים, לא יורשה לקבל בחזרה את המסמכים הללו אף אם הפסיק את לימודיו.
- (ו) ציון גמר. לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפאקולטה/יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ודרך שיקלולם. דרך השיקלול מובאת לידיעת התלמידים בעוד מועד.
- (ז) הזכות להשתתף בבחינה. הזכות להשתתף בבחינה ניתנת לתלמיד שמילא את חובת הנוכחות וההשתתפות הפעילה כנדרש ושילם את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותו.

ההשתתפות בבחינות מותרת רק עם הצגת התעודות הבאות:

בחינות סמסטר א' — תעודת זהות וכרטיס סטודנט.

בחינות סוף השנה — תעודת זהות וכרטיס נבחן (תלמיד ששילם את שכר הלימוד במלואו, ישלה לו המרכז למירשם כרטיס נבחן לקראת סוף שנת הלימודים).

3. מפתח הציונים

א. מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא :

טוב	= 75—84	נכשל	= 59—0
טוב מאוד	= 85—94	מספיק	= 60—64
מעולה	= 95—100	כמעט טוב	= 65—74

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא — 60.

ב. כשלון יצויין באישורי הלימודים בשם „נכשל“ ולא בציון המספרי. ציונים אחרים יצויינו בערכם המספרי.

4. אישורי לימודים

תנאי לקבלת האישור : —

א. עמידה בכל הדרישות האקאדמייות

ב. תשלום שכר-לימוד המגיע לפי תקנות שכר-הלימוד באוניברסיטה

ג. תשלום עבור האישור.

אישור לשימוש פנימי לגורמים בתוך האוניברסיטה פטור מתשלום. על אישור מסוג זה תוטבע המילה „פנימי“ והוא יועבר, במידת האפשר, בדואר פנימי. עבור כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה.

להלן פירוט תעריפי האישורים : —

40.— שקל	תרגום תעודה מעברית לאנגלית*
40.— " לעותק	העתק תעודה
40.— "	רשומת לימודים* (עברית או אנגלית)
20.— "	אישור זכאות לתעודה*
20.— "	אישור על סיום לימודים*
10.— "	אישור על היות התלמיד בשנה מסויימת*
10.— "	אישור לסטאז*
10.— " לעותק	העתק כרטיס נבחן
10.— "	אישורים מהמרכז למירשם

5. מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים

א. זכאות:

למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר :

- 1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות מילואים.
- 2) למד בחוכנית לימודים או קורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד, ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

ב. שירות מילואים ביום הבחינה:

היה התלמיד בשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, יהיה חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות התלמידים היחידתית עם קבלת צו הקריאה. כן ימציא התלמיד אישור היחידה בתום שירותו.

* התעריף מתייחס למקור ושני עותקים או פחות מזה ; עבור כל עותק מעבר לכך, במסגרת אותה בקשה (כולל אישור עותק מצולם) ישלם התלמיד — 5 ש"ח. תעריף (לאישורים) במטבע חוץ, כולל משלוח — \$ 5.

ג. שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:

תלמיד ששירת שירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים הבאים:

(1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר — אך לא יותר מ־19 יום — ותאריך הבחינה חל בתוך שבעה ימים מעת שחרורו.

(2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של עשרים יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שחרורו.

ד. תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א/ב בקורס סמסטריאלי הניתן יותר

מפעם אחת בשנה יבחן בתום הסימסטר העוקב. אם מהווה הקורס דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהווה דרישת קדם.

תלמיד בסימסטר האחרון ללימודיו ואשר ההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסימסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

ה. סייגים:

תקנות מועד/ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שלא ענה על הדרישות האקאדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועד הרגיל.

ו. אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:

האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג:

(1) טופס 510 (אישור על שירות מילואים חודשי) לתקופה של 1—3 ימים.

(2) טופס 3021 (שירות מילואים פעיל) לכל תקופה שהיא.

הפסקה, חידוש, התיישנות-לימודים

1. הפסקת לימודים

תלמיד שהתליט להפסיק את לימודיו בפאקולטה/יחידת לימוד או שלא להתחיל בהם, לאחר שנרשם ושילם שמרי-לימוד, חייב להודיע על-יכך (מיד) בכתב למת"כ, לפרט את הסיבה להפסקת הלימודים ולמלא טופס „הודעה על הפסקת-לימודים“. לתלמיד יוחזרו תעודותיו ומסמכיו אך ורק לאחר שיהתייב על הטופס הנ"ל את הספרייה המרכזית, כל ספרייה מחלקתית הנוגעת בדבר, את היחידה לענייני שכ"ל במרכז למירשם וכל יחידה אחרת — כפי שיידרש. (ראה גם „הפסקת לימודים“ בהוברת „שכר לימוד והרשמה“).

2. חידוש לימודים

- א. תלמיד, שהפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת-לימודים שלימה ראשונה, סמסטר אחד ביחידה בה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית (ועדיין לא ניגש לבחינות מעבר) וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כתלמיד חדש במשרד הרישום, ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.
- ב. תלמיד שסיים שנת-לימודים שלימה לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה בשעת הפסקת לימודיו — יגיש למוכירות הפאקולטה בקשה לחידוש לימודים (כמועד שיקבע ויפורסם ע"י הפאקולטה/בית-הספר).

3. התיישנות לימודים

הפאקולטה/יחידת הלימוד רשאית להחיל התיישנות על חלק או על כל לימודיו של תלמיד כעבור פרק זמן שנקבע לכך.

לימודי התואר השני

1. קבלת תלמידים ללימודי התואר השני

- א. תנאי להרשמה ללימודי הסמכה (תואר שני) באוניברסיטת תל-אביב הוא ציון מינימאלי „טוב“ בלימודי התואר הראשון, כל פאקולטה/יחידת לימוד מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים. כל פאקולטה תקבע ותפרסם את הקריטריונים הדרושים לפני תחילת ההרשמה לכל שנה אקאדמית.
- ב. הלימודים לקראת התואר השני הם לימודים בחוג אחד בלבד.

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני *

1. תלמיד מן המניין

- 1.1 תלמיד שהינו בעל תואר בוגר אוניברסיטה בציון „טוב“ לפחות, שגרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכללים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.
- 1.2 תלמיד כאמור בסעיף 1.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
- 1.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 2.4, 3.4.

2. תלמיד שלא מן המניין

- 2.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.
- 2.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר בוגר אוניברסיטה בציון טוב לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
- 2.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 2.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.

3. תלמיד על תנאי

- 3.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר „מוסמך“ בעל תואר בוגר אוניברסיטה אשר:
  - 3.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר „בוגר“ הינו נמוך מ„טוב“.
  - 3.1.2 הוטל עליו בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד להשלים מטלה/מטלות מסוימות כגון השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הרכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).
- 3.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

- שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.
- 3.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 3.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המגייין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יהדות הלימוד בה הוא לומד.
- 3.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע — לא יורשה להמשיך לימודיו.

4. תלמיד במעמד מיוחד

- 4.1 תלמיד שעל פי החלטה מגומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתוכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר „בוגר“ או „מוסמך“ ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:
- 4.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
- 4.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.
- 4.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
- 4.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.
- 4.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
- 4.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות המצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי.
- 4.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

3. עבודת גמר

אין לאשר מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר במדע ובחיקף כפי שייקבעו בידי הפאקולטות השונות.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים מכל הסוגים (לרבות סמינאריזים) לתואר השני תכלול מספר מינימאלי של 360 שעות, או 14 שעות אקדמיות שנתיות בסה"כ.

5. שיקול הציונים — ציון סופי לתואר השני

כל פאקולטה מוסמכת לקבוע ולפרסם את השיקול המתאים של הציון הסופי לתואר „מוסמך“. שלושת מרכיבי הציון הם: א. עבודה הגמר ב. בחינת הגמר ג. קורסים ועבודות סמינאריזיות.

6. מסלול ישיר לתואר „מוסמך“ בפאקולטה למדעי הרוח

באופן יוצא מן הכלל תורשה הפאקולטה למדעי הרוח להנהיג מסלול ישיר לתואר „מוסמך“ כשכיל מיעוט קטן של תלמידים מצטיינים, שקיבלו ציון ממוצע של 90 לפחות בסוף שנת לימודיהם הראשונה. משך הלימודים במסלול זה 4 שנים. פרטי המסלול בתקנון מיוחד שנקבע ופורסם בידי הפאקולטה. אין אפשרות של שילוב בין המסלול הישיר לתואר „מוסמך“ ובין המסלול הישיר לדוקטוראט.

לימודים לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה” / „דוקטור למשפטים”

1. כללי

התואר „דוקטור לפילוסופיה”/„דוקטור למשפטים” מעוצב מטעם אוניברסיטת תל-אביב, ולא מטעם יחידת לימוד.

האמור להלן הם עקרונות מנחים בלבד.

תקנון חדש ומחייב לתלמידי התואר השלישי שאושר ויצא לאור בשנת תשל”ה, אפשר לקבל במדור תלמידי מחקר אשר במוכירות האקדמית.

2. המסלול הרגיל לקראת התואר

„דוקטור לפילוסופיה” / „דוקטור למשפטים”

א) 1. יוכל להגיש בקשה להתקבל ללימודים לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה” מי שקיבל את התואר „מוסמך” או „דוקטור לרפואה” (M.D.) בציון סופי „טוב” לפחות (ממוצע משוקלל של 75) ובציון עבודת הגמר של 80 ומעלה.

2. יוכל להגיש בקשה להתקבל ללימודים לקראת התואר „דוקטור למשפטים” בעל השכלה משפטית קודמת, שקיבל את התואר „מוסמך” בציון סופי „טוב” לפחות (ממוצע).

3. במקרים מיוחדים תוכל מליאת הוועדה לתלמידי מחקר לאשר חריגה מן הציונים המינימאליים הללו לנוכח הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים של התלמיד.

ב) בעלי תואר „מוסמך” מאוניברסיטה מוכרת מחו”ל, שקיבלו את התואר ברמה גבוהה אך ללא עבודת גמר, יהיו רשאים לפנות בבקשה להתקבל ללימודים לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה”/„דוקטור למשפטים” אף על פי שאינם עומדים בדרישות של סעיף א.1. או א.2. לעיל. במקרה כזה תהיה ועדת המישנה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר רשאית להטיל על התלמיד להכין עבודת גמר או לעמוד בתנאים שקילים, ולאחר שיעמוד בהם תהיה אפשרות לאשר את בקשתו. בזמן הביניים, כשהתלמיד מכין את עבודת הגמר או עומד בתנאים השקילים, הוא ייחשב כמועמד לתלמיד מחקר.

ג) תלמידים אשר קיבלו תואר „מוסמך” באוניברסיטה בישראל ללא עבודת גמר, בתתאם לכללים שהיו בתוקף באותה עת, יהיה דינם כדין סטודנטים מחו”ל לצורך סעיף ב.

ד) אישור בקשה להתקבל ללימודים לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה”/„דוקטור למשפטים” נתון לשיקול דעתה של ועדת המישנה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

ה) באופן רגיל יהיה על התלמיד שבקשתו אושרה לעבור תקופה של מועמדות לתלמיד מחקר, אשר במהלכה יידרש להשיג הסכמת מורה המוסמך לתדריך.

תלמידי מחקר להנחותו בעבודת הדוקטור, להכין תוכנית מחקר ולעמוד בדרישות אחרות שיטלו עליו. משך תקופת המועמדות יהיה בין שישה חודשים לשנה — לפי החלטת הוועדה היחידתית. אולם התקופה ניתנת להארכה במקרים מיוחדים על ידי ועדת המישינה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר בעקבות המלצת הוועדה היחידתית עד לפרק זמן של שנתיים.

- (1) במקרים בהם התלמיד כבר הכין תוכנית מחקר באישורו של מורה המוסמך להדריך תלמידי מחקר, תהיה ועדת המישינה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר רשאית לאשר את קבלתו במשרין כתלמיד מחקר.
- (2) תוכנית המחקר תוגש לוועדת המישינה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר באישור מורה המוסמך להדריך תלמידי מחקר.
- (3) אישור תוכנית המחקר ומינוי המנחה נתונים לשיקול דעתה של ועדת המישינה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

3. המסלול הישיר לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה“/„דוקטור למשפטים“

- (א) המסלול הישיר לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה“/„דוקטור למשפטים“ מיועד לתלמידים מצטיינים בלבד. תלמיד אשר קיבל את התואר „בוגר“ בהצטיינות (בציון ממוצע משוקלל 90 לפחות אם משך הלימודים זרגיל לתואר „בוגר“ הוא שלוש שנים, ובציון ממוצע משוקלל 85 לפחות אם משך הלימודים הרגיל לתואר „בוגר“ ארוך יותר), יוכל להיות מועמד למסלול הישיר לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה“/„דוקטור למשפטים“. עם זאת, מליאת הוועדה לתלמידי מחקר מוסמכת לקבל תלמידים למסלול הישיר לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה“/„דוקטור למשפטים“ בהמלצת הדיקאן ובמקרים הריגים ביותר, גם כאשר הציון הממוצע המשוקלל של תלמידים אלה בלימודי התואר „בוגר“ הינו בין 85 ל-90, ולימודיהם נמשכים שלוש שנים.
- (ב) תלמיד במסלול הישיר יחייב במיכסת ולימודים הרגילה לתואר „מוסמך“, ומשך לימודיו לאחר קבלת התואר „בוגר“ יהיה שני סימסטרים לכל הפחות. נוסף לעבודות הסמינאריזציות הרגילות, יידרש להכין גם עבודה סמינאריזצית מורחבת או פרויקט מחקרי.
- (ג) התלמיד במסלול הישיר יהיה חייב להוכיח הצטיינות (ציון ממוצע משוקלל 85 לפחות) בכל הדרישות המנויות בסעיף 3 ב'.
- (ד) שניים ממורי התלמיד, שבהדרכתם כתב עבודת סמינאריזציות או הכין פרויקט מחקרי, יהיו רשאים להמליץ בפני דיקאן הפאקולטה על קבלתו למסלול הישיר תוך התייחסות למשרו של התלמיד לעבודה מחקרית עצמאית. בעקבות המלצה זו יכדוק הדיקאן או בא-כוחו, אם התמלאו התנאים הדרושים לפי סעיפים א', ב' ו-ג'. מצא הדיקאן כי כל התנאים הללו התמלאו, ימנה ועדה מיקצועית, אשר תערוך לתלמיד בחינת כשרות לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכשרו בעבודה מחקרית עצמאית. הדיקאן רשאי להאציל לראש בית-ספר את סמכותו לפי סעיף זה.

(ה) כל פאקולטה תקבע ותפרסם הנחיות-מסגרת לבחינות כשירות.

1) עמד התלמיד בכל הדרישות המפורטות בסעיפים ב, ג' וד', יעביר הדיקאן את כל המסמכים לוועדת המישנה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר לשם קביעת מעמדו של התלמיד כמועמד לתלמיד מחקר. בכפיפות לאישור וועדת המישנה יורשה התלמיד לפתח את נושא העבודה הסמינאריאית המורחבת או הפרוייקט המחקרי לתוכנית של עבודת דוקטור, או לבחור בנושא חדש, ויחולו עליו כל הכללים הנוגעים למועמדים אחרים לתלמידי-מחקר.

2) לא עמד התלמיד בבחינת הכשירות, יוכל לקבל את התואר „מוסמך“ לאחר שעמד בכל הדרישות הרגילות לקבלת התואר.

4. מיכסת הלימודים

א) 1. תלמיד לקראת התואר „דוקטור לפילוסופיה“/„דוקטור למשפטים“ ישתתף באורח פעיל בקורסים (לרבות סמינאריונים) לפי מיכסה מינימאלית של 120 שעות או 4 שעות אקאדמייות שנתיות בסה"כ. מיכסה זו אינה כוללת לימודי שפות.

2. תוכנית הלימודים תיקבע על ידי הוועדה היחידתית, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.

3. הוועדה היחידתית רשאית לדרוש בנוסף לכך לימודי השלמה, בחינות ועבודות

ב) תלמיד המחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על ידי ועדת המישנה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר ידיעת השפה האנגלית ברמה המאפשרת התבטאות בעל-פה ובכתב וכן ידיעת שפה נוספת המאפשרת הבנת טקסט מזעי בתחום לימודיו. בדרך-כלל תהיה השפה הנוספת צרפתית, גרמנית או רוסית, אולם במקרה המתאים תהיה ועדה המישנה רשאית להמיר את השפה הנוספת בספרדית או ערבית.

ג) תלמיד מחקר, אשר סיים את לימודיו האקאדמיים הקודמים בחו"ל ולא התחנך בישראל, חייב להוכיח לפני הגשת עבודת הדוקטור, כי הוא שולט בשפה העברית בכתב ובעל-פה.

פרטים נוספים ותמנון להענקת התואר „דוקטור לפילוסופיה“ ו„דוקטור למשפטים“ ניתן לקבל במדור לתלמידי מחקר במזכירות האקאדמיית.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת הספורט והחינוך הגופני באוניברסיטת תל-אביב לפתח אצל הסטודנט פעילות גופנית ופעילות נפש כדי שיהיו לו הכישרים והנטייה לפעילות גופנית בה יתמיד גם לאחר תום לימודיו.

הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני בפיקוח ובהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה והסטודנטים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני משורים:

- א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (ספורט חובה) המיועדים לתלמידי שנת א'.
- ב. פעולות ספורט רשות המיועדות לכלל ציבור הסטודנטים, עובדי האוניברסיטה ומהוגרים האקאדמיים.

2. ספורט חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים

- 1) תוכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך שנת לימודים אחת ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.
- 2) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשני סמסטרים בשני ענפי ספורט שונים.
- 3) כל תלמיד/ה חייבים להשתתף בשנת הלימודים הראשונה לקראת תואר ראשון, בקורס אחד בכל סימסטר, לפי בחירתו, מרשימת הקורסים המוצעים.
- 4) כל קורס יכלול 90 דקות של פעילות שבועית (למעט קורסים בני 60 דקות).
- 5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון של לימודי הסימסטר. לכל קורס תינתן האפשרות להירשם בהתאם למספר המקומות שהוקצו לאותו קורס. עדיפות הגרשמים תיקבע לפי סדר ההרשמה.
- 6) ההרשמה נעשית ביהידה לספורט ולחינוך גופני (הנחיתת יפורסמו בנפרד).
- 7) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר בו.
- 8) הופעה לשיעוד באיחוד או ללא תלבושת מתאימה תחשב כחיסור.
- 9) תלמידים שייעדרו מסיבות שייראו מוצדקות בעיני היחידה לספורט ולחינוך גופני (שירות מילואים, מחלה וכו') יורשו להטלים את השיעורים שהחסירו בסימסטר הבא.
- 10) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.
- 11) כתחליף לשיעורי החובה יוכל התלמיד להצטרף לבחירת האוניברסיטה. וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני. הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעורי החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.
- 12) כל תלמיד/ה (למעט המפורטים בסעיף ב') נדרש לסיים את הקורסים בשנת הלימודים הראשונה. ס י ו ם ה ק ו ר ס י ם י ה י א ח ד מתנאי המעבר לשנת הלימודים השנייה.

13) גכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת בבית הלוהם. פעילות זו תוכר לצורך ספורט חובה. ההרשמה לגכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב) הזכאים לשיהרור:

- 1) תלמידים שימציאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים.
- 2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זהויו או לידה).
- 3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באהת מנבחרות האוניברסיטה.
- 4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה.
- 5) קבלת שיהרור: תלמיד המבקש להשתחרר מהחובת השתתפות בשעורי החינוך הגופני יפנה ליחידה לספורט ולחינוך גופני וימציא מיסמכים מתאימים.

3. ספורט רשות

הפעילות מתרכזת בשלושה מישורים:

א. פעילות פנימית

היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים הבאים: שחייה, טניס, כושר גופני, מחול וג'ו, אתלטיקה קלה, ג'ודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, כדורגל, כדורסל, כדוריד, סיוף, ניווט, קרב-מגע וקט-רגל. כמו כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים ואירועי ספורט רבים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי

היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אט"א (אגודת ספורט לאקדימאים) וקבוצות הפועלות במסגרת הליגות הארציות. כמו כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.

ג. מפעלים עממיים

היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים: צעדות, מרוצים, ומשחים.

במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות; ובאחרים — מסייעת לבעוניינים.

הבולט בין האירועים העממיים הוא מירוף אוניברסיטת ת"א — הקפת הקרייה, שהיה למסורת, ובו נוטלים חלק סטודנטים, בני נוער, חיילים ואגודות ספורט.

ד. מפעלי נופש

במהלך השנה מאורגנות פעולות נופש רבות במתקני הספורט אשר בקמפוס. פעולות אלו מיועדות לסטודנטים, אנשי סגל ובני משפחותיהם. פרטים — על גבי לוחות המודעות.

ענייני תלמידים

לאן לפנות ?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל כגומה או חוג יועצים, שמתפקדים להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תוכנית לימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים ע"י הפאקולטה/יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או ע"ג לוחות המודעות. נוסף ליועץ בתחילת השנה מנהיג כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים, לפי הצורך גם בחופש, וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוג. שעות הקבלה של היועצים מתפרסמות ע"ג לוחות המודעות ועל ידי החוגים.
2. כל מורה נמון ליעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות ע"ג לוחות המודעות.
3. ראש החוג/המחלקה מנהיג אף הוא שעות קבלה המתפרסמות ע"ג לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג/המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש, בזכירות החוג, פגישה איתו.
4. מזכירות הפאקולטה/ביה"ס. בעניינים, שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השיגרתי של החוגים, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון בזכירות הפאקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות ע"ג לוחות המודעות.
5. מזכיר הפאקולטה/ביה"ס. בעניינים, שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השיגרתי של החוגים או מזכירות הפאקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל מזכיר הפאקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות ע"ג לוחות המודעות.
6. ועדת ההוראה. בעניינים הנתונים לטיפול של ועדת ההוראה ויכול התלמיד לפנות בכתב אל י"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפאקולטה/ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפול של ועדת ההוראה ויכול התלמיד לקבל בזכירות הפאקולטה/ביה"ס.
7. דיקאן הפאקולטה/ראש ביה"ס. תלמיד המבקש לפנות לדיקאן הפאקולטה/ראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדיקאן/ביה"ס, בקשה ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצוא אפשרויות ברור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדיקאן/ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.
8. המזכיר האקדמי. בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפאקולטה/ביה"ס יכול תלמיד לפנות ולהתקבל בזכירות האקדמית ואצל המזכיר האקדמי. משרדי המזכירות האקדמית נמצאים בבנין ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר קומה תשיעית.
9. דיקאן הסטודנטים — ראה פירוט להלן.
10. המרכז למירשם. בכל עניין הנוגע לפרטים אישיים, כגון שינוי כותבת, שינוי שם, מסירת תעודות או השלמת מסמכים, יפנה התלמיד למת"כ (מזכירות תלמידים כללית). פירוט נוסף הנוגע לתפקידי המרכז למירשם (כולל מת"כ) ראה להלן. תלמיד הסבור כי עניינו לא בא לידי סידור, המניח את דעתו, באחת מיחידות המרכז למירשם, יפנה לראש המרכז למירשם באמצעות מזכירות היחידה, וייקבע לו מועד לפגישה.

מנהל המרכז למירשם ממונה על כל היחידות המפורטות להלן.

(א) ענף רישום וקבלה
(טלפון 420531)

מבצע את הפעולות הכרוכות ברישום המועמדים (כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להתליף חוגים) לכל יחידות האוניברסיטה ללימודי התואר הראשון וללימודי ההסמכה (לקראת תואר שני, תעודת הוראה וכיו"ב). הענף מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.

(ב) מזכירות תלמידים כללית (מת"כ)
(טלפון 420331)

מת"כ אחראית להתזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון ובחלק מלימודי התואר השני ותעודת הוראה ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות לימוד כלליות, עדכון פרטים אישיים הנוגעים לתלמידים, ורק היא רשאית להוציא אישור על היות אדם תלמיד באוניברסיטה (כרטיס תלמיד, ואישורים — נשלחים בזכר לכל מסדיר הרשמתו). כדי לייעל את השירות לתלמיד הותקן ביחידה מסוף המחובר למחשב והמשמש הן למתן אישורים והן לקבלת מידע עדכני.

(ג) ענף שכר-לימוד
(טלפון 420318)

מטפל בכל הנוגע לתשלום שכ"ל של תלמידי האוניברסיטה (כל התארים). בענף קיים מסוף המחובר ישירות למחשב האוניברסיטה והמספק אינפורמציה מידית לגבי תשלומי שכר הלימוד.

(ד) היחידה להדריים-קורסים-ציונים (חק"צ)

יחידה זו מטפלת בין היתר, בנושאים הבאים: רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות גבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון דיעוני היחידות במחשב ועוד.

(ה) היחידה לעיבוד נתונים (ענ"א — מירשם)

יחידה זו ממונה על כל נושאי עיבוד הנתונים והמיכון בכל הנושאים בהם מטפלות יחידות המרכז למירשם שפורטו לעיל.

(ו) כללי

יחידות המרכז למירשם מטפלות גם בנושאים הבאים: שינוי הזיקף לימודים, חידוש לימודים, ביטול לימודים, הוצאת כרטיס נבחן ועוד. פרטים מדויקים מצויים בחוברת „שכר-לימוד והרשמה לשנה"ל, „תשמ"ב" הנשלחת עם חשבון שכר הלימוד ובחוברת המידע למועמדים — תשמ"ב. משרדי היחידות הנ"ל, מצויים במרכז ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלצ'קין פינת רחוב קוממיות (מול בית-הספר לרפואה).

(ז) שעות קבלת קהל:

א'—ה' 09.00—12.00

ג' 15.00—17.00

בימי חג, בערבי חג וכן בחול המועד פסח וסוכות, אין קבלת קהל.

החטיבה לתוכניות מיוחדות

במסגרת החטיבה נכללות היחידות כדלקמן:

1. המכינה האוניברסיטאית:
- א. המכינה לעולים חדשים.
- ב. המכינה הקדם-אקאדמית.
- ג. המכינה הדו שלבית.
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל.
3. היחידה ללימודי העברית.
4. היחידה ללימודי עזר באנגלית.
5. היחידה ללימודי חוץ.

1. המכינה האוניברסיטאית:

א. המכינה לעולים חדשים.

מטרות המכינה

- 1) להקנות ידיעה השפה העברית, לפחות ברמה שתאפשר השתתפות בלימודי האוניברסיטה הניתנים בעברית.
  - 2) להקנות ידיעה פאסיבית של השפה האנגלית.
  - 3) להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, הישוב ומדינת ישראל.
  - 4) לגשר על פני הפערים שבין השכלתם לזאת של בעלי תעודת בגרות ישראלית ולהרגילם לשיטות הלימוד הנהוגות בארץ.
  - 5) להכינם ללימודים הניתנים בעברית במקצועות שבהם בחרו ללמוד באוניברסיטה.
- לימודי המכינה מתקיימים בחודשים ספטמבר—יוני.

תנאי הקבלה

תעודת בגרות המוכרת בארץ שבה או מטעמה הוצאה לצורך כניסה למוסד להשכלה גבוהה.
התלמידים יתקבלו באמצעות מינהל הסטודנטים שליד משרד הקליטה (רח' אסתר המלכה 6, תל-אביב).

ב. המכינה הקדם-אקאדמית.

מטרת המכינה היא להעניק לתלמיד דרכי השיבה ושיטות לימוד, לבסס ידיעותיו במקצועות הלימוד השונים, בהתאם למגמת לימודיו העתידה באוניברסיטה, וע"י כך לשפר סיכוייו להתקבל ללימודים באוניברסיטה ולעמוד בהם בהצלחה.
המכינה תדשנתית, מיועדת ליוצאי אזורי מצוקה ועיירות פיתוח שרמת ציוניהם הממוצעת בבחינות הבגרות היא נמוכה או החסרים עד שלוש בחינות בגרות ולכן חסומה בפניהם האפשרות להתקבל ללימודים למרבית יחידות הלימוד של האוניברסיטה. כן מאפשרת המכינה לתלמידיה להשלים את בחינות הבגרות.

מועמדים למכינה זו יופנו ללימודים במכינה ע"י המחלקה ללימודים קדם-אקדמיים במשרד החינוך והתרבות וע"י המחלקה להכוונת חיילים משוחררים במשרד הבטחון. כמו כן יכולים מועמדים לפנות ישירות למכינה.
כן מתקבלים תלמידים המופנים ללימודים במכינה ע"י ברית התנועה הקבוצית. תלמידי מכינה זאת אינם ניגשים בסיומה לבחינות בגרות אולם, ציוניהם בתום המכינה מוכרים ע"י האוניברסיטה לצורך קבלתם ללימודים.
לימודי המכינה מתקיימים בחודשים אוקטובר—יולי.

ג. המכינה הדו-שלבית

הלימודים במכינה הדו-שלבית מיועדים גם הם לבני שכבות הראויות לעדוד, בוגרי י"א או י"ב כתות אשר לא עמדו בבחינות בגרות. בשלב א' של לימודיהם המתקיים בחודשים נובמבר-יוני מתקיימים לימודי הכנה לשלוש עד ארבע בחינות בגרות וכן לימודי אנגלית ומתמטיקה. תלמידי המסיום בהצלחה את לימודי שלב א' מצטרף בשלב ב' של לימודיו למכינה החד-שנתית דלעיל.

2. היחידה לסטודנטים מחו"ל :

יחידה זו מקיימת תכנית אקדמית שנתית ומסטריואלית לסמסטר א', ב' או קיץ באוניברסיטת תל-אביב לסטודנטים מארצות דוברות אנגלית (בייחוד ארה"ב). הלימודים נערכים בתקופת השנה האקדמית הרגילה ובקיץ, ומתקבלים אליהם בוגרי ב"ס תיכון מחו"ל או תלמידים באוניברסיטאות אמריקניות. כמו-כן, מתקיימות תוכניות מיוחדות: קורסי קיץ לסטודנטים, למורים, לעובדים סוציאליים ועוד. הרשמה במשרדי אגודת ידידי אוניברסיטת תל-אביב בארצות הברית במשרד בניו-יורק או במשרד היחידה באוניברסיטת תל-אביב. הלימודים ניתנים רק באנגלית ומלילים אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.

3. היחידה ללימודי העברית :

ראה פרק תנאי קבלה סעיף 6 (עמ' ט"ו).

4. היחידה ללימודי עזר באנגלית :

ראה פרק תנאי קבלה סעיף 5 (עמ' י"ג).

5. היחידה ללימודי חוץ :

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות מסוגים שונים. מטרת היחידה — העמדת המאגר המגוון של הכוחות האקדמיים באוניברסיטה לרשות הקהילה כולה, והעמקת הקשר עם הציבור הרחב. בשנת תשמ"א השתתפו בלימודי היחידה כ-4000 תלמידים. סוגי ההשתלמויות :

א. תכניות לימודים מקצועיות, הכוללות עבודות ובחינות ;

ב. לימודי רקע החשובים לעובדי מוסדות שונים ולקהל הרחב, אך אינם מהווים הכשרה מקצועית ;

ג. קורסים שמושיים ויישומיים ;

ד. קורסים להרחבת אפקטם ולהשכלה כללית ;

ה. קורסים מוזמנים ע"י מוסדות שונים.

בין נושאי ההשתלמויות — קורסים בתחום מדעי הטבע, מדעי הרוח, תורה, מינהל, משפט, אמנויות, מדעי ההתנהגות ועוד.

הלימודים נערכים בדרך כלל בשעות אה"צ והערב ; הם אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר ; המסיימים מקבלים אישור על השתתפותם.

הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה, כולל הקיץ.

משרד היחידה — בנין וולפסון להנדסה, תדר 406, טל : 425452.

דיקאנאט הסטודנטים

דיקאנאט הסטודנטים מטפל ברווחתם של הסטודנטים ועוסק ב: —

1. סיוע כלכלי, (מילגות והלוואות, והקצאת מעונות).
2. טיפול בבעיות מיוחדות של עולים.
3. ייעוץ לימודי וסעד נפשי.
4. ייעוץ והכוון תעסוקתי.
5. תכניות התנדבות ומעורבות חברתית.
6. שרותים לסטודנט.

משרדי דיקאנאט הסטודנטים נמצאים בבנין רוזנברג, קומה א'.

לשכת דיקאן הסטודנטים — חדר מס. 11, טלפון 420097.

דיקאן הסטודנטים מטפל אישית בבעיות הדורשות טיפול מיוחד ואשר אינן באות על פתרון במסגרת אהת היחידות הנ"ל.

קבלת קהל: ימים א'—ה' 13.00—09.00, (פגישה עם הדיקאן — על פי קביעה מראש).

1. סיוע כלכלי — חדר מס. 108, טלפון 415156; 42 0067.
בקשות לסיוע כלכלי, כולל סיוע בדיוור, מוגשות באמצעות טופס „דו"ח מצב כלכלי“ אותו ניתן לרכוש ב„מפעל השכפול“ בתאריכים שמפורסמים על לוחות המודעות בקמפוס ובעתונים.

א. מלגות מוענקות לסטודנטים על סמך השגיהם בלימודים ומצבם הכלכלי כפי שהינו משתקף בטופס המוכר לעיל. (סכומי הסיוע מועברים ישירות לחשבון שכ"ל). במקרים מיוחדים נתנות „מלגות קיום“ לתלמידים הנמצאים זכאים לכך.

ב. הלוואות: — א. קרן הלוואות לסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה שליד משרד החינוך והתרבות. הלוואות, בסכומים שונים, ניתנות בריבית נמוכה ומחזרות החל משנה לאחר תום הלימודים. בקשות יש להגיש על גבי טופס מיוחד של משרד החינוך והתרבות אותו ניתן להשיג בדיקאנט הסטודנטים. מועד הגשת הבקשות להלוואות — מתפרסם בעיתונים וכן על גבי לוחות המודעות אשר בקמפוס. ב. קרן הלוואות של אוניברסיטת תל-אביב — הלוואות בסכומים עד כמחצית שכ"ל ניתנות לסטודנטים המתקשים במימון לימודיהם ואינם מקבלים מילגות. הלוואות הינן בריבית נמוכה ומחזרות בתשלומים נוחים.

ג. מעונות — 300 מקומות במעונות מיועדים לסטודנטים רווקים. קריטריונים ומועד הגשת הבקשות מתפרסמים על גבי לוחות המודעות אשר בקמפוס.

מועדי קבלת קהל במוכירות בימים ב', ג', ה' 12.00—09.00.
לפגישה עם מנהל היחידה — יום ג' 16.00—13.00 או לפי קביעה מראש.

2. טיפול בבעיות מיוחדות של עולים.

עוזר הדיקאן לעניני סטודנטים עולים הינו הכתובת לסטודנטים עולים. (משרדו — בנין טרובוביץ, הפקולטה למשפטים, קומת קרקע, טלפון 420018).
שעורי עזר ניתנים לסטודנטים עולים במקצועות בהם הם מתקשים.
שעורי העזר ניתנים בדרך-כלל בקבוצות ומתואמים עם החוג הנוגע.

3. יעוץ לימודי וטנדנטי נפשי — חדר מס. 117, טלפון — 420505.

א. במסגרת היחידה זו פועלים יועצים תינוכיים ויועצים להכוון מקצועי, פסיכולוגים עו"ס ופסיכיאטר.

תפקיד היחידה

1. מתן מידע על אפשרויות הלימוד הקיימות במסגרת האוניברסיטה, או בכל המוסדות ללימודים על תיכונים.

2. יעוץ בבחירת כיוון לימודים תוך שימוש במערכת מבחנים ושיחות אישיות (לרשות המועמדים והסטודנטים ספרית מידע בנושאים אלה).

3. סיוע פסיכולוגי.

ב. הפניה ליחידה נעשית ביוזמת הפונה. חובת סודיות חלה על המידע המתקבל ביחס אליו שנשמר בסוד ואינו מועבר לרשויות האקדמיות של האוניברסיטה או לכל רשות או אדם מחוץ לאוניברסיטה, אלא על פי בקשה בכתב וויתור סודיות של הפונה.

ג. היחידה אינה מתערבת בהליכי רישום, קבלה או כל הליכים אקדמיים אחרים. מתפקידה, כאמור, למסור לפונה מידע מירבי ויעוץ שיאפשר לו להחליט על בחירת מקצועות הלימוד. לאחר קבלת המידע, כפוף הסטודנט לכל ההליכים המקובלים בחוג, בפקולטה ובאוניברסיטה. היעוץ הלימודי ניתן למועמדים תמורת תשלום כאשר מחצית הסכום מהווה חלק משכ"ל עם קבלת המועמד לאוניברסיטה. הסיוע הנפשי מועד לסטודנטים בלבד, ופרט לפגישה ראשונה, הוא כרוך בתשלום. מועדי קבלת קהל במוכרות ימים א'—ה' 13.00—08.30. לפגישה עם יועצות — על פי קביעה מראש.

4. יעוץ והכוון תעסוקתי — חדר מס. 119, טלפון 420739.

היחידה ליעוץ והכוון תעסוקתי מטפלת בסטודנטים הנמצאים בשלבים מתקדמים של לימודיהם. היחידה מרכזת מידע עדכני על אפשרויות התעסוקה עם סיוט הלימודים ועל מוסדות ומפעלים בהם מועסקים אקדמאים בהווה.

היחידה מארגנת מפגשים קבוצתיים ואישיים בין סטודנטים ומעסיקים הן באוניברסיטה והן במקומות העבודה ומדריכה את הסטודנטים לקראת השתלבות תעסוקתית. תשומת לב הסטודנטים מופנית למודעות בנושא זה אשר מתפרסמות מדי פעם בלוחות המודעות.

מועדי קבלת קהל — ימים א'—ה' 13.00—09.00.

5. תכנית התנדבות ומעורבות חברתית — חדר מס. 101, א, ב, ג, טלפון — 417119.

א. פר"ח — תכנית פר"ח (פרוייקט חנוכות) מציעה לכל סטודנט עבודה עם ילד טעון טיפוח במשך 4 שעות בשבוע, בתמורה לעבודה מקבל הסטודנט מלגה בגובה מחצית שכ"ל באמצעות היחידה לסיוע כלכלי.

ב. תכנית להכשרה אקאדמית לפעילי ציבור באזורי מיתזה בסיוע הפדרציה הספרדית של ההסתדרות הציונית.

סטודנטים המשתתפים בתכנית זוכים במלגת שכר לימוד ובמלגת קיום, תמורתן מתחייבים:

1. לעסוק בפעילות קהילתית-ציבורית באזורי פיתוח כמספר השנים שבהן הם נתמכים.
2. להשתתף בתוכניות הכשרה ופעילות ציבורית-קהילתית תוך כדי הלימודים באוניברסיטה.

ג. תכנית אקאדמית למעורבות חברתית, בשיתוף עם מספר חוגים, מופעלות תכניות שבמסגרתן עובדים סטודנטים בשרותי רווחה שונים תוך כדי קבלת הנחיה מקצועית ושילוב עבודתם בתכניות לימודיהם. לסטודנטים המשתתפים בתכניות אלה מוענקות נקודות זכות בלימודיהם.

6. שירותים לסטודנט:

במסגרת הדוקאנט גיתנים בין השאר השירותים הבאים:
ולת"ם (שחרור ודחיה של שרות מילואים). זרעורים על החלטות לגייס למלואים.
תעסוקה — הכוונת דורשי עבודה למקומות העבודה.
מס' הכנסה — שחרור והנחות מס, המגיעות לסטודנט.

מועצת סטודנטים

כישנת הלימודים תשמ"ב עתידה לקום מועצת סטודנטים. מועצה זו תשמש כמוסד היציג של הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.

תפקידי המועצה — עצוב ופתוח חיי החברה והתרבות של הסטודנטים באוניברסיטה.

— ייצוג עניני הסטודנטים בפני הנהלת האוניברסיטה וזאת באמצעות ועד נבחר אשר יהווה את הגוף המבצע של המועצה.

המועצה הינה בלתי תלויה בדיוניה ובהחלטותיה. חבריה נבחרים (אחת לשנה) בבחירות חשאיות על בסיס אזורי (בהתאם לחלוקת היחידות הלימוד באוניברסיטה).

בנוסף למועצה הכלל אוניברסיטאית כנ"ל, תתכן גם הקמת מועצות סטודנטים יחידות וזאת ביוזמת הסטודנטים ביחידות השונות.

מפעל השיכפול — דיונון

דיונון בנוי משתי מחלקות עיקריות: חנות המכירה, ובית הדפוס. בחנות המכירה אפשר לקנות במחירים מוזלים חוברות לימוד, ספרי עזר, מחברות וכל מיני מוצרים אחרים. החנות פתוחה בשעות 9.00—17.00 בימים א'—ה' וביום ו' עד שעה 13.00. החנות נמצאת בבניין האקאדמיה למוסיקה על שם רובין.

בית הדפוס עוסק בהוצאה לאור של ספרים וחוברות לימוד לציבור הסטודנטים באוניברסיטה. אפשר לקבל בו ייעוץ ושירות בענייני שיכפול והדפסת עבודות סמינאריוניות, עבודות גמר ודוקטוראט. בית הדפוס פתוח בשעות 9.00—15.00 בימים א'—ה' וביום ו' עד 13.00 והוא נמצא במבנה ליד בית הסטודנט.

טיפול שיניים לסטודנטים

במסגרת ההוראה הניתנת במירפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים, יוכלו הסטודנטים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים במידה והטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י סטודנטים בהשגחת רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.

תשלום

העזרה הראשונה ניתנת בחינם.
בעד שאר הטיפולים המחיר הוא בהתאם למחירוון קופ"ח.

שעות הפנייה למירפאה

עזרה ראשונה — בדיקה ומיון לצורך קביעת הטיפול — ימים א'—ה בשעות 0830—1000.

מקום המירפאה

המירפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים ברח' קלצ'קין (ליד התחנה הסופית של קו 25).

הספרייה האוניברסיטאית

הספרייה של אוניברסיטת תל-אביב גוסדה בשנת 1954. פרט לספרים, מקבלת הספרייה בקביעות כתבי-עת ושומרת באוספיה כרכים של כתבי-עת, אשר נתקבלו בשנים עברו. רכישת ספרים וכתבי-עת נעשית הן ע"י קנייה (ספרים חדשים, אוספים וביצוע הזמנות החוגים והיחידות), והן ע"י קבלת מתנות של ידידי האוניברסיטה בארץ ובח"ל, תרומות, עזבונו והליפין (עם מוסדות אוניברסיטאים בארץ ובח"ל). בשנת הלימודים הנוכחית עומדים לרשות הקהל אולמות הקריאה בבניין הספרייה המרכזית (כולל אולם קריאה מיוחד לכתבי-עת וספרית יוגר) וכן אולמות קריאה בספריות המחלקתיות הבאות:

הספרייה למדעים מדוייקים והנדסה — בנין שנקר,
ספרית בית-הספר לחינוך — בנין שרת,

ספרית בית-הספר למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי — בנין רקנאטי,
 ספרית החוג לגיאוגרפיה וספרית מכון אבשלום — בית אבנר,
 ספרית מדעי החברה — בנין נפתלי,
 ספרית מדעי החיים ורפואה — בנין ביה"ס לרפואה.
 ספרית מהלמן — בית התפוצות,
 ספרית משפטים — בנין הפאקולטה למשפטים,
 ספרית המכון לארכיאולוגיה — בנין גילמן,
 ספרית האקאדמיה למוסיקה — בנין האקאדמיה למוסיקה.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלת חוץ כל הספרים המקוטלגים בספרייה המרכזית. ספרים אלה עומדים באולמות הקריאה, ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת „המדף הפתוח“.

שירותי ההשאלה פועלים במסגרת תקנות הספרייה המרכזית.

לאולם הקריאה המרכזי מסונפים תאי מחקר, ובהם מכשירי קריאה לסרטי מיקרופילם. בקומת המרחף נמצאים מכשירים לצלומי „קסרוקס“, המספקים תמורת תשלום העתקים מתוך ספרים וכתבי-עת.

בנוסף לשירותי קוראים, כגון השאלה ואולמות קריאה, עוסקת הספרייה ברכישת שוטפת של ספרים וכתבי-עת. מחלקה מיוחדת מקטלגת וממיינת את החומר המגיע במאמץ להביא את הספר לרשות הקוראים במהירות המירבית. המיון נעשה על פי שיטת דיואי. כן ישנו שירות ביבליוגרפי ויעוץ המשרת את הסטודנטים של האוניברסיטה.

במסגרת הספרייה נהוגה השאלה בין-ספרייתית בארץ והשאלה בין-לאומית.

מדריך לספרייה המרכזית ניתן להשיג בשירות הביבליוגרפי ובאולמות הקריאה.

1. תקנות לקוראים

שירותי ספריית האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.

(א) כתנאי להשאלת ספרים על התלמידים להציג כרטיס תלמיד תקף (נושא תמונה או בצירוף תעודת זהו), עובד אוניברסיטה יציג כתב מינוי.

(ב) תלמיד שסיים את לימודיו ונגש לבחינות הגמר, יציג אישור ממוכירות הפאקולטה.

(ג) תלמידים הלומדים לקראת התואר הראשון רשאים לשאול בספרייה שלושה ספרים לחודש.

(ד) תלמידים הלומדים לקראת התואר השני, עוזרי הוראה, אסיסטנטים ועובדי סגל-מנהלי, רשאים לשאול בספרייה חמישה ספרים לחודש.

(ה) לפי קביעת מדור ההשאלה יושאלו ספרים לתקופה יותר ממושכת במקרים מיוחדים.

- (ו) בכל עת רשאית הספרייה לדרוש את החזרת ספריה גם לפני תום מועד ההשאלה, לפי צרכים העשויים להתעורר במשך תקופת ההשאלה.
- (ז) ספרים שאינם נדרשים על ידי קורא אחר, השאלתם ניתנת להארכה בתנאי שיוגשו לביקורת בדלפק ההשאלה בתום תקופת ההשאלה הראשונה.
- (ח) ספרים הנמצאים בקריאה ונדרשים על ידי קורא אחר, ניתנים להזמנה.
- (ט) ספרים שהדרישה להם מרובה ושאלו לתקופה קצרה יותר בהתאם לקביעת מדור ההשאלה.
- (י) ספרי אולם הקריאה, כתבי-עת, חומר בצילום-מיקרו וספרים יקרי מציאות אינם ניתנים להשאלה. הקוראים רשאים לעיין בחומר הנ"ל באולם הקריאה בלבד.
- (יא) חברי סגל המורים מדרגת מדריך ומעלה רשאים לשאול עד 20 ספרים, וכן:
1. להוציא ספרי אולם הקריאה לשיעורים.
  2. להוציא ספרי אולם הקריאה לצורכי שיכפול.
  3. לשאול כתבי עת (אך לא את החוברות האחרונות מאולם הקריאה).
- (יב) השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר.
- (יג) אובדן ספר בידי קורא מחייב אותו בקניית הספר הנ"ל והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר, ישולם ערכו לפי קביעת הספרייה.
- (יד) תיקים, מעילים וחפצים אישיים יש להשאיר במלתחה. אין הספרייה אחראית לרכוש הקוראים.
- (טו) השיחה, העישון והאכילה באולם הקריאה אסורים בהחלט.
- (טז) בעזבו את הספרייה חייב כל קורא להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה.

2. נוהג בספריות

- מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות אם אותו תלמיד נהג בניגוד לתקנות הספרייה ולהוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.
- מנהל הספרייה רשאי להורות על איסור בעל-פה, אך בד בבד עם הטלת האיסור, יגיש המנהל תלונה לממונה על המשמעת.
- החלטת מנהל הספרייה טעונה, תוך שבועיים מיום הינתנה, אישור הממונה על המשמעת.
- במקרה שהממונה על המשמעת מצווה על הרחקת התלמיד מהספרייה, תיכנס ההרחקה לחוקפה מיד, גם אם יוגש עירעור לבית הדין לעירעורים על החלטת הממונה על המשמעת.
- מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, לפי שיקול דעתו כל אדם שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.

תקנון המשמעת (תשל"ד)

(אושר בידי הסינאט ביום 3.10.73)

הגדרות:

1. בתקנון זה:

- 1.1 „אוניברסיטה“ — אוניברסיטת תל-אביב.
- 1.2 „דיקאן פאקולטה“ — לרבות ראש בית ספר או יחידת הוראה עצמאית אחרת של האוניברסיטה, שאיננה מהווה חלק מפאקולטה.
- 1.3 „מורה“ — כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר מטעם האוניברסיטה.
- 1.4 „עובד“ — אדם המועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואיננו מורה.
- 1.5 „תלמיד“ — מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה ונתקבל על ידיה כתלמיד, לרבות מי שביקש להתקבל ובקשתו טרם נדחתה, ומי שסיים את חוק לימדיו אך טרם קיבל את התעודה. מי שהתקבל על ידי האוניברסיטה כתלמיד לשנת לימודים מסוימת, ייחשב כתלמיד לצורך תקנון זה עד סוף השנה האקדמית אף אם הפסיק את לימדיו באמצע מהלכם.
- 1.6 „עבירות משמעת“ — העבירות המפורטות בסעיף 3 לתקנון זה, לרבות ניסיון, שידול או סיוע לעבור עבירות אלו, וכן עבירות על כללי המשמעת שייקבעו על-ידי הסינאט מפעם לפעם ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה.
- 1.7 „פסילת בחינה או עבודה“ — לרבות ביטול ציון שניתן בבחינה או בעבודה, ובכל מקרה דין פסילה כדון כישלון בציון אפס (0).

רשויות השיפוט:

2. רשויות השיפוט תהיינה:

- 2.1 הממונה על המשמעת (להלן: הממונה).
- 2.2 בית-הדין לערעורים בענייני משמעת (להלן: בית-הדין).

עבירות משמעת:

3. עבירת משמעת היא אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:
  - 3.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידיהם עקב מילוי תפקידם.
  - 3.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה מוריה או עובדיה; או ביצוע מעשה תרמית, לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.
  - 3.3 הונאה בבחינה, עבודה בית, עבודה סמינאריאלי, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימדיו.
  - 3.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינאריאלי,

- עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בעל־פה.
- 3.5 הפרת של תקנון או הוראות המתייחסות לשימוש במיתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדות, ספריות, שיכונים ומעונות סטודנטים, מיתקני ספורט ומיגרשי חנייה.
- 3.6 פגיעה בודון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.
- 3.7 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבוד מוריה או עובדיה של האוניברסיטה, אם נעשתה בקשר למעמדם של הנפגעים כמורים או כעובדים.
- 3.8 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

צונים

- משנמצא תלמיד אשם בעבירה משמעת, יוטל עליו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:
- 4.1 גזיפה.
- 4.2 ביטול הנחה בשכר לימודים, פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלת לתקופה שתיקבע.
- 4.3 הטלת קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר לימוד מלא לתלמיד מן הצנף.
- 4.4 מניעת שימוש במיתקני האוניברסיטה כולל ספריות, שיכונים ומעונות סטודנטים, מיתקני ספורט ומיגרשי חנייה, או חלק מהם, למשך תקופה שתיקבע.
- 4.5 פסילת בחינה שהתלמיד נבחן בה.
- 4.6 פסילת עבודה בית, עבודה סמינאריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.
- 4.7 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.
- 4.8 עיכוב מתן תעודה או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד הנתבע.
- 4.9 רישום דבר הענישה בגליון הציונים שהאוניברסיטה תוציא לתלמיד הנתבע.
- 4.10 הרחקה מחלק ממסלול הלימודים לתקופה שתיקבע.
- 4.11 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה מוגדרת.
- 4.12 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.
- 4.13 ביטול זכויות או הישגים בלימודים שנרכשו כתוצאה ממירכא, לרבות שלילת זכות לקבלת תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

עונש על תנאי:

5. הממונה או בית־הדין רשאי להורות, שעונש לפי סעיף 4 פסקאות 4.3, 4.4, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12 או 4.13, כולו או מיקצתו, יהיה על תנאי. תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא את עונשו אלא אם עבר — תוך תקופה שנקבעה בהחלטת הממונה או בית־הדין, ושלא תפתח משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן: תקופת ותנאי)

— אחת העבירות שנקבעו בהחלטה, הורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

תקופת התנאי תתחיל מיום ההחלטה, אם לא הורו אחרת בהחלטה.

פסילת חובה:

6. בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינאריאלי, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייב הממונה או בית-הדין לפסול את הבחינה או את העבודה בשוא ההונאה. פסילה זו תעשה בלי קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות ההרשעה בהונאה.

פיצויים:

7. גמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת, ועקב מעשה העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית-הדין רשאי לחייבו, בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו, לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק שנגרם עקב העבירה.

שמירת סמכויות:

8.

8.1 הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי תאפשרות של קיום הליכים פליליים בבית-משפט נגד הנתבע, או על-ידי קיום הליכים כאלה, או על-ידי מתן פסק דין כל שהוא בהליכים כאלה.

8.2

סבור הממונה או בית-הדין כי יש מקום לקיום הליכים פליליים נגד הנתבע, יורה למוכיר האקאדימי למסור על כך הודעה למשטרה או לפרקליטות המחוז.

8.3

סמכותו של הממונה או של בית-הדין לדון ולפסוק בעבירת משמעת אינה שוללת את סמכותו של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט בצעדים לשם מניעת הפרעה מצד התלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה. במסגרת סמכותו של המורה או העובד לפי המקרה.

החלטות ביניים:

9. הממונה רשאי, לאחר פתיחת ההליכים המשמעתיים, לתת החלטת-ביניים (כגון: דחיית נדיקת הבחינה, הפסקת הלימודים, איסור להשתמש במיתקני האוניברסיטה), והחלטה כזאת תהיה בתוקף עד מגן ההחלטה על ידו או עד מועד מוקדם יותר, כפי שייקבע על ידו. העתקים מהחלטת ביניים יישלחו לנתבע, למוכיר האקאדימי לדיקאן הפאקולטה בה לומד התלמיד הנתבע, לדיקאן הסטודנטים ולנציג הסטודנטים. הממונה מוסמך לבטל או לשנות החלטת ביניים.

הממונה על המשמעת:

10.

10.1 הממונה וכן סגן או סגנים של הממונה נבחרים על-ידי סינאט האוניברסיטה, מבין מורי האוניברסיטה, לתקופת כהונה של שנתיים.

מב

- הממונה, הסגן או הסגנים ייבחרו מתוך רשימה של מועמדים שתוכן על-ידי ועדה שתמונה לשם כך על-ידי הסינאט.
- 10.2 הממונה או אחד מסגניו יהיה בעל השכלה משפטית.
- 10.3 הממונה רשאי למלא כל סמכות מסמכויותיו בעצמו או על-ידי אחד מסגניו.
- 10.4 הממונה על המשמעת רשאי לאצול מסמכותו לסגנו או לסגניו.
- 10.5 משנגמרה תקופת המינוי של הממונה או של אחד מסגניו, מוסמכים הם להמשיך ולסיים את הדיון בכל תלונה שהוגשה בפניהם קודם לכן, וכן לדון בתלונות חדשות עד למינוי מחליפיהם.

בית-דין לערעורים:

- 11
- 11.1 בית-הדין ידון ויהליט בערעורים על התלטות הממונה שיוגשו לפי הוראות תקנון זה.
- 11.2 הסינאט יבחר מבין טורי האוניברסיטה ארבעה (4) חברי בית-דין, לתקופת כהונה של שנתיים.
- 11.3 חברי בית-הדין ייבחרו מתוך רשימה של מועמדים, שתוכן על-ידי ועדה אשר תמונה לשם כך על-ידי הסינאט. הסינאט ימנה אחד מחברי בית-הדין לשמש כנשיא, ואחר לשמש כממלא מקומו הקבוע.
- 11.4 לפחות אחד מחברי בית-הדין יהיה בעל השכלה משפטית.
- 11.5 הרקטור ימנה שני חברי בית-הדין מתוך רשימה של חמישה (5) תלמידים מפאקולטות שונות, שתוצע לו על-ידי דיקאן הסטודנטים של האוניברסיטה לתקופת מינוי של שנתיים.
- 11.6 משנגמרה תקופת הכהונה של חברי בית-הדין, מוסמך הוא להמשיך ולסיים את הדיון בכל ערעור שהוגש לבית-הדין קודם לכן, וכן לדון בערעורים חדשים עד למינוי חבר בית-דין אחר תחתיו.
- 11.6 בית-הדין יישב בהרכב הבא:
- 11.6.1 כל החברים הנבחרים על-ידי הסינאט לפי פסקה 11.2.
- 11.6.2 אחד מבין החברים הממונים על-ידי הרקטור לפי פסקה 11.3, כפי שייקבע על-ידי נשיא בית-הדין.
- 11.7 בית-הדין יישב במניין חוקי אם נוכחו שלושה חברי בית-הדין לפחות.
- 11.8 החלטת בית-הדין תוכל להינתן ברוב דעות. נחלקו דעות חברי בית-הדין שווה בשווה, תכריע דעת נשיא בית-הדין.

קובל ומזכיר

- 12
- 12.1 המזכיר האקאדמי או מי שימונה על ידו ישמש כקובל בדיון המשמעתי (להלן: הקובל).

- 12.2 המזכיר האקאדמי ימנה עובד שישימש כמזכיר רשויות השיפוט (להלן: המזכיר).
לא ימונה עובד לשמש כקובל וכמזכיר בעת ובעונה אחת.

משקפים בדיון:

- 13
13.1 לכל דיון משמעתי יוזמנו משקיף נציג הסטודנטים, משקיף מהפאקולטה אשר התלמיד הנתבע לומר בה דיקאן הסטודנטים.
אי נוכחות המשקפים לא תיפסול את ההליך המשמעתי ובלבד שהוזמנו להיות נוכחים בו.
- 13.2 דיקאן הסטודנטים יציע לרקטור האוניברסיטה רשימה של סטודנטים הלומדים בפאקולטת שונות ומתוכה ימנה הרקטור שלושה (3) תלמידים המורשים לשמש כמשקפים. הזמנה למשקיף נציג הסטודנטים תישלח על-ידי המזכיר לנציג הסטודנטים.
- 13.3 המשקיף מטעם הפאקולטה יהיה מורה שימונה על-ידי מועצת הפאקולטה, אם בדרך כלל או לעניין מסויים.

הליכי הדיון:

- 14
14.1 תלונה על עבירות המשמעת הוגש על-ידי מורה, עובד או תלמיד (להלן: מתלונן) למזכיר האקאדמי.
- 14.2 המזכיר האקאדמי יעיין בתלונה מייד לאחר קבלתה, ואם יראה צורך בכך יבקש הסברים מהמתלונן או הערות מהנתבע. המזכיר האקאדמי ידאג לקבל לרשותו כל ראיה בכתב המתייחסת לתלונה (כגון: בחינה או עבודה בכתב), ובמידה שיפתח בהליכים משמעתיים ידאג לשמירת המוצגים עד לסיום הליכים אלה.
- 14.3 הגיע המזכיר האקאדמי למסקנה שאין מקום לפתוח בהליכים משמעתיים עקב התלונה, יגנוז את התלונה, ויודיע על כך למתלונן, לדיקאן הפאקולטה של התלמיד הנתבע ולדיקאן הסטודנטים. סבור דיקאן הפאקולטה של התלמיד הנתבע, או דיקאן הסטודנטים, בניגוד לדעת המזכיר האקאדמי, כי יש לפתוח בהליכים משמעתיים, יהיה רשאי להביא את העניין בפני הרקטור. הרקטור יוכל בכל מקרה להורות למזכיר האקאדמי לפתוח בהליכים משמעתיים.
- 14.4 המזכיר האקאדמי רשאי לפתוח בהליכים משמעתיים על פי יוזמתו, במקרים שיש לדעתו חשד לקיום עבירה ולא הוגשה אליו תלונה על-ידי מתלונן.
- 14.5 החליט המזכיר האקאדמי, שיש מקום לפתוח בהליכים משמעתיים בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהועברה לו על-ידי המתלונן, ישלח המזכיר האקאדמי לתלמיד הנתבע בהקדם האפשרי הודעה בכתב על התלונה (להלן: ההודעה). ההודעה שתשלח לנתבע, יצרף עותק של תקנון המשמעת. ההודעה תציין את הסעיף בתקנון, אשר על הפרתו נתבע התלמיד, ואת עיקר הפרטים של התלונה. העתק מההודעה יישלח לממונה, לדיקאן הפאקולטה של התלמיד הנתבע. לדיקאן הסטודנטים למתלונן ולנציג הסטודנטים.

- 14.6 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה (7) ימים, אלא אם ניתן להקדים את הדיון בהסכמת שני הצדדים, ולא יאוחר מעשרים ואחד (21) ימים מהיום, שבו נמסרה הודעה לנתבע על מהות התלונה. הודעה שנשלחה לנתבע בדואר רשום, לפי כתובתו המצוייה במרכז הרישום באוניברסיטה, תחשב כאילו נמסרה במועד.
- 14.7 הממונה מוסמך לדחות את תאריך הדיון, אם נתבקש לכך על-ידי הקובל או על-ידי הנתבע, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- 14.8 המזכיר האקדמי יזמין ליום הקבוע לדיון את המתלונן, את המשקיפים בהתאם לסעיף 13 לעיל וכל עד הדרוש לפי דעתו לדיון. המשקיפים יהוו את דעתם, לפי בקשת הממונה, בשעת הדיון, והמתלונן יהיה זכאי אף הוא להשמיע את דברו.
- 14.9 התלמיד הנתבע זכאי להיעזר בשעת הדיון על-ידי סטודנט שישימש כסניגור. אולם, מטעמים מיוחדים שיירשמו, יוכל הממנה להרשות לנתבע להיעזר בעורך דין.
- 14.10 לא הופיע התלמיד הנתבע בפני הממונה ביום הקבוע לדיון בהודעה שנמסרה לו, רשאי הממונה להמשיך בדיון שלא בפני הנתבע, לאחר שקבע כי ההודעה נשלחה לנתבע בהתאם לאמור בפיסקה (14.6).
- 14.11 ניתנה החלטת הממונה שלא בפני הנתבע, רשאי התלמיד הנתבע לעתור לביטולה תוך שבעה (7) ימים מיום שקיבל הודעה על החלטתו, והממונה יהיה רשאי לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- 14.12 הממונה יפתח את הדיון על-ידי קריאת התלונה בפני התלמיד הנתבע, ועל פי בקשת הנתבע יסביר לו את טיב התלונה שהוגשה נגדו.
- 14.13 לאחר קריאת התלונה ישאל הממונה את התלמיד הנתבע, אם הוא מודה או אינו מודה בתלונה.
- 14.14 הודה התלמיד הנתבע בתלונה, יהיה הממונה רשאי למצוא אותו אשם על פי הודאתו, ללא צורך בשמיעת ראיות נוספות, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף הודאת התלמיד הנתבע בתלונה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת התלונה.
- 14.15 לא הודה התלמיד הנתבע בתלונה, יגיש הקובל את ראיותיו, וישמיע את עדותו והתלמיד הנתבע או סגורו יהיו זכאים לחקור את עדיו של הקובל. לאחר מכן יהיה התלמיד הנתבע זכאי להגיש את ראיותיו ולהשמיע את עדיו.
- 14.16 הממונה ינהל את הדיון ויקבל את ראיותיו בדרך שנראית לו צודקת ויעילה. פרוטוקול הדיון ייערך בכתב על-ידי הממונה או על-ידי המזכיר, וייחתם על-ידי הממונה.
- 14.17 סמוך ככל האפשר לאחר סיום השמעת הראיות יתן הממונה החלטה מנומקת בכתב, וישלח העתקים ממנה לקובל, לתלמיד הנתבע, לדיקאן הפאקולטה של התלמיד הנתבע, למתלונן, ודיקאן הסטודנטים ולנציג הסטודנטים.
- 14.18 החלטת הממונה תקבל תוקף ביום הינתנה, אלא אם יחליט הממונה על מועד אחר.

- 14.19 כל החלטה שתינתן על-ידי הממונה תפורסם על גבי לוחות המודעות שי
האוניברסיטה, ללא ציון שם התלמיד הנתבע, אלא אם החליט הממונה כי
הפירסום יכול את שמו של התלמיד הנתבע.
14.20 המזכיר האקאדימי ממונה על ביצוע החלטה.

ע ר ע ו ר :

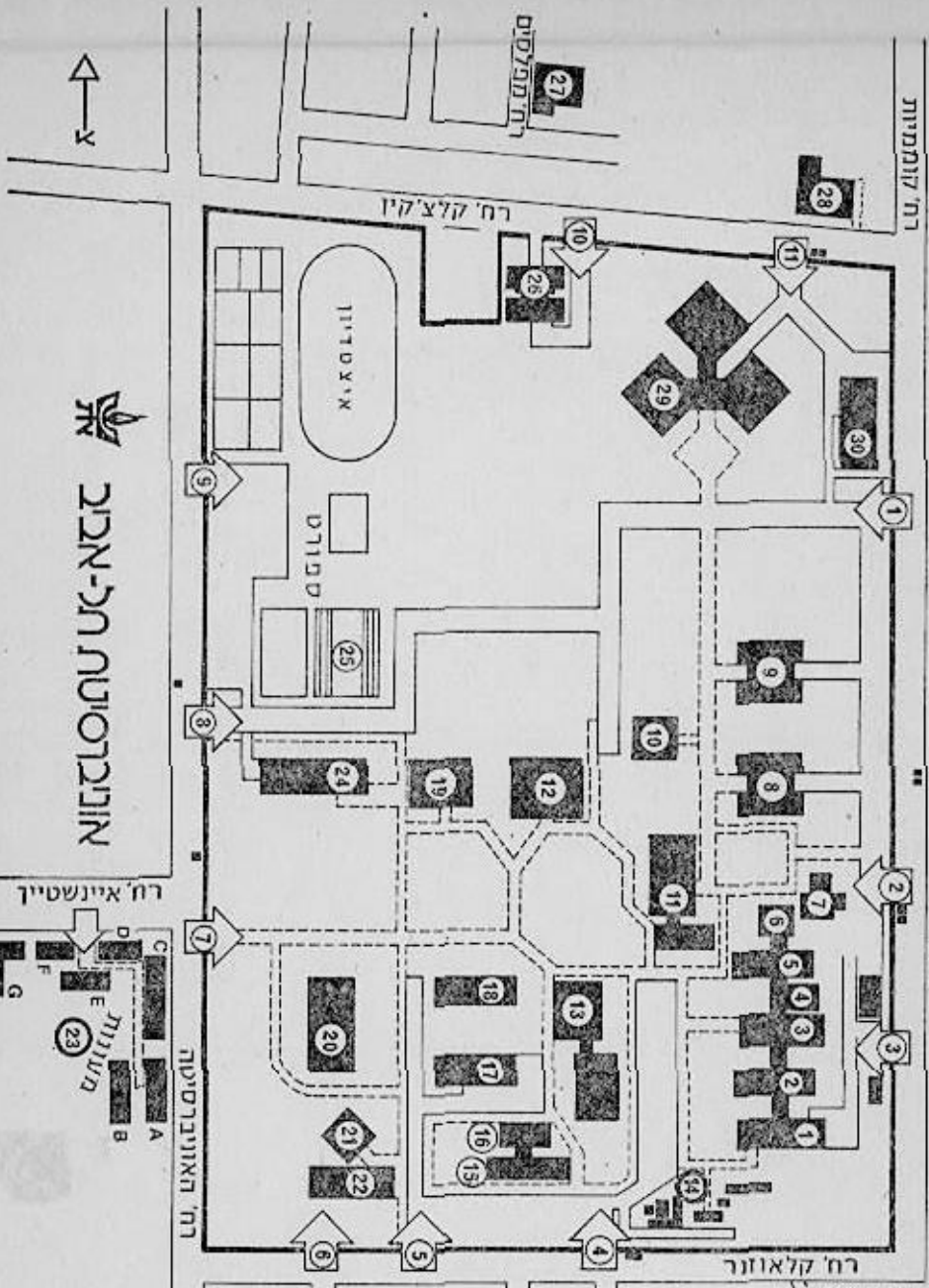
- 15
15.1 החלטתו של הממונה ניתנת לעירעור לפני בית-הדין על-ידי הנתבע או הקובל
(להלן: מערער).
- 15.2 העירעור יוגש לא יאוחר מתמישה-עשר (15) יום מיום שבו נמסרה ההודעה
על החלטה של הממונה למערער, אם ההחלטה ניתנה בנוכחותו או מיום,
שבו נמסרה לו ההודעה על החלטת הממונה, אם ההחלטה ניתנה שלא בנוכחותו.
- 15.3 המערער יגיש את העירעור בכתב למזכיר ויפרט בכתב העירעור את נימוקי
העירעור.
- 15.4 המזכיר יעביר את כתב העירעור לנשיא בית-הדין עם התקנים לדיקאן
הפאקולטה של התלמיד הנתבע, לדיקאן הסטודנטים ולנציג הסטודנטים.
- 15.5 נשיא בית-הדין יקבע מועד לשמיעת העירעור לא לפני עבור ארבעה-עשר
(14) יום, אלא אם ניתן להקדים את הדיון בהסכמת שני הצדדים, ולא יאוחר
מארבעה (4) שבועות מיום הגשתו של כתב העירעור. אולם אם המערער לא
ביקש את שמיעת העירעור בעל-פה, יהיה בית-הדין רשאי להורות, לאחר
קבלת תגובתו של המשיב, כי טענות המערער והמשיב תוגשנה בכתב כמזעדיים
ובאופן שייקבעו בהודעה בכתב, שימסור הנשיא למערער ולמשיב. לא הגיש
המערער את טענותיו במועד ובאופן שנקבעו, יימחק העירעור. לא הגיש המשיב
את טענותיו במועד ובאופן שנקבעו, ידון בית-הדין בעירעור על פי טענות
המערער בלבד.
- 15.6 במועד הקבוע לשמיעת העירעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן
יהיה המשיב רשאי להשיב על טענות המשיב.
- 15.7 נציג הסטודנטים ודיקאן הסטודנטים יהיו רשאים בכל עת, לפני תום הדיון
בעירעור, להגיש הוות דעת בכתב בגרש העירעור לכית-הדין.
- 15.8 סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת טענות הצדדים, או במקרה של טיעון בכתב,
סמוך ככל האפשר לאחר סיום הדיון בטענות שבכתב, יתן בית-הדין את
החלטתו, והוראות סעיף 14 פסקאות (14.17) עד (14.20) יהולו בשינויים המ-
חוייבים על פי העניין.

ח נ י נ ת :

16. נגזר על התלמיד הנתבע עונש לפי סעיף 4 (4.12) יהיה הרקטור מוסמך בכל עת
לחון את הנתבע או להמתיק את העונש או להמירו בעונש אחר, על פי בקשה
בכתב שתוגש לו על-ידי הנתבע או הקובל.

רח' קוממיות

נז בונני 31
נז זואולוני 32

אוניברסיטת תל-אביב

רח' אלמזאן

מחלקת

מחלקת

מחלקת

מחלקת

מחלקת

מחלקת

מחלקת

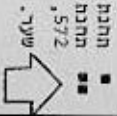
מחלקת

מחלקת

מחלקת

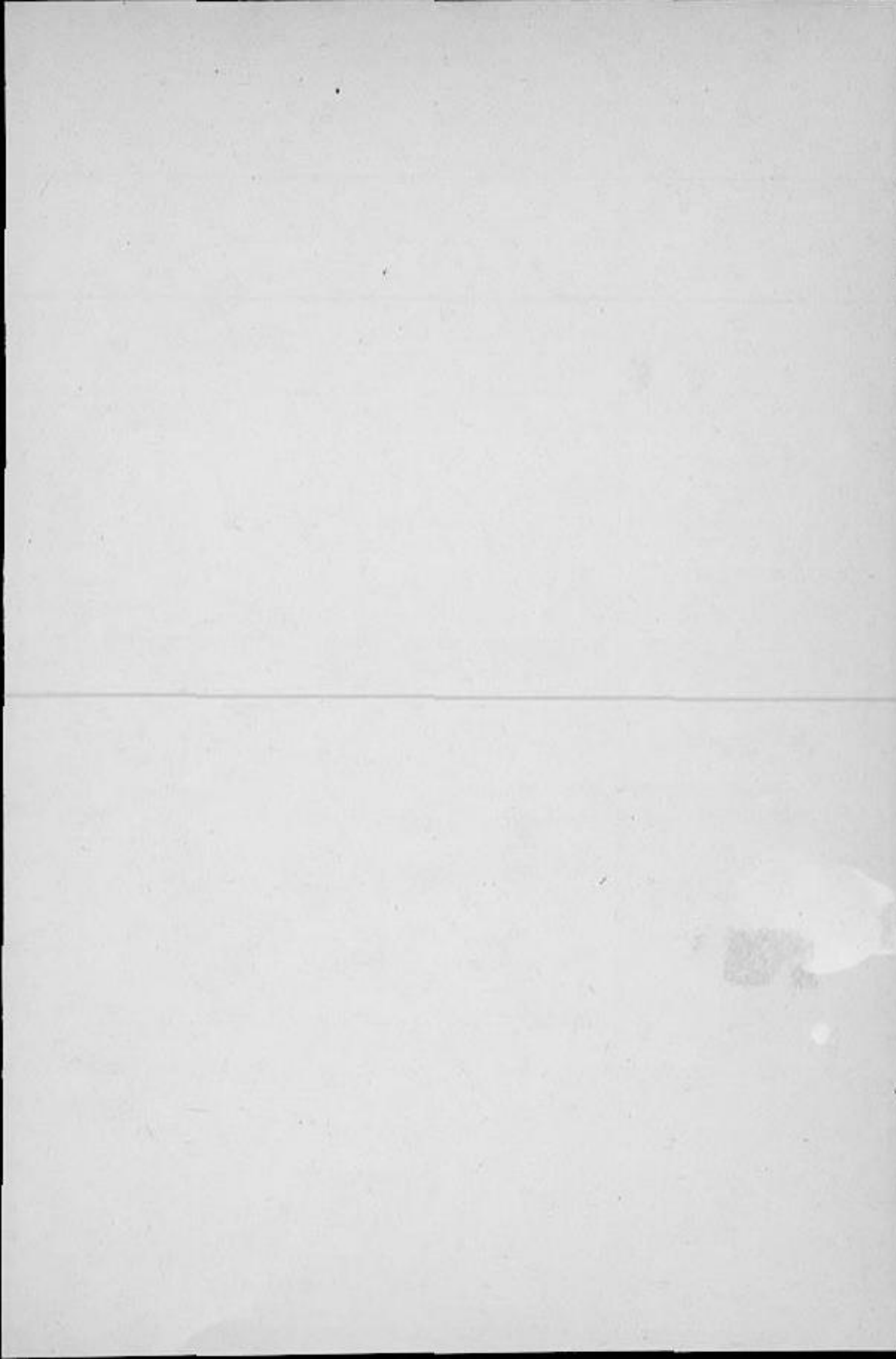
מחלקת

מחלקת

- 1. כניסה (אורנטשייט)
- 2. כניסה (שוק)
- 3. פסיקה (שוק)
- 4. אולם ק
- 5. חניית המסמכים ומדעי המחשב (מפלג)
- 6. מרכז המסמכים (מפלג)
- 7. המכון למחשבים (שריפה)
- 8. מדעי החיים (בריטניה)
- 9. מדעי החיים (שוק)
- 10. מדעי החיים (רוזנברג)
- 11. בית התפוצות
- 12. ספרייה (מולדאק)
- 13. מדעי הרוח (גילקס)
- 14. מנהלה
- 15. מסמכים (סרנוברג)
- 16. ספרים משמשים (ליני)
- 17. מדעי החינוך (שוק)
- 18. מנהל עסקים (רקנאטי)
- 19. אגודות ותקשורת (מסוק)
- 20. האקדמיה למדעי הרוח (רוברג)
- 21. אודיטוריום ברי-שוק
- 22. מדעי החברה (נמלני)
- 23. מעבדות הסטודנטים
- 24. בית הסטודנט (רח-בונני)
- 25. מרכז כדורסל
- 26. רשתת המידע והשירותים
- 27. גיאולוגיה (אבר)
- 28. הספרייה למדעים (מרכז ע"ש דרנברג-וילני)
- 29. רפואה (מפלג)
- 30. בית ספרים
- 31. מאגזין גמנים
- 32. תחנה (וולסט)

- 6. חמת איטובוס
- 27. חמת אוטובוס
- 24. חמת אוטובוס
- 25. חמת אוטובוס
- 79. חמת אוטובוס
- 74. חמת אוטובוס
- 572. חמת אוטובוס

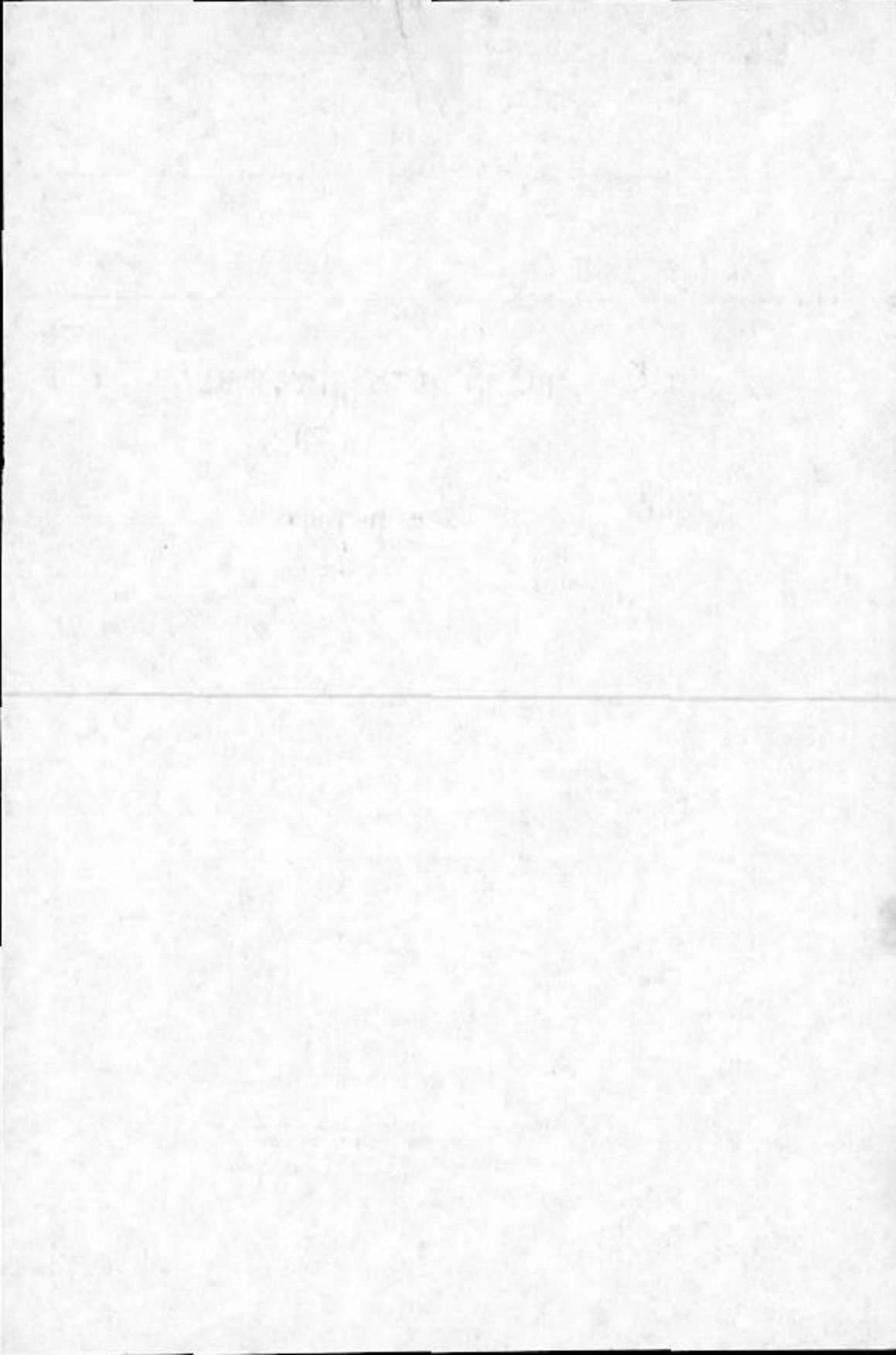
הפאקולטה למדעי החברה

ידיעון תשמ"ב

נערך ע"י ורדה ביקביצקי

דפוס ישראל בע"מ, תל-אביב

תוכן העניינים

עמוד

5	מוסדות הפאקולטה
12	מידע כללי
23	תקנון
23	מודעות, פרסומים ומכתבים לתלמיד
23	תחולת הוכניות לימודים ותקנות
23	משך הלימודים
23	רישום לקורסים
28	הכרה בלימודים אקדמאיים קודמים
29	מילוי חובות קורס
30	בחינות
32	שיפור ציון
32	ערעורים
32	רשומת לימודים
33	הפסקת לימודים עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות
33	הפסקת לימודים ע"י התלמיד
34	חידוש לימודים
34	זכאות לתואר
35	שקלול ציון הגמר
37	תוכניות לימודים
39	מסלולי לימודים לקראת תואר ראשון
43	לימודים לאחר תואר
44	הקבלה לחוגים ולחטיבות
47	שנה א' המשותפת
56	החוג לכלכלה — תואר ראשון
67	— תואר שני
75	החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה — תואר ראשון
88	— תואר שני
94	תוכניות משותפות
94	— סוציולוגיה של החינוך
97	— ארגון קהילתי

[Handwritten signature]

98	החוג למדע המדינה — תואר ראשון
111	תואר שני
115	החוג לסטטיסטיקה — תואר ראשון
131	תואר שני
136	הוכנית מלמ"ן בחקר ביצועים
144	החוג ללימודי עבודה — תואר שני
159	המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים — לימודי תעודה
165	החטיבות
200	לימודים כלליים

מכונים ויחידות מסונפים לפאקולטה למדה"ח

202	ספרית מדעי החברה
202	היחידה ליעוץ בסטטיסטיקה
202	המכון לחקרי עבודה וחברה
204	המכון למחקר חברתי
205	המכון לחקר ארצות מתפתחות על-שם דויד הורוביץ
207	המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר
211	המכון למחקר כלכלי על-שם ד"ר ישעיהו פורדר
212	המרכז לחקר ביצועים באוניברסיטת הלאביב
212	איאס"ק — ארגון הסטודנטים הבינלאומי למדעי הכלכלה והניהול

רשימות שיעורים (מערכת השעות)

213	שנה א' המשותפת
215	החוג לכלכלה
231	החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
239	החוג למדע המדינה
248	החוג לסטטיסטיקה
255	החוג ללימודי עבודה
261	המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים
264	החטיבה בסטטיסטיקה
266	החטיבה בלימודי עבודה
267	החטיבה בפסיכולוגיה
269	החטיבה בלימודים אורבניים

לוח בחינות

410479

מוסדות הפאקולטה

דיקאן הפאקולטה
פרופ' אסף רזין

ראשי החוגים

פרופ' אלחנן הלפמן ד"ר ליאון שלף ד"ר אהרון קליימן פרופ' אורי יחיאלי ד"ר דן יעקובסון ד"ר איליה ורצברגר	ראש החוג לכלכלה ראש החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ראש החוג למדע המדינה ראש החוג לסטטיסטיקה ראש החוג ללימודי עבודה ראש המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים
---	--

מועצת הפאקולטה

פרופ' אפרים יער — סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פרופ' נמרוד מגידו — סטטיסטיקה פרופ' עמנואל מרקס — סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פרופ' מאיר סמורדינסקי — סטטיסטיקה פרופ' דוד פינס — כלכלה פרופ' ג'ון פלנדרס — כלכלה פרופ' אפרים צדקה — כלכלה פרופ' אלכס צוקרמן — כלכלה פרופ' הנריך קוגנין — סטטיסטיקה ד"ר אהרון קליימן — מדע המדינה פרופ' עדי קרני — כלכלה פרופ' משה שוקד — סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פרופ' אריה שירום — לימודי עבודה ד"ר ליאון שלף — סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פרופ' דוד שמיחלר — כלכלה פרופ' יונתן שפירא — סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פרופ' רינה שפירא — סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פרופ' סעדיה תובל — מדע המדינה	פרופ' אסף רזין — יו"ר פרופ' אשר אריאן — מדע המדינה ד"ר אורי אבירם — ביה"ס לעבודה סוציאלית פרופ' אילן אשל — סטטיסטיקה פרופ' חיים בן-שחר — כלכלה (נשיא האוניברסיטה) פרופ' ליאון בוים — מדע המדינה פרופ' מורטין גראץ — סטטיסטיקה פרופ' איתן ברגלס — כלכלה ד"ר דוד גילת — סטטיסטיקה פרופ' אריה גלברון — לימודי עבודה פרופ' הרולד גוינברג — סטטיסטיקה פרופ' אלחנן הלפמן — כלכלה פרופ' יהודה הלשג — מכון הורוביץ פרופ' דוד ויטל — מדע המדינה ד"ר איליה ורצברגר — לימודים אורבניים פרופ' יורם וייס — כלכלה פרופ' אפרים טורגובניק — מדע המדינה פרופ' אורי יחיאלי — סטטיסטיקה ד"ר דן יעקובסון — לימודי עבודה
---	---

~~ד"ר יוסף לקונישוק~~
 איליה

ועדת הקבלה

ר"ר יוסף לקונישוק ד"ר דוד גילת מר דוד איתן	ר"ר אריה תמיר (יו"ר) ד"ר מיכל שמיר ד"ר יצחק זילכה
--	---

235 881 - סולון ק (י) 67 (3) 60 - קי 7 (א) 7
 מנחם 67

ועדת החוראה

411 506 + ד"ר יואב ורדי 536
 485 878 + ד"ר אברהם קורדובה + ד"ר אורי ליברמן + ד"ר יונתן מנדילוב + ד"ר אלי שניא + 248
 8017 + 48347 + 392, 632518 / 02
 052-77762
 053-351131
 053-34254
 60600
 הועדה לתלמידי מחקר

פרוס' אפרים צדקה - יו"ר
 פרוס' אפרים טורגובניק
 פרוס' אריה שירום
 ד"ר ששה וייטמן
 מר דוד איתן

ועדת מלגות

ד"ר אברהם בן-צבי - יו"ר
 ד"ר חיים חזן
 פרוס' דוד שמידלר
 מר דוד איתן

ד"ר יצחק וילכה

מינהל הפאקולטה

- מזכירת החוג לסוצ' ואנת': מרים כץ
- מזכירת החוג למדע המדינה: רבקה כהן
- מזכירת החוג לסטט': צפורה לנדאו
- מזכירת החוג ללימודי עבודה: הגר כספי
- מזכירת המרכז ללימודים אורבניים: רחל גבר
- ראש מינהל הפאקולטה: דוד איתן
- עוזר ראש מינהל הפאקולטה: מריאנה סירריס
- מרכזת מזכירות תלמידים: נילי עמית
- מזכירה לענייני מורים: זקלין כרמל
- מזכירה לענייני מינהל: רות רוטט

545
392

סגל ההוראה

א.

מורי הפאקולטה

- סטטיסטיקה
- סטטיסטיקה
- סטטיסטיקה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לעבודה סוציאלית
- מדע המדינה
- מדע המדינה, משפטים
- סטטיסטיקה
- כלכלה
- מדע המדינה, לימודים אורבניים
- כלכלה
- סטטיסטיקה
- כלכלה
- לימודים אורבניים
- מדע המדינה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- סטטיסטיקה
- לימודי עבודה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- לימודים אורבניים, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- סטטיסטיקה
- מדע המדינה
- לימודי עבודה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
- כלכלה
- סטטיסטיקה
- סטטיסטיקה
- כלכלה
- כלכלה
- מכון הורוביץ
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודים אורבניים
- מדע המדינה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- סטטיסטיקה
- כלכלה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- לימודי עבודה
- לימודים אורבניים
- כלכלה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
- סטטיסטיקה
- מדע המדינה
- כלכלה, ניהול

- ד"ר אהרונסון יונתן
- איוזבך רוגיה
- פרופ' אשל אילן
- ד"ר אמיר דלילה
- פרופ' אריאן אשר
- פרופ' ברום ליאון
- ד"ר בנימיני יואב
- ד"ר בנימיני יעל
- ד"ר בן צדוק אפרים
- פרופ' בן שחר היינ
- פרופ' בראון מרסון
- פרופ' פרגלס איתן
- ד"ר ברכמן יוסף
- ד"ר בן צבי אברהם
- ד"ר בן רפאל אליעזר
- ד"ר גילת דוה
- פרופ' גלברדון אריה
- ד"ר גוטליב אברהם
- ד"ר גינזברג יונה
- פרופ' גרינברג הייליג
- ד"ר דורון גדעון
- ד"ר דניאל אברהם
- ד"ר דנציגר נירה
- ד"ר דנציגר לייף
- ד"ר הארט סרג'יו
- ד"ר הוכברג יוסף
- פרופ' הלסמן אלחנן
- ד"ר הרקוביץ צבי
- פרופ' הרשלג יוחנה
- ד"ר ואן פליט וילאם
- פרופ' ויטל דוד
- ד"ר וייטמן סאשה
- ד"ר וייס גדעון
- פרופ' ניסן נחום
- ד"ר וינוקור עמירם
- ד"ר ורדי יואב
- ד"ר ורצפרנד אילנה
- ד"ר זילכה יצחק
- ד"ר חזן חיים
- פרופ' חן מיכאל
- ד"ר חסין רפאל
- פרופ' טוהנגובניק אפרים
- ד"ר טישלר אשר

מדע המדינה
 סוצ' ואנח' כיה"ס לחינוך
 סטטיסטיקה
 לימודי עבודה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 כלכלה
 לימודי עבודה
 סטטיסטיקה
 כלכלה
 מדע המדינה
 סטטיסטיקה
 לימודי עבודה, משפטים
 סטטיסטיקה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 מדע המדינה
 לימודים אורבניים
 סטטיסטיקה
 סטטיסטיקה
 מדע המדינה
 כלכלה
 מדע המדינה
 לימודי עבודה
 סטטיסטיקה
 כלכלה
 כלכלה
 כלכלה
 מדע המדינה
 כלכלה, לימודים אורבניים
 לימודי עבודה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 כלכלה
 כלכלה
 לימודי עבודה
 סטטיסטיקה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 מדע המדינה
 לימודים אורבניים, משפטים
 לימודי עבודה
 כלכלה
 מדע המדינה
 סטטיסטיקה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 כלכלה
 כלכלה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אמנויות
 כלכלה
 כלכלה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 כלכלה
 לימודי עבודה

ד"ר טמקין בנימין
 ד"ר יוגב אברהם
 פרופ' היאלי אורי
 ד"ר עקובסון דן
 פרופ' עז אפרים
 חיים לובין
 ד"ר ליבנה ערמונה
 ד"ר ליברמן אורי
 ד"ר לידרמן ליאו
 ד"ר מגדילוב יונתן
 פרופ' מגידו נמרוד
 ד"ר מירוני מרדכי
 ד"ר מלכסן יצחק
 פרופ' מרקס עמנואל
 ד"ר משעל שאול
 ד"ר מרכוס מליון
 ד"ר סטרנץ חיים
 פרופ' סמורחנינסקי סאיר
 ד"ר ספקלר דינה
 ד"ר ספקלר מרטין
 ד"ר עברון יאיר
 ד"ר ערן מרדכי
 ד"ר פוקס קמיל
 פרופ' פינק-הג
 ד"ר פישלזון גדעון
 פרופ' פלדמן גרין
 ד"ר פרי יורם
 ד"ר פרידמן יוסף
 ד"ר פרנס תקוה
 ד"ר פריס יתגן
 פרופ' צוקה אפרים
 פרופ' צוקה-מץ אלכס
 ד"ר צינר אהרון
 פרופ' קנין הנדריק
 ד"ר קורדובה אברהם
 ד"ר קלינג אהרון
 ד"ר קלינג גבריאל
 ד"ר קמינקא שלומית
 פרופ' קנין עדי
 ד"ר קרן מיכאל
 ד"ר רביב אלונה
 ד"ר רהב גיורא
 פרופ' רוזן אסף
 ד"ר רפ אורי
 ד"ר שגיא אלי
 ד"ר שוורץ אבא
 פרופ' שנקד משה
 ד"ר שיינין יעקב
 פרופ' שכונת אריה

סוציולוגיה ואנת', משפטים
 כלכלה, סטטיסטיקה
 מדע המדינה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 מדע המדינה
 סוצ' ואנת', מדע המדינה
 סוצ' ואנת', ביה"ס לחינוך
 סוצ' ואנת', ביה"ס לעבודה סוציאלית
 מדע המדינה
 סטטיסטיקה

ד"ר שלף ליאון
~~פרופ' שמידלר דוד~~
 ד"ר שמיר מיכל
 ד"ר שפיר גרשון
 ד"ר שפיר מיכאל
~~פרופ' שפירא יוספן~~
~~פרופ' שפירא רינה~~
 ד"ר שפירו שמעון
 פרופ' חובל סעדיה
 ד"ר תמיד אריה

ב. מדריכים ואסיסטנטים

לימודי עבודה
 מדעי המדינה
 מדע המדינה
 מדע המדינה
 מדע המדינה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 מדע המדינה
 כלכלה
 כלכלה
 כלכלה
 כלכלה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 כלכלה
 כלכלה
 כלכלה
 סטטיסטיקה
 סטטיסטיקה
 כלכלה
 סטטיסטיקה
 סטטיסטיקה
 כלכלה
 לימודים אורבניים, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 כלכלה
 מדע המדינה
 לימודי עבודה
 סטטיסטיקה
 כלכלה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 מדע המדינה
 כלכלה
 סטטיסטיקה
 כלכלה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 סטטיסטיקה

אהרונסון יהודית
 און אורי
 אופק אבי
 אופק חנה
 אנוך ראובן
 בן אליעזר אורי
 ביילין יוסף
 בצלאל יחזקאל
 כביץ ענת
 גרשון גרעון
 הראל אברהם
 הרטמן שולי
 הרצוג חנה
 הרצוג אברהם
 זימון יאיר
 חמל ירון
 יקימובסקי אסתר
 ישראלית שולמית
 לוסקי עידיה
 ליברמן ורדה
 מרום עירית
 מארק גילי
 טנחם גילה
 נאמן רינה
 עמיאל יורם
 פדה צור ראובן
 פורז עדה
 פיש חנה
 פאיס לאה
 ציבולסקי אוריה
 קופמן אילנה
 קנובל אברהם
 ריבק נאוה
 רוונטל נטע
 שתר אוריה
 שטון מיכל

לימודי עבודה	אורי נחמן
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	איילון חנה
לימודי עבודה	אלוני ריטה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' אמיר מנחם
סטטיסטיקה	פרופ' אומן ישראל
כלכלה	אינגבר יאיר
כלכלה	ד"ר בוברוביץ דב
לימודים אורבניים	ד"ר בורוכוב אליהו
כלכלה	ד"ר בגטל בנימין
לימודי עבודה	בנארי שולמית
לימודי עבודה	ד"ר בן-דוד אמנון
כלכלה	ד"ר גבאי יוסף
מדע המדינה	ד"ר גולדברג גיודא
לימודי עבודה	ד"ר גלוסקינז אורי
לימודי עבודה	ד"ר גלעדי דן
מדע המדינה	השופט גלעדי ישראל
מדע המדינה	ד"ר גורן דינה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר גריילסמר אילן
כלכלה	פרופ' דשן שלמה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר הוכמן עחד
מדע המדינה	ד"ר הודרה יוסף
כלכלה	ד"ר הררי אהוד
לימודים אורבניים	ד"ר הילמן אריה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר וילקנסקי רחל
כלכלה	וייס מאירה
מדע המדינה	ד"ר זוסמן צבי
לימודי עבודה	ד"ר ויסר ברוך
כלכלה	ד"ר הרמש רן
מדע המדינה	ד"ר חת מאיר
לימודי עבודה	ד"ר טוביאס אלפרד
כלכלה	ד"ר יזרעאלי דפנה
מדע המדינה	ד"ר יניב גרעון
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' יפה אלי
מדע המדינה	פרופ' כהן אריה
כלכלה	ד"ר לניר צבי
כלכלה	פרופ' לבהרי דוד
כלכלה	ד"ר לויתן עחד
כלכלה	ד"ר לוסקי ישראל
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ליבנה משה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	לרנר מירי
מדע המדינה	ד"ר מנדס מאיר
כלכלה	פרופ' מנסקי צירלס
לימודי עבודה	פרופ' מרגלית אלקנה
מדע המדינה	סיימאן אלפרד
לימודי עבודה	ד"ר סיקרון משה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר סמוחה סמי
כלכלה	עופר אמירה
מדע המדינה	ענבר אפרים

ד"ר עפרוני לינדה
ד"ר פוקס אליעזר
ד"ר פלאוט סטיב
ד"ר פרח'נין עמרם
פרופ' פרידלנדר דב
ד"ר פרשקר יוסף
ד"ר קופר שמעון
ד"ר רובינזון שמואל

רוט דניאלה
ד"ר שורצולד יוסף
ד"ר שלו מיכאל
פרופ' ששינסקי איתן
ד"ר תבורי מלה

לימודי עבודה
מדע המדינה
כלכלה
מדע המדינה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
לימודים אורכניים
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה,
ביה"ס לעבודה סוציאלית
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
לימודי עבודה
כלכלה
מדע המדינה

מידע כללי

כל המידע הנחוץ לתלמיד מפורט בידיעון זה וכן בחוזרים ובמודעות התפרסמים על לוחות המודעות (בקומות א', ב', ג', בבנין נפתלי).

התלמידים מתבקשים לקרוא היטב את הידיעון, לעקוב באופן שוטף אחר החוזרים המודעות ולפנות למזכירות רק בנושאים שאין עליהם מידע בכתב.

מודיעין

לנוהיות תלמידי הפאקולטה ואורזיה מופעלת בבנין נפתלי בחדר 311 נקודת מודיעין בימים א'-ה' בשעות 13-17. מספר הטלפון של המודיעין הוא 03-420727.

נוסף על מידע בעניינים שוטפים ומידע על ארועים מיוחדים המתקיימים בבנין נפתלי ניתן לקבל במודיעין את השרותים הבאים:

- פלט מתושב המפרט את הקורסים אליהם רשום התלמיד.
- תצלום רשומת לימודים עם פרוט ציונים.
- תצלום בחינות ממועדים קודמים.
- טפסים שונים (בקשה לחידוש לימודים, ערעור על ציון וכד').
- עבודות המוחזרות ע"י מורים (בקורסי שנה א' בלבד).

שעות קבלה

שעות הקבלה של ראשי החוגים, המורים ויועצי החוגים מתפרסמות על לוחות המודעות.

להלן פרוט שעות הקבלה במזכירות:

ראש מינהל הפאקולטה: ימים ב' ו-ג' בשעות 11.00-12.00

עוזר ראש מינהל הפאקולטה: ימים ב' ו-ה' בשעות 10.00-11.00

מזכירות הפאקולטה:

שעות הקבלה	מס' טל'	המקום	מזכירות תלמידים
ימים א'-ה' 10.00-12.00 יום ג' 13.00-17.00	420727	נפתלי, תדר 311	
ימים א'-ה' 11.00-12.00	420606	נפתלי, תדר 310	מרכות מזכירות תלמידים
ימים א'-ה' 10.00-12.00	420605	נפתלי, תדר 302	מזכירת בחינות
ימים א'-ה' 10.00-12.00	420607	נפתלי, תדר 309	מדור אישורי לימודים
			מזכירות חוגים:
ימים א'-ה' 10.00-12.00	420715	נפתלי, תדר 717	כלכלה
ימים א'-ה' 9.00-12.00	420671	קפלון, תדר 306	סטטיסטיקה
ימים א'-ה' 11.00-13.00	420734	נפתלי, תדר 614	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ימים א', ג', ה' 10.00-12.00	420743	נפתלי, תדר 512	מדע המדינה
ימים ב', ד' 13.00-14.00			
ימים א'-ה' 9.00-12.00	420737	נפתלי, תדר 414	לימודי עבודה
ימים א'-ה' 9.00-11.00	420705	נפתלי, תדר 724	המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים

רישום וטיפול במועמדים לתואר ראשון

הרישום לסמסטר א' מחקים בחודשים ינואר-פברואר.

הטיפול במועמדים מבוצע כמשרד לרישום ולקבלה ומשרד זה הוא הכחובת לכל פניותיהם (בנושאים כגון: רישום, שינוי חוגים, בחינות כניסה, החלטות ועדת קבלה, שכר לימוד וכו').
לפרטים נוספים — עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי ובחוכרת "לקראת שנה"ל תשמ"ג".

התחלת לימודים בסמסטר ב' ובסמסטר קיץ

לימודי תואר ראשון בפאקולטה מבוססים על השיטה הסמסטריאלית, כלומר ניתן להתחיל בלימודים בכל אחד מן הסמסטרים (כל קורסי החובה ניתנים בכל אחד מן הסמסטרים). מועמד, שהתקבל לסמסטר א' ולא החל בלימודים, ומעוניין להתחיל ללמוד בסמסטר ב' או בסמסטר קיץ, יירשם לקראת הסמסטר בו הוא מתכוון להתחיל ללמוד.

הרישום לסמסטרים ב' וקיץ מתקיים במועדים מיוחדים, על המעוניינים להתקבל לסמסטר קיץ חשמ"ב להבחן בבחינה הפסיכומטרית המתקיימת בחדש אפריל. משך סמסטר הקיץ כסמסטר רגיל. רשימת קורסי סמסטר קיץ מהפרסמת בחודש מאי.

התשלום עבור סמסטר קיץ הוא נוסף על שכר הלימוד השנתי הרגיל.

הנחיות לתלמידי אוניברסיטאות אחרות המעוניינים להרשם לקורסים במאקולטה

תלמיד כנ"ל יירשם במרכז למירשם כחלמיד במעמד מיוחד.

לפני בואו להרשם, עליו להצטייד באישור מיועץ החוג, שבו הוא מעוניין ללמוד קורסים, המתיר את השתתפות החלמיד בקורסים.

תלמיד המעוניין שהקורסים יוכרו ע"י המוסד בו הוא לומד יצטייד באישור מטעם המוסד המפרט את הקורסים שיוכרו.

תלמיד במעמד מיוחד חייב להרשם לקורסים במסגרת הרישום הרגיל בפאקולטה (ראה פרק "הקנון", סעיף "רישום לקורסים").

בעת הרישום על התלמיד להציג את אישור יועץ החוג.

תנאי קבלה לתואר ראשון

1. על המועמד לעמוד בכל תנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים (תעודת בגרות, בחינה פסיכומטרית, עברית, אנגלית — ראה פרוט בחוכרת הדרך למועמדים לתואר ראשון לשנה"ל תשמ"ב עמ' 7).

במקרים חריגים במיוחד רשאי מועמד חסר תעודת בגרות להגיש בקשה להתקבל ללימודים כ"מעמד מיוחד".

במעמד זה יוכל להתקבל רק מועמד בגיל מתקדם שהוכיח עצמו בתחומי העשייה.

2. החלטות ועדת הקבלה על קבלת מועמדים תסתמכנה על אחד או יותר מהקריטריונים הבאים:

— מידת ההצלחה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית.

— רמת הציונים בבחינות הבגרות.

— רמת הציונים במכינה קדם אקדמית.

— השגים אקדמיים בשנת לימודים מלאה (לפחות 16 שעות שנתיות) באוניברסיטת תל-אביב או במוסד אקדמי מוכר אחר בציון ממוצע 75 לפחות.

3. התחלת הלימודים מותנית ברמת "בינוני" לפחות באנגלית.

מומלץ למועמדים שלא הגיעו לרמה זו להרשם ללמודי אנגלית בקורסי הקיץ, גם אם טרם קבלו הריצת קבלה (ראה בחוכרת "מידע למועמדים לקראת שנה"ל תשמ"ג).

- ועדת הקבלה אינה מראינת מועמדים.
- החלטות ועדת הקבלה הינן סופיות ואינן ניתנות לערעור.
- אין ועדת הקבלה מתחשבת בהשכלה נוספת לא-אקדמית (כגון: לימודים במכללות, סמינרים, קורסים בהנהלת חשבונות וקורסים אחרים).
- מועמדים בעלי השכלה אקדמית חייבים לעבור את הליכי הרישום והקבלה ככל המועמדים האחרים כולל בחינת כניסה פסיכוטטרית. (ראה גם פרק "חקנון", סעיף "הכרה בלימודים אקדמיים קודמים").
- מועמד, שהתקבל לסמסטר מסוים ולא החל בלימודיו, לא חשמו לו זכות ההתקבלות. אם ירצה ללמוד בפאקולטה, יהיה עליו להרשם כמועמד חדש.
- חלמיד שלמדו בפאקולטה הופסקו לצמיתות אינו רשאי להרשם כמועמד.

חוגי הפאקולטה

החוגים בהם ניתן ללמוד לקראת תואר ראשון:

- כלכלה
  - סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
  - מדע המדינה
  - סטטיסטיקה — קיימות שתי תוכניות לימוד:
1. "סטטיסטיקה בשילוב מדעי החברה". על סנת ללמוד בתוכנית זו יש להתקבל לפאקולטה למדעי"ח (סימול 210).
  2. "סטטיסטיקה עם דגש מחמטי" (סימול 222,223), המתקבלים לתוכנית זו אינם רשאים ללמוד לקראת תואר בתוכנית לימודים אחרת בפאקולטה למדעי"ח.

משך הלימודים בפאקולטה

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים. החלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר הראשון חוך שש שנים מחילתם. משך הלימודים לתארים מתקדמים — ראה בהמשך.

מידע על סיוע לעולים חדשים

ראה במבוא הכלל-אוניברסיטאי.

אישורים

1. תלמיד המעוניין לקבל אישור על היותו חלמיד באוניברסיטת ח"א, על שנת לימודיו, על חשלום שכ"ל וכו' יפנה למזכירות חלמידים כלליח (מת"כ).
  2. תלמיד המעוניין לקבל אישור מצב לימודים (יתרת חובות לתואר) או אישור לימודים (פרוט ציונים) יפנה למדור אישורי לימודים (חדר 309) לשם קבלת הטפסים המתאימים. את הבקשה לאישור לימודים מומלץ להגיש לפחות חודש לפני הסועד המבוקש לקבלת האישור, מאחר ותהליך הכנת האישור כרוך בעבודה רבה.
- עפ"י החלטת הנהלת האוניברסיטה יש לשלם עבור האישורים לפי תעריף הנקבע על-די האוניברסיטה.

האישור ינתן רק לתלמידים שאינם חייבים שכר לימוד.

תוכן האישור:

אישור לימודים נועד לתת תמונה מלאה על מצבו הלימודי של החלמיד, כולל מעמדו האקדמי, השגיו בלימודים והקורסים אליהם נרשם. [האישור יכלול את כל הקורסים, שלמד החלמיד מיום

התחלת לימודיו בפאקולטה בכל מסגרות הלימוד והציונים שקיבל בהם (לרבות קורסים שאינם כוללים בתוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד). לא יינתן אישור על קורס אחד או על חלק מן הקורסים שלמד התלמיד.

3. תלמיד המעונין בכך יוכל לקבל במזכירות הפאקולטה רשומת לימודים (רשימת קורסים וציונים) תמורת תשלום (שובר תשלום ניתן לרכוש במזנון בנין גפתלי). רשומת הלימודים מיועדת לתלמיד בלבד ואינה משמשת אישור רשמי.

להלן רשימה חלקית של סימולים המופיעים ברשומת הלימודים:

125 — לא נבחן

111 — נכשל

112 — לא מילא חובות קורס

199, 114 — פטור.

4. ולת"ם (ועדה לתאום שרות מילואים)

4.1 תלמיד הנקרא לשרות מילואים רשאי לבקש דחייה ו/או קיצור של השרות ע"י הגשת בקשות לולת"ם.

בעת הדיונים מתחשבת ולת"ם בבעיותיה של תקופות מסוימות (כגון: תקופת בחינות, סמס' קיץ) ובתוכנית לימודיו של התלמיד.

4.2 תלמיד המעונין להגיש בקשה לולת"ם יקבל טופס בקשה לולת"ם בדיקאנט הסטודנטים (בנין רוזנברג קומה א'), ימלא את הפרטים ויפנה עם הטופס למזכירות הפאקולטה (חדר 311). לאחר בדיקת הפרטים ייחזק הטופס ע"י המזכירות.

הערה: במקרים מסוימים (המפורטים בטופס) יש צורך גם באישור דיקאנט הסטודנטים.

4.3 לתשומת לב:

פקודה מטכ"ל 31.0835 מגדירה "שנה אקדמית" כתקופה שבין אוקטובר של שנה מסויימת ליולי של השנה העוקבת.

תקופות השרות המרובות לתלמידי מדה"ח בתוך "שנה אקדמית" אחת הן כלהלן:

א. תלמידי החוגים כלכלה, סטטיסטיקה, חשבונאות (ותלמידי שנה א' הלומדים קורסי כלכלה, סטטיסטיקה, ומחמטיקה) — עד לשתי קריאות של 21 יום + 13 יום, סה"כ עד 34 יום.

ב. שאר תלמידי הפאקולטה — עד 34 יום (אפשרי גם בקריאה רצופה).

הצטיינות בלימודי תואר ראשון

מדי שנה מוענקות לתלמידים בעלי השגים מעולים תעודות הצטיינות מטעם רקטור האוניברסיטה. כן מוענקות לתלמידים בעלי השגים ראויים להערכה תעודות הצטיינות מטעם דקאן הפאקולטה. התעודות מוענקות על השגים בשנת הלימודים הקודמת.

להלן שמות התלמידים המצטיינים בפאקולטה למדה"ח בשנת הלימודים תשמ"א:

שנה א' המשותפת

1. רונן אורי	6. דובנר מיכאל
2. מזרחי שלמה	7. בן עזר ישעיהו
3. שניר חגיגה	8. מרודה דני
4. גלבוץ יצחק	9. מועלם עובדיה
5. פנחס מאיר	10. נחשון אורנה

החוג למדע המדינה

1. וינברג יגיל	6. מילמן עדי
2. לוי שם	7. הכהן אבנר
3. תלמוד אילן	8. דניאל שמואל
4. להב יצחק	9. מונק אורנה
5. הגנבי רונית	10. זכריה הרסי

החוג לסטטיסטיקה

1. בן צבי שמואל
2. גוטליב אילון

החוג לכלכלה

1. שלו גיל	7. כהן יעקב
2. שטינברג ערן	8. סטמלר אורי
3. פרחנסקי יוסף	9. עציוני איתן
4. כצלסון שאהי	10. סופורה משה
5. מילר גיל	11. בן צבי שמואל
6. עבוד יצחק	

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

1. גביעון לאורה	6. חזנולד שמעון
2. פז רייטל	7. קופלר יוסף
3. אלוני מירי	8. רבינסון ערגה
4. ארבל חנה	9. ברכה אורית
5. שיף עופר	10. מעוז עמי

הכשרה לתורות מדעי החברה בבתי-ספר תיכוניים

תוכנית הלימודים החדשה בבתי הספר העל יסודיים מחייבת את המורים בידע בתחומי שלושת המקצועות המרכזיים: מדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, כלכלה.

על כן מומלץ, כי תלמיד השוקל אפשרות להורות בבית ספר תיכון ילמד את שלושת הנושאים הנזכרים באחד משני מסלולי הלימודים הבאים:

1. מסלול דו-חוגי:

- חוג ראשי במקצוע אחד
- חטיבה במקצוע שני
- מבוא ושיעור נוסף מהמקצוע השלישי.

2. מסלול דו-חוגי:

- שני חוגים בפאקולטה
- מבוא ושיעור נוסף מהמקצוע השלישי.

חואר ראשון באחד משני מסלולים אלה יקל על התלמיד המעוניין בלימודים לקראת חזרת הוראה במסגרת בית הספר לחינוך באוניברסיטה.

תלמידי הפאקולטה למדעי החברה יוכלו להרשם לחוג להכשרת עובדי חינוך לאחר סיום לימודי שנה ב'.

לימודי תואר שני

(לקראת תואר מוסמך למדעי החברה — מלמ"ח)

החוגים שבהם ניתן ללמוד לקראת התואר מלמ"ח:

- כלכלה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מדע המדינה
- סטטיסטיקה
- לימודי עבודה
- לימודים אורבנים ואזוריים (כשנתי"ל תשמ"ב יתקבלו מועמדים ללימודי "העודה" בלבד).
- כמו כן, קיימות תוכניות לימודים משולבות.
- פרטים נוספים על תוכניות הלימודים לתואר שני וללימודי "העודה" — ראה בתוכניות החוגים.

רישום וקבלה

- על המועמד לעבור הליכי רישום וקבלה במשרד הרישום.
- בכל חוג קיימת ועדת קבלה. בסמכותה לקבל את התלמידים הראויים מבין המועמדים.
- רשאי להגיש מועמדות ללימודי התואר השני מי שסיים את לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת, בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
- במקרים מיוחדים רשאית ועדת הקבלה של החוג להמליץ בפני ועדת ההוראה של הפאקולטה לאשר קבלת מועמדים אשר ציון הגמר שלהם הוא בין 70 ל-75.

סדר הלימודים

- משך הלימודים לקראת התואר מלמ"ח הוא שנתיים. התלמיד חייב לסיים את לימודיו תוך ארבע שנים לכל היותר מיום התקבלתו לחוג כתלמיד התואר השני.
- הדרישות לבחינות ביניים, לבחינות מעבר ולעבודת גמר תיקבענה ע"י כל חוג ותוכאנה לאישור ועדת ההוראה של הפאקולטה.
- מכסת הלימודים המינימלית לתואר שני היא 14 שעות שנתיים. מכסה זו חלה גם על בעל תואר מ.א. הלומד לקראת תואר מ.א. נוסף.
- תקנות נוספות — ראה בתוכניות החוגים ובמבוא הכלל-אוניברסיטאי.

עבודת הגמר לתואר שני

- הנחיית עבודת גמר לתואר שני תעשה ע"י מורה בדרגת "מרצה" לפחות שהוא בעל מינוי מלא באוניברסיטת תל-אביב.
- אין לבחור בנושא תסוי כנושא לעבודת גמר.
- הגשת העבודה
- העבודה תודפס במכונת כתיבה על נייר "קורטו" ותכורך בכריכת קרטון.

תפוצת העבודה

- למדריך האישי של התלמיד (אם עבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים, יגיש התלמיד עותק נוסף):
- לחיק האישי של התלמיד;
- לחוג;
- לספריית הפאקולטה;
- לספרייה הלאומית בירושלים.

שער העבודה

כשער העבודה יצויינו הפרטים הבאים: אוניברסיטה תל-אביב, שם החוג, נושא העבודה, ציון העבודה שהחיבור הוכן כעבודת גמר לקראת התואר "מוסמך למדעי החברה", שם התלמיד, מדריך העבודה (ראה דוגמה להלן).

סדר פנימי

בעמ' ב' ידפס שער פנימי כדוגמת השער הצינוני. הוכן העינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה יופיעו בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של שער זה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

לא יפרסם תלמיד את עבודת הגמר או חלק ממנה אלא בהסכמת המדריך, אשר תינתן בכתב. עליו לציין שזו עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב בהדרכת מדריך העבודה. דוגמת שער לעבודת הגמר — ראה בעמוד הבא.

אוניברסיטת תל-אביב
הפאקולטה למדעי החברה
חוג ל.....

הנושא

חיבור זה חוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך למדעי החברה" — מ.א.
באוניברסיטת תל-אביב

על ידי

(שם המחבר/ת)

העבודה הוכנה בהדרכת:

(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

**לימודי תואר שלישי
(לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה")**

א. תקנון הועדה היחידתית לתלמידי מחקר

1. מבוא

תקנון זה כפוף לתקנון להענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה" תשל"ה-1975 של האוניברסיטה.

2. מועצות

- 2.1 מועמדותו של תלמיד ללימודי תואר שלישי תידון במסגרת החוג, על פי תקנון החוג. יוכל להגיש בקשה להתקבל ללימודים לקראת התואר השלישי תלמיד שסיים את לימודי התואר השני בציון סופי של 81 לפחות (ואשר ציון עבודת הגמר ובחינת הגמר שלו הוא לא פחות מ-85). החוג יבחן את כשירות המועמד ואת בקיאותו בתחומים העיקריים של הדיסציפלינה ובתחום שבו מתעתד התלמיד לחקור.
- 2.2 תלמיד שעמד בתנאים האלה ואושר על ידי החוג, יכין הצעות לתוכנית הלימודים ולתוכנית מחקר בהדרכת מנחה אשר הסכים להנחותו.
- 2.3 עמד התלמיד בתנאי הקבלה, קבל את המלצת החוג, עבר בהצלחה את מבחן הכשירות, כתב הצעת מחקר שאושרה על ידי המנחה וקימת לגביו הצעת לימודים מאושרת, יועבר חיקו של התלמיד לוועדה היחידתית.

3. הועדה היחידתית ("ועדת הדוקטור" של הפאקולטה)

- 3.1 חברי הועדה היחידתית לתלמידי מחקר ייבחרו על ידי מועצת הפאקולטה לחקופה של שנתיים. הועדה תורכב משלושה חברי סגל במשרה מלאה בדרגת מרצה בכיר לפחות.
- 3.2 יו"ר הועדה ייבחר על ידי מועצת הפאקולטה מבין חברי הועדה.
- 3.3 חפיקי הועדה יהיו:

- א) לבדוק האם המועמד עמד בכל דרישות התקנון וקיבל את אישור החוג.
- ב) לבדוק האם תוכנית העבודה היא בת-ביצוע.
- ג) לתוות את דעתה על התאמת המנחה להנחות את העבודה.
- ד) לבקש בעת הצורך, ובמיוחד במקרים של נושאים עם הכתים אינטרדיסציפלינריים, חוות דעת על ההצעה ממומחים נוספים בתחומים אחרים, בפאקולטה ומחוצה לה, באוניברסיטה ומחוצה לה.
- ה) להזליט לגבי מועמדים שהוכאו לפניו:
  - להמליץ לפני הועדה האוניברסיטאית לאשר את תוכנית המועמד.
  - לבקש חיקונים על ידי התלמיד או בדיקה נוספת על ידי החוג.
  - לדחות את ההצעה.
- ו) לערוך מעקב אחר התקדמות התלמיד.

4. לא ינחה מורה יותר מאשר חמישה תלמידים לתואר שני ושלישי בעת ובעונה אחת.

5. הקנוני החוגים יועברו לאישור מועצת הפאקולטה.

ב. רישום וקבלה

1. על המועמד ללימודי התואר השלישי לפנות לראש החוג או למסוניה על לימודי התואר השלישי בחוג. לאחר בדיקת התאמתו של המועמד על פי הקריטריונים הנהוגים בחוג, בפאקולטה ובאוניברסיטה, יופנה המועמד לענף רישום וקבלה על מנת להרשם במסגרת "השלמות לתואר שלישי". מסמכי מועמדים שסימו לימודיהם בחו"ל יועברו להערכה למדור תלמידי מחקר.

2. לאחר שהתלמיד עמד בתנאי הקבלה כפי שהוטלו עליו על ידי החוג, יעביר החוג המלצה לוועדה היחידתית (כפוף לתקנון הפאקולטה) והוועדה היחידתית תמליץ לפני ועדת המשנה (הוועדה האוניברסיטאית המטפלת בתלמידי מחקר של הפאקולטה) על קבלת התלמיד כ"מועמד לחלמיד מחקר". יחד עם המלצה יועברו מסמכי התלמיד וטופס הרשמה כמועמד.
- מדור תלמידי מחקר יוציא למועמדים אלה אישור על הרשמתם כ"מועמדים לתלמידי מחקר" באוניברסיטת חל-אביב.
3. כ"תלמיד מחקר" יחשב מי שנושא המחקר ותוכניתו אושרו ע"י ועדת המשנה האוניברסיטאית בהנחייתו של מנחה קבוע.

ג. משך הלימודים

1. "השלמות לתואר שלישי" — לחקופה קצרה, עד לאישור קבלתו של התלמיד כ"מועמד לחלמיד מחקר".
2. סטטוס של "מועמד לתלמיד מחקר" — 12 חודש (עם אפשרות להארכה מרבית לשנה נוספת).
3. סטטוס של "תלמיד מחקר" — שלוש שנים (עם אפשרות הארכה של שנתיים נוספות).

ד. חובות תלמיד מחקר

לימודי השלמה

1. ככלל, על התלמיד המחקר ללמוד לימודי השלמה בהקף שלא יפחת מ-120 שעות מצטברות.
2. תוכנית לימודי השלמה חייבת באישור החוג והועדה היחידתית ותובא ליריעת ועדת המשנה.
3. על תלמיד מחקר לסיים את לימודי ההשלמה לכל המאוחר תוך שנה מיום אישורו כתלמיד מחקר. (אם לימודי ההשלמה ניתן ללמוד גם בשלב המועמדות).

שפה זרה

- על תלמיד המחקר להבחין בשפה זרה נוספת לאנגלית (גרמנית, רוסית או צרפתית ובמקרים מיוחדים ובאישור ועדת המשנה — ספרדית או ערבית).
- עבודת המחקר לא תועבר לשפוט לפני סיום חובה זו.

דו"חות התקדמות

- תלמידי מחקר חייבים להגיש דו"חות התקדמות מאושרים ע"י המנחה פעמיים בשנה, בחדשים מאי ונובמבר.
- דו"חות ההתקדמות יוגשו למזכירות תלמידי מחקר במזכירות האקדמית עם העתק לראש מינהל הפאקולטה.
- חשוב:
- למידע מפורט ומלא על לימודי התואר השלישי על המתעניינים לקרוא בעיון:

א. תקנון להענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (הוראת האוניברסיטה סס' 12-005 תשל"ה);

ב. תקנון הפאקולטה;

ג. תקנון החוג;

שכר לימוד

תלמיד שאושר כ"תלמיד מחקר" זכאי אוטומטית להנחה (שהיא בכחינת "מילגה") של 60% מגובה שכר הלימוד היסודי.

מלגות לתלמידי תארים מתקדמים¹

הפאקולטה למדעי החברה מאשרת מלגות לתלמידי תארים מתקדמים בלבד (תואר שני — מלמ"ח ותואר שלישי — דוקטור לפילוסופיה). הטיפול במלגות שמאשרת הפאקולטה נעשה בוועדת המלגות. מזכירת הוועדה הינה רוזי רוסט (חדר 303, בנין גפתי).

קיימות ארבע קבוצות של מלגות:

1. מלגות סיוע כלכלי לתלמידים נזקקים.
  2. מלגות לתלמידים בגין עבודה סמינריונית מצטיינת.
  3. מלגות לתלמידי שנה א' מ.א.
  4. מלגות ספציפיות.
- 1. מלגות סיוע כלכלי**
מלגות אלה הן בסכום דומה לשכ"ל שנתי. בקשות למלגות סיוע כלכלי יש להגיש עד 31 באוגוסט, ועדת המלגות הרון בבקשות כמשך חודש ספטמבר. ניתן להגיש בקשות גם לאחר המועד הנ"ל, אולם בקשות אלה יובאו לדיון רק אם נשאר ברשות הוועדה מלגות פנויות.
- הבקשה למלגה צריכה להיות מוגשת על טופס מיוחד, שניתן לקבלו אצל מזכירת הוועדה. יטופלו בקשות אך ורק של תלמידים, אשר הסדירו את שכר הלימוד לשנה השוטפת.
- 2. מלגות לעבודות מצטיינות.**
מלגות מקבוצה זו נתחנה לתלמידים אשר הכינו עבודה סמינריונית מצטיינת (עבודה אחת מכל חוג), על פי הנוהל הבא:
א. מורה, הסבור שהוגשה לו עבודה מצטיינת, ימליץ על העבודה לפני ראש החוג.
ב. ראש החוג ימנה שני קוראים, אשר יבחרו את העבודה המצטיינת מבין העבודות שהוצעו ע"י מורי החוג.
ג. מלגה לעבודה מצטיינת תאושר ע"י ועדת המלגות לאחר המלצת שני הקוראים וראש החוג. במקרים מיוחדים יוכל חוג המליץ על שתי עבודות מצטיינות (במקרה כזה יפוצל סכום המלגה) או להמליץ על עבודה מצטיינת שאינה עבודה סמינריונית (עבודות גמר לתואר שני אינן מועמדות למלגה).

הדיונים במלגות אלה מתקיימים בראשית סמסטר ב'.

3. מלגות לתלמידי שנה א' מ.א.
מלגות אלה יוענקו לתלמידים שהומלצו ע"י החוג, שבו הם לומדים, ושהם בעלי השגים גבוהים במיוחד בלימודי הב.א.

4. מלגות ספציפיות

קיימות מלגות ספציפיות כדלקמן:

ע"ש שמואל אידלס ז"ל	עדיפות ליוצאי ליטה או מביסקו	כ-2,500 שקל
ע"ש שרה ורוד בנבנישתי	מיועדת לבן עדות המזרח, שיצהיר שלפי נטייתו הוא מחעתד להיות איש ציבור נושא בעול פיתוח המדינה.	כ-3,000 שקל
ע"ש ישראל קסטנר ז"ל	מיועדת למי ששרת בצבא, עדיפות לתלמיד שתוך שרוחי בצה"ל זכה לציון מיוחד.	כ-3,000 שקל
ע"ש יאיר מרגלית ז"ל	מיועדת לשני תלמידים מצטיינים מהחוג לסטטיסטיקה בהתאם להמלצת החוג. (מלגה זו ניתנת לפיצול בין תלמידים אחדים).	כ-2,500 שקל
ע"ש נמרוד לפיד ז"ל		כ-5,000 שקל

הערה: סכומי מלגות אלה הם בגרר אומדן בלבד.

תלמידים יכולים להגיש את מועמדותם למלגות אלה עד לסוף סמסטר א'. מדי פעם נרדע על מלגות ספציפיות חד פעמיות נוספות. הרעוע על כך תפורסמה על לוח המודעות. כמו כן מצוי אצל מזכירת הוועדה תיק ובו כל החוזרים הנוגעים בנושא — לעית המעוניינים.

¹ הטיפול במלגות לתלמידי תואר ראשון מרוכז בדקנאט הסטודנטים.

תקנון

מודעות, פרסומים ומכתבים לתלמיד

מוכירות הפאקולטה ומוריה מפרסמים מדי פעם מודעות וחוזרים על גבי לחות המודעות ו/או בעתונים בנושאים שונים הקשורים בתוכנית הלימודים, שינויים בתוכנית הלימודים, תקנון הפאקולטה, נהלים וכו'. מודעות וחוזרים אלה כמותם כהודעה אישית לכל הנוגע בדבר. במקרים מסוימים שולחת הפאקולטה מכתבים לבתי התלמידים, על פי הכתובת האחרונה הרשומה בתיק החלמיר במשרד הרישום או במוכירות הלימודים כללית. על שנוי כתובת יש להודיע לגופים הנ"ל.

תחולת תוכניות לימודים ותקנות

1. א. ככלל חוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התוכנית המתפרסמת בידיעון של השנה בה החל ללמוד בחוג / במסלול / בחטיבה. עם זאת, חוכנית הלימודים המחייבת ניתנת לשינוי ע"י החוגים באישור ועדת ההוראה.
ב. התלמיד, המחליף מסלול לימודים, חלה עליו חוכנית הלימודים של השנה בה החליף את המסלול (ולא של השנה בה החל ללמוד בפאקולטה).
2. א. התקנון החל על התלמיד הוא התקנון המתפרסם בידיעון השנה השוטפת וכן תקנות המתפרסמות בהודעות ובחוזרים.
ב. תקנות חדשות חלות על כל התלמידים, ללא תלות בשנה בה החלו ללמוד, אלא אם נאמר בהן אחרת.
3. ועדת ההוראה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר חריגות מן התקנון.
4. התקנון חל על כל הלומדים קורסים בפאקולטה, כולל תלמידי פאקולטות אחרות.

משך הלימודים

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים. הרמה הנדרשת מן התלמיד מבוססת על ההנחה שהוא מקדיש את כל זמנו ללימודים. התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר הראשון תוך שש שנים מתחילתם, ולקראת התואר השני — תוך ארבע שנים מתחילתם. תלמיד שלא סיים את כל חובות תוכנית הלימודים במועד, לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו וחול עליו תקנון חידוש לימודים. תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המקסימלי של לימודים לקראת תואר.

רישום לקורסים — תקנות

1. הרישום לקורסים נערך באמצעות מחשב ומתבצע אך ורק ע"י מוכירות הפאקולטה או מוכירות החוג הנותן את הקורס. רשימות התלמידים המתקבלות מן המחשב הן הבסיס לרשימות הנבחנים בתום הסמסטר. המוכירות מפרסמת במשך הסמסטר על לחות המודעות רשימות של התלמידים הרשומים לקורסים השונים. על התלמיד לבדוק אם שמו מופיע ברשימות המחשבות.
2. פלט מחשב לאחר הרישום חובה על התלמיד לקבל במוכירות הפאקולטה פלט מחשב ובו רשימת הקורסים אליהם נרשם. מחובת התלמיד לוודא שהרישום מדויק בכל פרטיו ולפנות למוכירות המתאימה לשם ברור בכל מקרה של צורך בעדכון, וזאת עד תום שלושה שבועות מיום פתיחת הסמסטר.

3. אין להשתתף בקבוצת שעור או תרגיל מבלי להיות רשום באותה קבוצה. תלמיד שהשתתף בקבוצה אליה לא נרשם לא יהיה זכאי לגשת לבחינה; ואם נגש, ציונו לא יוכר. הוספת שם התלמיד ברשימת הנוכחות ע"י המורה אינה מהווה רישום לקורס ואינה תחליף לרישום באמצעות המחשב המבוצע אך ורק ע"י המזכירות.
4. ככלל, על התלמיד לבנות לעצמו מערכת שעות בהתבסס על תכנית הלימודים המתפרסמת בדיעוון. תלמידי שנה א' המעוניינים ביעוץ בהרכבה מערכת יפנו אל מרכזת מזכירות תלמידים בשעות הקבלה (חדר 311). תלמידי תוגים יפנו אל יועצי התוגים.
5. מומלץ לתלמיד להכין לעצמו לפני בואו לרישום תוכניות למודים חליפיות למקרה שקורסים/קבוצות אליהם תכנן להרשם ייסגרו עד הגיע תורו לרישום. כמדין על התלמיד לבדוק לפני כניסתו לחדר הרישום, אם לא חלו שינויים במערכת השעות שפורסמה בדיעוון. הודעות על השינויים תתפרסמנה על לוחות המודעות.
6. בקורס שיש בו שעור ותרגיל חייב התלמיד להרשם הן לשעור והן לתרגיל.
7. חל אסור מוחלט להרשם ליותר מקבוצת שעור אחת וליותר מקבוצת תרגיל אחת בקורסים בהם יש קבוצות מקבילות.
8. תלמיד אינו רשאי להרשם לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם באופן מלא או חלקי.
9. תלמיד רשאי להרשם לקורס שיש לגביו דרישה מוקדמת אך ורק אם עמד בדרישה המוקדמת. במקרה של ברור או המתנה לציין, ירשם התלמיד "על-חנאי" ברישום המאוחר. נמצא שלא עמד בדרישה המוקדמת, חובה עליו לבטל מיד הרשום לקורס המתקדם.
10. א. תלמיד רשאי להרשם לקורס ולהשתתף בו פעם אחת בלבד במהלך לימודיו למעט האמור בפסקה ב' להלן.
ב. פעמיים במהלך לימודיו רשאי התלמיד להרשם שנית לקורס. (ראה סעיפים "השתתפות בבחינות" ו"מילוי חובות קורס") בשום מקרה אין להרשם לקורס שלוש פעמים.
11. הרישום כשעצמו אינו אשור לזכאות ללמוד את הקורס. רק תלמיד הממלא אחר כל הדרישות — האקדמיות והתקניות — ייחשב לתלמיד קורס.
12. רישום מאוחר ושינויים במערכת (החלפת קבוצה, הוספת קורס, בטול קורס) רשאי התלמיד לבצע אך ורק בשבוע השלישי של הסמסטר. רישום מאוחר או שינוי במערכת הנעשה ביוזמת התלמיד, חייב בחשלום. לא ניתן להרשם לקורס לאחר מועד זה.
13. במקרים מיוחדים ורק בכאלה שבהם ישנם שיקולים אקדמיים, ניתן לבטל הרישום לקורס לאחר המועד הנ"ל, אך לא יאוחר מתום השבוע השישי של הסמסטר. במקרים כאלה יגיש התלמיד בקשה מחאימה לראש מינהל הפאקולטה. הפסקת לימודים בקורס ללא בטול הרישום גוררת דוח ציון 112 — "לא מלא חובות קורס".
14. בכל הנוגע לרישום קורסי מחוץ לפאקולטה, להשתתפות ולבחינה בו, חל על תלמיד מדה"ח חקנון הפאקולטה/החוג הנותנים את הקורס. בכל הנוגע לקורסי הפאקולטה חל על תלמיד פאקולטות אחרות חקנון הפאקולטה למדה"ח.
15. סדרי הרישום עשויים להשתנות מסמסטר לסמסטר. על התלמיד לעקוב אחר מודעות בנושא זה המחפסמות לפני כל חקפת רישום.

הנחיות רישום לתלמידים חדשים בפאקולטה בשנה"ל תשמ"ב

1. שנה הלימודים הפתח ביום א' 1.11.1981. הרישום לקורסים ייערך בתאריכים 26.10.81 — 21.10.81.
2. כנס לתלמידים חדשים ייערך כ-18.10.81 בשעה 13.00 באולם בר-שירה שליד בנין נפתלי. ההשתתפות בכנס הינה חובה. בכנס תנחן אפשרות להציג שאלות בכל הנוגע לסדרי הלימודים, הרישום והיעוץ. התלמידים מתבקשים לקרוא בעיון את הדיעוון לפני הכנס.

3. התור לרישום נקבע באמצעות הגרלה (לתלמידים ממשויכים, המשלימים קורסים משנה א', ניתנת עדיפות בתור).
- התלמיד יקבל לכיתו גלויה עם ציון היום והשעה בהם עליו להרשם. תלמיד שלא יקבל הודעה כג"ל עד שבועיים לפני תחילת הסמסטר, יפנה למזכירות הפאקולטה לשם בדוד.
- ביום הכנס תחפרסם על לוחות המודעות של הפאקולטה רשימה שמית של התור לרישום.
4. א. תלמיד שאינו יכול לבוא להרשם במועד שנקבע לו, יבצע את הרישום באמצעות אדם אחר. על הרושם להביא עמו את המסמכים הדרושים (שוכר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשמ"ב) ולבוא לרישום בדיוק במועד שנקבע.
- ב. תלמיד המשרת במילואים ביום שנקבע לו לרישום, זכאי לקבל ממזכירות הפאקולטה מכתב למפקדו, ובו בקשה לשחררו למספר שעות לצורך הרישום.
- בשום מקרה לא תאושר הקדמה במועד הרישום שנקבע.
5. כבואו לרישום יביא עמו התלמיד שוכר תשלום מס. 1 לשנה"ל תשמ"ב (כרטיס תלמיד זמני).
6. חלוקת הגרשמים למבואות בסוציולוגיה, אנתרופולוגיה, רעיון מדיני והתנהגות פוליטית. תלמידים ששם משפחתם מתחיל באותיות א"כ רשאים לבחור בסמסטר א' את הקורסים: ההתנהגות פוליטית בישראל ומבוא לסוציולוגיה. תלמידים ששם משפחתם מתחיל באותיות ל"ת רשאים לבחור בסמסטר א' את הקורסים: מבוא לרעיון מדיני ומבוא לאנתרופולוגיה.
7. סדרי רישום לקורסים:
  - א. הרישום ייערך בקומה ג' בכנין נפהלי.
  - ב. התלמיד יקבל מהסדרנית טופס רישום, בו יסמן בעפרון בסימן "x" את קבוצות השעור והתרגיל הרצויות.
  - ג. הדרכה. עם טופס הרישום יגש התלמיד אל נציג מטעם הפאקולטה אשר יבדוק אם מלא התלמיד את הטופס כהלכה.
  - ד. לאחר אישור הטופס יגש התלמיד אל עובדת המסוף ויירשם. את טופס הרישום יש להשאיר בידי עובדת המסוף.
  - ה. בתום הרישום תובה על התלמיד לקבל פלט מחשב ולבדוק, אם הרישום נלקט כהלכה.
8. רישום מאוחר, שינויים וכיטולים נתן לבצע תמורת תשלום אך ורק בשבוע השלישי של הסמסטר בימים 15.11.81-20.11.81. מספרים לתור לרישום זה יחולקו במזכירות הפאקולטה בשבוע השני של הסמסטר. הסימון המקובל לביטול רישום הוא "0" ליד שם הקורס בטופס הרישום.

הנחיות רישום לתלמידים ממשויכים

1. מתקבלים חדשים לחוגים ולחטיבות רשאים להרשם לקורס הניתן באחד החוגים רק לאחר שקיבלו אישור ממרכזת מזכירות תלמידים על התקבלותם לחוג. תלמידים, שאישור קבלתם לחוג מתעכב בשל אי פרסום ציונים בקורסים המהווים תנאי קבלה לחוג, יירשמו בשבוע הרישום המאוחר. לתלמידים אלה יישלחו הודעות על התקבלותם לחוג ועל התור לרישום. כן יפורסמו הודעות על לוחות המודעות.
2. תלמידים ממשויכים יירשמו לקורסים בכל יחידות הלימוד בפאקולטה (חוגים, חטיבות, שנה א'), באותו יום עפ"י תור שנקבע להם בחוג האם. תלמידים בסלול הדו-חוגי יירשמו עפ"י תור שנקבע להם באחד החוגים, לפי בחירתם. בתום הרישום לקורסי החוג על התלמיד לקבל בחדר הרישום אישור על התאריך והשעה אליהם זומן, עם אישור זה יוכל להשתלב בתור לרישום בחוג השני בפאקולטה וכן בחטיבות: כלכלה, סוציולוגיה, מדע המדינה ולימודי עבודה. בתדרי הרישום של החוגים ייצאו טופסי רישום של החטיבה בסמטיסטיקה, החטיבה בפסיכולוגיה, החטיבה בלימודים אורבניים ושל קורסי שנה א'.

3. הרישום בחוגים יתקיים בתאריכים 25.10.81-21.10.81. פרטים נוספים על סדרי הרישום בחוגים יימסרו בכנסים.
4. בעת הכנת המערכת על התלמיד להביא בחשבון שחלק מהקורסים, בעיקר קורסי חטיבות וקורסי לימודים כלליים, הינם שנתיים ושכחלק מקורסי החוג מספר המקומות מוגבל. מומלץ לתלמיד להכין לעצמו לפני תחילת שנת הלימודים מערכת לשני הסמסטרים.

סדרי הכנסים הייעוץ והרישום לתלמידים ממשיכים

**בבואו לרישום יביא עמו התלמיד שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל
תשמ"ב**

קורסי שנה א' המשותפת

התלמידים ממשיכים יוכלו להרשם לקורסי שנה א' המשותפת במזכירות הפאקולטה, בשעות הקבלה החל ב-6.9.81 או בעת הרישום לקורסי החוגים (ראה לעיל).

החוג לכלכלה

כנס לתלמידי שנים ב', ג' ייערך ב-11.10.81 בשעה 13.00 באולם בר-שירה שליד בנין נפתלי. רישום לקורסים: בכנס יימסרו פרטים על הרישום לקורסים, שיייערך בימים 21.10.81, 22.10.81, 23.10.81, 25.10.81. החוד לרישום יפורסם על לוח המודעות של החוג לכלכלה (קומה ב') ביום הכנס.

מחדשי לימודים בחוג לכלכלה יירשמו ב-23.10.81 בשעות 10.00—9.00 לכל התלמידים ישלחו הודעות אישיות.

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

כנס לתלמידי שנה ב' ייערך ב-5.10.81 בשעה 9.00 באולם מס' 1 בבנין נפתלי.
כנס לתלמידי שנה ג' ייערך ב-5.10.81 בשעה 10.30 באולם מס' 1 בבנין נפתלי.
כנס לתלמידי תואר שני ייערך ב-5.10.81 בשעה 12.00 בחדר 210 בבנין נפתלי.
רישום לקורסים: בכנס יימסרו פרטים על הרישום ועל החוד לרישום. הרישום ייערך בימים 21.10.81, 22.10.81, 23.10.81. מחדשי לימודים יוכלו להרשם ב-23.10.81 בשעות 10.00-9.00. לחשומת לב התלמידים: בחוג לסוציולוגיה יש להרשט בתחילה שנה"ל לקורסי שני הסמסטרים. לכל התלמידים ישלחו הודעות אישיות.

החוג למדע המדינה

כנס לתלמידי שנה ב' ייערך ב-11.10.81 בשעה 10.00 באולם מס' 1 בבנין נפתלי.
כנס לתלמידי שנה ג' ייערך ב-11.10.81 בשעה 11.00 באולם מס' 1 בבנין נפתלי.
רישום לקורסים: בכנס יימסרו פרטים על הרישום. הרישום ייערך ב-21.10.81, 22.10.81, 23.10.81, 25.10.81. מחדשי למודים יירשמו ב-23.10.81 בשעות 11.00-12.00. לכל התלמידים יישלחו הודעות אישיות.
תלמיד, אשר לא יקבל הודעה אישית עד לתאריך הכנס, חייב להתקשר למוכירות החוג למדע המדינה, טל. 420743.

החוג לסטטיסטיקה

כנס לתלמידי שנה א' ולתלמידי חטיבה ייערך ב-18.10.81 בשעה 10.00 בחדר 210 בבנין נפתלי.
רישום לקורסים: ייערך בימים 26.10.81—21.10.81 בשעות 9.00—12.00 במוכירות החוג לסטטיסטיקה, חדר 426 בבנין קפלון.
החוג ללמודי עבודה
כנס לתלמידי החטיבה: ייערך ב-21.10.81 בשעה 16.30 באולם מס' 1 בבנין נפתלי.
כנס לתלמידים מתחילים לתואר שני: ייערך ב-21.10.81 בשעה 17.30 באולם מס' 1 בבנין נפתלי.
כנס לתלמידים ממשיכים לתואר שני: כנ"ל, בשעה 18.30.
רישום לקורסים: תלמידי החטיבה יירשמו בימים 21.10.81, 22.10.81, 23.10.81, 25.10.81 על פי החור שנקבע להם בחוג האם ועם אישור ממוכירות חוג זה.
תלמידי תואר שני יירשמו בימים 26.10.81—21.10.81 בשעות 9-13.

החטיבות ב: כלכלת, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה

כנסים: תלמידי החטיבות מתבקשים להצטרף לכנסי החוגים המתאימים.
הרישום לקורסים: התלמיד יירשם מיד לאחר הרישום בחוג האם ע"ס אישור שיינתן עם תום הרישום שם.

החטיבות ב: סטטיסטיקה, למודים אורבניים ופסיכולוגיה

טופסי הרישום יימצאו בתדרי הרישום של החוגים.

החטיבה בניהול

מועדי רישום לחטיבה בניהול יפורסמו על לוחות המודעות של הפאקולטה למדה"ח והפאקולטה לניהול.

החטיבה בעבודה סוציאלית

כנס: יהקיים ב-11.10.81 בשעה 12.00 בחדר 210 בבנין נפתלי. היעוץ והרישום ייערכו ב-29.10.81 בשעה 9.00 בחדר 519 בבנין נפתלי.

החטיבות ב: פילוסופיה, הסטוריה כללית, הסטוריה של המזרח התיכון

פרטים על הרישום יפורסמו על לוחות המודעות של הפאקולטה למדעי החברה והחוגים המתאימים בפאקולטה למדעי הרוח.

למודים כלליים

הרישום לקורסי הלימודים הכלליים נעשה במזכירות החוגים הנוהגים את הקורס ומותנה בהסכמתן. את פרטי הקורסים (זמן מקום וכו') ומועדי הרישום יכרר התלמיד בידיעונים המתאימים ו/או בלוחות המודעות של החוגים המתאימים.

כל קורס המוצע בתכנית הלימודים הכלליים (ב.א. כללי) בפאקולטה למדעי הרוח פתוח לתלמידי הפאקולטה למדעי"ח. פרטים על ההרשמה יתפרסמו על לוחות המודעות בפאקולטה למדעי הרוח.

רישום מאוחר שינויים ובטולים

נתן לבצע אך ורק תמורת תשלום, בשבוע השלישי של הסמסטר בימים 15.11.81—20.11.81. מספרים לתור לרישום זה יחולקו כמזכירות הפאקולטה ובמזכירות החוגים בשבוע השני של הסמסטר. הסימול המקובל לביטול קורס הוא "0" ליד שם הקורס בטופס הרישום.

הנחיות רישום לתלמידי פאקולטות אחרות לקורסים בפאקולטה למדעי"ח

1. מבואות שנה א':

תלמידי התכנית הקדם משפטית ולמודים כלליים (ב.א. כללי) יירשמו במזכירות החוגים שלהם בפאקולטה למדעי הרוח. מועדי הרישום יפורסמו.

תלמידי יחידות לימוד אחרות יירשמו ב-30.10.81 בשעות 8.30—1300 בקומה ג' בנין נפתלי.

2. קורסי החוגים: תלמידי פאקולטות אחרות יירשמו בימי הרישום הרגילים (ראה לעיל).

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (באוניברסיטת ת"א או במוסד אחר)

1. תלמיד המתחיל ללמוד בפאקולטה לאחר שלמד במוסד אקדמי מוכר חייב עקרונית לעמוד במלוא חכנית הלימודים ככל תלמיד אחר (כולל תוכנית שנה א' משותפת). תלמיד כנ"ל יכול להתחיל בלימודי שנה ב' אם קבל הכרה מיועצי החוגים על הקורסים שהם תנאי מעבר לשנה ב' (ראה סעיף על תנאי מעבר לשנה ב') וקיבל אישור ממרכזות מזכירות התלמידים על התקבלותו לחוג. במקרה כזה מומלץ שהתלמיד ישלים את חובות שנה א' עד סוף השנה בה החל ללמוד בפאקולטה.

2. תלמיד כנ"ל רשאי לבקש מיועצי החוגים שיפטרו אותו מהחובה ללמוד קורסים אותם למד במוסד אקדמי מוכר.

2.1 אין יועץ אחר המוסמך לפטור תלמידים מכל השיעורים, כל יועץ רשאי לאשר פטור עבור המקצועות שכתחומו (יועץ החוג לסטטיסטיקה במקצועות הסטטיסטיקה, יועץ החוג לכלכלה במקצועות הכלכלה וכו').

2.2 ועדת ההוראה מוסמכת לפטור תלמידים מלימודי חטיבה.

2.3 פטור מקורסים מתקדמים חייב, נוסף על אישור היועץ, גם באישור ועדת ההוראה. האישור ניתן רק במקרים מיוחדים ורק על קורסים יחידים.

2.4 אישור על פטור מלימודים כלליים ניתן לזכאים לכך ע"י מרכזות מזכירות התלמידים.

2.5 לא ניתן לקבל פטור מקורס בחירה על סמך קורס אחר הכלול בתוכנית הלימודים של התלמיד.

2.6 חלה התישנות על קורסים שש שנים לאחר שנלמדו. במקרים חריגים רשאי יועץ להמליץ על פטור גם לאחר מועד זה, בתנאי שהציון בקורס הנ"ל 70 לפחות.

2.7 אישור על פטור ניתן אך ורק על סמך אישור ציונים רשמי של מוסד אקדמי מוכר. מומלץ להציג לפני היועץ טיבלוס (פרוט החוכן) של הקורס המהווה אסמכתא לפטור. לא יוכרו קורסים של מוסדות לא אקדמיים כגון: מכללות, בחי-מרש למורים, מכינות קדם-אקדמיות.

טופס בקשה להכרה בקורסים ניתן לקבל במזכירות הפאקולטה. יש לרכו את כל חתימות המורים על גבי טופס אחד ולהחזירו למזכירות בצרוף האסמכתות.

3. ציונים ששימשו אסמכתא למתן פטור לא ישקללו בציון הנמך.
4. בכל מקרה חייב כל תלמיד ללמוד בפאקולטה לפחות 2/3 מתוכנית הלימודים של החוג. לפיכך לא יינתן פטור ליותר מאשר 1/3 מתוכנית הלימודים של החוג (ניתן לקבל פטור מעבר למכסה זו על שיעורי חטיבה ולימודים כלליים).

מילוי חובות הקורס

1. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה
  - א. חובת נוכחות חלה על כל השיעורים ובמיוחד על אלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, מעבדות, סמינריונים וכיו"ב.
  - ב. רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. בשיעור המחייב השתתפות פעילה של התלמיד, והוא נעדר ממנו או לא השתתף בו באורח פעיל, רשאי המורה לדווח למוכירות כי התלמיד אינו עומד בחובות הקורס. במקרה זה ידווח ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112).
  - ג. השיעורים מתקיימים בכל שעות היום. החזרת שיעורים שבוטלו תעשה בד"כ בימי ר.
2. השתתפות בבחינה

תלמיד אשר לא יגיש לפחות פעם אחת לבחינה באחד המועדים העומדים לרשותו ידווח לו ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112). אחר שיעברו כל המועדים בהם היה רשאי להבחן. קורס שבסיומו מתקיימת בחינה — קבלת ציון חיובי בו מותנית בקבלת ציון חיובי בבחינה, אלא אם כן צויין במפורש אחרת.

קורס שבו מוטלת עבודה במקום בחינה — המועד האחרון לסיים החובות בו הוא המועד האחרון להגשת העבודה. בקורס כזה אין מועד ב'.
3. הגשת עבודות, תרגילים וכ"ו

תלמיד חייב למלא את כל החובות המוטלות במשך הקורס (הגשת תרגילים ועבודות, השתתפות בניסויים ודרישות נוספות המוטלות ע"י המורה) במועד הנקבע ע"י המורה. בכל מקרה לא יהיה מועד זה מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לקורס. (למעט עבודה סמינריונית).

תלמיד, אשר לא יגיש את כל העבודות והתרגילים כנדרש — ידווח לו ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112). ציון זה הינו סופי ואינו ניתן לחיקוק.
4. הגשת עבודה סמינריונית

בשום מקרה לא יהיה מועד הגשת עבודה סמינריונית מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר העוקב. החוג/המורה רשאי לקבלע מועד מוקדם יותר.

תלמיד שלא יגיש עבודה סמינריונית עד המועד האחרון ידווח לו ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112).
5. ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112) הנזכר בסעיפים 4-1 לעיל יירשם כרישומת הלימודים ובאישורי לימודים.

בחינות

1. רק תלמיד אשר מילא את כל חובות הקורס רשאי לגשת לבחינה. חובה לגשת לבחינה בכל קורס לפחות פעם אחת ולא יותר מפעמיים.

2. מועדי בחינות בקורסים החוזרים מדי סמסטר:

2.1 מתקיימים שלושה מועדי בחינות במשך השנה: בסוף סמסטר א', בסוף סמסטר ב' ובסוף סמסטר הקיץ.

להלן שלושת המועדים לרשות התלמיד:

לקורס הנלמד בסמסטר א': סוף סמסטר א', סוף סמסטר ב', סוף סמסטר הקיץ.

לקורס הנלמד בסמסטר ב': סוף סמסטר ב', סוף סמסטר הקיץ, סוף סמסטר א' של שנת הלימודים העוקבת.

לקורס הנלמד בסמסטר הקיץ: סוף סמסטר הקיץ, סוף סמסטר א' של שנה"ל העוקבת, סוף סמסטר ב' של שנה"ל העוקבת.

תלמיד רשאי לגשת לשני מועדי בחינות מתוך השלושה הנ"ל.

2.2 א. על התלמיד להשתדל לגשת לבחינה במועד הראשון המוצע.

ב. החליט התלמיד להבחן במועד השני מבין המועדים המוצעים — עקב כשלון במועד א' או מסיבה אחרת — חובה עליו לבדוק אם התומר, שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להבחן, שונה מן התומר שנלמד בסמסטר הקודם. הבדיקה תעשה ע"י נוכחות בהרצאות וביקור בשעת הקבלה של המורה.

אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה להתאים את שאלות הבחינה

אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה להתאים את שאלות הבחינה לחומר שנלמד בסמסטר הקודם (לדוגמה: ע"י הוספת שאלות בחירה).

ג. החליט התלמיד להבחן במועד השלישי מבין המועדי המוצעים — תובה עליו להתעדכן בחומר, שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להבחן, גם אם תומר זה שונה לחלוטין מן החומר שנלמד בסמסטר בו היה התלמיד רשום לקורס.

3. מועדי בחינות בקורסים שאינם חוזרים מדי סמסטר:

מתקיימים שני מועדי בחינות: מועד א' בסוף הסמסטר בו ניתן הקורס, מועד ב' — במשך הסמסטר העוקב או בסופו. מחובתו של התלמיד לעקוב אחר הפרסומים על גבי לוחות המודעות המתייחסים למועדי הבחינות.

4. מועדי בחינות למשרתים במילואים (כפוף להגדרות המופיעות בחלק הכללי-אוניברסיטאי, ראה גם סעיף "שרות מילואים" בפרק "מידע כללי").

4.1 תלמיד, אשר עקב שרות במילואים לא ניגש לבחינה, בקורס שבו מצעים שלושה מועדים בשנה, יבחן בתום הסמסטר העוקב.

4.2 זכאי למועד מיוחד:

א. תלמיד אשר עקב שרות במילואים לא ניגש לבחינה בקורס, שבו מצעים שני מועדים (קורס שאינו חוזר).

ב. תלמיד, אשר שרת במילואים ביותר ממועד בחינות אחד כמשך שנת הלימודים.

ג. תלמיד שנה ג', אשר עקב שירות במילואים בסוף תקופת לימודיו, נאלץ להאריך.

בכל המקרים המנויים בפסקה זו, יהיה התלמיד זכאי להבחן במועד המיוחד בתנאי שגשם לבחינה תוך שבועיים מיום מועד ב' של הבחינה באותו קורס באותה שנה.

4.3 הטפסים שיוכרו כאסמכתא לשרות מילואים הנם טופס 3021 וטופס 3010. אי לכך על התלמידים המעוניינים להבחן במועד מיוחד להצטייד באחד הטפסים הנ"ל.

4.4 תלמיד, אשר עקב שרות במילואים לא ניגש לבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת לקורס אחר, יגיש למזכירות בקשה לאשר לו לימודים "על תנאי" בקורס המתקדם.

הלימודים בקורס המתקדם יוכרו רק לאחר שהתלמיד יעמוד בבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת. הוכוח ללמוד בקורס המתקדם "על תנאי" מוגבלת לסמסטר אחד.

4.5 הלמיד שנה א', אשר עקב שרות במילואים נמנעה ממנו האפשרות לגשת לשני מועדים בקורס המהווה תנאי קבלה לחוג, יאושר לו להשתתף בקורסי החוג במשך סמסטר אחד בלבד, אם מילא את הדרישות הבאות:

- א. חסרה לו רק בחינה אחת מתוך הנאי הקבלה לחוג.
- ב. זכאי להבחן, כלומר מילא את כל חובות הקורס (ראה סעיף: "מילוי חובות הקורס" לעיל).

הלמיד כזה ילמד "על תנאי" במשך סמסטר אחד בלבד, אם לא ימלא את כל חובות הקבלה לחוג עד סוף סמסטר זה, לא יהיה רשאי להמשיך לימודיו בחוג.

5. סדרי בחינות

5.1 הבחינות מרוכזות בתקופה של כשלושה שבועות, כחוצאה מכך הסמיכות ביניהן רבה ויתכנו בחינות יום אחרי יום ואף שתיים ביום. על התלמיד לתכנן את לימודיו בהתאם לכך ולא לדחות את ההתכוננות לימים האחרונים שלפני הבחינה.

לוח בחינות לשנת חשמ"ב (סמסטרים א' וב') מתפרסם בידיעון זה.

5.2 כשבועיים לפני מועד הבחינה מתפרסמת על לוח המודעות רשימת הנבחנים. רשימה זו כוללת את שמות התלמידים הרשומים לקורס ואין בה משום אישור על זכאות אקדמית. מחובת התלמיד לבדוק אם שמו מופיע ברשימה.

ככלל, תלמיד ששמו אינו כלול ברשימה אינו רשאי להיבחן.

התלמיד שלמד בקבוצת שיעור או תרגיל מבלי להיות רשום בה אינו זכאי להבחן, ואם נבחן, ציונו לא יוכר.

תלמיד, אשר על פי התקנון זכאי להיבחן ומועונין בכך, ושמו אינו מופיע ברשימת הנבחנים, חייב להירשם אצל מזכירת הבחינות (אם הבחינה היא באחד מקורסי שנה א', החטיבה בפסיכולוגיה או החטיבה בסטטיסטיקה) או אצל מזכירת החוג — לא יאוחר מעשרה ימים לפני יום הבחינה.

תלמיד שלידי שמו מופיעה ברשימת הנבחנים ההערה: "לא סידר שכ"ל" — חייב להסדיר את הענין ולהמציא למזכירת הבחינות אסמכתא לא יאוחר משבעה ימים לפני יום הבחינה.

5.3 רשאי להבחן תלמיד אשר:

- א. רשום לקורס.
- ב. מלא את כל החובות האקדמיות של הקורס, ושמו מופיע ברשימת הזכאים שאושרה ע"י המורה.
- ג. שילם שכר לימוד ויש בידו כרטיס נבחן או שובר תשלום (עפ"י הוראות מת"כ באותו סמסטר).

במקרים חריגים מסויימים, יורשה תלמיד, ששמו אינו כלול ברשימת הזכאים, להיבחן "על תנאי" ואת לאחר שיחתום על הצהרה, לפיה מתחייב לבוא למזכירות תוך שבוע לשם כרוך שאלת זכאותו להיבחן.

תלמיד שנבחן "על תנאי" ולא הסדיר את ענין זכאותו תוך שבוע מיום הבחינה ידווח לו ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112) בקורס.

5.4 א. התלמיד חייב להביא עמו לבחינה כרטיס נבחן (או שובר תשלום או אישור בחינה תד"פעמי המופק ע"י מזכירות תלמידים כללית) ותעודת זהות (או תעודה מזהה אחרת הנושאת תצלום).

ב. ביום הבחינה מתפרסמות רשימות נבחנים (בבחינות רבות משותפים — בשני מוקדים) ובהן חלוקה לחדרים.

התלמידים יכנסו לחדרי הבחינה אך ורק לפי חלוקה זו. תלמיד, ששמו אינו מופיע ברשימות, יפעל על פי הנחיות המתפרסמות על לוח המודעות.

- ג. על התלמיד להגיע לחדר הבחינה 15 דקות לפני תחילתה.
- ד. על התלמיד להשמע להערותיה והוראותיה של המשגיחה.
- ה. תלמיד, אשר התליט לא להבחן, חייב להשאיר בחדר הבחינה לפחות חצי שעה לאחר תחילת הבחינה ולהחזיר את מחברת הבחינה והשאלון. לתלמיד. כזה ידווח ציון "נכשל".
- ו. תלמיד, אשר בשל מגבלה גופנית זקוק לשרות מיוחד בשעת הבחינה, חייב למסור על כך למוכירת הבחינות לפחות חודש לפני מועד הבחינה.

6. משתתפות בבחינות

- 6.1 מותר לגשת לבחינה לכל היותר פעמיים בכל קורס (למעט האמור בפיסקה 6.3 להלן).
  - 6.2 נכשל תלמיד פעמיים — יהיה ציונו בקורס "נכשל".
  - 6.3 פעמיים במהלך לימודיו לקראת התואר רשאי התלמיד לחזור על הקורס ולהיבחן שתי פעמים נוספות. כתנאי שנרשם לקורס ומילא את כל חובות הקורס.
  - תלמיד אשר ציונו הסופי בקורס חובה הוא "נכשל" לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו באותו מסלול/הוג, שבו הקורס הינו חובה, אי לזאת סומלץ לנצל את הזכות לחזור על קורס בקורסי חובה בלבד.
- הערה: התקנה בסעיף 6.3 חלה על קורסים שנלמדו לראשונה בסמסטר ב' השל"ט.

שיפור ציון

1. תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי (60 ומעלה) יוכל לעשות זאת באחד המועדים העומדים לרשותו (לאחד שנרשם מראש אצל מוכירת הבחינות/ההוג).
2. שיפור ציון חיובי לאחר תום המועדים הרגילים טעון אישור יועץ התוג וועדת ההוראה. לא יינתן אישור לשיפור ציון לאחר שהתלמיד למד קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.
3. חומר הבחינה יהיה החומר שנלמד בסמסטר בו ייבחן התלמיד.
4. נבחן התלמיד יותר מפעם אחת בקורס, הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.
5. לא ניתן לשפר ציון בחינה ע"י הגשת עבודה (אלא עם כן הוצעה אפשרות זו לבלל הנבחנים).
6. לא ניתן לשפר ציון כולל ציון "נכשל". בעבודה סמינריונית או בעבודה המוטלת במקום בחינה בסיום קורס.
7. אין לשפר ציון לאחר הגשת בקשה לאישור זכאות לתואר.

ערעורים

- תלמיד רשאי לערער על ציון חוץ שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה (בחוג לכלכלה — חוץ שבוע בלבד).
- הערעור יוגש בכתב למוכירות.
- תלמיד, אשר הגיש ערעור ומעונין להבטיח לעצמו את האפשרות ללמוד שנית את הקורס בסמסטר העוקב, חייב להרשם לקורס בזמן הרישום הרגיל. אם יתקבל הערעור יבטל התלמיד מיד את הרישום לקורס.
- מותר להגיש ערעור על ציון בקורסי שנה א' לכל היותר פעמיים בסה"כ הלימודים.
- ערעור שיימצא מוצדק לא ייספר במנין הערעורים.

רשומת לימודים

- מדי שנה שולחת הפאקולטה בחדש ספטמבר לכל תלמיד רשומת לימודים (רשימת קורסים וציונים).
- תלמיד שלא קיבל את הרשומה עד סוף ספטמבר או שמצא בה אי דיוקים חייב להודיע על כך למוכירות הפאקולטה לא יאוחר מה-15 בנובמבר באותה שנה.

הפסקת לימודים ע"י הפאקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא עמד בכל הדרישות הקבלה של אחד מחוגי הפאקולטה עד תום שנתיים מתחילת לימודיו, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בפאקולטה.
2. 2.1 תלמיד, שצבר בלימודי שנה א' שבעה כשלונות או יותר, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בפאקולטה, אלא אם עמד בכל דרישות הקבלה של אחד מחוגי הפאקולטה.
- 2.2 תלמיד חוג, שצבר בלימודי החוג חמישה כשלונות או יותר, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בפאקולטה.
- תלמיד כנ"ל, אשר צבר לא יותר משישה כשלונות — שאלת המשך לימודיו תובא לדיון, אם עמד באחד מהתנאים הבאים:
- א. מילא אחד דרישות המעבר לשנה ג' (בהתאם להגדרת החוג).
- ב. ממוצע ציוניו בקורסי החוג — לא פחות משלושה קורסים — הוא 70 ומעלה.
- 2.3 תלמיד, שלימודיו בחוג הופסקו עקב צבירת כשלונות, יורשה לעבור לחוג אחר בפאקולטה או ללמוד מבוא נוסף במטרה להקבל לחוג אחר, אך ורק אם יעמד בכל התנאים הבאים:
- א. לא צבר שבעה כשלונות בלימודי שנה א'.
- ב. ממוצע ציוניו בשני סבאות החוג, שאליו הוא מבקש לעבור, הוא 70 לפחות.
- ג. יעמוד בכל תנאי הקבלה לחוג החדש עד תום הסמסטר העוקב לזה שבו הופסקו לימודיו בחוג הראשון.
- ד. יועץ החוג, שאליו מבקש התלמיד לעבור, מוכן לקבלו לחוג.
- 2.4 נכשל התלמיד בבחינה פעם אחת בהיותו רשום לקורס בפעם הראשונה, ובמועד ב' של אותה בחינה קיבל ציון 75 ומעלה — לא ייספר הכשלות בסניף הכשלונות.
- אם לפני שיפור הציון נחקבלת ע"י ועדת ההוראה החלטתה להפסיק את לימודי התלמיד — לא יהיה שיפור הציון בסיס לשינוי החלטת הוועדה.
3. תלמיד אשר ציונו הסופי בקורס חובה הנו "נכשל" (ראה סעיף: השתתפות בבחינות), לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בחוג/במסלול/במסלול שבו הקורס הנו חובה.
4. תלמיד, בעל תעודה כגרות מחו"ל שלא הגיע לרמת פטור כעברית עד תום השנה הראשונה ללימודיו, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו.
5. תלמיד, שלא סיים לימודיו לקראת תואר בפרק הזמן שנקבע לכך, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו.

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

- תלמיד שהחליט להפסיק לימודיו חייב להודיע על כך מיד למוכירות תלמידים כללית ולמוכירות הפאקולטה.
- אי מסירת הודעה במועד גוררת חיוב התלמיד במלוא שכר הלימוד. רק לאחר השלמת ההליכים במוכירות תלמידים כללית יוכל התלמיד לקבל בחזרה מסמכים מתוך תיק התלמיד ו/או התור תשלומים, אם מגיעים לו כאלה על פי תקנון האוניברסיטה. פרטים נוספים בנושא זה ראה בחוברת "שכר לימוד והרשמה".
- תלמיד המודיע על הפסקת לימודים לאחר תחילת סמסטר יודא במוכירות הפאקולטה/החוג שהרשמח לקורסי אותו סמסטר בוטלה.
- התשומת לב התלמיד: תקופות הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המאקסימלי של לימודים לקראת התואר.

חידוש לימודים

1. הגשת הבקשה

תלמיד שהיה בהפסקת לימודים, אפילו למשך סמסטר אחד חייב להגיש למוכירות הפאקולטה בקשה לחידוש לימודים. חידוש לימודים כרוך בחשלוט לפי תעריף רמי הרישום. אח הבקשה בצרוף שובר החשלוט יש להגיש חודשיים לפני תחילת הסמסטר, בו מתכוון התלמיד לחדש לימדיו, ולכל המאוחר חודש לפני תחילתו.

2. תקנות חידוש לימודים לתלמיד תואר ראשון היכול לסיים לימדיו תוך פרק הזמן המותר

2.1 על מחדש הלימודים תחול תוכנית הלימודים של השנה בה התקבל לתוג. הקנה זו חלה על תלמידים המתחדשים לימודים החל בשנה"ל תשמ"א.

2.2 המועד האחרון לסיום הלימודים הוא תום השנה השישית מתחילת הלימודים בפאקולטה.

3. תקנות חידוש לימודים לתלמיד תואר ראשון שאינו יכול לסיים לימדיו תוך פרק הזמן המותר

3.1 על המבקש לחדש לימודים להרשם ולהתקבל מחדש לפאקולטה.

3.2 התלמיד חייב במלוא תוכנית הלימודים על פי יריעון השנה בה הוא מחדש לימדיו, למעט האמור בפסקה 3.3 שלהלן.

3.3 התלמיד רשאי לבקש פטור מחלק מתוכנית הלימודים ע"י הגשת בקשות לפטור מקורסים ספציפיים. הבקשות יוגשו ליועצי החוגים או רכזי הסקציות הנוגעים בדבר. לא יזכרו קורסים שנלמדו שש שנים או יותר לפני מועד חידוש הלימודים ושהם הציון נמוך מ-70. במקרים חריגים רשאי יועץ להמליץ על פטור מקורס שנלמד לפני שש שנים או יותר.

3.4 התלמיד חייב ב-12 שעות שנחיות לפחות מתוכנית הלימודים של החוג.

3.5 על התלמיד לסיים לימדיו תוך שלוש שנים מיום חידושם.

3.6 תקנון זה אינו חל על תלמיד שממוצע ציוניו 80 ומעלה. תוכנית הלימודים של תלמיד כזה תקבע ע"י יועצי החוגים הנוגעים בדבר.

זכאות לתואר

א. בקשה לאישור זכאות לתואר יש להגיש רק לאחר קבלת הציון הסופי בבחינה/בעבודה האחרונה. לפני הגשת הבקשה על התלמיד לוודא שסיים את כל חובותיו. אישור הזכאות ניתן רק על סמך פניית החלמיד. אין הפאקולטה יוזמת איתורם של הזכאים לתואר.

ב. אין לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.

ג. תלמיד שלא הגיש בקשה לקבלת אישור על זכאות לתואר תוך שנה מיום היותו זכאי לכך, רשאית הפאקולטה לדרוש ממנו השלמות לימודים בהתאם לתוכנית הלימודים של השנה בה יגיש את הבקשה.

ד. תלמיד דר-חוגי, אשר בתום שש שנים ללימדיו סיים חובותיו רק בחוג אחד, זכאותו לתואר מותנית בסיום החובות בחוג השני. החוג, שבו סיים התלמיד חובותיו במעור, רשאי להתנות את קבלת התואר בהשלמות לימודים.

ה. לפני מתן אישור הזכאות לתואר נערכת בדיקה יסודית של תיק התלמיד, הכוללת:

— בדיקה מילוי חובות החוג/החוגים, החטיבה והלימודים הכלליים.

— בדיקה מילוי החובות הכלליות (אנגלית, עברית, ספורט).

— תשלום שכ"ל והחזרת ספרים לספרייה.

— בדיקת תעודות.

1. באישור הזכאות מפורטים: החוג שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר. כל מידע נוסף על לימודי התלמיד (כגון: החטיבה שבה למד) ניתן לראות ברשומת הלימודים.
2. תלמידים המעוניינים להשתתף בטקס חלוקת התארים חשמ"ב יגישו את הבקשה לא יאוחר מיום 31.3.82.
עפ"י החלטת הגזלה האוניברסיטה יש לשלם עבור האישורים לפי חצריף הנקבע ע"י האוניברסיטה.

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר הוא הציון המשוקלל של התלמיד בקורסים הכלולים בתוכנית לימודיו. למד התלמיד קורסים מעבר לנדרש בתוכניות הלימודים — יילקחו בחשבון לצורך השקלול הקורסים שבהם השגיו טובים ביותר אלא אם כן ביקש התלמיד אחרת. להלן פירוט הרכב ציון הגמר במסלולים השונים:

1. **מסלול חד-חוגי מורחב**

75%	לימודי החוג (כולל מבואות שנה א' המהורים תנאי קבלה לחוג)
15%	לימודי החטיבה ¹
10%	לימודים כלכליים ומבואות שנה א'
2. **מסלול דו-חוגי (שני חוגים בפאקולטה)**
התלמיד יקבל ציון גמר בכל אחד מהחוגים. לא ישוקללו ציוני שנה א' שאינם נכללים בחישוב ציון הגמר של החוג.
3. **מסלול דו-חוגי (חוג בפאקולטה וחוג מחוצת לה)**
התלמיד יקבל ציון גמר בכל אחד מהחוגים. לא ישוקללו ציוני שנה א' שאינם נכללים בחישוב ציון הגמר של החוג בפאקולטה.
4. פורטים על שקלול לימודי החוג ראה בחלק הכללי של כל חוג בידיעון זה.
5. במקרים שבהם לא פורט מפתח לשקלול ציון, נקבע משקלו של כל קורס על פי מספר שעות הלימוד שלו.

¹ לימודי החטיבה המורחבת בסטטיסטיקה, ייחשבו כ-25% מהציון הסופי.

תוכניות לימודים

מסלולי לימודים לקראת התואר הראשון

- מסלול דר' חוגי.
- מסלול דר' חוגי (שני חוגים בפאקולטה או חוג בפאקולטה וחוג מחוצה לה).
- לימודים לאחר תואר

מבנה המסלול החג חוגי

תוכנית הלימודים של תלמיד במסלול החג-חוגי מורכבת מהחלקים דלהלן (להוציא את התוכניות התדר'חוגיות בחוג לסטטיסטיקה, שהן בעלות מבנה שונה¹):

1. תוכנית שנה א' המשותפת
  2. תוכנית החוג
  3. לימודי חטיבה
  4. לימודים כלליים
  5. חובות כלליות
- הקף הלימודים לקראת התואר הראשון מסתכם ב-105-122 שעות סמסטריאליות שבועיות².

1. תוכנית שנה א' המשותפת

- הקף תוכנית הלימודים בשנה א' הוא 38-33 ש"ס. ככלל, חובתו של התלמיד ללמוד:
- 6 מבואות מתחומי מדעי החברה (כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, סטטיסטיקה)
  - מתימטיקה למדעי החברה א'
  - מבוא בחירה
- פרטים מלאים — בפרק "שנה א' המושחפת".

2. לימודי החוג

- תלמיד, שעמד בסוף שנה א' כתנאי המעבר הנדרשים (ראה טעיף: "הקבלה לחוגים ולחטיבות" בהמשך), ימשיך את לימודיו באחד החוגים:
- כלכלה
  - סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
  - מדע המדינה
  - סטטיסטיקה בשילוב מדעי החברה
- פרטים נוספים ראה בתוכניות הלימודים של החוגים, לימודי החוג יסתכמו בכ-55-50 ש"ס.

3. לימודי חטיבה

- לימודי חטיבה הם הקבץ מגובש של קורסים, הכולל קורסי חובה, קורסי בחירה וחלק מן החטיבות גם סמינר.
- לימודי חטיבה נלמדים בשנים ב' ו-ג'. תלמיד אינו רשאי להתחיל בלימודי חטיבה לפני שהתקבל לחוג.
- הקף לימודי חטיבה — 16 ש"ס לפחות.
- בשל מגבלות קליטה בחטיבות אין הפאקולטה מתחייבת לקבל כל תלמיד לחטיבה בה בחר בעריפת ראשונה.
- חלק מן החטיבות ניתנות במסגרת הפאקולטה וחלק מחוצה לה.

¹ פרוט תוכניות אלה — ראה בפרק החוג לסטטיסטיקה.

² שעה סמסטריאלית (ש"ס) = 50 דקות.

חטיבות במסגרת הפאקולטה:

1. כלכלה
2. סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
3. מדע המדינה
4. סטטיסטיקה
5. סטטיסטיקה — חטיבה מורחבת
6. סטטיסטיקה יישומית
7. לימודי עבודה
8. לימודי עבודה — חטיבה מורחבת
9. לימודים אורבניים

חטיבות מחוץ לפאקולטה:

1. מתימטיקה (לא לתלמידי החוג לסטטיסטיקה בכל המסלולים)
2. ניהול
3. עבודה סוציאלית
4. פסיכולוגיה
5. פילוסופיה
6. היסטוריה של המזה"ת
7. היסטוריה כללית
8. חשבונאות
9. מדעי המחשב

פרטים נוספים על החטיבות ותנאי הקבלה אליהן — ראה בפרק "החטיבות".

4. לימודים כלליים

מטרת הלימודים הכלליים היא להכיר דיסציפלינות מדעיות בלימודים של פאקולטות אחרות, להרחיב ידע ואופקים בנושאים ובתחומים השונים מתחומי התוג והחטיבה. על כל תלמיד במסלול החד-חוגי להשתתף בשנים ב', ג' ב-12 ש"ס לימודים כלליים, מהן לפחות 8 בפאקולטות אחרות (בתחומים שאינם תחום החטיבה של התלמיד). תקנות, סדרי רישום ורשימת קורסים מומלצים — ראה בפרק: לימודים כלליים.

5. חובות כלליות

- 5.1 אנגלית
יש לסיים את החובות באנגלית ולהגיע לרמת פטור עד תום שנת הלימודים הראשונה. התלמיד שלא יסיים חובה זו, לא יוכל להתקבל לחוג. ע"ס נסיון שהצטבר ממליצה הפאקולטה כי התלמידים יעשו מאמצים להשלים את ידיעותיהם באנגלית עוד לפני החילת לימודיהם בפאקולטה.
- 5.2 חינוך גופני
חובה על תלמיד שנה א' (עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי).

- 5.3 בחינת מיון בעברית
תלמידים בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית חייבים להבחן בבחינת מיון בעברית (עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי). יש להגיע לרמת "פטור" עד תום שנה"ל הראשונה.

מבנה המסלול הדר-חוגי

לימודים במסלול דר-חוגי יתכנו בארבע האפשרויות:

- א. שני חוגים בפאקולטה.
- ב. חוג בפאקולטה וחוג מחוצה לה.
- ג. חוג בפאקולטה — כלכלה או סטטיסטיקה — וחוג לחשבונאות בפאקולטה לניהול.
- ד. תוכנית כלכלה — ניהול

א. מבנה מסלול דירחוגי — שני חוגים בפאקולטה למדה"ח חובות התלמיד:

1. תוכנית שנה א': — מתימטיקה למדה"ח א'.
— מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב'.
— הקורסים המהווים תנאי קבלה לחוגים בהם מתכוון התלמיד ללמוד.
2. תוכנית הלימודים של כל אחד מן החוגים.
3. חובות כלליות: אנגלית, חינוך גופני, עברית — ראה סעיף 5 לעיל.

הערות:

- החוג רשאי לדרוש מהתלמידים ללמוד קורסים נוספים מתוך תוכנית שנה א'.
- התלמיד רשאי ללמוד כבר בסמסטר ב' (של שנה א') קורס אחד מתוכנית הלימודים של החוג, שיאושר לו (בכתב) על ידי יועץ החוג.
- כל חוג רשאי לפטור תלמיד במסלול דירחוגי מלימודי החוג בשנים ב' רג' בהיקף של עד 9 ש"ס (כולל שיעורים חופפים).

ב. מבנה מסלול דירחוגי — חוג בפאקולטה וחוג מחוצה לה חובות התלמיד:

1. חובות שנה א': — שני מבואות החוג בפאקולטה למדה"ח בו מתכוון התלמיד ללמוד.
— שני מבואות נוספים מתחומי מדה"ח (כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה מרע המדינה וסטטיסטיקה). סה"כ 4 מבואות.
חלמידים המתכוונים להמשיך בחוגים כלכלה או סטטיסטיקה (יישומית) ילמדו רק מבוא אחד נוסף על הקורסים המהווים תנאי קבלה לחוג.
2. לימודי החוג.
3. חובות כלליות: אנגלית, חינוך גופני, עברית — ראה סעיף 5 לעיל.

הערות:

1. א. תלמיד הזכאי לפטור מקורס המהווה תנאי קבלה לחוג, אינו חייב ללמוד קורס במקומו.
ב. תלמיד הזכאי לפטור מאחד משני המבואות הנוספים או משניהם, חייב ללמוד מבוא/וח אחרים מתחומי מדעי התברה במקומו/במקומם.
2. התלמיד רשאי ללמוד בשנה א' שני קורסים מהתוכנית הלימודים של החוג בו הוא מתכוון ללמוד, באישור (בכתב) של יועץ החוג.
3. החוג רשאי לפטור תלמיד במסלול דירחוגי מלימודי החוג בשנים ב' רג' בהיקף של עד 9 ש"ס (כולל שיעורים חופפים).
4. על מנת להיות זכאי לתואר, על התלמיד להשלים בנוסף לחובות הנ"ל את כל חובותיו בחוג השני.

ג. מסלול דירחוגי: החוג לחשבונאות וחוג במסגרת הפאקולטה: כלכלה או סטטיסטיקה חובות התלמיד:

1. תלמיד הלומד סטטיסטיקה וחשבונאות כחוג שני ילמד:
א. את תוכנית הלימודים של החוג לחשבונאות (ראה בידיעון הפאקולטה לניהול).
ב. את תוכנית הלימודים של החוג לסטטיסטיקה (ראה בפרק החוג לסטטיסטיקה. תואר ראשון "תוכנית דירחוגית בסטטיסטיקה יישומית").
ג. חובות כלליות (ראה סעיף 5 לעיל).

2. תלמיד הלומד כלכלה וחשבונאות כחוג שני:

2.1 תוכנית לימדיו מורכבת מהחלקים להלן:

- א. תוכנית הלימודים של החוג לחשבונאות (ראה בידיעון הפאקולטה לניהול).
- ב. קורסי שנה א' בפאקולטה למדה"ח המהווים דרישות קבלה לחוג לכלכלה:
  - מתמטיקה למדה"ח א' + ב'
  - מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב'
  - מבוא לכלכלה א' + ב'.
- ג. תוכנית הלימודים של החוג לכלכלה (ראה פרק החוג לכלכלה, תואר ראשון).
- ד. חובות כלליות (ראה סעיף 5 לעיל).

2.2 התלמיד יחשב בשנה הראשונה ללימדיו כתלמיד שנה א' בפאקולטה למדה"ח ויהיה רשאי להתקבל לחוג לכלכלה רק אם יעמוד בכל תנאי הקבלה לחוג.

ד. משלול דו-חוגי: כלכלה ניתול

משך הלימודים במסלול זה הוא שמונה סמסטרים. פרק הזמן המאקסימלי לסיום הלימודים הוא שש שנים.

היקף הלימודים: כ־150 ש"ס (20-18 שעות שבועיות בכל סמסטר).

תוכנית הלימודים:

1. תוכנית הלימודים של החוג לניהול (ראה בידיעון הפאקולטה לניהול).
2. הקורסים הבאים מתוכנית שנה א' בפאקולטה למדה"ח:

- מתמטיקה למדה"ח א' + ב'
- מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב'
- מבוא לכלכלה א' + ב'
- מבוא לסוציולוגיה
- מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א' + ב'
- מבוא ללוגיקה למדה"ח

3. תוכנית הלימודים של החוג לכלכלה (ראה פרק החוג לכלכלה, תואר ראשון).

4. חובות כלליות (ראה סעיף 5 לעיל).

הערה: התלמיד יהיה זכאי להתקבל לחוג לכלכלה בתום שני סמסטרים ללימדיו, רק אם יעמוד בכל תנאי הקבלה לחוג (ראה סעיף: הקבלה לחוגים ולחטיבות).

¹ בכל קורס שיש בו חלק א' רב' — יש ללמוד חלק א' לפני חלק ב'.

לימודים לאחר תואר

בעל תואר אקדמי המעונין ללמוד לימודי תואר ראשון בפאקולטה למדה"ת יוכל לבחור באחת האפשרויות הבאות:

1. לימודי "חוג לאחר תואר". הבחור באפשרות זו ילמד את מלוא תוכנית הלימודים של החוג בו בתר. התעודה המעונקת בסיום לימודים אלה הינה שווה ערך מבחינה אקדמית לתואר ב.א. באותו תחום.
2. לימודים לקראת תואר ב.א. (נוסף) הבחור באפשרות זו ילמד במסגרת אחד המסלולים הרגילים (חד-חוגי או דו-חוגי, ראה פרוט לעיל). התלמיד יוכל לבקש פטור מקורסים מסוימים על סמך לימודיו האקדמיים הקודמים בכפוף לתקנון הפאקולטה (ראה פרק "תקנון", סעיף "הכרה בלימודים אקדמיים קודמים"). בכל מקרה מכסת השעות המינימלית, שילמד התלמיד בפועל לקראת התואר הנוסף היא שני שלישים ממכסת החובות לתואר בכל אחד ממרכיבי תוכנית הלימודים.
3. לימודים ב"מעמד מיוחד" לימודים במעמד זה אינם מקנים זכויות אקדמיות לקראת תואר.

לימודים במקביל לקראת שני תארים

לימודים במתכונת זו טעונים אישור ועדת ההוראה של הפאקולטה. היקף הלימודים — כמפורט בפסקות 1 ו-2 בסעיף לעיל.

הקבלה לחוגים ולחטיבות

נוהל הקבלה

בחודש יולי מדי שנה נשלחים לכל תלמידי שנה א' טופסי רישום בהם הם מתבקשים לציין את החוג והחטיבה אליהם הם מעוניינים להתקבל.

לאחר הטיפול בבקשות נשלחים לתלמידים מכתבי תשובה. מכתב התשובה המאשר את הקבלה לחוג ולחטיבה הוא האסמכתא המזכה את התלמיד להרשם לקורסים מתקדמים. תלמיד שלא יקבל את התשובה תוך זמן סביר ממועד פרסום תוצאות הבחינות, חייב לפנות לבירור במזכירות (טל. 420727).

תנאי המעבר לשנה ב'

1. תלמיד שלא הגיע לרמה פטור באנגלית לא יתקבל לחוג.
2. תלמיד שלא עמד בכל דרישות הקבלה של אחד מחוגי הפאקולטה עד תום שנתיים מתחילת לימודיו, לא יהיה רשאי להמשיך לימודיו בפאקולטה.
3. תלמיד שצבר בלימודי שנה א' שבעה כשלונות או יותר לא יהיה רשאי להמשיך לימודיו בפאקולטה, אלא אם עמד בדרישות הקבלה של אחד מחוגי הפאקולטה (ראה סעיף "הפסקת לימודים").

תנאי הקבלה לחוגים:

תנאי הקבלה	החוג
ציון ממוצע של 70 לפחות במבואות לכלכלה א' + ב'; ציון "מספיק" לפחות במתימטיקה למדה"ח א' + ב' ובסטיסטיקה למדה"ח א' + ב'.	כלכלה
ציון "מספיק" לפחות במבואות לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, וב-2 מבואות נוספים מתוכנית שנה א' (להוציא מתימטיקה א')	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ציון "מספיק" לפחות במבואות למדע המדינה (התנהגות פוליטית ויחסים בינלאומיים או מבוא לרעיון מדיני) וב-2 מבואות נוספים מתוכנית שנה א' (להוציא מתימטיקה א')	מדע המדינה
ציון ממוצע 70 לפחות במבוא לסטיסטיקה א' + ב' ציון "מספיק" לפחות בקורסים: מתימטיקה למדה"ח א' + ב' (או מתמטיקה מתקדמת) ומבוא למחשבים.	סטטיסטיקה (בשילוב מדה"ח או סטיסטיקה יישומית)

אם התלמיד הוא דו-חוגי חייבים שני השיעורים הנוספים להיות מבואות מתחומי מדעי החברה.

תנאי הקבלה לחטיבות:

תלמיד אינו רשאי להשתתף בלימודי חטיבה אם אינו זכאי להתקבל לתוג בפאקולטה.

החטיבה	תנאי הקבלה
1. כלכלה	— ציון סמוצע של 70 לפחות במבואות לכלכלה א' + ב'; ציון "מספיק" לפחות במתימטיקה למדה"ח א' + ב' ובסטימטיקה למדה"ח א' + ב'.
2. סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	— ציון "מספיק" לפחות במבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה.
3. מדע המדינה	— ציון "מספיק" לפחות במבואות מדע המדינה (התנהגות פוליטית ויחסים בינלאומיים או מבוא לרעיון מדיני).
4. סטימטיקה	— ציון "מספיק" לפחות במבוא לסטימטיקה א' + ב', מתמטיקה למדה"ח א' + ב' (או מתמטיקה מתקדמת), מבוא למחשבים, השלמות לקקולוס.
5. סטימטיקה (ת. מורחבת)	— כנ"ל
6. סטימטיקה יישומית	— ציון "מספיק" לפחות במבוא לסטימטיקה א' + ב', מתמטיקה למדה"ח א' + ב' (או מתמטיקה מתקדמת), מבוא למחשבים.
7. לימודי עבודה	— אישור ועדת הקבלה.
8. לימודי עבודה (ת. מורחבת)	— אישור ועדת הקבלה.
9. לימודים אורבניים	— ציון 65 לפחות במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לכלכלה א' או מבוא לכלכלה ללא-כלכלנים. על אפשרות התקבלות ללא דרישות אלה — ראה סעיף "החטיבה בלימודים אורבניים" בפרק "החטיבות".
10. מתמטיקה ¹	
11. ניהול	— ציון 75 לפחות בכל אחד מן הקורסים: מבוא לכלכלה א' + ב' מתמטיקה למדה"ח א' + ב', סטימטיקה למדה"ח א' + ב'. יתקבלו בעלי ההשגים הגבוהים ביותר מבין העוסדים בתנאי הקבלה.
12. עבודה סוציאלית	— ציון "מספיק" לפחות במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לאנתרופולוגיה. ²
13. פסיכולוגיה	— ציון "מספיק" לפחות במבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א' + ב'.
14. פילוסופיה	— ציון "מספיק" לפחות במבוא ללוגיקה למדה"ח או ציון "מספיק" לפחות בשני שיעורים מתוך שיעורי "בעיות יסוד בפילוסופיה". (תלמיד שלא למד את השיעורים בשנה א', יוכל להשלים במקביל לשיעורי שנה ב' בחטיבה).
15. היסטוריה של המזרח —	

¹ תלמידי החוג לסטימטיקה (בכל המסלולים) אינם רשאים לבחור בחטיבה זו.

² הדרישות המוקדמות המפורטות הן דרישות מינימום; קריטריונים נוספים למיון סועמרים ייקבעו ע"י הפאקולטה.

16. היסטוריה כללית

— ציון "מספיק" לפחות בשיעור כללי מלווה בקריאה מודרכת הניתן בחוג להיסטוריה. (תלמיד שלא למד את השיעור בשנה א' יוכל להשלימו במקביל לשיעורי שנה ב' בחטיבה.)

17. חשבונאות

— רשאים להציג מועמדות:

א. תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות כתלמידים מן המניין לתוכנית הדו חוגית, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הגישו בקשה להפסקת לימודים בחוג לחשבונאות והצהירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המנין (טופסי בקשה מצויים במזכירות החוג לחשבונאות).

— ב. תלמידי הפאקולטה למדעי החיים, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על כוונתם ללמוד לימודי חטיבה כלבר. תלמידים אלה יופנו באמצעות ועדת הקבלה של הפאקולטה למדעי החיים בתום שנה א' המשוחפת.

18. מדעי המחשב

— מבוא למדעי המחשב. פרוט התנאים המוקדמים לקורס המבוא — ראה סעיף "חטיבה במדעי המחשב" בפרק "החטיבות".

שנה א' המשותפת

תוכנית הלימודים¹

בתוכנית שנה א' המשותפת שלושה חלקים עיקריים:

1. מבואות מדעי החברה

מבואות מדה"ח הם המבואות בארבעת התחומים: כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, סטטיסטיקה.

על התלמיד ללמוד 6 מבואות מהחומי מדה"ח כדלקמן:

— 2 מבואות החוג בו מתכוון התלמיד ללמוד.

— מבוא לסטטיסטיקה א' + ב' (נחשב למבוא אחד).

— 3 מבואות משני התחומים האחרים במדה"ח.

הקורס "מבוא לכלכלה ללא-כלכלנים" מיועד לתלמידים שאינם מתכוונים ללמוד בחוג לכלכלה. תלמיד שבחר מבוא זה לא יוכל לבחור ב"מבוא לכלכלה א'" או ב"מבוא לכלכלה ב'" כמבוא נוסף ממבואות מדה"ח.

לתלמידים שלמדו את שני המבואות בכלכלה — "מבוא לכלכלה א'" ו"מבוא לכלכלה ב'" — ולא עמדו בהצלחה בבחינות תינתן בתנאים מסוימים אפשרות לגשת לבחינה ב"מבוא לכלכלה ללא כלכלנים".²

2. לימודי המתמטיקה

כלל, כל תלמידי שנה א' חייבים בלימודי מתמטיקה.

2.1 מתמטיקה למדה"ח א' — פטורים מהקורס תלמידים, שקיבלו ציון "מספיק" לפחות בבחינה בגרות במתמטיקה ברמה של 4 נקודות ומעלה (או במגמה ריאלית/ביולוגית), וכן תלמידים שסיימו בציון "מספיק" לפחות את לימודי המתמטיקה במכינה קדם-אקדמית במסלול טבע.

2.2 מתמטיקה למדה"ח ב' — קורס חובה לתלמידים המתכוונים להמשיך בחוג/בחיטיבה בכלכלה או בחוג/בחיטיבה בסטטיסטיקה.

תנאי מוקדם להשתתפות בקורס — השתתפות בקורס "מתמטיקה למדה"ח א'".

2.3 מתמטיקה מתקדמת לבוגרי הוגמת — הקורס מיועד לתלמידים, שנבחנו בבחינה בגרות מצומצמת במתמטיקה, המתכוונים להמשיך בחוג לכלכלה או בחוג לסטטיסטיקה. קורס זה זהה בתוכנו לקורס "מתמטיקה למדה"ח ב'".

¹ תוכנית זו מתייחסת למסלול הדר-חוגי. תלמידי המסלול הדר-חוגי ישתלבו בתוכנית שנה א' המשותפת בשנינויים המתחייבים (ראה סעיף: "מבנה המסלול הדר-חוגי").

² התנאים הם:

- סה"כ הפעמים, בהן ייגש התלמיד לבחינות במבואות כלכלה, לא יעלה על 4.
- התלמיד ייבחן ב"כלכלה ללא-כלכלנים" לכל המאוחר במועד האחרון בו היה זכאי להבחן ב"מבוא לכלכלה ב'".
- התלמיד נרשם לבחינה ב"כלכלה ללא-כלכלנים" מראש אצל מזכירת הבחינות.

- כל תלמיד שנה א' המשותפת חייב ללמוד מבוא בחירה אחד.
- במקום מבוא בחירה ניתן לבחור במבוא נוסף מתוך תחומי כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומדע המדינה.
- תלמידי החוג לסטטיסטיקה בשילוב מדעי החברה יקחו את מבוא הבחירה בשנה ב' או ג' ללימודיהם וקורס זה יחשב להם כחלק מן הלימודים הכלליים.
- הקורס "מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א' - ב'" הוא קורס שנתי בהיקף 6 ש"ס (3 ש"ס בכל סמסטר). הקורס נחשב למבוא אחד ומחייב השתתפות בשעזת ניסוי. הקף שעזת הניסוי יפורסם בתחילת שנת הלימודים.
- תלמיד, שילמד קורס זה ולא ילמד בחטיבה בפסיכולוגיה, יזוכה ב"2 ש"ס במכסת הלימודים הכלליים, בתנאי שלמד את שני חלקי הקורס.
- את הקורס "מבוא ליחסי עבודה" ניתן ללמוד כמבוא בחירה רק לאחר התקבלות לאחד מחוגי הפאקולטה.
- קורס זה לא ייחשב כמבוא בחירה לתלמידי החטיבה בלימודי עבודה.
- לתשומת לב התלמיד: מוטל לסיים את כל חובות שנה א' עד חום השנה השניה ללימודים. ראה בהמשך טבלת עזר להרכב תוכנית לימודים בשנה א'.
- לתשומת לב תלמידים המתכוונים להמשיך בחוג או בחטיבה בסטטיסטיקה תלמידים אלה מתבקשים לעיין לפני הכנת מערכת שנה א' בפירוט התוכניות בפרק "החוג לסטטיסטיקה" או בסעיפים המתאימים בפרק "החטיבות".

מערכת שעות

1	ה	7	3	2	N	ה'מים	
						השעות	
						8-9	
						9-10	
						10-11	
						11-12	
						12-13	
						13-14	
						14-15	
						15-16	
						16-17	
						17-18	
						18-19	
						19-20	
						20-21	

תערוכה	מס' שעות	דירוג	שם השיעור
תלמידים המתכוונים להמשיך לימודיהם בחוג לסטטיסטיקה בשילוב מודל"ח חייבים לבחור בנוסף למבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב' בארבעה מבואות מהחומרים א', ב', ג'. לפחות אחד מכל החוגים.	מסטיסטיאליות	הוראה	1. מבואות מודעי החברה (4 החומרים) חובה ללמוד המישה מברך הקורסים בתחומים א', ב', ג' ואת שני הקורסים מתחום ד'
מומלץ לתלמידים שאינם מתכוונים להמשיך לימודיהם בחוג לכלכלה.	4	ש"ח	א. כלכלה
	4	ש"ח	1. מבוא לכלכלה א'
	4	ש"ח	1.1 מבוא לכלכלה ללא כלכלים
	4	ש"ח	2. מבוא לכלכלה ב'
			(ר"ם: השתתפות בקורס מבוא לכלכלה א')
החלוקה לסמסטרים תעשה לפי האות הראשונה של שם המשפחה.	4	ש"ח + ת'	ב. סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
החלוקה לסמסטרים תעשה לפי האות הראשונה של שם המשפחה.	4	ש"ח + ת'	3. מבוא לסוציולוגיה
	4	ש"ח + ת'	4. מבוא לאנתרופולוגיה
החלוקה לסמסטרים תעשה לפי האות הראשונה של שם המשפחה.	4	ש"ח + ת'	ג. מדעי המדינה
החלוקה לסמסטרים תעשה לפי האות הראשונה של שם המשפחה.	4	ש"ח + ת'	5. מבוא ליריעון מדעי
החלוקה לסמסטרים תעשה לפי האות הראשונה של שם המשפחה.	4	ש"ח + ת'	6. התנהגות פוליטית בישראל
	3	ש"ח	ד. סטטיסטיקה
	3	ש"ח + ת'	7. מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א'
	3	ש"ח + ת'	7.1 מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח ב'

לתלמידים המתכוונים להמשיך בחוגים כלכלה או סטטיסטיקה קיימת קבוצת מיוחדת.

<p>ככלל, קורס חובה לכל תלמידי הפאקולטה. קורס חובה רק לתלמידים המעוניינים להמשיך בחוג לכלכלה, בחטיבה במכללה, בחוג לסטטיסטיקה, בחטיבה בסטטיסטיקה וכן לתלמידי חשבונאות. הקורס מיועד לתלמידים בעלי תעודת בגרות במגמה הומנית ולתלמידים שנבחנו בחינות בגרות ברמה של 3 נקודות, המעוניינים להמשיך בחוג לכלכלה או בחוג לסטטיסטיקה (הקורס הינו חלופי ל'קורסים: מתימטיקה למדה"ח א' + ב').</p>	<p>4 שו"ת 4 שו"ת 6 שו"ת</p>	<p>1. מתימטיקה למדה"ח א' 2. מתימטיקה למדה"ח ב' (ר"ם): מתימטיקה למדה"ח א' 3. מתימטיקה מתקדמת למדה"ח (לכונני הומנית)</p>
<p>חובה לתלמידים שדורגו ברמת מתקדמים בחינות המיזן באנגלית. הקורסים באנגלית ברמת בינוני מתקדמים במסגרת היחידה ללימודי עזר באנגלית.</p>	<p>4 שו"ת</p>	<p>3. לימודי אנגלית אנגלית ברמת מתקדמים</p>
<p>ניתן לבחור מבוא נוסף מ"מבואות מרצי החברה" במקום מבוא בחירה. תלמידים המתכוונים להמשיך בחוג לסטטיסטיקה בשילוב מדה"ח למדו את מבוא הבחירה בשנה השנייה בחלק מהלימודים הכלליים.</p>	<p>4 שו"ת 4 שו"ת + שו"ת 6 שו"ת 4 שו"ת 4 שו"ת + שו"ת 4 שו"ת</p>	<p>4. מבואות בחירה</p> <p>לבחירה אחד מהשיעורים הבאים: 1. מבוא ללוגיקה למדה"ח 2. בעיות יסוד בפילוסופיה 3. מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א' + ב' 4. מבוא למושגים למדה"ח 5. שיעור כללי מלוות בקריאה מודרכת 6. מבוא ליחסי עבודה</p>
<p>קורס שני: חובה ללמוד חלק א' לפני חלק ב'. הקורס מחייב השתתפות בשעות ניסוי. ניתן במסגרת החוג להימסרות כללית. תלמיד רשאי ללמוד מבוא זה (הניתן במסגרת החטיבה ללימודי עבודה) רק בשנה ב' לאחר הקבלה לחוג.</p>	<p>4 שו"ת 4 שו"ת + שו"ת 6 שו"ת 4 שו"ת 4 שו"ת + שו"ת 4 שו"ת</p>	

שנה א' המשותפת

תוכני השיעורים

מבוא לכלכלה א'-ב'

בעיות היסוד; עקומות תמורה; המשפחה; הפירסות; הבנקים; הממשלה; היצע וביקוש (שוק משוכלל); עיקרי החשבונאות הלאומית; קביעת רמת התפוקה (מודל קינאסיאני פשוט). מדיניות פיסקאלית ומדיניות מוניטרית; מסחר בינלאומי.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בכלכלה.

הנושאים שיידונו בקורס הם בעיות המחסור ועקומות התמורה היצע וביקוש, הקצאת גורמי ייצור והתערבות ממשלה בתחום זה. עיקרי החשבונאות הלאומית, קביעת רמת התוצר הלאומי למשק סגור ולמשק פתוח ומדיניות כלכלית.

מבוא לסוציולוגיה

מושגי החשיבה הסוציולוגית, אינטראקציה חברתית, נורמות, פיקוח חברתי, סטייה ושינוי, תפקיד וסטטוס, קבוצות ואירגונים, ריבוד וקונפליקט, מוסדות חברתיים ותהליכי מסוד. חובות התלמיד: הגשת תרגילים, קריאת מקורות, בחינה בסוף הקורס.

מבוא לאנתרופולוגיה

מקורות האנתרופולוגיה החברתית, הגישה הפונקציונליסטית, הניתוח המוסדי (ידגם כניתוח המשפחה, הכלכלה והשלטון), טקסים ואמונות, תהליכי שינוי, שיטות מחקר. חובות התלמיד: קריאת מקורות (חלקם הגדול בשפה האנגלית), הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס.

תנתגות פוליטיות בישראל

ניתוח ההיבטים העיקריים של המשטר בארץ תוך הדגשת מושגי יסוד במדע המדינה ובחקר המשטר והשוואות עם משטרים אחרים, התפתחות החברה והמשטר והשפעתה על תהליכים פורמליים ובלתי פורמליים בפוליטיקה הישראלית. יושם דגש על עבודה עצמית, הכנת תרגילים, השתתפות שוטפת בדיון בקבוצות תרגיל.

מבוא לרעיון מדיני

סקירה של תיאוריות פוליטיות מרכזיות מהמהפכה הצרפתית ועד המאה ה-20.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'

מושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה ב'

בעית האמידה (נקודתית ורווח סמך), בדיקת השערות (רמת טובהקות ועוצמה), התפלגויות ואומדני נראות מכסימליים, מבחן יחס הנראות.

מתימטיקה למדעי החברה א'

א. חזרה

1. חזרה על פעולות חשבון.
2. חזרה והעמקה באלגברה.

- א. פתרון משוואות עם שניים ושלשה נעלמים.
- ב. תיאורים גרפיים ממעלה ראשונה ושניה. גרפים לא רציפים.
- ג. חישוב בלוגריתמים. תיאור גרפי של $y = a^x$.
- ד. לפי בסיס כלשהו, תיאור גרפי של $y = \log^x$.
- ה. טורים חשבוניים והנרסיים.
- ו. אי-שוויוניים. חקירת משוואה רבועית.

ב. חשבון דיפרנציאלי (משחנה אחד)

1. נגזרת של סכום. הפרש, כפל ומנה של פונקציות.
2. גזירה של פונקציה מורכבת ואמפליציטית.
3. שימושים פשוטים לחשבון דיפרנציאלי.

מתמטיקה למדעי החברה ב'

1. מושגים בסיסיים וסימונים — הקבוצה והפונקציה.
2. סדרות ממשיות, מושג הגבול, טורים חסמים.
3. פונקציות רציפות (ממשיות במשחנה ממשי), מקסימה ומינימה.
4. המספר הנזר, פונקציות גזירות משפט ערך הביניים. כללי גזירה, פולינומים פונקציות מעריכות ולוגרטימים.
5. מקסימה ומינימה של פונקציות גזירות נקודות פתול, נגזרת שניה ופונקציות קמורות וקעורות.
6. באינטגרל המסוים הפונקציה הקדומה והקשר ביניהם.
7. פונקציות ממשיות של שנים או יותר משתנים ממשיים, רציפות נגזרות חלקיות ונגזרות כוונות ומושג הדיפרנציאל.
8. מינימה ומקסימה תחת אילוצים של פונקציות ממשיות בשני משתנים או יותר. כופלי לגרנז' ופתרונות סינתיים.

מתמטיקה מתקדמת (לבוגרי הומנית)

תוכן קורס זה זהה לתוכן הקורס "מתמטיקה למדעי החברה ב'".

מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה א'—ב'

מתודולוגיה אמפירית ויישומה בחקר תהליכים-נפשיים; קווים בהיסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית; ענפי הפסיכולוגיה; נושאים: סביבה-תורשה, למידה, מוטיבציה, אמוציה, תפיסה, חשיבה; מוסר ומדע — בעיותיו לפסיכולוג. התרגילים יוקדשו לדיון בחומר והמתחן. חובה על כל הלמד בקורס זה להשתתף בשעות ניסוי במשך השנה.

מבוא למשפט

בשיעור יידונו נושאים שונים מתוך הנושאים הבאים:
 המשפט — מינהל ומוסר; המנהג; החוק; התקדים; מהות המדינה; רשויות המדינה; שלטון החוק; זכויות יסוד; התפלגות המשפט לענפיו; המשפט הפלילי; מבנה כוח המשפט; מבוא למשפט אזרחי; נושאי זכויות וחובות וסיווגם; חוקה ובעלות; יסודות דיני נזיקין; משפט מסחרי; יסודות דיני החוזים; הקשר החוזי; פגמים בהתקשרות חוזית; הפרת חוזים; חוזים מיוחדים.

מבוא ללוגיקה למדעי החברה

לוגיקה צורנית דדוקטיבית: הטיעון — מושג התקפות; תחשיב הפסוקים; תחשיבי הפרדיקטים; חזרת התכונות, חזרת היחסים ותכונות של יחסים; תיאור מידע; חזרת ההיקש.

לוגיקה אינדוקטיבית: הכללה סטטיסטית; היקש סטטיסטי; טיעון מסמכות; טיעון אנאלוגי; טיעון סיבתי; המחודות של מיל; הגדרות והטעיות.

בעיות יסוד בפילוסופיה

בעיות בתורת המוסר

- תורת המוסר, בקורס זה, תהיה אותו ענף בפילוסופיה העוסק בראש ובראשונה בבעיות הקשורות להבחנה בין נכון ומוטעה, מוסרי ובלתי מוסרי, כמו למשל:
1. מה הכוונה כאשר נאמר על פלוני שפעל באופן נכון?
  2. מה יכולה להיות המשמעות של "מוצדק מוסרית"?
  3. מהו טבעם של עקרונות במוסר?
  4. מה מעמדם של עקרונות אלה בההליך של קבלת החלטות מוסריות?
- הגטיה המרכזית תהיה לעסוק בעמדות כלליות במוסר, אך יתאפשר לדון גם בנושאים מסויימים הקשורים לבעיות במוסר בין זממנו.

בעיות בפילוסופיה של המדע

הנושאים שיידונו:

1. האם ניתן להוכיח תיאוריות? האם ניתן להפריך?
2. מכנה התיאוריה המדעית.
3. בעית האינדוקציה.
4. איזו תיאוריה תקרא מדעית?
5. האם תיאוריות במדעי החברה הן תיאוריות מדעיות?

הקורס אינו דורש ידע במדעי הטבע.

הפילוסופיה של האנתרופולוגיה

- א. שתי גישות: אנתרופולוגיה כאנתרופולוגיה ואנתרופולוגיה כמדע הכללי של האדם. הכשל האבולוציוניסטי של הגישה הראשונה (ספנסר, טיילור) בקורת הכשל האבולוציוניסטי (פריצ'רד, חוי שטראוס). המקורות היונים של הכשל האבולוציוניסטי (ק. פופר).
- ב. השאלה המרכזית של הגישה השנייה: מהו האדם? האדם כמכונה, כתייה, כיצור רציונאלי, כיצור חברתי, כיצור סימבולי.
- ג. מקורות עיקריים:
J. Agassi, *Towards a Rational Philosophical Anthropology* (Van Leer, 1977)
מ. שוקד, ע. מרקס, ש. דשן, פרקים באנתרופולוגיה חברתית (שוקן, 1980).

החוק בעיני האזרח

- השאלה המרכזית בקורס תהיה: באיזו מידה אפשר להצדיק חוק קיים במדינה זו או אחרת או מהו אמות המידה שעל פיהן אפשר להצדיק את תוקפו המחייב של חוק?
- לשאלה הראשית יצטרפו דיונים אודות שאלות בדבר היחסים שבין חוק לבין מוסר ואודות הקשרים שבין חוק לבין תפיסות חברתיות אחרות.
- התלמידים יחוייבו להכיר את הדיונים הוויכוחיים הפילוסופיים שהתעוררו בין פילוסופים כמו: הארט, דבלין, פילר.

הראיה המדעית — תבונה ופרדוכסים

הבעיות של הצידוק המדעי (הליכי הבחינה והאימץ של השערות מדעיות) חוצג כאמצעות שני פרדוכסים מפורסמים — פרדוכסי האישוש של קרל ג'י המפל ופרדוכס ה Grue של גלסון גודמן. הקורס יעסוק בבעיות ובפתרונות השונים שהוצעו לפרדוכסים הנ"ל במגמה להראות, כי בניתוח אחרון מהווים הפרדוכסים (לפחות זה של המפל) בעיה של ממש, וכי הצידוק המדעי נשען — כמו הגילוי המדעי — על יסודות לא־נתיחים ולא פורמאליים.

דת ופילוסופיה

השיעור ידון בבעיות בפילוסופיה של הדת.

החוג לכלכלה

תואר ראשון

מטרת הלימודים

תוכנית הלימודים בחוג לכלכלה מכוונת להקנות לתלמיד כלים לניתוח אנליטי של בעיות בכלכלה. מטרת תוכנית הלימודים היא להכשיר את הסטודנט לזוהת, לנתח ולפתור בעיות מתחום הכלכלה, הן בעבודתו והן בהמשך לימודיו לקראת תארים גבוהים יותר. הבעיות הכלכליות הנדונות במסגרת התוכנית הן במישורים של משק הבית, הפירמה, הממשלה והמשק ככללותו.

תנאי הקבלה לחוג

- א. ציון ממוצע של 70 לפחות במבואות לכלכלה א' + ג', כאשר הציון בכל אחד מן הקורסים הוא לפחות "מספיק".
- ב. ציון "מספיק" לפחות בכל אחד מהקורסים הבאים:
  1. סטטיסטיקה למדה"ח א' וסטטיסטיקה למדה"ח ב'.
  2. מתימטיקה למדה"ח א' ומתימטיקה למדה"ח ב'.
- ג. ציון "פטור" באנגלית למתקדמים.

חובות התלמיד

- שיעורי חובה — 31 ש"ס
- שיעורי בחירה — 18-24 ש"ס
- סמינריון — 2 ש"ס

תנאי מעבר לשנה ג'

- כתלמיד שנה ג' ייחשב תלמיד אשר עמד בהצלחה בבחינות הבאות:
1. תורת המחירים א' ר"ב'
  2. מאקרו כלכלה א' ר"ב'
  3. מבוא לאקונומטריקה
- לתלמיד שנה ג' תינתן עדיפות בהרשמה לקורסי הבחירה.

תכנית הלימודים

הסמסטר	שם הקורס	קורסי חובה לשנים ב' ו-ג'	הדרישות המוקדות
ש"ת 4 ש"ס א/ב	1. תורת המחירים א'		
ש"ת 4 ש"ס א/ב	2. תורת המחירים ב'		השתתפות בבחינה בתורת המחירים א'
ש"ת 4 ש"ס א/ב	3. מאקרו כלכלה א'		
	4. מאקרו כלכלה ב'		השתתפות בבחינות תורת המחירים א', מאקרו כלכלה א'
ש"ת 2 ש"ס א/ב	5. כלכלת ישראל א'		תורת המחירים א', מאקרו כלכלה א', השתתפות בבחינה בתורת המחירים ב', מבוא לאקונומטריקה
ש"ת 2 ש"ס א/ב	6. כלכלת ישראל ב'		תורת המחירים א' + ב', מאקרו כלכלה ב', מבוא לאקונומטריקה
ש"ת 2 ש"ס א/ב			השתתפות בבחינה בכלכלת ישראל א'

7. מבוא למחשבים
8. השלמות לקלוקולוס
9. חשבונאות לכלכלנים (מקורס זה פטורים תלמידי החוג לחשבונאות החטיבה בחשבונאות ותלמידי החטיבה בניהול)
10. מבוא לאקונומטריקה תורת המחירים א', מבוא למחשבים

או מבוא לאקונומטריקה תורת המחירים א', מבוא למחשבים אלגברה למדה"ח
למתקדמים' שו"ת 4 ש"ס א'

11. סמינריון תורת המחירים א' + ב', מבוא לאקונומטריקה, מאקרו כלכלה א' + ב'

קורסי בחירה לשנים ב' רג'

כל תלמיד חייב בקורסי בחירה בהיקף שיפורט להלן:
תלמידי המסלול החג' חוגי שאינם לומדים בחטיבה במנהל עסקים או

- בחטיבה בחשבונאות
תלמידי המסלול החג' חוגי הלומדים בחטיבה בניהול או בחטיבה בחשבונאות
תלמידי החוג לחשבונאות
תלמידי המסלול הדו-חוגי
רשימת שיעורי הבחירה ניתנת להלן והיא מחולקת לשתי קבוצות. כל תלמיד (בכל צירוף לימודים) חייב לבחור קורסים מתוך קבוצה א' בהיקף של לפחות 18 ש"ס, את שאר השעות ישלים מתוך קורסי קבוצה ב'.
קורס הנכלל בתוכנית הלימודים של התלמיד מתוך לחוג לכלכלה (חוג שני או חטיבה) לא ייספר במנין שעות הבחירה בחוג לכלכלה.²

קבוצה א'

הקורסים בקבוצה זו הם בהיקף של 2 ש"ס.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות	הסמסטר
1. מימון צבורי א'	תורת המחירים א' + ב'	ב/א
2. מימון ציבורי ב'	תורת המחירים א' + ב'	ב/א
3. מסחר בינ"ל ריאלי	תורת המחירים א' + ב'	ב/א
4. מסחר בינ"ל מוניטרי	תורת המחירים א', מאקרו כלכלה א'	ב/א
5. תכנון כלכלי — סיקרו	תורת המחירים א'	ב/א
6. כלכלת אי-ודאות	תורת המחירים א'	ב/א
7. מבוא לכלכלת עבודה א'	תורת המחירים א'	ב/א
8. מבוא לכלכלת עבודה ב'	השתתפות בכחינה בכלכלת עבודה א'	ב
9. מבוא לכלכלה אורבנית א'	תורת המחירים א' + ב'	א
10. מבוא לכלכלה אורבנית ב'	תורת המחירים א' + ב'	ב
11. היסטוריה כלכלית א'		א
12. היסטוריה כלכלית ב'		ב
13. שיטות מתמטיות בכלכלה א' ¹	השלמות לקלוקולוס	א
14. שיטות מתמטיות בכלכלה ב' ²	השתתפות בשיטות מחטטיות בכלכלה א'	ב

¹ תלמידי התוכנית ניהול-כלכלה חייבים ללמוד קורס זה חאת לאחר שסיימו בהצלחה את הקורס "סטטיסטיקה במינהל עסקים".

² לחשומת לב תלמידי חשבונאות: הקורסים יסודות המימון א' וב' אינם מוכרים כלימודי בחירה בחוג לכלכלה.

³ מומלץ לתלמידים המחכוניים להמשיך לתואר שני בכלכלה.

א/ב	תורת המחירים א'	15. ארגון תעשייתי
א/ב	תורת המחירים א'	16. משאבי טבע
א/ב	מאקרו כלכלה א'	17. בעיות יסוד בנחשלות וצמיחה כלכלית
א/ב	תורת המחירים ב'	18. חוב וביטוח לאומי
ב	תורת המחירים ב', אלגברה למדה"ת	19. מודלים ליניאריים בכלכלה
א	מאקרו כלכלה א'	20. אינפלציה א'
ב	אינפלציה א', מבוא לאקונומטריקה	21. אינפלציה ב'
א/ב	תורת המחירים א'	22. כלכלת תחבורה
א/ב		23. מערכת המיסים בישראל
ב	תורת המחירים א' + ב'	24. כלכלת פשע
א		25. היסטוריה כלכלית של רוסיה
ב		26. כלכלה ברית המועצות
א		27. היסטוריה כלכלית של מערב אירופה במאה ה-20
ב		28. מדיניות כלכלית באירופה המערבית
א/ב	תורת המחירים א' + ב'	29. בעיות נבחרות במיסוי
ב	תורת המחירים א' + ב', מאקרו כלכלה א' + ב'	30. צמיחה כלכלית
ב	תורת המחירים ב'	31. החלטות חברתיות*
א/ב	תורת המחירים א' + ב', מאקרו כלכלה א' + ב'	32. מדיניות כלכלית בישראל
ב	תורת המחירים ב'	33. צדק כלכלי ⁴
א	תורת המחירים א', מאקרו כלכלה א'	34. כלכלת המזרח התיכון
ב	תורת המחירים א'	35. הסדר הכלכלי העולמי החדש
ב	תורת המחירים א' + ב'	36. מדיניות מחירים בסקטור הציבורי
א/ב	תורת המחירים א' + ב'	37. כלכלת בריאות
ב	מבוא לאקונומטריקה	38. כלכלה אמפירית

קבוצה ב'

כל קורס מקבוצה זו נחשב ל-2 ש"ס במגן השעות ובשקלול ציון הגמר.

4 ש"ס סמ"א/ב

1. אלגברה למדעי החברה³
2. תורת המשחקים³
3. מבוא לחקר ביצועים³
4. מבוא לתהליכים סטוכסטיים³
5. כלכלה מתימטית א'³
6. קורסים נוספים מחוגים אחרים באישור יועץ החוג

* קורס בהקף 3 ש"ס

עבודות סמינריוניות וסמינריונים

קיימת תוכה להגיש עבודה סמינריונית. העבודה הסמינריונית תוגש בכתב אך ורק במסגרת הסמינריונים שיוצעו ע"י מורי החוג.

להלן רשימת הסמינריונים המוצעים בחשמ"ב:

1.	כלכלת בריאות	סמ' א/ב
2.	כלכלת ישראל	סמ' א
3.	כלכלה מוגיטרית	סמ' א
4.	מסחר בינ"ל	סמ" א
5.	כלכלת ייצור	סמ' א
6.	כלכלה אורבנית	סמ' ב
7.	תיאוריה וסמינריות מאקרו כלכלית	סמ' ב
8.	כלכלת תורכיה	סמ' ב
9.	תיאוריה כלכלית	סמ' ב
10.	צמיחה כלכלית	סמ' ב

שקלול ציון הנמר

1.	מבוא לכלכלה א'	4 נקודות
2.	מבוא לכלכה ב'	4 נקודות
3.	סטטיסטיקה למדה"ח	2 נקודות
4.	מחמטיקה למדה"ח	2 נקודות
5.	תורת המחירים א'	4 נקודות
6.	תורת המחירים ב'	4 נקודות
7.	מאקרו כלכלה א'	4 נקודות
8.	מאקרו כלכלה ב'	2 נקודות
9.	כלכלת ישראל א'	2 נקודות
10.	כלכלת ישראל ב'	2 נקודות
11.	מבוא לאקונומטריקה	4 נקודות
12.	מבוא למחשבים	1 נקודה
13.	חשבונאות לכלכלנים	1 נקודה
14.	השלמות לקקולוס	2 נקודות
15.	סמינריון	6 נקודות
16.	שיעורי בחירה	נקודה אחת לכל ש"ס

דוגמא לתוכנית לימודים לשנים ב' רג' בחוג לכלכלה

שנה ב'

- סמסטר ב'**
1. תורת מחירים ב'
  2. מאקרו כלכלה ב'
  3. מבוא לאקונומטריקה
  4. חשבונאות לכלכלנים

סמסטר א'

1. תורת מחירים א'
  2. מאקרו כלכלה א'
  3. השלמות לקקולוס
  4. מבוא למחשבים
- שיעורי בחירה בשנה ב'
1. הסטוריה כלכלית
  2. אלגברה למדעי החברה

שנה ג'

- סמסטר ב'**
1. כלכלת ישראל ב'
  2. 10-14 ש"ס בחירה
  3. סמינריון

סמסטר א'

1. כלכלת ישראל א'
2. 10-14 ש"ס בחירה
3. סמינריון

תוכנית דו-חוגית ב"סטטיסטיקה וכלכלה" בהדגשה מתימטית

תוכנית זו מיועדת לתלמידים המעוניינים בביסוס המתימטי של סטטיסטיקה וכלכלה. התלמידים הלומדים בתוכנית זו הינם תלמידי החוג לסטטיסטיקה החל משנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. בשנת הלימודים הראשונה נרכשת ההכשרה המתימטית במסגרת שנה א' של בית הספר למדעי המתימטיקה וכן נלמדים הקורסים מבוא לכלכלה א' רב'. על תלמיד המבקש ללמוד בתוכנית זו להוועץ ביועץ מיוחד לתוכנית.

תנאי המעבר לשנה ב' בתוכנית זו הם:

1. ציון ממוצע של 70 לפחות במבואות לכלכלה א' + ב'.
2. ציון ממוצע של 70 לפחות בקורסים "מבוא להסתברות" ו"הסתברות והסקה סטטיסטית 1".

תוכנית הלימודים

ש"ס	סמסטר א' (19 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ב' (22 ש"ס)
6	1. חשבון דיפרנציאלי ואינטגרציה 1	7	1. חשבון דיפרנציאלי ואינטגרציה 2
7	2. מבוא להסתברות	5	2. אלגברה ליניארית 1
5	3. מבוא לכלכלה א'	4	3. הסתברות והסקה סטטי 1
4	4. מבוא למחשבים (במסגרת החוג לכלכלה)	4	4. מבוא לכלכלה ב'
		3	
ש"ס	סמסטר ג' (19 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ד' (20 ש"ס)
4	1. אנליזה מתימטית 1	3	1. חקר ביצועים 1
3	2. הסתברות והסקה סטטי 2	5	2. ניתוח שונות
6	3. תורת המחרים א'	4	3. אלגברה ליניארית 2
4	4. מאקרו כלכלה א'	4	4. תורת המחרים ב'
3	5. לימודי בחירה בסטטי	3	5. לימודי בחירה בסטטי
ש"ס	סמסטר ה' (21 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ו' (15 ש"ס)
3	1. מדלים לינארים סטטי	3	1. אנליזה מתימטית 2
4	2. תכנות לינארי	3	2. מבוא לאקונומטריקה
2	3. מערכות מחשב בסטטי	2	3. כלכלת ישראל ב'
2	4. תכנות סטטיסטי	3	4. לימודי בחירה בכלכלה
2	5. מאקרו כלכלה ב'	2	5. סמינר
2	6. חשבונאות לכלכלנים	2	6. עבודה סמינריונית בכלכלה
2	7. כלכלת ישראל א'	2	
4	8. לימודי בחירה בכלכלה	4	

ציון הגמר

ציון הגמר יהיה הציון המשוקלל של ציון הגמר בסטטיסטיקה (50%) וציון הגמר בכלכלה (50%). ציון הגמר בסטטיסטיקה יהיה שקלול הציונים בכל הקורסים שנלמדו במסגרת החוג לסטטיסטיקה בתוכנית לעיל להוציא חשבון דיפרנציאלי 1 ו-2, אלגברה ליניארית 1 ו-2 ומבוא להסתברות. המשקל של כל קורס הוא כמספר שעות ההוראה בקורס, כולל שעות הורגול. ציון הגמר בכלכלה יהיה שקלול הציונים בקורסים לכלכלה לפי המשקלות הנהוגים בשקלול ציון הגמר בחוג זה (ראה פירוט לעיל).

החוג לכלכלה

תואר ראשון

תוכני תשיעורים

קורסי חובה

תורת המחירים א'-ב

ניתוח אנליטי של התנהגות היחידות המיקרו-כלכליות, החלטות תצרוכת, החלטות ייצור, שווי משקל חלקי בתנאי חתרנות משוכללת ובלתי משוכללת, ביקוש לגורמי ייצור, שווי משקל כללי ותורת הרווחה.

מאקרו כלכלה א'-ב

תיאוריה קניסיאנית ותיאוריה מוניטרית כמשק סגור וכמשק פתוח. שווי משקל, מדיניות מיסקלית ומוניטרית, ניתוח תהליך האינפלציה, תיאורית שער הריבית, שוק העבודה. ניתוח תשומה — הפוקה, חשבונאות לאומית, צמיחה כלכלית, מונקצית התצרוכת המצרפית.

כלכלת ישראל א'

מטרת הקורס להקנות לתלמיד ידע בנושאים הקשורים לבעיות המרכזיות של כלכלת ישראל: צמיחה כלכלית, גורמי הייצור, בעיות מאזן התשלומים, השפעתו של הסקטור הציבורי על המשק, התהליך האינפלציוני, מדיניות מוניטרית ופיסקלית, שוק ההון, אי שוויון בתלוקת ההכנסה ומערכת החמיכות.

כלכלת ישראל ב'

מטרת הקורס להעמיק את הידע של התלמיד בכמה נושאים בסיסיים בכלכלת ישראל תוך הרחבה הנושאים שדובר בהם כאופן כללי בקורס כלכלת ישראל א'.

התחומים שיידונו הם: בעיית מאזן התשלומים של המשק, מדיניות שכר, שוק ההון ומדיניות מוניטרית, נטל הבטחון, מדיניות רווחה ומערכת החמיכות, כח העבודה והרכבו ומערכת הבנקאות.

מבוא למחשבים

אלגוריתמים ותרשימי זרימה

שמה מורגן: קבועים ומשתנים, משפטי השמה, משפטי בקרה, משפטים מוחתנים, קלט/פלט ולואות, מערכים, פונקציות נשגרות.

שמה SPSS: עקרונות השפה, הגדרת קלט/פלט, ביצוע שינויים בקלט, ביצוע שינויים בפלט, הגדרת משימות.

השלמות לקקולוס

א. חשבון אינטגרלי

1. אינטגרלי בלתי מסויים וחישבו.
2. האינטגרלי המסויים.
3. שמושים של חשבון אינטגרלי.

ב. משוואות דיפרנציאליות

1. שיטת הפרדה משתנים.

2. פתרון משוואות דיפרנציאליות ליניאריות מסדר ראשון ושני עם מקדמים קבועים, עם ובלי תנאי שפה.

ג. אינטגרלים כפולים

1. חישוב אינטגרלים כפולים כשקצוות האינטגרציה לאו דוקא קבועים, החלפת סדר האינטגרציה.

2. החלפת משתנים.

3. משפט גרין.

חשבונאות לכלכלנים

המערכת החשבונאית והתמחירים של היתירה העסקית והעקרונות שעליהם היא מבוססת, התאמה הדו"חות הכספיים המכוססים על כללים חשבונאיים לעקרונות כלכליים, תוך הדגשת חישוב הרווח החשבונאי לעומת הרווח הכלכלי. ניתוח שיטות המחיר שונות והשימוש בהן לצרכי קבלת החלטות כנון: כדאיות של הוספת מוצרים או השמטתם, סגירת המפעל או הרחבתו כיו"ב.

מבוא לאקונומטריקה

רגרסיה פשוטה, רגרסיה רבת משתנים, מבחני השערות וחזוי כרגרסיה רבת משתנים, דיון בבעיות הנובעות ממחאם סדרתי, שגיאות במדידת מתשנים, חסר נתונים, מודלים סימולטניים, בעיות זהוי ואמידה.

קורסי בחירה

מימון ציבורי א'

התיאוריה של מוצרים ציבוריים, השפעות חיצוניות, הרצאות יורדות, ניתוח עלות תועלת ותקציב הממשלה.

מימון ציבורי ב'

עקרונות המיסוי, ניתוח השפעות על הקצאת המקורות וחלוקת ההכנסות, ניתוח של מיסים עיקריים תוך שימת דגש על התחולה וההשפעה על הקצאות המקורות.

משחר בינלאומי דיאלי

תיאוריה של יתרון יחסי, מדיניות סחר והרווח ממסחר בינלאומי. הקשר בין מסחר ובין פיתוח כלכלי.

משחר בינלאומי מוניטרי

מנגנון ההתאמה של מאזן החשלומים לפי התיאוריה הקלסית, לפי התיאוריה הקינסיאנית ולפי התיאוריה המוניטרית המודרנית, מודלים מאקר-כלכליים של משק פתוח. שער חליפין נייך וקבוע, השפעות הפיתוח הבעיות המוניטריות הבינלאומיות בימינו.

תכנון כלכלי מיקרו (תכנון בתנאי ודאות)

ככסיס משמשת התיאוריה הכלכלית ותנאי האופטימיזציה שנלמדו בתורת המחירים. ההרחבה נעשית בשני כוונים: תכנון לטווח קצר ותכנון לטווח ארוך — על פני זמן, במסגרת התכנון לטווח קצר ידונו בעקרונות הביקוש לגורים ייצור משתנה ומודלים של תובלה וייצור — תכנון לינארי.

במסגרת התכנון לטווח ארוך ידונו בעקרונות הביקוש לגורים ייצור הון (השקעה), ביקוש למלאי וחוכניות ייצור על פני זמן (ניצול ארצות טבע).

כלכלת אי ודאות

ההרחבה לגבי הנלמד בתכנון כלכלי מיקרו היא בכוון של הכללת אי ודאות. הדגש הוא על החלטות פיננסיות, תיק נכסים אופטימלי והחזקת מלאי. בנוסף לדיון תיאורטי יוצגו עבודות אמפיריות בנושאים הנדונים.

מבוא לכלכלת עבודה א'

הנושאים הנלמדים הם:

1. מודלים של הצע העבודה, מדידת השפעת ההכנסה והתחלופה, השתתפות בכח העבודה.
2. מודלים של השקעה בהון אנושי, השקעה בחינוך והשקעה תוך כדי עבודה.
3. ביקוש לעובדים.
4. אינפורמציה חלקית חיפוש, התאמת עובדים למשרות.

מבוא לכלכלת עבודה ב'

הנושאים הנלמדים הם:

1. קביעת שכר במשק תחרותי, הפרשי שכר מפצים.
2. איגודים מקצועיים ומודלים של מיקוח.
3. חוזי עבודה אופטימליים, הצמדה והסכמי שכר.
4. שכר מינימום, ביטוח אבטלה והתערבות ממשלה בשוק העבודה.

מבוא לכלכלה אורבנית א'-ב'

הקורס כולל את הנושאים הבאים: הקצאת שמושי קרקע בתוך עיר בתנאי תחרות, התפרסות מרחבית של מערכת ערים, תיאורית על התפתחות ערים וההליך אורבניזציה, בעיות דיוור בערים, תחבורה עירונית, מימון של רשויות מקומיות ובעיות סביבה.

היסטוריה כלכלית א'-ב'

ניתוח התהליכים הכלכליים בהיסטוריה של העולם המערבי. תאור התהוותם של המוסדות הכלכליים והתפתחותם ההיסטורית, תוך שימוש בכלים של תיאוריה כלכלית מודרנית.

שיטות מתימטיות בכלכלה א'

קמירות מקסימיזציה תחת מגבלות: משפטי קוץ-טאקר, פונקציות רבות משתנים ותבניות רבועיות, מושגי יסוד בתורת הקבוצות.

שיטות מתימטיות בכלכלה ב'

משוואות דיפרנציאליות, קיום ויציבות של הפתרון במערכות דינמיות, משפטי לאפונוב, מערכת ליניארית של משוואות דיפרנציאליות, משוואות הפרש, בקרה אופטימלית.

ארגון תעשייתי

מונופול, אוליגופול ותחרות. מדידה אמפירית של מצב התחרות בשוק. יתרונות גדול וחנאי כניסה לענף, הארגון הפנימי של הפירמה. פרסומת, פיקוח ממשלתי על מונופולים, חברות ממשלתיות ופירמות שלא למטרת רווח.

משאבי טבע

יתודיות כלכלת אוצרות טבע — בהשוואה לכלכלת גורמי ייצור ונכסים כלכליים אחרים. אוצרות טבע מתחדשים (דיג, יער), תכניות ניצול אופטימליות, ביקוש למוצרים, מבנה השוק וסחר עולמי. אוצרות טבע מתכלים (נפט, מחצבים), תכניות ניצול אופטימליות, ביקוש למוצרים, מבנה השוק וסחר עולמי. איכות הסביבה (זהום אוויר, מים) כמקרה פרטי של אוצר הטבע.

בעיות יסוד בנחשלות וצמיחה כלכלית

השמעו המבנית של נחשלות, צמיחה — חשיתה, חסוקה, תפוקה, סחר חוץ, יישום הדגמים של נירקסה, הירשמן, רוסטוב, סירדל, הרוד-דומאר, וטינברגן לניתוח הנחשלות והצמיחה. יעדי צמיחה ופיתוח ונסיגות החכנון. המגמה בעולם המתפתח וכיחסיו עם העולם המתועש.

חוב וביטוח לאומי

מודלים של עבודה בין דורית חופפים, חסכון הורשה. השפעות הביטוח הלאומי על החסכון המצרפי, חלוקת ההכנסות ויעילות בהקצאה מקורות. מיטון תשלומי הביטוח באמצעות מיסים ובאמצעות קרן.

מודלים ליניאריים בכלכלה

מודל החשמה תפוקה של ליאונשייף: המודל הסגור והפתוח, המודל הרב תפוקתי, מערכת המחירים ובעיות של יציבות. מודל הצמיחה של ון נוימן.

אינפלציה א'-ב'

אינפלציה של ביקוש ושל הוצאות, אינפלציה ואבטלה, ציפיות ועקומות פילפס, השפעה האינפלציה על תלוקת הכנסה והרווחה החברתית, מדיניות אנטי אינפלציונית.

כלכלת תחבורה א'-ב'

ניתוח שוק שרותי החבורה הפרטית והציבורית ותחבורה הכוללת מטענים. מבנה הביקוש לנסיעות: הצע שרותי הסעה ברחובות ציבורית, ההערכות הממשלה בשוק שרותי התחבורה (בעית הסובסידיה); השפעות חיצוניות בייצור וצריכת שרותי תחבורה; מודלים של בעלות על רכב פרטי; התנהגות הפירמה בהובלת מטענים.

מערכת המיסים בישראל

סקירה היסטורית של מערכת המיסים בישראל והשוואות בינלאומיות. מס הכנסה של יחידים וחברות. מדיניות שומה. מודלים של העלמת מס כהתנהגות כלכלית בתנאי סיכון. העקרונות הכלכליים והמנהליים של מס ערך מוסף, השוואתו עם מסים עקיפים אחרים ובעיות ברצוע.

כלכלת פשע

מושגי יסוד בכלכלת איוואיות, פשיעה כמשתנה החלטה, ניתוח כלכלי של פשעי "צווארון לבן" (מרמה, שוחד, העלמת הכנסות, הברחות), אכיפת חוק אופטימלית, הגנה עצמית.

היסטוריה כלכלית של רוסיה

המסודות העיקריים של רוסיה בתקופת הצארים — צמיחה, מרכנטיליות, הפריד הרכבות. בסיס הזהב והגורמים הכלכליים של המהפכות באימפריה. התרגילים יחבטו על מאמרים טובילים בתחום.

כלכלת ברית המועצות

התמורות העצומות תחת שלטון לנין וסטלין לאור האידאולוגיה המרקסיסטית. ניתוח והערכה של היכנון מרכזי נוסח ברית המועצות בימינו מבחינת צמיחה, יעילות וצדק כלכלי.

היסטוריה כלכלית של מערב אירופה במאה העשרים

המגמות העיקריות ביבשת מאז סוף המאה ה-19 ועד 1970. ניתוח של ארועים חשובים בארצות הגדולות, כגון: השפל הגדול, שיקום המערכת הבינלאומית, המשטר הפשיסטי בגרמניה ובאיטליה.

מדיניות כלכלית באירופה המערבית

ניתוח של צעדי מדיניות בכלכלות המערביות של אירופה, המיועדות לפתור בעיות של אי יציבות מוניטרית ופיתוח מואץ. אבטלה מבנית, אספקת מוצרים ציבוריים כולל חיכנון אינדיקטיבי בצרפת ובהולנד, ענפים מולאמים בבריטניה ובאיטליה, מדיניות אנטי אינפלציונית בגרמניה, מדיניות איזורית בשוודיה ובאיטליה ושיחוף פעולה. כל תלמיד יכתוב עבודה קצרה על נושא העומד על הפרק היום באירופה.

בעיות נבחרות במיסוי

הקורס מטפל במספר נושאים נבחרים בתחום המיסוי הן התייחסות לנושא הכללי של הפירמה במיסוי ורפורמות שנעשו לאחרונה. ברשימת הנושאים: — מס הכנסה אישי, נכריים וזיכויים, מענקי ילדים, השפעת אינפלציה על מבנה המס, מס חברות, מבנה האינפלציה וטיפול בה, מיסי הוצאה — מבנה והשפעות על יעילות וחלוקת הכנסה.

צמיחה כלכלית

מודל הצמיחה של טולוב, שנויים טכנולוגיים, כסף וצמיחה, תחלופה וצמיחה, צמיחה ומקורות טבע מוגבלים, צמיחה אופטימלית, מודל דו סקטוריאלי ויציבות.

החלטות חברתיות

הוצג הגישה החדשה של אכיפת מטרות חברתיות תוך התחשבות בהתנהגות איסטרטגית של המשתתפים. נקודת המוצא הוא מודל הבחירה החברתית של K.J. Arrow.

מדיניות כלכלית בישראל

הקורס מנתח אמצעים שונים של מדיניות כלכלית בישראל, תחומי התקציב הממשלתי ופעולות בנק ישראל. הקורס בוחן שיטות שונות של ההערבות ממשלתית בעסקות הבינלאומיות של המשק והסדרים שונים של הצמדה ומסוי. האינפלציה ומאזן התשלומים בישראל מהווים רקע לנתוח מדיניות כלכלית שוטפת ומדיניות כלכלית שנגקטה בעבר הקרוב.

צדק כלכלי

אקסיומטיזציות שונות למושגי צדק המובילות לקריטריונים של סכום תועלות, מקסימין, ופונקציות רווחה חברתית אחרות (ארו, רולס הרשני ואחרים). המודל הניאוקלאסי: קנאה, יעילות ושוויון לפי פולי ופוגר-שמידלר.

כלכלת המזרח התיכון

התפתחות הדיפרנציאלית של משקי האזור: טישוואת המקורות; המבנה הסקטורלי של העבודה, התוצר וסחר-החוץ; משק הנפט; הסקטור המוניטרי; העומס הכלכלי של בטחון; איסטרטגיות ודגמים של פיתוח.

הסדר העולמי הכלכלי החדש

מאזן שני עשורי פיתוח, דגמים חד-תכליתיים ורב-תכליתיים. היאורית החלון מול התחזיות האופטימיסטיות (קידאוס נגר קאהן).
דו"ח ועדת בראנדט. מהות "הסדר העולמי הכלכלי החדש" בראייה ביקורתית.

כלכלה אמפירית

קורס זה משמש מבוא לנוסח ובצוע חקירות אמפיריות בכלכלה. נדון באספקטים התאורטיים והאקונומטריים של מחקר אמפירי דרך בדיקות של כמה סוגי בעיות טכניות. במיוחד, נטפל בנושאים הבאים: (1) אמידת מערכות הוצאות; (2) פיתוח מודלים אקונומטריים של הבקוש לכסף; (3) הסבר רמת משכורת העובד כפונקציה תכנותית; (4) בניה מודלים אמפיריים של נסיעות.

אלגברה למדת"ח

1. פעולות במטריצות, המטריצה המחלפת.
2. מערכת משוואות לינאריות.
3. מרחבים וקטוריים, בסיסים, ממדים.
4. דטרמיננטות, כלל קרמר.
5. טרנספורמציות לינאריות ושינוי בסיס.
6. וקטורים עצמיים וערכים עצמיים.
7. ליכסון.

החוג לכלכלה

תואר שני

מטרת הלימודים

תוכנית לימודי המוסמך בחוג לכלכלה מיועדת להכשיר את התלמידים לקראת מלוי תפקידים בעולם העסקים, בשרות הציבורי ובחזוים האקדמי.

תנאי הקבלה

ציון גמר 75 לפחות בלימודי התואר הראשון. תלמידים שאינם כוגרי החוג לכלכלה יחויבו בהשלמות.

מסלולי הלימודים

מוצעים ארבעה מסלולים:

- א. כלכלה.
- ב. כלכלת עסקים.
- ג. כלכלה וחקר ביצועים.
- ד. כלכלה ופוליטיקה בינלאומית.

התלמיד יבחר במסלול אחד. משך הלימודים הוא שנתיים. השנה הראשונה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד. השנה השנייה מיועדת לקדם את התלמיד לגבולות הידע במסלול שבו בחר. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר השני היא 32 ש"ס, רובן במסגרת שיעורים סיסטמטיים ומיעוטן במסגרת סדנאות מחקר לפי הפירוט להלן.

חובות התלמיד

שיעורי חובה — 12 ש"ס.

שיעורי בחירה — 16 ש"ס.

סדנאות — 4 ש"ס.

עבודה גמר.

32

חוראות הנוגעות לתלמידי כל המסלולים

1. קורסי השלמה

התלמידים עשויים להתבקש ע"י יועץ ה.מ.א. להשלים קורסים מתוכנית ה.ב.א. בכלכלה, בהתאם לרקע האקדמי, מחוץ הרשימה הבאה:

- א. השלמות לקקולוס.
- ב. אלגברה למד"ח (שם קודם: מתמטיקה לכלכלנים — אלגברה).
- ג. מבוא לאקונומטריקה.
- ד. שיטות מתימטיות בכלכלה.
- ה. תורת המחירים.
- ו. מאקרו בכלכלה.

2. קורסי חובה

תלמידי כל המסלולים חייבים ללמוד את הקורסים הנאים (כל קורס הוא בהיקף 2 ש"ס):

- א. תיאוריה כלכלית מיקרו א'.
- ב. תיאוריה מיקרו ב', דרישה מוקדמת: תיאוריה כלכלית מיקרו א'.
- ג. תיאוריה כלכלית מאקרו א'.

- ד. תיאוריה כלכלית מאקרו ב', דרישה מוקדמת: תיאוריה כלכלית מאקרו א'
 ה. תולדות המחשבה הכלכלית א' (או ב')
 ו. אקונומטריקה א' (או ב')

את הקורסים בתיאוריה כלכלית מיקרו, תיאוריה כלכלית מאקרו ואקונומטריקה א' יש להשלים בשנת הלימודים הראשונה.

3. עבודה גמר

כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר כמתכונת של חיבור מדעי. הקפדו לא יעלה על 80 עמדים מחדפסים במכונת כתיבה. העבודה חבוצה בהדרכה של לפחות מורה אחד מהחוג לכלכלה. על התלמיד לבחור נושא ולהתחיל בעבודת הגמר בראשית שנת הלימודים השניה ולא יאוחר מארבעה שבועות לאחר תחילת הסמסטר השני בשנת הלימודים השניה. העבודה חבוצה במסגרת אחת הסדנאות שבחן בחזר התלמיד. מורה הסדנא יעזור לתלמיד בבחירת הנושא. תלמיד רשאי לבחור נושא שאינו נדון כאחת הסדנאות. עליו לקבל הסכמה של אחד ממורי החוג לנושא שבחר. התלמיד יגיש את הצעתו ליועץ ה-מ.א. תלמיד שלא יגיש הצעה מגובשת במצעד האמור יופסקו לימודיו.

4. ציון גמר

ציון הגמר יקבע לפי המשקלים הבאים:

1. עבודת הגמר 19%
2. שיעורי החובה בכלכלה 36% (3% לכל ש"ס)
3. לימודי המסלולים 45% (הפירוט במסגרת הדיון במסלולים)

פרוט תוכניות המסלולים

א. מסלול כלכלה

1. שיעורי חובה
ראה סעיף 2 לעיל.
2. שיעורי בחירה
תלמיד מסלול כלכלה יבחר קורסים בהיקף של 12 שעות סמסטריאליות מתוך רשימת קורסי הבחירה בכלכלה, קורסים נוספים בהיקף של 4 ש"ס ניתן לבחור מחוץ רשימה זו או לאחר קבלת אישורו של יועץ ה-מ.א. מרשימת הקורסים המוצעים על-ידי חוגים אחרים באוניברסיטה.

רשימת שיעורי הבחירה (כ"א בהיקף 2 ש"ס)

תולדות המחשבה הכלכלית

אקונומטריקה

שוקים פיננסיים ד.ס. תיאוריה כלכלית מיקרו א'

כלכלת אי-האזן

כלכלה אורבגית

כלכלת עבודה

עלות-תועלת

אינפלציה

מסחר בינלאומי

משוואת דיפרנציאליות חשבון וריאציות

3. סדנאות
 תלמיד מסלול כלכלה יבחר בשתי סדנאות בהיקף של 4 ש"ס לפחות, מתוך הרשימה הבאה:
 א. כלכלה בינלאומית 2 ש"ס
 ב. מאקרו כלכלה 2 ש"ס ד"מ: תיאורה כלכלית מיקרו א' + ב'
 ג. סדנא במימון ציבורי 2 ש"ס
4. פרוט משקל המסלול בציון הגמר (ראה סעיף 4 לעיל)
 משקל של 3% לכל ש"ס ינחן לקורסים ולסדנאות בהיקף של 15 ש"ס — מתוך שיעורי הבחירה והסדנאות שלמד התלמיד, ואשר בהם השגיו הם הגבוהים ביותר.

ב. מסלול כלכלת עסקים

1. שיעורי חובה בכלכלה
 ראה סעיף 2 לעיל.
2. שיעורי בחירה בכלכלה
 תלמיד המסלול בכלכלת עסקים יבחר קורסים בהיקף של 8 ש"ס מתוך רשימת קורסי הבחירה בכלכלה (הרשימה מופיעה במסגרת האור המסלול לכלכלה) ותייב להשתתף בסדנא אחת מתוך רשימת הסדנאות בסעיף א 3.

3. התמחות בבית-הספר למנהל עסקים

תלמיד המסלול בכלכלת עסקים יבחר באחד מתחומי הותמחות הבאים הניחגים בבית הספר למנהל עסקים:

1. ניהול ייצור
 2. מימון — חשבונאות
 3. מערכות מידע
 4. שיווק
 5. חקר ביצועים
 6. הפירסה במשק העולמי

בכל אחד מתחומים אלה ילמד התלמיד את מקצועות החובה וישלים מתוך רשימת מקצועות הבחירה קורסים עד לשבע יחידות סמסטריות.

ניהול הייצור

- חובה — יסודות ניהול הייצור 1 י"ס
 בחירה — א. ניהול פרויקטים 1 י"ס
 ב. סדרור ותזמון 1 י"ס
 ג. תכנון משאבים 1 י"ס
 ד. ביקורת איכות 1 י"ס
 ה. אירועים בניהול הייצור 1 י"ס
 ו. מערכות ייצור מלאי מתקדמות 1 י"ס

מימון-חשבונאות

- חובה — א. יסודות החשבונאות 1 י"ס
 ב. יסודות המימון א' 1 י"ס
 ג. יסודות המימון ב' 1 י"ס
 ד. תורת המימון 1 י"ס

בחירה — השלטה ל-7 י"ס מתוך קורסי הבחירה במסלול מימון-חשבונאות (פירוט בדיעוון הפאקולטה לניהול).

מערכות מידע

- כל השיעורים חובה.
 א. יסודות מערכות מידע 1 י"ס

- ב. ניתוח ותכנון מערכות מידע 1 י"ס
 ג. ארגון קבצים והקשורת נחוצים 2 י"ס
 ד. מידע בתהליכי קבלת החלטות 2 י"ס
 ה. כלכלת מחשבים ומידע 1 י"ס

שיווק

- חובה — א. יסודות ניהול שיווק א' 1 י"ס
 ב. מדיניות שיווקית 1 י"ס

בחירה — השלמה ל-7 י"ס מתוך קורסי הבחירה במסלול שיווק, ראה פירוט בידיעון הפאקולטה לניהול.

חקר ביצועים

- חובה — א. מודלים דטרמיניסטיים בחקר ביצועים א' 1 י"ס
 ב. מודלים הסתברותיים בחקר ביצועים א' 1 י"ס

בחירה — קורסים בהיקף של 5 י"ס מתוך רשימת הקורסים במסלול חקר ביצועים (ראה בידיעון הפאקולטה לניהול), אחד מתוכם חייב להיות מתקדם. מי שבחר ללמוד חכנון ליניארי לא יכול ללמוד מודלים דטרמיניסטיים בחקר ביצועים ב' וההגך.

הפירמה במשק העולמי

- חובה — א. הפירמה במשק העולמי 1 י"ס
 ב. הפירמה הרב לאומית 1 י"ס

- בחירה — א. סמינר: ישראל והשוק האירופי א' 1 י"ס
 ב. ישראל והשוק האירופי ב' 1 י"ס
 ג. מערכת המטבע והתשלומים הבינ"ל¹ 1 י"ס
 ד. ייצוא ושיווק בינלאומי² 1 י"ס
 ה. שיווק בינלאומי — אירופה 2 י"ס
 ו. שיווק בינלאומי — אמריקה 2 י"ס

4. פירוט משקל המסלול בציון הגמר (ראה סעיף 4 לעיל)

משקל של 21% ינתן ללימודי ההתמחות במינהל עסקים לפי 3% לכל י"ס. (למנין יכנסו כל שיעורי ההתמחות — 7 י"ס). משקל של 24% ינתן לקורסי הבחירה והסדנאות בכלכלה לפי 3% לש"ס. לצורך זה יובאו כחשבון הקורסים והסדנאות בהם הישגי החלמיד הגבוהים ביותר.

ג. כלכלה וחקר ביצועים

1. שיעורי חובה בכלכלה
 ראה סעיף 2 לעיל.

2. שיעורי בחירה וסדנא בכלכלה

חלמיד המסלול בכלכלה וחקר ביצועים יבחר קורסים בהקף של 8 ש"ס וסדנא אחת מתוך רשימת קורסי הבחירה והסדנאות בכלכלה (הרשימה מופיעה לפעלה במסגרת תיאור המסלול בכלכלה).

1 תלמידים הבוחרים בקורס זה חייבים כדרישה מוקדמת את הקורס: יסודות המימון א'

2 תלמידים הבוחרים בקורסים אלו חייבים כדרישה מוקדמת את הקורס: יסודות השיווק א'

3. השלמות מלימודי התואר הראשון בסטטיסטיקה תלמיד, שלא למד במסלול הדר-חוגי בכלכלה וסטטיסטיקה במסגרת לימודי התואר הראשון, יתבקש להשלים מתוך לימודי התואר הראשון בסטטיסטיקה את הקורסים להלן:

א.	מבוא לחקר ביצועים	3 ש"ס
ב.	חקר ביצועים ב'	3 ש"ס
ג.	מערכות מחשב בחקר ביצועים	3 ש"ס

4. שיעורי חובה כחקר ביצועים

תלמיד כלכלה חקר ביצועים חייב בארבעת הקורסים הבאים:

א.	הכנות לינארי	3 ש"ס	(ניתן במסגרת לימודי התואר הראשון)
ב.	תורת המשחקים א'	3 ש"ס	(ניתן במסגרת לימודי התואר הראשון)
ג.	תורת המלאי	3 ש"ס	
ד.	אופטימיזציה	3 ש"ס	

תלמיד אשר לקח אחד (או יותר) מקורסים אלו במסגרת לימודי התואר הראשון רשאי לבחור במקומו (במקום) את אחד מהקורסים הבאים:

א.	הכנות לא-לינארי	3 ש"ס
ב.	תורת המשחקים ב'	3 ש"ס
ג.	כלכלה מתימטית	3 ש"ס
ד.	תהליכים סטוכאסטיים	3 ש"ס
ה.	הכנות דינאמי	3 ש"ס

5. פירוט השקלול של לימודי המסלול בכלכלה

וחקר ביצועים בציון הגמר

משקל שיעורי החובה בחקר ביצועים הוא 27% לפי הפירוט הבא:

תורת המשחקים א'	5.5%
הכנות לינארי	5.5%
תורת המלאי	8%
אופטימיזציה	8%

משקל שיעורי הבחירה והסדנא בכלכלה הוא 18%. לצורך החישוב יובאו בתשובן 6 ש"ס של קורסי הבחירה בכלכלה (והסדנא) בהם הישגי התלמיד הם הגבוהים ביותר.

ד. כלכלה ופוליטיקה בינלאומית

1. שיעורי חובה בכלכלה
ראה סעיף 2 לעיל.

2. שיעורי בחירה בכלכלה

תלמיד במסלול כלכלה ופוליטיקה בינלאומית ילמד קורסים בהיקף של 10 ש"ס מתוך רשימת קורסי הבחירה בכלכלה (הרשימה מופיעה למעלה במסגרת הדין במסלול כלכלה).

3. סדנאות בכלכלה

תלמיד המסלול בכלכלה ופוליטיקה בינלאומית ישתתף בשתי סדנאות מתוך רשימת הסדנאות בכלכלה (הרשימה מופיעה למעלה במסגרת הדין במסלול כלכלה). אחת מסדנאות אלו חייבת להיות הסדנא בכלכלה בינלאומית.

4. שיעורי חובה במדע המדינה

תלמיד המסלול לכלכלה ופוליטיקה בינלאומית חייב ללמוד את הקורס הבא:
גישה ותיאוריות במדע המדינה 3 ש"ס

5. שיעורי בחירה במדע המדינה
תלמיד המסלול בכלכלה ופוליטיקה בינלאומית ילמד קורסים בהיקף של 6 ש"ס במסגרת החוג
למדע המדינה מתוך הרשימה הבאה:
אינטגרציה כלכלית ותלות הדדית
ניחוח סכסוכים בינלאומיים.
אימפריאליזם, פאשיזם ולאומיות

6. פירוש השקלול של לימודי המסלול בכלכלה ופוליטיקה בינלאומיה בציון הגמר
1. משקל שיעורי החובה במדע המדינה הוא 12% (3% לכל ש"ס).
  2. משקל שיעורי הבחירה במדע המדינה הוא 12% (3% לכל ש"ס). לצורך זה ילקחו בחשבון הקורסים בהם ציוני התלמיד גבוהים ביותר.
  3. משקל שיעורי הבחירה בכלכלה והסדנאות הוא 21% (לצורך זה ילקחו בחשבון קורסים בהיקף של 7 ש"ס שבהם הישגי התלמיד הם הטובים ביותר ולכל ש"ס ינתן משקל של 3%).

החוג לכלכלה

תואר שני
תוכני השיעורים

קורסי חובה

תיאוריה מיקרו כלכלית א'

א. תורת הצרכן: פונקציות הביקוש, התועלת העקיפה וההוצאות.
ב. תורת היצרן: פונקציות היצור, העלות, הרווח.

תיאוריה מיקרו כלכלית ב'

שיורי משקל כללי ורווחה: קיום שיורי משקל תחרותי ומשפטי הרווחה הבסיסיים, השפעות היצוניות ומוצרים צבוריים, בחירה חברתית.

תיאוריה מאקרו כלכלית א'

השיעור יעסוק בתיאוריות השונות המנסות להסביר שינויים בטווח הקצר בפעילות הכלכלית האגרסיבית. במסגרת זו תידונה תיאוריות של מחזורי עסקים המבוססות על אי-שווי-משקל, ותיאוריות המבוססות על שיווי-משקל עם אינפורמציה חלקית וציפיות "רציונליות". כמו כן תידונה ההשלכות לגבי מדיניות של יצוב התנודות בפעילות הכלכלית. נושאים אחרים שידונו במסגרת השיעור — הביקוש לכסף ותהליך הצע הכסף. השפעות הצמדה על פעילות מאקרו כלכלית.

תיאוריה מאקרו כלכלית ב'

מודלים מאקרו אקונומיים אגרסיביים.
אינפלציה ועקומת פיליפס רציפות.
מחזורי עסקים ומדיניות אנטי-מתוורית, מודלים של צמיחה.

תולדות המחשבה הכלכלית א'-ב'

התפתחות ומתודולוגיה של נושאים מרכזיים בכלכלה: צמיחה, שיורי משקל, המהפכה הקנסיאנית, תורה מוניטרית בינלאומית.

אקונומטריקה א'-ב'

דין בבעיות הנובעות משגיאות ניסוח, שגיאות במדידת משתנים, חסר בנתונים מסוימים וגישות לפתרון בעיות אלו.
במסגרת השיעור ידונו בין היתר מודלים לא ליניאריים, מודלים של משתנים בפיגור ומערכות אקונומטריות גדולות.

קורסי בחירה

שווקים פיננסיים

בחלקו הראשון של הקורס תוצג התיאוריה הבסיסית של שווקים לחלוקת סיכון. בחלקו השני של הקורס חיושם התיאוריה במסחר בינלאומי לעולם אי-יחדי עם שווקים פיננסיים. השווקים הפיננסיים יכללו שווקי מניות ואגרות חוב. במסגרת המורחבת יטופל בחפיקים הכלכליים של תנועות הון בינלאומיות ובהשפעות של מדיניות כלכלית כמו מכסים והתערבות בשווקי ההון הבינלאומיים.

כלכלת אי-יודאות

בשיעור זה נסקור את התאוריה של קבלת החלטות כתנאי אי-יודאות וישומה לבעיות של ביטוח, בחירת תיק נכסים, חסכון ומדיניות חיפוש אופטימלית. נדון באיפיון ההתייחסות לסיכון ומדידת שנאת סיכון חד ממימדית ורב מימדית והשלכותיו. נפתח מודלים של חיפוש אופטימלי, ונבדוק השלכותיהם בשוק העבודה.

עלות-תועלת

הקורס יעסוק בבעיות המושגיות בחישובי עלות תועלת עם בחינה של יישומים מעשיים. יוצגו דוגמאות מחוץ לתחבורה, החינוך, בריאות ומשק המים.

אינפלציה

ניתוח תיאורטי של מודלים של אינפלציה וסקירה של ממצאים אמפיריים. ידונו הנושאים של ציפיות אינפלציוניות, אינפלציה ואבטלה, שינויי מחירים יחסים בעת אינפלציה והסדרי הצמדה.

משואות דיפרנציאליות וחישובן וריאציות

שיטות אלמנטריות לפתרון משואות מסדר ראשון. הפרדת משתנים, משואות הומוגניות, פתרון כללי, משואות לינאריות מסדר ראשון; מערכות של משואות דיפרנציאליות. שיטות וריאציות. משואת אילר. משפט המקסימום. המילטוניאן ויסודות של בקרה אופטימלית.

מסחר בינלאומי

הקורס יעסוק בתיאור תיאוריות של מסחר בינלאומי וביחיתן באמצעות נתוני סחר. יוצגו מודלים רב-ענפיים המבוססים על הבדל פריון בין מדינות והבדלי עתירות בכמויות גורמי היצור. כמו כן יורחב הדיון לביחית אלסנטים של אי-יודאות והשפעתם על המסחר הבינלאומי במוצרים וניירות ערך ואלמנטים של יתרונות לגדל ותחרות לא משוכללת כהסכרם לסחר הפנים-ענפי. על רקע זה ידון גם תפקידן של חברות רב-לאומיות.

סדנאות

סדנא בכלכלת בינלאומית

הסדנא תעסוק בשינויים שחלו במאזן התשלומים של ישראל בשנים האחרונות, ביצוא, ביבוא ובתשבוך ההון ובמדיניות הממשלתית בתחום הזה. תדון מדיניות עידוד השקעות ליצוא, מדיניות המכסים והשיטות השונות של שער התליפין, הפיחות הוחל והניד המבוקר. תבדקנה השפעות הגומלין בין המדיניות המוניטרית, התקציב והמיסים ובין מאזן התשלומים. הסטודנטים יכינו ניירות עבודה באחד מהנושאים הללו. ניירות אלה ישמשו כבסיס לדיון בסדנא.

סדנא במאקרו כלכלה

השלכות תיאורטיות ואמפיריות של מודלים כלכליים המבוססים על ציפיות רציונליות. המגבלות על ניהול מדיניות מוניטרית ופיסקאלית במסגרת המודלים הנ"ל. ניתוח מודלים אקונומטריים של המשק הישראלי.

סדנא במימון ציבורי

התאוריה של מיסוי, הכנסה ומוצרים אופטימליים (רסו"). מדיניות מחירים לחיקוק השפעות חיצוניות. שיקולי החלקות הכנסות בתורת המיסוי. תמחיר הסטודר הציבורי במשק מעורב.

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

תואר ראשון

מטרות הלימודים

- להרחיב את אופקיו של התלמיד על-ידי הכרת העושר והגיוון של חיי חברה ותרבות לצורותיהן.
- לטענת בתלמיד הבנה וסובלנות לאורחות חיים, תפיסות תזכרים שונים משלו.
- להקנות לתלמיד את יסודות הדיסציפלינה הסוציולוגית על-ידי עיון שיטתי ביסודות המבנה החברתי ובדפוסי פעולות הגומלין בין בני אדם ועל-ידי לימוד שיטות העבודה המקובלות.

תנאי הקבלה לחוג

1. ציון "מספיק" לפחות במבואות לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
2. ציון "מספיק" לפחות בשני מבואות נוספים מתכנית שנה א'. (לא כולל מתימטיקה א'). אם התלמיד הוא דרמוני, חייבים שני המבואות הנוספים להיות מתחומי מדעי החברה.
3. רמת "פטר" באנגלית.

תכנית הלימודים

שנה ב'

שיעורי חובה

ש' 3 + ת' 1 ש"ס סמ' א'/ב'	תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות
ש' 3 + ת' 1 ש"ס סמ' א'/ב'	יסודות הפסיכולוגיה החברתית
ש' $1\frac{1}{2}$ + ת' $1\frac{1}{2}$ ש"ס סמ' א'/ב'	שיטות מחקר: תכנון מחקר, איסוף נתונים והדרכה ביכילוגרפית
ש' 2 + ת' 1 ש"ס סמ' א'/ב'	שיטות מחקר: עיבוד נתונים והסקת מסקנות
ש' $1\frac{1}{2}$ + ת' $\frac{1}{2}$ ש"ס סמ' א'/ב'	שיטות מחקר איכותיות

דרישה מוקדמת להשתתפות בקורסי שנה ג' על מנת להתקבל לקורסי שנה ג', על התלמיד לעמוד ב-4 מתוך 5 שיעורי החובה של שנה ב' (כל מורה יוכל לקבוע 1 או 2 משיעורי החובה החייבים להיות כלולים ב-4).

שיעורי בחירה שנים ב'-ג'

כל תלמיד חייב ב-16—14 ש"ס.
כל הקורסים הם שו"ת.

שם הקורס	מספר ש"ס	סמסטר
סטיה חברתית	3	א'
חינוך ושינוי חברתי ¹	3	א'
הבטים סוציולוגיים של הקיבוץ	3	א'
סוציולוגיה של המדע	3	א'
סוציולוגיה של הזקנה	3	א'
סוציולוגיה תעשייתית	3	א'
מבוא ליחסי עדות	3	א'
מבוא לתורה ואוכלוסיה	3	א'
תאוריות למקורות התרבות	3	א'
מבוא למחקר קהילה	3	א'
שנוי חברתי	3	א'
סוציולוגיה פוליטית	3	א'
ארגונים חנוכיים וסביבתם החברתית	3	א'
סוציולוגיה של העיר	3	א'
מבוא למחשבים	3	א'
עדהות אורבנית	3	ב'
סוציולוגיה של טרור וגרילה	3	ב'
סימולציה חברתית	3	ב'
סוציולוגיה של המשפחה	3	ב'
ארגונים פורמליים	3	ב'
מפלגות וארגונים עדהיים	3	ב'
רבה וחינוך	3	ב'
אקולוגיה, אנרגיה וסביבה	2	ב'
רבה חברתי בפרספקטיבה היסטורית משווה	3	ב'
נושאים נבחרים בחליפין וצדק חברתי	3	ב'
מעבדה בפסיכולוגיה חברתית ²	3	ב'
סוציולוגיה של המשפט	2	ב'
משבר חברתי ופאשיזם	3	ב'

שנה ג'

שיעורי חובה:

שם הקורס	סמ'	דרישות מוקדמות
סוציולוגיה של התורה הישראלית	ש"ס + 2' ת' 2' ב'	— אחד מקורסי שיטות מחקר
תיאוריה סוציולוגית בת-זמננו	ש"ס + 3' ת' 1' א' / ב'	— תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות
		— תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות

סמינריונים והדרכת אישית

כל תלמיד חייב כמינימום 10 ש"ס של סמינר ובהגשת 3 עבודות סמינריוניות. ניתן להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת עבודה בהדרכה אישית. רשימת המנחים בהדרכה אישית ונושאי התמחותם תפורסם סמוך לפתיחת הלימודים. תלמידים שיבחרו לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת זו יתקשרו עם המנחה המתאים וחך חודש מתחילת סמס' א' ינובש בינם לבין המנחה נושא העבודה. תלמיד שלא יצמוד בכך יבחר סמינר נוסף בסמסטר ב' במקום מסגרת ההדרכה האישית. (סמינר שנתי = 4 ש"ס; סמינר סמסטריאלי = 3 ש"ס; עבודה בהדרכה אישית = 3 ש"ס).

¹ במסגרת ביה"ס לחינוך

² דרישה מוקדמת: יסודות הפסיכולוגיה החברתית.

שם הסמינר	סמ'	דרישות מוקדמות
קבוצות קטנות	א'	— יסודות הפסיכולוגיה החברתית
קהילה ומשפחה ביהדות צפון אמריקה	א'	— תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות
הבטים חברתיים של חינוך פורמלי	א'	— ש"מ: תכנון מחקר ואסוף נתונים
ובלתי פורמלי	א'	— ש"מ: עבור נתונים והסקת מסקנות
יהדות הורדו ג'רפסקט'בה משווה	א'	— תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות
יחסי יהודים וערבים בישראל	א'	— ש"מ איכותיות
זקנה ותהליכי שנוי במשפחה	א'	— תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
סוגיות בקפוח חברתי	א'	— תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
הכנה כרשת חברתית	א'	— יסודות הפסיכולוגיה התברתית
שיתוף פעולה ותחרות	א'	— ש"מ: תכנון מחקר ואסוף נתונים
סוציולוגיה של יחסי חולה	ב'	— יסודות הפסיכולוגיה החברתית
וארגונים רפואיים	ב'	— יסודות הפסיכולוגיה החברתית
סוציולוגיה של התארגנות הפשיעה	ב'	— ש"מ: תכנון מחקר ואסוף נתונים
סוגיות בחינוך גבוה	ב'	— ש"מ: עבור נתונים והסקת מסקנות
— התרבות המדעית ומתנגדיה	ב'	— תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
ניתוח סוציולוגי של פרסומות	ב'	— שיטות מחקר איכותיות
ריכוזי קשישים	ב'	— תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
נתוח תהליכי אוכלוסיה בישראל	ב'	— תאוריה סוציולוגית בת-זמננו
עצירות פיתוח: שנוי לעומת סטטיות	ב'	— שיטות מחקר איכותיות
תנוך, תברה ופוליטיקה ³	ב'	— תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
		— ש"מ, עבוד נתונים והסקת מסקנות

סמינרים שנתיים

שם הסמינר	דרישות מוקדמות
רשתות חברתיות במרקם העירוני	— שיטות מחקר איכותיות א':
ארגונים וולונטריים	— ש"מ: תכנון מחקר ואסוף נתונים
סוציולוגיה של התרבות	— תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
מידור וטוטליות	— תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
	— שיטות מחקר איכותיות
	— תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

³ ההשתתפות מותנית באישור המרצה

⁴ סמינר משותף להלמידי תואר שני

גישות במאקרו ובמיקרו סוציולוגיה של העסקה*

יחסי ערות בישראל

סטיה חברתית

המימד ההצגי של ההתנהגות החברתית

הנועות חברתיות בישראל

דפוסי ערתיים*

- האוריות סוציולוגיות קלאסיות
- ש"מ: עיבוד נתונים הסקת מסקנות
- יסודות הפסיכולוגיה החברתית
- תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
- תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
- יסודות הפסיכולוגיה החברתית
- תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
- יסודות הפסיכולוגיה החברתית
- תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
- תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
- ש"מ איכותיות

עבודה בהדרכה אישית

ד"ר ד' אמיר	ד"ר ד' אמיר
פרופ' מ' אמיר	פרופ' מ' אמיר
ד"ר ש. שפירו	ד"ר ש. שפירו
ד"ר א' כ"רפאל	ד"ר א' כ"רפאל
ד"ר נ' דנציגר	ד"ר נ' דנציגר
ד"ר י' הודרה	ד"ר י' הודרה
ח' הרצוג	ח' הרצוג
ד"ר וייטמן	
ד"ר ויל	
ד"ר ס' סמוחה	
ד"ר י' פרס	
ד"ר ש' קופר	
פרופ' מ' שוקד	
ד"ר ג' שפיר	

מועדי הגשת עבודות סמינריוניות

יש להגיש עבודה סמינריונית לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים האחרון של הסמסטר בו ניתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה מותנית באישור המורה.
בשום מקרה לא תתקבלנה עבודות לאחר היום האחרון של הסמסטר העוקב.

שקלול ציון הגמר

5%	מבוא לסוציולוגיה
5%	מבוא לאנתרופולוגיה
5%	יסודות הפסיכולוגיה החברתית
5%	שיטות מחקר: תכנון מחקר ואיסוף נתונים
5%	שיטות מחקר: עבוד נתונים והסקת מסקנות
5%	שיטות מחקר איכותיות
5%	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
5%	תאוריות סוציולוגיות בח זמננו
5%	סוציולוגיה של החברה הישראלית
25%	14-16 ש"ס שיעורי בחירה
30%	3 עבודות סמינריוניות

חקלות לתלמידי המסלול הדו-חוגי

יועץ החוג רשאי להעניק לתלמיד במסלול הדו-חוגי סטור של עד 2 קורסים מתוך לימודי החוג.

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

תואר ראשון

תוכני השיעורים

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

בעיות עקרוניות בתאורייה הסוציולוגית כפי שנתפשו ונותחו ע"י התאורטיקנים הקלאסיים (מרקס, דורקהיים, ובר, זימל, פרטו ועוז'). הקורס יחמקד הן בכעיות סובסטנטיביות והן בבעיות המתודה הסוציולוגית. הבעיות הסובסטנטיביות שידונו הינן האבחוניים של משברי החברות המערביות בעצומם של תהליכי המודרניזציה והדמוקרטיזציה ובכלל זה נתוח תופעות האנומיה, מלחמת המעמדות, הנכור, תנועות ההמון, משברי הסמכות והחילון. בעיות המתודה שידונו מתיחסות להגדרת מהותו של ההסבר הסוציולוגי; התפיסות הסוציולוגיות של היחס בין היחיד והחברה, קונפליקט ויציבות חברתית, שנוי ומסדר, חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשעור ובתרגילים; הנשח עבודה, בחינה בסוף הסמסטר.

יסודות הפסיכולוגיה החברתית

מבוא לתיאוריה, לשיטות מחקר, ולמצאים המרכזיים בשטח הפסיכולוגיה החברתית. נושאים הגוללים תפיסה חברתית, דעות קדומות ואפליה, עיצוב ושינוי עמדות, משיכה בין-אישית, השפעה חברתית, סוציאליזציה והתפתחות מוסרית, מגע חברתי ולשון, התנהגות, עזרה ותוקפנות, קבוצות קטנות, חליפין חברתיים והפסיכולוגיה החברתית של הסביבה. חובות התלמיד: הגשת תרגילים ובחינה סופית.

תכנון מחקר, אסוף נתונים והדרפה ביבולוגרפית

עקרונות החשיבה המדעית: יעילות כלי המחקר; תכנון מערך המחקר; דגימה; דרכי השמוש בספרייה; ניתוח שניוני; צפייה; ניתוח תכנן; סקר (שאלון וראיון); גסויים חברתיים. חובות התלמיד: השתתפות בשיעורים ובתרגילים ובחינת מעבר.

שיטות מחקר: עיבוד נתונים

רמות מדידה של משתנים; טולמות-טכניקות סילום; איפיונים של ערכים מרכזיים ופיזור; החפלוניות משותפות; תלות סטטיסטית; צורותיה ומשמעותיה; מקדמי קשר בין שני משתנים; מקדמי ריגרסיה; ניתוח רב משתני; מקדמים חלקיים; מיתאם מרוכה, חובות התלמיד: השתתפות בשיעורים ובתרגילים, בחינה מעבר.

שיטות מחקר איכותיות

כיצד חוקרים מערכת חברתית שלמה, שלבי המחקר, עבודת-שדה ושיטותיה השונות, ההסתכלות המשחפת, מחקר רשתות יחסים חברתיים, מצבים, מחקר גניאלוגיות, השימוש בחומר היסטורי, תכנון העיבוד הניתוח, מתודת הפרשה, הפקת תיאוריות, בעיות אחיקה.

סטיה חברתית

הקורס יעסוק בבעיותיה של הגדרת סטיה וסוטים; דיון בכישות לתאור סגרת סטיה וסוטים; מיון סוטים; ארגון סוטים; הקשר בין סטיה ומסודות המגדירים סטיה, אופכי חוקים ומטפלים בסטיה ובסוטים, סוגי סטיות המדגימות את הבעיות בהגדרות הסטיה ובהערכות חברתית בקשר אליה; שיטות שונות להתערבות בסוגי סטיה שונים, חובות התלמיד: בחינת בקיאות בספרות הביבליוגרפית, הנשח ופרט ובחינה מעבר.

חינוך ושינוי חברתי

שתי גישות סוציולוגיות סותרות לחקר שינוי חברתי: גישה הסודרניזציה וגישה הקונפליקט והתלות. תרומתה הפרובלמטית של מערכת החינוך כמזרח תהליכי שינוי מצד אחד, וכבולמת אולם מן הצד השני, תידון תוך החיחסות לישראל ולמדינות אחרות. זיקה בין מערכת החינוך לתהליכי שינוי חברתי תנוחה בשלוש רמות: רמת הפרט (חינוך ל"מדרגיות" ורכישת "קפיטל תרבותי" בביה"ס); הרמה הארגונית (סוגים שונים של מערכת החינוך הפורמלית והבלתי-פורמלית ויחסם לשינוי בריבוד החברתי); הרמה הכלל-חברתית (קביעת סדרינות חינוכית והשלכותיה).

הבטים סוציולוגיים של הקבוצ

הקורס יעסוק בנתוח סוציולוגי של המציאות הקבוצית מארבעה הבטים מרכזיים: הקבוצ כקהילה ראשונית; הקבוצ כיום כלכלי-חברתי; הקבוצ כיחידה סקטוריאלי; הקבוצ כקבוצת סטטוס בחברה הישראלית. ביחס להבט הראשון ידונו הקריטריונים המיוחדים של סטטוס חברתי והשלכותיהם על היחסים החברתיים בקהילה; בהבט השני יודגשו תהליכי ההתמחות של חפקידים ותחומי הפעילות, המתחים הנובעים מכך וכן השנויים המסגרתיים; בהבט השלישי תנוחה מערכת היחסים בין הקבוצ האינדיבידואלי למרכז התנועה; בהבט הרביעי תודגש מערכת החליפין הכוללת בין הסקטור הקבוצי לבין החברה הישראלית והשפעתם של השנויים שהתרחשו ב"כללי הסטטוס" בחברה זו על התפתחותו של הקבוצ. חובות התלמיד: בחינה ועבודה בהיקף של תרגיל.

סוציולוגיה של טרור וגרילה

בקורס שלושה חלקים: הצגת גישות סוציולוגיות לנתוח התופעה של קונפליקט גרילה על הבטי השונים (תנאי רקע, סוכני הקונפליקט, דפוסי התמודדות, השלכות); נתוח מפורט של המקרה הספציפי כהדגמה לישום הגישות הסוציולוגיות; הצגת מקרים נוספים בני זמננו מתוך הדגשת המסל השוואתי. חובות התלמיד: בחינה ועבודה עצמית בהיקף של תרגיל.

סימולציה חברתית

בקורס זה ניתנת ההזדמנות ליישם ולבדוק ידע על תהליכים חברתיים (קונפליקט, שנוי, וכד') הנלמד בקורסים אחרים. הקורס יתנהל ברובו כסימולציה (משחק): הכיתה כולה תהווה מעין חברה בעלה נתוני יסוד ידועים. נבחן את תהליכי השנוי וההתפתחות העוברים על "חברה" זו במהלך הסמסטר עקב מרי"ם קבוצי, היוצרות מוקדי כוח, וכד'. חובות התלמיד: השתתפות בכל הפעילויות; עבודת גמר.

סוציולוגיה של המשפחה

הקורס יבחן את המשפחה המדרגית ובעיותיה תוך הסתמכות על נתונים סטטיסטיים ואחרים. יישם דגש על נושאים מרכזיים כפריון, סוציאליזציה, עדתיות, גרושין, אמר, סגנונות חיים שונים, ייער, תוך השוואת החברה הישראלית והצפון-אמריקאית.

ארגונים פורמליים

הקורס יעסוק בהבטים שונים של ארגונים פורמליים כמו: מבנה, סמכות, דפוסי פקוח, יחסי ארגון-סביבה ושנויים בארגון, מנקודת ראות של גישות שונות לנתוח ארגונים (כמו המודל הובריאני וגישה המערכת הפתוחה). חובות התלמיד: עבודת ביניים ובחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של המדע

מושגי יסוד בסוציולוגיה של המדע, כגון: מיסוד התפקוד המדעי, ההיערכות הנורמטיבית, פוריות מדעית וגורמיה, מרכז ופריפריה במדע, צמיחה ומהפכה במדע. דגש מיוחד יושם על תחולתם של מושגים אלה בישראל כפריפריה מדעית. כמו כן, תיסקר התפתחותם ומגמותיהם של מוסדות מחקר ישראלים.

חובות התלמיד: בקיאות בכיבליוגרפיה (15% מהציון הסופי), בחינת מעבר.

מפלגות וארגונים עדתיים

עדתיים ובטוייה במסגרות ארגוניות שונות, כגון: מפלגות, ארגונים וולונטריים לעזרה הדדית וארגונים תרבותיים, נורמים להתארגנות עדתית והשלכותיה על פרטים וקבוצות בחברה. הנתוח שלב האוריות סוציולוגיות על עדתיים ויחסי עדות עם גישות בסוציולוגיה של ארגונים. העדתיים תבחן כתופעה הצומחת באינטראקציה בין קבוצות. יושם דגש על תהליכי התפתחותה של תופעה זו בישראל ונתוחה גפרספקטיבה הסטורית. חובות התלמיד: הגשת תרגילים וטבחן סופי.

עדתיים אורבנית

הקשר בין התפתחות העיר ובין קיומה של התופעה-עדתיים; עדתיים מול לאומיות וקשרי הודדות אחרים; עדתיים פוליטית מול עדתיים תרבותיים; ה"ראשוניות" של עדתיים בחברה מודרנית. חובות התלמיד: השתתפות בכתה, כתיבת תרגילים והכנה עבודה על בסיס סקר ספרותי ו/או עבודת שדה.

סוציולוגיה של הזקנה

זקנה והזדקנות כתופעות חברתיות; דמויי זקנה בחברה מורכבת; גישות שונות לחקר החברתי של ההזדקנות — מחזור החיים, תאוריות ניתוק, פעילות והמשכיות, אינטראקציה סימלית; תפקידים ונטישתם; זקנה ומבנה חברתי; זהות חברתית והזדקנות; זקנה כבעיה חברתית וכנושא למחקר. חובות התלמיד: עבודת רפרט במהלך הקורס ובחינת סיום.

רבוד וחינוך

רבוד ובידול בין קבוצות חברתיות בחוכן ובתפקודיהם. המושגים: מעמד, סטטוס, תפקיד וניעות, גורמים השניים ושיוכיים בתהליך ההצבה החינוכית והתעסוקתית. הניתן לעצב מדיניות חינוכית שתחליש את הקשר בין מוצא עדתי, מעמד חברתי, הישג למדתי ותפקיד התעסוקתי?

סוציולוגיה תעשייתית

מגמות מרכזיות במבנה הכלכלי-תעשייתי של החברה המודרנית; תהליכי תיעוש ומודרניזציה; הארגון הפורמלי כייחידה כלכלית-חברתית; גישות סוציולוגיות בחקר ארגונים וטיפוסי תעשיות; משתנים מרכזיים בחקר ארגונים וטיפוסי תעשיות; משתנים מרכזיים בחקר ארגונים; המבנה הארגוני; הגורם הטכנולוגי; רפואי סמכות וסביבה; מוטיבציה והתנהגות; תהליכי שינוי ושינוי מתוכנן; הערכה ויעילות של ארגונים, יחס הארגון הסביבה. חובות התלמיד: תרגיל עיוני או אמפירי באמצע הסמסטר; בחינת סיום.

אקולוגיה, אנרגיה וסביבה

מטרת הקורס להקנות כלים סוציולוגיים לנתוח שתי בעיות יסוד של עולם בן זמננו — בעיה האנרגיה ובעיה הסביבה. לקורס שלושה חלקים: אקולוגיה — אקולוגיה ואקולוגיה חברתית, אקולוגיה עירונית, מערכות אקולוגיות על-עירוניות, מערכת אקולוגית עולמית; אנרגיה — אנרגיה ואקולוגיה, אבולוציה של מערכות אנרגטיות, "משבר אנרגיה" בחברה בה-ימינו, אנרגיה וסגנון חיים, תהליכי הכרעה באנרגיה, אנרגיה כבעיה פוליטית; סביבה — סוציולוגיה סביבתית, השפעת

האדם על הסביבה והסביבה על האדם, "בעיה הסביבה" בחברה בת ימינו, סביבה ומגוון חיים, תהליכי הכרעה בענייני סביבה, סביבה כבעיה ופוליטיים. חובות התלמיד: קריאת ביבליוגרפיה ובחינת מעבר.

מבוא לחברה ואוכלוסיה

מטרה הקורס להקנות לתלמיד מושגים ראשוניים בתהליכי אוכלוסיה וקשרי הגומלין שלהם עם אספקטים שונים של חברה. הקורס יעסוק בניתוח ארבע תנועות אוכלוסיה: פריון, חמותה, הגירה בינלאומית והגירה פנימית בפרספקטיבה היסטורית, כאשר רגש מושם על הקשרים בין אלה לבין תהליכים חברתיים, כלכליים ופוליטיים, תשומה לב מיוחדת חוקרש לנושאים הבאים: תהליכי שינוי באוכלוסיה; אוכלוסיה מודקנה והשלכות חברתיות וכלכליות; שינוי אוכלוסיה ופיתוח כלכלי בארצות הפחות מפותחות; מדיניות אוכלוסיה בארצות הפחות מפותחות וכאלה היותר מפותחות.

תאוריות למקורות התרבות

בתולדות האנתרופולוגיה התרבותית היו מספר נסיונות לבנית תאוריה כוללת המסבירה את תהליך היווצרותה של התרבות האנושית. נסקור את הגישות הבאות: האבולוציוניזם, הפרטיקולריזם ההסטורי, הגישות הפסיכולוגיות והגישות האקולוגיות. חובות התלמיד: בחינת סיום.

רבוד חברתי בפרספקטיבה הסטורית משווה

מושגים ותאוריות אודות אי השוויון והרבוד החברתי. נחוח משווה של סיסטמות רבדיות הסטוריות, בעיות עקריות בחקר אי השוויון בחברה המודרנית. הפולמוס הסוציולוגי והאידיאולוגי סביב בעיות אלו.

נושאים נבחרים בחליפין וצדק חברתי

הגישה הקולקטיביסטית לחליפין חברתיים; הגישה האינדיבידואליסטית לחליפין חברתיים; היאורזמה החליפין ומסגרות החיחסות; סוגי חליפין: שוין, הרדיות, מכסימליזציה, הוגנות; יחסי חליפין כבסיס לסולידריות חברתית.

מבוא למחקרי קהילה

מחקר הקהילה בפרספקטיבה משווה; שיטות המחקר; ניתוח מוסדי במחקרי הקהילה הכפרית והעירונית, מחקר הקהילה בישראל. חובות התלמיד: רפרט ובחינת מעבר.

מעבדה בפסיכולוגיה חברתית

הקורס יתמקד בשיטת הניסוי המעבדתי כדרך לבחינת שאלות מחקריות בפסיכולוגיה חברתית. המיחד קורס זה הוא ההתנסות תוך כדי עשייה. הסטודנט ישתתף באופן פעיל בעריכת ניסויים על כל שלביהם — החל מהצגת הבעיה, דרך תכנון הניסוי, הרצתו, בחינת תוצאותיו, וכלה בכתיבת הדו"ח. חובות התלמיד: הסטודנט ידרש להגיש 4 דו"חות ניסוי ולהיבחן על חומר תאורטי רלוונטי לנושא.

סוציולוגיה של המשפט

ניתוח של משמעוהו, חפקידיו והיקפו של משפט בחברה. גישות שונות — פילוסופיה של המשפט, אנתרופולוגיה של המשפט וגישות של סוציולוגים כגון: דורקהיים, מרקס, סוגיות שונות כגון: חוק ומוסר, קרושת החיים והמשפט הפלילי, חוק וסדר, המשפט כאמצעי לפקוח חברתי, המשפט כגורם מתגר, המשפט כארגון. ניתוח סוציולוגיה של בית משפט. חובות התלמיד: קריאה מחדרת, השתתפות בדיונים, בחינת סיום.

שינוי חברתי

הקורס יעסוק בשאלה מדוע חברות מסוימות פותחו ותועשו (או נעשו 'מודרניות') ואילו אחרות לא עברו שנויים אלה. תדונה מספר גישות קלאסיות לנושא ותאוריות חדשות העוסקות בעולם המערבי, ברה"מ והעולם השלישי. חובות התלמיד: הגשת תרגילים המבוססים על חומר הביבליוגרפיה ובחינת מעבר.

משבר חברתי ומאשים

הקורס יסקור שלושה גלי אינטרפרטציה לתופעת הפאשיזם האירופית אחרי מלחמה"ע הראשונה אשר הסבירו בתוכם את הצלחת התנועות הפשיסטיות כמשבר הליברליזם, כיצירת מערכת פוליטית טוטליטרית וכמחאה רדיקלית כנגד מודרניזציה. כן ייבחנו קשיי המישוג של תופעת הפאשיזם. חובות התלמיד: הגשת תרגילים המבוססים על חומר הביבליוגרפיה ובחינת מעבר.

סוציולוגיה פוליטית

ניתוח מוסדות פוליטיים במדינה מודרנית. בחירות, מפלגות, קבוצות לחץ, אלימות. הנושא העיקרי — משטרים דמוקרטיים.

ארגונים חנוכיים וסביבתם החברתית

במהלך הקורס ינותח מערך הקשרים של מוסדות חנוכיים שונים עם סביבתם החברתית. בקורס ישולבו סיורים במוסדות והוצאות אורח על מבני חנוך שונים שינתחו את"כ בצוותא ע"י התלמידים והמורה. חובות התלמיד: קריאת ביבליוגרפיה והגשת עבודה בשבועיים האחרונים של הסמסטר.

סוציולוגיה של העיר

עיר כמתופעה רמזוגרפית, אקולוגית, חברתית ופסיכולוגית. מבנה העיר והאזור המטרופוליטני: ערב והפרדה של אוכלוסיות ופעילויות. מבנה כח דפוזי קבלת החלטות. יחסי שכנות וארגון חברתי בשכונות. מצוקה חברתית ותכניות שנוי מכוון. חובות התלמיד: שלושה תרגילים ומבחן.

מבוא ליחסי עדות

מטרת הקורס להקנות לסטודנט מושגי יסוד וידיעה של התיאוריות בתחום יחסי עדות, גזעים ומיעוטים, להכיר את המצב האתני או הגזעי במספר חברות (לרבות קנדה, אירלנד הצפונית, ארה"ב, דרום אפריקה, לבנון וישראל) ולהתמצא בכמה סוגיות נבחרות (כגון, מנהיגות עדתית ואסטרטגיה של שינוי עדתי).

מבוא למחשבים

הקורס יעסוק בהכרת המחשב כאוניברסיטת הל-אביב ומבוא כללי לגבי מחשבים כולל סיור מודרך; איסוף נתונים, רישום נתונים, העלאה נתונים על המחשב; חבילה תכנה לעיבודים סטטיסטיים (SPSS); הדרכה בקריאת תכניות ובכניית תכניה מורכבת ב"SPSS.

סוציולוגיה של החברה הישראלית

הקורס יעסוק בבעיות של נחוח חברה שלמה. הגדרת גבולות קולקטיבי חהות, כשאלוח הנוגעות לדמוקרטיה הישראלית, הדילמה של כור התוך לעומת פלורליזם והשלכותיה על תחומים חברתיים שונים. חובות התלמיד: הגשת תרגילים. בחינת סיום.

לתלמידים המעוניינים חניתן אפשרות לדיון עם המרצה בשעה העוקבת למתן הקורס.

תאוריה סוציולוגית בת זמננו

הקורס יסקור בהרחבה את האסכולות המרכזיות של תאוריה סוציולוגית אשר צמחו מאז שנות החמישים, בעקב בארה"ב. אסכולות אלה יאורגנו על פי 4 סוגים של פרספקטיבות תאורטיות: (1) פרספקטיבה של פעולה סימבולית (אינטראקציה סימבולית, labelling, סוציולוגיה פונקציונלית, אתגורמתודולוגיה). (2) פרספקטיבה מקרו-דינמית (תאורית הקונפליקט, הרבות המונים, תאוריה של אליטות, תאוריה קריטית, נאו-מרקסיזם). (3) פרספקטיבה נאו-פוזיטיביסטית (פונקציונליזם סטרוקטורלי, תאוריות של טווח כינוני, נתוח מערכות). (4) פרספקטיבה נאו-רציונליסטית (חליפין ביהיוריסטי, חליפין סטרוקטורלי, נתוח רשתות חברתיות).
חובות התלמיד: קריאת ביבליוגרפיה, בחינה ועבודה קצרה במשך הקורס.

הסוציולוגיה של יחסי חולה וארגונים רפואיים

ארועים, מצבים, חריות והחלטות רבות אצל היחיד ומשפחתו מתבצעות או מושפעות באופן ע"י מסגרות רפואיות למיניהן. הסמינר יעסוק בחיבור וניתוח מסגרות רפואיות שונות ובגורמים המעצבים את דפוסי היחסים ביניהם לבין קהל הצרכנים (או הנוקיים) לשירותיהם וכן השפעתם של דפוסי אלו על עיצוב החריות, ההתנסויות וההתנהגות של הצרכנים הישירים והקהל הרחב.

סוציולוגיה של התארגנות תפישת

הסמינר יעסוק בהבטים של התארגנות פושעים מבוגרים לצורך בצוע מעשי פשע, כאשר ההדגשה תהיה על: פשיעה מקצועית (כגון: פורצים, שודדים או נוכלים), פשע מאורגן והתארגנות של אסירים בבתי סוהר.
חובות התלמיד: כתיבת עבודה סמינריונית.

קבוצות קטנות

הקורס יתמקד בקבוצות "אמיתיות" כגון, חברות רחוב, קבוצות תרפיה, כחות דתיות וכד', זאת תוך סקירה ספרות בעלת גישות מגוונות (סוציולוגית, אנתרופולוגית, פסיכולוגית-חברתית, אתגוראפיה, ואף עיתונאית). נעמד על הדמיון והשוני בין הקבוצות, תוך הדגשת כמה שאלות מרכזיות: כיצד הקבוצה מגייסת ומסלקת חברים? כיצד היא יוצרת מחויבות וסולידריות, הכוללת סטטוס וכוח, ומנהיגות? מהי הפונקציה של הקבוצה בחברה בכללה?
חובות התלמיד: הגשת רפראט; הגשת שתי עבודות מודרכות בכתב.

קהילה ומשפחה ביחידות צפון אמריקה

הסמינר יבחון נושאים ומגמות שנוי בתפקידי נשים בבית, בעבודה ובחיים ציבוריים בקרב יהדות קמדי וארה"ב. נחרכו בפירוק ותעסוקה, הכנסה וגרושין, פמיניזם והתנדבות, עמדת הצבור לשנויי תפקיד, גישה למשרות בכירות. מה תגובת הגברים ואיך הניבה מנהיגות הקהילה היהודית? האם חייבת ישראל לעמוד במבחן שאלות אלה?

הבטים חברתיים של חנוך פורמלי ובלתי פורמלי

הסמינר ידון באספקטים של מסגרות חינוך פורמלי ובלתי פורמלי; המסגרות כמערכות חברתיות, השפעתן על עמדות ומקומן בתהליכי רבד.
חובות התלמיד: כתיבת עבודה מחקרית על אחד מהנושאים הנ"ל. העבודה תחבס על נתוני מחקרים קיימים.

סוגיות בחינוך גבוה

סמינר מחקרי שיעסוק בשני נושאים כלליים: א. תהליכים חברתיים הקשורים להתרחבות מערכת ההשכלה הגבוהה (נורמי ודפוסי בקושי להשכלה גבוהה והקשר למבנה התעסוקתי); ב. בחינת האקדמיה כמערכת חברתית (אספקטים רבדיים במערכת ההשכלה הגבוהה ומשמעותם לגבי מרצים וסטודנטים).

חובות התלמיד: השתתפות בתכנון המחקר, הרצתו ועבוד הנתונים. הגשת עבודה כחובה בצווחות, על סמך נתוני המחקר.

התרבות המדעית ומתנגדיה

הצגת התפתחות התרבות המדעית בחברה המודרנית, וגלישתה למישורים מוסדיים וגורמטיביים שונים. על רקע זה יסקרו זרמים חדשים ששואפים ליטול לגיטימציה מתרבות זו תוך הסתמכות על מסורות רומנטיות, פוליטיות ואפיסטמוגולוגיות שונות. טיב ההתנגדות לתרבות המדעית ונציגיה העיקריים יובאו לדיון. חובות התלמיד: נוכחות פעילה ועבודה סמינריונית.

ניתוח סוציולוגי של פרסומות

קומוניקציה כהעברת מסרים. סוגים שונים של קומוניקציה ("מדיומים"). הבחנה בין קומוניקציה מילולית לבין קומוניקציה לא-מילולית. תמונות ככלל, ותמונות מצולמות בסרט, כאמצעי קומוניקציה. השלכותיהן האידיאלוגיות והחברתיות של פרסומות מצולמות. רטוריקה של התמונה. פיענוח של פרסומות מצולמות.

חובות התלמיד: בקיאות ברשימה הביבליוגרפית והגשת עבודה סמינריונית המבוססת על מחקר מקורי.

יהדות הודו בפרספקטיבה משווה

דיון על יהודי הודו שטחי זוויות ראיה: כיהודים וכהודים. כיהודים, תידון עמדתם החברתית בשלושה הקשרים: הודו, ישראל ואנגליה. בנוסף לכך, יובאו בחשבון דפוסי ההסתגלות הדיפרנציאליים שלהם ומעמדם המשווה הדתי, הפוליטי והכלכלי. כהודים, ישווה מצגם החברתי לקבוצות שוליות אחרות ולקבוצות הודיות הנמצאות מחוץ להודו, כגון, אנגלו-הודים וקבוצות הודיות גולות כבריטניה ובמזרח אפריקה. חובות התלמיד: השתתפות בסמינר, הכנת עבודה על בסיס עבודה שדה ו/או סקר ביבליוגרפי.

ריכוזי קשישים

בחירת החופעה של ריכוזי קשישים בחברה מורכבת. ייעשה ניסיון לעמוד על המאפיינים החברתיים-תרבותיים של מסגרות כתי אבות, קהילות קשישים, שכונות מזדקנות ומרכזי יום ומעורבים לקשישים. חובות התלמיד: עבודה סמינריונית דווח על קריאת ספרות.

ניתוח תהליכי אוכלוסיה בישראל

השפעת העלייה ההמונית על תהליכים שונים בחברה הישראלית בטווח הקצר והארוך; מימדי העלייה לישראל כפונקציה של תהליכים בחברה הישראלית ובארצות בהן מצויות קהילות יהודיות; טרנספורמציות בפריור וגודל משפחה בקבוצות שונות באוכלוסיה היהודית בישראל; שינוי חברתי ותגובות דמוגרפיות של קבוצות באוכלוסיה הערבית בישראל; דפוסי הכנון משפחה בישראל ותוצאות דמוגרפיות ואחרות; תהליכי עיור.

שיתוף פעולה ותחרות

הספרות המקצועית בעת האחרונה מבחינה בין ארבע אוריינטציות חברתיות: אלטרואיזם, שיויון, אינדיבידואליות ותחרותיות, במסגרת הסמינר יסקרו תיאוריות וממצאים בנושא זה וידונו השתמעויותיהם באשר ליחסים תוך-קבוצתיים. הסטודנטים יסקרו ספרות מקצועית עדכנית שעל בסיסה יתנהלו הדיונים בכיתה.

חנוך, חברת ופוליטיקה

סמינר מתקדם בתחום הסוציולוגיה של החינוך. הסמינר יעסוק בקשר בין התחום החינוכי והתחום הפוליטי תוך ניתוח מימדים חברתיים ופוליטיים של ארועים בתחום החינוך. לרשות התלמידים יעמוד חומר מחקרי אותו ינתחו בהתאם לנושא שייבחר ויאושר כראשית הסמינר.

יחסי יהודים וערבים בישראל

מטרת הסמינר לסקור תחומים שונים בחיי המיעוט הערבי בישראל תוך בירור השלכותיהם לגבי יחסי יהודים-ערבים. הכוונה היא לפתח גישה תיאורטית ובקורתית לגבי הידע הקיים על ערביי ישראל ולסייע לסטודנט לכתוב עבודה סמינריונית בנושא.

זקנה ותהליכי שנוי במשפחה

מטרת הסמינר היא לעמוד על תהליכים ושנויים שחלים בדפוסי ההתנהגות במשפחה עם הזדקנות הזוג המיסר. נדון בהבטים חברתיים של המשפחה בנייל העמידה לפני הפרישה, הסתגלות לפרישה, אלמנות, יחסים בין-דוריים, דפוסי עזרה ותקשורת והמשפחה בשעת משבר. תערך השואה של משפחות מתת קבוצות בישראל. חובות ותלמיד: עריכת חצפיות במשפחה בת שלושה דורות, עבודה סמינריונית.

עיירות פתוח: שנוי לעומת סטטיות

הסמינר ינתח את מהות השנוי החברתי-תרבותי בשטחים מוסדיים בעיירות פתוח נכרות בישראל. ננסה לזהות שטחים חברתיים-תרבותיים בהם מתרחש שנוי, להגדיר את השנויים השונים ולהגיע למסקנה לגבי איכות השנוי. האם מדובר בשנויים שטחיים בלבד או בשנוי תרבותי מהותי ויצירת דפוסיים חדשים. חובות ותלמיד: עריכת מחקר שכחלקו יהיה תצפיתי, דוח עליו בסמינר, והגשת עבודה סמינריונית.

סוגיות בקפוח חברתי

הסמינר יעסוק במשתנים המרכזיים המשמשים את המחקר האמפירי והפיתוח התאורטי של תחושה קפוח. כן ידונו השלכות ההתנהגותיות של דיספחיציה זו במסגרות חברתיות שונות. חובות ותלמיד: הכנת נושא המבוסס על חומר ביבליוגרפי והצגתו בפני הסמינר; הגשת עבודה סמינריונית.

רשתות חברתיות במרקם עירוני

הסמינר יעסוק במבנה הרשתות החברתיות בעיר המודרנית ובמידת פיזורם הגאוגרפי. ייבדקו המשתנים המשפיעים על דיכוי הקשרים בשכונות המגורים, כגון, טעמד סוציו-כלכלי, שלב במחזור החיים, וכד'. כן ייבדקו תוכנם של יחסי השכנות בהשוואה לקשרים חברתיים שאינם דווקא טריטוריאליים. חובות ותלמיד: הגשת פרטט בע"פ במהלך הסמינר; עבודה סמינריונית המבוססת על מחקר שדה.

ארגונים וולונטריים

הגדרה, מיקן ונתוח של פעילות ארגונים וולונטריים. בחינת פעילות וולונטרית בחברות שונות ובתקופות הסטוריות שונות תוך הדגשה על מערכת יחסי הגומלין בין אופיה של ההתארגנות הוולונטרית, סוג המתנדבים ומקור גיוסם לבין המערכת הפוליטית. יושם דגש על אופים ומקומם של הארגונים הוולונטריים בחברה הישראלית. חובות ותלמיד: הגשת עבודה סמינריונית.

סוציולוגיה של התרבות

סקירה רחבה של גישות שונות לחקר נושאים תרבותיים. מבוא והדגמה של המונחים העיקריים בחקר התרבות, כגון, מיתוס, סמל, טקס, ערכים וכו'.
חובות התלמיד: קריאת הספרות הכנת עבודה סמינריונית על הפעולות התרבותיות של אחת מהמחפכות הגדולות של העת הנוכחית, ז.א. מאז 1789 ועד היום.

מידור וטוטליות

מטרה הקורס היא לחקור תהליכים שבהם מתרחש שינוי של הגבולות התרבותיים ממצב של חלוקה ל"טורים" רבים ושונים, למצב של רכוז כל המשאבים והזהירות בתחום חיים אחד. בדיקת התופעה תעשה ע"י התייחסות לתיי היום-יום יותר מאשר למוסדות טוטליים.

הכיתה כרשת חברתית

הכיתה כמבנה חברתי פורמאלי ובלתי פורמאלי, סטאטוס ותפקיד בכיתה. הרשת של היחסים הבין אישיים בכיתה. השפעה גורמים שיוכיים וגורמים השניים על יחסים חברתיים חד צדדיים והדדיים בכיתה.

יחסי עדות בישראל

מושגי יסוד ביחסי גזעים דתות ועדות. הבטים כלכליים, פוליטיים, תרבותיים ופסיכולוגיים של יחסי עדות בישראל. ניתוח השואתי בין יחסי יהודים ערבים לבין יחסי עדות יהודיות (ספרדים — אשכנזים) בישראל.
חובות התלמיד: סכום חלק מחומר הקריאה, השתתפות פעילה בדיוני הסמינר והכנת עבודה סמינריונית.

סטיה חברתית

הסמינר ידון בגישות שונות להגדרת סטיה חברתית ובהסברים שונים לתופעה. יושם דגש על התגובה החברתית לסטיה ועל הקשר שבין סטיה לפקוח חברתי.
חובות התלמיד: השתתפות בדיון, הצגת בעיה או מאמר ועבודה סמינריונית.

המימד התחני של התנהגות חברתית

הקורס יעסוק בכל אותן תופעות של ההתנהגות החברתית שאינן משנות את העולם התיצוני אלא מעבירות מסר באמצעות החושים לבני אדם אחרים, כגון, נימוסין, לבוש, שפה לא-זורבלית, טקסים, הצגת האני והצגת החפיקד, וכו'.
חובות התלמיד: קריאת חומר (בחינה בקיאות), רפרט בזמן הקורס, עבודה סמינריונית.

תנועות חברתיות בישראל

הסמינר יבחן תנועות חברתיות ישראליות, כגון, "הפנתרים השחורים", "שלום עכשיו" ו"גוש אמונים" חוץ הדשוואתן לתנועות מסוגים שונים במדינות אחרות.
חובות התלמיד: הגשת עבודה סמינריונית ורפרט המבוססים על חומר הקריאה.

גישות במקרו ובמיקרו סוציולוגיה של העסוקה

מקומה של העבודה בחברה המודרנית; פרספקטיבה היסטורית; היבטים מרכזיים של המבנה התעסוקתי; חלוקת העבודה; מבנה שוק העבודה; טכנולוגיה, תעשיות וארגונים; ההיררכיה התעסוקתית ומאפיינים של מקצועות, דפוסי מוביליות והישגים; קונפליקטים ובעיות חברתיות-כלכליות; חלוקת ההכנסות; עוני ואבטלה; בעיות "הרווחה" מנקודת הראות של החברה והפרט; מאפיינים של קטגוריות מקצועיות עיקריות; פרופסיות; מנהלים; עובדי הצוארון הלבן והכחול; בעיות ההשתלבות של קבוצות חברתיות בשוק העבודה; היחסים ההדדיים בין העבודה לבין החומים מוסדיים בחברה.

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

תואר שני

מטרות הלימודים

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בחיאוריה ובשיטות המחקר והניתוח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה.
2. להכשיר סוציולוגים המסוגלים להשתלב בעבודה פרופסיונלית במחקר ובהוראה וכן בתכנון, ביצוע והערכה של חכניות חברתיות.

תנאי קבלה

1. כל תלמיד שסיים לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת בציון "טוב" (75) ומעלה רשאי להניש מועמדותו לוועדת הקבלה.
- הלימודים מכוונים בעיקר לבוגרי מדעי ההתנהגות ומדעי החברה, אך פתוחים גם לבוגרי פאקולטות אחרות.
2. תלמידים, שסיימו את לימודי הבוגר שלהם מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, ישתתפו — בסידת הצורך — בלימודי השלמה על-פי הנחיות ועדת הקבלה.

משך הלימודים

1. תלמיד יוכל לסיים את כל חובותיו לתואר שני תוך שנתיים.
2. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לתואר שני תוך ארבע שנים. המשך לימודים מעבר לשנה הרביעית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפאקולטה למדעי החברה.

לימודי חובה

כל התלמידים ישתתפו בקורסי החובה הבאים: חיאוריה סוציולוגית, התפתחויות חדישות בסוציולוגיה, סוגיות בחקר החברה הישראלית, שיטות מחקר למתקמים, סטטיסטיקה למלמ"ח וגישות בסוציולוגיה יישומית.

התמטיקה והתמחות ותכנית לימוד משותפת

כל תלמיד ישתתף ב-7-8 שיעורי התמחות. החוג מציע את חומי ההתמחות הבאים (חלקם במסגרת תכניות משותפות עם חוגים אחרים):

סוציולוגיה של ארגונים ומוסדות

אנתרופולוגיה חברתית

טטיה ועבריות

גרונטולוגיה חברתית

סוציולוגיה פוליטית

סוציולוגיה של המשפחה

מקצועות, סובליות ומודרניזציה

סוציולוגיה של החינוך (תכנית משותפת עם ביה"ס לחינוך)

ארגון קהילתי (בשיתוף עם ביה"ס לעבודה סוציאלית)

אוריינטציה יישומית

החוג מעודד שילוב גישות יישומיות ועיוניות בלימוד ובמחקר. חלק משיעורי החובה וההתמחות ידגישו היבטים יישומיים וחלק מעבודות הגמר יעסקו ביישום ידע סוציולוגי לטיפול בבעיות מעשיות.

ציוני מעבר משנה א' ל-ב'

על מנת לעבור לשנה ב' חייב כל תלמיד לעמוד עם תום שנת לימודיו הראשונה כחמישה קורסים מלמודי החוג. למודים אלה יכללו בכל מקרה סמינר אחד ושני שעורי חובה. התלמידים הייבים לעמוד בשעורים אלו בממוצע של 75 לפחות.

עבודת גמר

1. במשך הסמסטר הראשון של שנת הלימודים השנייה יפנה התלמיד אל אחד ממורי החוג (בדרגת מרצה ומעלה) על מנת שישמש כמנחה לעבודתו. אם המנחה הוא בדרגת מרצה, ייקבע מנחה נוסף, בדרגת מרצה בכיר לפחות, שיהיה שווה זכויות למנחה הראשון. כמו כן, במידת הצורך, בהתאם לנושא העבודה, ייקבע קורא שני שילווה את העבודה מתחילתה.
2. לפני סוף שנת לימודיו השנייה יגיש התלמיד הצעת מחקר לעבודת הגמר. ההצעה טעונה אישור המנחה והקורא השני (אם נקבע).
3. לפני תום שנת לימודיו השלישית יגיש התלמיד טיוטה של העבודה. הטיוטה טעונה אישור המנחה, וקורא נוסף שייקבע בתאום עם המנחה וראש החוג, או הקורא השני שהתמנה בתחילת כתיבת העבודה.
4. עד סוף הסמסטר הראשון בשנת הלימודים הרביעית יוגש למוכירות החוג הנוסח הסופי של עבודת הגמר, ערוך על-פי תקנון לימודי המלמ"ת.
5. ראש החוג או מ"מ ישמש כקורא שלישי לעבודת הגמר.

סיום הלימודים

1. לאחר סיום כל חובותיו בלימודים ואישור עבודת הגמר יגש התלמיד למבחן סיום כע"פ.
2. המבחן יורכב משני חלקים:
— כירור סוגיות הקשורות לעבודת הגמר ובתחום החמחותו של הנבחן.
— בדיקת החמצאות בתחומים נוספים על-פי רשימה ביבליוגרפית מוסכמת.
3. ציין הגמר ייקבע לפי שקלול ממוצע ציונים בשיעורי חובה ובחירה, ציין עבודת הגמר וציין הבחינה כע"פ.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

1. תאוריות סוציולוגיות	שו"ת 3 ש"ס
2. התפתחויות בסוציולוגיה	שו"ת 2 ש"ס
3. סוגיות בסוציולוגיה של ישראל	שו"ת 2 ש"ס
4. גישות בסוציולוגיה יישומית	
לבחירה אחד מהקורסים הבאים:	
— הערכת שדותים חברתיים ¹	שו"ת 2 ש"ס
— סבוא להתנהגות ארגונית	שו"ת 2 ש"ס
— הערכת פרויקטים חברתיים ¹	שו"ת 2 ש"ס
— תכנון חברתי ¹	שו"ת 2 ש"ס
— הערכה ומיון כח אדם בארגונים ¹	שו"ת 2 ש"ס

1 לא יינתן בתשמ"ב
2 במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית.

5. שיטות מחקר
 לבחירה שניים מהקורסים הבאים:
 — בניית תאוריה ותכנון מחקר
 — שיטות מחקר דוקומנטריות
 — שיטות מחקר בהתנהגות סביבתית³
 — שיטות מחקר כמותיות⁴
 — מתקדמת ותאוריה באנתרופולוגיה¹
6. סטטיסטיקה למלמ"ח
7. מבוא למחשבים⁴
8. סדנא לדיון בעבודות גמר⁵
9. סמינר סגל ותלמידי מלמ"ח⁶
- ש"ת 2 ש"ס
 ש"ת 2 ש"ס
 ש"ת 2 ש"ס
 ש"ת 2 ש"ס
 ש"ת 2 ש"ס
 ש"ת 1 ש"ש
 ש"ת 3 ש"ס
 ס' 2 ש"ש
 ס' 2 ש"ש

סמינריונים

- 5 סמינריונים מבין הבאים
 — משבר הסוציאליזציה ותרכויות הנוער
 — רשתות חברתיות במירקם העירוני⁷
 — דפוסי עדתיות
 — גישות במאקרו ובמיקרו סוציולוגיה של תעסוקה?
 — סוציולוגיה של המשפחה
 — ניתוח תהליכי אוכלוסיה בישראל⁸
 — בניית הקהילה האינטקטואלית בחברה הישראלית
 — עליות פוליטיות
 — שאיפות בני נוער בעיירת פיתוח⁹
 — חנוך, חברה ופוליטיקה
- ס' 2 ש"ש
 ס' 2 ש"ש
 ס' 2 ש"ש
 ס' 2 ש"ש
 ס' 2 ש"ש
 ס' 3 ש"ס
 ס' 3 ש"ס
 ס' 2 ש"ש
 ס' 2 ש"ש
 ס' 3 ש"ס

קורסי השלמה

3 קורסי השלמה מתוך רשימות הקורסים המוצעים לתואר שני בחוג או בחוגים אחרים על פי המלצת היועץ או המנחה בעבודת הגמר.

- 3 הקורס יינתן בשפה האנגלית.
 4 חובה למי שלא למד קורס זה במסגרת תואר ראשון.
 5 לתלמידי שנים ב', ג'. בסמסטר א' סדנא כללית לכל התלמידים. בסמסטר ב' חלוקה למספר סדנאות.
 6 לתלמידי שנה ב' ואילך.
 7 סמינר משותף לתלמידי ב.א.
 8 רק לתלמידי התוכנית המשותפת "סוציולוגיה של החינוך".

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

תואר שני

תוכני השיעורים

תיאוריות סוציולוגיות

דין שיטתי בתיאוריות סוציולוגיות, יושם דגש על ההנחות הפילוסופיות של התיאוריות וכן על ניתוחן כתגובה להתפתחויות היסטוריות ואינטלקטואליות שחלו בזמן כתיבתן. בעקבות ניסבט, ייבחנו כמה מן האידיאות המרכזיות בתיאוריות הסוציולוגיות במאה ה-19 כתגובה להתמוטטות המשטר הישן באירופה וכריאקציה לאינדיבידואליזם ולרציונליזם של המאה ה-17 וה-18. הן בניתוח התיאוריות הקלאסיות והן בניתוח התיאוריות המודרניות יושם דגש במיוחד על המשמעויות הרלבנטיות שיש לתיאוריות אלה להבנת החברה שאנו חיים בה כיום (כולל התכרה הישראלית).
חובות התלמיד: השתתפות בדיונים/תרגילים. בחינה.

מבוא לתנהגות ארגונית

המבנה הכללי של ארגונים פורמליים ובעית השתלכוח של יחידים וקבוצות חברתיות כחוכם; הארגון מנקודת ראותו של העובד על סוגיו ורמותיו השונים; מקומם של תהליכים בלתי-פורמליים בארגון; ההשלכות לגבי נהול הארגון וצורות התגובה של העובדים.
חובות התלמיד: תרגיל מעשי; בחינת סוף סמסטר.

בנית תאורית ותכנון מחקר

פיתוח דרכי חשיבה הדרושות לחוקר עצמאי בתחום הסוציולוגיה; בנית תאוריה דרכי בדיקה; שיטות אמפיריות לחקוף כלי מחקר ומדידה; תכנון נסויים; מחקרי מעקב; מחילים סיבתיים.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה בהגשת תרגילים.

שיטות מחקר נסיונות

דין בשיטות הנהגות במחקרים נסויים וקואזי-נסויים; תכנון מערכי מחקר, בצוע נסויים ונתוח תוצאות.
חובות התלמיד: השתתפות בשיעורים; תרגיל מעשי; בחינה.

שיטות מחקר דוקומנטריות

הקורס יעסוק ב"נתונים" שמש, ז.א. בתופעות קיימות, אשר אנשים ומוסדות יוצרים לצרכיהם ולא בתגובה לפניה של חוקר. לנתונים אלה, אשר רובם ככולם נושאים אופי קומוניקטיבי, נקרא נתונים דוקומנטריים. נסקור את מאפייני הנתונים הדוקומנטריים ותכונותיהם העיקריות, יתרונותיהם ותסרוותיהם כמקורות מידע לצרכי מדע. נעמוד על מספר שיטות עיקריות, במיוחד "ניתוח תוכן", באמצעותן מקודדים נתונים דוקומנטריים על מנת להתאימם לכלים הסטטיסטיים העומדים לרשותנו.
חובות התלמיד: בקיאות כרשימה הכיבילוגרפית, הגשת תרגילים ורפרטים, בחינה סופית.

סמינר לתלמידי מלמ"ח וסגל

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם. הסמינר חובה לתלמידי שנה ב' לתואר שני ויהיה מעקב אתר ההשתתפות. תוגשנה עבודות חברי סגל ואורחיהם

סדנא לתלמידי מלמ"ח

במסגרת הסדנא ייפגשו תלמידי שנה ב' עם תלמידים אחרים שעדיין לא סיימו כתיבת עבודתם על מנת להדריכם בכתיבת עבודת הנמר. חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הצגת חכנית עבודה וכן טיטסה סופית שלה לפני הסמינר.

משבר הסוציאליזציה ותרבויות הנוער

הסמינר יעסוק בבעיות הכרוכות בתהליך הסוציאליזציה בחברות מערביות שונות ויתמקד בהשלכותיהן על דמות הנוער והחברה; יוצגו דפוסים שונים של תרבות נוער, תופעות של מרד הסטודנטים (כגון: בארה"ב, צרפת וגרמניה בשנות הששים), ו"תרבות נגדית" (היפיס, תרבות הסמים, וכו'). כמו כן יתייחס הסמינר, השוואתית, להשתתפויות בנוער הישראלי. חובות התלמיד: הגשת עבודה סמינריונית.

גישות במקרו ובמיקרו סוציולוגיה של העסוקה

מקומה של העבודה בחברה המודרנית: פרספקטיבה היסטורית; היבטים מרכזיים של המבנה התעסוקתי; חלוקת העבודה; מבנה שוק העבודה; טכנולוגיה; תעשיות וארגונים; ההיררכיה התעסוקתית ומאפיינים של מקצועות, דפוסי מוביליות והישגים; קונפליקטים ובעיות חברתיות-כלכליות; חלוקת ההכנסות; עוני ואבטלה; בעיות "הרווחה" מנקודת הראות של החברה והפרט; מאפיינים של קטגוריות מקצועיות עיקריות; פרופסיות; מנהלים; עובדי הצוארון הלבן והכחול; בעיות ההשתלבות של קבוצות חברתיות כשוק העבודה; היחסים ההדדיים בין העבודה לבין החומים מוסדיים בחברה.

סוציולוגיה של המשפחה

דיון באורח בקורתי בשורה של גישות עיוניות לחקר המשפחה: פונקציונליזם, ביאוסוציולוגיה, פמיניזם, גישות פסיכולוגיות-התפתחותיות, תורת החליפין, דינסיקה קבוצתית. לאור גישות אלה תבדקנה סוגיות מרכזיות כחיי המשפחה: בחירת בן-זוג, סוציאליזציה, יציבות המשפחה, המשפחה לעומת צורות אלטרנטיביות של חיי צוותא. חובות התלמיד: סיכום חלק מחומר הקריאה; השתתפות פעילה בדיונים, הגשת עבודה סמינריונית.

רשתות חברתיות במרקם עירוני

הסמינר יעסוק במבנה הרשתות החברתיות בעיר המודרנית וכמידת פיזורם הגאוגרפי. ייבדקו המשתנים המשפיעים על ריכוז הקשרים בשכונת המגורים, כגון, מעמד סוציו-כלכלי, שלב במחזור החיים וכו'. כן ייבדקו תוכנם של יחסי השכנות בהשוואה לקשרים חברתיים שאינם דוקא טריטוריאליים. חובות התלמיד: הגשת רפרט בע"פ במהלך הסמינר; עבודה סמינריונית המבוססת על מחקר שדה.

עליות פוליטיות

בחלק הראשון ייסקרו תאוריות שונות של סוציולוגים ומדעני המדינה בנושא העליות בחברה, חוץ דגש על עליות פוליטיות. בחלק השני נדגיש את הבעיות המתודולוגיות המתעוררות במחקרי עליות כעזרת הדגמות ממחקרים אמפיריים שונים ובמסגרת עבודת המחקר של התלמידים.

דפוסי עדתיות

בחלק העיוני תסקרנה הגישות העקריות (האנתרופולוגיה התרבותית לעומת הגישה המצבית); ייערכו תצפיות בנושאי העדתיות במסגרות שונות כגון: יחסי עבודה, שכונות, לימודים, פעילות תרבותית-בידורית; מטרת הסמינר לעמוד על תכניה וביטוייה של עדתיות בהקשרים חברתיים משתנים.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה ועבודה סמינריונית.

נתוח תהליכי אוכלוסיה בישראל

השפעת העליה ההמונית על תהליכים שונים בחברה הישראלית בטווח הקצר והארוך; מימדי העליה לישראל כפונקציה של תהליכים בחברה הישראלית ובארצות בהן מצויות קהילות יהודיות; טרנספורמציות כפריון וגודל משפחה בקבוצות שונות באוכלוסיה היהודית בישראל; שינוי חברתי ותגובות דמוגרפיות של קבוצות באוכלוסיה בישראל; דפוסי תכנון משפחה בישראל ותוצאות דמוגרפיות ואחרות; תהליכי עיוור.

בנית הקהילה האינטלקטואלית בחברה הישראלית

נתוח התהליך של בנית הקהילה האינטלקטואלית בארץ: מפוי הקבוצות הפועלות; המבנה המוסרי של החיים התרבותיים והפקדים החברתי של האינטלקטואלים. חובות התלמיד: הגשת עבודה סמינריונית.

שאיפות בני נוער בעיר פיתוח

בדיקת הגורמים לשאיפות סטטוס של בני נוער בעיר פיתוח אחת. לרשות המשתתפים יעמדו נתוני מחקר, אותם ינתחו בהתאם לנושאים שייבחרו. הסמינר מיועד לתלמידי התואר השני בסוציולוגיה של החינוך. חובות התלמיד: הגשת עבודה סמינריונית.

חנוך, חברה ופוליטיקה

סמינר מתקדם בתחום הסוציולוגיה של החינוך. הסמינר יעסוק בקשר בין התחום החינוכי והתחום הפוליטי תוך ניתוח מימדים חברתיים ופוליטיים של ארועים בתחום החינוך. לרשות התלמידים יעמוד חומר מחקרי אותו ינתחו בהתאם לנושא שייבחר ויאושר בראשית הסמינר.

תכניות לימוד משותפות

1. סוציולוגיה של החינוך — תכנית משותפת עם ביה"ס לחינוך.
2. ארגון קהילתי — בשיתוף עם ביה"ס לעבודה סוציאלית.

סוציולוגיה של החינוך תכנית משותפת לתואר שני

1. מטרת התכנית להעניק הכשרה בין-דיסציפלינרית בסוציולוגיה ובחינוך. כדי לענות על הביקוש לחוקרים במחקר בסיסי ושימושי ולעובדי תכנון, הערכה וניהול בארגונים, שעיסוקם בחינוך ובנוער.
2. התכנית מנוהלת על-ידי ועדה המשותפת לשני החוגים. חברי הועדה לשנה"ל תשמ"ב הם: פרופ' רינה שפירא (יו"ר), פרופ' אפרים יער ח"ר אברהם יונב (מרכז התכנית).
3. למסיימי התכנית יוענק התואר: מוסמך לסוציולוגיה של החינוך, מטעם החוגים למדעי החינוך ולסוציולוגיה.

תנאי הקבלה

1. התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי "טוב" ומעלה.
2. ועדת קבלה משותפת של שני החוגים מסיין את המועמדים ותבחר את המתקבלים לתכנית.
3. תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר הראשון לא היו חינוך וסוציולוגיה, יחוייבו בלימודי השלמה ע"פ קביעת ועדת הקבלה.
4. תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר הראשון לא היו בתחום מדעי ההתנהגות, יתקבלו ל"שנת נסיון" וחוייבו בשנה של לימודי השלמה שיקדמו ללימודי התכנית הסדירה. הלימודים בשנת השלמה יכללו 24-26 ש"ס משעורי התואר הראשון בשני החוגים, כמפורט להלן: מבוא לסוציולוגיה של החינוך (2 ש"ס — חינוך); יסודות הפסיכולוגיה החברתית (4 ש"ס — סוציולוגיה); עיבוד נתונים וסטטיסטיקה (2 ש"ס — חינוך); שיטות מחקר במדעי ההתנהגות, כולל תרגיל מחשב (4 ש"ס — חינוך); כחחליף ניתן להרשם לשני השיעורים: שיטות מחקר — תכנון מחקר ואיסוף נתונים (3 ש"ס, סוציולוגיה); מבוא למחשבים (3 ש"ס, סוציולוגיה); תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות (4 ש"ס, סוציולוגיה); סוציולוגיה של החברה הישראלית (4 ש"ס, סוציולוגיה); סמינר (3-4 ש"ס) מלימודי התואר הראשון בסוציולוגיה או בסוציולוגיה של החינוך, באחד משני החוגים.

עמדה בשיעורים אלה בציון ממוצע "טוב" מהווה תנאי קבלה ללימודים סדירים בתכנית. תלמידים בשנת-נסיון רשאים להשתתף בשיעור "מערך החינוך בחברה הישראלית", מתוך שיעורי היסוד של תכנית התואר השני. כמרכן הם רשאים להשתתף בסדנת ההתנסות לתלמידי שנה א' בתכנית.

דרישות התכנית

1. תלמיד יכול לסיים את כל חובותיו לתואר השני תוך שנתיים, וחייב לסיים (כולל עבודה הגמר) תוך ארבע שנים.
2. בשנה"ל הראשונה ישמש מרכז התכנית יועץ לכל התלמידים. היועץ ישמש כחוכת לשאלות בתחום האקדמי ויאשר את תכנית הלימודים לכל תלמיד. עם קביעת המנתה לעבודת הגמר של התלמיד, הוא ימלא עבורו גם את תפקיד היועץ.
3. כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר לתואר מוסמך. קיימת אפשרות להגיש עבודת-גמר שתכוסס על יישום ידע בסוציולוגיה ובחינוך לניתוח בעיה שימושית. עבודה מסוג זה תוכן בעקבות תקופת התנסות כעבודה ייעומית (סטאג').

עבודת הגמר וסיום הלימודים:

עבודת הגמר שתוגש במסגרת התכנית כפופה לדרישות עבודת גמר הנהוגות בשני החוגים כמפורסם בדיעוניהם.

נוהל ההגשה של עבודת הגמר ונוהל סיום הלימודים הם כדלהלן:

מנחה לעבודת הגמר יכול לשמש מורה באחד משני החוגים בדרגת מרצה ומעלה, המלמד בלימודי התואר השני. המנחה והתלמיד יציעו קורא שני לעבודה, וזה ייקבע באישור הוועדה המרכזת של התכנית המשותפת. הקורא השני יהיה ממורי החוג שאינו חוסף לזה של המנחה.

התלמיד יעבד הצעה מפורטת לעבודת הגמר ויגיש אותה, לאחר אישור וחתומה של המנחה והקורא השני, לוועדה לעבודות גמר של כיה"ס לחינוך. ההצעה חוגש לוועדה ב-6 עותקים מודפסים, בהתאם לנוסח המקובל של הגשת הצעת המחקר.

ההצעה תועבר ע"י ועדת עבודה הגמר לקוראים משני החוגים. בין קוראי ההצעה יהיה אחד ממורי החוג למדעי החינוך, ואחד ממורי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. הוועדה המרכזת של התכנית תמליץ ליו"ר הוועדה לעבודות גמר על מורים המתאימים לקריאת ההצעה.

אישור ההצעה יהיה בהתאם לנוהל המקובל בתקנון לעבודות גמר בכיה"ס לחינוך. נוהל הגשת העבודה הוא בהתאם לתקנונים של שני החוגים.

שער העבודה יהיה כדלהלן:

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
החוג למדעי החינוך

הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

שם העבודה

חיבור זה חוגש כעבודת גמר לקריאת החוואר
"מוסטך למדעי החברה והרוח (M.A.) בסוציולוגיה של החינוך"

על ידי

(שם המחבר/ת)

העבודה נוצעה בהדרכתו של ..... (שם המנחה)

קורא שני: .....

תאריך (חדש ושנה)

לאחר הגשת העבודה, יוזמן התלמיד למבחן סיום בע"פ. הוועדה הבוחנת תכלול שלושה חברים: מנחה העבודה, הקורא השני, וקורא חיצוני של העבודה אשר ימונה על-ידי הוועדה המרכזת של התכנית המשותפת. בחינת הסיום תכלול סוגיות הקשורות לעבודת הגמר ובדיקת התמצאותו של התלמיד בתחומי הסוציולוגיה של החינוך.

ציון הגמר ייקבע לפי שקלול ממוצע הציונים בשיעורי החובה והבחירה (40%), ציון עבודת הגמר (40%), וציון הבחינה בע"פ (20%).

תכנית הלימודים

שעורי יסוד (יסוד להשתתף בשעורים אלה בשעה א').

1. שניים מבין שלושת השיעורים הבאים:
  - א. תיאורים סוציולוגיות (3 ש"ס, סוציולוגיה).
  - ב. התפתחויות בסוציולוגיה (2 ש"ס, סוציולוגיה)
  - ג. סוגיות בסוציולוגיה של ישראל (2 ש"ס, סוציולוגיה) (לא ינתן בהשם"ב).
2. תאוריות סוציולוגיות וישומן לחינוך (3 ש"ס, חינוך) (לא ינתן בתשס"ב).
3. מערך החינוך בחברה הישראלית (2 ש"ס, חינוך).

שעורים מתודולוגיים

1. סטטיסטיקה לתלמידי מלמ"ח (6 ש"ס, סוציולוגיה — חובה לשנה א')
2. אחד משני השעורים הבאים (חובה לשנה א'):
  - א. בניית תאוריה ותכנון מחקר (2 ש"ס, סוציולוגיה)
  - ב. פיתוח תאוריה ושיטות מחקר (2 ש"ס, חינוך) (לא ינתן בחשם"ב).
3. מבוא למחשבים (3 ש"ס, סוציולוגיה, חובה לשנה א') (לתלמידים שלא שמעו את הקורס במסגרת ה-ב.א.).
4. שניים מבין השיעורים הבאים:
  - שיטות מחקר כמותיות (2 ש"ס, סוציולוגיה) (לא ינתן בתשס"ב) או שיטות מחקר למתקדמים — רגרסיה (4 ש"ס, חינוך) או שיטות מחקר ניסוייות — ניתוח שונות (3 ש"ס, חינוך) איסוף ועיבוד נתונים במחקרי סקר (3 ש"ס, חינוך) או סקרים (3 ש"ס, סוציולוגיה — לא ינתן בתשס"ב)
  - מחקר ותיאוריה באנתרופולוגיה (2 ש"ס, סוציולוגיה — לא ינתן בחשם"ב)
  - שיטות מחקר ניסוייות (2 ש"ס, סוציולוגיה)
  - שיטות מחקר בהסטוריה של החינוך (4 ש"ס, חינוך)
  - שיטות מחקר דוקומנטריות (2 ש"ס, סוציולוגיה)
  - שיטות מחקר בהתנהגות סביבתית (2 ש"ס, סוציולוגיה — ינתן באנגלית)

היבטים ישומיים

- אחד מבין השיעורים הבאים:
תכנון חברתי (2 ש"ס, סוציולוגיה — לא ינתן בתשס"ב)
התנהגות ארגונית (2 ש"ס, סוציולוגיה)
מפגש עדתי במערכת החינוך (2 ש"ס, חינוך)
מבוא לתאוריות של הערכה (2 ש"ס, חינוך)
הערכת שירותים חברתיים (2 ש"ס סוציולוגיה)

שעורי התמחות

שנים מבין הסמינריונים המתקמים בסוציולוגיה של החינוך, מהם לפחות סמינריון אחד בשנה"ל הראשונה.

בשנה "ל תשמ"ב יתגו הסמינריונים הכאים:
 חינוך, פוליטיקה וחברה (3 ש"ס, חינוך וסוציולוגיה)
 סוציולוגיה של המשפחה (4 ש"ס, סוציולוגיה)
 היבטים חברתיים של חינוך פורמלי ובלתי פורמלי (3 ש"ס, חינוך וסוציולוגיה)
 שאיפות בני נוער בעירות פיתוח (4 ש"ס, חינוך)
 משבר הסוציאליזציה והרבויות נוער (4 ש"ס, סוציולוגיה)

שעורי בחירה

שני שעורים או סמינריונים נוספים מתוך תוכניות הלימודים של שני החוגים לתואר שני כולל השעורים שנזכרו בתוכנית זו.

סדנאות

ההשתתפות בסדנאות חובה (הן אינן נכללות במנין השעות).

סדנה התנסות בסוציולוגיה של החינוך לתלמידי שנה א'. כל תלמידי המגמה ישתתפו במפגש מורים-תלמידים אחת לחודש. בסדנה ילובנו בעיות היאורטיות ויישומיות של החחום והמגמה. ניסויים אלה יהוו גרעין לפיתוח עבודת הגמר. מרכזת הסדנה: פרופ' ר. שפירא.

סדנה התנסות לתלמידי שנה ב'. במסגרת זו תבוצע היכרות עם מסגרות חינוך שונות. פורמליות ובלתי פורמליות, ויערך דיון בהיבטים הסוציולוגיים.

הסדנא התקיים בסמסטר ב'. המרכזת: פרופ' ר. שפירא.

סדנה לדיון בעבודות גמר ובעבודות שדה (סטאז') בסוציולוגיה של החינוך.

בסמסטר א' ישתתפו התלמידים בסדנה לעבודות גמר של החוג לסוציולוגיה. בסמסטר ב' התקיים סדנה נפרדת לתלמידי המגמה סוציולוגיה של החינוך.

מרכז הסדנה: פרופ' מ. חן.

ארגון קהילתי

קורסי חובה

קורסי החובה המופיעים בתכנית תואר שני בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

קורסי בחירה (8 קורסים)

לפחות 4 קורסים בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה וכן עד 4 קורסים מתכנית ביה"ס לעבודה סוציאלית, שייקבעו בתאום עם המנחה לעבודה הגמר או היועץ.

מתוך רשימת הקורסים בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מומלצים הקורסים הבאים:

— הערכת שרוחים חברתיים	ש"ת 2 ש"ס
— משבר הסוציאליזציה והרבויות הנוער	ס' 2 ש"ש
— רשתות חברתיות במרקם העירוני	ס' 2 ש"ש
— סוציולוגיה של המשפחה	ס' 2 ש"ש
— רפואי ערותיות	ס' 2 ש"ש
— עירות פיתוח: שינוי לעומה סטטיות	ס' 3 ש"ס
— סוציולוגיה של התארגנות הפשיעה	ס' 3 ש"ס
— זקנה ותהליכי שינוי במשפחה	ס' 3 ש"ס

החוג למדע המדינה

תואר ראשון

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים כלים ושיטות לניתוח תופעות והתנהגות פוליטית. במסגרת הלימודים מציע החוג שיעורים במגמות: ניתוח משווה של משטרים, התנהגות פוליטית, מחשבה מדינית, מדיניות ציבורית, יחסים בינלאומיים, מינהל ציבורי.

תנאי קבלה לחוג

1. ציון "מספיק" לפחות במבואות מדה"ם.
2. ציון "מספיק" בשני מבואות נוספים מתכנית שנה א' (לא כולל מהימטיקה א').
3. ציון "פטור" באנגלית למתקדמים.

יעוץ לתאום תוכנית לימודים

תלמידים המבקשים לקבל יעוץ בנושאים הקשורים לתוכנית הלימודים יוכלו לפנות אל היועץ לתלמידי תואר ראשון. שעות הקבלה תחפרסמנה על לוחות המודעות ובמזכירות החוג, בנין נפתלי, קומה ה', חדר 512.

תכנית הלימודים

חובות התלמיד

19 ש"ס	שיעורי חובה
21 ש"ס	שיעורי בחירה
4 ש"ס	סמינר שנתי
2 ש"ס	סמינר סמסטריאלי

שנה ב'

שיעורי חובה

ש"ת 4 ש"ס סמ' א/סמ' ב'	1. שיטות מחקר
ש"ת 4 ש"ס סמ' א'/סמ' ב'	2. מינהל ציבורי
ש"ת 4 ש"ס סמ' א'/סמ' ב'	3. יחסים בינלאומיים
ש"ת 3 ש"ס סמ' א'/סמ' ב'	4. פוליטיקה השוואתית
ש"ת 3 ש"ס סמ' א'/סמ' ב'	5. מבוא למחשבים
ת' 1 ש"ס סמ' א'/סמ' ב'	6. הרגיל ביבליוגרפי

¹ אם התלמיד הוא דר-תוני, חייבים שני המבואות הנוספים להיות מתחומי מדעי החברה.

קבוצה א':

סמסטר

שם הקורס

	א'	הדמוקרטיה המודרנית ומבקריה
	א'	חברה ומדינה (סוציולוגיה פוליטית)
	א'	מדיניות ציבורית כהליך פוליטי
	א'	היחסים הבינלאומיים מאז 1945
	א'	מחקר השוואתי של משטרים
ב'		רדיקליזם ומהפכות
ב'		המיוחד הפסיכולוגי ביחסים בינלאומיים
ב'		קבלת החלטות
ב'		פוליטיקה ערבית
ב'		התפתחות פוליטית בברה"מ

קבוצה ב':

	א'	משברים בינלאומיים במזרח התיכון
	א'	סוגיות נבחרות בכלכלה מדינית
	א'	קביעת מדיניות ומנהל צבורי: קשרי גומלין
	א'	התפתחויות פוליטיות במזרח אירופה והשפעתן על מדיניות ברה"מ
	א'	קונפליקט פוליטי
	א'	המפלגות בישוב החדש עד קום המדינה
	א'	סין כמעצמת-על בדרך
	א'	קימוניזם ומפלגות קומוניסטיות
	א'	מדיניות החוץ של יפן: הסביבה הפנימית הבינלאומית
	א'	תיאוריות של בחירה חברתית ואירגונית
	א'	הקומפלקס הצבאי-פוליטי בחברות מודרניות
	א'	האינטלקטואל והמערכת הפוליטית המודרנית
ב'		המיון והטיפולוגיה ככלי מחקר השוואתי במדע המדינה
ב'		אידיאולוגיה ופוליטיקה בסין העממית
ב'		חופש הביטוי והעיתונות
ב'		השמאל הצרפתי — הלכה למעשה
ב'		רפורמות במנהל
ב'		אירגון, בקרה ושליטה לניהול משימות מיוחדות בסקטור הציבורי
ב'		מדיניות ניהול משאבים ואיכות הסביבה
ב'		סבוא למדיניות מדע
ב'		מוסדות בינלאומיים ומשפט בינלאומי
ב'		סוציאליזציה, השתייכות וניוס בפוליטיקה
ב'		קפיטליזם ודמוקרטיה — ניגודים ומחחים
ב'		הפיתוח צבאיות ומשטרים צבאיים
ב'		מארכסיזם ומדע-המדינה: עימות ואימות
ב'		הפחעות איסטרטגיות

סמינרים סמסטריאליים

	דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות
'א	תנועות חברתיות-פוליטיות בארה"ב בשנות ה-70 וה-80
'א	סחיית והזכות לרעת ¹
'א	פרקים נבחרים במחשבה מדינית-פילוסופיה פוליטית בעת החדשה
'א	יחסי חברה — צבא בישראל
'א	משטר, חברה ואידאולוגיה במזרח אירופה
ב'	קבוצת גיל ויחידה דורית בפוליטיקה
ב'	החיקאן בזירה הבינלאומית
ב'	חברות רב-לאומיות: היבטים פוליטיים וניהוליים
ב'	פוליטיקה אורבנית
ב'	קביעה והערכה של מדיניות במצבי מורכבות
ב'	פוליטיקה של התרבות בארצות מונופוליסטיות

סמינרים שנתיים

	דמוקרטיה בעתות חרום
'א + ב'	תפקיד המדינה בחברות קפיטליסטיות מפוחחות
'א + ב'	מערכת המו"פ הלאומית של ישראל
'א + ב'	בחירות והתנהגות בחורים
'א + ב'	תביעת מדיניות: זבידוקרטיה, קבוצות מאורגנות והצבור
'א + ב'	דעת קהל ויחסי שלטון — אזרח כברה"מ
'א + ב'	חיקצוב בישראל
ב' + ג' (קין)	חאוריה של ארגונים

תקנות

1. תלמידים אשר החלו לימודיהם בחוג לפני שנה"ל תש"ם, יסיימו לימודיהם עפ"י תכנית שתחואם עם יועץ החוג. בכירורים ניתן לפנות אל מזכירות החוג.
2. תלמידים אשר החלו לימודיהם בפאקולטה למדעי החברה בשנה"ל תשל"ט (שנה א' המשותפת) ואשר החלו לימודיהם בחוג למדע המדינה (שנה ב') בשנה"ל תש"ם, יהיו חייבים בתכנית הלימודים כמפורט ביריעון תש"ם.
3. תלמידים אשר יחלו לימודיהם בחוג בשנת תשמ"ב — יהיו חייבים בתכנית הלימודים המפורסמת ביריעון זה.
4. משנה"ל תשמ"א ואילך, חובה להשתתף בקורס "מבוא למחשבים" לפני הקורס "שיטות מחקר" או במקביל לו. חקנה זו חלה רק על תלמידי החוג.
5. תלמידים מחוץ לפקולטה המעונינים ללמוד קורס אחד או שניים בחוג, אינם חייבים ככלל ללמוד קורס לכן את שני סבאות החוג, אלא אם כן המורה בשעור המתקדם אליו הם נרשמים מעמיד זאת כתנאי מוקדם.
6. כל תלמיד זיב להשתתף ולהבחן ב-7 שעורי בחירה סמסטריאליים במשך השנים ב'-ג', כל שעור בהיקף של 3 ש"ס. אין להשתתף ביותר מ-4 שעורי בחירה בשנה ב'.
שעורי הבחירה מתחלקים לשתי קבוצות: קבוצה א' וקבוצה ב'. במשך שתי שנות לימודיו בחוג, על התלמיד להשתתף ב-3-4 קורסים מחוג קבוצה א', והשאר מתוך קבוצה ב'.

¹ תלמיד הנרשם לסמינר זה אינו רשאי להרשם לקורס "חופש הכיטוי והתהונות" בסמסטר ב'.

7. בשנת לימודיו השלישית חייב כל תלמיד ללמוד סמינר שנתי אחד (שעתיים שנתיים) וסמינר סמסטריאלי אחד (שעתיים סמסטריאליות) — לבד משעורי הבחירה בהם נשאר חייב. לא יורשה תלמיד להשתתף בסמינר בטרם השלים כל שעורי החובה של שנה ב' בציון חיובי. אין ללמוד שני סמינרים הניתנים ע"י אותו מורה, אף לא בשנים שונות.
8. תלמיד אשר הוכר ע"י יועץ החוג כתלמיד מצטיין, לאחר שנה לימודים אחת לפחות בחוג, יוכל להמיר קורס בחירה אחד בהכנת עבודה בהררכתו של אחד ממורי החוג.
9. תלמיד רשאי להפסיק השתתפות בקורס 3 שבועות מיום תחילת הקורס. עליו להודיע על כך למזכירות החוג, וכן להגיש טופס ביטולים כמועד המתפרסם על לוחות המודעות. עזיבת קורס כמועד מאוחר יותר, או עזיבה ללא הודעה למזכירות, תגרור ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112).
10. במסגרת שעורי הבחירה, אין ללמוד שני קורסים אצל אותו מרצה באותה שנה, אלא באישור יועץ החוג לתלמידי ב.א.
11. תלמיד רשאי לגשת לשני מועדי בחינות בכל שנה בשעור שניתן באותה שנה.
12. ניתן לערער על תוצאות בחינה עד שבועיים מיום פרסום התוצאות על לוח המודעות. לא יידונו ערעורים שיוגשו לאחר מועד זה.
13. מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית הוא 5 שבועות מיום תום הסמינר. אי הגשת עבודה ע"י מועד זה תגרור דיווח ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112).
14. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודה סמינריונית) הוא היום האחרון בסמסטר. אי הגשת עבודה או תרגיל כמועד תגרור דיווח ציון "לא מילא חובות קורס" (סימול 112). ציון זה לא יכלל בשקלול ציון הגמר, אך יירשם בגליון הציונים.
15. התלמיד חייב לסיים את כל חובות שנה א' עד תום השנה השניה ללימודיו.

הרכב ציון הגמר

מבואות שנה א'	2 נקודות כ"א
שעורי חובה שנים ב'-ג'	1.5 נקודות כ"א
שעורי בחירה שנים ב'-ג'	1.5 נקודות כ"א
סמינר סמסטריאלי	2 נקודות
סמינר שנתי	4 נקודות

הקורס "תרגיל ביבליוגרפי" אינו נלקח בחשבון לצורך השקלול.

החוג למדע המדינה

תואר ראשון

תוכני השיעורים

שיעורי חובה שנה ב'

יחסים בינלאומיים — סמסטר א'

סקירה ראשונית של היחסים הבינלאומיים והעיקר בהם. ידונו המקורות העיוניים של היחסים הבינלאומיים ומקום התחום במדע. יוצגו מושגי יסוד בעוצמה, מאזן כוחות, תופעת המלחמה דפוסי הרתעה גרעינית. המערכת הבינלאומית חנותח עפ"י מרכיביה הגיאופוליטיים ותהליכים טכנולוגיים וכלכליים המאפיינים אותה. לבסוף, יידונו תהליכי קביעת מדיניות חוץ ואופני ניתוחם.

יחסים בינלאומיים — סמסטר ב'

דיון וקריאה כמושגי יסוד, סוגיות ואירועים מרכזיים בפוליטיקה בין האומות. ייעשה נסיון לבחון ארועים מן ההיסטוריה הדיפלומטית המודרנית לאור גישות ותיאוריות בנושאים כגון: ריבונות ועוצמה לאומית, אינטרסים ואמצעים, עיצוב מדיניות במצבים שיגרתיים ובעימות משבר, תורת הלחימה בעידן הגרעיני, היחס בין המדינה הבודדה והזירה הבינ"ל, ובעיקר דרכים שונות למילוי חובת התחובה של ביטחון לאומי או בדרכי שלום או בצורה עויינת.

שיטות מחקר

הקניית ידע בסיסי בגישה המדעית לפוליטיקה. הנושאים העיקריים: הגדרת בעיות מחקר, כנית מושגים, תאוריות והשערות, בעיות מדידה, איסוף, עיבוד נתונים וניתוחים (כולל ניתוח טבלאות, מדדי קשר, גרסיה, מבחנים סטטיסטיים). עבודת מחקר הדורשת עבוד במתשב חהוה תלק אינטגרלי של הקורס. תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: מבוא למחשבים.

מינהל ציבורי

מטרת הקורס להקנות ידע על מושגים ותהליכים מרכזיים במינהל הציבורי וכן על מימצאים של מחקרים הנערכים בתחום זה בשנים האחרונות. הקורס יתמקד בהיבטים מדיניים, פוליטיים והתנהגותיים של המינהל הציבורי. נושאי הדיון יכללו: ביורוקרטיה, קבלת החלטות, מינהל ופוליטיקה, חקציב, תכנון וכיו"ב.

פוליטיקה השוואתית

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט מושגי יסוד בניתוח השוואתי של מערכות פוליטיות בארצות מפותחות ומתפתחות. בין הנושאים שידונו: בנין לאומי; מפלגות פוליטיות; קבוצות לחץ; מנהיגות אקוקטיבית ואליטות פוליטיות. דרישות הקורס: 1. השתתפות בהרגלים; 2. הגשת שתי עבודות; הרכב הציון: הבחינה — 50%; השתתפות בהרגל ועבודות — 50%.

תרגיל ביבליוגרפי

מבנה הספרייה ועקרונות השמוש בה. הקטלוגים, שיטות המיון, ביבליוגרפיות. תקצירים, כהבי עז וכתובת עבודה מרעית.

הקורס יעסוק ב:

- הכרת המחשב באוניברסיטת הל-אביב ומבוא כללי לגבי מחשבים;
- שפת התיכנות פורטרן; מרכיבי השפה, פקודות השמה, פקודות קלט-פלט, משפטי תנאי, לולאות, פעולות לוגיות, מערכים;
- חבילת תכנה לעיבודים סטטיסטיים (SPSS);
- הדרכה בקריאת תכניות ובכתיבת תכנית מורכבת ב-S.P.S.S.

שיעורי בחירה שנים ב' ו-ג'

הדמוקרטיה המודרנית ומבקריה

השיעור יבחן את הנחות היסוד האידאולוגיות של הדמוקרטיה המודרנית ואת הביקורת העיקריות. שנתחו עליהן על-ידי תנועות אנטי-דמוקרטיות במאה ה-20.

חברה ומדינה (סוציולוגיה פוליטית)

ניתוח מוסדות פוליטיים במדינה מודרנית. בחירות, מפלגות, קבוצות לחץ, אליטות. הנושא העיקרי — משטרים דמוקרטיים.

מדיניות ציבורית בתהליך פוליטי

סקירת ההיבטים התאורטיים, הנורמטיביים וההערכתיים של מדיניות ציבורית. הצגת נישות תאורטיות ומחלים שונים לקבלת החלטות. הדגשת השלבים השונים בתהליך המדיניות. שלב עיצוב המדיניות ואימוצה, שלב היישום ושלב הערכה. להצגת הדעות השונות הכרוכות בתהליך — יובאו דוגמאות ממגזרי מדיניות שונים.

היחסים הבינלאומיים מאז 1945

השיעור ידון בתמורות שחלו במערכת הבינלאומית מאז חוס מלחמת העולם השנייה ויתמקד בהתפתחויות ובאירועים שהתרחשו ב-2 צירים מרכזיים: ציר היחסים שבין מזרח ומערב, וציר היחסים שבין העולם המתועש והארצות המתפתחות (צפון-דרום). בין הסוגיות שיידונו: דוקטרינת הבלימה, דוקטרינות טרומן ואייזנהאואר, משבר הטילים, הדטאנט, עליית העולם השלישי ועוד. הרקע הדרוש: יסודות היחב"ל. הרררשות: בחינת מעבר, רפרט, השתתפות פעילה וקריאה שוטפת.

מחקר השוואתי של משטרים

תפקידם של המיון הטיפולוגיה במחקר ההשוואתי. השוואות רבי-ממדיות של מערכות פוליטיות. עקרונות סוג מקובלים וחדשניים.

רדיקליזם ומחפכנות

סקירה של תנועות רדיקליות ומחפכניות עקרוניות במאה העשרים. הקורס יתמקד בבחינת המאפיינים האידאולוגיים של תנועות אלה והבעיות הסוציולוגיות-הסטוריות הכרוכות בחקר הרדיקליזם.

תמימד הפסיכולוגי ביחסים בינלאומיים

הקורס ידון בתרומתן של שתי גישות פסיכולוגיות מרכזיות להבהרתם של תהליכי קבלת החלטות והתנהגות מדינות בורה הבינלאומית:

1. הגישה הפסיכופתולוגית, המתרכזת במאפייני האישיות של מנהיגים פוליטיים וכנסיות התפתחותם.

2. הגישה הקוגניטיבית, הדנה בהשפעותיהם של סגנוני הקליטה והסינון האנושיים על דפוסי פעולתם של קובעי המדיניות, והמצביעה על מקורות של עוותים תפיסתיים — במיוחד במצבי משבר.

הרקע הרדוש: יסודות היחסים הבינ"ל.

דרישות הקורס: עבודה סמינריונית, קריאה ביבליוגרפית שוטפת, בחן (מבדק) ביבליוגרפי.

קבלת החלטות

השעור יתמקד במודלים ותהליכים של קבלת החלטות כהם נעשה שימוש בקונטקסטים מינהליים, חברתיים ופוליטיים שונים. ההתמקדות תהא על מודלים של קבלת החלטות בארגונים, פסיכולוגיה של ההחלטה, ניתוחי החלטות באמצעות משחקים ושיטות אחרות, והחלטות בגורות מדיניות שונות.

פוליטיקה ערבית

הצמיחה של הלאומיות הערבית והתגבשותם של המשטרים הערביים; מנמות אידיאולוגיות ופוליטיות; גורמים אינטגרטיביים ודיסאינטגרטיביים. דרישות הקורס: בחינה ועבודות.

התפתחות פוליטית בברית המועצות

התפתחות פוליטית בברית המועצות: ממהפכה אל רדנות. ניתוח הגורמים העיקריים ששיצבו את המערכת הפוליטית הסובייטית — מוסדותיה הראשונים, ערכיה הפוליטיים ושיטות הגיוס והפיקוח הפוליטי שלה. הקורס יתמקד בשנים מ-1917 ועד מותו של סטאלין.

משברים בינלאומיים במזרח התיכון

עיונים בתיאוריות של התנהגות משברים בינלאומיים וניהולם; בדיקת משברים בינלאומיים במזרח: ישראל-ערב; מעצמות העל.

סוגיות נבחרות בכלכלה מדינית

קורס זה יינתן ברמה של מבוא. ייסקרו בו הגישות התיאורטיות השונות ללימוד יחסי הגומלין בין המערכות הכלכליות והפוליטיות ותתואר בו התפתחות ההסטורית של התחום. במהלכו של השעור ינותחו, בין היתר, תפקידם של השוק, הקורפורציות, האיגודים המקצועיים, הממשלה וגורמים זרים בקביעת המדיניות הציבורית בחברות בעלות משטרים שונים או רמות התפתחות שונות (חברות בלתי-ספוחות, קפיטליסטיות מפותחות, קומוניסטיות וכו').

קביעת מדיניות ומנהל ציבורי: קשרי גומלין

- א. קביעת מדיניות: היבטים ערכיים, אופרטיביים ומתודולוגיים.
- ב. קביעת מדיניות צבור: אילוצים פוליטיים.
- ג. קביעת מדיניות צבור: מודלים נבחרים.
- ד. יחסי הגומלין בין הדרג הפוליטי לבין הדרג הניהולי.
- ה. "פוליטיזציה" של המינהל: היבטים חוקיים ופונקציונליים.
- ו. "פוליטיזציה" של המינהל בישראל.
- ז. קביעת-מדיניות במישל הישראלי: לקחי העבר וההערכות הנוכחית.

התפתחויות פוליטיות במזרח אירופה והשפעתן על מדיניות ברה"מ

המאורעות בפולין העממית ותגובות ברה"מ ומדינות הדמוקרטיה העממית (בעיקר גרמניה המזרחית, צ'כוסלובקיה ובלגריה) כביטוי למתיחות גדלה והולכת בגוש המדינות הסוציאליסטיות של מזרח אירופה.

גישתה הזוהירה של ברה"מ לפתרון "משבר פולין" — ביטוי של עצמה או חולשה? פתרונה של "בעיית פולין" — שאלה קיומית הן לברה"מ והן ליחסים בתוך הגוש וליחסי ברה"מ עם העולם הקפיטליסטי.

קונפליקט פוליטי

תיאוריות של קונפליקט; הפונקציות של קונפליקט חברתי; התנאים, הסיבות, התהליך, ניכור, אלימות, מהפכה; המודל הקונסוציונלי כפתרון. דרישות הקורס: בחינה או עבודה.

המפלגות בישוב החדש עד קום המדינה

השעור יסקור את התפתחות המפלגות הפוליטיות בא"י מאז ראשית העליה השנייה. דגש מיוחד יושם על הקשר בין המפלגות בארץ לבין מפלגות-האם בתנועה הציונית, על ייחודה של המערכת המפלגתית במסגרת וולנטרית ועל השינויים המבניים והאידיאולוגיים, שחלו במפלגות עד קום המדינה.

סין כמעצמת-על בדרך

שעור זה יבחן את מטרותיה ויסודותיה של מדיניות החוץ הסינית וינתח את מעמדה של סין כבורה הבינלאומית על רקע יחסיה עם המעצמות הגדולות.

קומוניזם ומפלגות קומוניסטיות

במסגרת קורס זה יסקרו הנושאים הבאים:

1. קומוניזם: אידיאולוגיה
2. ההסטוריה של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית
3. מבנה וארגון של מפלגות קומוניסטיות
4. אירוקומוניזם
5. דוגמא: המפלגה הקומוניסטית הצרפתית

מדיניות תחוף של יפן: הסיבה הפנימית והבינלאומית

סוגיות במדיניות החוץ של יפן המודרנית. ההקשר ההסטורי, הגורם התרבותי בתפיסת היחסים הבינלאומיים ובסגנון מו"מ דיפלומטי, גורמים גיאופוליטיים, כלכליים, ואידאולוגיים; התהליך הפוליטי הפנימי וקביעת מדיניות חוץ. יפן והמעצמות. יפן והעולם השלישי והרביעי. יפן כארגונים בינלאומיים. היחודי והאוניברסלי במדיניות החוץ היפנית ובתהליך קביעתה.

תיאוריות של בחירה חברתית ואירונויות

הקורס יהמקד בבדיקה התהליכים ותופעות הבחירה באירגונים חברתיים פוליטיים ומינהליים. תלקי הראשון יעסוק בניתוח הערכים, התנאים וההשלכות של שיטות בחירה חברתיות ופוליטיות. בחלק השני יבדקו החלטות בסביבה אירגונית — מינהלית.

הקוממלקס הצבאי — פוליטי בחברות מודרניות

השינויים שחלו בחברות התעשייתיות, במדינות מודרניות ובצבאות מאז מלחמת העולם השנייה הביאו גם לשינוי אופי היחסים בין הצבא לבין המערכת הפוליטית. מטרה השעור לדרן בשינויים אלה ולנתח את דפוסי הזיקה השונים בין הצבא והמערכת הפוליטית.

האינטלקטואל והמערכת הפוליטית המודרנית

ניתוח היפקדי של האינטלקטואלים במערכות פוליטיות בנות זמננו, תוך הדגשת העימות הבלתי נמנע הנוצר כתוצאה מראיה שונה של התפקיד הסוציאליזטורי של האינטלקטואל מצד אחד ושל התפקיד כפי שהוא מוגדר על ידי האינטלקטואל עצמו — מאידך.

המיון והטיפולוגיה ככלי מחקר השוואתי במדע המדינה

- א. מיונים חר-סמדיים ורב-סמדיים: היבטים מתודולוגיים.
- ב. יישומים נבחרים של טכניקות טיפולוגיות במדע-המדינה:
  1. במחקר השוואתי של משטרים
  2. במחקר השוואתי של ארגונים פורמליים
  3. במחקר השוואתי של מערכות-מו"פ לאומיות.

אידיאולוגיה ופוליטיקה בסין העממית

השעור יסקור וינתח את ההתפתחויות בסין מ-1949 ועד היום מן ההיבט של השפעת הגומלין בין האידיאולוגיות המאוראסטיות לבין בעיות הפיתוח הלאומי.

חופש הביטוי והעתונות

חופש הביטוי והעיתונות כעקרונות חוקתיים וכאבני בוחן לאופיו הדימוקרטי של המשטר. ניתוח היסטורי והשוואתי. הדגשה מיוחדת על מקומו של המושג בתרבות הפוליטית הישראלית ובפסיקה הישראלית.

דרישות הקורס: עבודה קצרה במהלך הסמסטר ומבחן בסופו.
שקלול הציון: 50% השתתפות ועבודה. 50% כתיבת גמר.

השמאל הצרפתי — הלכה למעשה

התפתחות היחסים בין השמאל הקומוניסטי לבין הסוציאליסטים מ-1920 תוך דגש על שני תהליכי איחוד: האחד החזית העממית, השני תהליך איחוד השמאל מ-1962 ועד היום. המטרה היא לנתח את מוקדי העימות וההתקרבות התיאורטיים-אידיאולוגיים בין שתי המפלגות ודרך החאטתן לשינויים חברתיים שחלו בחברה הצרפתית.

רפורמות במגזל

השעור יתמקד בבחינה בקורחית של המושגים התאורטיים, התאוריות השונות וניתוח נסיונות רפורמה במינהל הישראלי.

ארגון, בקרת ושליטה לניהול משימות מיוחדות בסקטור הציבורי

איפיון משימות לא-שיגרתיות והצגת גישות תאורטיות ומודלים שונים הדנים בהתארגנות ובהתליכי בקרה ושליטה, הניבחרים על ידי אירגונים להתמודדות עם משימות כאלו.
דרישות השעור: הכנת פרט והשתתפות — 30% מהציון הסופי, בחינה מסכמת — 70%.

מדיניות ניהול משאבים ואיכות הסביבה.

השעור יעסוק בניתוח נושאים מרכזיים הקשורים לניהול משאבי הסביבה לאור הפילוסופיה של התנועה הסביבתית המודרנית ומסגרתה הפוליטית.

מבוא למדיניות מדע

מאפייני קבלת-החלטות בקביעת מדיניות הצבור, מדיניות מדע: הגדרה והצגת השאלות הפתוחות. הבטים מבניים ותפקודיים של מערכות מדיניות-המדע הלאומית במדינות נבחרות.

מוסדות בינלאומיים ומשפט בינלאומי

פרקים נבחרים במשפט בינ"ל, כולל מגילת האו"ם, ביח הדין הבינ"ל, יחסים דיפלומטיים וקונסולריים, דיני אמנות, דיני מלחמה, זכויות האדם והגדרה עצמית ובעיות הקשורות בהסכם השלום בין ישראל למצרים.
הקורס כולל הרצאות דיון על פסקי דין או מסמכים שיכינו החלמידים.
דרישות: עבודה קצרה ומבחן.

סוציאליזציה, השתייכות וגיוס בפוליטיקה

שלושה מושגי יסוד מתחום הסוציולוגיה הפוליטית: כיצד רוכש הפרט בחברה את ערכי הפוליטיקה והתרבות הפוליטית. נעשה מעורב בההליך הפוליטי, או אף מצטרף לאליטה הפוליטית. הניתוח התיאורטי ילווה בתואר הדוגמה הישראלית.

קפיטליזם ודמוקרטיה — ניגודים ומתחים

קורס זה יבחן כמה בעיות פוליטיות מרכזיות איתן צריכות להתמודד החברות הקפיטליסטיות המפותחות בעלות משטר פוליטי דמוקרטי. נתמקד במיוחד במה שקרוי "משבר הדימוקרטיה" ובשאלת ההתאמה בין מערכת פוליטית דמוקרטית והקפיטליזם המתקדם.

הפיכות צבאיות ומשטרים צבאיים

כ-300 הפיכות צבאיות היו בעולם מאז מלחמת העולם השנייה, והצבא נמצא בשלטון ברבע מכלל המדינות. מדוע קורות ההפיכות, מהן הסיבות החברתיות להתערבות הצבא בפוליטיקה ומה הם המאפיינים של המשטרים הצבאיים? — שאלות אלה ידונו בשיעור.

מרכיבים ומדע המדינה: עימות ואימות

ניתוח תאוריות פוליטיות מורדניות כמדע המדינה והשוואתן להנחות המרכסיסטיות.

הפתעות אסטרטגיות

בחינתה של תופעה ההפתעה האסטרטגית על בסיס נחוח הסטורי של ארועי הפתעות אסטרטגיות מאז מלחמת העולם השנייה ובחינת הספרות החאורטית בנושא.

סמינרים סמסטריליים שנה ג'

דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות

תיאורית ההרתעה; התפתחות החשיבה האסטרטגית הגרעינית בארה"ב; דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות של המעצמות הגרעיניות; בעיות בתפוצה גרעינית.

תנועות חברתיות-פוליטיות בארה"ב בשנות ה-70 וה-80 (איגודים מקצועיים, אירגוני צרכנים והתארגנויות אזרחים).

שעור זה יתמקד בסקירת המצב הפוליטי והכלכלי, אשר בפניו עומרים הארגונים המייצגים את מעמד העובדים והעניים בארה"ב בשנות ה-70 וה-80, ובניתוח תגובת ארגונים אלה למשברים הכלכליים והפוליטיים הפוקדים את ארה"ב בתקופה זו.

סודיות והזכות לדעת

התפתחות מושג "הזכות לדעת" ומשמעותו בהקשר ליחסי ממשל-עתונות ולזכות לפרטיות, הלשכתו על היפקודם של אמצעי התקשורת, ההגנה על סודיות מטעמי בטחון (חרץ ופנים), סודיות מנהלית, ניצול לרעה של הסודיות. דרישות: עבודה סמינריונית.

פרקים נבחרים במחשבה מדינית — פילוסופיה פוליטית בעת החדשה

דיון באחד מן הזרמים הראשיים של ההגות המדינית בעת החדשה; הפעם יוקדש הדיון לזרם האירציונלי מדוסטויבסקי, ניטשה ופרויד, דרך הפשיוס לאקוויטנציאליות והשפאל החדש.

יחסי חברה-צבא בישראל

למרות סרכויות הכתחון בחברה הישראלית וחולשת מנגנוני הפיקוח האזרחיים על הצבא לא נעשתה ישראל מדינת קסרקטין. מה הם ההסדרים החברתיים והאידיאולוגיים שיצרו דפוס זה, והאם הוא יישמר גם בעתיד? הסמינר מיועד להלמידים המשתתפים בשעור "הקומפלקס הצבאי-פוליטי בחברות מודרניות".

משטר, חברה ואידאולוגיה במזרח אירופה.

ניתוח המערכת השלטונית והחברתית במזרח אירופה לאחר מלחמת העולם השנייה, תוך הכלטת הדחפים והבלמים לרפורמות פוליטיות.

קבוצת גיל ויחידה דורית בפוליטיקה

מטרת הסמינר היא לעמוד על יתורו של המשתנה הדורי בפוליטיקה תוך הבנתה כקבוצת קבוצת גיל ויחידה דורית. במהלך הסמינר חיסקר, באורח ביקורתי הספרות התאורטית העוסקת במשמעות הגיל והדור בפוליטיקה ותיכרך האפשרות להניע לניכוי באמצעות היחידה הדורית. כדיקת הגישות השונות לשאלה הדורית תעשה תוך שימוש בדוגמאות הלקוחות מן הפוליטיקה הישראלית.

הותיקאן בזירה בינלאומית

מטרת הסמינר לדון בנושאים הבאים:

1. טהות הותיקאן והכס הקדוש ומשמעות שני המושגים.
2. פעילות הכס במישור הדתי והמדיני, באמצעות ההירארכיה הכנסייתית והצנורות הדיפלומטיים.
3. רח ומדינה לפי מושגים קתוליים.
4. מדיניות הכנסייה במזרח אירופה ובמערב; השפעת הכס במדינות המערב; מאבק דו-שיח עם ארצות הקומוניסטיות.
5. עמדת הותיקאן בסיכסוך ישראל-ערב.
6. הותיקאן ולבנון.
7. התפתחות המגעים והיחסים ישראל-ותיקאן מתחילת המפעל הציוני עד היום והצפיות לעתיד.
8. הותיקאן ומלחמת העולם השנייה.

חברות רב־לאומיות: חיבטים פוליטיים וניהוליים

מחברות הר־לאומיות לחברות רב־לאומיות (חר"ל). סוגי חר"ל, עוצמת חר"ל ומדינת האומה. תרומת חר"ל לפיתוח ו/או לתח־פיתוח בארצות מתפתחות. הסביבה הפוליטית, הכלכלית, המשפטית, הסוציו-תרבותית, הדמוגרפית והאקולוגית של מערכת חר"ל. חר"ל ואיגודים מקצועיים ב"ארץ האם" וב"ארץ המארחת". מדיניות כוח אדם ובעיות כוח אדם מבניות בחר"ל. הדרישות: בחינה באמצע הסמסטר ועבודה סמינריונית בסוף הסמסטר.

פוליטיקה אורבנית

נתחם תאורטי ואמפירי של פוליטיקה אורבנית:

1. מבוא
2. המבנה של פוליטיקה מקומית והארגון של שלטון מקומי.
3. כח בפוליטיקה מקומית: מבנה והחפלות.
4. המטרופוליין, קבלת החלטות, מדיניות צבורית.
5. תכנון עירוני.
6. השתתפות אורחים

מטרת הסמינר הינה להעניק דע ולפתח הבנה וכלי נתוח למבנה, לארגון ולחלליך של פוליטיקה אורבנית.

קביעה והערכה של מדיניות במצבי מורכבות

ניתוח מחקרים עיוניים ואימפיריים המתמקדים בתופעת המורכבות הן של סביבת המשימה והן של המערכת הארגונית. בחינה אימפירית של קביעת מדיניות והערכתה לאור מצב של מורכבות. דרישות הסמינר: השתתפות מירבית כפגישות והכנת רפרט — 40% מהציון הסופי, העבודה הסמינריונית-60%.

פוליטיקה של התרבות בארצות מונופוליסטיות

ניתוח היעדים של מדיניות תרבות מודרכת בארצות מונופוליסטיות תוך נסיון לעמוד על הקשר שבין ההתאמה /או אי-ההתאמה של ה"תפוקה" התרבותית לבין התרבות הפוליטית הדומיננטית.

סמינרים שנתיים שנה ג'

דמוקרטיה בעתות חרום

מצב-חרום הוא, למעשה, המבחן הגדול ביותר עבור כל חברה, אך דו כו פרובלמטיקה מיוחדת עבור המשטר הדמוקרטי, מנהיגיו ואזרחי הדמוקרטיה. הסמינריון יאפשר לנו לערוך בדיקה יסודית, שהשלב הראשון בה הוא הבהרת מספר מושגים-מפתח: "מצב חרום" מבחינה משפטית, חברתית ופוליטית, "משבר" ו"מתח". בשלב שני נדון ביסודות הדמוקרטיה האמורים להבטיח את זכויות הפרט ולמנוע ריכוזיות, והם: חוקתיות, מוסדות פוליטיים, מנהיגות אחראית, אורחות עירנית, צבא א-פוליטי ודעת-קהל עולמית. מושגים וכלים אלה ניישם בחלק השלישי, שהוא סקירה נסיון של דמוקרטיות שונות (מערביות ולא-מערביות) להתמודד עם צרכי השעה מחד והשאפה הדמוקרטית מאידך.

תפקיד המדינה בחברות קפיטליסטיות מפותחות

סמינר זה יתרכז בניתוח חשיבותו ההולכת וגדלה של התפקיד שמשחקות הממשלות בחברות המתועשות של המערב. יסקרו בו מקורותיה של ההתערבות הממשלתית הגוברת בכלכלה, הצורות השונות של התערבות זו, והבעיות הנובעות מפעולותיה של הממשלה בתחום זה. יעשה גם נסיון להבין את הכוחות המעצבים את המדיניות הכלכלית של הממשלה בחברות אלה.

מערכת המו"פ הלאומית של ישראל

- א. ישראל כמערכת-מו"פ לאומית קטנה ומפותחת.
- ב. מגזרי מערכת-המו"פ — מאפיינים עיקריים.
- ג. ביצוע מו"פ וקביעת מדיניות מדע — דמוסים ארגוניים וקשרי-גומלין.
- ד. ניתוח ארועים נבחרים.

בחירות והתנהגות בוחרים

הסמינר יתמקד בתאוריות בחירות ומשמעותן בחברה דמוקרטית והתנהגות בוחרים. ייבחנו מודלים פסיכולוגיים-חברתיים, סוציולוגיים וכלכליים-רציונליים להסבר התנהגות בוחרים, ומתקדים אמפיריים בנושא. העבודה הסמינריונית תהיה עבודת מחקר אמפירית, ובמסגרת הסמינר נדון בבעיות הכרוכות בעבודה מחקר כזו מבחינת איסוף הנתונים וניתוחם.

קביעת מדיניות: הבירוקרטיה, קבוצות מאורגנות וחיבור

הבירוקרטיה, הניצבת בין המחוקק והציבור בהליך קביעת מדיניות וביצוע, מהווה מוקד לפעילות פוליטית ולחץ מצד קבוצות מאורגנות. הסמינר יעסוק בהפקיד הפוליטי של הבירוקרטיה ופעילותן של קבוצות לחץ. התלמידים יערכו מחקר שדה בעובדת צוות.

דעת קהל ויחסי שלטון-אזרח בברה"מ

העקרונות האירגוניים של מוסדות המפלגה והמדינה — כבסיס ליחדי מדינה-חברה ולגיבוש דעת-קהל שינויים מעמדיים וקבוצות אינטרסים והשפעתם על עיצוב דעת-הקהל. קונפורמיזם במדיניות וקבוצות התנגדות בברה"מ.

תיקצוב בישראל

הקניית ידע בתחום התיאוריה והמתודולוגיה התקציבית תוך שימת דגש מיוחד על בעיות התיקצוב הממשלתי בישראל; ניהוט ביקורתית של הנסיגות השונים שנעשו כמטרה ליישם את המתודולוגיות השונות בארגונים ציבוריים; בדיקת המציאות והמשתנים המעצבים אותה בישראל, מצד אחד, והאפשרויות לשיפור ההליך התיקצוב, הלכה למעשה, מצד שני.

תיאוריה של ארגונים

ניתוח התנהגות הפרטים ברמות תפקוד שונות בארגונים, ביחסי גומלין בין ארגונים ובין ארגונים וסביבתם. הדגש יושם על תהליך הוצרות ארגונים פורמליים; תנאים והחלטת הפרטים להצטרף לארגונים; השוואת מבני ארגונים ותהליכי קיצוב, קבלת החלטות, תכנון ושינוי בארגונים.

החוג למדע המדינה

תואר שני

1. מטרת הלימודים

- א. להכשיר תלמידים למחקר והוראה עצמאיים כחומי מדע המדינה.
- ב. לצייד תלמידים בכלים לחשיבה ולקרבם לנושאים שכתחומי מדע המדינה וזאת כבסיס לפעילות צבורית או עיונית.

2. תנאי קבלה

תלמידים, אשר סיימו לימודי תואר ראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות — רשאים להציג מועמדותם ללימודי תואר שני בחוג; ואולם השגת ממוצע של 75 כ-ב.א. איננה מבטיחה קבלה אוטומטית ל-מ.א., והועדה ללימודים מתקדמים של החוג תחליט על קבלת תלמידים בהתאם לרמת ציוני ה-ב.א. ורקעו האקדמי והכללי של המועמד. תלמידים, אשר מדע המדינה לא היה תחום לימודיהם לקראת התואר הראשון, יחויבו בשיעורי השלמה תוך כדי לימוד תכנית ה-מ.א. הרגילה.

3. מגמות התמחות

- א. התנהגות פוליטית;
- ב. מינהל ציבורי ו/או פוליטיקה אורבנית;
- ג. יחסים בינלאומיים;
- ד. יחסים וכלכלה בינלאומיים.

4. תכנית הלימודים

על כל תלמיד לבנות את תכנית לימודיו ע"פי ההנחיות דלהלן ולקבל את אישורו של יועצו האישי לתכנית.

שיעורי חובה

- גישות ותאוריות במדע המדינה;
- סטטיסטיקה למלמ"ח;¹
- שיטות מחקר למתקדמים;²
- קריאה מודרכת;
- סמינר מחלקתי;³

5. סדנאות וסמינרים

- א. הקיימנה 3 סדנאות סמסטריאליות מדי שנה:
  1. סדנא בהתנהגות פוליטית
  2. סדנא ביחב"ל, ויחב"ל — כלכלה בינלאומית
  3. סדנא במינהל ציבורי ומדיניות צבורית

¹ לתלמידים שתחום התמחותם איננו מחייב שימוש בשיטות סטטיסטיות מתקדמות חנתן — במקרים מסויימים — האפשרות להמיר את השיעור: "סטטיסטיקה למלמ"ח" בשיעור מתדולוגי אחר. בכל מקרה יהיה הדבר טעון אישור של יועץ ה-מ.א., ובין התנאים להענקתו יהיה הוכחת ידע, ברמה ה-ב.א., במקצוע הסטטיסטיקה.

² מומלץ להשתתף בקורס: "סטטיסטיקה למלמ"ח" לפני השתתפות בקורס: "שיטות מחקר למתקדמים".

³ זכאות לאישור מילוי חובות התלמיד מותנית בהשתתפותו הפעילה בסמינר, כמוגדר על ידי המורה האתראי.

הסדנאות תנוולנה על ידי שנים ממורי החוג, ותשלבנה דיונים כלליים ותאורטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות בכל מגמה, עם עבודה מחקר. אם אופי הסוגיה יאפשר זאת, הכלול הסדנא גם עבודת שדה.

תלמיד המגמה חייב להשתתף בסדנא של מגמתו ורשאי להשתתף גם בסדנא נוספת.

- ב. מדי שנה יקוימו מספר סמינרים שנתיים. כל תלמיד חייב להשתתף באופן פעיל ב-4 סמינרים שנתיים, מהם 2-3 בתחום ההתמחות. (הסמינר או הסמינרים שאינם בתחום ההתמחות יוכלו להלמד גם מחוץ לחוג, אולם הדבר טעון אישור של יועץ ה-מ.א.). כל תלמיד חייב בכתיבת 3 עבודות סמינריות, מהן 2 בתחום ההתמחות (השלישית יכ- לה להכתב גם מחוץ לחוג, אך הדבר טעון אישור יועץ ה-מ.א.). במקרים מסוימים תחשב השתתפות פעילה של התלמיד במחצית הראשונה של סמינר כיחידת לימוד (סמסטריאלית) בפני עצמה, ובלבד שהמורה האחראי לסמינר מתיר זאת.

6. בחינת הכשירות

א. מטרת הבחינה: לבדוק את רמת הבקיאות וההתמצאות בספרות המקצועית, את כושר הניתוח, האינטגרציה והסינתזה בסוגיות מרכזיות בתחומי ההתמצאות של התלמיד ואת היכולת לרוץ בחומר באופן בקורתי ותוך הפננת כושר חשיבה עצמאי.

ב. נושאי הבחינה: הבחינה תורכב משני חלקים, שכל אחד מהם יקוף תחום התמחות רחב. החתומים בהם יוכל התלמיד להבחין יהיו: התנהגות פוליטית, יחסים בינלאומיים, רעיון סדיני, מינהל צבאי ומדיניות צבאית, כלכלה בינלאומית, פוליטיקה השוואתית, שיטות מחקר ומתודולוגיה.

ג. מבנה הבחינה: הבחינה תורכב מחלק בכתב, ואחריו חייב התלמיד להגיש תוך 72 שעות, ומחלק בע"פ, המתקיים שבועיים לאחר סיום הבחינה בכתב.

ד. מועד הבחינה: הבחינה תתקיים בסמסטר האחרון ללימודיו הסדירים של התלמיד בחוג ובמקביל להשלמת חובות הקורסים שלו.

ה. נוהל: על התלמיד לפנות אל יועץ ה-מ.א. חה ימנה ועדה בוחנת לתלמיד. חברי הועדה ידריכו את התלמיד בהרכבת הרשימות הביבליוגרפיות, שבהן יבחן, ויקבעו את מועד הבחינה.

ו. ציונים: הציון בבחינת הכשירות לא יהיה ציון מספרי, אלא יוגדר במונחים הבאים: "לא עבר" (נכשל) — שפירושו: אי זכאות בלימודים או — במקרים מיוחדים — בחינה חוזרת. "עבר" — שפירושו: זכאי להמשיך בלימודיו התואר שני עפ"י התקנון. "עבר בהצטיינות" — שפירושו: התלמיד זכאי להציג את מועמדותו ללימודי התואר השלישי עוד לפני סיום לימודי ה-מ.א.

7. עבודת גמר

תלמידי התואר השני יחויבו בכתיבת עבודה גמר בהדרכת מנחה; כמנחה הראשי ישמש יועצו האישי של התלמיד או מורה המתמחה בשטח המחקר של התלמיד. השלמת התיזה תיעשה, לכל המאוחר, תוך ארבע שנים מתחילת לימודי התואר השני. לאחר הגשת העבודה, על פי כל הכללים בנדון, יחוייב התלמיד בבחינת הגנה עליה.

8. סיום לימודים

תלמיד אשר:

- א. סיים את כל מכסה הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים דלעיל;
- ב. עמד בבחינת הכשירות;
- ג. הגיש עבודת גמר בעיתה והגן עליה בהצלחה;

רשאי לבקש שקלול ציון מ.א., ממוצע הציונים בקורסים מהווה 60% מציון הגמר, וציון עבודה הגמר — 40%.

החוג למדע המדינה

תואר שני

תוכני השיעורים

שעורי חובה

גישות ותאוריות במדע המדינה

סקירת התפתחות המקצוע; בדיקת סוגיות הקשורות בעבודה מדעית על נושאים פוליטיים כגון: תיאוריות, בניית השערות, מהות ההוכחה, ערכים, אובייקטיביות וכיו"ב; ליבון בעיות אלה ע"י ניתוח של מספר עבודות מחקר וניתוח הספרות.

שיטות מחקר למתקדמים

הקניית ידע מתקדם בשיטות מחקר המקובלות במדע המדינה, כולל שיטות איסוף נתונים ושיטות עיבוד וניתוח נתונים. דיון בבעיות מתודולוגיות וסטטיסטיות הנובעות מאופי נושא המחקר במדע המדינה. תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: סטטיסטיקה למל"ח.

סדנאות

סדנא בתהנהגות פוליטיות

במסגרת הסדנא ישתפו התלמידים, בהדרכה צמודה, בעבודות מחקר ברמה מתקדמת. הסדנא מבקשת להקנות נסיון בשמוש בשיטות התנהגותיות למחקר פוליטי, לעזור מודעות לגבי בעיות מעשיות בתהליך המחקר, ולעודד התמודדות עם שאלות ערכיות כגון חופש המחשבה, אובייקטיביות ואינטרסובייקטיביות, הצד האנושי של מחקר, סכנות המדע ההתנהגותי וכדומה.

סדנא ביחסים בינלאומיים

הסדנא תעסוק בסוגיה אסטרטגית — פוליטית קונקרטית בתחום יחסי החוץ של ישראל ותשלב דיון תאורטי תוכני ומבני (כולל ניתוח מודלים של קבלת החלטות) עם עבודת שדה, שעיקרה תרגיל קבוצתי מקיף ומסכם, שבו יתנסו התלמידים בעריכת מחקר וניתוח מימצאים בסוגיה האקטואלית, שהוצגה ונדונה תאורטית.

סדנא במנהל ציבורי ומדיניות ציבורית

הסוגיות שייחוו: תאוריות כלליות של מנהל ומדיניות, ניהול אורבני, תאוריה של ריגולציה ציבורית, מחקרי מדיניות, הערכה תהליכים ותפוקות מדיניות, תכנון אסטרטגי וכיו"ב.

סמינרים שנתיים

ניתוח סכסוכים בינלאומיים

מטרת הסמינר היא לנתח ולהבהיר מושגים, הגדרות, מרכיבים ותהליכים המאפיינים משברים וסכסוכים בינלאומיים, וזאת הן ברמת המקרו-המערכתית — והן ברמת המיקרו-המדינית. בעקבות מחקרם המקיף של שניידר ודיסינג, ישאף הסמינר להבהיר דפוסי מיקוח, תהליכי קבלת החלטות ומשתנים מערכתיים, המשפיעים על הדינמיקה של סכסוכים בינלאומיים. דרישות הסמינר: עבודה סמינריונית וקריאה שוטפת של החומר הביבליוגרפי. הרקע הנדרש: יסודות היחב"ל ושיעור נוסף בתאוריה של היחב"ל.

ניכור, פוליטיקה ומהפכה במשנת מרכס

בחינה יסודית של הטכסטים העיקריים של מרכס תוך הדגשת התפתחות מחשבתו מן המקורות ההגלייניים ואילך.

מנחל ציבורי בישראל: יחסי ממשלה ושלטון מקומי

יחסי ממשלה ושלטון מקומי הינם מרכזיים בעיצוב ובביצועה. מדיניות פנים לאומית ומקומית ובביצועה. הסמינר יתמקד במהות היחסים האלה מההיבט של מדיניות אורבנית, אזורים מטרופוליטנים, ומדיניות הוצאות והכנסות אורבניים. יושם דגש על השטח של פוליטיקה ותאוריה אורבנית.

מחקרי עליות

בחלק הראשון יסקרו תאוריות שונות של סוציולוגים ומדעני מדינה בנושא העליות. בחברה תוך דגש על עליות פוליטיות. בחלק השני נדגיש את הבעיות המתודולוגיות המתעוררות במחקרי עליות בעזרת הדגמות ממחקרים אמפיריים שונים ובמסגרת עבודות המחקר של התלמידים.

אינטגרציה כלכלית ותלות תודית

הסמינר מיועד לתלמידים מתקדמים במדע המדינה. רצוי רקע מסוים בכלכלה בינלאומית או ידע על המוסדות הכלכליים הבינלאומיים. בין הנושאים שייטפלו נתחן תשומת לב מיוחדת לאינטגרציה הכלכלית האירופאית ולמושג הסדר הכלכלי הבינלאומי החדש. הסטודנטים בסמינר ידרשו לדון בתרומתם לנושא של מחברים מרכזיים, כמו כן יתבקשו להציג עבודה סמינריונית, שתורכב הן מתלק תאורטי והן מחלק אימפירי.

מדיניות ותכנון בפיתוח ערים חדשות

הקורס מתמקד בהיבטים המרכזיים של פיתוח ערים חדשות עם דוגמאות סארצות שונות וכולל נתוח הדינמיקה הבאים: פיסי, כלכלי, פוליטי, חברתי, מדיניות לאומית. מטרת הקורס הינה הקניית ידע, הבנה וכלי ניתוח למדיניות ותכנון הכרוכים בפיתוח ערים חדשות.

אימפריאליזם, מאשיזם ולאומיות: מחשבה מדינית של עת משבר.

עיון ביסודותיהם הפילוסופיים של האימפריאליזם והפאשיזם וכירור גורמי המשיכה שלהם בעימות משבר — מעבר.

החוקה בתיאוריה הדמוקרטית ובמשטר הפוליטי האמריקאי

בעזרת המונחה יערכו המשתתפים דיון בפונקציות של המשפט הקונסטיטוציוני בפוליטיקה האמריקנית. דגש מיוחד יושם ליחס שבין קווי-משגבה של הרשות השיפוטית, מערכת קבלת-החלטות פנימית וקביעת מדיניות ע"י בתי-המשפט בארה"ב. כ"כ, יש מקום לכירור התנועות של הרשות המחוקקת ושל הרשות המבצעת לאור כוחה של הרשות השיפוטית.

החוג לסטטיסטיקה

תואר ראשון

מטרת הלימודים

תוכניות הלימודים בחוג לסטטיסטיקה מקנות לתלמיד את היסודות הכלים לניתוח בעיות וליישום פתרונות בתחומי סטטיסטיקה, הסתברות וחקר ביצועים, חוך שימוש כמחשב. התוכניות מאפשרות לתלמיד לבחור בהדגשה הרצויה לו — עיונית או יישומית — ובמסלול המתאים לו, חד-חוגי או דו-חוגי.

תוכניות הלימודים

לחוג תוכניות לימודים במסגרת הפאקולטה למדעי החברה, הפאקולטה למדעים מדויקים והפאקולטה למדעי הרוח. ארבע תוכניות הלימודים במסגרת הפאקולטה למדעי החברה מפורטות בהמשך. שתי תוכניות הלימודים במסגרת בית הספר למדעי המחשבה (אגד הסתברות וסטטיסטיקה ואגד חקר-ביצועים) מפורטות בידיעון הפאקולטה למדעים-מדויקים. תוכנית למדעים נוספת במסגרת הפאקולטה למדעי הרוח (תוכנית דו-חוגית בהדגשה מתימטית) מפורטת אף היא בהמשך. כמו כן מציע החוג חטיבות בסטטיסטיקה, המפורטות בפרק החטיבות בידיעון זה.

תוכניות הלימודים בפאקולטה למדעי החברה

- א. תוכנית חד-חוגית ל"בוגר בסטטיסטיקה" בהדגשה מתימטית
תוכנית זו, המבוססת על לימודי שנה א' של בית הספר למדעי המחשבה, מדגישה את היסודות המתימטיים של סטטיסטיקה וחקר ביצועים. בתוכנית משולבים לימודי חטיבה כאחד המדעים האמפיריים בהם משתמשים בסטטיסטיקה, ביניהם חטיבה במדעי המחשב.
- ב. תוכנית חד-חוגית ל"בוגר בסטטיסטיקה בשילוב מדעי החברה"
תוכנית זו, המבוססת על לימודי שנה א' המשותפת בפאקולטה למדעי החברה מפתחה ומבססת את הכלים היישומיים הבסיסיים של סטטיסטיקה וחקר-ביצועים. בתוכנית משולבים לימודי חטיבה (כגון חטיבה ישומית במדעי המחשב, חטיבה בכלכלה, חטיבה בסוציולוגיה ואתרופולוגיה) ולימודים כלליים.
- ג. תוכנית דו-חוגית ב"סטטיסטיקה יישומית"
תוכנית זו מבוססת על לימודי שנה א' המשותפת בפאקולטה למדעי החברה ומקנה לתלמיד המעוניין בחוג נוסף בפאקולטה למדעי החברה או בפאקולטה אחרת את הירע הבסיסי ביישומי סטטיסטיקה וחקר ביצועים.
- ד. תוכנית דו-חוגית ב"סטטיסטיקה וכלכלה" בהדגשה מתימטית
תוכנית זו מבוססת על לימודי שנה א' בבית הספר למדעי המחשבה ומשום בה דגש על הביסוס המתימטי של סטטיסטיקה וכלכלה. פרט ללימודים בסטטיסטיקה ובכלכלה אין התלמיד בתוכנית זו נדרש ללימודים נוספים בפאקולטה למדעי החברה.

נהלי רישום

- א. תלמיד חדש המעוניין ללמוד בתוכנית החד-חוגית ל"בוגר בסטטיסטיקה" בהדגשה מתימטית יציין "סטטיסטיקה" בטופס הרשמתו ויהיה תלמיד החוג לסטטיסטיקה התל משנת לימודיו הראשונה באוניברסיטה.
- ב. תלמיד המעוניין ללמוד בתוכנית החד-חוגית ל"בוגר בסטטיסטיקה בשילוב מדעי החברה" או בתוכנית הדו-חוגית ב"סטטיסטיקה יישומית" יציין "מדעי החברה" בטופס הרשמתו (תלמיד דו-חוגי, שבתר בחוג שני מחוץ לפאקולטה למדעי החברה, יציין גם את שם החוג השני). תלמיד כזה

הראשונה תלמד שנה א' המשותפת בפאקולטה למדה"ח. על הנאי הקבלה בהמשך.

ינין בחוכניה הדו-חוגית "סטטיסטיקה וכלכלה בהדגשה מתימטית" יציין פס הרשמתו ויהיה תלמיד החוג לסטטיסטיקה החל משנת לימודיו הראשונה זנאי הקבלה לחוכנית זו ראה בהמשך.

למדעי המתימטיקה, המעוניין לעבור לחוג לסטטיסטיקה ללימודים במסגרת סטטיסטיקה" בהדגשה מתימטית, רשאי לעשות זאת ובלבד שלא צבר מספר פסקה לימודים בחוג לסטטיסטיקה. על תלמיד כזה להוועץ ביועץ החוג זר מכן להרשם לחוג לסטטיסטיקה באמצעות משרד הרישום.

תוכנית חד-חוגית ל"בוגר בסטטיסטיקה" בהדגשה מתימטית

תוכנית זו מיועדת לתלמידים המעוניינים בלימודי הסטטיסטיקה בהדגשה מתימטית. תלמידים הלומדים בתוכנית זו הינם תלמידי החוג לסטטיסטיקה החל משנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה והם רוכשים את ההכנה המתימטית ללימודיהם במסגרת שנה א' של ביח הספר למדעי המתימטיקה. להלן פירוט הלימודים וחלוקה סמסטריאלית מצעת.

מירוט הלימודים (סה"כ 111 ש"ס)

הכנה מתימטית (33 ש"ס)

ש"ס דרישות מוקדמות

	3 + 4
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	3 + 4
	3 + 4
אלגברה לינארית 1	2 + 4
חשבון דיפ' ואינט' 2, אלג' לינארית 1	3
אנליזה מתימטית 1	3

1. חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1
2. חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2
3. אלגברה לינארית 1
4. אלגברה לינארית 2
5. אנליזה מתימטית 1
6. אנליזה מתימטית 2

לימודים מעשיים במדעי המחשב (11 ש"ס)

1 + 3	חש' דיפ' ואינט' 1, אלגברה לינארית 1
2	מבוא למדעי המחשב, הסתברות והסקה סטט' 2
3	בו זמנית: מערכות מחשב וסימולציה
2	מבוא למדעי המחשב; בו זמנית: מבוא לחק"ב

7. מבוא למדעי המחשב
8. מערכות מחשב בסטטיסטיקה
9. תכנות סטטיסטי
10. מערכות מחשב בחקר ביצועים

לימודי הסתברות וסטטיסטיקה (24 ש"ס)

2 + 3	בו זמנית: חשבון דיפ' ואינט' 1
2 + 3	חשבון דיפ' ואינט' 1, מבוא להסתברות
2 + 3	הסתברות והסקה סטט' 1, אלגברה לינארית 1
	בו זמנית: חשבון דיפ' ואינט' 2
3	הסתברות והסקה סטט' 2
3	בו זמנית: הסתברות והסקה סטטיסטית 2
3	הסתברות והסקה סטט' 1, אנליזה מתימטית 1

11. מבוא להסתברות
12. הסתברות והסקה סטט' 1
13. הסתברות והסקה סטט' 2
14. מדלים לינאריים סטט'
15. גיהוח שונות
16. מבוא לחהליכים סטוכסטיים

¹ הקורס לא יינתן בתשמ"ב. על התלמידים לבחור קורס אחר באישור זיועץ.

		לימודי חקר ביצועים (7 ש"ס)
1 + 3	אלגברה לינארית 1, בו זמנית: הסתברות והסקה סטט' 1.	17. חקר ביצועים 1
3	חקר ביצועים 1	18. תכנות לינארי

		סמינרים ופרויקטים (4 ש"ס)
2	נחוז שונות	19. סמינר בסטטיסטיקה
2	בו זמנית: מערכות מחשב כחק"ב. תכנות לינארי.	או סמינר בחקר ביצועים
2	הסתברות והסקה סטט' 2, בו זמנית: מבוא לתהליכים סטוכסטיים.	או סמינר בהסתברות
2	בהתייעצות עם המורה	20. פרויקט בסטט' ישומית
2	בהתייעצות עם המורה.	או פרויקט בחקר ביצועים

		לימודי בחירה בחוג לסטט' (12 ש"ס)
	דרישות ספציפיות לקורסים.	24-21. 4 קורסים שונים

		לימודי חטיבה (20 ש"ס)
20	דרישות ספציפיות ללימחים אלה	תוכנית מאושרת באחד המרעים האמפיריים בו משתמשים בסטט'

קיימות חטיבות במדעי המחשב, בכלכלה, בכיולוגיה, בפסיכולוגיה, בטוציולוגיה ואנחרופולוגיה, במדע המדינה, בלימודי עבודה, בניהול ובעבודה סוציאלית. תלמידי המעונין בחטיבה אחרת יפנה אל יועץ החוג לסטטיסטיקה לשם קבלת אישור.

חלוקה סמסטריואלית מוצעת

ש"ס	סמסטר ב' (20 ש"ס)	ש"ס	סמסטר א' (19 ש"ס)
7	1. חש' דיפ' ואינט' 2	7	1. חשבון דיפ' ואינט' 1
6	2. אלגברה לינארית 2	7	2. אלגברה לינארית 1
5	3. הסתברות והסקה סטט' 1	5	3. מבוא להסתברות
2	4. לימודי חטיבה		

ש"ס	סמסטר ד' (17 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ג' (22 ש"ס)
3	1. אנליזה מתמ' 2	3	1. אנליזה מתמ' 1
3	2. תכנות לינארי	5	2. הסתברות והסקה סטט' 2
2	3. מערכות מחשב כחק"ב	4	3. מבוא למדעי המחשב
3	4. לימודי בחירה בחוג	4	4. חקר ביצועים 1
6	5. לימודי חטיבה	6	5. לימודי חטיבה

ש"ס	סמסטר ו' (16 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ה' (17 ש"ס)
2	1. סמינר	2	1. מערכות מחשב בסטט'
2	2. פרויקט	3	2. תכנות סטטיסטי
6	3. לימודי בחירה בחוג	3	3. ניתוח שונות
6	4. לימודי חטיבה	3	4. מבוא לתהליכים סטוכסטיים
		3	5. מדלים לינאריים סטט'
		3	6. לימודי בחירה בחוג

ציון הגמר יחושב כממוצע המשוקלל של הציון בחוג לסטטיסטיקה (82%) והציון בלימודי החטיבה (18%). הציון בחוג לסטטיסטיקה יהיה שקולל הציונים של כל הקורסים בחוכנית לעיל (למעט חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2, מבוא להסתברות ואלגברה לינארית 1 ו-2). משקל כל קורס שווה למספר שעות הלימוד שלו. כולל שעות התרגיל.

תכנית חד-חוגית ל"בוגר בסטטיסטיקה בשילוב מדעי החברה"

חוכנית זו מיועדת לתלמידים אשר התקבלו לפאקולטה למדעי החברה, למדו ליסודי שנה א' המשותפת ומעוניינים ללמוד בחוג לסטטיסטיקה במסגרת חד-חוגית. תלמידים אלו ישלבו בלימודיהם לימודי חטיבה ולימודים כלליים.

תנאי הקבלה

1. ציון 70 לפחות במבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב'
2. ציון "מספיק" לפחות בקורסים: מתמטיקה למדה"ח א' + ב' (או מתמטיקה מתקדמת למדה"ח) ומבוא למחשבים.

להלן פירוט הלימודים וחלוקה סמסטריאלית מוצעת

פירוט הלימודים (סה"כ 94-96 ש"ס)

הכנה מהמטית (17-19 ש"ס)

ש"ס דרישות מוקדמות

ש"ס	דרישות מוקדמות
8	מתמטיקה למדה"ח א' + ב'
6	או מתמטיקה מתקדמת למדה"ח
3	מבוא למחשבים (בחוג לכלכלה)
3	מתמטיקה למדה"ח א'
4	השלמות לקולוס (בחוג לכלכלה)
4	מתמטיקה למדה"ח א' + ב'
4	אלגברה למדה"ח (בחוג לכלכלה)
4	מתמטיקה למדה"ח א' + ב'

לימודי הסתברות וסטט' (25 ש"ס)

1 + 2	מבוא לסטט' למדה"ח א'
1 + 2	מבוא לסטט' למדה"ח ב'
3	רגרסיה
3	ניתוח שונות
3	הסתברות ²
2 + 4	תיאוריה סטט' ²
1 + 3	מבוא לתהליכים סטוכסטיים
3	או מודלים לינאריים סטט'
3	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב', השלמות לקולוס
3	הסתברות, אלגברה למדה"ח
3	תיאוריה סטט', אלגברה למדה"ח

לימודי חקר ביצועים (6 ש"ס)

1 + 3	השלמות לקולוס	12. מבוא לחקר ביצועים
2	מבוא לחקר ביצועים	13. מערכות מחשב בחקר ביצועים

² את פוטי הקורס ראה ברשימת השיעורים של החטיבה בסטטיסטיקה.

סמינרים ופרויקטים (4 ש"ס)

בהתאם לנושא הסמינר	2	14. סמינר
בהתייעצות עם המורה	2	15. פרויקט

לימודי בחירה בחוג לסטט' (18 ש"ס)

דרישות ספציפיות לקורסים	18	16-21. 6 קורסים שונים (ראה רשימת קורסי הבחירה)
-------------------------	----	---

לימודי חטיבה (16 ש"ס)

	16	22. לפי פירוט החטיבות בידיעון זה
--	----	----------------------------------

לימודים כלליים (8 ש"ס)

	8	23. לפי פירוט הלימודים הכלליים בידיעון זה
--	---	--

חלוקה סמסטריאלית מוצעת

ש"ס	סמסטר ב' (10 ש"ס)	ש"ס	סמסטר א' (7 ש"ס) ¹
3	1. מבוא לסטט' למדה"ח ב'	3	1. מבוא לסטט' למדה"ח א'
4	2. מתמטיקה למדה"ח ב'	4	2. מתמטיקה למדה"ח א'
3	3. מבוא למחשבים		
ש"ס	סמסטר ד' (22 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ג' (17 ש"ס)
4	1. אלגברה למדה"ח	4	1. השלמות לקלוקוס
6	2. הסתברות	3	2. ניתוח שונות (או רגרסיה)
3	3. רגרסיה (או ניתוח שונות)	3	3. קורס בחירה בסטט'
3	4. קורס בחירה בסטט'	3	4. קורס בחירה בסטט'
4	5. לימודי חטיבה	4	5. מבוא בחירה
2	6. לימודים כלליים		(מתוכנית שנה א' במדה"ח)
ש"ס	סמסטר ו' (22 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ה' (22 ש"ס)
3	1. מודלים לינארים סטט' או מבוא לתהליכים סטוכסטיים	4	1. תיאוריה סטט'
2	2. מערכות מחשב בחק"ב	4	2. מבוא לחקר ביצועים
2	3. סמינר	2	3. פרויקט
6	4. לימודי חטיבה	3	4. קורס בחירה בסטט'
6	5. לימודים כלליים	6	5. לימודי חטיבה
3	6. קורס בחירה בסטט'	3	6. קורס בחירה בסטט'

¹ בנוסף לקורסים המפורטים, על התלמיד להשלים את חובותיו במסגרת שנה א' המשותפת, כלומר ללמוד משלושת התחומים כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומדע המדינה ארבעה מבואות, לפחות מבוא אחד מכל תחום (ראה פרק שנה א' המשותפת).

ציון הגמר

ציון הגמר של תלמיד בתוכנית זו יהיה הממוצע המשוקלל של ציוני בחוג לסטטיסטיקה (75%) ציוני בלימודי החטיבה (15%) וציוני בלימודים כלליים (10%). הציון בחוג לסטטיסטיקה יהיה שקול כל הציונים בתוכנית לעיל למעט לימודי שנה א', לימודי החטיבה והלימודים הכלליים. משקל כל קורס יהיה כמספר שעות ההוראה בו כאשר שעות התרגיל נלקחות בחשבון.

הערות

1. כחטיבה יוכל התלמיד לבחור באחת מהחטיבות המוצעות לתלמידי התוכנית החד-חוגית בפאקולטה למדע החברה (ראה בפרק החטיבות בידיעון זה), פרט לחטיבות במתמטיקה ובסטטיסטיקה.
2. על התלמיד לבחור לימודים כלליים (ראה פרק לימודים כלליים בידיעון זה) בהקף של 8 ש"ס בנוסף למבוא הבחירה שבתוכנית שנה א' המשותפת. אין התלמיד רשאי ללמוד קורסים של בית הספר למדעי המחשבה במסגרת הלימודים הכלליים.

תוכנית דו-חוגית ב"סטטיסטיקה יישומית"

תוכנית זו מיועדת לתלמידים אשר התקבלו לפאקולטה למדעי החברה, סיימו את לימודי שנה א' המשותפת ומעוניינים ללמוד סטטיסטיקה יישומית וחוג נוסף בפאקולטה למדעי החברה. כמו-כן ניתן ללמוד בתוכנית זו בצירוף עם חוג נוסף בפאקולטה אחרת. צירופים לדוגמא הינם סטטיסטיקה-תשבונאות וסטטיסטיקה-גיאוגרפיה. ביחס לצירופים אלה ראה הערות בסוף פרק זה.

תנאי חקבלה

1. ציון 70 לפחות במבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב'
  2. ציון "מספיק" לפחות בקורסים: מתמטיקה למדה"ח א' + ב' (או מתמטיקה מתקדמת למדה"ח) ומבוא למחשבים.
- להלן פירוט הלימודים וחלוקה סמסטריאלית מוצעת.

פירוט הלימודים (סה"כ 57-59 ש"ס)

הכנה מתמטית (13-15 ש"ס)

ש"ס	דרישות מוקדמות	
8		1. מתמטיקה למדה"ח א' + ב'
6		או מתמ' מתקדמת למדה"ח
3	מתמטיקה למדה"ח א'	2. מבוא למחשבים (בחוג לכלכלה)
4	מתמטיקה למדה"ח א' + ב'	3. השלמות לקולוס (בחוג לכלכלה)

לימודי הסתברות וסטטיסטיקה (22 ש"ס)

מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב'	4	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב'	3 + 3
הסתברות ²	5	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב', השלמות לקקולוס	2 + 4
חיאוריה סטט ²	6	הסתברות	1 + 3
רגרסיה	7	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב'	3
ניתוח שונות	8	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב'	3

לימודי חקר ביצועים (6 ש"ס)

מבוא לחקר ביצועים	9	השלמות לקקולוס	1 + 3
מערכות מחשב בחק"ב	10	מבוא לחקר ביצועים, מבוא למחשבים	2

סמינרים ופרויקטים (4 ש"ס)

סמינר בסטט'	11	בהתאם לנושא הסמינר	2
פרויקט בסטט'	12	בהחיעצות עם המורה	2

לימודי בחירה בהוג לסטט' (12 ש"ס)

4 קורסים שונים	13-16	דרישות ספציפיות לקורסים	12
טרשימת שיעורי הבחירה			
(מהם לפחות שנים יישומיים)			

תלוקה מסטריאלית מוצעת

ש"ס	מסטר א' (7 ש"ס) ¹	ש"ס	מסטר ב' (10 ש"ס) ¹	ש"ס
3	1. מבוא לסטט' א' למדה"ח	3	1. מבוא לסטט' ב' למדה"ח	3
4	2. מתמטיקה למדה"ח א'	4	2. מתימטיקה למדה"ח ב'	4
3			3. מבוא למחשבים	3
מסטר ג' (10 ש"ס)				
6	1. השלמות לקקולוס	4	1. הסתברות	6
3	2. ניתוח שונות (או רגרסיה)	3	2. רגרסיה (או ניתוח שונות)	3
3	3. קורס בחירה בסטט'	3	3. קורס בחירה בסטט'	3
מסטר ה' (9 ש"ס)				
4	1. פרויקט	2	1. חיאוריה סטטיסטית	4
2	2. מבוא לחקר ביצועים	4	2. סמינר	2
2	3. קורס בחירה בסטט'	3	3. מערכות מחשב בחק"ב	2
3			4. קורס בחירה בסטט'	3

¹ בנוסף לקורסים המפורטים על התלמיד להשלים בשנה א' את חובותיו כתלמיד שנה א' המשותפת במסלול הדו-חוגי (ראה פרק "מסלולי לימודים", סעיף "מבנה המסלול הדו-חוגי").

² אח פרטי הקורס ראה ברשימת הקורסים של התטיבה בסטטיסטיקה.

ציון הגמר

ציון הגמר של התלמיד בתוכנית זו יהיה הממוצע המשוקלל של ציוניו בסטטיסטיקה (50%) וציונו בחוג הנוסף (50%). ציונו בסטטיסטיקה יהיה שקלול ציוניו בכל הקורסים שלמד לפי החלוקה המוצעת לעיל מסמטר ג' ואילך. משקל כל קורס יהיה כמספר שעות ההוראה בקורס, כולל שעות הרגיל.

הערות

1. תלמיד מדעי החברה יוכל להתקבל לתוכנית זו רק לאחר סיום חובותיו במסגרת שנה א' המשותפת כמפורט בתנאי הקבלה.
2. תלמידי החוג לחשבונאות הלומדים במסגרת תוכנית זו סטטיסטיקה-חשבונאות ילמדו "מבוא לעיבוד נתונים" בפאקולטה לניהול במקום "מבוא למחשבים" בחוג לכלכלה. תלמידים אלה יהיו פטורים מקורס בחירה אחד בחוג לסטטיסטיקה וילמדו את החצי הסטטיסטי של הקורס "שיטות כמותיות" הניתן במסגרת החוג לחשבונאות.
3. תלמידי החוג לגיאוגרפיה הלומדים במסגרת תוכנית זו סטטיסטיקה-גיאוגרפיה ילמדו "מבוא לתכנות מחשבים" ולשמש בקבצי תוכנה "בָּחוּג לגיאוגרפיה במקום "מבוא למחשבים" בחוג לכלכלה. במקום "מבוא לסטטיסטיקה למדה" ח א' + ב'" ילמדו "מבוא לסטטיסטיקה לגיאוגרפיה" הניתן בחוג לגיאוגרפיה וכן יהיו חייבים בלמוד הקורס "מערכות מחשב בסטטיסטיקה" אותו מומלץ לקחת כסמטר ה' ללימודיהם. תלמידי גיאוגרפיה פטורים מחיובות תלמידי שנה א' המשותפת בפאקולטה למדעי החברה.

תוכנית דו-חוגית ב"סטטיסטיקה וכלכלה" בהדגשה מתימטית

התוכנית זו מיועדת לתלמידים המעוניינים בביסוס המתימטי של סטטיסטיקה וכלכלה. התלמידים הלומדים בתוכנית זו הינם תלמידי החוג לסטטיסטיקה החל משנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. בשנת הלימודים הראשונה נרכשת ההכשרה המתימטית במסגרת שנה א' של בית הספר למדעי המתימטיקה וכן נלמדים הקורסים מבוא לכלכלה א' ו-ב'. על תלמיד המבקש ללמוד בתוכנית זו להוועץ ביועץ מיוחד לתוכנית.

תנאי המעבר לשנה ב' בתוכנית זו הם:

1. ציון ממוצע 70 לפחות במבואות לכלכלה א' + ב'
2. ציון ממוצע 70 לפחות בקורסים:
"מבוא להסתברות" ו"הסתברות הסקה סטטיסטית 1".

להלן פירוט הלימודים וחלוקה סמטריאלית מוצעת.

פירוט הלימודים (סה"כ 117 ש"ס)

הכנה מתימטית (33 ש"ס)

ש"ס	דרישות מוקדמות	
3 + 4		1. חשבון דיפרנציאלי ואינט' 1
3 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	2. חשבון דיפ' ואינט' 2
3 + 4		3. אלגברה לינארית 1
2 + 4	אלגברה לינארית 1	4. אלגברה לינארית 2
3	חשבון דיפ' ואינט' 1,	5. אנליזה מתימטית 1
3	אלגברה לינארית 1	
3	אנליזה מתימטית 1	6. אנליזה מתימטית 2

לימודים מעשיים במדעי המחשב (8 ש"ס)

3	מבוא למחשבים (בחוג לכלכלה)	7.
2	מבוא למחשבים, הסתברות והסקה סטט' 2	8.
3	מבוא למחשבים, הסתברות והסקה סטט' 2	9.

לימודי הסתברות וסטט' (21 ש"ס)

2+3	מבוא להסתברות	10.
2+3	מבוא להסתברות, חשבון דיפר' ואינט' 1	11.
2+3	הסתברות והסקה סטט' 1, אלג' ליני' 1	12.
	בו זמנית: חשבון דיפר' ואינט' 2	
3	הסתברות והסקה סטט' 2	13.
3	הסתברות והסקה סטט' 2	14.

לימודי חקר ביצועים (7 ש"ס)

1+3	אלגברה ליני' 1, בו זמנית: הסתברות והסקה סטט' 1	15.
3	חקר ביצועים 1	16.

סמינרים ופרויקט (2 ש"ס)

2	סמינר בסטט' או בכלכלה באישור היועץ	17.
---	------------------------------------	-----

לימודי בחירה בתוג לסטט' (6 ש"ס)

6	כהחיעצות עם המורה דרישות ספציפיות לקורסים	18.
---	---	-----

לימודים בכלכלה (32 ש"ס)

4	מבוא לכלכלה א'	19.
4	מבוא לכלכלה ב'	20.
4	מבוא לכלכלה א' ו-ב'	21.
4	השתתפות בבחינה בחורת המחירים א'	22.
4	מבוא לכלכלה א' ו-ב'	23.
2	השתתפות בבחינות תורת המחירים א' ומאקרו כלכלה א'	24.
2	חשבונאות לכלכלנים	25.
2	תורת המחירים א', מאקרו כלכלה א', השתתפות בבחינות בתורת המחירים ב' ומבוא לאקונומטריקה	26.
2	תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה ב' והשתתפות בבחינה בכלכלת ישראל א'	27.
4	בו זמנית תורת המחירים א' ומבוא למחשבים ומאקרו כלכלה ב'	28.

לימודי בחירה בתוג לכלכלה (6 ש"ס)

6	דרישות ספציפיות לקורסים	29-30.
---	-------------------------	--------

¹ הקורס לא יינתן בחשמ"ב. על התלמידים לבחור קורס אחר באישור היועץ.

עבודה סמינריונית בכלכלה (2 ש"ס)

31. סמינריון או עבודה סמינריונית באישור היועץ	2	כהתיעצות עם המורה
---	---	-------------------

חלוקה סמסטריאלית מוצעת

ש"ס	סמסטר ב' (22 ש"ס)	ש"ס	סמסטר א' (19 ש"ס)
7	1. חשבון דיפ' ואינט' 2	7	1. חשבון דיפ' ואינט' 1
7	2. אלגברה לינארית 1	5	2. מבוא להסתברות
5	3. הסתברות הסקה סטט' 1	4	3. מבוא לכלכלה א'
4	4. מבוא לכלכלה ב'	3	4. מבוא למחשבים (במסגרת החוג לכלכלה)

ש"ס	סמסטר ד' (20 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ג' (19 ש"ס)
4	1. חקר ביצועים 1	3	1. אנליזה מתימטית 1
3	2. ניתוח שונות	5	2. הסתברות והסקה סטט' 2
6	3. אלגברה לינארית 2	4	3. תורת המחירים א'
4	4. תורת המחירים ב'	4	4. סאקרו כלכלה א'
3	5. לימודי בחירה בסטט'	3	5. לימודי בחירה בסטט'

ש"ס	סמסטר ר' (15 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ה' (21 ש"ס)
3	1. אנליזה מתימטית 2	3	1. מודלים לינארים סטט'
4	2. מבוא לאקונוסטריקה	3	2. תכנון לינארי
2	3. כלכלת ישראל ב'	2	3. מערכות מחשב בסטט'
2	4. לימודי בחירה בכלכלה	3	4. תכנון סטטיסטי
2	5. סמינר	2	5. מאקרו כלכלה ב'
2	6. עבודה סמינר' כלכלה	2	6. חשבונאות לכלכלנים
		2	7. כלכלת ישראל א'
		4	8. לימודי בחירה בכלכלה

ציון הגמר

ציון הגמר יהיה הציון המשוקלל של ציון הגמר בסטטיסטיקה (50%) וציון הגמר בכלכלה (50%). ציון הגמר בסטטיסטיקה יהיה שקלול הציונים בכל הקורסים שנלמדו במסגרת סטטיסטיקה בתוכנית לעיל להוציא חשבון דיפרנציאלי 1 ו-2, אלגברה לינארית 1 ו-2 ומבוא להסתברות. המשקל של כל קורס הוא כמספר שעות ההוראה בקורס, כולל שעות התרגיל. ציון הגמר בכלכלה יהיה שקלול הציונים בקורסים לכלכלה לפי המשקלות המפורטות בשקלול ציון הגמר של החוג לכלכלה בידיעון זה.

תוכנית דו-חוגית בהדגשה מתימטית בצרוף חוג ממדעי הרוח

תוכנית זו מיועדת לתלמידי הפאקולטה למדעי הרוח המעוניינים לצרף חוג במדעי הרוח עם ליסודים בסטטיסטיקה בהדגשה מתימטית. תלמידים הלומדים בתוכנית זו הינם תלמידי החוג לסטטיסטיקה והחוג במדעי הרוח בו בחרו החל משנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה והם רוכשים חלק מההכנה המתימטית שלהם במסגרת שנה א' של בית הספר למדעי המתימטיקה. להלן סירוט הלימודים וחלוקה סמסטריאלית מוצעת.

הכנה מהימטית (18 ש"ס)

ש"ס	דרישות מוקדמות		
3 + 4		1.	חשבון דיפ' ואינט' 1
3 + 4	חשבון דיפ' ואינט' 1	2.	חשבון דיפ' ואינט' 2
4		3.	אלגברה למדה"ח

לימודים מעשיים במדעי המחשב (10 ש"ס)

3		4.	מבוא למחשבים כחוג לכלכלה
2	מבוא למחשבים, הסתברות והסקה סטט' 2	5.	מערכות למחשב בסטט'
3	בו זמנית מערכות מחשב וסימולציה	6.	תכנות סטטיסטי
2	מבוא למחשבים, בו זמנית סבוא לחק"ב	7.	מערכות מחשב בחקר ביצועים

לימודי הסתברות וסטטיסטיקה (21 ש"ס)

2 + 3		8.	מבוא להסתברות
2 + 3	מבוא להסתברות, בו זמנית חשבון דיפ' ואינט' 2	9.	הסתברות והסקה סטטיסטית 1
2 + 3	הסתברות והסקה סטט' 1, אלגברה למדה"ח	10.	הסתברות והסקה סטט' 2
3	הסתברות והסקה סטט' 2	11.	ניתוח שונות
3	הסתברות והסקה סטט' 2	12.	מודלים לינאריים סטטיסטיים

לימודי חקר ביצועים (4 ש"ס)

1 + 3	אלגברה למדה"ח, בו זמנית הסתברות והסקה סטט' 1	13.	חקר ביצועים 1
-------	--	-----	---------------

סמינר ופרויקט (4 ש"ס)

2	בהתייעצות עם המורה	14.	סמינר
2	בהתייעצות עם המורה	15.	פרויקט

לימודי בחירה בסטט' (6 ש"ס)

6	דרישות ספציפיות לקורסים	16-17.	2. קורסי בחירה מרשימת קורסי הבחירה בסטט'.
---	-------------------------	--------	---

חלוקה סמסטריאלית מוצעת

ש"ס	סמסטר ב' (15 ש"ס)	ש"ס	סמסטר א' (12 ש"ס)
7	1. חש' דיפרי' ואינ' 2	7	1. חש' דיפרי' ואינ' 1
3	2. מבוא למחשבים (כחוג לכלכלה)	5	2. מבוא להסתברות
5	3. הסתברות והסקה סטט' 1		
ש"ס	סמסטר ד' (9 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ג' (9 ש"ס)
4	1. חקר ביצועים 1	4	1. אלגברה למדה"ח
2	2. מערכות מחשב בחק"ב	5	2. הסתברות והסקה סטט' 2
3	3. לימודי בחירה בסטט'		

ש"ס	סמסטר ה' (13 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ו' (5 ש"ס)	ש"ס
2	1. ניתוח שונוח	3	1. פרויקט	2
3	2. מודלים לינארים סטט'	3	2. לימודי בחירה	3
	3. מערכות מחשב בסטט'	2		2
	4. תכנות סטטיסטי	3		3
	5. סמינר	2		2

ציון הנמר

ציון הנמר יחושב כמוצע המשוקלל של הציון בתוג לסטטיסטיקה (50%) והציון בחוג למדעי הרוח (50%). הציון בחוג לסטטיסטיקה יהיה שקלול הציונים של כל הקורסים בתוכניה לעיל (למעט חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2, מבוא להסתברות, אלגברה למדה"ח ומבוא למחשבים) כאשר משקל כל קורס שווה למספר שעות ההוראה שלו, כולל שעות התרגיל.

החוג לסטטיסטיקה

תואר ראשון

תוכני השיעורים

קורסי חובה

מבוא להסתברות

הקדמה. מרחבי ההסתברות. אלגברה של קבוצות. קומבינטוריקה. הסתברות כותנית, אי תלות. כללי שרשרת. הסתברות שלמה. חוק ביז. משתנים מקריים. תוחלת. שונות. התפלגויות בדידות: בינומית, פואסונית, גיאומטרית, אחידה, אי שוויון צ'בישב, חוק המספרים הגדולים, התפלגות משותפת. התפלגויות מותנות. מהאם.

הסתברות והסקה סטטיסטית 1

הכללת המושגים שנלמדו במבוא להסתברות למודלים לא בדידים. התפלגות רב נורמלית וכמה מגורדותיה, X^2 , F , t . משפט הגבול המרכזי. מושגי יסוד בהסקה סטטיסטית.

הסתברות והסקה סטטיסטית 2

התפלגות רב נורמלית X^2 , t , F . השערות ורווחי סמך. אומרים חסרי הטיה ובעלי שונות מינימלית. סטטיסטי מספיק, משפט ראובלקוול, חסם קרמר-ראו לשונות האומד, פתרון ביאס לכ-חירה בין שתי התפלגויות. הלמה של ניימן-פירסון. התכנסות בהתפלגות, בהסתברות וכמעט תמיד. הלמה של בורל-קנטלי והחוק החזק של המספרים הגדולים למשתנים חסומים.

מודלים לינאריים סטטיסטיים

התפלגות הרב-נומלית — משפטי יסוד. המודל הליניארי, אומדי ריבועים פחותים ונראות מבסימלית. משפט גאוס-מרקוב. התפלגות של תבניות ריבועיות, מבחנים על קומבינציות ליניאריות של פרמטרים, שימושים שונים.

אנליזה מתימטית 1

משטחים מסדר 2 במרחב תלת-ממדי. פונקציות ממשיות בכמה משתנים ממשיים. רציפות, נגזרת חלקית. פיתוח טילור. ערכים קיצוניים. תבניות ריבועיות, שיטת לגרנז'. נגזרת של פונקציה מורכבת וסתומה. נגזרת לפי כיוון; גרדיאנט. דיפרנציאל. משיק ונורמל מישור משיק. אינטגרל כפול. מעבר לקואורדינטות קטביות. מעבר כללי. יאקוביאן. אינטגרל משולש לקואורדינטות כדוריות וגליליות. אינטגרל קווי ועל משטח. אורך, שטח ונפח. מרכז כובד.

אנליזה מתימטית 2

פונקציות מרוכבות; טורים, פונקציות אלמנטריות; גזירה; פונקציות הולומורפיות; אינטגרציה; משפטי קושי; טורי ולורן אפסים ונקודות סינגולריות; שימושים. משוואות דיפרנציאליות רגילות; משוואות מסדר ראשון; משפטי קיום ויחידות; שיטת אוילר ושיטת הטורים; משוואות ליניאריות מסדר כלשהוא; משוואות ליניאריות עם מקדמים קבועים; טרנספורמציות של פוריה ולפלס; שימוש במשוואות דיפרנציאליות.

ניתוח שונות

מושגי יסוד: יחידת ניסוי, רנדומיזציה, שונות ניסויית, blocking; ניתוח זוג מדגמים: מזווג, בלתי מזווג; ניתוח שונות חד כווני: מדלים קבועים ומקריים, קונטרסטים, פרוק אורתוגונאלי, השוואת מרוכבות, השוואת השונות; ניתוח שונות דו כווני: מדלים קבועים מקריים ומעורבים, אינטראקציה, מודל עם תצפית יחידה בכל תא, טרנספורמציות מייצבות שונות; בלוקים באקראי; תצפיות זוגיות; ניתוח קוואריאנס; כללים להצגת טבלות ניתוח שונות רב כווני במדלים השונים.

גרסיה

גרסיה עם משתנה בלתי חלוי יחיד: בדיקת השערות על המקדמים, רווח סמך לתחזיות, בדיקת טיב התאמה המדל, בדיקת שאריות, outliers, Observations high leverage and influential, חכנון ערני המשתנה הבלתי חלוי, גרסיה עמידה, טרנספורמציות לשיפור לינאריות ואחדות השונות, השוואת שני קוי גרסיה, גרסיה דרך הראשית; גרסיה עם שני משתנים בלתי חלויים: גרסיה בשלבים, מתאם מרובה וחלקי; גרסיה רב משתנית: מתאם מרובה וחלקי, קריטריונים לבחירת הקבוצה הטובה ביותר של משתנים בלתי חלויים, הכללת מושגים מרגסיה חד דו משתנית; גרסיה עם משתני אינדיקטור: משתני דמי עם שתי רמות, משתני דמי עם יותר רמות; גרסיה לינארית בחלקים או אי רציפה; גרסיה פולינומיאלית.

מבוא לתהליכים סטוכסטיים

שרשרות מרקוב, תהליך פואסון, תהליכי הסתעפות, מהלכים מקריים, תהליכי לידה ומוות, התהליכי מרטינגל.

חקר ביצועים 1

תכנות לינארי — הצגת הבעיה, פתרונות גרפיים, שיטת הסימפלקס, דואליות; בעיות תחבורה והשמה, זרימה ברשתות — זרימה מקסימלית, בעית הדרך הקצרה, בעית הגתיב הקריטי (PERT), תכנות דינמי — עקרון האופטימליות, בעיות הקצאה ובעיות הטענה, בעית המזכירה, תורת המלאי — מדלים דטרמיניסטיים וסטוכסטיים, מדיניות נסוק מלאי, מודל (s,S), תורם-דוגמאות, תהליך פואסון, מודל M/M/1 כהליך לידה ומוות, התפלגות זמני המתנה, תהליכי לידה ומוות כלליים ומודל M/m/s, נוסחה חניצין פולצ'ק למודל M/G/1.

תכנות לינארי

הגדרת הבעיה ומציאת אופיו של הפתרון, שיטת הסימפלקס, הבעיה הדואלית, בעיות הניון, תכנות לינארי פרמטרי, שימושים.

תכנות סטטיסטי

חישובים ואלוגריחמים בתכניות סטטיסטיות, מומנטים לפי ממוצעים ומניי, רבועים פחותים, הפיכת מטריצות, מספרים אקראיים, הדגש יהיה על שיטות חשוב יעילות ועל התכנות המעשי, הדרוש לתכניות סטטיסטיות.

מערכות מחשב בסטטיסטיקה

סטטיסטיקה תיאורית, התפלגויות חד-ורב-מימדיות, מתאם, גרסיה, שמוש במערכות חכנה, BMDP, BMD, SPSS.

מערכות מחשב בחקר ביצועים

מערכות מחשב בתכנות לינארי; תכנות ריבועי; תכנות בשלמים — מערכת — MPOS, שפה סימולציה — GASP.

מבוא לחקר ביצועים (לתלמידי סטטיסטיקה בשילוב מדת"ח)

תכנות לינארי — הצנת הבעיה, פתרונות גרפיים, שיטת הסימפלקס, דואליות; בעיות החבורה והשמה. זרימה ברשתות — זרימה מכסימלית, בעיה הדרך הקצרה, בעיה הנתוב הקריטי (PERT). תכנות דינמי — עקרון האופטימליות, בעיות הקצאה ובעיות הטענה, בעיה המוכירה. תורת המלאי — מחלים דטרמיניסטיים וסטוכסטיים, מדיניות ניפוק מלאי, מודל (s.S). תורים — דוגמאות, תהליך פואסון, מודל M/M/1 כתהליך לידה ומוות, התפלגות זמני המתנה, תהליכי לידה ומוות כלליים ומודל M/M/s, נוסחת חינוצין פילצ'ק למודל M/G/1.

קורסי בחירה

כלכלה מתמטית א

תורת Arrow Debreu; צרכנים, יחסי עדיפות; יצרנים; כלכלת הליפין (שווקים); שווי משקל בכיוונים סופיים.

תורת המשחקים א'

משחקים אי שיתופיים בצורה איטרטיבית ובצורה אקסטנסיובית. משפט המינימקס, נקודות שווי משקל במשחקי ת שחקנים.

גנטיקה מתמטית א'

מושגי יסוד מן הגנטיקה; הכוחות הפועלים לשינוי הרכבה של אוכלוסיה טבעית; הצגתם וחקירתם בטרנספורמציות מסימפלקס הטיפוסים אל עצמו; בעיה אסימפטוטית של התכנסות לנקודות השבת של המערכת; יציבות; אי יציבות ותחומי אטרקציה של נקודות שבת. מערכת דיפולאידית עם לוקוס יחיד חיווג מיקרי; חוק פישר, עליית הפיטנס ותנאים לקיום פולימורפיזם; מערכת שני לוקוסים עם רקומבינציה.

תורת המשחקים ב'

משחקים שיתופיים עם וכלי תשלומי צד.

תורת המלאי והאגירה

מערכות מלאי דטרמיניסטיות — תאור ואופטימיזציה. מחלים סטוכסטיים של מלאי. שימוש בתכנות דינמי לניתוח ואופטימיזציה של מערכות מלאי. מאגר סופי עם כניסות מקריות. תורת R/S.

תכנון ניסויים

1. הקצאה לתבניות יצריות אקראיות בהשוואה שתי התפלגויות.
2. ניסוי חד-כווני — תכנון וניתוח.
3. ניסויים בתבניות עם אקראיות ולוחות דרכוונים.
4. הקצאה לתבניות עם יותר מכון אחד (רבע לאטיני, וכו').
5. תבניות לא שלמות.
6. תבניות מכפלתיות עם שתי רמות — ותבניות עם חלקי מכפלה.
7. משטחי תגובה.

פרוסמיני בסטטיסטיקה

קריאה והצגה של נושאים מתקדמים בשטחים השונים של הנושא.

שיטות א-פרמטריות

שיטות א-פרמטריות המבוססות על דרגות, לפי פרקים 1-7 בספרו של להמן.

תורת האינפורמציה

מידה של אינפורמציה, אנטרופיה של משתנה מקרי בדיד. אנטרופיה של מקור אינפורמציה, תהליך מקרי סטציונרי. ערוץ חסר זכרון בלי ועם רעש. משפט — Shannon-McMillen. קיבול ערוצים עם מצבים.

חקר ביצועים 2

תהליכי החלטה מרקוביים ושימושיהם. אמינות. סדרור ותזמון. בעיות מיקום במרחב אויכלידי ובעיות מיקום על רשתות. חכנות לתימטי — קמירות, תנאים הכרחיים ומספיקים לאופטימיזציה, בעיות מאולצות ואלגוריתמים למציאת האופטימום.

ניתוח לוחות שכיחות

לוחות דו-מימדיים ורב-מימדיים. התאמת מודל לוג ליניארי; מבחן להתאמת המודל, אומדני נראות מכסימלית לפרמטרים, מדדי קשר וקורלציה, נתוח טבלאות 2×2 והשוואה בין נראות מכסימלית ורבעים פחותים משוקללים.

תורת הדגימה

דגימה מאוכלוסיות סופיות. דגימה פשוטה, דגימה בשכבות, דגימת אשכולות עם הסתברויות שוות ולא שוות, דגימה סיסטמטית, דגימה בשלבים. פנלים. שימושים אנליטיים.

סדרות עתיות

השתנות של סדרות עתיות: נטיה, עונתיות, מחזוריות, חלות סדרתית, מקריות; שיטות לטיפול בנטיה ובעונתיות, סדרות סטציונאריות ומבחנים למקריות; מדלים הסתברותיים לסדרות עתיות; תהליך סטוכאסטי סטציונארי, טטאציונאריות מסדר שני, אוטוקורלציה; משפחת ARMA; אמידה בחחום הזמנים; אמידת פונקציה האוטוקורלציה והתאמת מודלים ממשפחת ARMA; חיזוי: אכסטרוולציה של הנטיה, החלקה מעריכית, חיזוי בשיטות Holt Winters ו-Box Jenkins; מערכות לינאריות: פונקציה ה-impulse response, מדלים פסיקליים, תהליכים לא גאוסיים.

ביקורת איכות

תוכניות לדגימת קבלה לפי תכונות או לפי משתנים; מרגם יחיד, דגימה דו שלבית, דגימה סדרתית; תוכניות לדגימת קבלה עם תיקונים; עקומות בקרה.

סמינרים

חקר ביצועים — סטטיסטיקה — הסתברות

קריאה והצגה של נושאים מתקדמים בשטחים השונים של הנושא.

פרוייקט בסטטיסטיקה

פחרון בעיה מעשית בעזרת שיטות סטטיסטיות. הפרוייקט כולל איסוף נתונים ועיבודם.

פרוייקט בחקר ביצועים

פחרון בעיה מעשית בעזרת שיטות חקר ביצועים, הפרוייקט כולל איסוף נתונים ועיבודם על מנת להגיע לפתרון.

החוג לסטטיסטיקה

תואר שני

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני באים להעמיק ולהרחיב את ידיעותיו של התלמיד בתחומים: הסתברות, סטטיסטיקה עיונית ויישומית, חקר ביצועים, כלכלה מתימטית וכיולוגיה מתימטית ולהכשירו לקראת עבודה מעשית ולקראת עבודה מדעית עצמאית.

תנאי הקבלה

תלמיד, שכיים אח לימודיו לתואר בוגר בציון של 75 ומעלה, רשאי להגיש את מועמדותו ללמוד מוסמך, בכל אחד מן המסלולים נדרשות ידיעות קודמות. תלמיד, שחסרות לו ידיעות קודמות הנרשמות במסלול שבו הוא מבקש ללמוד, ידרש להשלימן בשנת לימודיו הראשונה.

מסלולי לימודים

קיימים ארבעה מסלולי לימוד: מסלול בסטטיסטיקה עיונית והסתברות, מסלול בסטטיסטיקה יישומית, מסלול בחקר ביצועים ומסלול בחקר ביצועים וכלכלה.

חובות התלמיד

- א. מינימום של 31 שעות סמסטריאליות (כולל לפחות סמינר אחד). תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס שלמד במסגרת התואר הראשון.
- ב. עבודת מוסמך שתהיה סיכום נושא נתון בעזרה המאפשרת פיתוחו ו/או פתרון בעיה פרטית שאינה נמצאת בספרות (מעין תרגיל מורחב) ו/או הצגת בעיה מחקרית ופתרונה.
- ג. תלמיד חייב להרצות על עבודת הגמר במסגרת סמינר מוסמכים או קולוקויום חוגי או מסלולי.
- ד. תלמיד חייב לסיים את לימודיו תוך ארבע שנים.

ייעוץ ותקנות

- א. החוג מפרסם מדי שנה את רשימת היועצים למסלולים השונים. כל תלמיד חייב לקבל מדי סמסטר את אישור היועץ לחוכנית לימודיו ולהגישה למזכירות החוג לא יאוחר משלושה שבועות מתחילת הסמסטר.
- ב. תלמיד רשאי להרציע על הפסקת לימודיו בקורס מסויים (חובה או בחירה) תוך שלושה שבועות מתחילת הסמסטר בו החל להשתתף בקורס. תלמיד שלא עשה כן יהיה חייב להבחן בקורס. תלמיד, שנרשם לקורס ולא הודיע על הפסקת לימודיו בו במועד, יהיה חייב לעמוד בכל חובות הקורס, כולל בחינה. (ראה פרק "תקנון", סעיף "רישום לקורסים").
- ג. תלמיד, אשר השתתף בקורסים מעבר למכסה הדרושה בלימודי התואר, ישא באחריות לקורסים אלה. הציונים שיקבל יובאו בחשבון בקביעת ציון הגמר.
- ד. תלמיד לתואר חייב לשמור על ממוצע ציונים של 70 לפחות בכל סמסטר, תלמיד אשר לא עמד בדרישה זו במשך שני סמסטרים רצופים, יופסקו לימודיו בחוג.

קולוקויום

החוג מקיים קולוקויום שבועי, בו מדווחים מורי החוג ותלמידיו או אורחים שהוזמנו על תוצאות מאקרים. תלמיד מוסמך נדרשים להשתתף בקולוקויום החל משנת למדיהם השניה.

ציון גמר

ציון הגמר ייקבע על-ידי ועדה בת שלושה מורים או מומחים, שתמונה ע"י ועדת לימודי המשך של החוג, לצורך הערכת השגיו תלמיד לפי עבודת הגמר, לפי הצלחתו. בכתיבת הגמר ולפי ציוניו בקורסים. לצורך זה תפגש הועדה עם התלמיד לבחינת גמר. בכתיבת הגמר יחבקש התלמיד להרצות על עבודת הגמר ולהוכיח את הבגרות המדעית שרכש בנושאים הקרובים לנושא העבודה. המנחה יודיע לתלמיד בעל-פה מה הם הנושאים עליהם יבתן בבחינת הגמר (אישור הנושאים ייעשה על-ידי ועדת לימודי המשך של החוג).

מסלול חקר ביצועים בלימודי תואר שני בחוג לסטטיסטיקה

מטרת הלימודים

הלימודים במסלול חקר ביצועים לתואר שני בתוג לסטטיסטיקה מקנים לתלמיד ידע והתמחות בתחומים השונים של חקר ביצועים, מכשירים אותו לפתרון בעיות מעשיות ונותנים לו יכולת לפתח כלים אנליטיים חדשים. כמו כן מכשירה התכנית את התלמידים לקראת עבודה מדעית עצמאית ולקראת לימודים לתואר שלישי.
הקורסים המוצעים ע"י החוג בטסגרת המסלול זה נתלקים לקורסים עיוניים ולקורסים בעלי אופי יישומי. התכנית בעיקרה היא בעלת אופי עיוני.

תנאי החבלה

רשאי להגיש מועמדותו לתלמיד שסיים את לימודיו לתואר ראשון בציון 75 ומעלה.
נדרשת ידיעה מוקדמת של המקצועות הבאים: הסתברות והסקה סטטיסטית 1 ו-2 (או תורת ההסתברות ותיאוריה סטטיסטית). מבוא למדעי המחשב, חקר ביצועים 1, מבוא לתהליכים סטוכסטיים וחכנות ליניארי. תלמידים שלא למדו קורסים אלה או מקצתם בטסגרת לימודי הבוגר, יוכלו להשלימם בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מוסמך. השיעורים במבוא לתהליכים סטוכסטיים ובתכנות ליניארי יזכו את התלמיד ב-2/3 ממספר השעות הנלמדות בפועל.

חובות התלמיד

- א. תלמיד ישתתף בשיעורים וסמינרים בהקף של 31 שעות סמסטריאליות לפחות, לפי הפירוט הבא:
  - 18 שעות חובה במסלול.
  - 5 שעות בחירה במסלול, מוזן לפחות סמינר אחד.
  - 8 שעות בחירה פי אישור היועץ.

תוכנית הלימודים

שעורי חובה

שם הקורס	מס' שעות
1. אופטימיזציה	3
2. חכנות מתמטי	3
3. תורת התורים או תורת המלאי	3
4. זרימה ברשתות	3
5. מודלים בחקר ביצועים	3
6. סדנת שמושי מחשב בחקר ביצועים	3

שעורי בחירה במסלול

הכנות דינמי	הסתברות יישומית
הכנות בשלמים	תורת התועלת והסתברות סוביקטיבית
סדרור ותזמון	תורת המשחקים א' ו-ב' (זכוי ב-2/3 מהנקודות)
קמירות	כלכלה מתימטית א' ו-ב' (זכוי ב-2/3 מהנקודות)
תורת המלאי	סמינר בתורים
תורת התורים	סמינר בתכנות מתימטי
אמינות	סמינר ברשחות
	סמינר באמינות

שעורי בחירה באישור היועץ

במסגרת שעות אלו יוכל התלמיד לבחור קורסים מבין הקורסים המפורטים בסעיף "שיעורי בחירה במסלול" או מבין הקורסים של שלושת המסלולים האחרים בחוג: סטטיסטיקה עיונית והסתברות, סטטיסטיקה יישומית, חקר ביצועים-כלכלה, או מבין הקורסים בנגטיקה מתימטית שהחוג מציע. כמו כן ניתן לבחור, באישור היועץ, קורסים מבין אלו הניתנים ע"י הפאקולטה לניהול במסגרת לימודי מוסמך למדעי הניהול (חקר ביצועים). תלמידים בעלי רקע במקצועות אחרים, כגון: מתימטיקה, כלכלה, מדעי המחשב, הנדסה, פיזיקה, ביולוגיה, סוציולוגיה ופסיכולוגיה, יורשו ללמוד קורסי בחירה בחוגים אלו לאחר האום עם היועץ.

רשימה מקוצרת של קורסי בחירה בחוג:

הסתברות מתקדמת
תיאוריה סטטיסטית מתקדמת
בעיות שימושיות בסטטיסטיקה ובהסתברות
תכנון ניסויים
ניתוח שונות
שיטת א-פרמטריות
ניתוח רב-משחני
סדרות עיחיות
סמינר בכעיות נבחרות בהסתברות
סמינר בבעיות של יחידת היועץ

מסלול חקר ביצועים — כלכלה

תנאי הקבלה

תלמידים המתקבלים ללימודי התואר במסלול חקר ביצועים — כלכלה חייבים כידיעה מוקדמת של הקורסים הבאים: חקר ביצועים 1, מבוא לתהליכים סטוכסטיים, תכנון ליניארי, מבוא למדעי המחשב, תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א'.
תלמידים, שאינם בוגרי החוג לסטטיסטיקה או שלא למדו קורסים אלו, יידרשו להשלים.
תלמידים, החייבים להשלים את הקורסים: מבוא לתהליכים סטוכסטיים ותכנון ליניארי, יוכלו, באישור היועץ, לקבל עבורם זיכוי של 2/3 ממספר השעות הנלמדות בפועל.

חובות התלמיד

- על התלמידים להשתתף בקורסים בהיקף של 31 שעות סמסטריאליות לפחות, לפי הפירוט הבא:
- 18 שעות חובה במסלול חקר ביצועים.
  - 6 שעות חובה במסלול כלכלה
  - 2 שעות סמינר בחקר ביצועים
  - 5 שעות בחירה בחקר ביצועים או לפי אישור היועץ.

תוכנית הלימודים

שעורי חובה

שם הקורס	מס' שעות
1. אופטימיזציה	3
2. תכנות מהמטי	3
3. תורת התורים או תורת המלאי	3
4. תורת הרשתות	3
5. מדלים בתקר ביצועים	3
6. סדנת שיטותי מחשב בתקר ביצועים	3
7. תיאוריה כלכלית — מאקרו א'	2
8. תיאוריה כלכלית — מיקרו	4
סה"כ	24

שיעורי בחירה במסלול חקר ביצועים (כולל קורסים בשטח כלכלה מתימטית) — ראה רשימת הקורסים במסלול חקר-ביצועים.
שיעורי בחירה בכלכלה — ראה רשימת קורסים בפרק החוג לכלכלה, חואר שני.

מסלול בסטיסטיקה עיונית והסתברות

תנאי הקבלה

תלמידים המתקבלים לתואר שני במסלול העיוני חייבים בידעה מוקדמת של הקורסים הבאים: הסתברות והסקה סטיסטיטית 1 ו-2 (או תורת ההסתברות ותיאוריה סטיסטיטית), מבוא לתהליכים סטוכסטיים, פונקציות טמטיות ותורת המידה. תלמידים המתקבלים למסלול ללא ידיעות אלו יידרשו להשלימן (בחלקם במסגרת תוכנית הלימודים — כמפורט להלן). כמו כן רצויה ידיעה באנליזה פונקציונלית.

חובות התלמיד

- על התלמיד להשתתף בקורסים בהיקף של 31 שעות סמטריאליות לפחות לפי הפירוט הבא:
1. 12 שעות חובה.
  2. 11 שעות בחירה במסלול, מהן סמינר אחד לפחות.
  3. 8 שעות בחירה לפי אישור היועץ.

תוכנית הלימודים

שעורי חובה

שם הקורס	מס' שעות
1. תיאוריה סטיסטיטית מתקדמת	3
2. הסתברות מתקדמת	3
3. קורס נוסף בסטיסטיקה ¹	3
4. קורס נוסף בהסתברות ¹	3
סה"כ	12

¹ ייבחר מתוך קורסי הבחירה באישור היועץ.

שעורי בחירה במסלול

ההליכי מרקוב
תורת האינפורמציה
חכנות דינמי
הסתברות יישומית
שיטות א-פרמטריות
ניתוח רב-משתני
סדרות עיתיות
דגימה מתקדמת
סמינרים

שיעורים נוספים הנחשבים כשיעורי בחירה במסלול יוצעו מפעם לפעם, ביניהם:

הורה ארגזית
מדגמים גדולים
תורת התועלת והסתברות סובייקטיבית
מהלכים מקריים
תורת הפוטנציאל
ניתוח סדרתי
כללי עצירה
תנועה בראונית
הורת ההכרעה הסטטיסטית

שעורי בחירה נוספים באישור היועץ

במסגרת שעות אלה יוכלו התלמידים לבחור קורסי תואר שני מכל אחד מארבעת מסלולי החוג, או קורסים מתאימים במתימטיקה. התוג מציע גם את הקורסים בגנטיקה מתימטית (מתלמיד במסלול עיוני הלוקח גנטיקה מתימטית א' או ב' נדרשת עבודה ברמה של מוסמך). כמו כן ניתן לבחור בקורסים הניתנים לשנה ג' לתואר ראשון ועבורם יקבל התלמיד זיכוי של $2/3$ ממספר השעות הסמסטריאליות. התלמידים החייבים להשלים את הקורסים: פונקציות ממשיות ותורת המידה, ויכולו, באישור היועץ, לקבל עבורם זיכוי של $2/3$ ממספר השעות.

מסלול בסטטיסטיקה יישומית

תנאי הקבלה

תלמידים המחקבלים ללימודי התואר השני במסלול הישומי חייבים בידיעה מוקדמת של הקורסים הבאים: הסתברות והסקה סטטיסטית 2 (או תיאוריה סטטיסטית), מבוא לתהליכים סטוכסטיים, מבוא למדעי המחשב, מערכות מחשב בסטטיסטיקה, רגרסיה, ניתוח שונות, מודלים ליניאריים, שיטות יישום הסטטיסטיקה. כמו כן נדרש רקע בשטח מדעי אמפירי כלשהו השקול ללימודי חטיבה של תואר ראשון. תלמידים, שחסרה להם ידיעה מוקדמת זו, יצטרכו להשלימה (בחלקה) במסגרת חוכנית הלימודים — כמפורט להלן).

חובות תלמידי

- על התלמיד להשתתף בקורסים בהקף של 31 שעות סמסטריאליות לפחות לפי הפירוט הבא:
1. 14 שעות חובה, כולל סמינר יחידת ייעוץ.
  2. 11 שעות בחירה במסלול.
  3. 6 שעות בחירה נוספת באישור היועץ.

תכנית חלימודים

	שעורי חובה
	שם הקורס
מס' שעות	תיאוריה סטטיסטית מתקדמת
3	ניתוח רב משנני
3	ניתוח נתונים
3	תכנת ניסויים או ניתוח שונות מתקדם
2	סמינר יחדות ייעוץ

סה"כ 14

שעורי בחירה במסלול

(בתנאי שלא נלמדו במסגרת התואר הראשון)

סדרות עיתיות

תיאוריה של מדגמים גדולים

בעיות גבחות בביוסטטיסטיקה

הסקה ביזאנית

ניתוח לחות שכחות

שיטת גרפיות

ביקורת איכות

אמינות

דגימה וסקרים

במסגרת שעות אלו יוכל התלמיד לבחור קורסים לתואר שני מכל אחד מארבעת מסלולי התוג או מתוך לחוג בשטחים הקרוכים לרקע המדעי האמפירי שלו. כמו כן ניתן לבחור באישור היועץ קורסי שנה ג' ועבורם יקבל התלמיד זיכוי של 2/3 מהנקודות. תלמידים התייבים להשלים את הקורס במבוא להחליכים סטוכסטיים יוכלו, באישור היועץ לקבל עבורו זיכוי של 2/3 במספר השעות.

תוכנית מוסמך למדעים במדעי הניחול (מלמ"ן) — חקר ביצועים (503)

מבוא

מטרת התוכנית להכשיר אנשי חקר ביצועים מעולים לעבודה מעשית, למחקר ולקראת המשך הלימודים לתארים גבוהים יותר. תוכנית זו נושאת אופי יישומי.

בגלל האופי הבין-תחומי של חקר ביצועים הנטייה היא להמנע מתוכנית סטאנדרטית ולהתאים באמצעות ייעוץ אישי את לימודיו של כל אחד מן המשתתפים לרקע האישי שלו ולהתעניינותו.

ינתן עידוד לתלמידים לשמוע קורסים מתקדמים (קורסי תואר שני) בשטחי התואר הראשון שלהם, כגון אקונומטריקה או כלכלה אורבנית לכלכלנים, סטטיסטיקה מתמטית לסטטיסטיקאים וכדומה.

תנאי קבלה

המתקבלים לתוכנית זו יהיו בעלי תואר ראשון בציון "טוב" לפחות באחד מהתחומים הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, סטטיסטיקה, מתמטיקה והנדסה. במקרים יוצאים מן הכלל יתקבלו גם תלמידים בעלי תואר ראשון מחוגים אחרים במדעי החברה או הטבע.

מספר המועמדים המתקבלים לתוכנית זו הוא מוגבל.

התלטות ועדת הקבלה חישלחנה בכתב למועמדים באמצעות המרכז למרשם.

1. עם התקבלותו של תלמיד לתוכנית, ימונה לו יועץ אישי מסגל ההוראה, אשר מתפקידו יהיה להנחות את התלמיד בקביעת תוכנית לימודיו בהתאם לרקעו האישי ותחומי התעניינותו. היועץ שמשמש גם ככתובת לתלמיד לגבי כל בעיה המתעוררת במהלך לימודיו.

2. תוכנית הלימודים כוללת את המרכיבים הבאים:

א. לימודי רקע

תלמידים אשר חסר להם חלק מדרישות הרקע הייבים בשמיעת קורסים בנושאים השייכים כאופיים ללימודי תואר ראשון. לימודים אלה אינם נחשבים במנין יחידות הלימוד. סיום לימודי הרקע או השתתפות בהם במקביל, בשנה א', מהווים דרישה מוקדמת להשתתפות בלימודים מתקדמים לקראת תואר שני.

ב. לימודי חקר ביצועים (24 י"ס) בהתאם למבנה הבא:

1	קורסים בנושא חקר ביצועים (דרישות מינימום); 12 י"ס לפי הפרוט הבא:
—	7 קורסים בסיסיים (מתוך רשימת קורסים שתופיע מדי שנה במערכת השעות)
7 י"ס	קורסים מתקדמים (קורסים המחייבים כדרישה מוקדמת קורס מתוכנית הלימודים לחקר ביצועים)
3 י"ס	סמינריונים בחקר ביצועים
2 י"ס	2
2	קורסים בנושא מינהל עסקים: 6 י"ס לפי הפרוט דלהלן:
—	יסודות מינהל עסקים
4 י"ס	—
2 י"ס	קורסים מתקדמים מתוכנית מב"ע
2	3 קורסים לפי בחירת התלמיד במדעי הניהול, מב"ע או מחוץ לפאקולטה
6 י"ס	4 עבודת גמר (תיזה).

במסגרת לימודי הבחירה (חטיבה 3 לעיל) מוטל כי התלמיד יתרכז, ירחיב ויעמיק בתחום מסוים ומוגדר, כגון: מערכות מידע (ארגון קבצים המשמשים בסיסי מידע לקבלת החלטות. תקשורת נתונים וכו'), שטח פונקציונלי של הניהול, כגון: מיטון — תקצוב הון של הפירמה, ניהול תיקי השקעות, שוק, וכו'), שטח מסוים בחקר ביצועים (תהליכים סטוכסטיים, תורים ותהליכי חידוש, תכנות מתימטי ושימושי).

3. זיכויים

א. בתנאים מסוימים רשאי היועץ לבדו או בהתייעצות עם מורה התחום הנוגע בדבר, להעניק לתלמיד זיכוי של יחידות סימסטריאליות לקראת השלמת חובותיו על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר. הזיכוי ינתן בתנאי שנושא הקורס המשמש בסיס לזיכוי, מהווה חלק מרכזי בתוכנית הלימודים, והקרוס ניתן ברמה ובהיקף מקבילים לקורסים במסגרת בה"ס למינהל עסקים.

בכל מקרה (פרט לסעיף ב' להלן) ילמד התלמיד במסגרת התכנית לפחות 16 י"ס (לא כולל לימודי רקע) וכתוב עבודת גמר.

ב. תלמידים בעלי תואר שני

היועץ רשאי להכיר בלימודים קודמים של תלמידים בעלי תואר שני בשטח רלוונטי כחלק מן הדרישות לתואר "מוטמן למדעים במדעי הניהול — חקר ביצועים". היועץ יודא שלימודים אלה מקיימים את הגיוון ההעמקה הנדרשים.

בכל מקרה ילמד תלמיד בעל תואר שני לפחות 12 י"ס במסגרת התכנית (לא כולל לימודי רקע) וכתוב עבודת גמר.

4. זכאות לתואר

תלמיד יהיה זכאי לקבל את התואר "מוסמך למדעים במדעי הניהול" — חקר ביצועים" לאחר שהושלים את לימודי הרקע, סיים בהצלחה קורסים בהיקף של 24 יחידות סימטריאליות, הוכיח ידיעת שפות היכנות נדרשות והגיש עבודת גמר (תיזה).

תלמיד, שקיבל זיכויים על סמך לימודים קודמים, יהיה זכאי לתואר מלמ"ן — בהתאם לתוכנית שסיים — מטעם הפאקולטה לניהול, ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי, רק אם סיים במסגרת הפאקולטה שמיעת קורסים ומילוי חובות אקדמיות אחרות כמפורט להלן:

א. שמיעת קורסים בהיקף של 16 י"ס לפחות (12 י"ס לפחות, אם התלמיד הוא בעל תואר שני).

ב. כתיבת עבודת גמר.

5. ציון גמר

עם סיום הלימודים בתוכנית לא יינתן ציון גמר, לבקשת התלמיד ניתן לפרט את ציונו הסופי המשוקלל לקראת תואר — להבדיל מציון הגמר.

חישוב הציון הסופי המשוקלל ייעשה כדלקמן:

1. ציון הגשת התיזה וההגנה עליה — משקל של $1/3$.

2. ציוני כל הקורסים שלמד התלמיד במסגרת לימודיו לתואר (למעט לימודי השלמה, לימודי רקע וכיו"ב, שאינם נמנים לצורך קבלת התואר) — משקל של $2/3$.

משך הלימודים

משך הלימודים נקבע לתקופה של 3 שנים ועוד שנה אחת לכתיבת עבודת הגמר, דהיינו: סה"כ 4 שנות לימוד.

הערה: לצורך מניין יחידות הלימוד, ייתשבו 2 ש"ס (שעות סימטריאליות) כשוות ערך ל-1 י"ס, יחידה סימטריאלית).

פירוט תוכנית הלימודים

לימודי רקע

500.1104 מבוא לעיבוד נתונים — (1 י"ס)

500.1130 מתימטיקה למינהל עסקים¹ (2 י"ס)

500.1132 יסודות הסטטיסטיקה (2 י"ס)

500.2112 סטטיסטיקה למינהל עסקים א' (1 י"ס)

500.1112 יסודות הכלכלה² (2 י"ס)

500.2109 מיקרו כלכלה² (1 י"ס)

500.2110 מאקרו כלכלה² (1 י"ס)

בדבר דרישות קדם לכל מקצוע ומקצוע ופרטים אחרים — נא עיין בפרק ה' בידיעון הפאקולטה לניהול.

¹ תלמיד, החייב בקורס במתמטיקה ברמת מבוא, יהיה חייב להשלים ידיעותיו במסגרת הקורס "מתמטיקה למדע" א' + ב" או בכל קורס מקביל אחר סחוץ לפאקולטה לניהול.

² תלמיד, אשר ילמד במסגרת תוכנית זו בפאקולטה לניהול את מכלול הקורסים בכלכלה בהיקף של 4 י"ס, יקבל זיכוי של 1 י"ס מתוך 24 י"ס בהם הוא חייב.

1.1 לימודים בסיסיים

על התלמיד לבחור קורסים בהיקף 7 י"ס מתוך הרשימה הבאה:

1 י"ס	504.2100	יסודות תורת ההחלטות
1 י"ס	504.2101	חיכנון לינארי
1 י"ס	504.2102	חיכנון דינמי
1 י"ס	504.2103	חיכנון לא לינארי
1 י"ס	504.2104	תורת הסלאי
1 י"ס	504.2107	ההליכים סטוכסטיים יישומיים
1 י"ס	504.2108	שיטות חיפוש
2 י"ס	223.4436	תורת התורים (בתשמ"ב ניתן בחוג לסטט')
1 י"ס	504.2111	תורת הרשתות ושימושיה א'
1 י"ס	504.2105	מחילים של קונפליקט
1 י"ס	504.2114	חקר מערכות דינמיות
1 י"ס	504.2112	סימולציה

1.2 קורסים מחקרמים

על התלמיד לבחור מהרשימה שלהלן קורסים מחקרמים (קורסים שלידם מסומן (ב) בהיקף 3 י"ס. לקורסים אלה יש דרישה מוקדמת המפורטת בחוזר הקורס:

1 י"ס	504.3101	חיכנון בשלמים (ב)
1 י"ס	504.3110	בעיות נבחרות בתורת החלטות (מ)
1 י"ס	504.3113	ההליכים סטוכסטיים ויישומיהם (ב) ³
1 י"ס	504.3124	תורת הרשתות ושימושיה ב' (מ) ³
1 י"ס	504.3102	תכנון לא לינארי — מתקדם (מ) ³
1 י"ס	504.3118	ניתוח מערכות תחבורה (מ) ³
1 י"ס	504.3104	בקרה של מערכות דינמיות (מ) ³
1 י"ס	504.3111	מודלים כמותיים בתכנון אנרגיה (ב)
1 י"ס	504.3116	בעיות נבחרות בתכנון סחימטי (ב)
1 י"ס	504.3119	חיכנון דינמי מתקדם (מ)

1.3 סמינריונים

על התלמיד להשתתף בסמינריונים בהיקף 2 י"ס מתוך הרשימה שלהלן:

1 י"ס	504.4105	סמינר בסימולציה
1 י"ס	504.4610	נושאים בתורת ההחלטות ³
1 י"ס	504.4612	סמינר — חיכנון לא לינארי
1 י"ס	504.4616	תעוזי סטטיסטיקה ועיוות נתונים ³
1 י"ס	505.4617	סמינר בבעיות מיקום והקצאה
1 י"ס	504.4618	סמינר — יישומי חקר ביצועים במקטור הצבורי
1 י"ס	504.4605	סמינר — בקרה אוטומטית של תהליכי החלטה סטוכסטיים
1 י"ס	504.4620	חקר ביצועים בתכנון שרתי חירום ³
2 י"ס	504.4621	שיטות ושימושים בחקר ביצועים (שנחי)
1 י"ס	504.4622	ניתוח מערכות תחבורה ³
1 י"ס	504.4624	סמינר — יישומי תורת המשחקים

³ הקורס לא יוצע בשנה"ל תשמ"ב.

1.4 קורסי בחירה

1 י"ס	504.3604	ניתוח נתונים
1 י"ס	504.3117	חקר ביצועים צבאי
1 י"ס	500.2113	סטטיסטיקה למינהל עסקים ב'
1 י"ס	504.3407	מערכות תוכנה בחקר ביצועים

2. קורסים במינהל עסקים (4 י"ס + 2 י"ס)

2.1 על התלמיד להשתתף בקורסים בהיקף של 4 י"ס מתוך הרשימה להלן:

1 י"ס	504.2302	יסודות מינהל עסקים — חשבונאות
1 י"ס	500.2204	יסודות המימון א' (במסגרת מב"ע)
1 י"ס	500.2206	יסודות ניהול השיווק א' (במסגרת מב"ע)
1 י"ס	504.2301	יסודות מינהל עסקים — ניהול
1 י"ס	500.2308	יסודות ניהול הייצור (במסגרת מב"ע)

2.2 קורסים נוספים במינהל עסקים

אח יתרת הקורסים בחטיבת לימודי מינהל עסקים — 2 י"ס — יוכל התלמיד לבחור מתוך קורסי הבחירה המתקדמים במינהל עסקים.

בחירה נוספת של מספר קורסים בחטיבת מינהל עסקים או מדעי הנהול מאפשרת לתלמיד להחממות בשטח נוסף. הרשימה הכאה מציגה מספר דוגמאות לאפשרות הנ"ל:

מערכות מידע

מבוא למחשבים ומערכות מידע, יסודות מדעי המחשב, ארגון קבצים ותקשורת נתונים, נתוח ותכנון מערכות מידע, אינטליגנציה מלאכותית, זיהוי תוכניות, כלכלת מחשבים.

ניהול פיננסי ושוקי הון

יסודות המימון ב', תורת המימון, מודלים מתימטיים בניהול פיננסי, ניהול השקעות וני"ע, בעיות נבחרות בניהול פיננסי, בעיות נבחרות בשוקי הון.

בנקאות

יסודות המימון ב', מדיניות מוניטרית ובנקאות, תורת המיסון, מדיניות בנקאית פיננסית, ניתוח וניהול אשראי, ניתוח דו"חות פיננסיים.

חשבונאות

מדיניות בקרה דווח (חשבונאות פיננסית), תמחיר, תקציב ובקרה (חשבונאות ניהולית), סמינר בבקרה דווח.

ביטוח

אקונומטריקה, יסודות המימון ב', תורת המימון, מבוא לביטוח וניהול סיכונים, ביטוח חיים וביטוח סוציאלי, סמינר בבעיות נבחרות בביטוח.

שיווק

מחקרי שיווק א'+ ב', מדיניות מצרים, תקשורת ופרסום, שיטות כמותיות בשיווק, אקונומטריקה, סמינר (בהתאם למוצע) בתיאום עם המנחה.

ייצור

תכנון מצרפי, סדרור ותזומון, ארועים בניהול הייצור, סמינר בניהול הייצור.

הבחירה תיעשה ככפוף לאישור המוקדם של היועץ ובתנאי שהתלמיד מילא את הדרישות המקורמות לקורסים בהם בחר.

תלמיד יסיים את לימודי התואר השני בהגשת עבודת גמר בהדרכת שני מורים לפחות. המנחה חייב להיות מורה מסגל ההוראה הקבוע בדרגה מרצה לפחות, והמרדכי(ים) הנוספים) מכל מוסד אחר להשכלה גבוהה, בתנאי שיאושר ע"י ועדת ההוראה המחלקתית ובכפוף לחקנון עבודת גמר — ראה דייעון זה.

המרכז לחקר ביצועים באוניברסיטת תל-אביב

המרכז לחקר ביצועים באוניברסיטת תל-אביב הוקם בשנת 1970 במטרה לקדם, לפתח ולהאם את הפעילויות בנושאי חקר-ביצועים באוניברסיטת תל-אביב ומחוצה לה, ולשמש מרכז קהילתי לציבור החוקרים, המורים והאקדמאים באזור תל-אביב רבתי העוסקים בחקר ביצועים והמתעניינים בו. בין השאר מארגן המרכז כנסים וימי עיון ובמסגרתו מתקיים סמינר דו-שבועי, שבו מציגים חברי הסגל, סטודנטים ואנשי-חקר ביצועים את מחקריהם.

המרכז נושא אופי בין-מחלקתי והוא מאגד כתוכו מורים מהחוגים: סטטיסטיקה, כלכלה, מתמטיקה, הפאקולטה להנדסה והפאקולטה לניהול.

מינהלית, פועל המרכז במסגרת הפאקולטה לניהול, ויו"ר חכנית מלמ"ן — חקר ביצועים, ד"ר ישראל ברוש, משמש גם כראש המרכז.

החוג לסטטיסטיקה

תואר שני תוכני השיעורים

תורת התורים

מערכות התורים: ניתוח הסתברותי של מערכות $M/G/\infty$, $G/M/1$, $M/G/1$; תהליכי לידה ומוות; מערכות $M/M/1$, $M/M/S$; מערכות $M/M/1$ רב מימדיות; מערכות $M/D/S$, $G/M/S$; משטרי תורים, שרות $LIFO$, $FIFO$; משטרי עדיפויות; אופטימיזציה במערכות תורים; שימושים ויישומים במערכות חקשורת.

מודלים בחקר ביצועים

יוצגו בעיות מעשיות, במסגרת של תחום יישומי לפי בחירת המרצה, המשתמשות בטכניקות של חקר ביצועים, תוך הדגשת בניה המודלים והתאמתם לבעיות. בשנים הקודמות הוצגו במסגרת הקורס: בעיות בניהול משאבי מים; מודלים מתחום הסתברות יישומית לתאור מנגנון גשם — זרימה, מערכת לינאריות, בעיות חיזוי ובקרה; נושאים מתורת האגירה והמלאי; שימושים של תכנות דינמי באופטימיזציה של מאגרים. בעיות מיקום וחלוקה: חלוקת דואר, בעיות חניה, מיקום תחנות עזרה וכו'.

אופטימיזציה

סקירה מקיפה של קבוצות ופונקציות קמורות. תכונותיהן העיקריות ושימושיהן לתורת האופטימיזציה, בעיקר במרחבי בעלי מימד סופי.

נושאי הקורס:

קמירות: קבוצות ופונקציות קמורות. תכונות טופולוגיות פונקציונליות.
דואליות: משפטי הפרדה, פונקציות צמודות, פונקציות סמך, פונקציות קטוביות, פעולות דואליות.

ייצוג ואי שוויונות: משפטי קרתיאדורי, פני קבוצות קמורות ונקודות קיצון. קבוצות ופונקציה רב-סאניה. משפט הלי, אי שוויונים ליניאריים.

תורה דיפרנציאלית: נגזרות כיוונית ותת-גרדיאנטים רציפים ומונוטוניות. טרנספורמציות לג'נרל. בעיות אקסטרמליות מאולצות: מינימום של פונקציות קמורות, תכנות קסור וכופלי לג'נרל, פונקציות ובעיות דואליות של פנשל, פונקציות אוכף ומורת מינימקס.

סדנת שמושי המחשב בחקר ביצועים

אלגוריתמים לפתירת בעיות שונות בעזרת המחשב. בעיות ההתכנסות היעילות של האלגוריתמים השונים. השוואה בין אלגוריתמים.

ניתוח נתונים

טיפול בנתונים כשהנחות המקובלות אינן חופפות. מבחנים לנורמליות. בחירת טרנספורמציה. מבחנים יציבים להשוואת ממוצעים. רגרסיה מרובה וניתוח הסטיות מהרגרסיה. רגרסיה לא ליניארית ונראות מכסימליות. נתוח שונות לא מאוזנת. סימולציה.

הסתברות מתקדמת

משתנים מקריים בלתי תלויים. חוקי 0—1 של קולמוגורוב והיואיט סבג'. התניה. התפלגות מותנית רגולרית. מרטינגלים. משפט התכנסות המרטינגלים המשפטים היסודיים של כללי עצירה. טרנספורמציות משמרות מידה. ארגודיות, המשפט הארגודי. שרשרות מרקוב. התכנסות בהתפלגות

ומשפט הגבול המרכזי. קיום תהליך סטוכסטי עם התפלגויות משותפות סופיות נחונות. דיון על תהליכים סטוכסטיים באופן כללי. תנועת בראון.

תיאוריה סטטיסטית מתקדמת

בדיקת השערות ואמידה, חקר משפחת התפלגויות אקספוננציאלית כמונן הרחב, תורת ההכרעות, משפט קבילות, פתרונות ביו ומינימקס, מדגמים גדולים, ניתוח סדרתי.

תכנות דינאמי

תכנות דינאמי סטוכסטי. המשפטים היסודיים למקרים מהוון, חיובי, שלילי, כללי עצירה אופטימליים, דיון בבעיות ספציפיות כרולטה, השוחד בעל שתי הורעות, בעיה המוכירה ועוד.

אמינות

אמינות של מערכות רכיבים; מערכות בטור, במקביל ובמעורב. הצגה אמינות של מערכות קהרנטיות במושגים של שבילים וחתיכים; חסמים לאמינות במערכות; משפחות של התפלגויות לחאור אורך חיים של רכיבים; פונקציית הסיכון; DFRA, IFRA, DER, IFR; מדיניות תחזוקה, NWUE, NBUE, NWU, NBU; מודלים של החלפה (Replacement); התפלגויות אורך חיים גבוליות.

תכנות מתימטי

סקירה מקיפה של האלגוריתמים העיקריים של תכנות מתימטי מאז הציע דנציג את אלגוריתם הסימפלקס כשיטה מעשייה לפתרון תכנות ליניארי. תכנות ליניארי; אלגוריתם הסימפלקס, השיטה הדואלית, שיטת הפירוק של דנציג-וולף, בעיות גדולות, תכנות ליניארי בשלמים. תכנות לא-ליניארי: תכנות ריבועי, בעיות אכסטרמליות לא מאולצות, פונקציות קנס ושיטות SUMT של פיאקר-מקקורמיק, תכנות גיאומטרי, תכנות דינאמי.

זרימה ברשתות

חזרה על תורת הגראפים, בעיות זרימה במחיר מינימאלי, מקרים פרטיים, הרחבות, משפטי קיום, אלגוריתמים ושימושים.

סדרור ותזמון

בעיות סדרור ותזמון, איזון קיום. בעיות עם מכונה אחת ומכונות רבות.

בעיות נבחרות בסטטיסטיקה למדעי-החברה

הסקה על ממוצעים ופרופורציות: מדגם אחד וכמה מדגמים בלתי חלויים. מבחן X^2 לאי תלות וטיב התאמה. נתוח שונות: חד-כווני דו-כווני. שיטות א-פרמטריות. קשר בין כמה משתנים: מתאם חלקי ומרובה.

סמינר יחידת הייעוץ

פרוייקטים שונים בטיפול היחידה לייעוץ סטטיסטי.

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

מטרת הלימודים

הלימודים לקראת התואר השני בחוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים השכלה וכלים למילוי תפקידים בכירים בארגונים, במסודות ובמפעלים, לעריכת מחקרים ולהוראה בנושאים הנלמדים. במהלך לימודיו ירכוש התלמיד תשתית ללימודי התואר השלישי וידע להבנת בעיות עבודה ורווחה בחברה הישראלית, ויפתח כישורים לארגון וניהול מערכות ארגוניות מורכבות.

הליכי קבלה

הסמכות לקבלת תלמידים ללימודי התואר השני נתונה בידי ועדת הקבלה של החוג. רשאים להגיש מועמדותם בעלי תואר ראשון, שממוצע ציוניהם 75 ("טוב") לפחות. תלמיד מתקבל לשנת לימודים מסוימת בלבד. התקבל, אך לא ניצל את זכותו באותה שנה יהיה חייב לעבור הליכי קבלה מחדש.

לימודי השלמה ודרישות מוקדמות

במגמה להגיע לבסיס ידע התחלתי שווה ככל האפשר ולסייע בידי התלמידים להפיק תועלת ראויה מלימודיהם, נקבעו לימודי השלמה מחוץ תכנית הלימודים של הפאקולטה ודרישות מוקדמות מתוך תכנית לימודי החטיבה בלימודי עבודה.

(לא כלכלנים), שיטות מחקר באחד מתוני מדעי החברה, מבוא למחשבים.

הדרישות המוקדמות הן: שלושה מתוך חמשת השיעורים הבאים: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגון וניהול, פסיכולוגיה ארגונית, מבוא למדיניות רווחה, מבוא לכלכלת עבודה. השיעורים המהווים דרישות מוקדמות ניתנים בתכנית החטיבה ללימודי עבודה. שיעורים אלה ישמשו תשתית לקבוצות השיעורים (ראה להלן), בהן מעונין התלמיד, וייבחרו על ידו בהתאם.

מועמד, שחסרים לו שלושה שיעורים או יותר מבין הנ"ל, יתקבל לסמסטר השלמות. במקרים מיוחדים (כגון שמיעת שיעורי רקע מקבילים בשמות אחרים) יוכל תלמיד להשתתף בשיעור השלמה לאחר קבלת אישור מתאים מהיועץ.

תנאי מעבר משנת לימודים אחת לשנייה

1. הישגיו של כל תלמיד ייבחנו מדי שנה ע"י ועדת המעבר.
2. תלמיד, שממוצע ציוניו בתום שנת הלימודים הינו למטה מ-75, לא יהיה זכאי להמשיך בלימודיו בחוג.
3. תלמיד, שלא מילא תוכניתו במחצית או יותר מן השיעורים שאושרו לו בשנת לימודים מסוימת (על גבי טופס "תכנית לימודים"), לא יהיה זכאי להמשיך בלימודיו בחוג ויהיה עליו להגיש מחדש בקשה להתקבל לחוג.

חופשה מלימודים

חופשה מלימודים (אותה זכאי תלמיד לקבל באישור מוסדות האוניברסיטה) אינה פוטרת את התלמיד מחובת סיום לימודיו, כולל עבודת הגמר, תוך ארבע שנים ממועד קבלתו לחוג (לא כולל סמסטר השלמות).

המסקת לימודים

1. תלמיד שלא סיים את לימודיו תוך ארבע שנים (לא כולל סמסטר השלמות אם נקבע כזה), לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בחוג.
2. תלמיד שלא עמד בהנאי המעבר ובתקנות שפורסמו ע"י החוג בשנות לימודיו לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בחוג.

חידוש לימודים

1. תלמיד, שהפסיק לימודיו (ולו לסמסטר אחד בלבד) ומעוניין לחדשם בהוך חקופת ארבע השנים שנקבעה בתקנון הפאקולטה, יגיש בקשה למוכרות הפאקולטה, חודשיים לפני תחילה הסמסטר בו הוא מתכוון להתחיל בלימודים.
2. חידוש לימודים אחרי תקופת ארבע השנים הנ"ל, טעון אישור ועדת ההוראה של הפאקולטה, הניתן בהמלצת החוג. תלמיד כזה ייתשב כמועמד חדש ובקשתו תידון בוועדת הקבלה של החוג ע"פ הקריטריונים המקובלים.
3. עקרונותיה תחול על תלמיד, שהידוש לימודיו אושר, תכנית הלימודים של השנה בה חידש לימודיו.

תחומי לימוד

בשנה"ל תשמ"ב מציע החוג שש קבוצות שיעורים:

- א. ניתוח ושיפור ארגוני.
- ב. יחסי עבודה.
- ג. ניהול חבר עובדים.
- ד. מדיניות רווחה והסבנה המוסדי של שרותי רווחה.
- ה. ניהול שרותי רווחה.
- ו. תמציות עבודה וקראווערציה.

משך הלימודים ומכסת שעות הלימודים

1. תלמיד יוכל לסיים את כל חובותיו לתואר שני, כולל עבודת גמר, תוך שנתיים — 4 סמסטרים לפחות — אם אינו חייב בסמסטר השלמות.
2. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לתואר שני, כולל עבודת גמר, תוך ארבע שנים (למעט סמסטר השלמות, אם חוייב בו). המשך לימודים מעבר לשנה הרביעית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפאקולטה וינתן רק במקרים יוצאים מן הכלל, בהם נמצאה לכך הצדקה מיוחדת.
2. התלמיד חייב ב-48 ש"ס או ב-12 שעות שבועיות במסרצע במשך שנתיים מתוך תכנית המלמ"ח. לימודי ההשלמה, הדרישות המוקדמות וסדנת התיוה אינם כלולים במנין השעות.

חובות התלמיד

- א. שיעורי החובה המפורטים בראש רשימת השיעורים.
  - ב. שתי קבוצות שיעורים לפחות. מומלץ, כי להשלמת מכסת השעות יבחר התלמיד בקבוצות שיעורים שלישית, אך זכותו גם לבחור בשיעורים בחדדים מכל הקבוצות.
- קבוצות שיעורים מורכבת משיעור/שיעורי מכוא, מספר שיעורים לבחירה וסמינריון. שיעורי המבוא (מופיעים ראשונים בקבוצה) וסמינריון הם חובה. מהשיעורים הנותרים שבקבוצה יבחר התלמיד שני שיעורים לפחות.

ג. שני סמינריונים לפחות (אחד בכל קבוצת-שיעורים), כולל עבודות סמינריוניות. ההשתתפות בסמינריון מותרת רק לאחר שהשלים התלמיד את שיעורי החובה.

ד. עבודת גמר

בעבודת הגמר יבואו לכלל ביטוי השגיו התלמיד ורמתו בתחום ההתמחות שבחר, תשיבה יוצרת ואנאליטית, כשר יישום של היאוריות, שיטות וטכניקות מחקר רלוונטיות, ניתוח ממצאים וכתיבה מדעית.

אישור ההצעה לעבודת הגמר, מינוי מנחה, הליכי כתיבת העבודה, הקפה ואישורה — ייעשו על-פי "נוהל עבודת הגמר לתואר שני", אותו ניתן לקבל במוזכירות החוג. כל תלמיד יכתוב עבודת גמר, באחד משני הנתיבים: מחקר עיוני או מחקר יישומי.

ה. סדנת תיזה

למען סייע וקדם התלמידים בעבודת הגמר עליהם להשתתף בסדנת התיזה. הסדנה תסייע לתלמיד בהגדרת הנושא שנבחר על ידו, בעיצוב שיטות מחקר רלוונטיות לנושא עבודתו, ובהפנייתו למנחה המתאים.

התלמיד זכאי להצטרף לסדנה החל מהסמסטר השלישי אך לא יאוחר מהסמסטר החמישי ללימודיו בחוג, בתנאי שהשלים את כל שיעורי החובה ושיעורי הבחירה בקבוצת השיעורים בתחום בו בכוונתו להכין את עבודת הגמר שלו.

מורי הסדנה עומדים לרשות התלמידים בהדרכה ובעצה.

התלמיד חייב בהשתתפות פעילה וסדירה בסדנה ובמילוי החובות במסגרתה כפי שייקבעו מעת לעת עד להשלמת עבודת הגמר ואישורה.

ציון גמר

ציון הגמר ישוקלל כך:

40% — ציון עבודת גמר; כולל שיחת הועדה המעריכה עם הנבחן.
60% — ציוני השיעורים (למעט שיעורי השלמה); לכל השיעורים משקל שווה, פרט לסמינריונים, להם משקל כלשני שיעורים.

תוכנית הלימודים¹

סמסטר		שיעורי חובה	
א'	ב'		
שור"ת 2+1	שור"ת 2+1	רונית איזנבך	סטט' למלמ"ח ²
		יהודית אהרונסון	(ד.מ. מבוא לסטט')
	שור"ת 3	ד"ר אהרן צינר	שיטות מחקר א' — תיאוריות ²
			שיטות מחקר ב' — יישום ³
			(ד.מ. שיטות מחקר א')
			סדנת תיזה — השתתפות באישור המרכז
			(שתי קבוצות מקבילות)
			קבוצה א'
		ד"ר יעקובסון (מרכז), שולה בנארי,	
		יהודית אהרונסון	
		פרופ' אריה שירום (מרכז), ד"ר אהרן צינר, עדה פורז,	
		יהודית אהרונסון	קבוצה ב'

א. ניתוח ושיפור ארגוני

ד.מ. לקבוצת שיעורים זו: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגון וניהול, פסיכולוגיה ארגונית (ראה תוכנית החס' בלימודי עבודה בפרק "החטיבות")

לפחות אחד משלושת השיעורים הראשונים:

3	שור"ת	פרפ' אריה גלברון	אסכולות בניהול
	ש'	פרופ' אריה שירום	פיתוח ארגוני
	ח'	ד"ר אורי גלוסקינס	
	שור"ת 2	ד"ר יואב ורדי	תכנון ופיתוח קריירות
			בארגון
3	שור"ת	ד"ר דפנה יזרעאלי	יחסי כח, סמכות והשפעה
			בארגון
2	ש'	ד"ר מרדכי ערן	התנהגות ארגונית
			בארגונים ישראלים
2	ש'	פרופ' אריה גלברון	מניעים ותמריצים בעבודה ³
4	ס'	פרופ' אריה שירום	מערכות בקרה בארגון
		ד"ר אורי גלוסקינס	סמינר בפיתוח ארגוני ⁴
2	ס'	ד"ר יואב ורדי	(ד.מ. פיתוח ארגוני)
	2		דפוסי מוביליות פנים
			ארגונית
			(ד.מ. או מקבילה:
			תכנון ופיתוח
			קריירות בארגון)
2	ס'	פרופ' אריה שירום	לחצים בעבודה: גורמים
	2	ד"ר שמעון דולן	הוצאות דרכי התמודדות ⁵
			שיתוף עובדים

¹ כל השיעורים-סמסטריאליים, כל הסמינרים-שנתיים, אלא אם צויין אחרת.
² חובה ללמוד סטטיסטיקה למלמ"ת ושיטות מחקר א' — תיאוריות בשנת הלימודים הראשונה.
³ לא ינתן בתשמ"ב
⁴ חובות הסמינרים כוללות, בין השאר, עבודה שדה בייעוץ ארגוני המתבצע בחופשת הקיץ.
⁵ הסמינר פתוח לתלמידי תואר שלישי ולתלמידי תואר שני בשלב מתקדם, שנושא עבודת הגמר שלהם קשור לנושא הסמינר. הצטרפות תלמידים אחרים טעונה אישור המרצה.

ותקשורת בארגון¹
הדרכה ופיתוח
כח-אדם בארגון

2 2 ס'

ד"ר אהרון צינגר

ג. יחסי עבודה

ד.מ. לקבוצת שיעורים זו: מבוא ליחסי עבודה ומבוא לכלכלת עבודה (ראה תוכנית החט' בלימודי עבודה בפרק "החטיבות")

א' ב'

3	שו"ח	ד"ר מרדכי מירוני	דיני עבודה למלמ"ח (חובה)
2	שו"ת	פרופ' אריה שירום	מו"מ קיבוצי + סדנה בנייהול
1		ד"ר שלומית קמינקא	מו"מ (חובה)
2	שו"ת	ד"ר ערמונה ליבנה	תעסוקה ופערי הכנסה
3	שו"ת	ד"ר משה סיקרון	המבנה התעסוקתי של ישראל ⁶
2	ש'	פרופ' אריה שירום	שיטות שכר
	ש'	ד"ר שמעון דולן	מערכות יחסי עבודה
			(ד.מ. שיטות מחקר — תיאוריה)
3	שו"ת	ד"ר מרדכי מירוני	יישוב סכסוכי עבודה
			(ד.מ. מו"מ קיבוצי,
			דיני עבודה)
	ש'	ד"ר דן גלעדי	מפלגות פועלים בשלטון ⁶
			היבטים משפטיים בנייהול
			חבר עובדים ³
			(ד.מ. דיני עבודה למלמ"ח)
3	שו"ת	ד"ר דפנה זירעאלי	יחסי כח סמכות והשפעה בארגון
	ש'	ד"ר רן חרמש	קונפליקטים ביחסי עבודה
2	ש'	ד"ר אברהם דינאל	ביטוח פנסיוני
2	ס'	ד"ר שלומית קמינקא	יחסי עבודה בדרג הארגון ⁶
2	ס'	ד"ר מיכאל שלו	סוציולוגיה של שוק העבודה
2 + 2	ס'	פרופ' אלקנה מרגלית	החפיסה החברתית של תנועת העבודה בישראל ⁶

ג. ניהול חבר עובדים

ד.מ. לקבוצת שיעורים זו: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגון וניהול או פסיכולוגיה ארגונית, מבוא לכלכלת עבודה (ראה תוכנית החט' בלימודי עבודה בפרק "החטיבות")

א' ב'

3	שו"ת	ד"ר דן יעקבסון	משאכי אנוש וניהול חבר עובדים (חובה)
2	שו"ת	ד"ר שמעון דולן	שיטות ברירת עובדים
			(ד.מ. משאכי אנוש וניהול ח"ע)
2	ש'	פרופ' אדגר קראו	התאמת העובדים לעיסוקם ³
2	ש'	ד"ר יואב ורדי	תכנון ופיתוח קריירות בארגון
2	ש'	ד"ר יואב ורדי	קליטת עובדים בארגון
			(ד.מ. משאכי אנוש וניהול חבר עובדים)

³ לא ניתן בתשמ"ב

⁶ כלול גם בתוכנית החטיבה: הצטרפות חלמיד מלמ"ח טעונה אישור המרצה ומטלות ייחודיות לחלמידים אלה.

				מניעים והמריצים בעבודה ³ החמודות עם קשיים במימוש קריירה ⁷
2		ש'	פרופ' אדגר קראו	ד.מ. התאמת העובדים לעיסוקם. פסיכולוגיה של מניעת תאונות בעבודה
	2	ש'	ד"ר מרדכי ערן	המבנה ההעסקתי של ישראל ⁶ גישות באיתור והערכה של פוטנציאל ניהולי ¹
3		שו"ח	ד"ר משה סיקרון	שיטות שכר הערכת עובדים ³ (ד.מ. משאבי אנוש וניחול חבר עובדים)
2		ש'	פרופ' אריה שירום	ניתוח ההערכת עיסוקים ³ בריאות תעסוקתית ⁴ דיני עבודה למלמ"ח הכטים משפטיים בניהול חבר עובדים ³
	2	ש'	ד"ר אמנון בן-דוד	(ד.מ. דיני עבודה למלמ"ח)
	3	שו"ח	ד"ר מרדכי מירוני	הדרכה ופיתוח כ"א בארגון דפוסי מוביליות פנים ארגונית (ד.מ. או מקבילה: תכנון ופיתוח קריירות בארגון) שיתוף עובדים ותקשורת בארגון ³
2	2	ס'	ד"ר אהרון צינר	סוציולוגיה של שוק העבודה
2	2	ס'	ד"ר יואב ורדי	
2	2	ס'	ד"ר מיכאל שלו	

ד. מדיניות רווחה והמבנת המוסדי של שרותי רווחה

ד.מ. לקבוצת שיעורים זו — מבוא למדיניות רווחה (ראה תוכנית החט'
בלימודי עבודה בפרק "החטיבות")

	2	ש'	ד"ר אברהם דניאל	גישות חדשות לרווחה חברתית (תובה)
	2	שו"ח	ד"ר לינדה עפרוני	מבוא לכלכלת רווחה (תובה) ⁶
	2	ש'	ד"ר א. דניאל	המערכת המוסדית של שרותי רווחה בישראל
	3	ש'	ד"ר תקוה פרנס	החינוך כשרות רווחה
	3	ש'	ד"ר תקוה פרנס	היבטים חברתיים של בריאות
	3	שו"ח	ד"ר ש. שפירו	הערכת שרותים חברתיים ⁸
	2	ש'	ד"ר תקוה פרנס	ניצול שרותי רווחה
	2	ש'	ד"ר ערמונה ליכנה	העסקה ופערי הכנסות גרונטולוגיה חברתית ותעסוקתית ³

³ לא ינתן בתשס"ב

⁶ כלול גם בתוכנית החטיבה: הצטרפות תלמיד מלמ"ח טעונה אישור המרצה ומטלות ייחודיות לתלמידים אלה.

⁷ ניתן בשיתוף עם החוג לפסיכולוגיה; הצטרפות לשיעור טעונה אישור המורה.

⁸ ניתן במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית; הצטרפות לשיעור טעונה אישור המרצה.

2	ש'	ד"ר א. דניאל	ביטוח פנסיוני
	שו"ת	ד"ר מרדכי מירוני	דיני עבודה למלמ"ח
1 1/2	1 1/2	ד"ר דן שניט	סוגיות נכרות במדיניות וחקיקה סוציאלית ⁵
2	2	ד"ר מיכאל שלו	סוציולוגיה של שוק העבודה
2	2	ד"ר מיכאל שלו	איגודים, מפלגות ומדינת הרווחה
2	2	ד"ר תקוה פרנס	הפרופסיונל בשרותי רווחה
2	2	ד"ר תקוה פרנס	תרבות עוני ⁶

ה. ניתוח שרותי רווחה

ד.ט. לקבוצת שיעורים זו: מבוא למדיניות רווחה ומבוא לארגון וניהול (ראה חוכנית החסי' בלימודי עבודה בפרק "החטיבות")

ב'	א'		
2	שו"ת	ד"ר לינדה עפרוני	מבוא לכלכלה רווחה ⁶ (חובה)
3	שו"ת	פרופ' אריה גלוברוזן	אסכולות בניהול (ד.מ. מבוא לארגון וניהול)
3	שו"ת	ד"ר דן יעקבסון	משאבי אנוש וניהול חבר עובדים (ד.מ. מבוא לארגון וניהול או פסיכולוגיה ארגונית)
	ש'	פרופ' אריה שירום	פיתוח ארגוני
	ת'	ד"ר אורי גלוסקינס	(ד.מ. פסיכולוגיה ארגונית)
3	שו"ת	ד"ר דפנה ירעאלי	יחסי כח, סמכות והשפעה בארגון
2	ש'	ד"ר א. דניאל	המערכת המוסדית של שרותי רווחה בישראל
	שו"ת	ד"ר ש. שפירו	הערכת שרותים חברתיים ⁸
2	ש'	ד"ר תקוה פרנס	ניצול שרותי רווחה
3	שו"ת	פרופ' ר. ברגמן	חכונן כח אדם בשרותי רווחה
2	ש'	ד"ר אברהם דניאל	ביטוח פנסיוני
2	2	ד"ר שלומית קמינקא	ארגון וניהול שרותי רווחה
2	2	ד"ר תקוה פרנס	הפרופסיונל בשרותי רווחה
2	2	ד"ר שלומית קמינקא	יחסי עבודה בדרג הארגון ⁹

⁶ כלול גם בתוכנית החטיבה: הצטרפות תלמידי מלמ"ח טעונה אישור המרצה ומטלות ייחודיות לתלמידים אלה.

⁸ יתכן במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית; הצטרפות לשיעור טעונה אישור המרצה.

ו. תנועות עבודה וקואופרציה

ד.מ. לקבוצת שיעורים זו: מכוא ליחסי עבודה ומכוא למדיניות רוחחה
(ראה תוכנית החט': בלימודי עבודה בפרק "החטיבות")

			ד"ר אברהם דניאל	היאוריה קואופרטיבית ¹ (חובה)
		ש"ת 3	ד"ר דן גלעד	מפלגות פועלים בשלטון ²
		ש"ת 3		זרמים במחשבה הסוציאליסטית ³
		2	ד"ר מיכאל שלו	איגודים, מפלגות ומדינת הרוחה
		2	פרופ' אלקנה מרגלית	התסיסה החברתית של תנועת העבודה בישראל ⁴
		2+2		

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

תוכני השיעורים

סטטיסטיקה לתלמידי מלמ"ח

- א. דיגמה, משפט הגבול המרכזי.
- ב. הסקה לפי מדגם אחד — על ממוצע ועל פרופורציה.
- ג. השוואה בין שתי אוכלוסיות —
  1. על ממוצעים (מדגמים בלתי בלויים ומדגמים מונונים).
  2. פרופורציות.
- ד. ניתוח קשר בין שני משתנים —
  1. מבחני X^2 לאי-תלות.
  2. מדדים לעצמת קשר.
- ה. ניתוח קשר רב-משתני-מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה.
  - ו. נתוח שונות למחל עם אפקטים רבועיים חד-כוכבי דו-כוכבי.
  - ז. מבחנים א-פרמטריים.

שיטות מחקר א': תיאוריות

מטרת השיעור: פיתוח דרכי חשיבה ומיומנות מעשית הדרושה לחוקר במדעי ההתנהגות. הנושאים שילמדו: עקרונות החשיבה המדעית; מבנה תיאוריה מדעית ודרכי בדיקה; דרכים למדידת יעילותם של כלי מחקר ודרכים להגברתה; תכנון מערך מחקר; סוגי מחקר. (חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הגשת תרגילים, מבחן מסכם).

שיטות מחקר ב': ישום

הקורס יעסוק בתכנון וביצוע מחקר אגב ישום ידע עיוני בשיטות מחקר. התלמידים יעסקו בהגדרת בעייה נחקרת, תכנון וביצוע המחקר לבחינתה, ניתוח הנתונים וכתיבת דו"ח מחקר.

סדנת תיזה

הסדנה מיועדת לתלמידים העוברים על עבודת הגמר שלהם. תלמידים יציגו בעיות בכיצוע עבודה גמר ופתרון, מתוך מגמה לשמש דוגמה לאחרים בפתרון בעיותיהם. גם מנחי התלמידים יוזמנו להשתתף בסדנה. מרכז הסדנה יעודד עזרה והפריה הדדית בין התלמידים בכל שלבי העבודה, החל מהצעה וכלה בכתיבת העבודה הסופית.

אסכולות בניהול

מטרות השיעור: בהנחה שהתלמיד מצוי בתורת הארגון הכללית ובמופעי היסוד של הארגון — יושם הדגש בשיעור זה על האסכולות השונות בחקר ארגונים ובצרכי ניהולם, תוך בחינת הקשר בין לבין האסכולות השונות בתורת הארגון והניהול יתצגו כרצף היסטורי — אינטגרטיבי.

פיתוח ארגוני

סקירה של תיאוריה וטכניקות כפיתוח ארגוני וכפיתוח מנהלים. הנושאים: התערבות בתהליכים, התערבויות מבניות, העשרת תפקידים, ניהול לפי יעדים, הגישה הסוציוטכנית. יושם דגש על הבסיס הפילוסופי התיאורטי המנחה את היועץ הארגוני בעבודתו.

הקורס עוסק בהכרת הספרות התאורטית והאמפירית בנושא "הקריירה הארגונית", הן מנקודת מבטו של העובד והן מנקודת מבטו של הארגון. הדגש מושם על הכנת תהליכי ההתאמה שבין צרכי הפרט לבין האילוצים והצרכים של הארגון, על הכרת שלבי הקריירה הארגונית, הגדרת יעילות הקריירה ועל גישות שונות לפיתוח תכניות קריירה וקידום בארגונים.

יחסי כוח, השפעה וסמכות בארגונים

הקורס מתייחס לשאלות הבאות: מי מקבל "מה, איך ולמה", בארגון, איך מתחלקים המשאבים ומהן האסטרטגיות שמשתמשים בהן יחידים, קבוצות ומחלקות כדי להשפיע על המהלכים ולשפר את מעמדם. בקורס זה ננסה להסתכל אל מאחורי הקלעים של חיי הארגון כדי להבין איך התלות ההדדית שנוצרת בארגון משפיעה על ההתנהגות בארגון ועל תוצאותיה.

התנהגות ארגונית בארגונים ישראלים

לאחרונה תלו התפתחויות מרחיקות לכת בתיאוריות ובמחקר של התנהגות העובדים בארגונים פורמליים. עם התפתחות זו נעשות יותר ויותר עבודות מחקר שהמושא שלהן הוא האדם בארגון הישראלי. ייסקרו המחקרים האלה, כדי להבין את ההתנהגות בארגונים הישראליים וכדי להשוות את הממצאים עם התוצאות שנתקבלו במחקרים דומים שנערכו בתרבויות אחרות.

מערכות בקרה בארגון

מטרות השיעור: ההנחה היא שהמשתתפים בשיעור מצויים בתורת הארגון הכללית ומוודעים למשמעות הערכה של פעילות הארגון. מיכלול פעולות ההערכה בארגון מסתכם בפונקציה "בקרה", גם אם אין היא מוגדרת בשם זה בארגון וגם אם אין היא ממוקמת רכחית כאתר היחידות במערכת. השיעור יבתן אח השיטות וכלי הבקרה המתייחסים ליחידות ולפעילויות השונות של המערכת.

סמינר בפיתוח ארגוני

מוקד הסמינר — עבודה מעשית כישום שיטות התערבות בפיתוח ארגוני במפעלי תעשייה. צוותות של תלמידים יופנו למפעלים שהביעו הסכמתם לכניסת צוות יעוצי, ויבצעו פרויקט בפיתוח ארגוני, שיכלול איבחון, התערבות (במידה והדבר סביר ואפשרי) והערכת הפרויקט. כיצוע העבודה המעשית, בעיקר בעת חופשת הקיץ באוניברסיטה, ילווה ביעוץ מתמיד של האחראים לסמינר ובהגשת תרגילים בכתה במהלך סמסטר ב'. כל צוות יעוצי כנ"ל יסכם את עבודתו בצורת עבודה סמינריונית מקיפה.

דפוסי מוביליות פנים ארגונית

מטרת הסמינר הנה לפתח גישה אינטגרטיבית לחקר תופעת המוביליות התפקידית בתוך הארגון. כרמת הפרט תופעה זו מתבטאת, למשל, בשינויי תפקידים והתנסויות במסלולי קידום וניעות שונים; כרמת הארגון, יש חשיבות למדיניות הגיוס והקידום ולשיטות ניהולם הספציפיות. כדי להבין את מלוא היקפה של התופעה על החוקר לזהות משתנים אובייקטיביים וסובייקטיביים הן כרמת הפרט והן כרמת הארגון המאפשרים תצפית והסבר של קשרים יחודיים ושל אינטראקציות ביניהם. כמסגרת הסמינר נסקור גישות פסיכולוגיות, סוציולוגיות וניהוליות הדנות במוביליות פנים ארגונית ונתמקד במודלים המאפשרים גישה אינטגרטיבית כו. הדגש בסמינר יהיה אנליטי ומחקרי.

לחצים בעבודה: גורמים תוצאות ודרכי התמודדות

הסמינר יעסוק בההליכי התפתחות של לחצים: מסגרות מושגיות, מדלים היאורטיים מרכזיים, בעיות מתודולוגיות של מחקר בתחום וכיווני המחקר האמפיריים. בין המודלים המרכזיים: התאמת אדם-סביבה, המודל האינטראקטיבי של לורוס והמודל שפותח על יסוד תיאוריות התפקוד. הסמינר מיועד לתלמידי תואר שני העוסקים בעבודה גם לתלמידי תואר שלישי.

הדרכה ופיתוח כח אדם בארגון

הסמינר ידון בשאלות הבאות: מהם העקרונות המנחים בעיצוב תוכנית הדרכה או השתלמות להקניית מיומנויות, התנהגויות או לשוני עמדות, כאלו טכניקות הדרכה מטייעים? מהם השיקולים לבחירת מתודות ההוראה וההנחייה? כיצד נבחר המדיום להשגה אופטימלית של תפוקות למידתיות? מהם הקריטריונים להערכת תוצאות ההדרכה? תוך זיקה הדוקה לתיאוריות למידה וזיקה אנושית, עקרונות הגברה וחיוק אסוציאציות למידתיות וכיו"ב. במהלך הסמינר יערכו ביקורים במרכזי הדרכה בארגונים שונים. כל תלמיד ידרש להגיש פרויקט מסכם.

דיני עבודה למלמ"ח

הקורס בדיני עבודה נועד להקנות ידע בסיסי במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה הדרכים ליישובם. בין הנושאים שידונו בשיעור: מקורות דיני עבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד? החוזה האישי וההסכם הקיבוצי — מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי החוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון העסקות; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים דרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

תעסוקה ופרי הכנסה

הקורס ידון בנושאים הבאים: הגישה הסוציולוגית וגישת ההון האנושי להבדלים בהכנסה; מקצוע והכנסה — יחסי גומלין לאורך מחזור החיים; בעית העוני; האם ניתן לצמצם פערים בהכנסה.

משא ומתן קיבוצי — סדנא בניהול מו"מ

לימוד התפיסות התיאורטיות בדבר מהותו של המו"מ הקיבוצי כתשתית של מערכת יחסי עבודה; הקניית מודלים תאורטיים וממצאים אמפיריים הנוגעים למבנה ולתהליכי המו"מ הקיבוצי במדינות מתועשות מערכיות וכישראל; לימוד הקריטריונים המשפיעים על גודלן וכוחן של יחידות מו"מ; גורם הכה כמו"מ הקיבוצי; נושאי המו"מ ויחסי הגומלין בין הצדדים; איסטרטגיות וטקטיקות כמו"מ הקיבוצי; ההסכם הקיבוצי ויישומו; דרכי יישוב חלוקי דעות במערכת המו"מ הקיבוצי. השיעור ילווה בתרגיל אשר יוקדש לעריכת משחקי ניהול מו"מ קיבוצי.

ערכים ותגמולים בעבודה

הקורס ידון בנושאים הבאים: עבודה ואיכות החיים; ערכים בעבודה — כיצד הם משתנים לאורך מחזור החיים ומהם הדטרמיננטים העיקריים שלהם; תגמולים בעבודה — תגמולים כלכליים ואחרים אשר ניתן להשיג מהמקצוע לאורך מחזור החיים, התגמולים האובייקטיביים מול תפיסתם הסובייקטיבית, הדטרמיננטים העיקריים של תגמולים בעבודה; ההתנסות בעבודה — השפעתם הסימולטנית של ערכים לעבודה ותגמולים מהמקצוע על טיבה.

המבנה התעסוקתי של ישראל

הכרת מבנהו של כוח העבודה הישראלי, התמורות שחלו בו, הגורמים שהשפיעו על כך בעבר והצפיית להתפתחותו בעתיד.

ניתוח המבנה המקצועי והענפי של ציבור המועסקים; כירור גורמים המשפיעים על מבנה זה והשינויים החלים בו (רמת ההשכלה, הרכב העליה, ההרכב הדמוגרפי, המבנה הכלכלי של המשק הלאומי, תהליכי מוביליות וריבוד). ההבדלים בתעסוקה קבוצות שונות באוכלוסיה: נוער, קשישים, נשים, עולים חדשים וותיקים, כוח עבודה אקדמי, משמעותיות השינויים הנ"ל.

שיטות שחר

משמעות שחר: המרצעים חומריים אישיים; הערכת כיצוע עובדים וניהול שחר; הטבות רווחה וצורות אחרות של תשלומים נילווים לשחר; מבנה שחר — ניתוח, תכנון ובקרה של מבנה שחר; מערכות שחר בשירות הציבורי; שיטות שחר של קבוצות מיוחדות; אינדיקטורים וליציה של הטבות רווחה.

מערכות יחסי עבודה

הסמינר דיון בפיתוח, הערכה ושום של גישות בין-דיסציפלינריות בתחום יחסי העבודה. יושם דגש על פיתוח מדלים ביחסי עבודה ברמות ניתוח שונות (פרט, מפעל, שוק העבודה — משק וכיו"ב). כ"כ ידרשו התלמידים לתרגל בניה מדלים המשלבים גישות סוציולוגיות פסיכולוגיות-התנהגותיות, כלכליות ופוליטיות להסבר בעיות בתחום העבודה. הסמינר יבחן ויעריך מספר תאוריות ביחסי עבודה שהחפרסמו לאחרונה בכתבי עת מדעיים.

יישוב סכסוכי עבודה

מטרה הקורס ביישוב סכסוכי עבודה היא לאפיין ולנתח את הגורמים לסכסוכי עבודה, לסקור את הסוגים השונים של סכסוכי עבודה ולבחון את הכלים הקיימים בארץ ובעולם למניעתם ו/או יישובם. דגש יושם על דיון מעמיק במכלול הכלים והטכניקות העומדים לרשות הצדדים ליחסי עבודה והמדינה לטיפול בסכסוכי עבודה לסוגיהם מתוך מגמה לעצב מסגרת להערכת התאמתם ויעילותם מנקודת ראות של הצדדים, הציבור והממשלה. לכך מן הדיון התאורטי בכתה השיעור יכלול תרגילים מעשיים (סימולציות) בשימוש בכלים ליישוב סכסוכים כגון תיווך ובוררות בסכסוך כלכלי ומשפטי.

קונפליקטים ביחסי עבודה

מטרות הקורס:

- א. הבנת המושג קונפליקט והכרת תאוריות קונפליקט
  - ב. אתור והבנה של קונפליקטים ביחסי עבודה
  - ג. גבוש יכולת מתקרת בנושא הקורס.
- השיטה: הקורס יכלול את החלקים הבאים:
- א. הרצאות פתיחה
  - ב. קריאה מודרכת בנושא הקורס

הנושאים:

1. תאוריות סוציולוגיות של קונפליקט (מרקס, דהרדורף, קיסר).
2. מושג הקונפליקט
3. יחידת הניהוח (פרט, קבוצה, ארגון, מסגרת רחבה יותר).
4. קריירה של קונפליקט (קרייסברג)

מבנה הציור:

1. מבחן בגמר הקורס 70%
2. דתזות קריאה 30%

סוציולוגיה של שוק העבודה

הסמינר יעסוק בספרות הסוציולוגית על תהליכים (במיוחד אבטלה ואפליה בעבודה) ותוצאות (במיוחד הפרשי שכר) בעלי משמעות חברתית בשוק העבודה. יעשו ניתוחים של תפקיד שוק העבודה כמערכת הריבוד החברתי. המשתתפים בסמינר יבדקו נתונים וממצאי מחקר ועדכו מחקרים, תורמים להכנת היכטים סוציולוגיים של שוק העבודה בישראל.

משאבי אנוש וניהול חבר עובדים

קורס בסיסי אשר מגמתו להקנות תפיסה מושגית-אינטרטיבית של פונקציית ניהול כוח-אדם ברמת האירגון. האירגון כולו מוצג כמערכת סוציו-טכנית ופונקציית ניהול כוח-אדם כחה מערכת השומות-תפוקות המשחזרה בתה מערכות אחרות לקידום תכליותיו של הארגון. מבין הנושאים הספציפיים אשר יידונו במהלך הקורס: מסגרת האילוצים אשר במסגרתה פועל מנהל כוח-אדם, מדיניות ותיכנון כוח-אדם, ניתוח עיסוקים, תהליך ההעסקה, קידום עובדים ופיתוח מנהלים, תמריצים חומריים ובלתי חומריים, שיטות הערכה ומברק, שירותי רווחה וניהול שוטף של תחסי עבודה באירגון.

שיטות ברירת עובדים

עקרונות כלליים של מדידה ושל הערכת פוטנציאל תפקוד והסתגלות לעבודה. פיתוח קריטריוני תפקוד והסתגלות לעבודה בארגון, אתור מרחב המועמדים לתפקיד. עקרונות פיתוח מבחנים למדידת כשרים, מיומנויות ויכולת הנדרשים לתפקוד ולהסתגלות מיטביים בארגון (מבחני מישל, מבחני כושר פסיכומטרי, מבחני מצב, מבחני אישיות וכו'). עקרונות ושיטות להערכת יעילות המבחנים וכלי האבחנה כולל מהימנות ותקיפות של כלי המדידה). רכיבים משלימים במערכות מיון: הערכות בתפקידים דומים, חוות דעת על התמאה בתום ראיון, המלצות מרכזי הערכה וכו'. שימוש במודי אבחנה לצורך קבלת החלטות למיון כוח-אדם.

קליטת עובדים בארגון

קורס מתקדם במסגרת התמחות בניהול חבר עובדים. הדגש מושם על שלב הכניסה של העובד לארגון, תהליכי הסוציאליזציה הארגונית, החחה הפסיכולוגי, מכניזמים של השתלבות ודחיה, חכניות אוריינטציה וקליטת עובדים. הערכת הקליטה בעבודה ושיפורה. במסגרת הקורס יוצגו גם מספר מערכות קליטה הנהוגות בארגונים ישראליים.

פסיכולוגיה של מניעת תאונות בעבודה

בשיעור זה יסקרו הגישות התיאורטיות והיישומיות הנוגעות להתהוות תאונות עבודה ולמניעתן, תוך הדגשת הגורם האנושי והארגוני. הנושאים שיידו הם: מהדולוגיה לאיסוף נתונים ולניתוחם, גורמי תאונה אישיים, טכנולוגיים וארגוניים, ושיטות הדרכה להתנהגות בטוחה. התלמיד יבצע סקר ספרות בנושא סוגר.

ביטוח פנסיוני

הסמינר יעסוק במערכת הביטוח הפנסיוני תוך התמקדות בשיטות השונות כגון: פנסיה תקציבית, פנסיה מצטברת; הביטוח הפנסיוני בסקטור הפרטי, וקרנות הפנסיה של ההסתדרות, השוואה עם מערכות הפנסיה בארצות נבחרות. רציפות זכויות הפנסיה; השילוב עם המוסד לביטוח לאומי, הצעת החוק כדבר הנהגת ביטוח פנסיוני ממלכתי — הפרובלמטיקה הכרוכה בהנהגת התוק.

גישות חדשות לרווחה חברתית

השיעור יטען בקונצפציות החדישות בתחום מדיניות הרווחה שבאו לידי ביטוי לאחר מלחמת העולם השנייה. הרצף ההיסטורי יכלול תפיסות אופייניות החל מנישות ליברליות ושיווניות מובהקות וכלה בקונצפציות שמרניות תוך ליבוך הרקע ההיסטורי והאספקטים הסוציו-אקונומיים. המהווים חלק אינטגרלי מגישות אלה. דגש מיוחד יושם על ההשלכות והפרובלמטיקה הכרוכות בהגשמתן של הקונצפציות השונות הלכה למעשה.

החינוך כשירות רווחה

- א. יישום מושגים, תפיסות וגישות ערכיות בתחום שירותי הרווחה; ניתוח מערכת החינוך הפורמלי והערכה.
  - ב. המדיניות החינוכית בתוך ביה"ס; האספקטים המנהליים של מערכת חינוך, מושג שיוויון ההדדמניות בחינוך, הגורמים הסוציוכלכליים המשפיעים על אי-שיוויון בהשגים לימודיים. התוכניות החינוכיות שנועדו לביטולם ומידת הצלחתן.
  - ג. תרומה מערכת החינוך לרווחה החברתית בתחומים שונים כמו: תפקיד החינוך בצמצום אי-השיוויון הכלכלי ובשינוי חברתי, תפקידו במנגנון הקצאה לעמדות ריבדיות, תרומתו לכלכלה וגישות ההון האנושי לחינוך.
- ג. ניתוח השלכות שונות של ממצאי המחקרים לניכוש מדיניות חינוכית.

תבטים חברתיים של בריאות

ההגדרה הרפואית, הפסיכולוגית והחברתית של בריאות חולית; מצב המחלה והמוגבלות התפקודית כ"סטיה חברתית"; "התפקיד" החברתי המוקצה לחולה, למוגבל ולבעל המום; משמעות הסטיגמה שבמחלה ובסומים; "התפקיד" החברתי של הצוות המרפא והמשקם; הריפוי והשיקום כתהליך פעולת גומלין חברתית; תראפיה ופיקוח חברתי; הפרופסיה הרפואית; תהליכי המדיקליזציה בחברה המודרנית; הסדרים חברתיים להבטחת הבריאות והטיפול במחלה; הפורמליזציה והבירוקרטיזציה של שירותי הבריאות והשלכותיהן לרמת הטיפול הרפואי, ליחסי הצוות המרפא והחולה, לחופש הפרט וחכויותיו; תנאים חברתיים ומחלה; דפוסי שימוש הברליים בשירותי הבריאות, ע"י בני שכבות סוציוכלכליות שונות.

ניצול שרותי רווחה

השיעור ינתח את המודלים התאורטיים השונים המסבירים את דפוסי הפנייה אל שרותי הרווחה ודפוסי השימוש בהם ויסקור את המחקרים האמפיריים שנערכו בהתאם להם, במיוחד בתחומי הבריאות, החינוך והשרותים הסוציאליים. יושם דגש על ההבדלים בין המעמדות החברתיים השונים בניצול הודמניות השרותים ועל ההסברים השונים הניתנים להבדלים אלה; אלה המדגישים את מאפני צרכי השירותים לעומת אלה המדגישים את המבנה הארגוני של השירותים ואת האוריינטציות הפרופסיונליות של ספקי השירותים.

1. קריאת הכנה לכל שיעור ויכולת הצגת החומר בפני הכתה.
2. בחינה.

איגודים, מפלגות ומדינת הרווחה

הסמינר יוקדש לשתי מסרות; הראשונה: הכרה וניתוח הספרות העיונית והאמפירית העוסקת בהשפעתם של איגודים מקצועיים ומפלגות פועלים על קביעת מדיניות רווחה בארצות המערב. השניה: תכנון וביצוע מחקרים ע"י משתתפי הסמינר על השפעתה של ההסתרות על מדיניות רווחה בישראל לפני ואתרי הקמת המדינה.

הפרופסיונל בשירותי רווחה

הגישות השונות לחקר הפרופסיות בכלל ובמיוחד "הפרופסיות בשירות אישי" ו"הפרופסיות לחצאי": מעמד המומחיות והפרופסיות בחברה ה"פוסט-תעשייתית" ובמדיניות הרווחה; ידע, מומחיות וקביעת-מדיניות: הנחה מוסריות ערכיות שביסוד הידע הפרופסיונלי; הפרופסיונלים כסוכני פיקוח חברתי; הפונקציות שממלאים לשמירת הסדר החברתי והפוליטי הקיים, לרבות מעמד הפרופסיה עצמה; הביורוקרטיזציה של ארגון השירותים: אילוצי הארגון והקונפליקט בהגדרת התפקוד הפרופסיונלי; התנועה לשינויים רדיקליים בתוך הפרופסיות: מסוכן פיקוח לסוכן שינוי חברתי — כעד ונגד; שיתוף נציגי הציבור והלקוחות בפיקוח על עיצוב מדיניות השירותים הפרופסיונליים ותנועת "הקריירות החדשות" — ארגון מחדש של מערכת השירותים האישיים.

ארגון וניהול שירותי רווחה

הקורס דן בחיאוריות ובמודלים ארגוניים וניהוליים בשירותי רווחה, לאור האיפיונים המיוחדים לארגוני רווחה, דינמו נושאים כגון: תהליכי קבלת החלטות תקשורת, קונפליקטים ארגוניים וניהול כח אדם, חלקו האחד של הקורס מבוסס על הרצאות וחלקו השני יוקדש לדיווחים ודיונים על עבודות התלמידים.

המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים

א. מטרת התוכנית לתעודה

תוכנית הלימודים לתעודה בלימודים אורבניים ואזוריים מיועדת לבעלי תואר ראשון המעוניינים בהשתלמות מגובשת בנושאים של תכנון אורבני ואזורי ושל ניתוח מדיניות עירונית. הכשרה זו מאפשרת למסיימי התוכנית להשתלב כמתכננים בצוותות תכנון אינטרדיסציפלינריות ולמלא תפקידים שונים בשלטון המקומי, במשרדי הממשלה ובסקטור הפרטי.

תוכנית הלימודים מיועדת בעיקר לבוגרי מדעי החברה, גיאוגרפיה, ארכיטקטורה והנדסה, אך פתוחה גם לתלמידים הבאים מתחומים אחרים.

ב. תנאי קבלה

תלמידים, אשר סיימו תואר ראשון בעיון גמר 70 לפחות, רשאים להגיש מועמדותם ללימודי התעודה. על קבלת התלמידים תחליט ועדה הקבלה של המרכז. תינתן עדיפות למועמדים העוסקים כבר בתחום התכנון העירוני או האזורי.

ג. תוכנית הלימודים

1. לימודי השלמה

הקורסים בלימודי השלמה מיועדים לתלמידים שלא לסדו מקצועות אלה במסגרת לימודיהם לקראת התואר הראשון ולמקרים נוספים, בהתאם לקביעת יועץ.

לימודי השלמה — כלכלה למתכננים ¹	3 ש"ס
סוציולוגיה למתכננים ²	2 ש"ס
מבוא לסטט' למדה"ח	3 ש"ס
מחמטיקה למדעי החברה א'	4 ש"ס
מבוא למחשבים —	3 ש"ס

2. לימודי חובה

כלכלה עירונית	3 ש"ס
תהליכים מרחביים בעיר מודרנית	2 ש"ס
אספקטים חברתיים של התכנון	2 ש"ס
היבטים משפטיים של השלטון המקומי	3 ש"ס
אספקטים פוליטיים של תכנון	2 ש"ס
שיטות תכנון	2 ש"ס
איסוף וניתוח נתונים בתכנון	2 ש"ס
מבוא לתכנון פיזי	2 ש"ס
תרגיל בתכנון פיזי	2 ש"ס
עקרונות התכנון	2 ש"ס
פרויקט מתקדם בתכנון	3 ש"ס

25 ש"ס

3. לימודים מתקדמים

על כל תלמיד לבחור לפחות נושא אחד להתמחות במסגרת הלימודים המתקדמים. ההתמחות כוללת, בדרך כלל, קורס וסמינר העוסקים בתחום של בעיות עירוניות. הקורס מהווה בכל מקרה דרישה מוקדמת לסמינר. מצעות התמחויות בנושאים הבאים: דיור, תחבורה, תכנון אזורי, איכות הסביבה.

¹ זכאים לפטור מקורס זה התלמידים שלמדו את הקורסים, מבוא לכלכלה א' + ב' ותורת המחירים או כאלה שקיבלו אישור מתאים ממורה הקורס.

² זכאים לפטור מקורס זה רק תלמידים שהם בוגרי החוג/החטיבה בסוציולוגיה.

4. שיעורי בחירה

קורסי הבחירה מיועדים להרחבת הידיעות בתאוריה, מתודולוגיה ומדיניות לפי עניינו של התלמיד, התלמידים רשאים ללמוד קורסים הניתנים מחוץ למסגרת המרכז בתנאי שנושא הקורס ורמתו מתאימים לדרישות המרכז. בכל מקרה יש לקבל אישור היועץ.

ד. חובות התלמיד

1. כל תלמיד חייב במכסה של 32 ש"ס. במניין 32 השעות לא יכללו קורסים שבהם לא השהתף התלמיד באופן פעיל. כן לא יכללו לימודי השלמה.
2. כל תלמיד חייב להשתתף בסמינר המחלקתי המתקיים, בדרך כלל, פעם בשבועיים.
3. התעודה תינתן רק למי שהשיג ציון ממוצע של 70 לפחות.
4. משך הלימודים הוא לכל היותר שנתיים. תלמיד, המבקש להאריך את לימודיו מעבר לתקופה זו, חייב באישור מיוחד מוועדת ההוראה של הפאקולטה.
5. תלמידים שהתחילו ללמוד לפני ה-1 באפריל 1981 רשאים לסיים את לימודיהם לפי התוכנית הישנה עד סוף שנת הלימודים חשמ"ב.

ה. תוכניות משותפות

המרכז ללימודים אורבניים מאפשר קיום תוכניות לימודים משותפות לתואר מוסמך עם החוגים לכלכלה, סוציולוגיה ומדע-המדינה. פרטים ניתן לברר במזכירות חוגים אלה.

ו. תוכניות למוסמך

לגבי האפשרות לעבור למסלול לתואר שני במרכז, אפשר יהיה לקבל מידע במזכירות המרכז במועזי מאוחר יותר.

המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים

תוכני השיעורים

כלכלה למתכננים

התיאוריה של הצרכן: פונקציות ייצור ועקומות התצאות; שווי משקל של הפירמה ושל הענף; הביקוש לגורמי ייצור; שווי משקל בשוק משוכלל; מונופול ושווקים בלתי משוכללים; כלכלת רווחה.

סוציולוגיה למתכננים

מושגי יסוד בסוציולוגיה עם דגש על נושאים בעלי תשיבות בחנוך העירוני; אינטראקציה חברתית; נורמות; שינוי חברתי; הפקיד ומעמד; ריבוד וקונפליקט; מוסדות חברתיים.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי-החברה — ראה פרק "שנה א' המשותפת".

מתמטיקה למדה"ח א' — ראה פרק "שנה א' המשותפת".

מבוא למחשבים

עקרונות המחשבים. הכרת שפת פורטן; הכרת ס.פ.ס.ס.

כלכלה עירונית

כלכלה של אורבניזציה, צמיחה של ערים ואיזורים מטרופוליטניים, מיקום פעילויות כלכליות בעיר ומיקום ערים, דפוסי שימוש בקרקע, תחבורה עירונית, סגרגציה, איזור, מדיניות הממשלה, כלכלת השלטון המקומי.

תהליכים מרחביים בעיר מודרנית

קורס זה דן במערכות אורבניות מרחביות. מטרתו הכרת מערכות אלו כבסיס לניתוח בעיות, תהליכים ודפוסים בפריסה מרחבית; צפיפות וצמיחה אזוריים פרבריים; שינויים בתכנון ותפקוד המע"ר (דרישות מוקדמות; מבוא לסטטיסטיקה).

אספקטים חברתיים של התכנון

מטרת השיעור היא להקנות מושגי יסוד של המבנה החברתי בישובים עירוניים וכן להציג שאלות חברתיות בתכנון ערים. הנושאים העיקריים שידונו הם: עיר, עיור ועירוניות; מבנה ריבודי בעיר; תכנון חברתי של שכונות ויחסי שכונות; שיקולים חברתיים בשיקום שכונות עוני; יחסי גומלין בין משתנים פיזיים ותרבותיים. ומספר בעיות של הכרך המודרני (דרישה מוקדמת: סוציולוגיה למתכננים).

היבטים משפטיים של השלטון המקומי

שיטות המשפט הישראלי; פקודת העיריות ותפקיד השלטון המקומי; חוק התכנון והבניה; חוק לפינוי משכנות עוני; הפקעות לצרכי ציבור וחוקים אחרים המהווים בסיס משפטי לפעולות של רשויות מקומיות ולתכנון ערים.

אספקטים פוליטיים של תכנון

בחינה תיאורטית ואמפירית של הקשר בין התכנון העירוני והתהליך הפוליטי. מטרת הקורס הינה הבנת הקשר בין פוליטיקה ותכנון והכשרת המתכנן לגישור בין תפקידו המקצועי הפוליטי. ינתח תפקידו הפוליטי של המתכנן השפעתו על מדיניות השלטון המקומי, ולהיפך. בין הנושאים שיכללו: סביבתו הפוליטית-מינהלית של המתכנן בישראל ובארצות אחרות, בעיות אירגוניות של תכנון מטרופוליטיאני, קבלת החלטות ומדיניות ציבורית בשלטון מקומי והשתתפות אזרחים בתהליך התכנון.

שיטות תכנון

קורס זה עוסק בשיטות הכמותיות והאיכותיות הנהוגות בחתומי התכנון והמחקר האורבני. נושאי הקורס: עיבוד סטטיסטי של נתונים; ניתוח דמוגרפי וכלכלי של אזורים; הכנת תחזיות ואי ודאות; שיטות להערכת פרויקטים אורבניים; ניתוח של עיר; מודלים של פוטנציאל ומשיכה; עיצוב אלטרנטיבות; ניתוח מערכות תחבורתיות (דרישה מוקדמת: כלכלה למחכמים ומבוא לסטטיסטיקה, אפשר ללמוד בו ומנית).

איסוף וניתוח נתונים בתכנון

השעור יתמקד בבעיות איסוף וניתוח של נתונים חברתיים, כלכליים ופיסיים הדרושים לתכנון. ידונו: מקורות האינפורמציה השונים העומדים לרשות המתכנן, דרכי השגתם ומידת מהימנותם של הנתונים; כלי המחקר השונים לאיסוף נתונים רלבנטיים; עיבוד נתונים ממקורות סוסדיים, ניתוח חוכן של מסמכים; תצפיות אובייקטיביות בלתי משתתפות; שיטות לאיסוף נתונים על שימושי קרקע; תצלומי אוויר, סקרי שדה ותכניות בניין ערים; כימות נתונים ומודלים של התפלגות ושינוי מרחביים. (דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה למדה"ת. אפשר ללמוד ברומנית).

מבוא לתכנון פיזי

הקורס מקנה את מושגי היסוד הדרושים לפתרון בעיות פשוטות והערכת פרויקטים. במסגרת ההרצאות ידונו: קריטריונים בבניו ערים; סקרים בניתוח אתרים; המרכיבים של המערך העירוני וקריטריונים לתכנונם; שכונת מגורים, תחבורה, שירותים ומסחר ושטחים פתוחים. דיון בפרויקטים נבחרים.

תרגיל בתכנון פיזי

הסטודנט ילמד על-ידי ניתוח והיפוש פתרון לבעיות פשוטות יחסית של תכנון פיזי את ההיבטים המעשיים והעקרוניים של תהליך התכנון הפיזי. ההשתתפות מותנית בשמיעת מבוא לתכנון פיזי.

עקרונות תכנון

הרקע ההיסטורי והאידיאולוגי להתפתחות תכנון ערים. תכנון כתהליך לבחירה רציונלית של מטרות ואמצעים. קריטריונים להערכת אלטרנטיבות. אי-ודאות וניגוד אינטרסים בבעיות מרכזיות. הבקורת על רעיון התכנון הכולל והאלטרנטיבות המוצעות. תפקיד התכנון, המתכננים והציבור בתהליך של קבלת החלטות.

פרוייקט מתקדם בתכנון

נושא הסדנא הוא פרויקט בתכנון אזורי כמרחב אזור המטרופולין של תל-אביב. עבודה עצמית של הסטודנטים תשולב עם הרצאות על נושאים מרכזיים הקשורים לבעיות האזור ושיטות תכנון. (דרישות מוקדמות: כל לימודי התוכה, אישור המורים, או לימודים ברומניים).

סמינר מחלקתי

בסמינר המחלקתי יוצגו עבודות מחקר ופרוייקטים על-ידי מורי המרכז ואזרחים. ההשתתפות בסמינר המחלקתי היא חובה לכל תלמידי המרכז.

אספקטים פיזיים, כלכליים וחברתיים של דיור

הגורמים המשפיעים על רמת הדיור; שוק הדיור; אלטרנטיבות להתערבות ממשלתית בשוק הדיור, כגון: מדיניות אשראי, בניה ציבורית, מדיניות קרקע, שיקום פיזי של משכנות עוני וכיו"ב. השלכות פסיכולוגיות חברתיות של צפיפות דיור המשמעות החברתית של דיור: דירה ושכונה כמדד לסטטוס (דרישות מוקדמות: סוציולוגיה למתכננים, מבוא לסטטיסטיקה, מבוא למחשבים, כלכלה אורבנית — אפשר ללמוד כלכלה אורבנית בו-זמנית).

סמינר בבעיות דיור

ביצוע פרויקט הקשור בבעיות דיור.

תהליך התכנון האזורי

מטרת הקורס להציג בפני הסטודנט את האספקטים התיאורטיים והמעשיים הכרוכים בבניית תוכניות אזוריות. נושאים עיקריים שידונו: קלסיפיקציה של אזורים; ניתוח וסימולציה של תהליכים ותופעות אזוריות; תהליכי יצירת תוכניות אזוריות אלטרנטיביות; הערכה, בחירה וישום תוכניות בקנה מידה אזורי (דרישות מוקדמות: מבוא לסטטיסטיקה, שיטות תכנון או אישור המורה).

סמינר: בעיות במדיניות פיתוח אזורית

מטרת הסמינר להציג בפני הסטודנט את הבעיות העיקריות של פיתוח אזורי וקביעת מדיניות אזורית. בין הנושאים שידונו: מדיניות ריכוז ופיזור של אוכלוסיה; בעית יצירת תעסוקה בכטיס לפיתוח אזורי; תפקיד מרכזי הפעילות האזורית; צרים חדשות; תחבורה ושרותים ציבוריים; בעיות מימון ואדמיניסטרציה (דרישות מוקדמות: מבוא לסטטיסטיקה, שיטות תכנון או אישור המורה).

מבוא לתחבורה עירונית

בעיות היסוד בתחבורה עירונית; מדלים של ביקוש; מדלים של היצע; תחבורה פרטית ותחבורה ציבורית; תכנון כולל של תחבורה אורבנית; מדלי ביקוש דיסאגרטיביים; שימוש במשתנים איכותיים; שיטות אגרזציה למדלים דיסאגרטיביים; ניתוח תוכניות ופרויקטים (דרישות מוקדמות: שיטות תכנון, או אישור המורה).

סמינר בבעיות תכנון תחבורה

מטרת הסמינר היא לבחון בעיות מדיניות על בסיס החומר הנלמד במבוא. ידונו בין יתר נושאים הקשורים לתחבורה ציבורית לעומת התחבורה פרטית, בדיקת פרויקטים חברתיים וכיו"ב. (דרישות מוקדמות: כלכלה למתכננים או אישור המורה).

שיטות תכנון מתקדמות

מטרת הקורס לתרגל את השימוש בטכניקות הניתוח והתכנון השונות שנלמדו בשעור שיטות תכנון. במסגרת הקורס תוצגנה בעיות אורבניות קיימות והסטודנטים ידרשו לנתח ולהציע פתרונות עבורן בעזרת טכניקות התכנון שרכשו. תוצגנה מספר שיטות תכנון מתקדמות, בעיקר שיטות של סימולציה ואופטימיזציה (דרישות מוקדמות: שיטות תכנון, מבוא למחשבים, כלכלה למתכננים או אישור המורה).

הקורס לא יינתן בתש"ב.

מדלים של מערכות אורבניות

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים עקרונות בניה, ניתוח ושימוש במדלים אורבניים כמותיים לפתרון בעיות תכנון אורבני. נושאים שידונו: קלסיפיקציה של מדלים אורבניים; עקרונות בניית מדלים; מדלים חלקיים וכוללניים; מדלים של סימולציה ואופטימיזציה ומדלים של תכנון; ניתוח המבנה האנליטי של מדלים שונים קיימים; השימוש במדלים לשם יצירה, הערכה ובחירה של תוכניות אורבניות (דרישות מוקדמות: שיטות תכנון או הסכמת המרצה).

שיטות הערכה בתכנון עירוני

הקורס מציג עשר שיטות שונות להערכת תוכניות אלטרנטיביות לפי יישומן; רשימת קריטריונים, ניתוח סף פוטנציאל הפיתוח, הערכה כספית, ניתוח עלות ותועלת, דף מאזן לתכנון, מטריצת השגת מטרות, שיטות משחק, מודלים ותכנות לינארי (דרישות מוקדמות; מבוא לסטטיסטיקה).

בעיות נבחרות בתכנון ומדיניות עירוניים

במסגרת הקורס ידונו בעיות מרכזיות של מדיניות עירונית ואזורית מנקודה ראוה כלכלית חברתית. ינתחו האלטרנטיבות והשלכותיהן ואפשרויות הביצוע. הנושאים יכללו: ערים חדשות; התפקיד הפוליטי של המתכנן; אינטגרציה ברור; שיקום שכונות; בעיות המטרופולין; פיזור האוכלוסייה; שיתוף הציבור ותהליך התכנון ואספקת שירותים ציבוריים (דרישות מוקדמות; השתתפות בלימודי החובה או אישור המורים).

דינמיקה של מערכות מסחר

השיעור מציג בפני התלמידים את המבנה וצורת הפעולה של מערכת המסחר הקמעונאי. הנושאים העיקריים שידונו: מסגרות מסורתיות והיאורטיות; גידול והתפתחות של השיווק הקמעונאי; מערכות לאומיות ואיזוריות של שיווק; המסחר בתוך העיר; שינויים במבנה המסחר; התנהגות הצרכן; תחזיות ושיטות הקצאה; מיקום חנויות והערכת ערכן. הקורס לא יינתן בחשמ"ב.

יחסי אדם – סביבה

השיעור יעסוק ביחסי הגומלין שבין הסביבה הפיסית לבין התנהגות חברתית. כיון הנמצאים שידונו: השפעותיהם של גורמים פיזיים כמו צפיפות ורעש; המשתנים המשפיעים על תחושתם כ"מיטרד" והשלכותיהם על ההתנהגות; הגדרות שונות של המושג "פרטיות" והשפעותיו על מצע הגומלין בקרב קבוצות אוכלוסייה שונות; המשמעות הסמלית של "שטח"; הגורמים המשפיעים על הפיסה המרחב הפיזי ויחסי הגומלין בין הפיסה סובייקטיבית לבין שימוש בשטח לצרכים שונים.

כלכלת דיור

אספקטים מיקרו-כלכליים של דיור: הגורמים המשפיעים על ביקוש לדיור, הגורמים המשפיעים על מחירי דירות ובתים. אספקטים מקרו-כלכליים של דיור: התחלות כניה, מדיניות אשראי ומדיניות קרקע. סיבות להתערבות ממשלה בשוק הדיור; אספקטים כלכליים של שכונות עוני; פעילות ומסך הרשויות המקומיות והשפעתו על שוק הדיור.

תהליך העיור בארצות מפותחות ובארצות מתפתחות

טיבעה והיקפה של תופעה העיור. ינתחו הסיבות לעיור והבעיות הנוצרות עקב תהליך זה. יסקר וישווה התהליך בארצות מפותחות לעומת ארצות מתפתחות, עם דגש על ישראל. הקורס ידון בשינויים דמוגרפיים, חברתיים וכלכליים הנגרמים עקב התהליך; קשיים במערכת האורבנית הכרוכים בעיור, כגון באספקת דיור ושירותים, ואסטרטגיות לאומיות ואזוריות שונות לוויתות התהליך. הקורס יקנה הבנה יסודית לתופעה העיור שהינה בעלת משמעות מרכזית בתקופה המודרנית. הקורס לא יינתן בחשמ"ב.

מבוא לבעיות איכות הסביבה

הנושאים שידונו: מהות איכות הסביבה, כלכלת הסביבה, גישות חברתיות שונות לאיכות הסביבה, הבסיס המשפטי למאבק נגד הזיהום. כמו כן ידונו צורות שונות של זיהום סביבתי: זיהום אוויר, זיהום מים, רעש וזיהום על ידי פסולת מוצקת וקרינה. אפשרויות של מדיניות סביבתית.

החטיבות

חטיבות במסגרת הפאקולטה

1. כלכלה
2. מרע המדינה
3. סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
4. סטטיסטיקה
5. סטטיסטיקה — חטיבה מורחבת
6. סטטיסטיקה יישומית
7. לימודי עבודה
8. לימודי עבודה — חטיבה מורחבת
9. לימודים אורבניים

חטיבות מחוץ לפאקולטה

1. מתמטיקה
2. ניהול
3. חשבונאות
4. עבודה סוציאלית
5. פסיכולוגיה
6. פילוסופיה
7. היסטוריה של המזרח התיכון
8. היסטוריה כללית
9. מדעי המחשב

הערות:

- (1) בשל מגבלות קליטה בחטיבות, אין הפאקולטה מתחייבת לקבל תלמיד לחטיבה שבה כבר בעדיפות ראשונה.
- (2) תנאי הקבלה המפורטים הם תנאי מינימום. קריטריונים נוספים למיון המועמדים שעמדו בתנאים אלה יקבעו ע"י הפאקולטה והחוגים המתאימים.

החטיבה בכלכלה

דרישות מוקדמות:

ראה: חגאי הקבלה לתואר ראשון בחוג לכלכלה.

תכנית הלימודים

שנה ב'

תורה המזירים א'
מאקרו כלכלה א'

שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס

שנה ג'

8 שעות סמסטריאליות מתוך רשימת קורסי הבחירה בכלכלה, קבוצה א'.

פרטי השיעורים — ראה ברשימת קורסי תואר ראשון של החוג לכלכלה.

החטיבה בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

דרישה מוקדמת

ציון "מספיק" לפחות במבואות לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

אחד משני הקורסים הבאים:	
2 ש"ס	שיטות מחקר: חכנון מחקר, איסוף נתונים והדרכה ביבוליוגרפית
2 ש"ס	שיטות מחקר איכותיות
הקורסים	
4 ש"ס	תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות
4 ש"ס	סוציולוגיה של התכרה הישראלית ¹
6 ש"ס	2 קורסים מתוך שיעורי הבתירה
<hr/> 16 ש"ס	סה"כ לימודי החטיבה

פרטי השיעורים — ראה ברשימת קורסי תואר ראשון של התוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

¹ דרישות מוקדמות: אחד מקורסי שיטות מחקר, תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות.

החטיבה במדע המדינה

דרישה מוקדמת

ציון "מספיק" לפחות במבואות החוג למדע המדינה.

תכנית חלימודים

1. שיטות מחקר.
2. שיעור נוסף משיעורי החובה של שנה ב'.
3. שניים משיעורי הבחירה הנלמדים בחוג בשנים ב'-ג', אחד מקבוצה א' ואחד מקבוצה ב'.
4. סמינר שנתי.

פרטי השיעורים — ראה ברשימת קורסי תואר ראשון של החוג למדע המדינה.

הערות:

- 1 הנאי מוקדם להשתתפות בסמינר יהיה שיעור בשטח ההתמחות של הסמינר.
- 2 על מנת לעבור לשנה ג' חייב התלמיד לעמוד בבחינות ב"שיטות מחקר" ובשיעור החובה הנוסף משיעורי החובה של שנה ב'. תלמיד שייכשל בשיעורים אלה לא יורשה להמשיך לימדיו בשנה ג'. תלמיד אשר ייכשל פעמיים בשיעורים הנ"ל — יופסקו לימדיו בחטיבה.
- 3 תלמידי החוג לסוציולוגיה הלוסדים חטיבה במדע המדינה, ישמעו "שיטות מחקר" במסגרת החוג לסוציולוגיה, ויחויבו בשיעור בחירה נוסף בחוג למדע המדינה (שלושה במקום שניים). שיעור זה ייבחר מקבוצה א' או מקבוצה ב'.
- 4 הקורס "מבוא למחשבים" אינו קורס חובה בחטיבה.
- 5 בשקלול ציון הגמר בחטיבה יינתן לכל קורס משקל בהתאם למספר שעות הלימוד.

החטיבות בסטטיסטיקה

החוג לסטטיסטיקה מציע שלוש חטיבות:

- א. חטיבה בסטטיסטיקה
- ב. חטיבה בסטטיסטיקה יישומית
- ג. חטיבה מורחבת בסטטיסטיקה

להלן הדרישות המוקדמות, פירוט הלימודים וחלוקה סטסטוריאלית מוצעת בחטיבות השונות.

החטיבה בסטטיסטיקה

דרישות מוקדמות

ידע במתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב ברמה של הקורסים הבאים:

1. מתמטיקה למדה"ח א' + ב' או מתמטיקה מתקדמת למדה"ח
  2. השלמות לקקולוס (במסגרת החוג לכלכלה)
  3. מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב'
  4. מבוא למחשבים (במסגרת החוג לכלכלה)
- על תלמידים אשר למדו קורסים אחרים ברמה מקבילה לקבל אישור מיועץ החוג לסטטיסטיקה על עמידתם בדרישות הקבלה.

פירוט הלימודים (לפחות 16 ש"ס)

דרישות מוקדמות	ש"ס	
מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב', השלמות לקקולוס.	2 + 4	1. הסתברות
הסתברות	1 + 3	2. היאוריה סטט'
מבוא לסטט' א' + ב'	3	3. ניתוח שונות
מבוא לסטט' א' + ב'	3	4. רגרסיה
דרישות ספציפיות לקורסים	לפי הצורך	5. לימודי בחירה בסטט' יישומית
	(ראה הערה)	

הערה

תלמידי הפאקולטה למדה"ח ופאקולטות אחרות, שבהן מכסה שעות החטיבה היא 16 ש"ס, פטורים מלימודי בחירה.

תלמידי פאקולטות (או חוגים), שבהם מכסת שעות החטיבה עולה על 16 ש"ס, ישלימו למכסה הנדרשת ע"י לימוד קורסי בחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה בתוכנית "סטטיסטיקה יישומית" (ראה פרק החוג לסטטיסטיקה בידיעון זה).

חלוקה סמסטריאלית מוצעת¹

ש"ס	ש"ס סמסטר ד' (4-7 ש"ס)	ש"ס סמסטר ה' (3-6 ש"ס)	ש"ס סמסטר ו' (9 ש"ס)
4	תיאוריה סטטיסטית	רגרסיה או ניתוח שונות	הסתברות
3	קורס בחירה (ראה הערה)	קורס בחירה (ראה הערה)	ניתוח שונות או רגרסיה

ציון הגמר

ציון הגמר יהיה הציון המשוקלל של הקורסים אותם למד התלמיד במסגרת החטיבה (כולל קורסי הבחירה אם נדרשו). משקל כל קורס יהיה שווה למספר שעות הלימוד שלו, כולל שעות התרגיל.

החטיבה בסטטיסטיקה יישומית

דרישות מוקדמות

ידע במחמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב ברמה של הקורס: גבאים:

1. מחמטיקה למדה "ח א' + ב' או מחמטיקה מתקדמת למדה "ח.
  2. מבוא לסטטיסטיקה למדה "ח א' + ב'.
  3. מבוא למחשבים (במסגרת החוג לכלכלה).
- על תלמידים, אשר למדו קורסים אחרים ברמה מקבילה, לקבל אישור מיועץ החוג לסטטיסטיקה על עמידתם בדרישות המוקדמות.

מירוט הלימודים (לפחות 18 ש"ס)

ש"ס	דרישות מוקדמות
3	מבוא לסטט' למדה "ח א' + ב'
3	מבוא לסטט' למדה "ח א' + ב'
לפי הצורך (ראה הערה)	דרישות ספציפיות לקורסים

הערה

כדי להשלים את מכסת השעות לפי דרישות הפאקולטה (או החוג) אליה משתייך התלמיד יבחר התלמיד קורסים מרשימת הקורסים בסטטיסטיקה יישומית (ראה פרק החוג לסטטיסטיקה בידעון זה). תלמידי הפאקולטה למדעי החברה יבחרו ארבעה קורסים מהרשימה הנ"ל וילמדו כסה"כ 18 ש"ס.

חלוקה סמסטריאלית מוצעת

ש"ס	ש"ס סמסטר ד' (6 ש"ס)	ש"ס סמסטר ג' (3 ש"ס)
3	1. רגרסיה או ניתוח שונות	1. ניתוח שונות או רגרסיה
3	2. קורס בחירה בסטט' יישומית	

¹ חלוקה זו היא בגדר הצעה בלבד. ניתן להתחיל בלימודי החטיבה במסטר ג'.

ש"ס	סמסטר ר' (6-3 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ה' (6 ש"ס)
3	1. קורס בחירה בסטט' יישומית	3	1. קורס בחירה בסטט' יישומית
3	2. קורס בחירה בסטט' יישומית (ראה הערה לעיל)	3	2. קורס בחירה בסטט' יישומית

ציון הגמר

ציון הגמר יהיה הציון המשוקלל של קורסי החובה והבחירה. משקל כל קורס יהיה שווה למספר שעות הלימוד שלו.

החטיבה המורחבת בסטטיסטיקה

דרישות מוקדמות

- דע במתימטיקה, בסטטיסטיקה ובמדעי המחשב ברמה של הקורסים הבאים:
1. מתימטיקה למדה"ח א' + ב' או סחמטיקה מתקדמת למדה"ח.
  2. השלמות לקלולוס (במסגרת החוג לכלכלה).
  3. מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב'.
  4. מבוא למחשבים (במסגרת החוג לכלכלה).

על התלמידים, אשר למדו קורסים אחרים ברמה מקבילה לקבל אישור מיועץ החוג לסטטיסטיקה על עמידתם בדרישות הקבלה לחטיבה.

פירוט הלימודים (לפחות 28 ש"ס)

ש"ס	דרישות מוקדמות	ש"ס	הסתברות
2 + 4	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב', השלמות לקלולוס	1	1. הסתברות
1 + 3	הסתברות	2	2. תיאוריה סטט'
3	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב'	3	3. ניתוח שונות
3	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב'	4	4. רגרסיה
לפי הצורך דרישות ספציפיות לקורסים (ראה הערה)		5	5. לימודי בחירה בסטט'

הערה

כדי להשלים את סכסת השעות לפי דרישות הפאקולטה (או החוג) אליה משתייך התלמיד יבחר התלמיד קורסים נוספים מרשימת קורסי הבחירה של החוג לסטטיסטיקה, מהם לפחות שני קורסים בסטטיסטיקה יישומית. תלמיד הפאקולטה למדה"ח יבחר ארבעה קורסי בחירה בסטטיסטיקה, מהם לפחות שניים בסטטיסטיקה יישומית, וילמד בסה"כ 28 ש"ס.

חלוקה סמסטריאלית מוצעת

ש"ס	סמסטר ד' (9 ש"ס)	ש"ס	סמסטר ג' (6 ש"ס)
6	1. הסתברות	3	1. ניתוח שונות או רגרסיה
3	2. רגרסיה או ניתוח שונות	3	2. קורס בחירה בסטט'

ש"ס	ש"ס	ש"ס	סמסטר ה' (6 ש"ס)
4	1. תיאוריה סטט'	3	1. קורס בחירה בסטט'
3	2. קורס בחירה בסטט'	3	2. קורס בחירה בסטט'

ציון הגמר

ציון הגמר יהיה הציון המשוקלל בקורסי הבחירה החובה. משקל כל קורס יהיה שווה למספר שעות הלימוד שלו, כולל שעות התרגיל.

החטיבה בסטטיסטיקה

תוכני השיעורים

הסתברות

מרחבים שוי הסתברות, קומבינטוריקה, הסתברות מוחנה, אי תלות בין מאורעות, נוסחה כיוז, משתנים מקריים חד מימדיים בדידים ורציפים בהחלט, פונקציית ההתפלגות ותכונותיה. תוחלת, שונות ומומנטים מסדרים גבוהים יותר של מ.מ. טרנספורמציות של מ.מ. חד מימדיים. משתנים מקריים דו מימדיים, התפלגות משותפת, התפלגויות שוליות, התפלגויות מוחנות, אי תלות בין מ.מ. תוחלת ושונות סכום מ.מ., הקוורונט, מקדם המתאם וטרנספורמציות של זוג מ.מ. אי שיויון צ'בישף, החוק החלש של המספרים הגדולים, צטוט משפט הגבול המרכזי ושמושיו.

תיאוריה סטטיסטית

התפלגות דו נורמלית, מולטינומית, F, X^2, t . הלמה של ניימן-פירסון, סבחי U.M.P ומבחני יחס נראות. אומדים חסרי הטיה, אומדים חסרי בעלי שונות מינימלית, אומדי נראות מכסימלית, רווחים ברי סמך וסטטיסטי מספיק (תוך התרכזות במשפחה המעריכית החד פרמטרית הכללית).

החטיבות בלימודי עבודה

תנאי הקבלה — לתלמידים המתחילים לימודיהם בפאקולטה בחש"ב

(1) 4 מבואות מתוכנית שנה א' המשוחפת

(2) אישור ועדת הקבלה

המבקשים להתקבל לחטיבה ימלאו שאלון מתאים (נוסף על טופס הבקשה להתקבל לחוג וחטיבה).

ועדת הקבלה לחטיבה תמין את המבקשים על פי רמת השגיהם במבואות שנה א'.

החוג ללימודי עבודה מציע שתי חטיבות לתלמידי תואר ראשון:

החטיבה הרגילה

הדרישות: מבוא ליחסי עבודה¹ (שיעור ותרגיל — 4 ש"ס), שני שיעורי חובה (6 ש"ס) שיעורי בחירה (4-2 ש"ס), סמינר אחד (4 ש"ס), סה"כ מכסת השעות — 16-18 ש"ס.

החטיבה המורחבת

הדרישות: מבוא, שיעורי חובה וסמינר כנדרש בחטיבה הרגילה. שיעורי בחירה (8-6 ש"ס), סה"כ מכסת השעות — 20-22 ש"ס.

החטיבה המורחבת מצויין בתעודת הב.א. של מסיימי הפאקולטה למדעי החברה.

¹ תלמיד שלמד קורס זה כמבוא בחירה בשנה א', ילמד מבוא בחירה נוסף להשלמת חובות שנה א'.

תכנית הלימודים²

אופן מס' סמסטר הוראה ש"ס	דרישות מוקדמות	חובה
ש"ת 4 א/ב		מבוא ליחסי עבודה שנים משלושת השיעורים הבאים:
ש"ת 3 א/ב	מבוא לכלכלה, מבוא לסוצ'	מבוא לארגון וניהול
ש"ת 3 א/ב	מבוא לסוציולוגיה	פסיכולוגיה ארגונית
ש"ת 3 ב		מבוא למדיניות רווחה
		בחירה
ש"ת 3 א	מבוא לכלכלה ללא-כלכלנים	מבוא לכלכלת עבודה
ש"ת 2 ב		מבוא לכלכלת רווחה
ש"ת 3 א/ב		דיני עבודה
ש"ת 2 א		דפוסי שביתות
		איגודים מקצועיים —
ש"ת 2 ב		ניתוח משהו
ש"ת 2 א		תרבות ויחסי עבודה —
ש"ת 3 ב	מבוא לכלכלה, מבוא לסטט'	יפן לעומת המערב
		המבנה התעסוקתי של ישראל
ש"ת 3 ב	פסיכולוגיה ארגונית פסיכולוגיה ארגונית	חנעה בעבודה
ש"ת 3 ב	או מבוא לארגון וניהול	יחסים בינאישיים בארגון
ש"ת 2 א		בריאות תעסוקתית
ש"ת 3 א	מבוא לסוציולוגיה	מקצוע והכנסה — תהליכי רכישה ושינוי
ש"ת 3 ב	מבוא לסוציולוגיה	פרופסיונליזציה ומקצועות
ש"ת 3 ב		כחברה המתדרנית
		ערכים וחגמולים בעבודה
		עבודה ותרבות פנאי ³
		עולם העבודה של נשים וגברים ³
ש"ת 3 ב	מבוא ליחסי עבודה	ההסתדרות במדינה
ש"ת 3 א		מפלגות פועלים בשלטון
		זרמים במחשבה
ש"ת 3 א		הסוציאליסטית ³
ש"ת 3 א		תיאוריה קואופרטיבית

² כל השיעורים סמסטריאליים, כל הסמינרים שנתיים, אלא אם צויין אחרת.

³ לא יינתן בתש"מ"ב

סמינר הוא יחידת לימוד שנחית של שעתיים. בסמסטר השני נדרש התלמיד גם להציג את עבודתו הסמינריונית. זכאים להשתתף בסמינר תלמידים שלמדו את המבוא ליחסי עבודה ואח שיעורי החובה לפחות. מספר המתקבלים לכל סמינר מוגבל. הקבלה לסמינר תלויה בהתאם לרקע התלמיד, שיעורי הבחירה ששמע ומספר הנרשמים.

הסמינרים המוצעים:

יחסי עבודה בדרג הארגון
סכסוכי עבודה

עיצוב ארגוני

מנהיגות וניהול

הפקוד קבוצתי בארגונים

איכות חיי העבודה

אבטלה — היבטים חברתיים וכלכליים

ררישה מוקדמת:

מבוא לכלכלת עבודה. ניתן ללמוד במקביל

תרבות עוני

השגיחות בעבודה: הכטים פסיכוסוציולוגיים

תהליכי שינוי בארגון³

מדיניות סוציאלית בישראל

התפיסה החברתית של תנועת

העבודה בישראל⁴

שיעורי שירות לפאקולטה להנדסה

סמסטר

א ב

4 שו"ת

4 שו"ת

3 שו"ת

3 ש'

3 שו"ח

ד"ר יואב ורדי

ד"ר מרדכי ערן

ד"ר דן יעקבסון

השופט ישראל גלעד

ד"ר אהרון צינר

מבוא להתנהגות ארגונית

מבוא לפסיכוי של העבודה

ניהול חבר עובדים

חזיקה תעשייתית

הנעה בעבודה

(כשיתוף עם תלמידי החוג

ללימודי עבודה)

³ לא יינתן בחשמ"ב

⁴ יינתן בסמסטר ב' בלבד, בהקף 4 ש"ס. כשתי פגישות שבועיות.

החטיבה בלימודי עבודה

תוכני השיעורים

מבוא ליחסי עבודה

מטרת הקורס היא להקנות לתלמיד מושגי יסוד בלימודי עבודה, תוך בחינת הגישות העיוניות וניתוח מערכות יחסי עבודה מנקודת ראות של התפתחותן ההסטורית בעולם ובארץ. בקורס יבחן ויוערך מעמדם של המשתתפים במערכת יחסי העבודה (העובדים ונציגיהם, המעסיקים ונציגיהם והממשלה), ידונו המרכיבים האופייניים של יחסי-עבודה כגון: תהליכי משא ומתן והסכמי עבודה, סכסוכי עבודה וישובם, חוקי עבודה, תגמולים לעובדים, שיתוף עובדים, מדיניות רווחה ומבנה ניהול כח אדם.

מבוא לארגון וניהול

מטרות השיעור: להקנות לתלמיד הכרות והבנה של הארגון על מופעיו היסודיים. מכאן יוקנה גם הבסיס לעיצוב המבנה הארגוני ולשינויים בו. בהיות השיעור מטיפוס "מבוא" הוא מיועד לשמש נקודת מוצא למיגוון שיעורים מתקדמים בתורת הארגון והניהול. העיון והדיון ימוקדו בסוגיות ונמופעים המשותפים לכל ארגון, ללא הבדל מטרות, בעלות או תפקודת.

פסיכולוגיה ארגונית

משמעות העבודה לפרט, כליו של פסיכולוג בחקר עבודה וארגונים; היחיד והעיסוק; בחירת אנשים לעיסוקים; יחיד, קבוצה וארגון; הנעה ומקומה בכחירת המקצוע ומקום העבודה וחשיבותה להתנהגות בעבודה; תמריצים חומריים ובלתי חומריים; מנהיגות; הקשורת בארגון.

מבוא למדיניות רווחה

גישות שונות לעוני, סעד ורווחה; דרוינים סוציאלי; פטרנליזם; מאבק מעמדי ואחריות המדינה. שלבים בהתפתחות מדינת הרווחה המודרנית: הרקע לחקיקה הסוציאלית בגרמניה ובאנגליה בשלהי המאה ה-19 ובראשית המאה ה-20; המשבר העולמי בין שתי מלחמות והשלכותיו; תכנית בוורידז; אסכולות מודרניות של מדינות הרווחה.

מבוא לכלכלת עבודה

מטרת קורס זה להקנות מושגים בסיסיים בכלכלת עבודה, ולעמוד על מבנה שוק העבודה בישראל בהשוואה לארצות אחרות. בחלקו הראשון של הקורס יוצג המודל התאורטי של שוק העבודה מצד הביקוש וההצע לעבודה, בחלקו השני ינתחו סוגיות ספציפיות של כלכלת ישראל כגון: אבטלה ואינפלציה, השתתפות קבוצות אוכלוסייה שונות בכח העבודה וכו'.

מבוא לכלכלת רווחה

בקורס זה נעסוק בהגדרות שונות של רווחה חברתית, נציג אינדיקטורים לרווחה חברתית ונדון בשאלות האם, כיצד ובאיוה היקף על הממשלה להתערב בתחומי הרווחה, כגון: הבטחת הכנסה, צמצום אי השוויון בהתחלקות ההכנסות וכו'.

הקורס נועד להקנות ידע מקיף כמשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שידונו בשיעור: מקורות דיני העבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד? התווה האישי וההסכם הקיבוצי; מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי חוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון העסקות; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

דפוסי שביתות

מטרות הקורס:

- א. הקניית ידע תאורטי בנושא השביתה.
- ב. הכרת מושג דפוס השביתה, מקורותיו, התפתחותו ומשמעותו.

השיטה:

הקורס יתנהל תוך שילוב הרצאות ודיונים. התלמידים יחויבו בהגשת תרגיל שבועי, אשר יתבסס על סכום וארגון חומר קריאה בהתאם לנוהל מוגדר.

מבנה הציון:

הציון יתבסס על סבחן בסיום הקורס. על כל תרגיל (למעט אחד) שלא יוגש במועד ינוכו 5 נקודות מציון הבחינה.

הנושאים:

1. תופעת השביתה 2. דפוס השביתה 3. שביתות באנליזה 4. גורמים כלכליים, ארגונים ופוליטיים והשפעתם על דפוס השביתה ועל הנטיה לשבות.

איגודים מקצועיים — ניתוח משה

מטרת הקורס להרחיב את הבנת המכלול של תנועת העבודה הישראלית (ההסתדרות ומפלגות הפועלים) ע"י השוואה לארצות אחרות. נדון בעיקר בנייתו מודלים של איגודים מקצועיים במערב אירופה, ארה"ב וארצות מתפתחות.

תרבות ויחסי עבודה — יפן לעומת המערב

מערכת יחסי העבודה ביפן כמובנה הרחב כפרספקטיבה השוואתית: דפוסי יחדיים ואוניברסליים. הסביבה הפוליטית, משפטית, סוציו-תרבותית, דמוגרפית וכלכלית של מערכת יחסי העבודה, איגודים מקצועיים, מפלגות השמאל, ואיגודי מעבידים. שיטת התעסוקה ודפוסי גיוס, הכשרה, שכר, קידום ופרישה, עמדות עובדים ומעבידים. סכסוכי עבודה — מה ניתן ללמוד מהגסיח היפני לגבי יחסי עבודה בארצות אחרות.

המבנה התעסוקתי של ישראל

הכרת מבנהו של כוח העבודה הישראלי, התמורות שחלו בו, הגורמים שהשפיעו על כך בעבר ותצפית להתפתחותו בעתיד.

ניתוח המבנה המקצועי והענפי של ציבור המועסקים; כירור גורמים המשפיעים על מבנה זה והשינויים החלים בו (רמת ההשכלה, הרכב העליה, ההרכב הדמוגרפי, המבנה הכלכלי של המשק הלאומי, תהליכי מוביליות וריכוך). ההבדלים בתעסוקת קבוצות שונות באוכלוסייה: נוער, קשישים, נשים, עליים חדשים וותיקים, כוח עבודה אקדמי, משמעות השינויים הנ"ל.

הנעה בעבודה

הקורס יתמקד בתיאוריות של הנעה בעבודה ובמחקרים שמטרתם לכדוק את התיאוריות האלו במסגרת העבודה. עיקר הדגש יושם על התיאוריות הבאות: השגיות, תוחלת-צרכיות, שיוויק, היררכית הצרכים ומוטיבציה היגיינית.

יחסים בינאישיים בארגון

הקורס יעסוק בהשפעת המכנה המורמלי והבלתי פורמלי של ארגון על התפקיד ויתמקד בקבוצת העבודה והמשתנים המאפיינים קבוצה כזו. במסגרת הקורס יערכו סימולציות להמחשת התהליכים הקשורים בבניית רווח ובתפקוד של רווח. הקורס מיועד לתלמידי שנה ג' אשר סיימו מבוא לפסיכולוגיה של העבודה (פסיכולוגיה ארגונית) או סוציולוגיה של ארגונים.

בריאות תעסוקתית

מבוא: הגדרת מושג הבריאות התעסוקתית; השפעת הבריאות על התעסוקה; טיבות מבריאות וכושר תעסוקה; העדרות מעבודה; שיקום תעסוקתי; מערכת "אדם-תעסוקה"; השפעת התעסוקה על הבריאות; מניעת נזקי בריאות; בעיות אופייניות לתעסוקה שונות; ארגון שירותי בריאות תעסוקתית.

מקצוע והכנסה — תהליכי רכישה ושינוי

הקורס ידון בנושאים הבאים:

מחלים תיאורטיים להסברת תהליך רכישה מקצוע והכנסה; סולמות לדירוג מקצועות; גורמים המשפיעים על רכישה מקצוע; קאריירה מקצועית לאורך מחזור החיים; גורמים המשפיעים על רמת ההכנסה; שינויים בהכנסה לאורך מחזור החיים — הגישה הסוציולוגית וגישה ההון אנושי.

פרופסיונליזציה ומקצועות בחברה המודרנית

בדיקה של מבנה המקצועות והתפתחותם בחברות מועששות, תוך שימת לב לגורמים הסוציולוגיים, הכלכליים והטכנולוגיים שהשפיעו על המבנה הנוכחי של המקצועות; שיטות לסיווג מקצועות וניתוח מאפייניהן של קבוצות מקצועיות נבחרות; "מקצועות צווארון לבן" ומשלח יד פרופסיונאליים. בשיעור תשולבנה הרצאות תלמידים. כן יחוייב כל תלמיד בהגשת עבודה בכתב. נושאי העבודות יכללו בין השאר, בדיקות שדה כאשר להתארגנותם דרכי גיבושם ועיצובם של מקצועות ספציפיים בישראל.

ערכים ותגמולים בעבודה

הקורס ידון בנושאים הבאים: עבודה ואיכות החיים; ערכים בעבודה — כיצד הם משתנים לאורך מחזור החיים ומהם הדטרמיננטים העיקריים שלהם; תגמולים בעבודה — תגמולים כלכליים ואחרים אשר ניתן להשיג מהמקצוע לאורך מחזור החיים, התגמולים האוביקטיביים מול חפישתם הסוביקטיבית, הדטרמיננטים העיקריים של תגמולים בעבודה; ההתנסות בעבודה — השפעתם הסימולטנית של ערכים לעבודה ותגמולים מהמקצוע על טיבה.

הסתדרות במדינה

השיעור יעסוק בדילמות המרכזיות המתיחסות להסתדרות הכללית כיום בהדגשת הבעייתיות שלהן והנסיגנות להתמודד איתן. נושאים העיקריים: כלליות מול פרטיקולריות; חברת העובדים — נטל או נכס? האם קיימת מדיניות שכר הסתדרותית? ניכרו של החבר הבודד מול המוסדות; תהליך קבלת החלטות; יחסי גומלין בין ההסתדרות הממשלה. הקורס יתנהל תוך שילוב הרצאות דיונים בנושאים הנלמדים. התלמידים יחוייבו בהגשת תרגילים על סמך חומר קריאה שוטף בכתבי עת ובעהונים. הרכב הציפון: 50% תרגילים ו-50% בחינת סיכום.

השיעור יעסוק בתפוקה ובהתנהגותן של מפלגות פועלים במדינות דמוקרטיות, כאשר הן מצליחות להגיע לשלטון ולקיים אותו במשך תקופה ממושכת למדי. כמודל ישמשו המפלגות בבריטניה, בגרמניה ובישראל. ייערך ניתוח משהו. נושאים מרכזיים: קבוצות הכח והאליטות במפלגות; יחסי גומלין בין המפלגה לאיגודים המקצועיים; השפעת השלטון על מידת הרדיקליזציה האידיאולוגית; מדיניות המפלגה בשאלות: מדינת-רווחה ותחיקה סוציאלית, תכנון מרכזי, תעסוקה מלאה. שיטת ההוראה: הרצאות המורה; ניתוח טקסטים של תכניות ומצעים של מפלגות; רפרטים של תלמידים (תלמידי תואר שני בלבד). הציון יהיה מורכב משני תרגילים (או רפרט כחתיף) (20 נקודות) מבחן ביבליוגרפי (30 נקודות); עבודה סיכום (50 נקודות).

תיאוריה קואופרטיבית

ניתוח הדוקטרינות הבסיסיות של התיאוריה הקואופרטיבית האינטגרלית, לאור תפסותיהם של רוברט אואן וסארל פוריה: הקואופרציה האשראית והקונצפציה של רייפאייזן ושל שולצה דליין; יחסי עבודה, ניתוח מערכת יחסי הגומלין בין הצדדים במפעל, הפקיד הועד והשפעתו בעיצוב התלטות ארגוניות, תפיסות של נציגות ומנהיגות והשלכותיהן על יחסי העבודה, ניהול מו"מ בדרג המפעל והקשר בין שינויים ארגוניים לבין יחסי עבודה במפעל.

יחסי עבודה בדרג תארגון

הקורס יעסוק בניתוח אספקטים שונים ביחסי עבודה במפעל תוך הדגשה מיוחדת על נושא נציגות עובדים ויחסיה עם ההנהלה מצד אחד ועם העובדים מצד שני. הקורס דן בקריטריונים לבדיקת טיב יחסי עבודה, ניתוח מערכת יחסי הגומלין בין הצדדים במפעל, הפקיד הועד והשפעתו בעיצוב התלטות ארגוניות, תפיסות של נציגות ומנהיגות והשלכותיהן על יחסי העבודה, ניהול מו"מ בדרג המפעל והקשר בין שינויים ארגוניים לבין יחסי עבודה במפעל.

סכסוכי עבודה

לסמינר שהי מטרות — א. ניתוח המקורות, הצורות והתרצאות של סכסוכי העבודה מנקודת ראות תיאורטית והשוואתית. ב. הכנת עבודות ע"י תלמידים שתהיה בהם תרומה להכנת מצבי קונפליקט וחילוקי דעות בין הצדדים כמערכת יחסי העבודה בישראל.

עיצוב ארגוני

הסמינר עוסק בהכרת המאפיינים והמרכיבים העיקריים של הארגון (מבניים ותהליכיים). הדגש מושם על הדגם של גלברייט הרואה את הארגון כעקר כמערכת אינפורמציה ואת העיצוב הארגוני כשיטות אלטרנטיביות של עיבוד האינפורמציה לשם שיפור היעילות של הארגון. הסמינר מיועד לתלמידים מתקדמים שלמדו סוציולוגיה ארגונית.

מנהיגות וניהול

הסמינר מוקדש למכלול נושאים הקשורים למנהיגות וניהול: מדלים של מנהיגות "אידיאלית" (אוהיו, מייסיגן, מק-גרנוד), מנהיגות "מצבית" (פידלר רדין), מנהיגות פורמלית לצומת בלתי-פורמלית, מקורות כוח, סוגי סמכות והשפעתם על אפקטיביות ארגונית ומוראל. במסגרת הסמינר יערכו סימולציות להמחשת תהליכים הקשורים במנהיגות ויסקרו שיטות שונות לפיתוח מנהיגים.

הסמינר מיועד לתלמידי שנה ג' שסיימו מבוא לפסיכולוגיה של העבודה.

תפקוד קבוצתי בארגונים

לסמינר זה שני יעדים מרכזיים: א. לסקור תיאוריות וממצאים אמפיריים המתחסמים להשפעת יחסים בינאישיים מטיפוסים שונים (כגון משיכה בינאישית, דחייה הדדית, תלות הדדית על בסיס

אינטרסים משותפים) על תפקוד הפרט כאינדיבידום. ב. להציג ידע תיאורטי ואמפירי שהצטבר בספרות בהקשר לאימפקט של תהליכים בינאישיים בקבוצות בעלות סטרוקטורות שונות (אינסטרומנטליות וסוציאומוציונליות) על תפקוד (ביצוע) הפרט והקבוצה. לשם כך יערכו דיונים בכיתה, אשר יתבססו על סקירות שיוכנו ע"י המשתתפים. בחלקן הראשון של הסמינר יוקדשו מספר מפגשים לצורך הצגה וגיבוש של מסגרת תיאורטית ומתודולוגית כללנית ראשונית שתהווה תשתית לחלקו השני, דהיינו הדיונים בכיתה שיועברו ע"י התלמידים.

איכות חיי עבודה

מטרת הסמינר לבחון את הקשר בין טיב התנסות בעבודה לבין אספקטים שונים של החיים. הסמינר כולל נושאים כמו סיפוק בעבודה ובריאות נפשית ופיזית, סיפוק בעבודה חיי משפחה, טיב ההתנסות בעבודה ותפקוד פסיכולוגי מחוץ לתחום העבודה, העבודה ואישיות האדם הבוגר.

אבטלה — חבטים חברתיים וכלכליים

הסמינר יוקדש לשתי מטרות. הראשונה; הכרה וניתוח של הספרות העיונית האמפירית העוסקת בהשלכות החברתיות של האבטלה ע"י הפרט המובטל, משפחתו, ידידיו החברה הרחבה. ההתמקדות תהיה סביב בנית מודל להערכת המחיר הכספי של אותן השפעות. המטרה השנייה; תכנון מחקר וביצועו ע"י המשתתפים על מצב המשתתפים בארץ השפעותיה בקרב אוכלוסיות שונות (צעירים נשים, חושבי עיריות סיתח ואקדמאים).

תרבות העוני

הסמינר יפתח בסקירת תאוריות להסבר תופעת העוני במדינת הרווחה המודרנית. בהמשך יתרכזו הדיונים בנישה "תרבות העוני". הגישה החדגם בעיקר בתחומי הבריאות, החינוך והשרותים הסוציאליים. תידון בהרחבה הביקורת האידאולוגית, התאורטית והאמפירית על גישה זו. תשומת לב מיוחדת חינתן להשלכות של הגישות השונות על מדיניות סוציאלית.

דרישות-קדם: ציון של לפחות 70 בקורס מבוא לסוציולוגיה.
מטלות:

- א. קריאת הכנה לכל סמינר שבועי והצגת החומר לפני הכתה.
- ב. השתתפות פעילה בדיוני הסמינר.
- ג. עבודה סמינריונית.

השניות בעבודה — חיבטים פסיכר סוציולוגיים

הסמינר יעסוק באבחון גורמים פסיכולוגיים, פסיכולוגיים-חברתיים וסוציולוגיים המשפיעים על התפתחות קאריירה מקצועית לאורך מחזור החיים. הדגש מיוחד יושם על הקשר בין מחזור החיים של העבודה לבין מחזור החיים של המשפחה.

מדיניות סוציאלית בישראל

קריטריונים לקביעת מהותה ואופיה של מדינת רווחה; מדינת ישראל כמדינת רווחה, הפרובלמטיקה הדמוגרפית; המיבנה הסוציאלי של האוכלוסיה; רמת חיים; בעיות התעסוקה; מצב התהלוואה; החינוך ובעיותיו; תנאי שיכון; הביטוח הסוציאלי בישראל — צורת הביטוח (רשות וחובה), קרנות הביטוח של ההסתדרות; המבנה הארגוני והמקודי; זכויות החברים בקרנות. הביטוח הלאומי בישראל; התכנון הסוציאלי; חוק הביטוח הלאומי; שלבים בהגשמת התכנית לביטוח סוציאלי כולל.

תפיסה חברתית של תנועת העבודה בישראל

הסמינר מתרכז שני נושאים:

- א. האידיאולוגיה והמדיניות החברתית של תנועת העבודה העברית בתקופת הישוב בין שתי מלחמות העולם, במסגרת ההסתדרות הציונית וההסתדרות הכללית: הגדרת התפיסה של הקונסטרוקטיווים הציוני-סוציאליסטי; הויכוחים על ההון הפרטי והלאומי ועל ההתישבות המתוכננת והיזמה הפרטית; תפקידיה של תנועת העבודה בישוב; התגבשות התפיסות בתחום יחסי העבודה והמדיניות המקצועית. מפלגות העובדים: מפא"י והשמאל והאידיאולוגים העיקריים כגון: בן-גוריון, ב. כצנלסון, ארלחורוב, קפלנסקי ועוד.
- ב. סוגיות נבחרות במדיניות החברתית של תנועת העבודה בתקופת המדינה בפרט בתקופת המעבר מחברה יישובית למדינה. במסגרת זו ייעשה ניסיון לנתח את האידיאולוגיה והמדיניות של מפא"י ושל השמאל בתחום המדיניות החברתית והכלכלית; היחס שבין מדיניותה של ההסתדרות לבין המדיניות החברתית והכלכלית של המדינה וכן התמורות בתפקידי ההסתדרות במדינה.

החטיבה בלימודים אורבניים

מטרת החטיבה בלימודים אורבניים היא לעודד את התלמידים הלומדים לחוואר ראשון להעמק בנושאים הקשורים לבעיות עירוניות ואזוריות. בעיות אלה מחייבות, מטבען, גישה בין-מקצועית. לכן, מבוססת החכנית על קורסים הניתנים במרכז ללימודים אורבניים ואזוריים ובחוגים אחרים.

דרישות מוקדמות

1. ציון של 65 לפחות במבוא לכלכלה א' או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים.
2. ציון של 65 לפחות במבוא לסוציולוגיה.
3. תלמידים, שאינם עומדים בקירוסה הנ"ל, חייבים להשתתף בקורסים "כלכלה למתכננים" ו"סוציולוגיה למתכננים", הניתנים ע"י המרכז ללימודים אורבניים (במסגרת לימודי השלמה של החכנית לתעודה). קורסים אלה ניתן ללמוד במקביל ללימודי החטיבה, אך הם לא יכללו במניין שעות החטיבה.

תכנית הלימודים

1. תוכה — מבוא ללימודים עירוניים א' + ב' — 4 ש"ס
2. בחירה — 12 ש"ס מתוך הקורסים דלהלן הניתנים במרכז ללימודים אורבניים ואזוריים:

היבטים משפטיים של השלטון המקומי	3 ש"ס
מבוא לתכנון פיזי	2 ש"ס
כלכלת דיור	3 ש"ס
בעיות איכות הסביבה	3 ש"ס
יחסי אדם וסביבה	3 ש"ס

ניתן לכלול במסגרת לימודי הבחירה קורסים בהיקף של עד 6 ש"ס הניתנים מחוץ למרכז ללימודים אורבניים אך לא בחוג לימודי של התלמיד. רשימה של קורסים אלה ניתן לקבל במזכירות המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים. קורסים אלה לא יכללו במנין השעות של תיחד לימוד אחרת.

תוכני השיעורים

מבוא ללימודים אורבניים א'

מטרת הקורס להציג לפני התלמידים את מכלול ההיבטים השונים של העיר המודרנית והדרכים בהן ניתן להבין את התופעה ואת בעיותיה. ידונו: עיר ועיור, העיר במבט היסטורי, ההיבט התברתי של העיר, היבט הכלכלי של העיר, מימדים מרחביים של העיר, ניהול ושילטון בעיר מודרנית.

מבוא ללימודים אורבניים ב'

מטרת הקורס להציג מספר בעיות מרכזיות של העיר המודרנית מתוך נקודת ראות של הדיספלינות השונות המתמחדות איתן ותוך דגש על האמצעים המוצעים לפתרון. במסגרת ההרצאות ידונו: דיור ומשכנות עוני, תחבורה ציבורית ותחבורה פרטית, ערים חדשות ופיתוח אזורי, זיהום סביבתי, תכנון ערים ושיתוף הציבור. דרישה מוקדמת: מבוא ללימודים עירוניים א'.

תוכני שיעורי הבחירה — ראה בפרק "המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים".

החטיבה במתמטיקה

(לא לתלמידי החוג לסטטיסטיקה)

תוכנית הלימודים

שנה ב'

ש' 4 + ת' 3 ש"ס	השבון דיפרנציאלי ואינטגרלי I
ש' 4 + ת' 2 ש"ס	השבון דיפרנציאלי ואינטגרלי II
	א:
ש' 4 + ת' 3 ש"ס	אלגברה ליניארית I
ש' 4 + ת' 3 ש"ס	אלגברה ליניארית II

שנה ג'

ש"ה 4 ש"ס	אלגברה למדה"ח (מיועד לתלמידים שהשתתפו בשנה ב' בקורסים: השבון דיפרנציאלי ואנטגרלי I-II)
	א:
ש"ח 4 ש"ס	השלמות לקקולוס' (מיועד לתלמידים שהשתתפו בשנה ב' בקורסים: "אלגברה ליניארית" I-II)
	את רשימת שיעורי שנה ב' ראה בידיעון הפאקולטה למדעים מדויקים. את רשימת שיעורי שנה ג' ראה בתכנית החוג לכלכלה.

¹ לתלמידי החוג לכלכלה ישוקלל הציון בקורס זה בציון הגמר של החטיבה.

החטיבה בניהול

במסגרת הפאקולטה לניהול — ביה"ס למוסמכים
במינהל עסקים ע"ש ל. רקנאטי

א. כללי

תלמידים הלומדים לקראת תואר ראשון בפאקולטה למדעי החברה יוכלו ללמוד במסגרת לימודיהם מספר קורסים בניהול. תוכנית זו נקראת לימודי חטיבה בניהול. אם תלמידי החטיבה בניהול ימשיכו את לימודיהם לקראת התואר "מוסמך במנהל עסקים" הם ישוחררו מאותם קורסים ששמעו במסגרת החטיבה, כתנאי שהציון אותו קיבלו בקורסים אלה לא יהיה נמוך מדרישות המינימום של לימודי המוסמך ובכפוף לתקנון שחרור/זיכוי מקורסים.

ב. תנאי קבלה

דרישות מוקדמות למועמדים המעוניינים להשתתף בלימודי החטיבה:
ציון ממוצע משוקלל 75 לפחות בקורסים:

1. מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה (א' + ב')
2. מתימטיקה למדעי החברה (א' + ב')
3. מבוא לכלכלה (א' + ב')

ג. סדרי רישום

הרישום לחטיבה מתקיים פעם בשנה, לקראת סמסטר א'.

המועמדים המעוניינים ללמוד בחטיבה צריכים להרשם בזכירות הפאקולטה למדעי החברה. זכירות הפאקולטה תעביר את חוצאותיהם בקורסים הנ"ל וכן בקשה רשמית לרישום בחטיבה לזכירות הפאקולטה לניהול. הרישום לקורסים יתקיים בזכירות הסטודנטים של הפאקולטה לניהול. רשאי להרשם רק מי ששמו נכלל ברשימת תלמידי החטיבה.

ד. תנאי השתתפות

דרישות מוקדמות: הדרישות המוקדמות המצויינות לעיל הן דרישות מינימום. תלמידי החטיבה כפופים לנהלי הלימודים של הפאקולטה לניהול כפי שמתפרסמים בידיעון ובכלל זה מילוי הדרישות המוקדמות הנוספות לאותם קורסים בהם בחרו מתוך התוכנית המוצעת.

מועד הבחינות: תשומת לב התלמידים מפנית לכך שהפאקולטה לניהול מקיימת רק מועד בחינות אחד בכל מקצוע.

יחידת שיעור (י"ס) — כל יחידת שיעור היא בח 75 דקות רצופות ונקראת יחידה סימטרית או י"ס (בקיזור). י"ס 1 שקול בדרך כלל לשתי שעות סימטריות.

ה. סיום לימודים

1. תלמיד ייחשב כמסיים תכנית חטיבה בניהול, אם השלים בהצלחה תכנית שמיצה כפועל של 20 ש"ס (10 י"ס) ובלבד שלא ייזקף לחובתו ציון נל"ר או נכשל.

2. תלמיד, שהשלים חובותיו בתוכנית החטיבה ומבקש לקבל אישור על סיום התוכנית, חייב להגיש בקשה להכרה בסיום לימודיו (טיפס גמר). טפסים ניתן לקבל בזכירות הסטודנטים.

1. תכנית הלימודים לחטיבה בניהול

1. התכנית מתבססת על ההנחה כי תלמיד המסיים את החטיבה ומעוניין להמשיך בלימודי התואר השני במינהל עסקים יוכל להשתלב בתכנית מב"ע, לימודיו בחטיבה יפטרו אותו משמיעת קורסים בתכנית מב"ע, אם השיג בהם ציון שאינו נמוך מ-75.
2. החל משנה"ל תשמ"א חייבים תלמידי החטיבה בתכנית חרשה המבוססת על קורסים מתכנית הב"א בניהול. דרישות תכנית הלימודים בחטיבה נשארות בתוקף, לרבות היקף התכנית, כאשר $Z = 0$ ש"ס.
3. תכנית החטיבה דורשת עמידה בפועל במסכה של 20 ש"ס (10 י"ס) לא ינתן זיכוי על סמך קורסים שנלמדו שלא במסגרת החטיבה. תלמידי מדה"ח אינם רשאים ללמוד במסגרת החטיבה קורסים שהנם מקבילים לקורסים שלמדו במסגרת הפאקולטה למדה"ח.

4. דרישות מוקדמות
בציון ממוצע 75 לפחות	{	מבוא לסטט' למדה"ח א' + ב'
		מתמטיקה למדה"ח א' + ב'
מומלץ לתלמידים המעוניינים ללמוד במסגרת החטיבה קורסים בתחום ההתנהגות	{	מבוא לכלכלה א' + ב'
		מבוא לסוציולוגיה
		מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א'

5. פרוט תכנית הלימודים¹
- לימודי הכנה¹
ש"ס 2	מבוא לע"נ והיכנות
ש"ס 2	יסודות המשפט
ש"ס 2 ר"מ: מבואות סוציול' ופסיכ'	מבוא לפסי' חברתית וניהולית
ש"ס 2 זיחן ללמוד במקביל ל" מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח ב"י.	תעשייה וייצור

לימודי תובה — 2 מתוך 4 הקורסים שלהלן:

ש"ס 4	יסודות החשבונאות
ש"ס 4 ד"מ: תורת המחירים א'	יסודות המימון
ש"ס 4 ד"מ: מבוא לכלכלה א' + ב'	יסודות השיוק
מבוא לסוציולוגיה	
מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח	
ש"ס 2 ד"מ: מבוא לפסיכולוגיה חברתית וניהולית	מבנים ותהליכים בארגון
ש"ס 2 ד"מ: מבואות סטט'	לימודי בחירה
למדה"ח וכלכלה א' + ב'	יסודות תורת ההחלטות
ש"ס 2 ד"מ: מבוא לע"נ ותכנות	יסודות מערכות מידע
ש"ס 2 ד"מ: יסודות המשפט	משפט עסקר
ש"ס 2 ד"מ: יסודות המשפט	דיני תאגידים
ש"ס 4 ד"מ: קלקולוס + אלגברה לינארית	מבוא לחקר ביצועים
ש"ס 4 ד"מ: תעשייה וייצור.	יסודות ניהול הייצור

¹ תכנית זו מיועדת לתלמידים שהחזיקו בחטיבה בשנה"ל תשמ"א ואילך. לתלמידים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשמ"א או לפני כן היקבע תכנית מעבר כתאום עם ראש מינהל הפאקולטה לניהול.

החטיבה בחשבונאות

1. מבוא

החל משנה"ל תשל"ח הוסכם ע"י מועצת החוג לחשבונאות ומועצת הפאקולטה למדעי החברה, על פתיחת לימודי חטיבה בחשבונאות.

2. מועמדים

רשאים להציע מועמדות ללימודי חטיבה בחשבונאות:

- א. תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות כתלמידים מן המניין לתוכנית הדו-חוגית, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הנישו בקשה להפסקת לימודיהם בחוג לחשבונאות הצהירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המניין (טופסי בקשה מצויים במזכירות החוג לחשבונאות).
- ב. תלמידי הפאקולטה למדעי"ח, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על כוונתם ללמוד לימודי חטיבה בלבד. תלמידים אלה יופנו באמצעות ועדת הקבלה של הפאקולטה למדעי"ח בחום שנה א' המשותפת.

3. חקנון

- 3.1 כל החקנון החלות על תלמיד בחוג לחשבונאות תקפות גם במסגרת החטיבה בחשבונאות לרבות דרישות מוקדמות ומקבילות חכות השתתפות בבחינות.
- 3.2 תלמיד, שסיים בהצלחה את הקורסים הרשומים להלן (ראה סעיף 4), יוכר ע"י החוג לחשבונאות כמי שסיים את לימודי החטיבה בחשבונאות.
- 3.3 ציין גמר בלימודי חטיבה בחשבונאות יחושב באופן משוקלל, דהיינו ציין הקורס כפול מספר שעות הלימוד בקורס, לגבי כלל הקורסים בהם הוא חייב במסגרת לימודיו בחטיבה.
- 3.4 תלמיד שסיים את הדרישות בלימודי החטיבה יפנה למזכירות החוג לחשבונאות ויקבל אישור מתאים חתום ע"י ראש החוג.
- 3.5 תכנית החטיבה כפופה להחלטת מועצת החוג לחשבונאות ונתונה לשינויים.
- 3.6 קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות ואינם כלולים בתכנית החטיבה, לא יכללו במנין 20 הש"ס של לימודי החטיבה.

4. תכנית הלימודים

על תלמיד החטיבה ללמוד את הקורסים להלן:

ד"ס: בחינת מעבר בהנח"ש וחישובים מסחריים או סוג 3 בהנח"ש מטעם משרד העבודה	4 ש"ס	יסודות החשבונאות
ד"ס: יסודות החשבונאות	4 ש"ס	חשבונאות ניהולית
ד"ס: מבוא לעבוד נחוגים מבוא לאקונומטריקה חשבונאות ניהולית	2 ש"ס	שיטות סטט' לחשבונאים
ד"מ: חשבונאות ניהולית, השלמות לקלוקולוס	2 ש"ס	חקר ביצועים לחשבונאים
ד"מ: יסודות המימון א + ב' שיטות סטט' לחשבונאים	2 ש"ס	חשבונאות ניהולית מתקדמת
חקר ביצועים לחשבונאים חשבונאות ניהולית	2 ש"ס	יסודות במשפט עסקי
ד"מ: יסודות המשפט	4 ש"ס	מסים א'
ד"מ: יסודות המשפט		
ד"ק: יסודות החשבונאות	20 ש"ס	סה"כ

ד"ס: דרישה מוקדמת

ד"ק: דרישה מקבילה

הרישום לקורסים הנ"ל יעשה כמוכירות החוג לחשבונאות.

אח תקנון הלימודים בחוג לחשבונאות ואח פרטי השיעורים ימצא התלמיד בדיעוץ הפאקולטה לניהול.

¹ תלמידי חטיבה רשאים ללמוד במקום יסודות המימון כלכלת אי וראות ותכנון מיקרו כלכלי בחוג לכלכלה.

החטיבה בעבודה סוציאלית

מטרת הלימודים

מטרת לימודי החטיבה היא להקנות לתלמידים ידע עיוני בבעיות חברתיות דרכי הטיפול בהן. אין החטיבה מקנה לתלמידים מיומנויות, הדרושות לעיסוק במקצוע העבודה הסוציאלית.

דרישות מוקדמות

ציון "מספיק" לפחות במבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה. דרישה זו היא דרישת מינימום. קריטריונים נוספים למיון הסועמרים, שעמדו בדרישות המינימום, ייקבעו ע"י הפאקולטה וביה"ס לעבודה סוציאלית.

חובות התלמיד

8 שעות שנתיות לפחות.

תכנית הלימודים

שנה ב'

מבוא לרווחה חברתית ומעורבות חברתית¹

ש"ת 3 ש"ש

שנה ב' א ו ג'

גדילה והתפתחות של האדם

המסגרת המוסדית והזיקות של שרותי הרווחה

ש"ת 2 ש"ש

ש"ת 2 ש"ס

שנה ג'

4 שעות סמסטריאליות מתוך השיעורים הבאים.²
השירותים להבטחת הכנסה
תהליכים פסיכולוגיים ופיזיולוגיים של ההזדקנות
מעמדו ותפקידו של הקשיש בחברה
שינוי חברתי מחוכנן
יחסים בין אישיים בקבוצה
התערבות במסגרת הקהילה
התנדבות וארגוני מתנדבים
סוגיות בקליטת עליה
מינהל שרותי רווחה — הארגון ולקוחותיו

¹ שיעור בהקף 2 ש"ש + עבודה בשדה שתוכר כ"1 ש"ש.
חלק המעורבות החברתית מחייב את התלמיד להחנסות בפועל בשרותי רווחה ולקוחותיהם בהיקף של 3 שעות בשבוע.

² כתאום עם מורי הקורסים.

היבטים חוקיים של שירותים טיפוליים:²

1. בתחום משפחה וילד
2. בתחום בריאות וכריאות הנפש
3. בתחום התקן — זכויות האסיר והעברין
4. בתחום הקשישים והשיקום
5. בתחום איכות החיים בשכונה

דפוסי הורות — פגיעה בילדים³

מיניות האדם
דינמיקה משפחתית
סוציולוגיה של המשפחה
אלכוהוליזם ותלות בסמים
מסגרות פנימיתיות
פסיכולוגיה של האשה
מעמדה המשפטי של האשה
היבטים חברתיים של בריאות וחולי
היבטים פסיכוכברתיים של נכות ומגבלות
חולי והשלכותיו התפקודיות³
הפרעות נפשיות אצל ילדים ומתבגרים
היבטים תרבותיים וחברתיים של מחלות נפש
יסודות עיוניים להכרת ארגונים וקהילות
יחסים בין-דוריים במשפחה — הקשישים והדורות האחרים
המפגר בקהילה

תוכני השיעורים

מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית - מעורבות חברתית.

קורס שנתי. סמסטר א' יוקדש לריחן עיוני בהתפתחות מדיניות רווחה, מושגים וגישות, היבטים ערכיים ומוסדיים של הנושא, יסקרו איפיונים של מדיניות רווחה במציאות הישראלית, סוגיות נבחרות ושיטות אינטרוונציה מקצועיות שונות בתחום הרווחה. הסמסטר השני יוקדש למעורבות חברתית בשירותי הרווחה ע"י תלמידי הקורס למשך 3 שעות שבועיות בנוסף לשעות השיעור.

נדילה והתפתחות של האדם

הקניה ידע בסיסי על התפתחותו של האדם, החל מהתקופה העוברית עד לזיקנה. הקורס משנה א' כולל חומר בסיסי בפסיכולוגיה כללית, בגנטיקה, מבוא לנדילה והתפתחות, ויסודות הפסיכולוגיה ההתפתחותית. החומר משמש רקע בסיסי להמשך הקורס הניתן בשנה ב'.

השרותים להבטחת הכנסה

במסגרת השיעור והתרגיל ילמדו התלמידים להכיר את המערכת להבטחת הכנסה הפועלת במדינת הסעד המודרנית בכלל ובמדינת ישראל בפרט. בד בבד עם הכרת התוכניות אשר מקנות תגמולים כלכליים לקבוצות השונות באוכלוסיה וניתוח הצדדים השווים והשונים שלהן, ירכוש התלמיד ידע גם בתחומים הבאים:

- קווי מדיניות הבטחון הסוציאלי המנחים את גיבושן של התוכניות השונות להבטחת הכנסה.
- המדדים השונים לאיתור עוני ומצוקה כלכלית.

² בתאום עם מורי הקורסים.

³ לא ינתן בתשמ"ב

תהליכים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של ההזדקנות

1. תהליכים פיזיולוגיים

(כ־7 פגישות שבועיות)

תיאוריות ביולוגיות של זיקנה: תהליכי הזדקנות פיזיולוגיים, משמעות החולי בעת הזיקנה; המחלות וההגבלות השכיחות והאופייניות לגיל הזיקנה; הפרעות נפשיות אצל זקנים; שיקום לעת זיקנה; מהות, אבחון, תהליכים; מוות — אספקטים קליניים וחברתיים; גישות קהילתיות לכיעות הבריאות של הזקנים, חוונה ובעיותיה בגיל הזיקנה.

2. תהליכים פסיכולוגיים

(כ־7 פגישות שבועיות)

סקירת הגישות העיקריות בחקר הזיקנה; שינויים בתפקודים האינטלקטואליים לעת זיקנה; חשיבה ואינטליגנציה, תפיסה ולמידה; שינויים בתפקודים הפסיכוסטוריים בעת זיקנה; שינויים בתפקודי האישיות; סגנון התמודדות; שנויים בתוך האישיות; חפיסת הזמן, תפיסה עצמית.

מעמדו ותפקידו של הקשיש בחברה

גורמים דמוגרפיים, כלכליים וחברתיים בהזדקנות, תיאוריות סוציולוגיות של ההזדקנות, התיחסות החברה המודרנית לזיקנה. הקשישים כחלק של המערכת החברתית: ערכים, נורמות, מוסדות ותפקידים. הפרישה מן העבודה ומשמעותיה, הקשיש והמשפחה, התפתחות "תפקידי הפנאי", סוציאליזציה והסתגלות חברתית של הקשישים, ההתנהגות הקבוצתית של הקשישים. דימוי חברתי דימוי עצמי של הקשישים בישראל.

שנוי חברתי מתוכנן

מטרות הקורס היא להקנות למשתתפיו הבנה במצבים ותהליכים המחייבים שינוי מתוכנן והכרות עם שיטות תכנון.

יחסים בין אישיים בקבוצה

מטרת הקורס: פיתוח מודעות עצמית, הבנת הוולח והבנת תהליכים קבוצתיים. הלמידה בקורס זה מבוססת על התנסות בתהליך קבוצתי, בשילוב דיונים עיוניים. דרישות מוקדמות: מבוא לפסיכולוגיה, תורת האישיות.

התנדבות ומתנדבים בשירותי רווחה

מניעים להתנדבות ותנמולים ממנה, הפעלת מתנדבים בשירותי רווחה, סיכויים וסיכונים, אוכלוסיות מיוחדות של מתנדבים: נוער, נשים, קשישים, אנשי מקצוע. תפקידי מתנדבים בשירות ישיר, סיוע טכני ומנהיגות, המתנדב לעומת השכיר בשירותי הרווחה. ארגונים וולונטריים — מהותם ותפקידיהם, מקומם בשירותי הרווחה, תפקידי העובד המקצועי בארגון הפעלה של מתנדבים של ארגונים וולונטריים.

סוגיות בקליטת עליה

הקורס יעסוק בתיאוריות ומחקרי מעקב על תהליכי הסתגלות של עולים חדשים. תפקיד העבודה הסוציאלית בקליטת מהגרים בכלל ובקליטת עולים בישראל בפרט; התפקיד המיוחד של שירותי קליטה במסגרת כלל מערכת שירותי הרווחה.

היבטים חוקיים של שרותים טפוליים

- קבוצה א' — לתלמידי התרכזויות, משפחה ח'לד
קבוצה ב' — לתלמידי התרכזויות — קשישים ושקום
קבוצה ג' — לתלמידי התרכזויות — בריאות, בריאות הנפש
קבוצה ד' — לתלמידי התרכזויות תקן — זכויות האסיר והעבריין
קבוצה ה' — לתלמידי התרכזויות — איכות חיים בשכונה

הקורס ידגיש את ההיבטים המשפטיים לגבי הפעלת סמכויות טפוליות מתערבות על ידי עובדים סוציאליים. העובד הסוציאלי מפעיל במסגרת החוק סמכויות מתערבות רחבות כלפי קבוצות אוכלוסיה שבטפולו כגון: קטינים, נזקקים, חולי נפש, מפגרים, קשישים. כבעיות הכרוכות בהפעלת סמכויות טפוליות מתערבות כלפי קבוצות אוכלוסיה אלה ידון קורס זה.

דפוסי חורות — פגיעה בילדים

בקורס תוצג התופעה של התעללות בילדים על היבטיה השונים. יסקרו מאפייני ההתנהגות ומניעיה, חוך נסיון להגיע לטיפולוגיה של גורמים סיבתיים ודרכי ההתערבות המתאימות לכל גורם סיבתי. כן יסקר המצב בארץ תוך התייחסות להקף הבעיה, מאפייניה וההערכות הקיימת לצורך התמודדות עמה.

מיניות האדם

תודעת המיניות, מקומה של המיניות בחיי האדם, המין ככמה לתוויות ולהתקשרות, שלבים בהתפתחות פסיכוסקסואלית, בעיות מין בחיי הנשואין, טיפול בבעיות מין. הדגש יושם על העובד הסוציאלי כמטפל באספקטים של חיי המין.

מסגרות פנימיות

לסמינר שלש מטרות עיקריות:

- להביא את הסטודנט לעבודה סוציאלית להיכרות עם עולם הפנימיות.
- להקנות לסטודנט מיומנויות לעבודה סוציאלית בכלל ובעבודה בפנימיות בפרט.
- ללמוד את צורות השמוש הדיפרנציאליות בפנימיה כמסגרת להפעלת התערבויות.

פסיכולוגיה של האשה

הנושאים שילמדו בקורס יכללו:

סוציאליזציה של נשים, הבדלי מין, בריאות נפש ומסיכותרפיה, מין ונשים, תאוריות ישיות והשלכותיהן על הבנת הפסיכולוגיה של האשה, חסקידי מין, החפקידים השונים של נשים, נשים וכח, יצירתיות והישגיות, נשים בספרות.

מעמדה המשפטי של האשה

מעמדה המשפטי של האשה במדינת ישראל מושפע על-ידי שלוש תפיסות: שוויון זכויות האשה, הצורך להגן על האשה כאשר היא אשה, יחוד הפונקציה של האשה כמסגרת המשפחה. מגמת השעור היא לסקור את המצב המשפטי המיוחד שנוצר בעקבות השפעות אלו, ולעמוד על הבעיות המתעוררות כתוצאה מהתנגשות בין התפיסות השונות.

היבטים חברתיים של בריאות וחולי

קורס זה עוסק בתפיסה החברתית של בריאות וחולי ובהשפעת גורמים ערכיים, מדעיים, כלכליים ופוליטיים, על מבנה שירותי הבריאות וגיבוש מדיניות בתחום זה.

חיבטים פסיכותרפיים של נכות ומוגבלות

מטרת הקורס:

1. להקנות ידע על הקשרים האפשריים בין נכות ובין מצבים פסיכולוגיים חברתיים ותעסוקתיים.
2. לפתח רגישות לחוויות בהן מתגסה האדם הנכה.

הנושאים המרכזיים שידונו בקורס: מושגי הנכות והמוגבלות ומשמעותם בתהליך השקום, השלבים השונים בתהליך השקום ומשמעותם הפסיכותרפית לפרט. למשפחה ולחברה. התגובה הפסיכולוגית לאבדן, מושג הרמיו העצמי והשפעתו על תהליך השקום. עמדות חברתיות כלפי נכות. דרישות מוקדמות: קורס בגדילה והתפתחות, ופסיכופתולוגיה.

חולי והשלכותיו התפקודיות

תאור ונתח קטיגוריות קליניות (מחלות) והשלכותיהן על תפקודיו החברתיים והנפשיים של החולה בתהליך האיבחון, הטיפול והשיקום. דרישות מוקדמות: גדילה והתפתחות, המסגרת המוסדית והתוקית, פסיכופתולוגיה.

הפרעות נפשיות אצל ילדים ומתבגרים

הקורס ידון בסטיות מההתפתחות הנורמלית באישיותו של הילד והמתבגר, תופעות פסיכופתולוגיות שונות ועקרונות הטיפול בהן. ידובר בהפרעות נפשיות בגיל הרך ויושם דגש על הפרעות בהתנהגות ולימד אצל ילדים ועל קונפליקטים אישיים ובין-אישיים. ידובר באספקטים הפסיכולוגיים אצל ילדים (ומשפחות) עם "בעיות מיוחדות". כגון, ילדים הסובלים ממחלות גופניות, ילדים סאומצים וילדים להורים גרושים. יוקדש מקום מיוחד ליחסי משפחה הדדיים.

חיבטים תרבותיים וחברתיים של מחלות נפש

כחינת תופעת מחלות הנפש כסטיה בקונטקסט חברתי-תרבותי בו היא מוגדרת. תבדקנה גישות תאורטיות שונות והשלכותיהן על המחקר העוסק בתופעה, בהגדרתה ובדרך בה התברה מטפלת בה. תבחנה שיטות למדידת ההיקף וההתפלגות של מחלות נפש באוכלוסייה והשלכות שיש לממצאים אפידמיולוגיים על הכנת התופעה ועל תכנון מערכת ההתערבות הטפול.

יסודות עיוניים להכרת ארגונים וקהילות

ארגונים פורמליים וקהילות מקומיות כחלק מהסביבה החברתית של הפרט והקהילה. בעיות בהגדרת ארגונים, קהילות ומערכת בינארגונית. מטרת של ארגונים ומשמעותן. ארגוני רווחה, לקוחותיהם ועובדיהם: בעיות של תקשורת הנעה ושליטה. השפעת ארגונים וקהילות על רווחתם, והתנהגותם של יחידים ומשפחות. יחסים בינארגוניים, מבנה כח והשפעה בקהילות וארגונים. שני והתערבות בארגונים וקהילות.

דרישות מוקדמות: מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית, מבוא לשיטות בעבודה סוציאלית, מבוא לסוציולוגיה.

מינהל שרותי רווחה — תארגון ולקוחותיו

הקורס יעסוק בתאור ובנתח התכונות המיוחדות של ארגוני רווחה, תוך התייחסות למבנה, למרכיב האידיאולוגי, לקשרי הגומלין בינם ובין סביבתם. הדגש מיוחד יושם בסמינר זה על יחסי הארגונים עם לקוחותיהם: לגורמים המעצבים יחסים אלו, טיפולוגיה של יחסים, וכן להשלכות יחסים אלו על עיצוב ההתנסות של הלקוחות ומשמעותה.

אלכותוליום ותלות בסמים

הקורס יחמקך בחומרים ובנושאים הבאים:

- א. מהות תופעת התלות בחומרים כימיים.
- ב. הבטים חברתיים בתופעת השימוש באלכוהול ובסמים.
- ג. הגורמים לשימוש בחומרים פסיכואקטיביים — חברתיים, נפשיים, ביולוגיים וכו'.
- ד. ההשפעות של אלכוהול וסמים ותוצאות השימוש לטווח קצר ולטווח ארוך.
- ה. אוכלוסיות סיכון, כאשר דגש יושם על תופעת הסמים והאלכוהול בקרב מתבגרים.
- ו. הבעיות של הטיפול באלכוהליסט ובמשתמש בסמים.

יחסים בין-דוריים במשפחה (תקשימים ותדורות האחרים)

הקורס מוקדש לדיון ונתיח משמעות השנויים (במישור מיקרו ומקרו) אשר חלו במשפחה והפקדה כתוצאה מאריכות ימים, הערכות פנימית של תפקידים וברי הדורות בתוך המערך המשפחתי. הסוגיות חבדקנה בעיקר על רקע המבנה והתמורות בחברה הישראלית, הן מנקודת ראות שיטות התערבות וטיפול והן ממבט שנויים במדיניות הסוציאלית שלנו.

בקורס יהיה שלוב של הסתכלות קלינית, מעקב אחרי משפחה(ות) נבחרת(ות), נתוח מחקרים ולמד האספקטים התיאורטיים של הבעיה הרחבה.

כנוסף לטטרנטיים בתכנית המוסמך הקורס יהיה פתוח גם לבעלי מקצוע בשדה המעונינים בסוגיות הנ"ל.

המפגן בקהילה

הקורס יסקור את תפקודו של המפגן בקהילה ובעיות השתלבותו במשפחה, הקהילה והחברה הרחבה. מעורבותו של המפגן בתכרה תבחן דרך סוגיות של הגדרת הפיגור, התיחסות החברה אליו, מודלים של התערבות ומערכת השרותים הקיימת לסייע לו בהשתלבות זו. תשומת לב מיוחדת תנתן למודל ההתפתחותי (developmental model) השלכותיו על גיבוש מדיניות ומערכת שרותים הלמח.

החטיבה בפסיכולוגיה

דרישה מוקדמת: ציון "מספיק" לפחות ב"מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה א' + ב'."

תוכנית הלימודים

שנה ב'

שיעורי חובה:

תורת האישיות

פסיכולוגיה התפתחותית

ש' 3 ש"ס סמ' א'

ש' 3 ש"ס סמ' ב'

שנה ג'

שיעורי בחירה מתקדמים:

רשאים להשתתף בשיעורים המתקדמים רק תלמידים שסיימו את שיעורי החובה.
יש לבחור חמישה שיעורים מתוך הרשימה להלן:

מדידות אינטליגנציה וכשרים

אספקטים פסיכו-חברתיים של מחלות נפש

מורפין כסם ממכר ומבטל כאב

מדידות תכונות אישיות (ד"מ : מדידות אינטליגנציה)

מבוא לפסיכולוגיה של היעוץ

התנהגות נורמלית והתנהגות חריגה

ש' 2 ש"ס סמ' א'

ש' 2 ש"ס סמ' א'

ש' 2 ש"ס סמ' א'

ש' 2 ש"ס סמ' ב'

ש' 2 ש"ס סמ' ב'

ש' 2 ש"ס סמ' ב'

לידיעת התלמידים: הטיפול המנהלי בלימודי החטיבה (רישום לקורסים, דיווח ציונים וכו') מרוכז במזכירות הפאקולטה למדה"ח.

תוכני השיעורים

תורות האישיות

הגדרת המושג "אישיות"; הקשר שבין אישיות להתנהגות האדם; תיאוריות קלאסיות בתחום האישיות (פריד, אדלר, יונג, רוג'רס, ביהביורזם, אקסיסטנציאליזם); טיפולוגיות אישיותיות; אבחון והערכה של אישיות.

מידות אינטליגנציה וכשרים

- 1) הקדמה: סטנדרטיות, אובייקטיביות, מהימנות, תקפות, שימוש בנורמות.
- 2) אינטליגנציה: היסטוריה קצרה, הגדרות מבחנים הנהוגים בארץ, בעית ה-I.Q.
- 3) תיאוריות של אינטליגנציה, בעיקר גילפורד.
- 4) בעית תורשה וסביבה.

מורפין בסם ממכרי ומבטל כאב

השיעור יעסוק במכניזמים של התמכרות למורפין.

מידות תכונות אישיות

- 1) סוגי מבחני אישיות ותיאור מספר מבחנים התרשמתיים.
- 2) סוגי מבחני אישיות של דוח עצמי. סקירה על PRF, TSCS, CPI, MMPI, EPPS של ג'קסון.
- 3) תקפותם של מבחני אישיות.
- 4) מדידת עמדות ודעות. מדידת ערכים.

התנהגות נורמלית וחתנהגות חריגה

בעיות ההגדרה של התנהגות "נורמלית" והתנהגות "חריגה", איפיונים וסוגים של התנהגות חריגה; מודלים להבנת ההתנהגות החריגה (המודל המיסטי-דתי, המודל הרפואי, המודל הפסיכולוגי-חברתי המודל האקסיסטנציאליסטי); אפשרויות שינוי של התנהגויות חריגות והשפעה עליהן.

החטיבה בהיסטוריה כללית

דרישה מוקדמת:

ציון "מספיק" לפחות בשיעור כללי מלווה בקריאה מודרכת.¹

תלמידים שלא למדו שיעור זה בשנה א', ילמדו אותו בשנה ב' במקביל ללימודי החטיבה. הקף שיעור זה 4 ש"ס.

תוכנית הלימודים

שנה ב'

שלושה שיעורים מונוגרפיים (שו"ת), שיעור אחד בכל אחד משלושת הפרקים, הנלמדים בחוג להיסטוריה כללית: העת העתיקה, ימי הביניים והעת החדשה. בפרק העת החדשה יכול התלמיד לכחור שו"ת אחד מתחום העת החדשה המוקדמת (מאות 15-18) או מתחום העת החדשה המודרנית (מאות 19-20).

סה"כ: 6 ש"ס.

שנה ג'

1 שיעור מונוגרפי (שו"ת) כאחד הפרקים, הנלמדים בחוג להיסטוריה כללית. אם בחר התלמיד בעת החדשה המוקדמת בשנה ב', ישלים בשנה ג' שו"ת מתחום העת החדשה המודרנית ולהיפך.

1 פרו"ס באותו פרק, שבו שמע התלמיד שני שיעורים מונוגרפיים.

סה"כ: 6 ש"ס.

בסה"כ חייב התלמיד לשמוע 16 שעות סמסטריאליות. את רשימת השיעורים ראה בדיעוץ הפאקולטה למדעי הרוח — החוג להיסטוריה כללית. על התלמידים להרשם לקורסי החטיבה במזכירות החוג להיסטוריה כללית.

¹ קורס זה כלול במגן שעות החטיבה, תלמיד שלמד קורס זה כמבוא בחירה בשנה א', ילמד מבוא בחירה אחר להשלמת חובות שנה א'.

החטיבה בהיסטוריה של המזה"ת

- על התלמידים לפנות לקבלת ייעוץ ורישום בתחילת שנת הלימודים תשמ"ב למזכירות החוג —
בנין גילמן, חדר 429.
רק תלמידים אשר קיבלו ייעוץ ונרשמו בחוג יוכלו להשתתף בשיעורים.
על מועדי הייעוץ תבוא הודעה נפרדת.

תוכנית הלימודים

שנה ב'

1. מבוא להיסטוריה של המזה"ת
2. מבוא לתולדות האימפריה העותומאנית

שנה ג'

1. שיעור בחירה אחד מבין השיעורים המתפרסמים תחת הכותרת: שיעורים
נבחרים וכלליים/חברתיים בתוכנית הלימודים של החוג
2. סמינריון על ארץ כמזה"ת

ש' + ת' 2 ש"ש

ש' + ת' 2 ש"ש

שנ"ח 2 ש"ש

ס' 2 ש"ש

החטיבה במדעי המחשב

תנאי קבלה

ציון "מספיק" לפחות ב"מבוא למדעי המחשב"¹

דרישות קדם לקורס "מבוא למדעי המחשב"

1. ציון 80 לפחות במתמטיקה למדה"ח ב' או במתמטיקה מתקדמת למדה"ח
2. ציון "מספיק" לפחות במבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א' + ב'
3. ציון "מספיק" לפחות בהשלמות לקלולוס — ניתן ללמוד במקביל.

תלמידי "סטטיסטיקה עם דגש מתמטי" ילמדו את הקורס "מבוא למדעי המחשב" הניתן מדי סמסטר במסגרת ביה"ס למדעי המחמטיקה, בהיקף 4 ש"ס (ש'3 + ת'1)
 לתלמידי חוגים אחרים (כולל "סטטיסטיקה בשילוב מדה"ח") יינתן קורס מיוחד בהיקף 5 ש"ס (ש'3 + ת'2).

דרישה במקביל: אלגברה למדה"ח

תוכנית הלימודים

(א) לתלמידי סטטיסטיקה עם דגש מתמטי

דרישות קדם	קורסי חובה
	מבנה נתונים 4 ש"ס
	ארגון המחשב 4 ש"ס
מבנה נתונים	מערכות בסיסי נתונים 3 ש"ס

קורסי בחירה

9 ש"ס מבין הקורסים הבאים במדעי המחשב:

שיטות תכנות, מערכות הפעלה, מערכות מידע, נוח מערכות, מודלים השוויים, קומבינטוריקה אלגוריתמית, שפות חכנות. טה"כ 20

¹ הקורס "מבוא למדעי המחשב" פוטר את תלמידי הפאקולטה למדה"ח מן הקורס "מבוא למחשבים", אם האחרון הוא קורס חובה בתוכנית לימודיו. בשום מקרה לא יינתן זיכוי על שני קורסי מבוא בתחום זה.

(ב) לתלמידי סטטיסטיקה בשילוב מדעי החברה

קורסי חובה

כמו בתוכנית לתלמידי סטטיסטיקה עם דגש מחמטי.

קורסי בחירה

6 ש"ס מבין הקורסים הנ"ל במדעי המחשב, מומלץ במיוחד ללמוד מערכות מידע ונתוח מערכות, סה"כ 17 ש"ס

(א) לתלמידי יתר תחומים

קורסים במחשבים

מבנה נתונים

4 ש"ס

נושאים במדעי המחשב

3 ש"ס

מערכות בסיסי נתונים

3 ש"ס

קורסי יישום

מבוא לחקר בצועים

4 ש"ס

מערכות מחשב בחקר בצועים

2 ש"ס

סה"כ 16 ש"ס

כמידת האפשר ובאישור היועץ ניתן יהיה להחליף את הקורס מערכות מחשב בחקר בצועים כפרויקט המיישם בצורה מתחכמת טכניקות מתחום המחשבים בתחום למדעי החוג. במקרה זה אפשר יהיה להחליף את מבוא לחקר בצועים בקורס אחר בהקף דומה שישמש כהכנה לפרויקט.

לימודים כלליים

1. תקנות

- 1.1 על כל תלמיד במסלול החד-חוגי להשתתף ב-12 ש"ס לימודים כלליים, מהן לפחות 8 בפאקולטות אחרות (בתחומים שאינם תחום החטיבה של התלמיד).
  - 1.2 לא יוכרו כלימודים כלליים:
    - א. קורסי הפאקולטה, כולל קורסי שרות הניתנים בפאקולטה (כגון: מחמטיקה למדה"ח), למעט אחד ממבואות הבחירה (ראה להלן).
    - ב. קורסים מן התחומים הבאים (עקב קרבתם למדה"ח):
      1. הפאקולטה לניהול.
      2. ביה"ס לעבודה סוציאלית.
      3. החטיבה בפסיכולוגיה.
      4. ביה"ס לחינוך.
  - 1.3 תלמיד רשאי ללמוד במסגרת הלימודים הכלליים אחד ממבואות הבחירה מתכנית שנה א', נוסף על מבוא הבחירה בו הוא חייב במסגרת חובות שנה א'.
  - 1.4 כל קורס הנלמד במסגרת לימודים כלליים ייחשב לכל-היותר כ-4 ש"ס (גם עם בפועל הקפו גדול יותר).
  - 1.5 תלמיד החוג לסטטיסטיקה בשילוב מדעי החברה פטור מלימודים כלליים בהקף של 4 ש"ס על סמך מבוא הבחירה שלמד מתוך תכנית שנה א'. תלמיד כזה אינו רשאי ללמוד במסגרת לימודים כלליים קורסים מן החוג למדעי המתמטיקה.
  - 1.6 תלמיד החטיבה המורחבת בסטטיסטיקה פטור מלימודים כלליים.
  - 1.7 תלמיד, שילמד את הקורס "מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א' + ב" (6 ש"ס) כמבוא בחירה במסגרת חובות שנה א' ולא ילמד בחטיבה בפסיכולוגיה, יזכה ב-2 ש"ס במכסת הלימודים הכלליים.
  - 1.8 אין להשתתף בקורסים הכרוכים בדרישות מוקדמות, אם התלמיד לא עמד בדרישות המוקדמות.
  - 1.9 תלמיד המעוניין להשתתף בקורס שפה זרה במסגרת לימודים כלליים חייב להגיש למזכירות הפקולטה הצהרה כלהלן:
    - א. לגבי שיעור למתחילים: "אין לי ידיעות קודמות כלשהן בשפה הנדונה".
    - ב. לגבי השיעור למתקדמים: "השפה הנדונה אינה שפת האם שלי".לגבי חישוב מספר השעות — ראה סעיף 1.4.
  - 1.10 תקנות נוספות החלות על תלמידים שעברו מאוניברסיטה אחרת או מפאקולטה אחרת:
    - א. תלמידים המבקשים לקבל פטור מלימודים כלליים על סמך לימודים במוסד אקדמי מוכר, יפנו אל מרכזת מזכירות התלמידים.
    - ב. לא יוכרו קורסים שנלמדו שש שנים או יותר לפני ההתקבלות לפאקולטה, ואשר בהם הציגו נמוך מ-70%. חריגה מתקנה זו תיתכן רק באישור ועדת ההוראה.
    - ג. בכל מקרה לא יוכרו קורסי מכינה קדם-אקדמית, מכללות, סמינרים וכד'.
- הערה:
תקנון זה חל על תלמידים שהתקבלו לחוג החטיבה החל בסמסטר ב' תשל"ט. תלמידים שהתקבלו לחוג החטיבה לפני כן, חייבים ב-10 ש"ס של לימודים כלליים, מהן לפחות 6 ש"ס בפאקולטות אחרות. תלמידי החטיבה המורחבת בלימודי עבודה, שהתקבלו לחטיבה לפני סמסטר ב' תשל"ט פטורים מ-4 ש"ס של לימודים כלליים.

2. רשימת קורסים

א. קורסים במסגרת הפאקולטה למדעי הרוח

1. כל הקורסים המוצעים בחוכנית "לימודים כלליים" כפאקולטה למדעי הרוח, את פרטי הקורסים ניתן למצוא בידיעון מדעי הרוח, פרק "לימודים כלליים". הרישום לקורסים אלה ייעשה אך ורק במזכירות תוכנית הלימודים הכלליים. המזכירות נמצאת בבנין גילמן חדר 321.

2. מעורבות חברתית

מצוקה ופעור חברתי — עבודה עם ילדים 2 ש"ש סמ' א' + ב'

מטרת הקורס להפגיש את התלמידים עם בעיות האדם, משפחתו והקהילה בה הוא חי. ההכרות נעשה ע"י יצירת קשר עם ילד על מנת להעשיר את עולמו ולתרום להתפתחות החברתית האמוציונלית.

הקורס מרגיש בצד דרכי למידה מקובלים באוניברסיטה, שהם תיאורטיים-אינטלקטואליים, לימוד חווית-התנסותי, כשהחומר התיאורטי משולב בעבודה בשדה.

המפגשים עם הילד יתקיימו אחת לשבוע, כמשך כל שנה הלימודים, כשעתיים בכל פעם.

נוסף לכך תתקיים אחת לשבוע סדנא לדיון בבעיות שיתעוררו במהלך העבודה. הסדנא תונחה ע"י פסיכולוג, ויודגשו בה אלמנטים פסיכולוגיים הקשורים במפגש עם הילד.

פרטים על סדרי הרישום, מועדי הסדנאות וכו', ניתן לקבל במזכירות התוכנית, בנין רחנברג חדר 101 ר'.

ב. קורסים במסגרת הפאקולטה למדעי החיים

שם הקורס	אופן הוראה	מס' שעות	סמ'
שמירת הטבע	ש'	2	א'
ביולוגיה כללית	ש' + מעבדה	6	א'
אקולוגיה של בעלי חיים ושל האדם	ש'	3	ב'
אקוטציולוגיה של בעלי חיים	ש'	2	ב'

3. סדרי רישום

א. הרישום לקורסי הלימודים הכלליים נעשה במזכירות התוגים הנוחנים את הקורסים ומותנה בהסכמתן.

ב. מומלץ לתלמיד לתכנן לפני תחילת שנת הלימודים את הלימודים הכלליים למשך כל השנה ולהרשם לפני תחילת סמסטר א' גם לקורסי סמסטר ב'.

ג. את פרטי הקורסים (זמן, מקום וכו') ומועדי הרישום יכרר התלמיד בידיעונים המתאימים ו/או בלוחות המודעות של התוגים הנוחנים את הקורסים.

ד. רשימת הקורסים המתפרסמת בזה היא רשימה מומלצת ואינה מחייבת. תלמיד רשאי ללמד קורס שלא פן הרשימה, בתנאי שהוא ממלא אחר תקנון הלימודים הכלליים (ראה סעיף 1 לעיל).

מכונים ויחידות מסונפות

ספרית מדעי החברה

ספרית מדעי החברה שוכנת בבנין נפתלי.
מפאת חוסר מקום בבנין נפתלי, נמצא חלק ניכר מהספרים בספריה המרכזית ע"ש סוראסקי.
חומר קריאה החובה לשנים א'—ב' נמצא בעיקרו שם.
בספריה, בבנין נפתלי, מצויים ספרים וכתבי עת בעיקר לשימושם של הלמדי השנים המתקדמות
ושל המורים. אולם כחבי"ע נמצא בקומת המרתף.
עם פתיחת שנת הלימודים, יקבל כל קורא "כרטיס קורא" הניתן בספריה בבנין נפתלי על סמך
הצגת כרטיס-תלמיד עדכני, או קבלה על תשלום שכר לימוד.

נוהלי השאלה: לתלמידי ב.א.: 3 ספרים מהמחסן — לשבוע
ספר 1 מהשאלה מוגבלת — ליום.

לתלמידי מ.א.: 5 ספרים מהמחסן — לשבועיים
2 ספרים מהשאלה מוגבלת — ליום.

החזרת ספרים — עד שעה 17.00.
שאלת ספרים מ"השאלה מוגבלת" תבצע אך ורק תמורת השארת כרטיס קורא בספריה.
אין השאלה של כתבי עת, אנציקלופדיות וספרי עיון אחרים.
הספריה פתוחה כל יום משעה 9.00 בבוקר עד שעה 20.45 בערב. בערבי שבת חג — עד לשעת
צהריים.

מנהלת הספריה — זיוה להט.
מנהלת שרותי קוראים — הדסה דריונשטוק
מנהלת כחבי עת — פנסה אלכסנדרוביץ

היחידה ליעוץ בסטטיסטיקה

במסגרת החוג לסטטיסטיקה קיימת יחידה שמטרתה לעזור לחוקרים בנושאים:

1. ניתוח סטטיסטי של נתונים.
2. תכנון נסויים.
3. בניית מדלים סטטיסטיים.
4. חכנות סטטיסטי.
5. שיטות לאיסוף נתונים.
6. בעיות בחקר ביצועים.

אם אין לחוקר אפשרות לבצע את הניתוח הסטטיסטי, יעזרו אנשי היחידה במידה האפשר
בביצוע הניתוח.

היעוץ ניתן לתלמידי מחקר ומסיימי תואר שני אך ורק בשיתוף עם המנחה שלהם.

המכון לחקרי עבודה וחברה

(מייסודן של החסתדרות הכללית של העובדים בא"י ואוניברסיטת ת"א)

מטרת המכון היא לקיים מחקרים בתחומים עיוניים, חברתיים היסטוריים, בנושאים כלכליים,
אירגוניים ומשקיים; בנושאי רווחה ועזרה הדדית, ובכל נושא אחר שבתחום מדעי העבודה במובנם
הרחב.

1. אבטלה חיכוכת השקעות הון בתנאי אי דאות.
2. התחיקה הקואופרטיבית בישראל.
3. מפלגת אחדות עבודה (1930-1919): המבנה האירגוני, ההרכב חברתי הכלכלי של מנהיגותה, מדיניותה בטוסדות הפוליטיים והכלכליים.
4. קבוצת לחץ מהופכת — מחקר על יחסי האיגודים המקצועיים וממשלת הלייבור בשנים 1964-1970.
5. המבנה האזורי בתנועה הקיבוצית והשלכותיו — היבטים סוציולוגיים.
6. התפתחויות במדיניות הרווחה בבריטניה ובישראל בשנות ה-60: מחקר משווה (חלק א' — בריטניה).
7. השתלבות כלכלית וחברתית של יוצאי ארצות האיסלם במדינה ובהסתדרות.
8. מדד לגידול ויציבות החברים בקיבוצים — קשר גומלין וחאור האוכלוסיה.
9. התנועה הקיבוצית ובעיית העבודה השכירה.
10. זיקת הגומלין בין המערכת החברתית הפנימית של מפעל תעשייתי לבין מטרותיו.
11. הפוליטיקה של חזיקת עבודה ביפאן.
12. ההרכב המקצועי של בני העדות השונות בישראל.
13. העליה השנייה העובדת וחסה לדת ולמסורת.
14. מערכת כתי המשפט לעבודה בישראל.
15. השקעות בחינוך ופוערים בין עדתיים.
16. יחסי גומלין בין מחירים, שכר ואבטלה.
17. מחל שיווי המשקל בהורונו הכלכלית של מארכס.
18. בחינת ההשלכות החברתיות של תהליך התיעוש בחברה אגליטרית.
19. עולמם החברתי של כוגרי תנועת הנוער בישראל.
20. כוגרי אוניברסיטה כמדעי הרוח ובמדעי החברה: לימודים ועבודה.
21. המקצוע כמדד למעמד חברתי בחברה הישראלית.
22. התפתחויות במדיניות הרווחה בבריטניה ובישראל בשנות ה-60: מחקר משווה (חלק ב' — ישראל).
23. השפעת הפיצויים האישיים מגרמניה בתנועה הקיבוצית.
24. הסתדרות המורים בישראל.
25. עמדות מנהלים כמפעלי תעשייה: גורמי רקע אישיים וגורמים קונטכסטואליים.
26. תיקוף רלבנטיות בחזרת מוטיבציה — היגיינה.
27. כח משיכה תעסוקתית — השפעות משלחי היד על עמדות והתנהגות של עובדים.
28. גדר העבודה בישראל.
29. מיסוי צדק, יעיל ומעורר אי-השתמטות.
30. משרותים תנועתיים לממלכתיים — זווית ראייה פוליטית ומנהלית של שינוי מסגרות.
31. גורמי הניצול של שרותים רפואיים.
32. סובסידיה לנצרך במקום סובסידיה למצרך.
33. הסבה מקצועית של עובדים — דרכים להגברת יעילותה.
34. השתתפות נשים כועדי עובדים בתעשייה.
35. הזכויות הסוציאליות במערכת השכר בישראל.
36. ניידות מקצועית וחיסס לעבודה בתהליך הקליטה.
37. ארגונים פוליטיים עדתיים בישראל.
38. חוסר איוון בין מרכיבי השקעה ותגמולים.
39. שביחות חלקיות בישראל.

ב. מחקרים בשלבי ביצוע:

1. מחקר היסטורי על עליית הפרגמטיזם בתנועת העבודה — ד"ר מ. אביזוהר.
2. הרקע ההיסטורי והמוסרי להסדר הפיזיויים האישיים מגרמניה, התפלגות הסכומים שהתקבלו והסכומים הצפויים — ד"ר י. וייס.
3. משטר המפלגות בישראל — ד"ר נ. ינאי.
4. ניתוח תכני הצהרות של המדיניות החקלאית — ד"ר נ. שרמן.
5. תלמיד/בוגרי תואר שני — פרופיל נשירה וקריירה — פרופ' א. גלוברוך
6. בעיות יסוד ביחסי עבודה — גרעון בן-ישראל
7. יסודות לסוציאולוגיה התפתחותית — סיכאל לוטן
8. צווי ריתוק — ד"ר מ. מירוני
9. הפליית דורשי עבודה בשל גילם — ד"ר מ. ערן וד"ר ד. שניט
10. אומדן העלויות החברתיות של האבטלה — ד"ר ד. יעקבסן
11. עמדות חברי הסגל ותפישות על המשא ומתן הקיבוצי וועד הסגל האקדמי באוניברסיטה — ד"ר י. נוימן
12. קורות התנועה חלוצית בפולין בשנים 48—1944 — לוי אריה שריד
13. אפיונים של מפעלים מצליחים ביחסי עבודה — ד"ר ש. קמינקא
14. הקבוצות העיקריות שנפגעו מהשינוי במצב הכלכלי בשנתיים האחרונות — ד"ר ר. פרידמן.
15. התנאים הסוציאליים כמערכת השכר — ד"ר א. דניאל
16. ניתוח הצמדת השכר ביחסו לאורך התקופה של הסכמים קולקטיביים — ד"ר ל. דנציגר
17. יחסי הגומלין בין השתתפות נשים בכוח העבודה והפרשי השכר בין גברים לנשים — עדיית לוסקי

המכון מפרסם גם מחברות חקר המוקדשות למחקרים שבוצעו במסגרתו.
מחברות החקר רואות אור בסיוע קרן שרגא גורן.

מחברות החקר שיצאו לאור עד עתה הן:

1. אקדמאים, פוליטיקאים ובטחון סוציאלי — ד"ר מ. אביזוהר
2. המבנה האזורי בתנועה הקיבוצית, היבטים סוציאולוגיים — ד. רחוליו
3. התחיקה הקואופרטיבית בישראל — ד"ר א. דניאל
4. העליה השנייה העובדת ויחסה לדת ולמסורת — ד. כנעני
5. חולצה כחולה וצוארון לבן — ד"ר ר. שפירא, ח. אדלר, מ. לרנר, ד. פלג.
- 6.7.8 קומונה, חברה ופוליטיקה — גדוד העבודה ע"ש יוסף טרומפלדור בארץ ישראל — פרופ' א. מרגלית.

העבודה המדעית מתנהלת בפיקוח הוצעה המדעית שחבריה הם: פרופ' א. שירום (יו"ר), מר י. אברך פרופ' א. הראל, ד"ר ד. יעקבסן, ד"ר ב. בן אברם, ד"ר ל. דנציגר, ד"ר ח. חזן.
מנהל המכון: פרופ' א. שירום.
מוכרת המכון: גבי ורדה לויט

המכון למחקר חברתי

שליד אוניברסיטת ת"א — והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

המכון למחקר חברתי, ליד אוניברסיטת תל-אביב, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, נוסד ב-1972 כמסגרת אירגונית לביצוע מתקרים ע"י מורי החוג, תלמידי המחקר שלו ועמיתיה מחקר.

מטרות המכון ושטחי פעולתו

1. המכון יווס ומבצע מחקרים בתחום הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה החברתית, מגבש הצעות מחקר ומביאן לפני מוסדות ציבור וקרנות, משמש כחוכת מוסכמת לכל המבקשים לאסוף, לעבד ולפרש באורח מהימן, נתונים הנוגעים לשטחים אלה.

2. המכון מפתח ומספק לתוקרים שרוחיים מקצועיים כגון: ייעוץ מהדולוגי וסטטיסטי, חכמה, הכשרה מראיינים, תיעוד, עריכה, הבאה לדפוס. המכון ינקוט יזמה משלו באיסוף נתונים שישרתו חוקרים מבין מורי החוג ותלמידיו וכן עמיתי מחקר.
3. המכון קושר קשרים עם מכוני מחקר, מוסדות לאיסוף נתונים ואוניברסיטאות בארץ ובעולם, במטרה להביא לשיתוף פעולה ותיאום עמם.
4. המכון משמש מסגרת קולטת לעמיתי מחקר שאינם חברי סגל ההוראה כחוג, סטודנטים ותלמידי מחקר של האוניברסיטה יכולים לשלב במסגרתו, את עבודות המחקר שלהם בתכניות מחקר של תוקרים בכירים העובדים בו.

מחקרים בשלבי ביצוע

1. מסגרות חינוך בלתי-פורמלי — תפקידם החברתי ותיפקודם בשכונות יפו.
2. פרסומות במגזינים.
3. הבטים סוציולוגיים של מדיניות הפתוח הסוציו-כלכלית בישראל.
4. השפעת דפוס נישואי הורים על תפקוד צאצאיהם בבית הספר.
5. ספרי זכרונות כראי של תקופה.
6. תנועות חברתיות בישראל.

מבנה המכון

- מדיניות המכון נקבעת ע"י מועצת המכון, שחבריה הם חברי הסגל האקדמי ואנשי ציבור. המועצה בוחרת מנהל ואת חברי הוועד המנהל לתקופה של 3 שנים.
- חברי הוועד המנהל הם: ד"ר חיים חזן, פרופ' א. יער, ד"ר ליאון שלף, פרופ' י. שפירא, פרופ' ר. שפירא — והמנהל, ד"ר אליעזר בן-רפאל.

המכון על שם דוד הורוביץ לחקר ארצות מתפתחות

מכון הורוביץ הינו מכון אוניברסיטאי המשתף גורמים ציבוריים במוצעתו ובוועדוחיו. תקציבו הבסיסי ממומן מפירווחיה של קרן המחקר, המגויסה ממקורות מקומיים ובינלאומיים. מטרוחיו של המכון הן לטפח מחקר במכלול בעיות הפיתוח והקשר בין ארצות מתפתחות לבין ישראל. הוא משתף בעבודות המחקר מורים ותלמידים מתקדמים וע"י כך משלב הלכה למעשה את ההוראה והמחקר. המכון מקיים קשרים וחליפת פירוטמים עם מספר רב של מכוני מחקר, מוסדות ואוניברסיטאות בחוץ-לארץ.

חכניות המחקר נסובות על שלושה צירים מרכזיים:

- א. תורת הפיתוח חגמי פיתוח.
- ב. הסדר הכלכלי העולמי החדש.
- ג. ישראל כרגם של ארץ מתפתחת בעל השלכות לארצות אחרות.

בתחום המחקר פועל המכון על פי יוזמתו, אולם נענות גם הצעות מצד גורמים חיצוניים המוצעות לביצוע במסגרת המכון במימון חיצוני או עצמי. הצעות נבחרות בהתאם לסדר עדיפויות מביניהן חשיבות הנושא.

בתקופה של עשר השנים מאז הפעלת המכון בוצעו במסגרתו למעלה מ-70 מחקרים. המחקרים המוגבלים בהיקפם ומחקרי-תשתיה ממומנים ממקורותיו העצמיים של המכון ופרויקטים מקיפים יותר מתבצעים בסיוע מקורות חוץ, בארץ ובחו"ל.

בשנה האחרונה הושלמו המחקרים הבאים:

החינוך היהודי בריו-דה-דנירו

מחקר זה משותף לצוות ישראלי וברזילאי ומהווה חלק מתכנית מחקר כוללת על ההתפתחות החברתית-כלכלית של יהדות ברזיל.

- הנושאים העיקריים של המחקר הם:
- התנאים המבניים של החברה הברזילאית שהשפיעו על הקהילה היהודית.
- בעית החינוך היהודי בסביבה לא-יהודית.
- המאפיינים העיקריים של בתי-הספר היהודיים, של התלמידים, המורים וההורים בריו.
- היחס בין בתי-הספר והקהילה.
- תפקידיה של ישראל ושל מחלקות החינוך של ההסתדרות הציונית בחינוך היהודי.
- בעית הזהות היהודית.

ישראל ותשוק המשותף

מחקר זה, שהסתיים בשנה הקודמת, פורסם בצורת ספר בשפה האנגלית, בשיתוף המכון למחקר כלכלי בינלאומי בקיל. הפירסום כולל את עבודות המחקר ואת דיוני הסימפוזיון הבינלאומי בנושא זה שנערך במכון.

נמצאים בכריצו או בהכנה המחקרים הבאים:

הגישה החפשית לשוקי חומרי הנלם (כחלק מ"הסדר הכלכלי העולמי החדש")

זוהי תכנית מחקר משותפת של מכון הורוביץ ומכון איברו-אמריקה באוניברסיטת ג'טינג, במימון קרן פולקסוואגן. מועד סיום המחקר — סוף 1981.

מטרת המחקר היא לבדוק את האפשרות והתנאים של גישה חופשית לשוקי חומרי הנלם ולנתח את ההשפעות של הגישה החופשית ושל ההגבלים על המדינות הקונות והמוכרות בעולם המתועש ובעולם המתפתח. היעד הסופי הוא לנסח המלצות מעשיות בתחום המסחר הפיתוח ואמצעים אלטרנטיביים לאותם ההגבלים של הייצוא המיועדים לשפר את תנאי הסחר ולעודד את התעשייה המקומית. במרוצת השנה פורסמו חמש עבודות ע"י הצוות הישראלי והצוות בניטינגן.

מזון ואוכלוסית במזרח התיכון

מחקר רב-שנתי זה מתמקד בבעיות המרכזיות של מזון ואוכלוסיה בהתחשב בהשפעות ההדדיות של משתנים חברתיים וכלכליים בחברה המזרח-תיכונית. כנקודת-מוצא משמשת ההנחה שהמזרח התיכון חייב לאזן את צרכי המזון של אוכלוסיה גדלה על-ידי הגברת הייצור האזורי או בעזרת סחר בינלאומי. כן יבדקו התנאים ליצירת עודפי מזון שיוכלו לשרת את הצרכים של איורים אחרים.

המחקר יעסוק בבעיות המזון במזרח התיכון במסגרת כלל-עולמית; באפשרויות ואילוצים בתחום המשאבים האנושיים, הפיזיים, הכלכליים והמוסדיים; ובאסטרטגיות של פיתוח חקלאי ואפשרויות יישומן בהתאם ליעדים ולתנאים הפוליטיים.

בשלב הראשון הן המחקר הוכנה טיפולוגיה אזורית על-פי נתונים של ארצות המזון הבינלאומי ומסודות בינלאומיים אחרים על מנות, ערכי תזונה, הרכב מוצרים, תנאי אקלים ומגמות דמוגרפיות, היקף הסחר, הרכבו ומבנה מחירים. הכנת מודל פיתוח יאפשר חלוקת האזור ליהידות לאומיות משותפות וסיווג בהתאם לקווים מאפיינים משותפים, במטרה לאפשר הכנת אסטרטגיות אזוריות לפתרון בעית המזון.

ועידה בינלאומית בנושא זו מתוכננת לדצמבר 1981, בהשתתפות חוקרים מאזור המזרח התיכון ומחוצה לו.

המקורות הרעיוניים של הסדר הכלכלי העולמי החדש

המחקר בוחן את הרקע ההיסטורי והאידיאולוגי של עקרונות הסדר הכלכלי העולמי החדש לאור המסגרות המוסדיות והעליות המחליטות — הלאומיות והבינלאומיות — האמורות להגשים את היעדים המוצהרים. מועד סיום — חרף 1981.

השפעת התיעוש בארצות מתפתחות על המבנה הכלכלי של ארצות מפותחות

מחקר זה נועד לבדוק את השינויים שחלו בדגמי הסחר הבינלאומי ובתהליכים התמורות החלות במגזר התעשייתי בארצות המפותחות, לאור הגברת התיעוש והייצוא התעשייתי של הארצות המתפתחות.

בעיות של צמיחה כלכלית וחלוקת הכנסה

המחקר יבדוק את בעית העדיפויות במדיניות של צמיחה כלכלית וחלוקה שוויונית יותר של ההכנסה בארצות מתפתחות, בעזרת מידגמי ארצות.

פעולות אחרות

המכון עורך ימי-עיון והשתלמות על ארצות מתפתחות, המיועדים לעוסקים בנושאים אלה במפעלים ומוסדות ציבור בארץ ובחוז-לארץ. כמו-כן מארגן המכון הרצאות בנושאי פיתוח בינלאומי, בשיתוף עם חוגים בפאקולטה למדעי החברה, והסניף הישראלי של האיגוד לפיתוח בינלאומי (ס.י.ד.) ומרצים מחו"ל המתארחים במכון.

המכון משתתף גם בתרגום והוצאה לאור של ספרים בנושאי פיתוח. ב-1980 פורסם הספר האוטוביוגרפי של דוד הורוביץ, *In the Heart of Events*.

הדו"ח השנתי ודו"חות המחקר של המכון מתפרסמים בשפות עברית ואנגלית. רשימה מפורטת ניתן לקבל במשרדי המכון. לרשות המכון עומדת ספרייה-עזר מקצועית.

מנהל המכון — פרופ' י. הרשלג
מוכירת המכון — גב' ג. וויליאמס

המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת ת"א

המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל-אביב, אשר הוקם בשנת 1975, עוסק בנושאי פיתוח כלכלי, תעשייתי, תברתי, מדיני ותרבותי-חינוכי ותחומי פיתוח אחרים. מטרתו העיקרית של המרכז היא לתרום להרחבת הידיעה וההבנה של נושאי פיתוח כלליים תוך שימת דגש על הנסיון הישראלי. הפעילות האקדמית מתרכזת כיום מבנים חברתיים ותרבותיים חדשים ובדיקת אפשרות ישום מסקנות המחקרים והכוונתן לנושאים בעלי ענין ציבורי כללי, הנוגעים ישירות בבעיותיה של החברה הישראלית, במטרה לסייע בפיתוחה ובקידומה ולעזור בעיצוב מדיניותה.

מטרות המרכז:

- א. לעסוק בבעיות פיתוח כולל, תוך שימת דגש על שילוב כינתחומי ועל השלכות חברתיות, כלכליות, מדעיות ומשפטיות של מדיניות הפיתוח ברמות השונות של רוחה כלכלית.
  - ב. לשמש אכסניה של תורת הפיתוח, בה תחקיים הפריה הדדית בין הוגי הדעות, אנשי מעש ומעצבי מדיניות בתחומים שונים כרחבי העולם וכישראל.
  - ג. להושיט עזרה, סיוע, מלגות ופרסים למטרות חינוך, תרבות וספורט לסטודנטים ותלמידים מאזורי פיתוח.
  - ד. לחקור, לנתח ולבדוק רעיונות חדשים בנושאי הפיתוח וליישמם.
  - ה. לפרסם ולהפיץ דע לציבור הרחב בארץ ובעולם.
- המרכז הינו גוף עצמאי אשר פעולותיו ממומנות מפירותיה של קרן שמורה שהוקמה במיוחד למטרה זו מכספי תרומות של מוסדות פיננסיים וכלכליים ישראלים.

המרכז פועל ליר אוניברסיטת תל-אביב ונמצא תחת פיקוחה האקדמי. מדיניות המרכז ודרכי פעולתו נקבעות על-ידי מועצה הנאמנים של המרכז, בה חברים אנשי ציבור ומשק, נציגי המוסדות אשר תרמו כספים להקמת המרכז, ונציגי מוסדות האוניברסיטה והסגל האקדמי שלה.

בצד המועצה הציבורית פועל הוועד המנהל, בו מכהנים חברי המועצה ואנשי האוניברסיטה. ככל הקשור להיבטים המדעיים והאקדמיים של פעולות המרכז קובעת הוועדה המדעית, אשר עם חבריה נמנים אנשי הסגל האקדמי הבכיר של האוניברסיטה, נציגי הפאקולטות השונות, ואשר בראשה עומד מנהל המרכז.

מנהל המרכז: פרופסור אסף רזין

מרכז ספיר מעודד **עבודות מחקר בנושאים שונים ומגוונים** בתחומי הפיתוח, לדוגמא — נושאים הקשורים לקבוצות מעוטות יכולה, עיירות פיתוח, מדיניות חברתית וכלכלית, וכיוצא"ב, וכמו-כן עבודות אשר משמשות להכנת ניירות-עמדה בנושאים הקשורים למדיניות חברתית, כלכלית, חינוכית, מדעית, העומדים במרכזו של דיון ציבורי אקטואלי.

כמו-כן, מקיים המרכז **כנסים בינלאומיים** בנושאי פיתוח, בצד ימי-עיון בנושאים בעלי ענין ציבורי בישראל.

עבודות-מחקר שבוצעו במסגרת מרכז ספיר ופורסמו בסדרת ניירות הדיון:

— "הצעה לפיתוח מתקד ושרות במערכת חינוך קהילתית באזור מצוקה", צוותים מבית-הספר לחינוך של אוניברסיטת תל-אביב.

"Factors Affecting the Development of New Towns in Israel", Eli Borukhov and Elia Werczberger

"Permanent Effects of Inflation on Development and Choice of Production Technique", Allan Drazen

"A Nonclassical View on the "Optimal" Depletion of an Exhaustible Resource", Dov Bobrovitch and Gideon Fishelson

— "איתור ומיפוי בעיות פיתוח במגזר הערבי בישראל: היבטים מרחביים", אבשלום שמואלי ויצחק שגל.

— "העסוקה כגורם לשינוי חברתי בכפר הערבי", יוסף גינת.

— "מחקר תשתית לפיתוח תעשיות על בסיס חומרי גלם מקומיים: פיגמנטים אנאורגניים", פתחיה בר-און וישראל לין.

— "פערי הכנסה בקרב נשים שכירות בישראל בשנים 1969 ו-1976", יורם ויס, גדעון פישלזון וישעיהו ארצי.

— "החסי גומלין בין פיתוח ואינפלציה בישראל", ליאו ליידרמן.

— "היבטים מוניטריים של אינפלציה 1977-1979 בישראל", מריו בלכר וליאו ליידרמן.

— "מחקר תשתית לפיתוח תעשיות על בסיס חומרי גלם מקומיים: חומרים אברסיביים", ישראל לין ורות יובל.

"Job-Based Lending and Insurance: Wage Structure in Tenurian Labor Markets", Estelle James

— "מס הכנסה שלילי, סובסידיות וחלוקת ההכנסה במשק", אבי הרצוג ואפרים צדקה.

— "מיסוי בשנות ה-70", איתן ברנלס.

"The Regulation of Aggression in Daily Life: Aggressive Relationships among Moroccan Immigrants in Israel", Moshe Shokeid

— "קרבן סף: חכמה סיוע למשחררי צבא", איתן ברנלס, אלחנן הלפמן, צבי כסה, אפרים צדקה, אסף רזין, איתן ששינסקי.

ישראל — דור ההתהוות. עורך: אשר אריאן, זמורה, ביתן, סדן — הוצאה לאור, תל-אביב, חשל"ט/1979.

ISRAEL — A DEVELOPING SOCIETY, edited by Asher Arian, Van Gorcum, Assen, The Netherlands, 1980

DEVELOPMENT IN AN INFLATIONARY WORLD, edited by M. June Flanders and Assaf Razin, Academic Press Inc., New York, 1981

SOCIAL POLICY EVALUATION: AN ECONOMIC PERSPECTIVE, edited by Elhanan Helpman, Assaf Razin and Efraim Sadka, Academic Press, Inc., New York, forthcoming

SOCIAL POLICY EVALUATION: SOCIAL-POLITICAL PERSPECTIVES, edited by S. E. Spiro and E. Yuchtman-Yaar, Academic Press Inc., New York, forthcoming

עבודות מחקר הנמצאות בשלבי ביצוע במסגרת מרכז ספיר:

- "חברות ממשלתיות בפיתוח כלכלי", יאיר אהרוני
- "בעית דור ההמשך באגדה השיתופית", סמדר אוטולנגי
- "יישום מודל הערכה של איכות חיים לאוכלוסיית נוער בשכונות מצוקה", נאוה אנוש
- "התפתחות המערכת הפוליטית בישראל" (מחקר בדיקה), אשר אריאן
- "שוק הפוסטמים העולמי — יתרונות ליצרנים מקיום קרטל", דב בוכרוביץ וגדעון פישלון
- "היבטים סוציולוגיים של מדיניות הפיתוח הסוציו-כלכלית בישראל", אבי גוטליב ואפרים יער
- "מפגשים מנהליים בבית-המועצות ובישראל: המשכיות ושינוי בסגנון ובאופן פעולה של העולים מברית-המועצות", צבי גיטלמן
- "פיתוח שירותי-בריאות בתנאי שינוי חברתי: יחסי גומלין בי תושבים ושירותי בריאות בקריית-שמונה", עפרה גרינברג
- "מאזן התשלומים והחוב החיצוני של ישראל", אלחנן הלפמן ואסף דהן
- "מגמות ארוכות-טווח בסימול והות אישית אצל ישראלים: נתוח סטטיסטי של מחן שמות פרטיים 1882—1980", סשה וייטמן
- "פערי הכנסה בקרב נשים וגברים צעירים על-פי יבשת הלידה (או ארץ מוצא האב)", יורם וייס וגדעון פישלון
- "קהילתיות של פעולות מתגו"סים בעיני מפעילים ומופעלים", יאיר לוי
- "השחנת מחירים יחסיים, קשרי גומלין בין אינפלציה ורמת הפעילות הכלכלית במשק הישראלי", ליאו לידרמן ואלכס צוקרמן.
- "מחקר תשתית לפיתוח תעשיית מלאנים ופיגמנטים בישראל על בסיס חמרי גלם מקומיים", ישראל לין
- "פנחס ספיר הצעיר — דרכו של מנהיג מהרמה המקומית לרמה הלאומית", מרדכי נאור; "פיתוח התעשייה במדינת ישראל בתקופת כהונתו של פנחס ספיר כשר הסחר והתעשייה", אמירה עופר, במסגרת המחקרים לבחינת מקומו של פנחס ספיר במערכת הפוליטית-ציבורית ובמערכת הכלכלית בשנים 1930-1960, בהנחיית מתחיהו מינץ
- "פיתוח מחקר ושירות במערכת חינוך קהילתית", יצחק קשתי, רינה שפירא וצוות ביה"ס לחינוך של אוניברסיטת תל-אביב

כנסים שנערכו על-ידי מרכז ספיר:

- כנס בנושא "ישראל — דור ההתהוות", במסגרת חגיגות ה-30 למדינת ישראל (אפריל 1978).
  - ועידת פנחס ספיר בנושאי פיתוח 1979: כנס בינלאומי בנושא "פיתוח וצמיחה בתנאי אינפלציה" (יוני 1979)
  - ועידת פנחס ספיר בנושאי פיתוח 1980: כנס בינלאומי בנושא "הערכת מדיניות ציבורית: בריאות, חינוך ורווחה" (דצמבר 1980)
- ימי-עיון שנערכו על-ידי מרכז ספיר:
- "מאזן התשלומים והחוב התיצוני", אוקטובר 1979.
  - "פיתוח הכפר הערבי בישראל", מרץ 1980
  - "פערי הכנסות ואפליה: בעיות והישגים", יוני 1980
  - ערב זכרון במלאת חמש שנים לפטירתו של פנחס ספיר ובמרכזו רב-שיח בנושא "המשק הישראלי: האם ניתן להשתחרר מן הסחרור?", יולי 1980
  - "המיסוי בישראל: מי נושא בנטל?", נובמבר 1980

מכון למחקר כלכלי על-שם ד"ר ישעיהו פורדר

המכון הוקם לזכרו של ד"ר ישעיהו פורדר, שהיה אחד מן המנהיגים הכלכליים החשובים של מדינת ישראל.

המכון הינו גוף עצמאי, בעל מקורות מימון משלו הפועל ליד החוג לכלכלה באוניברסיטת תל-אביב. הקמתו התאפשרה הודות לתרומותיהם של בנק לאומי לישראל, מוסדות פיננסיים וכלכליים אחרים וידידי משפחת פורדר.

מטרות המכון הן: לסייע ולעודד ביצוע מחקרים הקשורים לבעיות המעסיקות את המדיניות הכלכלית בארץ ובעולם, מימנם ופרסומם. מלבד עבודות המחקר, מפרסם המכון באופן שוטף סידרה של ניירות עבודה. צוות המחקר של המכון מורכב בעיקר מחברי הסגל האקדמי של החוג לכלכלה.

מנהל מדעי: ד"ר גדעון פישלון

עבודות מחקר הנמצאות בשלבי ביצוע:

1. איתן ברגלס דוד פינס —
  1. מימון רשיות מקומיות יעילות כלכלית
  2. מסוי במסגרת שוק משותף.
2. לייף דנציגר — תדירות תשלום חוספת יוקר.
3. צבי הרקוביץ — מס אינפלציוני ותחלופה בין מטבעות.
4. אלחנן הלפמן ואסף רוין — דינאמיקה השוואתית של משטר שערי הליפין ניידים
5. יצחק זילכה —
  1. מחירי יעילות כלכליים דינאמיים עם אי ודאות.
  2. משתנים מקריים שהם יעילים בטובן של שנתא סיכון.
  3. שווי משקל מוניטריים במודלים עם דורות חופפים.
6. ליאו ליידרמן —
  1. מודלים לבניית ציפיות.
  2. מדיניות ליצוב המשק.
  3. אינפלציה ומחזורי עסקים במשק סגור ובמשק פחות.
7. מרטין ספקלר —
  1. כיצד שמו קץ לאינפלציות הגדולות באירופה — תרגיל בהסטוריה כלכלית השוואתית.
  2. פריון השוואתי של ישראל לעומת ארצות נבחרות באירופה המערבית — חוצאות ומסקנות.
8. גדעון פישלון —
  1. כלכלת אנרגיה;
  2. משוואות התנהגות מקרו-כלכליות כתנאי אינפלציה.
9. יוסי פרידמן —
  1. הצבר הון פרטי ותהליך הפרישה מעבודה;
  2. מחזוריות מחירי דירות בישראל;
  3. סקטור המגורים הלא פורמלי במצרים.
10. אפרים צדקה —
  1. שאלות אקטואליות של מסוי כמו שכר דירה וקוף רווחי הון וכיו"ב;
  2. בעיות המחיר הדלק במודל אורבני.

11. אלכס צוקרמן —

1. כסף, פעילות כלכלית, מלאים ומחזורי עסקים;
  2. השתנות מחירים יחסיים אינפלציה ויעילות ההקצאה של מערכת המחירים;
  3. אי ודאות במחירים יחסיים, הצמדת שכ"ע והתיאוריה של אנ"ח צמודות;
  4. אינפלציה ואמינות.
12. עדי קרני —
1. פיתוח מדדים של שנאת סיכון עבור העדפות התלויות במצב הטבעי והשלכותיהם;
  2. אקסיומטיזציה של תותלת החועלת עבור העדפות התלויות במצב הטבע.
13. אסף ריין — מאזן החשולמים של ישראל.
14. אלי שגיא —
1. הקצאת הקרקע בתקלאות המצרית;
  2. נטל הבטחון על המשק המצרי;
  3. התחלקות בסיכון כאשר התמורה אינה שלילית — ניתוח גיאומטרי.
15. דוד שמיידלר — סוגיות בבור תמריצים החלטות באי ודאות.

המרכז לחקר ביצועים באוניברסיטת תל-אביב

המרכז לחקר ביצועים באוניברסיטת תל-אביב הוקם בשנת 1970 במטרה לקדם, לפתח ולחאם את הפעילויות בנושאי חקר-ביצועים באוניברסיטת תל-אביב ומחוצה לה ולשמש מרכז קהילתי לציבור החוקרים, המורים והאקדמאים באזור תל-אביב רבתי העוסקים בחקר ביצועים והמחענינים בו. בין השאר מארגן המרכז כנסים וימי עיון ובמסגרתו מתקיים סמינר דו-שבועי שבו מציגים חברי הסגל, סטודנטים ואנשי חקר ביצועים את מחקריהם.

המרכז נושא אופי בין-מחלקתי והוא מאגד בתוכו מורים מהחוגים — סטטיסטיקה, כלכלה, מתמטיקה, הפאקולטה להנדסה והפאקולטה לניהול.

מינהלית, פועל המרכז במסגרת הפאקולטה לניהול ויו"ר תכנית מלמ"ן — חקר ביצועים, ד"ר ישראל ברוש, משמש גם כראש המרכז.

איאס"ק — ארגון הסטודנטים הבינלאומי למדעי הכלכלה והניהול

ארגון איאס"ק פועל ב-58 מדינות בעולם, ביניהן ישראל. הארגון הוא א-פוליטי והוא מנוהל ע"י הסטודנטים.

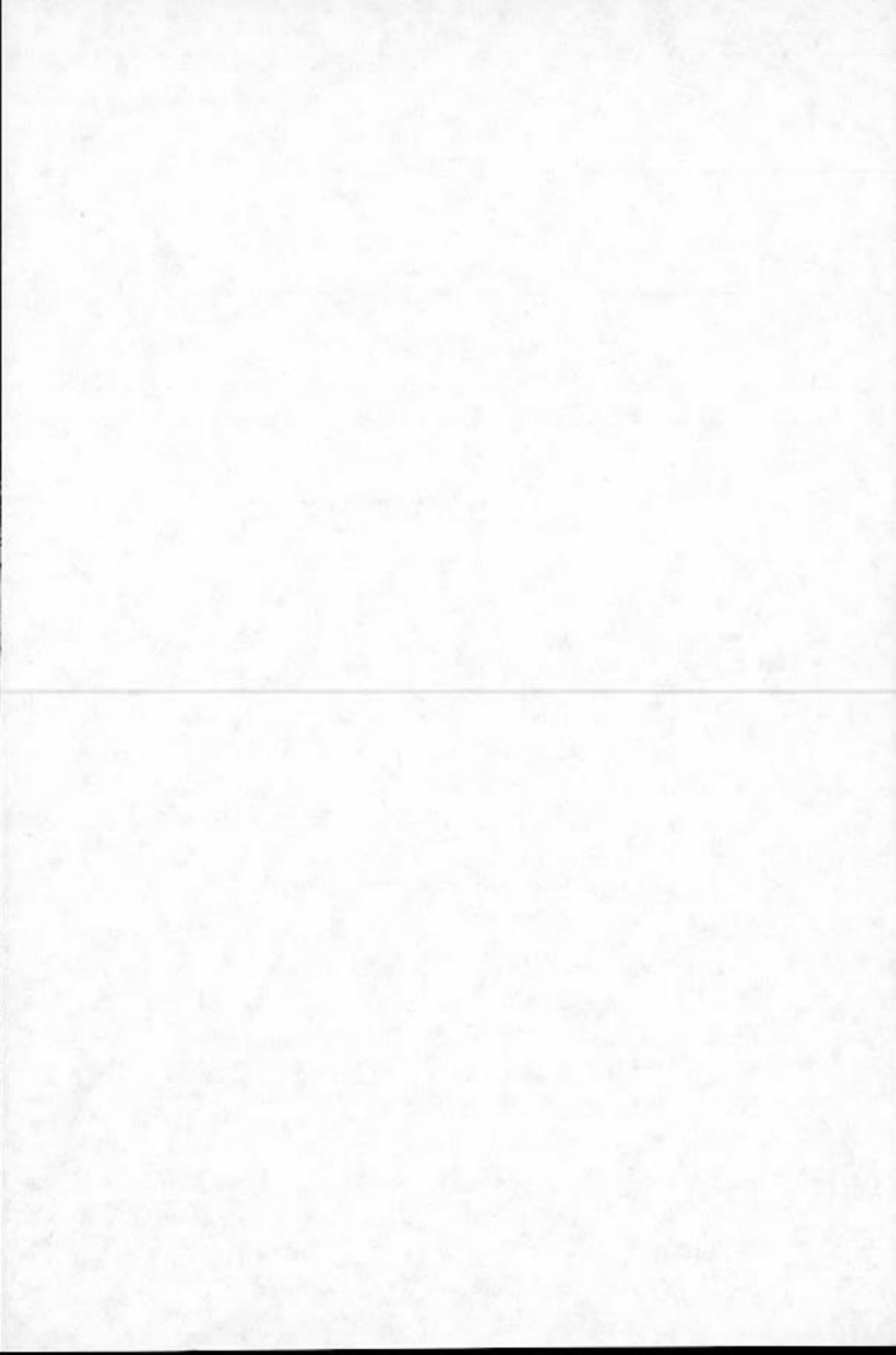
איאס"ק ישראל פועל בארץ — ליצירה ולהידוק הקשרים בין הסטודנטים ובין אישים וגורמים מרכזיים כמשק, כגון: התאחדות התעשיינים, המרכז הישראלי לניהול, איגוד הבנקים איגוד חברות הביטוח, התאחדות בתי המלון ועוד. הפעילות כוללת פגישות, סמינרים, ועבודה מעשית כתעשייה, כמור"ן משתתפים הסטודנטים בטיוולים ובארוח סטודנטים מחו"ל.

איאס"ק ישראל פועל בחו"ל — במסגרת תוכנית התילוסף, בה יוצאים סטודנטים לכלכלה, חשבונאות, סטטיסטיקה, מחשבים ותעשייה וניהול להשתלמות ולעבודה בחו"ל למשך 6 שבועות עד שנה. (אין צורך בנסיך קודם במקצוע הלימוד).

בשנת 1981 יצאו לחו"ל למעלה מ-30 סטודנטים ל-16 מדינות, ומאו פועל איאס"ק בארץ יצאו למעלה מ-1100 סטודנטים ישראליים במסגרתו.

פרטים נוספים ניתן לקבל במחלקה לכלכלה באוניברסיטת בר-אילן או בטלפון: 03-718549.

רשימות שיעורים

שנה א' המשותפת

ש"ת	מבוא לכלכלה א'	סמסטר א' 200.1100
ג. מארק	א' 10-12 ; 101 ד' 10-12 ; 101	.01
י. זימון	ב' 15-17 ; 210 ה' 15-17 ; 210	.02
י. בצלאל	א' 16-18 ; 104 ד' 16-18 ; 104	.03
י. בצלאל	א' 18-20 ; 104 ד' 18-20 ; 104	.04
ל. פאיס	ב' 9-11 ; 204 ה' 9-11 ; 203	.05
פרופ' ד. פינס	ב' 10-12 ; 103 ה' 10-12 ; 103	.06
ה. כ"אסקי	א' 13-15 ; 210 ב' 13-15 ; 110	.07
ע. לוסקי	ב' 8-10 ; 108 ד' 8-10 ; 101	.08
א. עפר	א' 16-18 ; 103 ג' 18-20 ; 208	.09
ע. כביץ	ב' 16-18 ; 102 ד' 16-18 ; 102	.10
י. עמאל ו. א"ן	א' 14-16 ; 100 ב' 16-18 ; 100	.11
ש"ת	מבוא לכלכלה ללא- כלכלנים	200.1102
י. זימון	ב' 13-15 ; 210 ה' 13-15 ; 210	.01
ג. גרשון	א' 9-11 ; 203 ד' 9-11 ; 203	.02
נ. רוזנטל	א' 10-12 ; 102 ג' 10-12 ; 102	.03
ח. פולנסקי	א' 16-18 ; 208 ג' 16-18 ; 102	.04
	א' 16-18 ; 102	.05
	ב' 16-18 ; 103 ג' 16-18 ; 103 ד' 14-16 ; 102	.06

שנ"ת	מבוא לכלכלה ב'	200.1104
ל. פאיש	ב' 11-13 ; 210	.01
	ה' 11-13 ; 210	
י. זימון	א' 16-18 ; 201	.02
	ד' 16-18 ; 101	

ש' + ת'	מבוא לאנתרופולוגיה	200.1200
ד"ר ח. חזן	ב' 9-11 ; גילמן 144	.01
ת. אלמור, א. בורני	שיעור:	
ש. הרטמן, מ. זיו,	<u>קבוצות תרגיל:</u>	
א. כרמי, ד. לוצאטו,	ג' 8.30-10 ; 105	.02
ר. נאמן, א. ציבולסקי,	ה' 9-11 ; 107	.03
י. רוזמן, א. שחר,	ד' 11-13 ; 104	.04
נ. שניידר.	ב' 14-16 ; 105	.05
	ג' 15-17 ; 106 ¹³⁻¹⁵ ₃₁₆	.06
	ד' 15-17 ; 107	.07
	ג' 10-12 ; 105	.08
	ה' 11-13 ; 107	.09
	ג' 18-20 ; 107	.10
	ה' 18-20 ; 103	.11
	ו' 8-10 ; 106	.12
	ו' 10-12 ; 106	.13
	ד' 17.30-19 ; 206	.14
	ד' 16-18 ; 105	.15
	ב' 12-14 ; 105	.16
	ב' 17-19 ; 106	.17
	א' 10-12 ; 106	.18
	ה' 11-13 ; 102	.19

ש' + ת'	מבוא לסוציולוגיה	200.1201
ד"ר א. קורדובה	ג' 18-20 ; אולם 1	.01
א. בן-אליעזר,	ש' - קב' א':	
מ. לבנה, ע. מעוז	<u>קבוצות תרגיל:</u>	
ע. שיף	ב' 16-18 ; 107	.02
	ב' 18-20 ; 107	.03
	ד' 8-10 ; 105	.04
	ה' 16-18 ; 206	.05
	א' 14-16 ; 106	.06
	א' 16-18 ; 106	.07
	א' 12-14 ; 106	.08
	ה' 9-11 ; 206	.09
	ה' 12-14 ; 104	.10
	ה' 18-20 ; 207	.11

ד"ר ג. שפיר	ש' - קכ' ב'; ד' 9-11 ; אולם 1.	12.
נ. בירנבוים,	קבוצות הרגיל:	
ל. גבעון, נ. לרנר	ד' 13-15 ; 107	13.
ג. מנחם	ה' 10-12 ; 207	14.
	א' 13-15 ; 205	15.
	ב' 13-15 ; 106	16.
	ב' 15-17 ; 106	17.
	א' 16-18 ; 107	18.
	ה' 9-11 ; 106	19.
	ה' 11-13 ; 106	20.
	ה' 12-14 ; 103	21.
	א' 15-17 ; 205	22.

ש' + ת'	<u>התנהגות פוליטית בישראל</u>	200.1300
ד"ר מ. קרן	א' 9-11 ; אולם הופיין, משפטים	שיעור: .01
	קבוצות הרגיל:	
ר. פדהצור	ב' 17-19 ; 206	.02
ר. פדהצור	ב' 19-21 ; 206	.03
ר. פדהצור	ה' 15-17 ; 205	.04
ד"ר י. פרי	ה' 8.30-10 ; 108	.05
ד"ר י. פרי	ג' 11-13 ; 107	.06
ר. ארז	ג' 14-16 ; 107	.07
	ה' 12-14 ; 206	.08
א. אופק	ה' 12-14 ; 206	.09
א. קאופמן	ב' 8-10 ; 107	.10
א. קאופמן	ב' 11-13 ; 106	.11
א. קאופמן	ג' 8-10 ; 207	.12
ד"ר י. ביילין	ד' 8-10 ; 106	.13
ד"ר י. ביילין	ד' 10-12 ; 202	.14
ד"ר י. ביילין	ד' 12-14 ; 105	.15

ש' + ת'	<u>מבוא לרעיון מדיני</u>	200.1302
ד"ר י. מנדילוב	א' 11-13 ; מט' החדר יפורסם	שיעור: .01
	קבוצות הרגיל:	
ד"ר מ. שפיר	ה' 9-11 ; 205	.02
א. אופק	ה' 14-16 ; 207	.03
א. אופק	ה' 16-18 ; 314	.04
א. אופק	ו' 8-10 ; 105	.05
ע. פירסט	ב' 13-15 ; 205	.06
ע. פירסט	ג' 14-16 ; 207	.07
ע. פירסט	ג' 16-18 ; 207	.08
צ. נמרוד	ג' 9-11 ; 107	.09
צ. נמרוד	א' 9-11 ; 207	.10

ה-אבד סימן
 ר. ארז
 ז. שייך
 י. שבנד ארז
 שו"ח

314 8-10 105 ; 16-18	ג' א'	.11
105 ; 18-20	א'	.12
107 ; 10-12	ב' א'	.13
106 207 ; 10-12 108 12-14	ג' ב'	.14
מבוא ליחסי עבודה		200.1402 30

ד"ר ש. קמינקא, ע. פורז	א' 9-11 ; 316	.01
	ג' 9-11 ; 316	
ד"ר ש. קמינקא, ע. פורז	א' 11-13 ; 316	.02
	ג' 11-13 ; 316	

ש' + ת'   מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א'   200.1500

על כל תלמיד לבחור קבוצת שיעור
 אחת וקבוצת תרגיל אחת (מבין
 השתיים השייכות לאותה קבוצת
 שיעור) .

210 ; 9-11	א' א' : ש'-קב'	.01
316 ; 11-12	ב' א' 1 : ת'-קב'	.02
207 ; 12-13	ב' א' 2 : ת'-קב'	.03
101 ; 14-16	א' ב' : ש'-קב'	.04
105 ; 14-15	ד' א' 1 : ת'-קב'	.05
105 ; 15-16	ד' א' 2 : ת'-קב'	.06
110 ; 15-17	ד' ג' : ש'-קב'	.07
106 ; 10-11	ג' א' 1 : ת' קב'	.08
106 ; 11-12	ג' א' 2 : ת' קב'	.09
210 ; 14-16	ג' ד' : ש'-קב'	.10
206 ; 9-10	ד' א' 1 : ת' קב' ר'	.11
206 ; 10-11	ד' א' 2 : ת' קב' ר'	.12
110 ; 10-12	ב' ה' : ש'-קב' ה'	.13
205 ; 17-18	ה' א' 1 : ת' קב' ה'	.14
205 ; 18-19	ה' א' 2 : ת' קב' ה'	.15
103 ; 10-12	א' ו' : ש'-קב' ו'	.16
107 ; 10-11	ד' א' 1 : ת' קב' ו'	.17
205 ; 11-12	ד' א' 2 : ת' קב' ו'	.18
101 ; 10-12	ה' ז' : ש'-קב' ז'	.19
206 ; 12-13	ג' ז' 1 : ת' קב' ז'	.20
314 ; 13-14	ג' ז' 2 : ת' קב' ז'	.21
104 ; 13-15	ב' ח' : ש'-קב' ח'	.22
106 ; 13-14	ד' א' 1 : ת' קב' ח'	.23
103 ; 14-15	ד' א' 2 : ת' קב' ח'	.24
101 ; 16-18	א' ט' : ש'-קב' ט'	.25
202 ; 13-14	ה' א' 1 : ת' קב' ט'	.26
108 ; 14-15	ה' א' 2 : ת' קב' ט'	.27

	ש' קב' י' :	ב' 14-16 ; 110	.28
	ת' קב' י' 1 :	א' 16-17 ; 206	.29
	ת' קב' י' 2 :	א' 17-18 ; 206	.30
	ש' קב' י"א :	א' 9-11 ; 104	.31
	קבוצה תרגיל יפורטמו		
	י ק' י"א		
	204 11-14 '3		
ש' + ת'	<u>מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח ב'</u>		200.1501
	קב' א' מיועדה לתלמידים המתכוונים להמשיך בחוגים כלכלה, סטטיסטיקה בשילוב; קב' ב' מיועדה לתלמידים המתכוונים להמשיך בחוגים אחרים.		
	ש' קב' א' :	א' 12-14 ; 110 100	.01
	ת' קב' א' 1 :	ד' 16-17 ; 205 110	.02
	ת' קב' א' 2 :	ד' 17-18 ; 205 103	.03
	ש' קב' ב' :	ד' 12-14 ; 101	.04
	ת' קב' ב' 1 :	ג' 9-10 ; 315	.05
	ת' קב' ב' 2 :	ג' 10-11 ; 315	.06
ש"ת	<u>מתמטיקה למדה"ח א'</u>		200.1800
י. רודיטי	א' 12-14 ; 108		.01
	ה' 14-16 ; 202		
י. רודיטי	א' 16-18 ; 314		.02
	ה' 16-18 ; 102		
ג. טייטלבוים	ב' 8-10 ; 102		.03
	ה' 8-10 ; 103		
ג. טייטלבוים	ב' 10-12 ; 104		.04
	ה' 10-12 ; 314		
ר. קצור	א' 18.30-20 ; 208		.05
	ד' 12-14 ; 316		
ר. קצור	ב' 18.30-20 ; 203		.06
	ד' 14-16 ; 104		
מ. דוורשווילי	א' 10-12 ; 206		.07
	ג' 10-12 ; 314		
מ. דוורשווילי	א' 12-14 ; 206		.08
	ג' 12-14 ; 102		
נ. קלפהולץ	ב' 10-12 ; 105		.09
	ד' 10-12 ; 105		
נ. קלפהולץ	ב' 12-14 ; 103		.10
	ד' 12-14 ; 103		

נ. דזוכוביסקי	א' 14-16 ; 202	8-10	.11
נ. דזוכוביסקי	א' 16-18 ; 315 102	10-12	.12
נ. דזוכוביסקי	ד' 14-16 ; 102		.13
	ה' 16-18 ; 103		
א. ביאליסטוצקי	ב' 8-10 ; 104		.14
	ה' 8-10 ; 104		
א. ביאליסטוצקי	ב' 10-12 ; 625		.15
	ה' 10-12 ; 625		
שו"ת	מתמטיקה למדה"ח ב'		200.1801
א. בראל	ב' 9-11 ; 207		.01
	ה' 9-11 ; 105		
א. בראל	ב' 11-13 ; 315		.02
	ה' 11-13 ; 105		
י. באומגרטרן	ב' 11-13 ; 314		.03
	ד' 11-13 ; 203		
י. באומגרטרן	ב' 13-15 ; 314		.04
	ד' 13-15 ; 207		
א. ביאליסטוצקי	ב' 18-20 ; 102		.05
	ה' 18-20 ; 102		
שו"ת	מתמטיקה מתקדמת לבוגרי הומנית		200.1802
ע. רון	ג' 8-11 ; 110		.01
	ד' 8-11 ; 110		
ז. אבצוק	ב' 10-13 ; 102		.02
	ד' 10-13 ; 102		
ז. אבצוק	ב' 14-17 ; 207		.03
	ה' 14-17 ; 101 206		
ש' + ת'	מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א'		200.1821
	כל תלמיד בקורס חייב בשעות ניסוי.		
	התרגילים מתקיימים אחת לשבועיים.		
ד"ר א. מררי	שיעור: ג' 14-16 ; 1 אולט 1	8.50-10	.01
	קבוצה תרגיל:		
ש. אלעד	ב' 14-16 ; 107		.02
ש. אלעד	ב' 14-16 ; 107		.03
ש. אלעד	ג' 12-14 ; 105		.04
ש. אלעד	ג' 12-14 ; 105		.05

ש.אלעד	110	ר' 12-14 ; 206	ר	.06
ש.אלעד	110	ר' 12-14 ; 206	ו	.07
א.נמיר		ה' 10-12 ; 624		.08
א.נמיר		ה' 10-12 ; 642		.09
<u>מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח ב'</u>				200.1822
כל הלמיד בקורס חייב כשעות ניסוי.				
התרגילים מתקיימים אחת לשבועיים.				
ד"ר ת.לייבל		ב' 12-13.30 ; 110	שיעור:	.01
קבוצות תרגיל:				
ע.יזרעאלי		ה' 10-12 ; 318		.02
ע.יזרעאלי		ה' 10-12 ; 318		.03
א.כיבי		ג' 16-18 ; 318		.04
<u>מבוא למשפט</u>				200.1840
ש' + ת'				
ל.ליאור		א' 19-21 ; 318	שיעור:	.01
קבוצות תרגיל:				
ר.לויטן		ב' 8.30-10 ; 103		.02
ר.לויטן		ד' 19-21 ; 203		.03
ז.סגל		ה' 12-14 ; 203		.04
<u>מבוא ללוגיקה</u>				200.1850
ש' + ת'				
ע.בילצקי		ד' 11-13 ; 1	שיעור:	.01
קבוצות תרגיל:				
ט.איזנברג		ג' 16-18 ; 107		.02
ט.איזנברג		ב' 8-10 ; 201		.03
מ.בן-נור		ב' 16-18 ; 105		.04
מ.פיש		א' 16-18 ; 110		.05
ד.ג'משי		ג' 12-14 ; 106		.06
שו"ח				
<u>בעיות יסוד בפילוסופיה</u>				
בעיות בתורת המוסר				200.1870.01
ג.גולדברג		ג' 12-14 ; 315		
בעיות בפילוסופיה של המדע				200.1871.01
י.בן-איתמר		ג' 16-18 ; 315		
הפילוסופיה של האנתרופולוגיה				200.1872.01
א.עידן		א' 16-18 ; 625		
החוק בעיני האזרח				200.1873.01
ע.ברין		ד' 16-18 ; 208		

315 ;14-16 'א	.01
315 ;14-16 'ג	
202 ;12-14 'א	.02
205 ;12-14 'ד	
105 ;18-20 'ב	.03
105 ;18-20 'ה	
315 ;18-20 'א	.04
315 ;18-20 'ג	
208 ;12-14 'ב	.05
314 ;12-14 'ד	
105 ; 8-10 'ב	.06
107 ; 8-10 'ד	
316 ;14-16 'ב	.07
208 ;14-16 'ה	
208 ;14-16 'א	.08
315 ;14-16 'ה	
625 ;14-16 'ב	.09
314 ;14-16 'ד	
206 ; 8-10 'א	.10
208 ; 8-10 'ג	

שו"ת	<u>מבוא לכלכלה א'</u>	200.1100
ע. לוסקי	ב' 10-12 ; 101	.12
	ד' 10-12 ; 101	
י. זימון	א' 16-18 ; 210	.13
	ד' 16-18 ; 210	
ל. פאיש	ב' 9-11 ; 316	.14
	ה' 9-11 ; 316	
שו"ת	<u>מבוא לכלכלה ללא כלכלנים</u>	200.1102
ל. פאיש	ב' 11-13 ; 316	.07
	ה' 11-13 ; 316	
ג. גרשון	א' 9-11 ; 201	.08
	ד' 9-11 ; 103	
ג. גרשון	א' 12-14 ; 104	.09
	ד' 12-14 ; 203	
נ. ררזנטל	א' 8-10 ; 203	.10
	ג' 8-10 ; 103	
ח. פולנסקי	א' 16-18 ; 103	.11
	ג' 16-18 ; 110	
שו"ת	<u>מבוא לכלכלה ב'</u>	200.1104
ע. לוסקי	ב' 8-10 ; 101	.03
	ד' 8-10 ; 101	
י. זימון	ב' 15-17 ; 318	.04
	ה' 15-17 ; 210	
פרופ' ג. פלנדרס	ב' 16-18 ; 103 (כאנגלית)	.05
	ה' 16-18 ; 103	
ע. כביץ	ב' 16-18 ; 102	.06
	ד' 16-18 ; 103	
נ. ררזנטל	א' 10-12 ; 104	.07
	ג' 10-12 ; 101	
א. הראל	ב' 16-18 ; 101	.08
	ד' 16-18 ; 101	
י. עמיאל	א' 14-16 ; 315	.09
	ג' 16-18 ; 101	

י. בצלאל	א' 16-18 ; 201	.10
	ד' 16-18 ; 201	
י. בצלאל	א' 18-20 ; 201	.11
	ר' 18-20 ; 201	

ש' + ת'	<u>מבוא לאנתרופולוגיה</u>	200.1200
פרופ' מ. שוקד	שיעור: ב' 9-11 ; גילמן 144	.22
א. בודני, י. גולדברג	קבוצות חרגיל:	
ש. הרטמן, מ. וייס, מ. זיו		
א. כרמי, ד. לוצאטו,	ד' 8-10 ; 105	.25
ד. נאמן, א. ציבולסקי	ג' 18-20 ; 205	.26
י. רוזמן, נ. שניידר	ה' 18-20 ; 108	.27
א. שחר.	ה' 9-11 ; 205	.28
	ד' 15-17 ; 207	.29
	ג' 15-17 ; 106	.30
	ד' 12-14 ; 105	.31
	ב' 14-16 ; 105	.32
	ה' 11-13 ; 207	.33
	א' 17-19 ; 106	.34
	ו' 8-10 ; 206	.35
	ו' 10-12 ; 206	.36
	ה' 15.30-17 ; 208	.37
	ה' 11-13 ; 314	.38
	ד' 16-18 ; 105	.39
	ה' 10-12 ; 103	.40
	ה' 12-14 ; 103	.41

ש' + ת'	<u>מבוא לטוציולוגיה</u>	200.1201
ד"ר א. קורדובה	שיעור קב' א' : ג' 18-20 ; אולט 1	.23
א. בן-אליעזר, ל. נבון	קבוצות חרגיל:	
ג. קפלן, ע. שיף		
	א' 12-14 ; 105	.24
	ד' 10-12 ; 105	.25
	ח' 9-11 ; 204	.26
	ד' 13-15 ; 207	.27
	ד' 16-18 ; 205	.28
	ה' 15-17 ; 206	.29
	א' 14-16 ; 105	.30
	א' 16-18 ; 107	.31
	ה' 16-18 ; 105	.32
	ה' 18-20 ; 107	.33

ד"ר א.בן-רפאל	שיעור קב' ב' : א' 11-13 ; אולם	.34
נ.כירנבוים, ג.מנחם	קבוצות תרגיל:	
א.ציבולטקי, מ.רגב	א' 15-17 ; 106	.35
	ב' 14-16 ; 207	.36
	ב' 16-18 ; 207	.37
	ד' 9-11 ; 207	.38
	ד' 11-13 ; 207	.39
	ד' 14-16 ; 105	.40
	ה' 10-12 ; 206	.41
	ה' 12-14 ; 205	.42
	ד' 11-13 ; 107 (באנגלית)	.43
	ד' 14-16 ; 103	.44

	התנהגות פוליטית בישראל	200.1300
ש' + ת'	שיעור:	.16
ד"ר מ.קרן	א' 9-11 ; אולם הופיין, משפטים	
	קבוצות תרגיל:	
פרופ' א.טורגובניק	ה' 12-14 ; 107	.17
א.קאופמן	ב' 8-10 ; 207	.18
א.קאופמן	ב' 11-13 ; 107	.19
א.קאופמן	ג' 8-10 ; 106	.20
א.אופק	ה' 12-14 ; 202	.21
ד.ארז	ג' 14-16 ; 205	.22
	יפורסט	.23
ד"ר י.ביילין	ד' 8-10 ; 204	.24
ד"ר י.ביילין	ד' 10-12 ; 206	.25
א.זהבי	ג' 14-16 ; 205	.26
ד.פדהצור	ב' 17-19 ; 205	.27
ד.פדהצור	ב' 19-21 ; 205	.28
ד.פדהצור	ה' 15-17 ; 107	.29
א.ענבר	ד' 13-15 ; 106	.30
א.ענבר	ד' 15-17 ; 106	.31
ש' + ת'	מבוא לרעיון מדיגי	200.1302
ד"ר י.מנדילוב	שיעור:	.15
	ג' 14-16 ; גילמן 144	
	קבוצות תרגיל:	
א.אופק	ה' 14-16 ; 205	.16
א.אופק	ה' 16-18 ; 205	.17
א.אופק	ו' 8-10 ; 205	.18
ע.פירסט	א' 14-16 ; 107	.19
ע.פירסט	א' 16-18 ; 205	.20
ע.פירסט	ד' 10-12 ; 203	.21
צ.נמרוד	ג' 9-11 ; 202	.22
צ.נמרוד	א' 10-12 ; 105	.23

ר. ארז	א' 16-18 ; 206	.24
ר. ארז	א' 18-20 ; 206	.25
י. שיין	ב' 10-12 ; 106	.26
י. שיין	א' 10-12 ; 205	.27
י. שיין	א' 12-14 ; 205	.28
שו"ת	<u>מבוא ליחסי עבודה</u>	200.1402.03
ד"ר ש. קמינקא,	א' 9-11 ; 316	
ע. פורז	ג' 9-11 ; 316	
ש' + ת'	<u>מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח א'</u>	200.1500

על כל תלמיד לבחור קבוצת שיעור
אחת וקבוצת תרגיל אחת (מבין
השתים השייכות לאותה קבוצת
שיעור) .

	שיעור-קב' א' : א' 11-13 ; 110	.36
105 ; 11-12	ג' ת'-קב' א' 1 :	.37
107 ; 12-13	ג' ת'-קב' א' 2 :	.38
	שיעור-קב' ב' : ה' 12-14 ; 210	.39
108 ; 14-15	ד' ת'-קב' ב' 1 :	.40
108 ; 15-16	ד' ת'-קב' ב' 2 :	.41

ש' + ת'	<u>מבוא לסטטיסטיקה למדה"ח ב'</u>	200.1501
קבוצות א'-ו' מיועדות לתלמידים המתכוונים ללמוד בחוגים כלכלה וסטטיסטיקה. קבוצות ז' - י' מיועדות לתלמידים המתכוונים ללמוד בחוגים אחרים.		

	ש'-קב' א' : א' 11-13 ; 101	.07
107 ; 9-10	ד' ת'-קב' א' 1 :	.08
107 ; 10-11	ד' ת'-קב' א' 2 :	.09
	ש'-קב' ב' : א' 9-11 ; 101	.10
315 ; 16-17	ב' ת'-קב' ב' 1 :	.11
315 ; 17-18	כ' ת'-קב' ב' 2 :	.12
	ש'-קב' ג' : א' 15-17 ; 110	.13
106 ; 14-15	ג' ת'-קב' ג' 1 :	.14
203 ; 15-16	ג' ת'-קב' ג' 2 :	.15
	ש'-קב' ד' : ב' 14-16 ; 110	.16
106 ; 13-14	א' ת'-קב' ד' 1 :	.17
106 ; 14-15	א' ת'-קב' ד' 2 :	.18

	ש' -קב' ה' :	ה' 13-15 ; 318	.19
206 ; 12-13	ד' ת' -קב' ה' :	ה' 1 ; 1	.20
206 ; 13-14	ד' ת' -קב' ה' :	ה' 2 ; 2	.21
	ש' -קב' ו' :	ו' 9-11 ; 318	.22
202 ; 14-15	ד' ת' -קב' ו' :	ו' 1 ; 1	.23
202 ; 15-16	ד' ת' -קב' ו' :	ו' 2 ; 2	.24
	ש' -קב' ז' :	ז' 11-13 ; 318	.25
107 ; 14-15	ה' ת' -קב' ז' :	ז' 1 ; 1	.26
318 ; 15-16	ה' ת' -קב' ז' :	ז' 2 ; 2	.27
	ש' -קב' ח' :	ח' 14-16 ; 201	.28
208 ; 8-9	ג' ת' -קב' ח' :	ח' 1 ; 1	.29
208 ; 9-10	ג' ת' -קב' ח' :	ח' 2 ; 2	.30
	ש' -קב' ט' :	ט' 9-11 ; 101	.31
314 ; 11-12	ב' ת' -קב' ט' :	ט' 1 ; 1	.32
314 ; 12-13	ב' ת' -קב' ט' :	ט' 2 ; 2	.33
	ש' -קב' י' :	י' 11-13 ; 101	.34
205 ; 14-15	א' ת' -קב' י' :	י' 1 ; 1	.35
205 ; 15-16	א' ת' -קב' י' :	י' 2 ; 2	.36

ש"ח	<u>מתמטיקה למרה"ח א'</u>	200.1800
ג. קלפהולץ	ב' 10-12 ; 104	.16
	ד' 10-12 ; 104	
ג. קלפהולץ	ב' 16-18 ; 104	.17
	ד' 16-18 ; 104	
ש"ח	<u>מתמטיקה למרה"ח ב'</u>	200.1801
ר. קצור	א' 18.30-20 ; 105	.06
	ד' 12-14 ; 102	
ר. קצור	ב' 18.30-20 ; 104	.07
	ד' 14-16 ; 104	
ע. רון	ב' 8-10 ; 107	.08
	ד' 8-10 ; 208	
י. באומגרטרן	ב' 11-13 ; 103	.09
	ד' 11-13 ; 103	
מ. דוורשווילי	א' 12-14 ; 204	.10
	ג' 12-14 ; 102	
ד. מעון	ג' 14-16 ; 102	.11
	ה' 14-16 ; 102	
ד. מעון	ג' 16-18 ; 210	.12
	ה' 16-18 ; 201	

ג. טייטלכאום	ב' 8-10 ; 102		.13
	ה' 8-10 ; 102		
ג. טייטלכאום	ב' 10-12 ; 102		.14
	ה' 10-12 ; 102		
נ. זוכוביצקי	א' 14-16 ; 104		.15
	ה' 14-16 ; 104		
א. ביאליסטוצקי	ב' 8-10 ; 104		.16
	ה' 8-10 ; 104		
שו"ת	<u>מתמטיקה מתקדמת לבוגרי הומנית</u>		200.1802.04
ז. אכצוק	ב' 10-13 ; 108		
	ה' 10-13 ; 108		
ש' + ת'	<u>מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א'</u>		200.1821
	כל תלמיד בקורס חייב בשעות ניסוי.		
	התרגילים מתקיימים אחת לשבועיים.		
ד"ר א. מררי	ד' 14-16 ; 210	שיעור:	.10
ש. אלעד		קבוצות תרגיל:	
	ב' 14-16 ; 106		.11
	ג' 12-14 ; 205		.12
	ד' 12-14 ; 205		.13
ש' + ת'	<u>מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח ב'</u>		200.1822
	כל תלמיד בקורס חייב בשעות ניסוי.		
	התרגילים מתקיימים אחת לשבועיים.		
ד"ר ת. לייבל	ב' 12-13.30 ; אולם 1	שיעור:	.05
		קבוצות תרגיל:	
ש. אלעד	ב' 14-16 ; 106		.06
ש. אלעד	ג' 12-14 ; 205		.07
ש. אלעד	ד' 12-14 ; 205		.08
ע. יזרעאלי	ה' 10-12 ; 315		.09
ע. יזרעאלי	ה' 10-12 ; 315		.10
	מועדי קבוצות תרגיל נוספות יפורסמו		
ש' + ת'	<u>מבוא למשפט</u>		200.1840
ל. ליאור	א' 19-21 ; 318	שיעור:	.05
ר. לויחן	ב' 8.30-10 ; 106		.06
ר. לויחן	ד' 19-21 ; 106		.07
ז. סגל	ה' 12-14 ; 102		.08

	<u>מבוא ללוגיקה</u>	200.1850
ש' + ת'		
ע.בילצקי	ד' 11-13 ; אולט 1	שיעור: .07
		קבוצות תרגיל:
ט.אייזנברג	ג' 16-18 ; 205	.08
ט.אייזנברג	ב' 8-10 ; 201	.09
מ.כך-נון	ב' 16-18 ; 105	.10
מ.פיש	א' 16-18 ; 314	.11
ד.ג'משי	ג' 12-14 ; 315	.12
ש"ח	<u>בעיות יסוד בפילוסופיה</u>	
	בעיות בחורת המוסר	200.1870.02
ג.גולדברג	ג' 12-14 ; 103	
	דת ופילוסופיה	200.1874.01
ל.אמיר	ג' 16-18 ; 102	
	מושג החרות	200.1875.01
ר.מרושק	א' 10-12 ; 103	
	הראיה המדעית - תבונה ופרדוקסים	200.1876.01
מ.פיש	ג' 16-18 ; 201	
ש"ח	<u>אנגליה למתקדמים למדה"ח</u>	060.0024
	א' 14-16 ; 206	.12
	ג' 14-16 ; 104	
	א' 12-14 ; 108	.13
	ד' 12-14 ; 108	
	ב' 18-20 ; 107	.14
	ה' 18-20 ; 205	
	א' 18-20 ; 107	.15
	ג' 18-20 ; 107	
	ב' 12-14 ; 106	.16
	ד' 12-14 ; 202	
	ג' 14-16 ; 108	.17
	ה' 14-16 ; 314	
	ב' 12-14 ; 207	.18
	ה' 12-14 ; 624	
	א' 8-10 ; 205	.19
	ג' 8-10 ; 102	
	ב' 8-10 ; 206	.20
	ד' 8-10 ; 203	
	כ' 12-14 ; 204	.21
	ד' 12-14 ; 316	

205 ;18-20 'א	.22
105 ;18-20 'ד	
314 ;16-18 'ב	.23
206 ;16-18 'ד	
315 ; 8-10 'ג	.24
315 ; 8-10 'ה	
316 ;14-16 'ב	.25
316 ;14-16 'ד	

תחוג לכלכלה

תואר ראשון

סמסטר א'

	<u>תורת המחירים א'</u>	221.2103
י.כנימיני	ב' 10-12; 202	.01
	ה' 8-10; 202	
ד"ר י.זילכה	ג' 8-10; 108	.02
	ה' 10-12; 108	
י.חמל	ג' 12-14; 202	.03
	ד' 12-14; 202	
א.הרצוג	א' 8-10; 108	.04
	ר' 8-10; 108	
	<u>תורת המחירים ב'</u>	221.2104
ד"ר א.שגיא	כ' 14-16; 201	.01
	ד' 12-14; 201	
א.הרצוג	א' 10-12; 201	.02
	ד' 10-12; 201	
	<u>מאקרו כלכלה א'</u>	221.2102
ח.לובין	א' 18-20; 201	.01
	ד' 18-20; 201	
פרופ' א.צוקומן	ב' 14-16; 202	.02
	ג' 10-12; 108	
א.קנובל	כ' 16-18; 202	.03
	ד' 16-18; 202	
ד"ר צ.הרקוביץ	ב' 10-12; 108	.04
	ד' 14-16; 202	
	<u>מאקרו כלכלה ב'</u>	221.2105
ד"ר ב.כנטל	ג' 12-14; 108	.01
ח.לובין	ג' 18-20; 202	.02
ד"ר ס.פלאוט	ה' 16-18; 204	.03
ד"ר י.שייבין	<u>אקונומטריקה למתקדמים</u>	221.2109.01
	ב' 16-18; 203	
	ה' 16-18; 202	
	<u>מבוא לאקונומטריקה</u>	221.2106
א.הראל	א' 16-18; 202	.01
	ד' 16-18; 108	
ד"ר י.פרידמן	א' 10-12; 318	.02
	ג' 10-12; 318	
	<u>הסטוריה כלכלית א'</u>	221.3109.01
א.עפר	ב' 16-18; 201	

	<u>חשבונואות לכלכלנים</u>	221.2500
י. אינגבר	א' 14-16 ; 203	.01
י. אינגבר	א' 16-18 ; 108	.02
	<u>כלכלת ישראל א'</u>	221.2107
ד"ר צ. זוסמן	ד' 16-18 ; 201	.01
ד"ר צ. זוסמן	ד' 18-20 ; 108	.02
ד"ר ע. לויטן	ב' 16-18 ; 108	.03
	<u>כלכלת ישראל ב'</u>	221.2108
ד"ר ע. לויטן	ב' 18-20 ; 108	.01
ד"ר י. גבאי	ה' 15-17 ; 108	.02
	<u>תכנון כלכלי מיקרו</u>	221.3500
ד"ר י. לוסקי	ד' 16-18 ; 318	.01
י. זימון	ב' 14-16 ; 203	.02
	<u>כלכלת אי ודאות</u>	221.3507.01
ד"ר י. זילכה	ג' 10-12 ; 208	
	<u>מימון ציבורי א'</u>	221.3301.01
פרופ' א. ברגלס	א' 14-16 ; 201	
	<u>מימון ציבורי ב'</u>	221.3302.01
פרופ' א. ברגלס	ב' 14-16 ; 108	
	<u>מסחר בין לאומי ראלי</u>	221.3251
ד"ר א. הילמן	ג' 12-14 ; 208	.01
פרופ' א. הלפמן	ב' 12-14 ; 108	.02
	<u>מסחר בין לאומי מוניטרי</u>	221.3252
פרופ' ג. פלנדרס	ב' 10-12 ; 201	.01
ד"ר ס. פלאוט	ה' 10-12 ; 208	.02
	<u>השלמות לקקולורס</u>	221.2803
ב. פריביש	א' 16-18 ; 210	.01
	ה' 16-18 ; 101	
ב. פריביש	א' 18-20 ; 210	.02
	ה' 18-20 ; 101	
צ. שלנג	ב' 10-12 ; מס' חדר יפורסם	.03
	ד' 10-12 ; 318	
	<u>אלגברה למדעי החברה</u>	221.2804
ד. ביאליסטוצקי	ב' 8-10 ; 110	.01
	ה' 8-10 ; 318	
ד. ביאליסטוצקי	ב' 10-12 ; 110	.02
	ה' 10-12 ; 201	
	<u>שיטות מתמטיות בכלכלה א'</u>	221.3151.01
פרופ' ד. לכהרי	ג' 16-18 ; 202	

	<u>מבוא למחשבים</u>	221.2802
א. לבסקי	א' 17-20 ; 205	.01
א. לבסקי	ה' 17-20 ; 210	.02
א. לוי	ד' 13-16 ; 208	.03
	<u>מבוא לכלכלת עבודה א'</u>	221.3551
ד"ר ג. יניב	ד' 12-14 ; 108	.01
ד"ר ג. יניב	ד' 14-16 ; 108	.02
	<u>משאבי טבע</u>	221.3111.01
פרופ' ד. לכהרי	ג' 14-16 ; 202	
	<u>חוב וביטוח לאומי</u>	221.3555.01
ד"ר ב. בנטל	ג' 16-18 ; 108	
	<u>כלכלת החבורה</u>	221.3356.01
ד"ר ד. כוברוביץ	ג' 18-20 ; 108	
ד"ר ע. הוכמן		
	<u>בעיות יסוד בנחשלות וצמיחה כלכלית</u>	221.3452.01
פרופ' י. הרשלג	ג' 16-18 ; 208	
	<u>מערכת המיסים בישראל</u>	221.3355.01
ד"ר י. גבאי	ה' 17-19 ; 203	
	<u>אירגון תעשייתי</u>	221.3513
ד"ר א. הילמן	ג' 10-12 ; 104	.01
ד"ר י. לוסקי	ד' 14-16 ; 203	.02
	<u>אינפלציה א'</u>	221.3112.01
פרופ' א. צוקרמן	ג' 8-10 ; 202	
	<u>בעיות נבחרות במיסוי</u>	221.3153.01
פרופ' א. ברגלס	ה' 14-16 ; 104	
	<u>מבוא לכלכלה אורבנית א'</u>	221.3115
פרופ' ד. פינס	ה' 16-18 ; 104	.01
ד"ר ע. הוכמן	ג' 12-14 ; 104	.02
	<u>כלכלת המזרח התיכון</u>	221.3117.01
פרופ' י. הרשלג	ד' 10-12 ; 108	
	<u>הסטוריה כלכלית של מערב אירופה</u>	221.3118.01
	<u>כמאה ה-20</u>	
ד"ר מ. ספקלר	א' 10-12 ; 108	
	<u>הסטוריה כלכלית של רוסיה</u>	221.3121.01
ד"ר מ. ספקלר	ה' 10-12 ; 104	
	<u>מדיניות כלכלית בישראל</u>	221.3307.01
פרופ' א. רזין	א' 18-20 ; 202	
	<u>כלכלת בריאות</u>	221.3128.01
י. בנימיני	ב' 8-10 ; 202	

221.3560

סמינרים

ד"ר י. שיינין	ח' 14-16 ; 419	כלכלת ייצור	.01
פרופ' ג. פלנדרס	ג' 10-12 ; 419	מסחר כינ"ל	.02
ח. לובין	ג' 20-22 ; 419	כלכלה ישראל	.03
י. בנימיני	ה' 10-12 ; 419	כלכלה בריאות	.04
		כלכלה	.05
ד"ר צ. הרקוביץ	ב' 14-16 ; 419	מוניטרית	

פמסטר ב'

221.2103

תורת המחירים א'

פרופ' ד. פינס	ב' 10-12 ; 202		.06
	ה' 10-12 ; 202		
י. בנימיני	ב' 8-10 ; 202		.07
	ה' 8-10 ; 202		

221.2104

תורת המחירים ב'

א. הרצוג	ב' 8-10 ; 208		.03
	ה' 8-10 ; 208		
ד"ר י. זילכה	א' 12-14 ; 203		.04
	ג' 10-12 ; 108		
ד"ר י. שיינין	ב' 14-16 ; 203		.05
	ה' 14-16 ; 108		
א. הרצוג	ב' 10-12 ; 110		.06
	ה' 10-12 ; 110		

221.2102

מאקרו כלכלה א'

ח. לובין	א' 18-20 ; 210		.06
	ד' 18-20 ; 210		
א. קנובל	ב' 16-18 ; 203		.07
	ר' 16-18 ; 203		

221.2105

מאקרו כלכלה ב'

ד"ר ל. ליזרמן	ג' 8-10 ; 203		.04
ח. לובין	ג' 18-20 ; 108		.05
ד"ר ב. בנסל	ג' 12-14 ; 108		.06

221.2106

מבוא לאקונומטריקה

ד"ר י. שיינין	ב' 16-18 ; 202		.04
	ה' 16-18 ; 202		
ד"ר י. פרידמן	א' 10-12 ; 203		.05
	ג' 10-12 ; 104		
ד"ר ג. פישלזון	א' 8-10 ; 202		.06
	ג' 8-10 ; 104		

	<u>הסטוריה כלכלית ב'</u>	221.3123.01
א. עפר	ב' 16-18 ; 208	
	<u>חשבונאות לכלכלנים</u>	221.2500
י. אינגבר	א' 14-16 ; 108	.03
י. אינגבר	א' 16-18 ; 108	.04
	<u>כלכלת ישראל א'</u>	221.2107
ד"ר ע. לויתן	ב' 18-20 ; 203	.04
ד"ר צ. זוסמן	ה' 16-18 ; 102	.05
	<u>כלכלת ישראל ב'</u>	221.2108
ד"ר צ. זוסמן	ה' 18-20 ; 102	.03
ד"ר י. גבאי	ה' 15-17 ; 204	.04
ד"ר ע. לויתן	ב' 16-18 ; 108	.05
	<u>תכנון כלכלי מיקרו</u>	221.3500.03
י. זימון	ב' 14-16 ; 202	
	<u>כלכלת אי ודאות</u>	221.3507.03
פרופ' א. הלפמן	ה' 10-12 ; 104	
	<u>מימון ציבורי א'</u>	221.3301.03
ד"ר א. צדקה	א' 10-12 ; 108	
	<u>מימון ציבורי ב'</u>	221.3302.02
פרופ' א. ברגלס	ב' 14-16 ; 104	
	<u>מסחר בין לאומי ראלי</u>	221.3251.03
ד"ר א. הילמן	ג' 12-14 ; 104	
פרופ' א. ברגלס		
	<u>מסחר בין לאומי מוניטרי</u>	221.3252.03
פרופ' ג. פלנדרס	ה' 14-16 ; 202	
	<u>השלמות לקולוס</u>	221.2803
כ. פריביש	ב' 18-20 ; 110	.05
	ד' 18-20 ; 110	
צ. שלנג	א' 10-12 ; מס' חדר יפורסם	.06
	ד' 10-12 ; 102	
	יפורסם	.07
	יפורסם	.08
	<u>אלגברה למדעי החברה</u>	221.2804
ד. ביאליסטוצקי	ב' 8-10 ; 110	.05
	ד' 8-10 ; 110	
ד. ביאליסטוצקי	ב' 10-12 ; 318	.06
	ד' 10-12 ; 110	
	<u>מבוא למחשבים</u>	221.2802
א. לבסקי	א' 17-20 ; 203	.04
א. לבסקי	ד' 17-20 ; 318	.05

	<u>מבוא לכלכלת עבודה א'</u>	221.3351.03
ד"ר ג. יניב	ב' 14-12; 203	
	<u>מבוא לכלכלת עבודה ב'</u>	221.3354.01
ד"ר ג. פישלזון	א' 18-16; 104	
	<u>מבוא לכלכלת אורבניה ב'</u>	221.3124
פרופ' ד. פינס	ב' 18-16; 206	.01
ד"ר ע. הוכמן	ג' 14-12; 206	.02
	<u>משאבי טבע</u>	221.3111.02
ד"ר ג. פישלזון	א' 20-18; 108	
	<u>מערכת המיסים בישראל</u>	221.3355.02
ד"ר י. גבאי	ה' 19-17; 208	
	<u>כלכלת החבורה</u>	221.3356.02
ד"ר כ. רובינשטיין-ד"ר ע. הוכמן	ג' 20-18; 104	
	<u>שיטות מתמטיות בכלכלה ב'</u>	221.3154.01
פרופ' ד. לבהרי	ג' 18-16; 108	
	<u>מודלים לינאריים</u>	221.3152.01
ד"ר י. זילכה	ג' 10-8; 108	
	<u>כלכלת בריה"מ</u>	221.3126.01
ד"ר מ. ספקלר	ה' 12-10; 210	
	<u>מדיניות כלכלית באירופה המערבית</u>	221.3127.01
ד"ר מ. ספקלר	א' 14-12; 108	
	<u>בעיות נבחרות במיסוי</u>	221.3153.02
פרופ' א. ברגלס	א' 16-14; 208	
	<u>צמיחה כלכלית</u>	221.3116.02
פרופ' ד. לבהרי	ג' 16-14; 202	
	<u>אינפלציה ב'</u>	221.3125.01
פרופ' א. צוקרמן	ג' 12-10; 103	
	<u>חוב וכיטוח לאומי</u>	221.3555.02
ד"ר ב. כנטל	ג' 18-16; 104	
	<u>ארגון תעשייתי</u>	221.3513.03
ד"ר א. הילמן	ג' 12-10; 102	
	<u>בעיות יסוד בכחשלות וצמיחה כלכלית</u>	221.3452.02
ד"ר א. שגיא	ד' 16-14; 203	
	<u>מדיניות כלכלית בישראל</u>	221.3307.02
פרופ' א. רזין	א' 20-18; 202	
	<u>מדיניות מחירים בסקטור הצבורי</u>	221.3107.01
פרופ' א. ששינסקי	יפורסם	
	<u>הסדר הכלכלי העולמי החדש</u>	221.3552.01
פרופ' י. הרשלג	ג' 18-16; 103	
	<u>כלכלת בריאות</u>	221.3128.02
י. בנימיני	ב' 12-10; 207	

	<u>כלכלת פשע</u>	221.3113.01
ד"ר ג. ינוב	ד' 12-14 ; 104	
	<u>תחלטות חברתיות</u>	221.3110.01
פרופ' ד. שמידלר	ג' 10-12 ; 106	
	ה' 12-13 ; 105	
	<u>כלכלת אמפירית</u>	221.3129.01
פרופ' צ. מאנסקי	א' 16-18 ; 208	
	<u>צדק כלכלי</u>	221.3515.01
פרופ' ד. שמידלר	ה' 10-12 ; 107	
	ג' 12-13 ; 106	
	<u>סמינרים</u>	221.3560
	צמיחה כלכלית	.07
ד"ר י. זילכה	א' 14-16 ; 422	
	כלכלה אורבנית	.08
פרופ' ה. פינס	ה' 16-18 ; 421	
	תאוריה ומדיניות מאקרו כלכלית	.09
ד"ר ל. לדרמן	ב' 13-15 ; 419	
	כלכלת תורכיה	.10
פרופ' י. הרשג	ד' 9-11 ; 425	
ד"ר א. שגיא		
	תאוריה כלכלית	.11
פרופ' ר. שמידלר	ב' 14-16 ; 422	
	כלכלת בריאות	.12
י. בנימיני	ה' 10-12 ; 421	

חחוג לכלכלה

תואר שני

		<u>ממסטר א'</u>
ד"ר צ. הרקוביץ	ד' 10-12 ; 419	תאוריה כלכלית מאקרו א' 221.4107.01
פרופ' א. צדקה	ב' 8-11 ; 419	תאוריה כלכלית מיקרו א' 221.4111.01
פרופ' ד. פינס	ב' 16-18 ; 419	כלכלה אורבנית 221.5401.01
פרופ' ג. פלנדרס	ה' 14-16 ; 421	תולדות המחשבה הכלכלית א' 221.4109.01
פרופ' א. צוקרמן	ב' 11-13 ; 420	אקונומטריקה א' 221.4205.01
פרופ' א. רזין, ד"ר מ. חח	א' 8-10 ; 419	שווקים פיננסיים 221.4501.01
ד"ר י. זילכה	ה' 8-10 ; 419	כלכלת אי ודאות 221.4206.01
פרופ' א. ברגלס, פרופ' א. הלפמן פרופ' א. רזין	ה' 16-18 ; 422	סדנא בכלכלה בינלאומית 221 5001.01
ד"ר ג. פלנדרס		משוואות דיפרנציאליות 221.4207.01
פרופ' ש. קמין	ד' 12-14 ; 419	וחשבון וריאציות 221.4113.01
פרופ' א. הלפמן	ב' 15-17 ; 420	מסחר בינלאומי
		<u>ממסטר ב'</u>
ד"ר ל. לידרמן	ב' 8-10 ; 420	תאוריה כלכלית מאקרו ב' 221.4108.01
פרופ' א. צדקה	א' 7.30-10 ; 422	תאוריה כלכלית מיקרו א' 221.4111.02
פרופ' א. צדקה	ב' 10-12 ; 420	תאוריה כלכלית מיקרו ב' 221.4101.01
פרופ' א. צוקרמן	ב' 16-18 ; 420	אינפלציה 221.4353.01
פרופ' א. ברגלס	ה' 14-16 ; 419	עלות - הועלת 221.5403.01
פרופ' צ. מאנסקי	ב' 14-16 ; 425	אקונומטריקה ב' 221.4208.01
ד"ר ל. לידרמן, פרופ' א. צוקרמן	ב' 14-16 ; 426	סדנא במאקרו כלכלה 221.5109.01
פרופ' ג. פלנדרס פרופ' א. ברגלס, פרופ' א. צדקה פרופ' א. ששינסקי	יפורסם	סדנא במימון ציבורי 221.4301.01

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תואר ראשון

שנה ב'

סמסטר א'

ש' + ת'	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	224.2191
ד"ר א. קוררובה נ. כירנבאום, ד. רוט	א' 9-12 ; 110	01. שיעור: קבוצות תרגיל:
	ה' 12-13 ; 205	02. קב' א' :
	ה' 13-14 ; 205	03. קב' ב' :
	ה' 14-15 ; 205	04. קב' ג' :
	א' 12-13 ; 207	05. קב' ד' :
	א' 13-14 ; 207	06. קב' ה' :
ש' + ת'	יסודות הפסיכולוגיה החברתית	224.2136
ד"ר א. גוטליב ל. סלע	ב' 17-20 ; 210	01. שיעור: קבוצות תרגיל:
	ד' 14-15 ; 106	02. קב' א' :
	ד' 15-16 ; 106	03. קב' ב' :
	ה' 14-15 ; 206	04. קב' ג' :
	ה' 15-16 ; 206	05. קב' ד' :
ש' + ת'	שיטות מחקר: תכנון מחקר, אסוף נתונים והדרכה ביבליוגרפית	224.2160
ד"ר ז. פרס ל. נכון	ב' 12-14 ; 201	01. שיעור: קבוצות תרגיל:
	א' 14-16 ; 207	02. קב' א' :
	א' 16-18 ; 207	03. קב' ב' :
	ד' 16-18 ; 106	04. קב' ג' :
	ד' 18-20 ; 106	05. קב' ד' :
ש' + ת' מרכז: ד"ר ז. פרס	שיטות מחקר: עבוד נתונים והסקת מסקנות.	224.2185
ח. אילון ח. אילון	ה' 9-11 ; 210	01. שיעור: קבוצות תרגיל:
	ב' 9-10 ; 206	02. קב' א' :
	ב' 10-11 ; 206	03. קב' ב' :
	ג' 16-17 ; 205	04. קב' ג' :
	ג' 17-18 ; 205	05. קב' ד' :

ש' + ת'	שיטות מחקר איכותיות	224.2188
מרכז: ד"ר מ. חזן		
ש. הרטמן	ג' 12-14; 210	01. שיעור:
ת. אלאור, ש. הרטמן, א. כר		קבוצות תרגיל:
א. שחר	ב' 11-12; 207	02. קב' א' :
	ג' 15-16; 105	03. קב' ב' :
	ג' 16-17; 105	04. קב' ג' :
	ה' 13-14; 207	05. קב' ד' :
	ה' 18-19; 206	06. קב' ה' :
	ד' 19-20; 107	07. קב' ו' :
שו"ת	מטיה חברתית	224.2195.01
פרופ' מ. אמיר	ה' 11-14; 314	
שו"ת	הבטים סוציולוגיים של הקיבוץ	224.2207.01
ד"ר א. בן-דפאל	א' 12-15; 204	
שו"ת	סוציולוגיה של המדע	224.2132.01
ד"ר י. הודרה	ד' 10-13; 207	
שו"ת	סוציולוגיה של הזקנה	224.3188.01
ד"ר ח. חזן	ה' 16-19; 314	
שו"ת	סוציולוגיה תעשיתית	224.3261.01
פרופ' א. יערי	ב' 14-17; 103	
שו"ת	מבוא ליחסי עדות	224.2161.01
ד"ר ס. סמוחה	ב' 14-17; 208	
שו"ת	מבוא לחברה ואוכלוסיה	224.2190.01
פרופ' ד. פרידלנדר	ה' 16-19; 316	
שו"ת	חינוך ושינוי חברתי	149.2122.01
ד"ר א. יוגב	א' 10-12; שרת 307	
שו"ת	תאוריות למקורות התרבות	224.3344.01
ד"ר ש. קופר	ד' 16-19; 203	
שו"ת	מבוא למחקרי קהילה	224.2124.01
פרופ' מ. שוקד	ב' 9-12; 208	
שו"ת	שנוי חברתי	224.2216.01
ד"ר ג. שפיר	ג' 14-17; 104	
שו"ת	סוציולוגיה פוליטית	224.2106.01
פרופ' י. שפירא	ג' 9-12; 103	
שו"ת	ארגונים חינוכיים וסביבתם	224.2192.01
שו"ת	החברתית	
פרופ' ר. שפירא	ג' 8.30-11; 204	
שו"ת	סוציולוגיה של העיר	224.2147.01
ד"ר ש. שפירי	ד' 10-13; 106	
שו"ת	מבוא למחשבים	224.2801.01
א. לרי	א' 13-16; 314	

		224.2191	
ש' + ח'	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות		
ד"ר ס. זייטמן	ד' 8-10 ; 318	שיעור:	.07
	ה' 8-9 ; 318	קבוצות תרגיל:	
א.בן אליעזר, ג.מנחם	ד' 13-14 ; 103	קב' א' :	.08
	ה' 12-13 ; 106	קב' ב' :	.09
	ה' 13-14 ; 106	קב' ג' :	.10
	ג' 9-10 ; 206	קב' ד' :	.11
	ג' 10-11 ; 206	קב' ה' :	.12
		224.2136	
ש' + ח'	יסודות הפסיכולוגיה החברתית		
פרופ' א.יער	ב' 17-20 ; 318	שיעור:	.06
ל.סלע		קבוצות תרגיל:	
	ד' 14-15 ; 206	קב' א' :	.07
	ד' 15-16 ; 206	קב' ב' :	.08
	ה' 14-15 ; 106	קב' ג' :	.09
	ה' 15-16 ; 106	קב' ד' :	.10
		224.2160	
ש' + ח'	שיטות מחקר: תכנון מחקר, אסוף נתונים והדרכה ביכליוגרפית		
מרכז: ד"ר י. פרס		2 קבוצות שיעור מקבילות:	
מ.וייס	א' 8.30-11 ; 210	שיעור: קב' א' :	.06
מ.וייס	ד' 10-11.30 ; 318	קבוצת תרגיל:	.07
מ.וייס	א' 11-13.30 ; 210	שיעור: קב' ב' :	.08
מ.וייס	ד' 11.30-13 ; 318	קבוצת תרגיל:	.09
		224.2185	
ש' + ח'	שיטות מחקר: עבוד נתונים והסקת מסקנות		
מרכז: ד"ר י. פרס			
ח. אילון	ה' 9-11 ; 318	שיעור:	.06
ח. אילון		קבוצת תרגיל:	
	ב' 12-13 ; 206	קב' א' :	.07
	ב' 13-14 ; 206	קב' ב' :	.08
	ג' 16-17 ; 206	קב' ג' :	.09
	ג' 17-18 ; 206	קב' ד' :	.10

ש' + ת'	שיטות מחקר איכותיות	224.2188
מרכז: ד"ר ח.חזן ש.הרטמן ת.אלאור, ש.הרטמן, א.כרמי, א.שחר	א' 15-17 ; 318	שיעור: קבוצות תרגיל:
	א' 19-20 ; 106	קב' א' :
	ה' 13-14 ; 206	קב' ב' :
	ג' 11-12 ; 206	קב' ג' :
	ה' 17-18 ; 206	קב' ד' :
	ה' 18-19 ; 206	קב' ה' :
	ה' 19-20 ; 206	קב' ו' :
שו"ת	סוציולוגיה של טרור וגרילה	224.2196.01
ד"ר א.בן-רפאל	ג' 8-11 ; 204	
שו"ת	סימולציה חברתית	224.2197.01
ד"ר א.גוטליב	ב' 14-17 ; 204	
שו"ת	סוציולוגיה של המשפחה	224.2118.01
פרופ' ל.דוירט	ב' 9-12 ; 204	
שו"ת	ארגונים פורמלים	224.2172.01
ד"ר נ.דנציגר	ג' 16-19 ; 204	
שו"ת	מפלגות וארגונים עדתיים	224.3332.01
ח.הרצוג	א' 9-12 ; 204	
שו"ת	ריבוד וחינוך	224.2165.01
פרופ' מ.חן	ד' 16-19 ; 204	
שו"ת	אקולוגיה, אנרגיה וסביבה	224.4117.01
פרופ' א.כהן	ג' 14-16 ; 204	
	ריבוד חברתי כפרסטקטיבה	224.2223.01
שו"ת	היסטורית משורה	
ד"ר א. קורדובה	ב' 9-12 ; 203	
שו"ת	נושאים נבחרים בחליפין וצדק חברתי	224.2226.01
ד"ר ש. רובינזון	ה' 16-19 ; 106	
שו"ת	עדתיות אורכנית	224.2198.01
ד"ר ש.וויגל	ה' 11-14 ; 204	
שו"ת	מעבדה בפסיכולוגיה חברתית	224.2142.01
ד"ר י.שורצוולד	ד' 17-20 ; 203	
שו"ת	סוציולוגיה של המשפט	224.3149.01
ד"ר ל.שלף	ג' 11-13 ; 204	
שו"ת	משכר חברתי ופאשיזם	224.2199.01
ד"ר ג.שפיר	ד' 13-16 ; 204	

ש' + ת'	תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	224.3100	שיעור:
ד"ר ס. וויטמן	ד' 8-10 ; 201		.01
ג. מנחם, ג. קפלן	ה' 8-9 ; 210		
	קבוצות תרגיל:		
	ב' 13-14 ; 206	קב' א' :	.02
	ב' 14-15 ; 206	קב' ב' :	.03
	ד' 11-12 ; 206	קב' ג' :	.04
	ה' 9-10 ; 314	קב' ד' :	.05
	ה' 11-12 ; 205	קב' ה' :	.06
ס'	קבוצות קטנות	224.3228.01	
ד"ר א. גוטליב	ג' 13-16 ; 421		
ס'	קהילה ומשפחה ביהדות צפון-אמריקה	224.3229.01	
פרופ' ל. דוידס	ב' 9-12 ; 421		
ס'	הכטים חברתיים של חינוך פורמלי ובלתי פורמלי	224.3257.01	
ד"ר נ. דבאיגר	ג' 16-19 ; 421		
ס'	זקנה ותהליכי שינוי כמשפחה	224.3334.01	
א. ציכולסקי	ד' 14-17 ; 420		
ס'	יחסי יהודים וערבים בישראל	224.3263.01	
ד"ר ס. סמוחה	ב' 9-12 ; 422		
ס'	סוגיות בקפוח חברתי	224.3231.01	
ד"ר ש. רובינזון	ה' 16-19 ; 421		
ס'	שיתוף פעולה ותחרות	224.3232.01	
ד"ר י. שורצוולד	ד' 14-17 ; 422		
ס'	יהדות הודו בפרספקטיבה משוואת	224.3233.01	
ד"ר ש. וייל	ה' 11-14 ; 421		
ס'	הכחה כרשת חברתית	149.3107.01	
פרופ' מ. חן	ד' 14-17 ; 421		

מסטר ב'

ש' + ת'	תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	224.3100	שיעור:
ד"ר א. קורדובה	א' 9-12 ; 318		.07
ג. בירנבאום, מ. לרנר		קבוצות תרגיל:	
	ד' 9-10 ; 205	קב' א' :	.08
	ד' 10-11 ; 205	קב' ב' :	.09
	ד' 11-12 ; 205	קב' ג' :	.10
	ה' 12-13 ; 206	קב' ד' :	.11
	ה' 13-14 ; 108	קב' ה' :	.12

ש' + ת'	סוציולוגיה של החברה הישראלית	224.3102
ח.הרצוג	ה' 8-10 ; אולט 1	.01 שיעור:
ת.אלאור, ג.ברקוביץ		קבוצות תרגיל:
מ.לכנה		
	א' 16-18 ; 105	.02 קב' א' :
	ד' 10-8.30 ; 206	.03 קב' ב' :
	ה' 10-12 ; 106	.04 קב' ג' :
	ג' 14-16 ; 105	.05 קב' ד' :
	ג' 16-18 ; 105	.06 קב' ה' :
	ב' 10-12 ; 206	.07 קב' ו' :
	ב' 12-14 ; 205	.08 קב' ז' :
	ה' 10-12 ; 105	.09 קב' ח' :

סוציולוגיה של יחסי חולה ואירגונים 224.3254.01

ס'	רפואיים	
ד"ר ד.אמיר	ג' 14-17 ; 421	
ס'	סוציולוגיה של התארגנות הפשיעה	224.4178.01
פרופ מ.אמיר	ה' 11-14 ; 420	
ס'	סוגיות כחינוך גבוה	224.3246.01
ד"ר נ.דנציגר	ד' 14-17 ; 420	
ס'	התרכות המדעית ומתנגדיה	224.3234.01
ר"ר י.הורוה	ר' 12-9 ; 420	
ס'	נתוח סוציולוגי של פרסומת	224.3251.01
ד"ר ס.וייטמן	ה' 16-19 ; 420	
ס'	ריכוזי קשישים	224.3265.01
ד"ר ח.חזן	ב' 9-12 ; 421	
ס'	נתוח תהליכי אוכלוסיה בישראל	224.3144.01
פרופ' ד.פרידלנדר	ה' 16-19 ; 422	
ס'	עירות פיתוח- שינוי לעומת סטיות	224.3335.01
ד"ר ש.קופר	א' 15-18 ; 420	
ס'	חנוך, חברה ופוליטיקה	224.3266.01
פרופ' ר.שפירא	ג' 8.30-11 ; 420	

סמינרים שנתיים

ס'	רשתות חברתיות במרקם העירוני	224.3267.01
ד"ר י.גינזברג	ג' 11-13 ; 420	
ס'	ארגונים וולונטריים	224.3268.01
ח.הרצוג	א' 13-15 ; 420	
ס'	סוציולוגיה של התרכות	224.4115.01
ד"ר ס.וייטמן	ד' 17-19 ; 420	
ס'	מידור וטוטליות	224.3269.01
ד"ר ח.חזן	ה' 14-16 ; 420	

	גישות במאקרו ובמיקרו סוציולוגיה	224.4176.01
ס'	של תעסוקה	
פרופ' א. יער	ד' 12-14; 421	
ס'	יחסי עדות בישראל	224.3338.01
ד"ר י. פרס	כ' 16-18; 421	
ס'	סטיה חברתית	224.3339.01
ד"ר ג. רהב	כ' 14-16; 421	
ס'	המימד התצגי של ההתנהגות החברתית	224.3120.01
ד"ר א. רפ	כ' 16-18; 422	
ס'	תנועות חברתיות בישראל	224.3345.01
ד"ר ג. שפיר	ה' 14-16; 422	
ס'	דפוסי עדתיות	224.3270.01
פרופ' ש. דשן,	ה' 14-16; 425	
פרופ' מ. שוקד		

חוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תואר שני

סמסטר א'

שו"ת	תאוריה סוציולוגית	224.4102.01
ד"ר ל. שלף	א' 10-13; 421	
שו"ת	בנית תאוריה ותכנון מחקר	224.4104.01
ד"ר י. פרס	א' 14-16; 422	
שו"ת	שיטות מחקר דוקומנטריות	224.4119.01
ד"ר ס. וייטמן	ה' 16-18; 420	
שו"ת	מבוא למחשבים	224.2801.01
א. לוי	א' 13-16; 314	
ס'	בנית הקהילה האינטלקטואלית בחברה הישראלית	224.4158.01
ד"ר א. קורדובה	ב' 9-12; 425	

סמסטר א'+ב'

ש' + ת'	סטטיסטיקה למלמ"ח	200.4805
ד. אייזנבך	א' 16-18; 315 - סמ' א'; ד"ר י. הוכברג, סמ' ב' ד. אייזנבך	.01 שיעור:
ש. ישראלית	ב' 12-13; 316	.02 חרגיל:
ס'	סדנא לדיון בעבודות גמר	224.4122.01
מרכזים: פרופ' א. יער	ד' 17-19; 207	
פרופ' י. שפירא		
ס'	סמינר סגל ותלמידי מלמ"ח	224.4129.01
מרכז: פוז'פ' י. שפירא	ה' 20-22; 208	
ס'	משכר הסוציאליזציה והרבויות הנוער	224.4156.01
ד"ר א. בן-רפאל	ג' 12-14; 419	
ס'	רשתות חברתיות במירקס העירוני	224.3267.01
ד"ר י. גינזברג	ג' 11-13; 420	
ס'	דמוסי עדתיות	224.3270.01
פרופ' ש. דשן	ה' 14-16; 426	
פרופ' מ. שוקד		
ס'	גישה במאקרו ובמיקרו סוציולוגיה של תעסוקה	224.4176.01
פרופ' א. יער	ד' 12-14; 421	
ס'	סוציולוגיה של המשמחה	224.3193.01
ד"ר י. פרס	א' 18-20; 422	
ס'	עלילות פוליטיות	224.3159.01
פרופ' י. שפירא	ב' 16-18; 425	

ס'	שאיפות בני נוער בעיר פיהוח	150.5106.01
ד"ר א. יוגב	ה' 12-14; שרת 307	
		סמסטר ב'
שו"ת	התפתחויות בסוציולוגיה	224.4173.01
ד"ר א. גוטליב	ג' 16-18; 314	
ד"ר א. קורדובה		
פרופ' א. כהן		
שו"ת	מבוא להתנהגות ארגונית	224.4116..01
פרופ' א. יער	ב' 14-16; 206	
שו"ת	שיטות מחקר בהתנהגות סביבתית	224.4157.01
ד"ר ון-ווליט	ד' 10-12; 421	
שו"ת	שיטות מחקר נסוייות	224.4108.01
ד"ר א. גוטליב	ג' 14-16; 314	
ס'	נתוח תהליכי אוכלוסיה בישראל	224.3144.01
פרופ' ד. פרידלנדר	ה' 16-19; 422	
ס'	חנוך, חברה ופוליטיקה	224.3266.01
פרופ' ר. שפירא	ג' 8.30-11; 420	

החוג למדע המדינה
תואר ראשון

		<u>מספר א'</u>	
		<u>שנה ב' - שיעורי חובה</u>	
	יחסים בינלאומיים ¹	228.2100	
ש' + ת'			
ד"ר י. עברון	ד' 16-18 ; 210	שיעור:	.01
א. ענבר		קבוצות תרגיל:	
	ב' 13-15 ; 204	קב' א' :	.02
	ב' 15-17 ; 204	קב' ב' :	.03
	שיטות מחקר	228.2102	
ש' + ת'			
ד"ר מ. שמיר	ב' 9-11 ; 210	שיעור:	.01
		קבוצות תרגיל:	
ד"ר מ. שמיר	ב' 11-13 ; 205	קב' א' :	.02
ח. אופק	ג' 9-11 ; 206	קב' ב' :	.03
י. זוהר	ה' 8-10 ; 207 ²	קב' ג' :	.04
י. זוהר	ד' 8-10 ; 207	קב' ד' :	.05
ש' + ת'	מנהל ציבורי	228.2505	
ד"ר ג. דורון	ג' 10-12 ; 210	שיעור:	.01
		קבוצות תרגיל:	
א. גוטפרוינד	ג' 12-14 ; 205	קב' א' :	.02
א. גוטפרוינד	ג' 14-16 ; 205	קב' ב' :	.03
ח. אופק	ב' 9-11 ; 205	קב' ג' :	.04
ח. אופק	ב' 11-13 ; 206	קב' ד' :	.05
א. און	ד' 17-19 ; 107	קב' ה' :	.06
א. און	ג' 17-19 ; 206	קב' ו' :	.07
ש' + ת'	פוליטיקה השוואתית	228.2316	
ד"ר ב. טמקין	א' 11-13 ; 210	שיעור:	.01
		קבוצות תרגיל:	
ר. פדהצור	ב' 15-16 ; 206	קב' א' :	.02
ר. פדהצור	ב' 16-17 ; 206	קב' ב' :	.03
ר. פדהצור	ה' 17-18 ; 207	קב' ג' :	.04
ש. צבאג	ג' 11-12 ; 206	קב' ד' :	.05
ש. צבאג	ה' 12-13 ; 207	קב' ה' :	.06

1. תלמידים אשר למדו את הקורס " יסודות היחסים הבינלאומיים " בשנה א' ילמדו במקום קורס החובה כחוג את הקורס "מבוא לרעיון מדיני " , הניתן בחשמ"ב במסגרת שנה א' המשותפת.
2. קבוצת תרגיל ג' מיועדת לתלמידי המסלול הדו-חוגי, שלא למדו מבוא לסטטיסטיקה במסגרת שנה א' המשותפת.

ה' ע. נאור	תרגיל ביכליוגרפי		228.2900.01
	ג' 16-17 ; 206	קב' א' :	
	ד' 11-12 ; 107	קב' ב' :	
	ד' 12-13 ; 107	קב' ג' :	
	ה' 16-17 ; 207	קב' ד' :	
שו"ת	מבוא למחשבים		228.2801
ש.טישבורוביץ	ו' 8-11 ; 102	קב' א' :	.01
ש.טישבורוביץ	ג' 16-19 ; 204	קב' ב' :	.02

שנים ב" - ג' - שיעורי בחירה

קבוצה א'

שו"ת	הדמוקרטיה המודרנית ומבקרית		228.3363.01
ד"ר י. מנדילוב	ג' 11-14 ; 204		
שו"ת	חברה ומדינה (סוציולוגיה פוליטית)		224.2106.01
פרופ' י. שפירא	ג' 9-12 ; 103		
שו"ת	מדיניות ציבורית כהליך פוליטי		228.2369.01
ד"ר מ. קרן	ג' 13-16 ; 203		
שו"ת	היחסים הבינלאומיים מ-1945		228.3634.01
ד"ר א. כן-צבי	ה' 13-16 ; 204		
שו"ת	מחקר השוואתי של משטרים		228.3371.01
ר. אנוך	ב' 9-12 ; 203		

קבוצה ב'

ד"ר י. עכרון	משברים בינלאומיים במזה"ח		228.3636.01
	ג' 10-12 ; 202		
	ד' 9-10 ; 202		
ד"ר ב. טמקין	סוגיות נבחרות בכלכלה מדינית		228.3387.01
	א' 15-18 ; 204		
	קביעת מדיניות ומנהל ציבורי-		228.2408.01
ר. אנוך	קשרי גומלין		
	ג' 9-12 ; 205		
	התפתחויות פוליטיות במזרח אירופה		228.2409.01
פרופ' ל. בונים	והשפעתן על מדיניות כריה"מ		
	ב' 11-13 ; 204		
	ה' 11-12 ; 203		
ד"ר ג. גולדברג	קונפליקט פוליטי		228.2410.01
	א' 9-12 ; 204		
ד"ר י. ביילין	המפלגות בישוב החדש עד קום המדינה		228.2411.01
	ד' 16-19 ; 204		
פרופ' א. יופה	סין כמעצמת - על בדרך		228.3639.01
	ה' 10-13 ; 204		

ד"ר א. גריילסמר	קומוניזם ומפלגות קומוניסטיות ה' 14-17 ; 203	228.2412.01
ד"ר א. הררי	מדיניות החוץ של יפן - הסכיבה הפנימית והכיכלאומית א' 16-19 ; 203	228.2326.01
ד"ר ג. דורון	תיאוריות של בחירה חברתית ואירגוניות ג' 13-16 ; 206	228.2413.01
ד"ר י. פרי	הקומפלקס הצבאי-פוליטי בחברות מודרניות ה' 10-13 ; 202	228.2414.01
ד"ר מ. שפיר	האינטלקטואל והמערכת הפוליטית המודרנית ג' 10-13 ; 203	228.2344.01
<u>שנה ג' - סמינרים סמסטריאליים</u>		
ד"ר י. עברון	דוקטוריות אסטרטגיות גרעיניות ג' 13-15 ; 420	228.3203.01
ד"ר כ. טמקין	תנועות חברתיות - פוליטיות בארה"כ בשנות ה-70 וה-80 ג' 14-16 ; 419	228.3386.01
ד"ר ד. גורן	סודיות והזכות לדעת ¹ ד' 12-14 ; 420	228.3362.01
ד"ר ב. זיסר	פרקים נבחרים כמחשבה מדינית בעת החדשה ד' 10-12 ; 420	228.2207.01
ד"ר י. פרי	יחסי חברה - צבא בישראל א' 11-13 ; 420	228.2415.01
ד"ר מ. שפיר	משטר, חברה ואידיאולוגיה במזרח אירופה ה' 17-19 ; 624	228.2343.01
ד"ר א. כן-צדוק	בעיות נבחרות במדיניות ותכנון עירוניים ד' 15-17 ; 207	228.3430.01

1. תלמיד הנרשם לסמינר זה אינו רשאי להרשם לקורס " חופש הביטוי והעתונות"
בסמסטר ב' .

ממסטר ב' שנה ב' - שיעורי חובה

	יחסים בינלאומיים ¹	228.2100	
ש' + ת'	ג' 9-11 ; 210	שיעור:	.04
ד"ר א. קליימן		קבוצות תרגיל:	
ת. הרמן	א' 15-17 ; 204	קב' א' :	.05
	ג' 13-15 ; 203	קב' ב' :	.06
	שיטות מחקר		228.2102
ש' + ת'	ב' 9-11 ; 210	שיעור:	.06
ד"ר מ. שמיר		קבוצות תרגיל:	
ח. אופק	ג' 9-11 ; 107	קב' א' :	.07
א. און	ה' 16-18 ; 108	קב' ב' :	.08
י. זוהר	ה' 8-10 ; 106 ²	קב' ג' :	.09
י. זוהר	ד' 8-10 ; 106	קב' ד' :	.10
	מנהל ציבורי		228.2505
ש' + ת'	ג' 10-12 ; 201	שיעור:	.08
ד"ר ג. דורון		קבוצות תרגיל:	
א. גוטפרוינד	ג' 12-14 ; 105	קב' א' :	.09
א. גוטפרוינד	ג' 14-16 ; 206	קב' ב' :	.10
ח. אופק	ב' 9-11 ; 103	קב' ג' :	.11
ח. אופק	ב' 11-13 ; 105	קב' ד' :	.12
א. און	ד' 19-21 ; 204	קב' ה' :	.13
א. און	ה' 18-20 ; 105	קב' ו' :	.14
	פוליטיקה השוואתית		228.2316
ש' + ת'	א' 11-13 ; 201	שיעור:	.07
ד"ר כ. טמקין		קבוצות תרגיל:	
ד. פדהצור	ב' 15-16 ; 205	קב' א' :	.08
ד. פדהצור	ב' 16-17 ; 205	קב' ב' :	.09
ד. פדהצור	ה' 17-18 ; 107	קב' ג' :	.10
ש. צבאג	ג' 11-12 ; 107	קב' ד' :	.11
ש. צבאג	ה' 12-13 ; 104	קב' ה' :	.12
ח' ע. נאור	תרגיל ביבליוגרפי		228.2900.02
	ג' 16-17 ; 203	קב' א' :	
	ד' 11-12 ; 106	קב' ב' :	
	ד' 12-13 ; 106	קב' ג' :	
	מבוא למחשבים		228.2801
שו"ת	ו' 8-11 ; 108	קב' א' :	.03
ש. טישכורוביץ	ג' 16-19 ; 202	קב' ב' :	.04
ש. טישכורוביץ			

1. תלמידים אשר למדו את הקורס "ייסודות היחסים הבינלאומיים" בשנה א' ילמדו במקום קורס החובה כחוג את הקורס "מבוא לרעיון מדיני", הניתן בתשמ"כ במסגרת שנה א' המשופת.

2. קבוצת תרגיל ג' מיועדת לתלמידי המסלול הרד-חוגי, שלא למדו מבוא לסטטיסטיקה.

שנים ב' - ג' - שיעורי בחירה

קבוצה א'

ד"ר י. מנדילוב	רדיקליזם ומהפכות	228.3369.01
	ג' 11-14 ; 202	
	המימד הפסיכולוגי ביחסים	228.3413.01
ד"ר א. בן-צבי	בינלאומיים	
	ג' 13-16 ; 208	
ד"ר מ. קרן	קבלת החלטות	228.2510.01
	א' 14-17 ; 203	
א. קופמן	פוליטיקה ערבית	228.3372.01
	ג' 11-14 ; 314	
ד"ר מ. שפיר	התפתחות פוליטית בברית"מ	228.2337.01
	ג' 10-13 ; 208	

קבוצה ב'

	המיון והטיפולוגיה ככלי מחקר השוואתי	228.3414.01
ר. אנוך	כמדע המדינה	
	ב' 9-12 ; 205	
פרופ' א. יופה	איריאולוגיה ופוליטיקה בסין העממית	228.3365.01
	ה' 10-13 ; 203	
ד"ר ד. גורן	חופש הביטוי והעתונות	228.2340.01
	ד' 10-13 ; 204	
א. סיימאן	השמאל הצרפתי-הלכה למעשה	228.3366.01
	ג' 10-13 ; 203	
ד"ר א. פוקס	רפורמות כמנהל	228.2503.01
	ה' 17-20 ; 207	
	אירגון, בקרה ושליטה לניהול	228.3418.01
א. און	משימות מיוחדות כסקטור הציבורי	
	ג' 17-20 ; 208	
	מדיניות ניהול משאבים ואיכות	228.3428.01
ד"ר ע. פרוז'נון	הסכיבה	
	ה' 15-18 ; 203	
ר. אנוך	הבוא למדיניות מדע	228.2359.01
	ג' 9-12 ; 205	
ד"ר מ. תבורי	מוסדות בינלאומיים ומשפט בינלאומי	228.3641.01
	ב' 10-13 ; 208	
	סוציאליזציה, השתייכות וגיוס	228.3419.01
ד"ר י. פרי	בפוליטיקה	
	א' 10-13 ; 202	
קפיטליזם ורמוקרטיה- ניגודים ומתחים ד"ר כ. טמקין		228.3420.01
	א' 15-18 ; 202	

ד"ר י. פרי	הפיכות צבאיות ומשטרים צבאיים	228.3421.01
	ה' 10-13; 208	
ד"ר מ. שפיר	מארכסיזם ומדע המדינה-עלמות ואימות	228.3422.01
	ה' 16-19; 104	
ד"ר צ. לניר	הפתעות אסטרטגיות	228.3638.01
	ה' 17-20; 204	
<u>שנה ג' - סמינרים סמסטריאליים</u>		
ד"ר י. ביילין	קבוצת גיל ויחידה דורית בפוליטיקה	228.3423.01
	ד' 12-14; 420	
ד"ר מ. מנדס	הותיקאן כזירה הכינלאומית	228.3429.01
	א' 16-18; 422	
	חברות רב לאומיות- הבטים פוליטיים	228.3378.01
ד"ר א. הררי	וניהוליים	
	ה' 14-16; 421	
ד"ר א. בן-צדוק	פוליטיקה אורבנית	228.3385.01
	ג' 14-16; 419	
	קביעת מדיניות כמצבי מורכבות	228.3424.01
א. און	והערכה	
	ד' 17-19; 426	
	פוליטיקה של התרכות בארצות	228.3425.01
ד"ר מ. שפיר	מונופוליסטיות	
	ג' 14-16; 422	
<u>שנה ג' - סמינרים שנתיים</u>		
ד"ר א. קלימן	דמוקרטיה בעתות חרום	228.3380.01
	ג' 14-16; 426	
	תפקיד המדינה בחברות קפיטליסטיות	228.3384.01
ד"ר ב. טמקין	מפותחות	
	ג' 11-13; 421	
ר. אנוך	מערכת המו"פ הלאומית של ישראל	228.3426.01
	א' 10-12; 419	
ד"ר מ. שמיר	כחירות והתנהגות כוחרים	228.3381.01
	ג' 9-11; 421	
	קביעת מדיניות: הביורוקרטיה,	228.3522.01
פרופ' א. טורגובניק	קבוצות מאורגנות והציבור	
	כ' 13-15; 420	
פרופ' ל. בוים	דעה קהל ויחסי שלטון- אזרח ככריה"מ	228.3427.01
	א' 10-12; 422	
ד"ר ע. פוקס	תיקצוב בישראל	228.3530.01
	ה' 15-17; 625	
ד"ר ג. דורון	תיאוריה של ארגונים	228.2905.01
	(סמסטר כ' + קיץ)	
	ג' 14-16; 425	

**החוג למדע המדינה
תואר שני**

		<u>שיעורי חובה</u>
סמ' ב'	גישור ותיאוריות במדע המדינה	228.4100.01
ד"ר מ.קרן	ג' 13-16 ; 420	
סמ' א' + ב'	סטטיסטיקה למלמ"ח	200.4805
	א' 16-18 ; 315	שיעור: .01
	ב' 12-13 ; 316	תרגיל: .02
ד"ר מ.שמיר - סמ' א'+	שיטות מחקר למחקרדים	228.4101.01
	ג' 11-13 ; 425	
	קריאה מודרכת	228.4200.01
		<u>סדנאות (סמסטריאליות)</u>
ד"ר מ.קרן - סמ' א'	סדנא בהתנהגות פוליטית	228.4210.01
ד"ר ג.גולדברג	א' 14-17 ; 425	
ד"ר א.בן-צבני-סמ' ב'	סדנא ביחסים בינלאומיים	228.4211.01
ד"ר צ.לניר	ה' 13-16 ; 207	
	סדנא במנהל ציבורי ומדיניות	228.4212.01
פרופ' א.טורגובניק-סמ'	ציבורית	
ד"ר ג.דורון	ב' 15-18 ; 426	
		<u>סמינרים (שנתיים) ¹</u>
ד"ר א.בן-צבני	ניתוח סטוכים בינלאומיים	228.4635.01
	ה' 9-12 ; 422	
	ניכור, פוליטיקה ומהפכה במשנת	228.3324.01
ד"ר ב.זיסר	מרכס	
	ד' 13-16 ; 425	
	מנהל ציבורי בישראל- יחסי ממשלה	228.4213.01
פרופ' א.טורגובניק	ושלטון מקומי	
	ה' 14-17 ; 624	
פרופ' י.שפירא	מחקרי עילית	224.3159.01
	ב' 16-19 ; 425	
ד"ר א.טוכיאם	אינטגרציה כלכלית ותלות הדדית	228.4214.01
	א' 10-13 ; 425	
ד"ר א.בן-צדוק	מדיניות ותכנון בפיתוח ערים חדשות	228.4209.01
	ה' 17-20 ; 425	
	אימפריאליזם, פאשיזם ולאומיות -	228.4215.01
ד"ר י.מנדילוב	מחשבה מדינית של עת משבר	
	א' 13-16 ; 421	
	החוקה כתיאוריה הדמוקרטית וכמשטר	228.4216.01
פרופ' מ.אדלמן	הפוליטי האמריקאי ²	
	ד' 14-17 ; 426	

1. סמינרים אלה פתוחים לתלמידי שנה ג' לתואר ראשון בתנאי שהדבר אושר ע"י מורה הסמינר.
2. הסמינר יינתן כשפה האנגלית.

החוג לסטטיסטיקה
תואר ראשון

סמסטר א'
=====

	מבוא להסתברות	223.1102
ש' + ת'		
ד"ר א. ליברמן	ש'-קב' א' : א' 14-15; שרייבר 12	.01
	ד' 10-12; אולם לב	
ד"ר ס. הרט	ש'-קב' ב' : א' 14-15; אולם 5	.02
	ד' 10-12; שרייבר 12	
	קבוצות הרגיל:	
א. יקימובסקי	קב' א' : ב' 12-14; שרייבר 4	.03
א. יקימובסקי	קב' ב' : ד' 8-10; שרייבר 6	.04
מ. שטרן	קב' ג' : א' 10-12; אורנשטיין 103	.05
מ. שטרן	קב' ד' : ד' 12-14; שרייבר 6	.06
ח. פיש	קב' ה' : א' 10-12; פיטיקה 419	.07
ח. פיש	קב' ו' : ד' 8-10; שרייבר 12	.08
ח. פיש	קב' ז' : ב' 12-14; נפתלי 202	.09
א. יקימובסקי	קב' ח' : ד' 12-14; נפתלי 204	.10
	הסתברות והסקה סטט' 1	223.1104
ש' + ת'		
ד"ר ג. וייס	שיעור: א' 14-16; קפלון 301	.01
	ד' 9-10; קפלון 301	
	קבוצות הרגיל:	
נ. ריבק	קב' א' : ד' 8-9; קפלון 301	.02
נ. ריבק	קב' ב' : ד' 10-11; שרייבר 5	.03
א. יקימובסקי	קב' ג' : א' 13-14; שרייבר 6	.04
א. יקימובסקי	קב' ד' : ה' 13-14; שרייבר 7	.05
	הסתברות והסקה סטט' 2	223.2107
ש' + ת'		
ד"ר ח. סטרנין	שיעור: א' 9-11; אורנשטיין 111	.01
	ה' 15-16; אורנשטיין 111	
נ. ריבק	תרגיל: ה' 10-12; אורנשטיין 103	.02
	מורלים ליניארים סטטיסטיים	223.2106.01
ש'		
ד"ר י. הוכברג	ג' 16-18; 316 ¹	
	ה' 13-14; 315	

1. בכל מקרה שבו לא צוין שם בנין - הכוונה לבנין נפתלי.

ש' ד"ר י. אהרונוסון	אנליזה מתמטית א' ב' 9 - 8 ; 203 ד' 10 - 8 ; 204	223.3522.01
ש' פרופ' נ. לנגברג	נתוח שונות א' 11-13 ; 104 א' 15-16 ; 105	223.3502.01
ש' ד"ר ק. פוקס	רגרסיה א' 8-10 ; 102 ר' 9-10 ; 102	223.2104.01
ש' ד"ר י. מלכטון	מבוא לתהליכים טוכסטיים ב' 12-14 ; 203 ה' 14-15 ; 318	223.3301.01
ש' + ת' פרופ' נ. מגידו	חקר ביצועים 1 ד' 14-16 ; 210 ה' 16-17 ; 110	223.2302 שיעור: .01
צ. שלף	ה' 17-18 ; 110	תרגיל: .02
ש' ד"ר א. תמיר	תכנות ליניארי א' 13-14 ; 104 ג' 10-12 ; 625	223.3117.01

ש'	מערכות מחשב בסטט' א' 14-16 ; 202	223.3536.01
----	-------------------------------------	-------------

קורסי בחירה

ש' + ת' פרופ' ד. שמידלר	כלכלה מתמטית א' ה' 10-12 ; שרייבר 5 ג' 13-14 ; שרייבר 5	223.3125 שיעור: .01 תרגיל: .02
ש' + ת' פרופ' י. אומן	תורת המשחקים א' ג' 14-16 ; 208 ב' 16-17 ; 316	223.3308 שיעור: .01 תרגיל: .02
ש' פרופ' א. אשל	גנטיקה מתמטית א' ד' 10-12 ; 208 ה' 9-10 ; 208	223.3512.01
ש' פרופ' ה. קונין	תכנון ניסויים א' 9-10 ; 105 ד' 14-16 ; 316	223.4512.01
פרופ' ה. קונין	פרוסמינר בסטטיסטיקה ג' 9-11 ; שרייבר 4	223.3901.01
ש' ד"ר י. בנימיני	שיטות א-פרמטריות ב' 14-16 ; 101 ג' 11-12 ; 110	223.3424.01

ש' פרופ' מ. סמורדינס	תורת האינפורמציה ב' 12-13 ; 426 ד' 12-14 ; 422	223.4231.01
פרופ' ה. קונין	תיאוריה של שיטות א-פרמטריות א' 11-13 ; אורנשטיין 111 ד' 9-10 ; אורנשטיין 110 נתוח רב-משתני	223.3425.01 223.4511.01
ד"ר א. רביב	ב' 9-11 ; 318 ה' 9-10 ; 204	

סמינרים

ד"ר י. הוכברג	סמינר בכסטימטיקה ג' 12-14 ; 426	223.3343.01
ד"ר ד. גילח	סמינר בהסתברות ג' 12-14 ; 624	223.3320.01
ד"ר ר. חסין	סמינר בחקר כיצועים ג' 12-14 ; 625	223.3421.01

סמסטר ב'

פרופ' א. אשל	מבוא להסתברות א' 14-15 ; אולם 5 ד' 10-12 ; שרייבר 12	223.1102 .11
--------------	--	-----------------

קבוצות תרגיל:

א. יקימובסקי	ב' 12-14 ; שרייבר 12	קב' א' : .12
א. יקימובסקי	ד' 8-10 ; קפלון 301	קב' ב' : .13
ח. פיש	א' 10-12 ; מס' החדר יפורסם	קב' ג' : .14
ח. פיש	ד' 12-14 ; קפלון 301	קב' ד' : .15

ד"ר א. ליברמן	הסתברות והסקה סטטיסטית 1 א' 14-16 ; אולם לב ד' 9-10 ; שרייבר 12	223.1104 .07
---------------	---	-----------------

קבוצות תרגיל:

נ. ריבק	ד' 9 - 8 ; שרייבר 6	קב' א' : .08
נ. ריבק	ד' 10-11 ; אורנשטיין 111	קב' ב' : .09
א. יקימובסקי	א' 13-14 ; שרייבר 5	קב' ג' : .10
א. יקימובסקי	ה' 13-14 ; שרייבר 4	קב' ד' : .11

ד"ר ח. טרנין	הסתברות והסקה סטטיסטית 2 א' 10-12 ; 102 ה' 15-16 ; 315	223.2107 .03
--------------	--	-----------------

ח. פיש	ה' 10-12 ; אורנשטיין 103	תרגיל: .04
ד"ר ח. טרנין	מבוא לתהליכים סטוכסטיים א' 9-10 ; 108 ה' 13-15 ; 203	223.3301.02

ד"ר א.תמיר	חקר ביצועים ד' 14-15 ; 315	223.2302.02
	ה' 16-18 ; 101	שיעור:
צ.שלף	ד' 15-16 ; 101	תרגיל:
ד"ר נ.מגידו	תכנות ליניארי א' 16-17 ; 624	223.3117.02
	ג' 12-14 ; 207	
	מערכות מחשב בחקר ביצועים ג' 10-12 ; 315	223.3423.01
פרופ' נ.לנגברג	נתוח שונות א' 13-14 ; 202	223.3502.02
	א' 17-19 ; 207	
ד"ר א.רכיב	רגרסיה א' 9-11 ; 110	223.2104.02
	ד' 11-12 ; 202	
ד"ר ז.אהרונסון	אנליזה מתמטית ב' ב' 9-10 ; שרייבר 4	223.3523.01
	ה' 10-12 ; מס' החדר יפורסם	
		<u>קורסי בחירה</u>
פרופ' י.אומן	הוראת המשחקים ב' ג' 14-16 ; שרייבר 5	223.3118
		שיעור: .01
מ.שטרן	ב' 16-17 ; שרייבר 5	תרגיל: .02
פרופ' א.אשל	גנטיקה מתמטית ב' ד' 12-14 ; אורנשטיין 110	223.3513.01
	ה' 10-11 ; שרייבר 4	
ד"ר א.תמיר	חקר ביצועים 2 א' 13-14 ; 208	223.3531.01
	ד' 12-14 ; 208	
ד"ר ק.פוקס	נתוח לוחות שכיהות ב' 15-17 ; שרייבר 7	223.4244.01
פרופ' ה.קונין	דגימה ב' 10-11 ; שרייבר 4	223.3562.01
	ד' 12-14 ; אורנשטיין 103	
ד"ר ג.וייס	סדרות עתיות א' 11-13 ; 208	223.3520.01
	ד' 10-11 ; 106	
ד"ר י.בנימיני	בקורת איכות ג' 14-16 ; 103	223.3116.01
	ב' 12-13 ; 104	
		<u>פרוייקטים</u>
ד"ר י.לבנון	פרוייקט בחקר ביצועים ד' 17-19 ; 422	223.3504.02
ד"ר י.בנימיני	פרוייקט בסטטיסטיקה ד' 17-19 ; 315	223.3504.01

החוג לסטטיסטיקה
תואר שני

		<u>מסטר א'</u>
פרופ' א. יחיאלי	תורת התורים	223.4436.01
	א' 17.15-18.30; שרייבר 2	
	ד' 17.15-18.30; שרייבר 2	
ד"ר ר. חסין	מודלים בחקר ביצועים	223.4412.01
	ג' 8-10; 422	
	ד' 16-17; 316	
ד"ר ס. הרט	אופטימיזציה	223.4409.01
	א' 11-13;	
	ב' 16-17;	
	סדנה מחשב בחקר ביצועים	223.4419.01
	א' 9-10; 205	
	ה' 16-18; 105	
ד"ר י. בנימיני	נהוח נתונים	223.4510.01
	ב' 9-11	
	ה' 12-13	
ד"ר ד. גילה	הסתברות מתקדמת	223.4212.01
	א' 10-11	
	ה' 10-12	
	סמינר באמינות	223.4221.01
פרופ' א. יחיאלי	א' 15-17	
	סמינר כרשתות	223.4453.01
פרופ' נ. מגידו	ג' 12-14	
	סמינר מחקר בתורת המשחקים	223.3322.01
פרופ' י. אומן	וכלכלה מתמטית	
	ג' 16-18; 425	
	סמינר יחידה הייעוץ	223.3345.01
ד"ר ק. פוקס	ד' 10-12	
	סמינר מחקר בחקר ביצועים	223.5422.01
ד"ר א. תמיר	ג' 12-14	
	סמינר מחקר בגנטיקה מתמטית	223.4504.01
פרופ' א. אשל	ה' 14-16	
		<u>מסטר ב'</u>
ד"ר י. מלכסון	תיאוריה סטטיסטית מתקדמת	223.3303.01
	א' 10-11	
	ה' 10-12	
ד"ר ד. גילה	הכנות דינמי	223.4432.01
	א' 10-12	
	ד' 16-17	

פרופ' א. יחיאלי	אמינות	223.4221.02
	א' 17.15-18.30; שרייבר 2	
	ר' 17.15-18.30; שרייבר 2	
ד"ר ר. חסין	תכנות מתמטי	223.4411.01
	ג' 10-12; 419	
	ה' 10-11; 420	
ד"ר ס. הרט	זרימה ברשתות	223.4125.01
	ר' 11-12; 315	
	ה' 12-14; 426	
פרופ' ה. קוגין	בעיות נבחרות בטסט' למדה"ח	223.4128.01
	ב' 9-10; 624	
	ג' 12-14; 426	
פרופ' נ. מגידו	סדרור ותזמון	223.4126.01
	ד' 10-12; 208	
	ה' 9-10; 107	
פרופ' י. אומן	סמינר מתקדם במשחקים וכלכלה מתמטית	223.3322.02
	ג' 16-18; 422	
ד"ר א. לזכרמן	סמינר מתקדם בגנטיקה מתמטית	223.4504.01
	ב' 15-17	
ד"ר י. מלכסון	סמינר תורים	223.4438.01
	ב' 13-15	
פרופ' נ. מגידו	סמינר מחקר בחקר ניצועים	223.5422.02
	ה' 13-15; 625	
ד"ר א. תמיר	סמינר בתכנות מתמטי	223.4411.02
	ה' 14-16	

החוג ללימודי עבודה

חואר שני

		<u>סמסטר א'</u>
ש' - פרופ' א.שירום	פיתוח אירגוני	233.4302.01
ח' - ד"ר א.גלוסקינס	ה' 13-16 ; 316	
שו"ת	הכנון ופיתוח קריירות בארגון	233.2224.01
ד"ר י.ורדי	ג' 12-14 ; 207	
שו"ת	דיני עבודה למלמ"ח	233.4107.01
ד"ר מ.מירוני	ד' 16-19 ; 315	
שו"ת - פרופ' א.שירום	מו"מ קיבוצי+סדנא בניהול מו"מ	233.4208.01
ד"ר ש.קמינקא	ב' 11-14 ; 419	
ש'	מערכות יחסי עבודה	233.3110.01
ד"ר ש.דולן	א' 8-10 ; 106	
ש'	מפלגות פועלים בשלטון	233.4301.01
ד"ר ר.גלעדי	ש'-ד' 16-18 ; 314	
ש'	ח'-ב' 16-17 ; 205	
ש'	קונפליקטים ביחסי עבודה	233.4234.01
ד"ר ר.חרמש	ג' 16-18 ; 419	
שו"ת	שיטת ברירת עובדים	233.4420.01
ד"ר ש.דולן	ב' 9-11 ; 420	
ש'	התאמת העובדים לעיסוקם	233.4508.01
פרופ' א.קראו	ב' 16-18 ; 625	
ש'	קליטת עובדים בארגון	233.4509.01
ד"ר י.ורדי	א' 18-20 ; 102	
ש'	בריאות תעסוקתית	233.4332.01
ד"ר א.בן-דוד	ב' 18-20 ; 202	
ש'	גישות חדשות לרווחה חברתית	233.4331.01
ד"ר א.דניאל	ג' 18-20 ; 426	
ש'	היבטים חברתיים של בריאות	233.2312.01
ד"ר ת.פרנס	ג' 13-16 ; 103	
שו"ת	הערכת שירותים חברתיים	560.4260.01
ד"ר ש.שפירו	ה' 8-11 ; 316	
שו"ת	תיאוריה קואופרטיבית	233.2305.01
ד"ר א.דניאל	א' 9-12 ; 314	
		<u>סמסטר ב'</u>
שו"ת	שיטות מחקר א'- תיאוריה	233.4105.01
ד"ר א.צינר	א' 8-11 ; 107	
שו"ת	אסכולות בניהול	233.4511.01
פרופ' א.גלוברזון	ג' 16-19 ; 419	

ש"ת	יחסי כח, סמכות והשפעה בארגון	233.4214.01
ד"ר ד. יזרעאלי	ב' 13-16 ; 107	
ש'	מערכות בקרה בארגון	233.4513.01
פרופ' א. גלוצרזון	ד' 17-19 ; 106	
ס' פרופ' א. שירום	סמינר בפיתוח ארגוני	233.4327.01
ד"ר א. גלוסקינז	ה' 13-16 ; 316	
ש"ת	מעסוקה ופערי הכנסה	233.4514.01
ד"ר ע. ליכנה	ג' 14-16 ; 315	
ש"ת	המבנה התעסוקתי של ישראל	233.4221.01
ד"ר מ. סיקרון	ג' 16-19 ; 315	
ש'	שיטות שכר	233.4233.01
פרופ' א. שירום	ה' 11-13 ; 419	
ש"ת	יישוב סטטוכי עבודה	233.4207.01
ד"ר מ. מירוני	ד' 16-19 ; 107	
ש'	ביטוח פנסיוני	233.4422.01
ד"ר א. דניאל	ה' 18-20 ; 419	
	התפיסה החברתית של תנועת	233.3100.01
ס'	העבודה בישראל	
פרופ' א. מרגלית	ב' 12-14 ; 421	
	ד' 12-14 ; 426	
ש"ת	משאבי אנוש וניהול חבר עובדים	233.4204.01
ד"ר ד. יעקבסון	ג' 18-21 ; 426	
ש'	התמודדות עם קשיים במימוש	233.4515.01
	הקריירה	
פרופ' א. קראו	ב' 16-18 ; 107	
ש"ת	מבוא לכלכלת רווחה	233.4114.01
ד"ר ל. עפרוני	ג' 16-18 ; 207	
ש'	המערכת המוסדית של שירותי רווחה	233.4311.01
ד"ר א. דניאל	ה' 16-18 ; 314	
ש'	החינוך כשירות רווחה	233.5304.01
ד"ר ת. פרנס	ג' 13-16 ; 107	
ש'	ניצול שירותי רווחה	233.4516.01
ת. פרנס	ב' 10-12 ; 425	
ש"ת	תכנון כ"א בשירותי רווחה	534.4315.01
פרופ' ר. ברגמן	ה' 9-12 ; מס' החדר יפורסם	

קורסים שנתיים

ש' + ת'	סטטיסטיקה למלמ"ח	200.4805.03
ד. אייזנבך	ש'-א' 14-16; 316	
י. אהרונוסון	ת'-א' 16-17; 316	.04
ס'	לחצים בעבודה: גורמים, תוצאות ודרכי התמודדות	233.4255.01
פרופ' א. שירום	ד' 16-18; 419	
ס'	תדרכה ופיתוח כ"א בארגון	233.4517.01
ד"ר א. צינר	א' 12-14; 419	
ס'	יחסי עבודה בדרג הארגון	233.2226.01
ד"ר ש. קמינקא	ה' 11-13; 425	
ס'	סוציולוגיה של שוק העבודה	233.4518.01
ד"ר מ. שלו	א' 16-18; 426	
ס'	דפוסי מוביליות פנים ארגונית	233.4421.01
ד"ר י. ורדי	ב' 16-18; סמ' א' 624 סמ' ב' 426	
ס'	איגודים, מפלגות ומדינת הרווחה	233.4519.01
ד"ר מ. שלך	א' 18-20; 420	
ס'	הפרופסיונל בשירותי הרווחה	233.4313.01
ד"ר ת. פרנס	ד' 11-13; 425	
ס'	תרכות עובדי	233.4520.01
ד"ר ת. פרנס	ג' 10-12; 422	
ס'	ארגון וניהול שירותי רווחה	233.2229.01
ד"ר ש. קמינקא	ה' 9-11; 425	
מרכז: ד"ר ד. יעקבסון	סדנא א' ת' 16-18; 426	233.4290.01
מרכז: פרופ' א. שירום	סדנא ב' ה' 16-18; 419	233.4290.02
ד"ר ד. שניט	סוגיות נבחרות במדיניות ובחקיקה סוציאלית	560.4112.01

סמ' א': א' 12-15; 105 - יתקיים במחצית השניה של הסמסטר.

סמ' ב': א' 11-14; 625 - אחת לשבועיים

המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים

		א. לימודי השלמה
שו"ת - סמ' א'	כלכלה למתכננים	252.4000.01
ד"ר א.בורוכוב	א' 14-17; 419	
שו"ת - סמ' א'	סוציולוגיה למתכננים	252.4001.01
ג.מנחם	א' 17-19; 419	
	מתמטיקה א', סטטיסטיקה א' + ב'	
	ראה ברשימת השיעורים של שנה א'	
מכוא למחשבים		
ראה ברשימת השיעורים של החוג לכלכלה		
או החוג לסוציולוגיה או החוג למנה"מ		
		ב. לימודי חובה
		סמסטר א'
שו"ת	היכטים משפטיים של השלטון המקומי	252.4112.01
ד"ר ג.קלינג	ב' 17-20; 420	
שו"ת	מכוא לתכנון פיזי	252.4113.01
ד"ר ר.וילקנסקי	ה' 15-17; 106	
ת'	תרגיל בתכנון פיזי	252.4204.01
ד"ר ר.וילקנסקי	ה' 17-19; 106	
שו"ת	שיטות תכנון	252.4109.01
ד"ר א.ורצברגר	ג' 17-19; 420	
שו"ת	איסוף וניתוח נתונים בתכנון	252.4004.01
ד"ר י.גינזברג	ג' 15-17; 420	
ד"ר א. ורצברגר		
שו"ת	ההליכים מרחביים בעיר מודרנית	252.5011.01
ד"ר מ.מרקוס	ב' 15-17; 314	
		סמסטר ב'
שו"ת	כלכלה עירונית	252.4005.01
ד"ר א.בורוכוב	א' 15-18; 425	
שו"ת	אספקטים חברתיים של התכנון	252.4114.01
ד"ר י.גינזברג	ב' 16-18; 419	
ש'	עקרונות התכנון	252.4115.01
ד"ר ר.וילקנסקי	ג' 15-17; 624	
שו"ת	אספקטים פוליטיים של התכנון	252.4006.01
ד"ר א.בן-צדוק	ד' 15-17; 422	
ס'	פרויקט מתקדם בתכנון	252.5005.01
ד"ר א.ורצברגר	ה' 16-19; 315	
ד"ר ר.וילקנסקי		

ג. לימודים מתקדמים

סמסטר א'

ש"ת	אספקטים פיזיים, כלכליים וחברתיים של הדיור	252.5006.01
ד"ר י. גינזברג	א' 17-14; 624	
ש"ת	תהליך התכנון האזורי	252.4119.01
ד"ר מ. מרקוס	א' 17-19; 425	
ש"ת	מבוא לתחבורה עירונית	252.4107.01
	ב' 17-19; 314	

סמסטר ב'

ש"ת	סמינר בכעיות דיור	252.5002.01
ד"ר י. גינזברג	ג' 17-19; 421	
ש"ת	כעיות במדיניות פיתוח אזורית	252.4111.01
ד"ר מ. מרקוס	ג' 17-19; 420	
ש"ת	סמינר בכעיות תכנון תחבורה	252.4007.01
	ג' 17-19; 624	

ד. שיעורי בחירת

סמסטר ב'

ש"ת	יחסי אדם סביבה	252.4008.01
ד"ר י. גינזברג	ב' 12-9; 422	
ד"ר ו. ואן-פליט		
ש"ת	שיטות הערכה בתכנון עירוני	252.5007.01
ד"ר א. ורצברג	ג' 17-15; 625	
ש"ת	בעיות איכות הסביבה	252.5001.01
ד"ר א. ורצברג	ה' 13-10; 625	

החטיבה בסטטיסטיקה

			<u>סמט"ר א'</u>
	הסתברות		223.2100
ש' + ת'			
ד"ר י. מלכסון	ב' 9-11 ; 315	שיעור:	.01
	ה' 9-10 ; 315		
ע. פרנקל	ה' 13-15 ; 106	תרגיל:	.02
ש' + ת'			223.2814
ד"ר א. ליברמן	תיאוריה סטטיסטית		
	א' 10-12 ; 202	שיעור:	.01
	ד' 13-14 ; 203		
ע. מרום	ה' 13-15 ; 107	תרגיל:	.02
			<u>סמט"ר ב'</u>
	הסתברות		223.2100
ש' + ת'			
ד"ר ס. הרט	ב' 9-11 ; 105	שיעור:	.03
	ה' 9-10 ; 201		
ע. פרנקל	ה' 10-12 ; 201	תרגיל:	.04
ש' + ת'			223.2814
ד"ר ד. גילת	תיאוריה סטטיסטית		
	א' 13-15 ; 314	שיעור:	.03
	ה' 12-13 ; 315		
ע. מרום	ה' 13-15 ; 315	תרגיל:	.04
ש' + ת'			223.2402
פרופ' א. יחיאל	מבוא לחקר ביצועים		
	א' 16-17 ; 102	שיעור:	.01
	ד' 15-17 ; 315		
צ. שלף	א' 11-12 ; 107	תרגיל:	.02

החטיבה בלימודי עבודה

סמסטר א'

שו"ת	מבוא ליחסי עבודה	200.1402
ד"ר ש. קמינקא, ע. פורז	א' 9-11 ; 316	.01
	ג' 9-11 ; 316	
	א' 11-13 ; 316	.02
	ג' 11-13 ; 316	
שו"ת	מבוא לארגון וניהול	233.4411.01
ד"ר ש. דולן	כ' 17-20 ; 205	
שו"ת	פסיכולוגיה ארגונית	233.4412.01
ד"ר מ. ערן	ב' 8-11 ; 316	
שו"ת	מבוא לכלכלת עבודה	233.2108.01
ד"ר ל. עפרוני	ג' 16-19 ; 314	
ש'	דיני עבודה	233.2105.01
עו"ד נ. אורי	ה' 16-19 ; 318	
ש'	דפוסי שביתה	233.2241.01
ד"ר ר. חרמש	ג' 14-16 ; 204	
ש'	תרבות ויחסי עבודה-	233.2213.01
	יפן לעומת המערב	
ד"ר א. תררי	א' 12-14 ; 103	
ש'	בריאות תעסוקתית	233.4332.01
ד"ר א. כן-דוד	כ' 18-20 ; 202	
שו"ת	מקצוע והכנסה- הליכי רכישה ושינוי	233.2331.01
ד"ר ע. ליבנה	ה' 13-16 ; 105	
שו"ת	מפלגות פועלים בשלטון	233.4301.01
ד"ר ד. גלעדי	ש'-ד' 16-18 ; 314	
	ת'-ב' 16-17 ; 205	
ש'	תיאוריה קואופרטיבית	233.2305.01
ד"ר א. דניאל	א' 9-12 ; 314	

סמסטר ב'

שו"ת	מבוא ליחסי עבודה	200.1402.03
ד"ר ש. קמינקא, ע. פורז	א' 9-11 ; 316	
	ג' 9-11 ; 316	
שו"ת	מבוא לארגון וניהול	233.4411.02
פרופ' א. גלוצרזון	ה' 16-19 ; 316	
שו"ת	פסיכולוגיה ארגונית	233.4412.02
ד"ר מ. ערן	ב' 16-19 ; 316	
שו"ת	מבוא למדיניות רווחה	233.2208.01
ד"ר א. דניאל	כ' 9-12 ; 315	
שו"ת	מבוא לכלכלת רווחה	233.4114.01
ד"ר ל. עפרוני 267	ג' 16-18 ; 207	

ש' עו"ד נ.אורי	דיני עבודה	233.2105.02
ש' ע.פורז	ה' 16-19 ; 318	
ש"ת ד"ר מ.סיקרון	איגודים מקצועיים- ניתוח משוה	233.2227.01
ש"ת ד"ר א.צינר	ה' 9-11 ; 207	
ש"ת ד"ר א.אלוני	המבנה ההעסוקה של ישראל	233.4221.01
ש"ת ד"ר א.צינר	ג' 16-19 ; 315	
ש"ת ד"ר א.צינר	הנעה בעבודה	233.2313.01
ש"ת ד"ר א.צינר	ב' 9-12 ; מס' החרד יפורסם	
ש"ת ד"ר א.צינר	יחסים בינאישיים בארגון	233.2109.01
ש"ת ד"ר ד.יעקבסון	ד' 14-16 ; 107	
ש' ד"ר ד.יעקבסון	פרופסיונליזציה ומקצועות	233.2216.01
ש' ד"ר ע.ליכנה	בחברה המודרנית	
ש' ד"ר ד.גלעדי	ג' 8-11 ; 314	
ש' ד"ר ע.ליכנה	ערכים ותגמולים בעבודה	233.2210.01
ש' ד"ר ד.גלעדי	ה' 13-16 ; 105	
ש' ד"ר ד.גלעדי	ההסתדרות במדינה	233.2110.01
ש' פרופ' א.מרגלית	ש'-ד' 16-18 ; 205	
	ח'-כ' 16-17 ; 106	
	התפיסה החברתית של תנועת העבודה	233.3100.01
	כ' 12-14 ; 421	
	ד' 12-14 ; 426	

קורסים שנתיים

ש' ד"ר ש.קמינקא	יחסי עבודה בדרג הארגון	233.2226.01
ש' ע.פורז	ה' 11-13 ; 425	
ש' ד"ר י. ורדי	סכסוכי עבודה	233.2309.01
ש' ד"ר א.גלוסקינס	א' 17-19 ; 421	
ש' ד"ר א.צינר	עיצוב ארגוני	233.4417.01
ש' ד"ר א.גלוסקינס	ב' 10-12 ; 426	
ש' ד"ר א.צינר	מנהיגות וניהול	233.2314.01
ש' ד"ר א.צינר	ה' 10-12 ; 426	
ש' ד"ר א.צינר	תפקוד קבוצתי בארגונים	233.2111.01
ש' ד"ר ע.ליכנה	ב' 12-14 ;	
ש' ד"ר ע.ליכנה	איכות חיי העבודה	233.2232.01
ש' ש.בנארי	ד' 16-18 ; 425	
ש' ד"ר א.דניאל	אבטלה- היבטים חברתיים וכלכליים	233.5305.01
	ה' 14-16 ; 103	
	תרבות עובי	233.4520.01
	ג' 10-12 ; 422	
	השגיות בעבודה: התבטים פסיכוסוציולוגיים- ס'	233.2230.01
	ד' 18-20 ; 425	
	מדיניות סוציאלית בישראל	233.3108.01
	ג' 16-18 ; 426	

החטיבה בפסיכולוגיה

מסטר א'

	הורות האישיות	200.2800.01
ד. שמוטקין	ב' 10-13 ; 101	
	מדידות אינטליגנציה וכשרים	200.2822.01
א. קרני	ג' 16-18 ; 203	
	מורפין כסס ממכר ומבטל כאב	200.2839.01
ד"ר ח. פרנק	יפורסם	
	אספקטים פסיכו-חברתיים של מחלות נפש	200.2842.01
ו. שוהם- סלומון	ג' 10-12 ; 110	

מסטר ב'

	פסיכולוגיה התפתחותית	200.2821.01
	יפורסם	
	התנהגות נורמלית והתנהגות חריגה	200.2841.01
ד. שמוטקין	ד' 10-12 ; 210	
	מדידות תכונות אישיות	200.2826.01
א. קרני	ג' 16-18 ; 107	
	מבוא לפסיכולוגיה של היעוץ	200.2834.01
ד"ר ע. ברק	ב' 10-12 ; 201	

הערה: יינתן קורס בחירה נוסף בכל אחד מן הסמסטרים. פרטי קורסים אלה יפורסמו כמועד מאוחר יותר.

החטיבה בלימודים אורבניים

סמ' א'	מבוא ללימודים אורבניים א'	252.2000.01
צוות מורים	א' 12-14 ; 315	
סמ' ב'	מבוא ללימודים אורבניים ב'	252.2001.01
צוות מורים	א' 12-14 ; 315	

אח פרטי קורס הבחירה ראה ברשימת השיעורים של המרכז ללימודים אורבניים ואזוריים.

לוח בחינות מעבר-סמסטר א' תשמ"ב

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק בסמסטר אחד יתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועד זה יתפרסם על לוחות המודעות.

ת א ר יך	שעה הבחינה	ה מ ק צ ו ע	ה ח ו ג
שגור אחרון		משברים בינ"ל במזרח התיכון	מדע מדינה
שגור אחרון		יסודות היחסים הבינלאומיים	שנה א' / מדע מדינה
יום ה'	4.2.82	מאקרו כלכלה ב'	כלכלה
יום ו'	5.2.82	מבוא ללוגיקה	שנה א' משותפת
	9.00	מאקרו כלכלה א'	כלכלה
	9.00	מסחר בינ"ל מוניטרי	כלכלה
	9.00	הדמוקרטיה המודרנית ומבקריה	מדע המדינה
יום א'	7.2.82	למבוא לסטטיסטיקה למדח"ח ב'	שנה א' משותפת
	9.00	נדיביות כלכלית בישראל	כלכלה
	9.00	מבוא למחשבים	מדע המדינה
	9.00	מבוא לארגון וניהול	למודי גבוהה (חט')
	16.00	מבוא ליחסי עדות	סוצ' ואנת'
יום ב'	8.2.82	מבוא לאנתרופולוגיה	שנה א' משותפת
	9.00	השלמות לקולוס	כלכלה
	16.00	תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוצ' ואנת'
	16.00	שיטות טחטטיות בכלכלה א'	כלכלה

ה ח נ ג	ה מ ק צ ו ע	שעה הבחינה	ת א ר י ך
			יום ג' 9.2.82
שנה א' משותפת	מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח א'	9.00	
כלכלה	אלגברה למדה"ח	9.00	
סוצ' ואנת'	סטיה חברתית	9.00	
מדע המדינה	מדיניות ציבורית כתהליך פוליטי	9.00	
כלכלה	כעיות נבחרות במסוי	16.00	
פסיכולוגיה (חט')	עדידת אינטליגנציה וכישרים	16.00	
			יום ד' 10.2.82
שנה א' משותפת	מבוא לסוציולוגיה	9.00	
כלכלה	חשבונאות לכלכלנים	9.00	
סוצ' ואנת'	סוציולוגיה של המדע	16.00	
מדע המדינה	מינהל ציבורי	16.00	
למודי עבודה (חט')	פסיכולוגיה אירגוניה	16.00	
			יום ה' 11.2.82
שנה א' משותפת	מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח ב'	9.00	
כלכלה	תכנון כלכלי מיקרו	9.00	
סוצ' ואנת'	יסודות הפסיכולוגיה החברתית	9.00	
כלכלה	כלכלת בריאות	16.00	
מדע המדינה	סין כמעצמת על בדרך	16.00	
			יום ו' 12.2.82
שנה א' משותפת	מבוא לרעיון מדיני	9.00	
כלכלה	מימון ציבורי א'	9.00	
סוצ' ואנת'	סוציולוגיה של הזקנה	9.00	
מדע המדינה	מחקר השואתי על מצטרם	9.00	
			יום א' 14.2.82
שנה א' משותפת	התנהגות פוליטית בישראל	9.00	
כלכלה	תורת המהירים א'	9.00	
מדע המדינה	פוליטיקה השואתית	9.00	
סוצ' ואנת'	שיטות מחקר: תיכנון מחקר	16.00	
כלכלה	מסחר בינ"ל ריאלי	16.00	
לימודי עבודה (חט')	מבוא לכלכלת עבודה	16.00	

ה ח ו ג	ה מ ק צ ו ע	שעת הבחינה	ת א ר י ך
			יום ב' 15.2.82
שנה א' משותפת	מבוא לכלכלה ב'	9.00	
כלכלה	ארגון תעשייתי	9.00	
סוצ' ואנת'	סוציולוגיה תעשיתית	9.00	
מדע המדינה	סוגיות נבחרות בכלכלה מדינית	9.00	
כלכלה	מימון ציבורי ב'	16.00	
למודים אורבניים(חט')	מבוא ללמודים אורבניים א'	16.00	
			יום ג' 16.2.82
כלכלה	אינפלציה א'	9.00	
סוצ' ואנת'	תיאוריה סוציולוגית בת זמננו	9.00	
מדע המדינה	קביעת מדיניות במינהל ציבורי	9.00	
לימודי עבודה (חט')	מפלגות פועלים בשלטון	9.00	
פסיכולוגיה (חט')	תורות האישיות	16.00	
			יום ד' 17.2.82
שנה א' משותפת	מבוא לסטטיסטיקה א'	9.00	
כלכלה	תורת המחירים ב'	9.00	
כלכלה	כלכלת ישראל ב'	16.00	
סוצ' ואנת'	מבוא לחברה ואוכלוסיה	16.00	
מדע המדינה	התפתחות פוליטית במזרח אירופה	16.00	
			יום ה' 18.2.82
כלכלה	הסטוריה כלכלית של מערב אירופה	9.00	
סוצ' ואנת'	מבוא למחשבים	9.00	
מדע המדינה	שיטות מחקר	9.00	
לימודי עבודה (חט')	דיני עבודה	9.00	
כלכלה	חוב ביטוח לאומי	16.00	
סוצ' ואנת'	תאוריה למקורות התרבות	16.00	
			יום ו' 19.2.82
שנה א' משותפת	מבוא למשפט	9.00	
כלכלה	כלכלת אי ודאות	9.00	
סוצ' ואנת'	שיטת מחקר איכותיות	9.00	
מדע המדינה	קונפליקט פוליטי	9.00	
פסיכולוגיה (חט')	מורפיון כסט ממכר ומבטל כאב	9.00	

<u>ה ח ו ג</u>	<u>ה מ ק צ ו ע</u>	<u>שעת הבחינה</u>	<u>ת א ר י ר</u>
שנה א' משותפת	מבוא לכלכלה א'	9.00	יום א' 21.2.82
כלכלה	מבוא למחשבים	9.00	
כלכלה	משאבי טבע	16.00	
סוצ' ואנת'	מבוא למחקרי קהילה	16.00	
מדע המדינה	המפלגות בישוב החדש עד קום המדינה	16.00	
לימודי עבודה (חט')	דפוסי שביעות	16.00	
			יום ב' 22.2.82
שנה א' משותפת	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	9.00	
כלכלה	כלכלת עבודה א'	9.00	
סוצ' ואנת'	שינוי חברתי	9.00	
מדע המדינה	היחב"ל מאז 1945	9.00	
כלכלה	הסטוריה כלכלית של רוסיה	16.00	
למודי עבודה (חט')	תיאוריה קואופרטיבית	16.00	
			יום ג' 23.2.82
סוצ' ואנת'	שיטות מחקר: עבוד נחונים	9.00	
מדע המדינה	קומוניזם ומפלגות קומוניסטיות	9.00	
למודי עבודה (חט')	תרבות ויחסי עבודה יפן לעומת המערב	9.00	
			יום ד' 24.2.82
כלכלה/ניהול	אקונומטריקה למתקדמים	9.00	
כלכלה	אקונוטריקה	9.00	
שנה א' משותפת	מתמטיקה למדה"ח א'	9.00	
שנה א' משותפת	מתמטיקה מתקדמת (הומנית)	16.00	
שנה א' משותפת	מתמטיקה מתקדמת (ריאלית)	16.00	
שנה א' המשותפת	מתמטיקה למדה"ח ב'	16.00	
כלכלה	כלכלת החבורה	16.00	
סוצ/מדע מדינה	סוציולוגיה פולטית (חברה ומדינה)	16.00	
למודי עבודה (חט')	בריאות העסוקות	16.00	

ה ח ו ג	ה מ ק צ ו ע	שעת הבחינה	ת א ר י ך
כלכלה	כלכלה אורבנית א'	9.00	יום ה' 25.2.82
מדע מדינה	תיאוריות של בחירה חברתית וארגונית	9.00	
סוצ' ואנת'	חינוך ושינוי חברתי	9.00	
כלכלה	הסטוריה כלכלית א'	16.00	
פסיכולוגיה (חט')	אספקטים פסיכו-חברתיים על מחלות נפש	16.00	
למודי עבודה (חט')	מבוא ליחסי עבודה	9.00	יום ו' 26.2.82
כלכלה	כלכלה ישראל א'	9.00	
סוצ' ואנת'	הבטים סוציולוגיים של הקיבוץ	9.00	
מדע מדינה	הקומפלקס הצבאי-פוליטי בחברה מורית	9.00	
למודי עבודה (חט')	טקצוה והכנסה	9.00	
סוצ' ואנת'	ארגונים חיוביים וסביבתם החברתית	9.00	יום א' 28.2.82
מדע המדינה	האינטלקטואל והמגזר הפוליטי המורנית	9.00	
כלכלה	כלכלה המזרח התיכון	16.00	
סוצ' ואנת'	סוציולוגיה של העיר	9.00	יום ב' 1.3.82
מדע מדינה	מדיניות החוץ על יפן - הסביבה הפנימית והבינ"ל	9.00	
כלכלה	בעיות יסוד בנחשלות וציחה כלכלית	16.00	
כלכלה	מערכת המיסים בישראל	9.00	יום ג' 2.3.82

לתשומת לב תלמידי החוג לסטטיסטיקה
עקב ההכרח למאט בחינות עם בה"ס למועני המתמטיקה - לוח הבחינות של החוג
לסטטיסטיקה מתפרסם סמוך לפתיחה רישום לקורסים לשנה"ל תשמ"ב.

לוח בחינות סמסטר ב' תשמ"ב

לתשונות לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק במסטר אחד, יתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות לנוגדי זה יוכרסם על לוחות המודעות.

האריך	שנת הבחינה	ה מ ק צ ו ג	ה ח ו ג
שנת אחרון	יחב"ל	נדע מדינה	
יום ה'	יפורסם	מאקרו כלכלה ב'	כלכלה
יום ו'	9.00	מבוא ללוגיקה	שנה א' משותפת
	9.00	מאקרו כלכלה א'	כלכלה
	9.00	רדיקליזם ומהפכנות	נדע המדינה
	9.00	מבוא לארגון וניהול	למודי עבודה (הט')
	9.00	מסחר בינ"ל מונטרי	כלכלה
יום א'	9.00	מבוא לסטטיסטיקה ב'	שנה א' משותפת
20.6.82	9.00	מדיניות כלכלית בישראל	כלכלה
	9.00	מבוא למחשבים	נדע מדינה
	16.00	כלכלת פנע	כלכלה
	16.00	סוציולוגיה של טרור וגרילה	סוצ' ואנת'
יום ב'	9.00	מבוא לסוציולוגיה	שנה א' משותפת
21.6.82	9.00	השלמות לקולוס	כלכלה
	9.00	הפחקות אסטרטגיות	מדע המדינה
	9.00	פסיכולוגיה ארגונית	למודי עבודה (הט')
	16.00	שיטות מתמטיות בכלכלה ב'	כלכלה
	16.00	היאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוצ' ואנת'
יום ג'	9.00	מבוא לפסיכולוגיה א'	שנה א' משותפת
22.6.82	9.00	אלגברה למח"ח	כלכלה
	9.00	ערתיות אורבנית	סוצ' ואנת'
	9.00	קבלה החלטות	נדע מדינה
	9.00	התנהגות נורמלית והתנהגות חריגה	פסיכולוגיה (הט')
	16.00	מודלים ליניאריים בכלכלה	כלכלה

<u>ת א ר י ד</u>	<u>שנת הבחינה</u>	<u>ת מ ע צ ר ע</u>	<u>ה ח ו ג</u>
יום ד' 23.6.82	9.00	מבוא לאנתרופולוגיה	שנה א' משותפת
	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
	9.00	וויאוריה סוציולוגיות בת זמננו	סוצ' ואנת'
	16.00	בקיות נבחרות בביסוי	כלכלה
	16.00	מינהל ציבורי	מדע עדינה
	16.00	מבוא ללמודים אורכניים א'	למודים אורכניים(חט')
יום ה' 24.6.82	9.00	מבוא לפסיכולוגיה ב'	שנה א' משותפת
	9.00	תכנון כלכלי מיקרו	כלכלה
	9.00	יטורות הפסיכולוגיה החברתית	סוצ' ואנת'
	9.00	איראולוגיה ופוליטיקה בסין	מדע המדינה
	9.00	מבוא למדיניות רווחה	לימודי עבודה (חט')
	16.00	צדק כלכלי	כלכלה
	16.00	הפניכות צבאיות ומשטרים צבאיים	מדע המדינה
	16.00	פסיכולוגיה התפתחותית	פסיכולוגיה (חט')
יום ו' 25.6.82	9.00	ההנהגות פוליטיות בישראל	שנה א' משותפת
	9.00	מימון ציבורי א'	כלכלה
	9.00	סימולציה חברתית	סוצ' ואנת'
	9.00	התפתחות פוליטית בברי"מ	מדע מדינה
יום א' 27.6.82	9.00	תורת המחירים א'	כלכלה
	9.00	שיטות מחקר: הכנון	סוצ' ואנת'
	9.00	פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
	9.00	מבוא לכלכלת רווחה	לימודי עבודה (חט')
	16.00	רגיון מדיני	שנה א' משותפת
	16.00	מסחר בינלא"א ויאל	כלכלה

ת א ר י ד	שעה הבחינה	ה ג ו ק צ ו ג	ה ח ו ג
יום ב' 28.6.82	9.00	גבוא למטפט	שנה א' משהפא
	9.00	מימון ציבורי ב'	כלכלה
	9.00	סוציולוגיה של המשפחה	סוצ' ואנת'
	9.00	הניוון והטיפולוגיה ככלי מחקר	מדע המדינה
	16.00	ארגון תעשייתי	כלכלה
	16.00	מכוא ללמודים אורבניים ב'	למודים אורבניים(חט')
יום ג' 29.6.82	9.00	סטטיסטיקה א'	שנה א' משהפא
	9.00	אינפלציה ב'	כלכלה
	9.00	ארגונים פורמליים	סוצ' ואנת'
	9.00	פליטיקה ערבית	מדע מדינה
	9.00	דיני עבודה	למודי עבודה (חט')
	16.00	כלכלה כריאות	כלכלה
יום ד' 30.6.82	9.00	תורת המחירים ב'	כלכלה
	9.00	סוציולוגיה של החברה הישראלית	סוצ' ואנת'
	9.00	חופש הביטוי והעיתונות	מדע מדינה
	16.00	כלכלת ישראל ב'	כלכלה
	16.00	ערכים ותגמולים בעבודה	למודי עבודה (חט')
יום ה' 1.7.82	9.00	מתמטיקה ב'	שנה א' משהפא
	9.00	מתמטיקה מתקדמת לבוגרי ריאלית	שנה א' משהפא
	9.00	מדיניות כלכלית באירופה המערבית	כלכלה
	9.00	ריבוד וחינוך	סוצ' ואנת'
	9.00	שיטות מחקר	מדע מדינה
	16.00	איגודים מלצוקים - ניתוח משורה	למודי עבודה (חט')
	16.00	מהמטיקה א'	שנה א' משהפא
	16.00	חוב ובטוח לאומי	כלכלה
	16.00	מתמטיקה מתקדמת לבוגרי הומנית	שנה א' משהפא

ת א ר י ך	שעת הבחינה	ה ט ק צ ו ע	ה ח ו ג
יום ו' 2.7.82	9.00	כלכלת או ודאות	כלכלה
	9.00	שטוח מחקר איכותית	סוצ' ואנת'
	9.00	השמאל הצרפתי הלכה למעשה	מדע מדינה
	9.00	פרופסיונליזאציה ומקצועות בחברה המודרנית	למודי עבודה (חט')
	9.00	מדירת תכונות אישיות	פסיכולוגיה (חט')
יום א' 4.7.82	9.00	מבוא לכלכלה ב	שנה א' משהפת
	9.00	מבוא למחשבים	כלכלה
	9.00	אקולוגיה, אנרגיה וסביבה	סוצ' ואנת'
	9.00	רפורמות במינהל	מדע מדינה
	16.00	המבנה ההעטוקתי של ישראל	למודי עבודה (חט')
	16.00	משאבי טבע	כלכלה
	16.00	מארכסיזם ומדע המדינה	מדע מדינה
יום ב' 5.7.82	9.00	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	שנה א' משהפת
	9.00	כלכלת עבודה א'	כלכלה
	9.00	ריבוד חברתי בפרספקטיבה הסטורית משוזה	סוצ' ואנת'
	9.00	ארגון בקרה ושיטה בסקטור הציבורי	מדע מדינה
	16.00	כלכלת ברה"ט	כלכלה
	16.00	מבוא לפסיכולוגיה של היינוץ	פסיכולוגיה (חט')
יום ג' 6.7.82	9.00	כלכלה אמפירית	כלכלה
	9.00	שיטות מחקר: עבוד נהונים	סוצ' ואנת'
	9.00	מדיניות ניהול משאבים ואיכות הסביבה	מדע מדינה
	9.00	הנחה בעבודה	למודי עבודה (חט')
	16.00	כלכלת עבודה ב'	כלכלה

ה ח ג	ה ג ק צ ר ג	שנת הבחינה	ת א ר י ן יום ד'
שנה א' משותפת	מבוא לכלכלה א'	9.00	7.7.82
כלכלה	מבוא לאקונומטריקה	9.00	
סוצ' ואנת'	נושאים נבחרים לחלופין וצדק חברתי	9.00	
מדע המדינה	מבוא למדיניות מדג	16.00	
כלכלה	החלטות חברתיות	16.00	
מדע המדינה	המיוחד הפסיכולוגי ביחכ"ל	16.00	
כלכלה	כלכלה אורבנית ב'	9.00	יום ה' 8.7.82
סוצ' ואנת'	סוציולוגיה של המשפט	9.00	
מדע המדינה	מוסרות כינ"ל ומשפט כינ"ל	9.00	
למודי עבודה (חט')	זחסים בינאישיים בארגון	16.00	
כלכלה	הסטוריה כלכלית ב'	16.00	
שנה א' משותפת למודי עבודה(חט')	מבוא ליחסים עבודה	9.00	יום ו' 9.7.82
כלכלה	כלכלת ישראל א'	9.00	
סוצ' ואנת'	משבר חברתי ופאשיזם	9.00	
מדע המדינה	סוציאליזציה השתייכות וגיוס בפוליטיקה	9.00	
למודי עבודה(חט')	הסתדרות ומדינה	9.00	
כלכלה	כלכלת החבורה	9.00	יום א' 11.7.82
מדע המדינה	קפיטליזם וריבוקרטיה	9.00	
סוצ' ואנת'	מפלגות וארגונים עדידים	9.00	
כלכלה	ההסדר הכלכלי העולמי החדש	16.00	
כלכלה	צמיחה כלכלית	9.00	יום ב' 12.7.82
כלכלה	מדיניות נחיריים בסקטור הציבורי	16.00	
כלכלה	בעיות יסוד בנחשלות וצמיחה כלכלית	9.00	יום ג' 13.7.82
כלכלה	מקרכת המיסים בישראל	16.00	

להשומת לב תלמידי החוג לסטטיסטיקה
 עקב ההכרח לתאם בחינות עם בה"ס למועז המתמטיקה - לוח הבחינות של החוג
 לסטטיסטיקה מתפרסם סמוך לפתיחת רישום לקורסים לשנה"ל השמ"ב.

